

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC

OSNUTEK

**GOZDNOGOSPODARSKEGA NAČRTA
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE**

MISLINJA

2025 - 2034

Štev.: 11 – 01/25

Kazalo vsebine

POVZETEK.....	9
UVOD.....	13
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	15
1.1 Opis naravnih razmer.....	15
1.1.1 Lega.....	15
1.1.2 Relief.....	16
1.1.3 Podnebne značilnosti.....	16
1.1.4 Hidrološke razmere.....	17
1.1.5 Matična podlaga in tla.....	17
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost.....	18
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote.....	20
1.1.8 Živalski svet.....	29
1.2 Površina in lastništvo gozdov.....	34
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa.....	35
1.4 Družbeno gospodarske razmere.....	39
1.5 Gospodarske in druge dejavnosti povezane z gozdom.....	40
1.5.1 Lovstvo.....	40
1.5.2 Kmetijstvo.....	41
1.5.3 Poselitev.....	41
1.5.4 Infrastruktura.....	42
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.).....	42
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti.....	42
1.6 Požarno ogroženi gozdovi.....	43
1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote.....	44
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe.....	44
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV.....	45
2.1 Ekološke funkcije.....	47
2.1.1 Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.....	47
2.1.2 Hidrološka funkcija.....	48
2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti.....	48
2.1.4 Klimatska funkcija.....	57
2.2 Socialne funkcije.....	57
2.2.1 Zaščitna funkcija.....	57
2.2.2 Higiensko-zdravstvena funkcija.....	58
2.2.3 Obrambna funkcija.....	58
2.2.4 Rekreativna funkcija.....	58
2.2.5 Turistična funkcija.....	58
2.2.6 Poučna funkcija.....	58
2.2.7 Raziskovalna funkcija.....	58
2.2.8 Funkcija varovanja naravnih vrednot.....	59
2.2.9 Funkcija varovanja kulturne dediščine.....	64
2.2.10 Estetska funkcija.....	64
2.3 Proizvodne funkcije.....	65
2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija.....	65
2.3.2 Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.....	66
2.3.3 Lovnogospodarska funkcija.....	66
3 OPIS STANJA GOZDOV.....	67
3.1 Gospodarske kategorije gozdov.....	67
3.2 Lesna zaloga.....	68
3.3 Prirastek.....	71
3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev.....	72
3.5 Tipi sestojev.....	74
3.6 Ohranjenost gozdov.....	75
3.7 Kakovost drevja.....	75
3.8 Poškodovanost drevja.....	76
3.9 Objedenost gozdnega mladja.....	76
3.10 Odmrlo drevje.....	78
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	79
4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti.....	79
4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju.....	80
4.2.1 Posek.....	81

4.2.2	Gojitvena in varstvena dela.....	86
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic.....	88
4.2.4	Opravljenjena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov.....	89
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015 – 2024.....	89
4.2.7	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015 - 2024	90
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	92
5.1	Razvoj gozdnih fondov	92
5.2	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	95
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	95
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	96
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	98
6.1	Splošni cilj	98
6.2	Usmeritve	101
6.2.1	Splošne usmeritve.....	101
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.....	108
6.2.3	Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti	120
6.2.4	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.....	135
6.2.5	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	136
6.2.6	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	140
6.2.7	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	140
6.2.8	Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	141
6.2.9	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	144
6.2.10	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih (daljnovodi, obore).....	148
6.3	Ukrepi	149
6.3.1	Možni posek	149
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	151
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	152
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozda	154
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	154
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	155
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	157
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI.....	159
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov.....	159
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	162
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Zmerno kisloljubna bukovja - 063.....	162
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini - 081.....	172
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovji – 111	183
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Bazoljubna rdečeborovja - 140.....	192
9.2.5	Rastiščnogojitveni razred: Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini - 160.....	201
9.2.6	Rastiščnogojitveni razred: Jelovja na revnejših tleh - 162.....	211
9.2.7	Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 200	221
9.2.8	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi s posebnim namenom - 210.....	227
10	LITERATURA	231
11	NAČRT SO IZDELALI	233
12	PRILOGE.....	235
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	236
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	239
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	268
12.2	Seznam tarif po odsekih.....	272
12.3	Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih	275
12.4	Seznam gozdnih cest.....	276
13	KARTNI IN PROSTORSKI DEL GOZDNOGOSPODARSKEGA NAČRTA GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	278
13.1	Kartni del	278
13.1.1	Pregledna karta.....	278
13.1.2	Karta tipov drevesne sestave gozdov	278
13.1.3	Karta rastišč	278
13.1.4	Karta kategorij gozdov	278
13.1.5	Karta rastiščnogojitvenih razredov	279
13.1.6	Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst.....	279
13.1.7	Karta funkcij gozdov.....	280
13.1.8	Karta ukrepov	280

13.1.9	Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del	280
13.1.10	Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek	280
13.1.11	Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila	281
13.1.12	Karta požarne ogroženosti gozdov	281
13.2	Prostorski del načrta	281
13.2.1	Stanje in razvoj gozdnih površin	281
13.2.2	Večfunkcionalna območja	282
13.2.3	Intenzivnost gospodarjenja	282
13.2.4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi	283
13.2.5	Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja	283
13.2.6	Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali in za ohranitev biotske raznovrstnosti	283
13.2.7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	284
13.2.8	Območja gozdov, kjer obstajajo omejitve pri krčitvah gozdov	285
13.2.9	Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	285

Kazalo preglednic

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	15
Preglednica 2/D-K: Krajinski tipi v GGE Mislinja (vir: digitalizacija)	18
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	20
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah gozdnih rastiščnih tipov	21
Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	34
Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov	34
Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave	34
Preglednica 8 /SPR: Spravilne razmere (obstoječe vrste spravila)	35
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	38
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	38
Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov z vlakami	39
Preglednica 12: Primerjava demografskih kazalcev za lokalne skupnosti GGE in RS (2021)	39
Preglednica 13/D-LD: Pregled lovišč	40
Preglednica 14/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	46
Preglednica 15/N-PSCI: Območja Natura 2000 in evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj GGE Mislinja	49
Preglednica 16/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Mislinja	49
Preglednica 17/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Mislinja	52
Preglednica 18/Pregled naravnih vrednot na območju GGE Mislinja	59
Preglednica 19/Pregled jam in pripadajočega režima vstopa ter konkretnih varstvenih usmeritev	61
Preglednica 20/Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov	61
Preglednica 21/Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot	63
Preglednica 22/Seznam objektov kulturne dediščine v gozdu (in bližini gozdnega roba) GGE Mislinja	64
Preglednica 23/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	67
Preglednica 24/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	67
Preglednica 25/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	68
Preglednica 26/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	68
Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	70
Preglednica 28/**PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	71
Preglednica 29/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	71
Preglednica 30/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	72
Preglednica 31/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	72
Preglednica 32/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	73
Preglednica 33/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	74
Preglednica 34/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	75
Preglednica 35/K: Kakovost drevja	75
Preglednica 36/PSD: Poškodovanost drevja	76
Preglednica 37/ Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah na območju OE Slovenj Gradec - 87 ploskev) in GGE Mislinja (10 ploskev) v letu 2020	76
Preglednica 38/ Objedenost gozdnega mladja - skupaj na območju OE Slovenj Gradec po letih	77
Preglednica 39/ Objedenost gozdnega mladja v GGE Mislinja ob zadnjem popisu objedenost v letu 2024	77
Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje v GGE (število dreves na ha)	78
Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	81

Preglednica 42/P: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco.....	81
Preglednica 43: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP.....	81
Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	82
Preglednica 45/D-PL1: Primerjava realizacija poseka po lastniških kategorijah.....	83
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah - Zasebni gozdovi	84
Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah - Državni gozdovi.....	84
Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah - Skupaj GGE	84
Preglednica 49/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	85
Preglednica 50/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	85
Preglednica 51/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE	86
Preglednica 52/ Gradnja in rekonstrukcija gozdnih vlak po lastništvu in odsekih (2015 – 2024).....	88
Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2015 do 2024 po namenu.....	89
Preglednica 54/D-GFR1: Razvoj gozdnih površin v obdobju 1955 do 2025.....	92
Preglednica 55/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1955 do 2025.....	92
Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1963 do 2024	93
Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka v %	93
Preglednica 58D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva - GGE.....	94
Preglednica 59/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva – Zasebni gozdovi	94
Preglednica 60/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva – Državni gozdovi.....	94
Preglednica 61/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	95
Preglednica 62 Ogrožena območja po predpisih o vodah.....	139
Preglednica 63/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m3)-Skupaj GGE.....	149
Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m3)-Zasebni gozdovi	149
Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m3)-Državni gozdovi.....	149
Preglednica 66/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	151
Preglednica 67/EP1: Prikaz prihodka od lesa	157
Preglednica 68/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	157
Preglednica 69/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	157
Preglednica 70/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove.....	157
Preglednica 71/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi.....	160
Preglednica 72/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	162
Preglednica 73/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	163
Preglednica 74/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	163
Preglednica 75/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	164
Preglednica 76/K: Kakovost drevja.....	164
Preglednica 77: Odmrla biomasa	164
Preglednica 78/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	165
Preglednica 79/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024.....	166
Preglednica 80/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025	166
Preglednica 81/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	166
Preglednica 82/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	170
Preglednica 83/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	170
Preglednica 84/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	171
Preglednica 85/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	173
Preglednica 86/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	173
Preglednica 87/DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	174
Preglednica 88/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	174
Preglednica 89/K: Kakovost drevja.....	175
Preglednica 90: Odmrla biomasa	175
Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	176
Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025.....	177
Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025.....	177
Preglednica 94/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	178
Preglednica 95/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	181
Preglednica 96/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	181
Preglednica 97/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	182
Preglednica 98/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	183
Preglednica 99/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	184
Preglednica 100/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	184
Preglednica 101/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	185
Preglednica 102/K: Kakovost drevja.....	185
Preglednica 103: Odmrla biomasa	185

Preglednica 104/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	186
Preglednica 105/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2025.....	187
Preglednica 106/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2025	187
Preglednica 107/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	188
Preglednica 108/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	190
Preglednica 109/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	190
Preglednica 110/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	191
Preglednica 111/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	192
Preglednica 112/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek-13	193
Preglednica 113/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	193
Preglednica 114/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	194
Preglednica 115/K: Kakovost drevja.....	194
Preglednica 116: Odmrla biomasa	194
Preglednica 117/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	195
Preglednica 118/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2025.....	196
Preglednica 119/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2025	196
Preglednica 120/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	197
Preglednica 121/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	199
Preglednica 122/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	199
Preglednica 123/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	200
Preglednica 124/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	201
Preglednica 125/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	202
Preglednica 126/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	202
Preglednica 127/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	203
Preglednica 128/K: Kakovost drevja.....	203
Preglednica 129/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	204
Preglednica 130/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025.....	205
Preglednica 131/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025	205
Preglednica 132/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	205
Preglednica 133/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	209
Preglednica 134/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	209
Preglednica 135/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	210
Preglednica 136/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	211
Preglednica 137/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	212
Preglednica 138/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	212
Preglednica 139/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	213
Preglednica 140/K: Kakovost drevja.....	213
Preglednica 141/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	214
Preglednica 142/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025.....	215
Preglednica 143/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025	215
Preglednica 144/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	215
Preglednica 145/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	219
Preglednica 146/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	219
Preglednica 147/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	220
Preglednica 148/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	221
Preglednica 149/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	222
Preglednica 150/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	222
Preglednica 151/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	222
Preglednica 152/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	223
Preglednica 153/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2014 do 2023.....	224
Preglednica 154/D-GFR2: Delež razvojnih faz v RGR.....	224
Preglednica 155/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	224
Preglednica 156/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	226
Preglednica 157/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	226
Preglednica 158/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	227
Preglednica 159/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	228
Preglednica 160/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	228
Preglednica 161/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	228
Preglednica 162/K: Kakovost drevja.....	229
Preglednica 163/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025.....	229

<i>Preglednica 164/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025</i>	<i>229</i>
<i>Preglednica 165/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem</i>	<i>229</i>

Preglednice v prilogah

Obrazec E1: LP, F2, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, D-GZ1, ,OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD,RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Seznam tarif po odsekih

Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Kazalo grafikonov

Grafikon 1: Površine po načinu spravila (obstoječe)	37
Grafikon 2: Deleži površin po spravilnih razdaljah (obstoječe)	37
Grafikon 3: Površine po načinu spravila (potencialno)	38
Grafikon 4: Deleži površin po spravilnih razdaljah (potencialno)	38
Grafikon 5: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	69
Grafikon 6: Pregled in struktura poseka po letih ureditvenega obdobja	85
Grafikon 7: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah gozdov. 95	
Grafikon 8: Delež posameznih RGR v GGE (glede na lastništvo)	161
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	167
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	178
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	188
Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	197
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	206
Grafikon 14: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	216

Kazalo kart

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote Mislinja	15
Karta 2: Krajinski tipi	19
Karta 3: Gozdni rastiščni tipi v GGE Mislinja	22
Karta 4: Pregledna karta lovišč	40
Karta 5: Požarna ogroženost gozdov v GGE Mislinja	43
Karta 6: Revirji v GGE Mislinja	44
Karta 7: Ekološke funkcije v GGE Mislinja	47
Karta 8: Socialne funkcije v GGE Mislinja	57
Karta 9: Proizvodne funkcije v GGE Mislinja	65
Karta 10: Prikaz območij sanacije v GGE Mislinja	80

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Skupaj	3.256,02	2.760,84	0,00	6.016,86
Delež (%)	54,1	45,9	0,0	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge		% na	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Skupaj GGE											
VEČNAMENSKI GOZDOVI	5.759,91	414,5	45,9	460,5	8,27	1,23	9,51	20,2	18,6	20,0	97,1
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	232,50	393,8	33,8	427,6	5,78	0,69	6,47				
VAROVALNI GOZDOVI	24,45	256,8	47,4	304,1	3,82	0,98	4,80	8,8	6,5	8,5	53,7
Skupaj vsi gozdovi	6.016,86	413,1	45,5	458,6	8,16	1,21	9,37	19,4	18,0	19,3	94,4
Zasebni gozdovi											
VEČNAMENSKI GOZDOVI	3.238,18	393,8	54,4	448,3	8,37	1,53	9,90	20,1	19,3	20,0	90,5
VAROVALNI GOZDOVI	17,84	207,7	50,0	257,7	3,09	1,04	4,13	10,1	6,6	9,4	58,9
Skupaj vsi gozdovi	3.256,02	392,8	54,4	447,2	8,34	1,53	9,86	20,1	19,2	20,0	90,5
Državni gozdovi											
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.521,73	441,2	35,0	476,2	8,16	0,84	9,00	20,3	17,3	20,1	106,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	232,50	393,8	33,8	427,6	5,78	0,69	6,47				
VAROVALNI GOZDOVI	6,61	389,3	40,2	429,5	5,78	0,84	6,62	7,0	6,0	6,9	44,8
Skupaj vsi gozdovi	2.760,84	437,1	34,9	472,0	7,95	0,83	8,78	18,7	15,8	18,5	99,6

Gozdnogospodarski načrt GGE Mislinja velja za obdobje od 01.01.2025 do 31.12.2034. V gozdnogospodarski enoti, ki meri 7659,69 ha, je skupna površina gozdov 6016,86 ha. Gozdovi se nahajajo v 5 katastrskih občinah. Celotna GGE leži v občini Mislinja.

Gozdovi so v GGE opredeljeni v tri kategorije gozdov. Prevladujejo večnamenski gozdovi s površino 5759,91 ha (95,73 %). Z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15 191/20) je izločenih tudi 24,45 ha (0,41%) varovalnih gozdov in 232,5 ha (3,86 %) gozdnih rezervatov (gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni).

Prevladujejo gozdovi v zasebni lasti (54,11 %). Ob koncu leta 2024 je bilo 3.256,02 ha zasebnih gozdov, državnih pa je bilo 2.760,84 ha (45,89 %). Povprečna gozdna posest je glede na solastništvo je 4,02 ha. Glede na število posestnikov (800), je povprečna gozdna posest 6,55 ha. Po površini prevladuje večja gozdna posest (od 10 do 30 ha), ki predstavlja 34,8 % vseh gozdov. To so celki, kot značilna oblika poselitve in dohodek iz gozda predstavlja lastnikom pomemben ali celo glavni vir dohodka.

GGN GGE Mislinja je neposredno potreben za ohranjanje območij Nature 2000 za naslednja območja: SI5000006 POV Pohorje, SI5000270 POO Pohorje in SI3000224 POO Huda luknja. Skupna površina gozda v območju Natura 2000 je 2728,51 ha (45,34 % površine vseh gozdov). V GGE je tudi 5728,05 ha (95,20 % vseh gozdov) ekološko pomembnih območji (EPO), ki pa v celoti pokrivajo območje Nature 2000.

Za enoto sta značilna reliefna in rastiščna pestrost. Prevladuje gozdna krajina z malo celki in prevladujejo predvsem državni gozdovi oz. gozdovi večjih posestnikov. V gozdnati krajini pa prevladujejo celki kot oblike poselitve. V ravninskem delu enote je značilna kmetijska krajina s prevladujočimi kmetijskimi površinami. To so urbane površine z večjo poseljenostjo, gozd pa se pojavlja v pasovih, skupinah in šopih ter predstavlja pomembno zaščitno vlogo. Povprečna gozdnatost v GGE je 78,55 %. V GGE je evidentiranih tudi 36,01 ha zaraščajočih površin, kar je posledica opuščanja kmetijske obdelave na strmih terenih.

V enoti Mislinja je skupna lesna zaloga 2.759.138 m³ oziroma 458,6 m³/ha. Naravna drevesna sestava je zaradi človekovega vpliva spremenjena, zato v strukturi lesne zaloge prevladujejo iglavci (90,1 %), listavci dosegajo 9,9 %. Med iglavci je najbolj zastopana smreka (84,5 %) kot graditeljica sestojev, pri listavcih pa bukev (8,2 %). Delež listavcev narašča. V zasebnih gozdovih je lesna zaloga podobna in znaša 393 m³/ha, v državnih pa je nižja (437 m³/ha).

Skupni letni prirastek je v GGE 56.371 m³ oziroma povprečno 9,37 m³/ha. V zasebnih gozdovih je višji (9,86 m³/ha) kot v državnih (8,78 m³/ha).

V enoti je velik delež odraslih sestojev, med katerimi prevladujejo debeljaki (66,6 %) in sestoji v obnovi (18,2 %). Razmerje razvojnih faz je neuravnoteženo. Primanjkuje površina drogovnjakov, ki so zastopani na 7,8 % in sproščenih mladovij (5,8 %). V manjšem obsegu so v GGE opredeljeni tudi posamezno do šopasto raznomerni sestoji (1,6 %), ki so pretežno v varovalnih gozdovih.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Evidentiran je tudi podmladek na površini 777,14 ha, predvsem pod zastorom v starejših sestojih, kar je dobra osnova za povečanje deleža mladovij in posredno drogovnjakov.

Osnovne ureditvene enote (oddelki/odseki) so za usmerjanje razvoja gozdov glede na rastiščne značilnosti razdeljene v šest rastišnogojitvenih razredov (RGR). Posebej sta opredeljena RGR za varovalne gozdove in RGR za gozdne rezervate. Znotraj RGR se na podlagi postavljenih ciljev in ukrepov načrtuje in izvaja gospodarjenje z gozdovi. Pri tem je poudarek na sonaravnosti in trajnosti, ki zagotavljata optimalne donose, upoštevanju dejanskega stanja, potreb lastnikov gozda, širše družbe in vseh funkcij, ki jih opravlja gozd.

Pri gospodarjenju z gozdovi je v prihodnjem ureditvenem obdobju (2025 - 2034) poudarek na sanaciji po ujmah poškodovanih sestojev, spremljanju in preprečevanju razvoja podlubnikov ter sekundarnih škod. Gospodarjenje naj bo v skladu z rastišnimi danostmi in prilagojeno razvojni dinamiki. Pri vnosu in pospeševanju drevesnih vrst je potrebno upoštevati podnebne spremembe, pospeševati naravno obnovo in kvalitetne listavce. Pomembna je realizacija načrtovanega poseka in gojitvenih del, pri tem pa optimalna odprtost z gozdno infrastrukturo ter uporaba sodobnih tehnologij. Na območjih s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami je potrebno upoštevanje različnih interesov in usklajevanje ukrepov.

Na osnovi stanja sestojev, rastiščnih danosti, razvojne dinamike ter potreb lastnikov, sta načrtovana višina in struktura možnega poseka. Najvišji načrtovan možni posek je v GGE Mislinja za obdobje 2024 - 2033 v višini **532.090 m³** (482.750 m³ iglavcev in 49.340 m³ listavcev). Možni posek predstavlja intenziteto **8,84 m³/ha/leto** oziroma 94,4% od prirastka (pri iglavcih 98,3 %, pri listavcih pa je nižji 68,5 %). V strukturi načrtovanih sečenj prevladujejo pomladitvene sečnje (56,3 %). Načrtovane so v pomlajenih zrelih debeljaki in v sestojih v obnovi, s ciljem povečanja deleža mladovij in drogovnjakov.

Gojitvena dela (obnova in nega gozdov) so za ureditveno obdobje 2025 - 2034 v enoti Mislinja načrtovana na površini 973,07 ha. Obnova predstavlja 6,5 %, nega pa 93,5 % delež. V okviru načrtovanih gojitvenih del je 52,8 % (513,42 ha površin) del nujnih, ker so vezana na ogolele površine, sproščena mladovja in drogovnjake ter potrebna za sproščanje listavcev, dosego kvalitetnega in stabilnega mladovja. Ostala nega je načrtovana v odraslih sestojih in je pogojena z izvedbo pomladitvenih sečenj. Po izvedeni sečnji je potrebna tudi ta nega.

Obnova je načrtovana na površini 63,14 ha. Načrtovana je predvsem na površinah, nastalih zaradi ujma in podlubnikov ter v vrzelastih mladovjih s slabo zasnovo. Velik delež načrtovanih ukrepov naravne obnove se nanaša na sestoje, poškodovane po ujmah in podlubnikih. Obnova je nujna na 50,1 % površin. Priprava sestoja je vezana na pomladitvene sečnje in sanacijo poškodovanih sestojev. V okviru sadnje so predvideni tudi ustrezni ukrepi varstva sadik pred objedanjem od divjadi.

Nega s ponovitvami je načrtovana na površini 909,93 ha. Delež nujne nega je velik in znaša 93,5 %, saj je vezana na površine, ki bodo obnovljene, na sproščena mladovja in pomanjkljivo negovane drogovnjake. Med nujnim ukrepi nege prevladujeta obžetev sadik (76 % obžetve), ki je vezana na posajene površine in obstoječe mladje ter nega drogovnjaka (95 % nege drogovnjakov). Ostala nega je vezana na izvedbo pomladitvenih sečenj.

Za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, večanje biotske pestrosti ter ohranjanje ugodnega stanja habitatov redkih in ogroženih živalskih ter rastlinskih vrst, so načrtovana biomeliorativna dela s ponovitvami na površini 123,59 ha, vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu, sadnja in vzdrževanje plodonosnih vrst, izdelava vodnih virov in kalov v gozdu, ohranjanje biotopov z ukrepi sečnje in naravni razvoj biotopov. Na površini 7,55 ha težje dostopnih terenov so izločene ekocelice brez ukrepanja z namenom, da se gozd prepusti naravnemu razvoju, na površini 39,37 ha pa ekocelici z ukrepi.

Glavni ukrepi na področju tehnologije pridobivanja lesa so novogradnja, rekonstrukcija in vzdrževanje obstoječih gozdnih prometnic. Gradnja se bo prednostno izvajala na predelih, kjer poteka traktorsko spravilo.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	3,17	0,52	3,69
Priprava tal – naravna obnova	ha	0,03	2,49	2,52
Dopolnilna sadnja	ha	4,18	6,55	10,73
Priprava tal - spopolnitev	ha	4,99	6,45	11,44
Sadnja	ha	19,43	11,51	30,94
Setev	ha		3,82	3,82
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	3,92	10,36	14,28
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	13,38	5,26	18,64
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos		144	144
Sajenje sad.plod.drev. in grm.	kos	750	50	800
Izdelava vodnih virov in kalov v gozdu	kos		2	2
Vzdrževanje zaraščajočih pasišč	ha		0,4	0,4
Ohranjanje biotopov - sečnja	m3	5.450,00	10.950,00	16.400,00
Ohranjanje biotopov - nega	ha	35,5	54,77	90,27
Naravni razvoj biotopov	m3	30	75	105
Obžetev	ha	51,52	82,37	133,89
Nega mladja	ha	140,17	127,32	267,49
Nega gošče	ha	128,97	89,81	218,78
Nega letvenjaka	ha	69,04	35,71	104,75
Nega drogovnjaka	ha	134,35	50,67	185,02
Zaščita s tulci	kos	1.025,00	1.733,00	2.758,00
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos		25	25
Zaščita mladja z ograjo	m	2.285,00	780,00	3.065,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	4.280,00	24.070,00	28.350,00
Obeleževanje sadik	kos	1.500,00		1.500,00
Odstranjevanje tulcev	kos		700	700
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	600	1.820,00	2.420,00

V GGE Mislinja funkcije določajo gozdni prostor na površini 6205,15 ha, ki ga določajo funkcije gozdov v gozdu (6016,86 ha) in na negozdnih površinah, ki so funkcionalno vezane na gozd (188,29 ha). Pomembna je poudarjenost in prisotnost ekoloških ter socialnih funkcij na 1. stopnji poudarjenosti, ki narekujejo gospodarjenje in predstavljajo pri gospodarjenju ter poseganju v gozd določene omejitve. S 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij je opredeljenih 3970,21 ha površin (64,1 % gozdnega prostora), socialnih funkcij 305,392 ha površin (4,9 %) in proizvodnih 5656,80 ha površin (91 %). Lesnoproizvodna funkcija je v enoti pomembna in je poudarjena na 1. stopnji na površini 5476,81 ha (91,02 % gozda). Na površini 178,88 ha površin se prekrivajo ekološke, socialne in proizvodne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti. Na teh območjih je pri gospodarjenju pomemben načrten pristop ter usklajevanje interesov in ukrepov vseh porabnikov prostora.

Lesnoproizvodna funkcija s stopnjo 0 (posek ni načrtovan) je v enoti Mislinja določena na površini 232,50 ha oziroma 3,86 % gozda (gozdni rezervat).

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami – D- F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj	
	Ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.		
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	1.665,66	27,68	26,84	176,33	2,93	2,84	4.363,16	72,52	70,32	6.205,15	100,00
Hidrološka funkcija	15,3	0,25	0,25	93,21	1,55	1,5	6.096,64	101,33	98,25	6.205,15	100,00
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	2.886,16	47,97	46,51	2988	49,66	48,16	330,99	5,5	5,33	6.205,15	100,00
Klimatska funkcija	42,89	0,71	0,69	69,88	1,16	1,13	6.092,38	101,26	98,18	6.205,15	100,00
Zaščitna funkcija	9,28	0,15	0,15	0,69	0,01	0,01				9,97	0,16
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	0	0	65,73	1,09	1,06	6.139,42	102,04	98,94	6.205,15	100,00
Obrambna funkcija	1,08	0,02	0,02	0	0	0				1,08	0,02
Rekreacijska funkcija	13,44	0,22	0,22	37,98	0,63	0,61	6.153,73	102,27	99,17	6.205,15	100,00
Turistična funkcija	57,54	0,96	0,93	4,09	0,07	0,07	6.143,52	102,11	99	6.205,15	100,00
Poučna funkcija	14,76	0,25	0,24	0	0	0	6.190,39	102,88	99,76	6.205,15	100,00
Raziskovalna funkcija	232,5	3,86	3,75							232,50	3,75
Funkcija varovanja naravnih vrednot	232,5	3,86	3,75	84,72	1,41	1,37				317,22	5,12
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0	0	0	0,24	0,004	0,0039				0,24	0,004
Estetska funkcija	279,91	4,65	4,51	86,40	1,41	1,39				366,31	5,90
Lesnoproizvodna funkcija	5.476,81	91,02	88,26	290,81	4,83	4,69	16,73	0,28	0,27	5.784,35	93,22
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	48,84	0,81	0,79	34,91	0,58	0,56				83,75	1,35
Lovnogospodarska funkcija	254,61	4,23	4,1	4.259,72	70,8	68,65				4.514,33	72,75

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mislinja velja za ureditveno obdobje od 1.1. 2025 do 31.12. 2034. Obravnava vse gozdove, državne in zasebne, ki se nahajajo na območje Mislinja, kamor spada 5 katastrskih občin (v nadaljevanju KO). Meje GGE so usklajene z občinsko mejo in mejo GGO Maribor.

Je sedma revizija gozdnogospodarskih načrtov za mislinjske gozdove, kjer so z načrtnim in strokovnim gospodarjenjem začeli že leta 1954. Prvi načrti so bili izdelani ločeno za zasebne in državne gozdove, od leta 1975 se gozdovi obravnavajo v skupnem načrtu, ne glede na lastništvo. Tudi površina gozdov, ki so jo načrti obravnavali, se je skozi prva ureditvena obdobja spreminjala. Šele od leta 1985, ko so bili k enoti priključeni gozdovi Tolstega vrha in del gozdov enote Paški Kozjak, je primerljiva z današnjo GGE.

GGN GGE Mislinja temelji na usmeritvah Gozdnogospodarskega in lovsko upravljaljskega načrta GGO Slovenj Gradec za obdobje veljavnosti 2021 - 2030. Narejen je v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l.RS, št. 91/2010 in 200/20). Usklajen je tudi z Naravovarstvenimi smernicami za gozdnogospodarski načrt GGE Mislinja (2025 - 2034), ki jih je izdal Zavod republike Slovenije za varstvo narave, OE Maribor (september 2024).

Načrt je neposredno potreben za upravljanje in ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst območij Natura 2000 za naslednja območja:

	Ime in status	Koda	Gozdni prostor (ha)
NATURA 2000	Pohorje - POV	SI5000006	1930,98
NATURA 2000	Pohorje - POO	SI3000270	1733,22
NATURA 2000	Huda luknja - POO	SI3000172	208,91
Skupaj NATURA 2000			*6601,61

*Opomba: Pohorje POV SI5000006 in Pohorje POO SI3000270 se med seboj prekrivata na površini 1144,61 ha, zato je dejanska skupna površina območij NATURA 2000 2728,5 ha.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na celotnem območju Natura 2000 kot tudi širše v celotni enoti, so vsebinsko vključene v poglavjih 6.2.1 Splošne varstvene usmeritve in 6.2.3 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov. Ukrepi, ki upoštevajo varstvene usmeritve, so navedeni v poglavjih 6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela in 6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali, gozdnogospodarskega načrta GGE Mislinja.

GGN GGE Mislinja vključuje tudi Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov (MOP, Direkcija RS za vode, Ljubljana, februar 2020). Načrt vključuje še Splošne kulturno varstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine in Podrobne kulturno varstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Mislinja (ZVKDS, Služba za kulturno dediščino, OE Maribor, februar 2025). Usmeritve s področja upravljanja z vodami so vključene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij (hidrološka funkcija). V poglavje 6.2.2 so zajete tudi usmeritve za krepitev funkcije varovanja kulturne dediščine.

V načrtu so za pogostejše izraze uporabljene naslednje okrajšave imen in strokovnih pojmov:

GGO	- gozdnogospodarsko območje
GGE	- gozdnogospodarska enota
GGN	- gozdnogospodarski načrt
LZ	- lesna zaloga
P	- prirastek
GR	- gospodarski razred (za preteklo obdobje)
RGR	- rastiščnogojitveni razred
SVP	- stalne vzorčne ploskve
Ur. l. RS	- Uradni list Republike Slovenije
IGL (igl)	- iglavci
LST (lst)	- listavci
ZG	- zasebni gozd
DG	- državni gozd (RS - zanj SiDG –Slovenski državni gozdovi)
ZGS	- Zavod za gozdove Slovenije
OE	- Območna enota

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

ZOG	- Zakon o gozdovih
ZV-1	- Zakon o vodah
ZVKD -1	- Zakon o varstvu kulturne dediščine
KE	- Krajevna enota
KC	- kamionska cesta
NV	- nadmorska višina
UE	- upravna enota
KO	- katastrska občina
ODD	- oddelek
ODS	- odsek
GGN GGO	- gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja
PSR	- proizvodna sposobnost rastišča
P	- proizvodne funkcije
E	- ekološke funkcije
S	- socialne funkcije
LD	- lovska družina
LPN	- lovišče s posebnim namenom
EPO	- ekološko pomembna območja
POO	- posebna ohranitvena območja - direktiva o habitatih
PVO	- posebna varstvena območja - direktiva o ptičih
GPN	- gozd s posebnim namenom
GRT	- gozdni rastiščni tip
RK	- rastiščni koeficient
GZK	- gozdnata krajina
GOK	- gozdna krajina
KPK	- kmetijska in primestna krajina
GGK	- gorska krajina
ARSO	- Agencija republike Slovenije za okolje
SURS	- Statistični urad republike Slovenije
MOPE	- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije
MNVP	- Ministrstvo za naravne vire in prostor
ZVKDS	- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	- Zavod republike Slovenije za varstvo narave

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Mislinja leži v zgornjem delu Mislinjske doline na jugovzhodnem delu gozdnogospodarskega območja Slovenj Gradec.

Obsega gozdove južnih pobočij zahodnega Pohorja. Na severu poteka meja po grebenu Pohorja od Velike Kope preko Črnega vrha, Jezerskega vrha in Šiklarice do Lovrenških jezer. Na vzhodu je enota omejena z grebeni Ostruščice, Kraguljišča, Turna in Volovice. Nato se spusti po toku reke Pake do Srednjega Doliča. Južna meja enote poteka po cestah Dolič-Vitanje in Mislinja-Slovenj Gradec ter se pri potoku Škodnica usmeri na sever. Nadaljuje se po Turičnici in zaključi na sedlu med Malo in Veliko Kopo.

Celotna površina GGE Mislinja je 7659,96 ha in zajema vse gozdove s površino 6016,86 ha, ne glede na lastništvo. Enota v celoti leži v občini Mislinja in upravno spada pod UE Slovenj Gradec.

Gozdovi se nahajajo v 5 katastrskih občinah katerih meje so usklajene z občinskimi mejami.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
Mislinja				6.016,86	
	0863	ŠENTILJ POD TURJAKOM	1250,62	815,31	79,51 %
	0864	MISLINJA	5443,76	4.598,10	
	0865	GORNJI DOLIČ	5443,76	192,90	
	2645	PAKA II	364,05	256,76	
	2646	SREDNJI DOLIČ	260,75	153,79	52,07 %
		Skupaj	7659,69	6.016,86	

Pod opombo je vpisan del KO Šentilj pod Turjakom in Srednji Dolič, ki leži v GGE, (gozd in negozd skupaj).

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote Mislinja

Detajlna karta v merilu 1:50.000 je prikazana v kartnem delu GGN (Karta št. 1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Enotni reliefni pečat daje enoti pohorski masiv in prevladujoča silikatna podlaga, za katero so značilne zaobljene planote z globokimi jarki. Greben Pohorja poteka v smeri vzhod – zahod in obkroža porečje Mislinje ter njenih pritokov. Z njega se proti dolini Mislinje spuščajo daljši stranski grebeni s strmimi pobočji in globokimi jarki. Jarke so vrezali številni hudourniški potoki, ki se izravnavajo na poljih Mislinjske doline. Karbonatna matična kamnina se pojavlja v manjšem delu enote na področju Doliča.

Najnižja točka gospodarske enote Mislinja je Pačnikov mlin (504 m.n.v.) ob potoku Škodnica, njena najvišja točka pa je Črni vrh (1544 m.n.v.). Mikrorelief gozdnogospodarske enote je razgiban in ima pomemben vpliv na razvoj vegetacije .

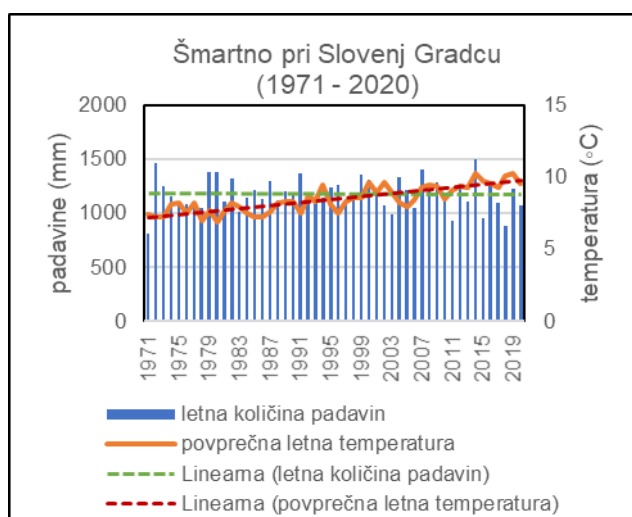
1.1.3 Podnebne značilnosti

Za gospodarsko enoto sta tako kot za GGO značilna dva podnebna tipa. Podnebje nižjega gorskega sveta severne Slovenije je značilno za višje lege Mislinjske doline in Pohorja. Iz primerljivih podatkov postaje Rateče je v gorskem in hribovitem delu območja največ padavin v jesenskem obdobju in najmanj od decembra do februarja. To je hkrati tudi obdobje najnižjih temperatur (povprečno okoli - 2 0C). Najtoplejše obdobje leta so poletni meseci, kjer so povprečne dnevne temperature okoli 17 0C. V povprečju so temperature med 6 0C in 7 0C. Povprečna letna količina padavin je od 1.100 do 1.700 mm.

Nižinska območja v delu Mislinjske doline so uvrščena pod zmerno celinsko podnebje osrednje Slovenije. Za nižinske in južne predele območja veljajo primerljivi podatki postaje Letališča Jožeta Pučnika. Količina padavin je manjša (1.000-1.400mm), povprečne letne temperature (9 0C) so višje. Največ padavin pade v poletnih mesecih, ko so tudi temperature najvišje.

V dolinah se pojavljajo temperaturne inverzije, ki vplivajo na višino povprečnih temperatur in število meglenih dni. V Mislinjski dolini so v primerjavi z drugimi območji GGO med izrazitejšimi.

V sklopu priprav podatkov ON GGO so bili za obdobje 1971-2020 in napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih predstavljeni podatki, ki se zbirajo na meteorološki postaji Šmartno pri Slovenj Gradcu. Iz podatkov in starejših opisov podnebja ni razbrati izrazitih padavinskih ekstremov. Naravne ujme so se v daljših in krajših časovnih obdobjih pojavljale na celem območju, količina padavin pa je bila v povprečju stalna. Temperaturna nihanja so večja, temperatura se je zvišala za več kot 2 0C. Posledica so močne nevihte z nalivi, izrazito sušna obdobja, vetrolomi in žledolomi. Napovedane spremembe temperature in padavin bodo imele povečan vpliv v gozdnih sestojih tudi v GGE, še posebej ker ima smreka prevladujoč delež.

Slika: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971-2020 (vir osnutek GGN GGO (2021-2030))

1.1.4 Hidrološke razmere

GGE Mislinja je zelo bogata s površinskimi vodami, zato so hidrološke razmere v enoti ugodne. Vodnatost rek in potokov je posledica obilnosti padavin. Enoto hidrološko zaznamuje reka Mislinja, ki zbira vodo številnih pritokov. Le-ti so si v pobočja izdolbli globoka korita. V enoti je evidentiranih 209,96 km vodotokov. Največji pritoki reke Mislinje v enoti so Glažuta, Dovžanka in Turičnica. Manjši del porečja v enoti predstavlja reka Paka z glavnim pritokom Polenica.

Številni manjši potoki in studenci so v strmih pobočjih izoblikovali globoke jarke. Za vse potoke je značilna obilna vodnatost tekom celega leta, usahnejo le izjemoma. Ob obilnih padavinah in večjih nalivih dobivajo številni tudi hudourniški značaj. Ob njih potekajo pomembnejše prometnice v GGE. Prihaja do poškodb (spodjedanja) cestnih brežin, zato so struge teh vodotokov regulirane s pregradami za preprečevanje globinske in bočne erozije. Veliko vodozbirno območje Pohorja predstavlja potencialni rezervoar pitne vode, kjer številni trajni izviri skrbijo za stalno oskrbo z vodo. Reka Mislinja ob večji količini padavin občasno prestopi bregove.

1.1.5 Matična podlaga in tla

a) Matična podlaga

Osnova za določitev matične podlage je geološka karta Slovenije. Enota ima dokaj enolično geološko podlago, saj več kot 90% površine predstavljajo silikatne metamorfne kamenine. Med njimi prevladujejo gnajs (diafiorit) in blestniki (muskovitno-biotitov) s prehodi v gnajse. Primarni magmatski kamenini Pohorja sta grandiorit (v starejših načrtih poimenovan tonalit) in dacit, a se pojavljata le v manjšem obsegu na vršnem delu Pohorja (Velika Kopa, Glažuta). Silikatnega značaja so tudi manjši rečni nanosi v Mislinjski dolini. Karbonati, med katerimi prevladuje dolomit, so zastopani v manjšem obsegu na področju Doliča.

b) Gozdna tla

Razvoj in nastanek gozdnih tal je dolgotrajen proces. Kemična sestava in fizikalne lastnosti tal so odvisne od matične podlage, klimatskih razmer, vegetacije in človekovega vpliva v preteklosti. Dolgoletno gospodarjenje v korist smreke je posredno vplivalo na zmanjšanje konkurenčne sposobnosti naravnih drevesnih vrst (bukve) ter pripomoglo k hitrejšemu zakisanju in izpiranju tal. Posredno so imeli velik vpliv človeški dejavniki tudi na razvoj gozdnih rastiščnih tipov v enoti. Zaradi mešanja matične podlage in človekovih vplivov, je tipičnost gozdnih tal v enoti neizrazita, kar se kaže v pojavljanju več različnih talnih tipov na manjši površini.

1. Na silikatni matični podlagi so se razvila:

- **Distrična rjava tla (kisla rjava tla)**, ki v enoti prevladujejo in se pojavljajo na silikatnih metamorfnih kamninah, za katere sta značilna zakisanost, propustnost in zračnost ter ugodne vodne razmere. Na revnejših silikatnih kamninah z neugodno reliefno strukturo (grebeni, vrhovi, slemena in zgornji deli pobočij), kjer je izpiranje hranilnih snovi iz tal večje kot pa pritok in kroženje snovi, se je razvila revnejša oblika distričnih rjavih tal. Negativni vplivi človeka v preteklosti (pospeševanje smreke) so povzročili talno degradacijo, ki se kaže v poslabšanju humusnih oblik. Tla so revna s hranili, imajo kisli humus z neugodno talno strukturo (surovi humus do prhnina). So rastiščna osnova za razvoj kisloljubnega GRT: *Kisloljubno bukovje z rebrenjačo* (izravnani zgornji deli pobočij).
- **Globlja distrična rjava tla s prhninasto do sprsteninasto obliko humusa**, zmerno kisla, peščeno ilovnata, pretežno sveža, na bogatejših silikatnih kamninah (dacit in tonalit) z bolj ugodnimi talnimi razmerami (manjše izpiranje hranilnih snovi). Tu so pogoji za razvoj GRT *Kisloljubno gorsko - zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico*. Na predelih z vlažno klimo se pojavlja GRT *Jelovja s trikrpim bičnikom* (osojne lege, položna pobočja, zaprte lege). Večinoma so distrična rjava tla porastla z večjim deležem iglavcev. Kisel humus in hladnejša klima povzročajo razvoj humusa slabše kakovosti (prhlina in surov humus). Surov humus še dodatno nastaja z opadom večjega deleža iglavcev. Zato je na omenjenih tleh pomembno ohranjati zadosten delež listavcev.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

- **Globoka koluvijalna tla** v jarkih in spodnjih, strmejših pobočjih na silikatnih kamninah v manjšem obsegu, kjer prevladuje GRT *Jelovje s praprotni*, v odvisnosti od vlage in toplote pa so primešani tudi drugi GRT. Značilnost tal je neprestano mešanje talnih horizontov, ki zaradi tega niso izoblikovani, zelo dobra preskrbljenost s hranilnimi in organskimi snovmi ter vlago. Prevladuje zelo ugodna humusna oblika. Zasmrečenost tu dolgoročno nima negativnih posledic na razvoj tal.
- **Obrečna tla** ob vodotokih, večinoma s sprsteninasto obliko humusa. So rastiščna osnova za GRT *Pobočno velikojesenovje* s plemenitimi listavci, ki s koreninskim spletom dobro vežejo tla in optimalno izkoriščajo rastiščne danosti.
- **Distrični rankerji** so slabše razvita talna oblika na zelo kisli silikatni matični podlagi kot je granodiorit. V enoti se pojavljajo na strmih, slabo poraščenih pobočjih, neustaljenih in podvrženih eroziji. So zelo kisli, imajo znake podzoljevanja s slabo mineralizirano obliko humosa (prhnina, surovi uhumos), revna s hranili ter slabe rodovitnosti. V enoti se pojavlja na GRT *Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico*.

Na karbonatni matični podlagi so se razvila:

- **Rjava pokarbonatna tla** s prhninasto-sprsteninasto obliko humusa ter iolvnato-glinenim B horizontom, na redkih nahajališčih apnenca v ravninah in v kotlinah, ob vznožjih pobočjih, ugodnih legah in zmernih nagibih. Zaradi boljše oblike humusa in večjega deleža glinene komponente imajo v primerjavi s kislimi rjavimi tlemi mnogo večjo »pufersko« sposobnost in so tudi odpornejša na močnejše degradacijske vplive. Pri manjši površinski skalovitosti so tla pretežno globoka, pri večji skalovitosti pa so plitvejša. Rodovitnost tal je dobra. V enoti sta na razvita pokarbonatna tla vezana gozdna rastiščna tipa *Predalpsko jelovo-bukovje in Predalpsko gorsko bukovje*.
- V manjšem obsegu **rendzine - humozno karbonatna tla** so manj razvita talna oblika na karbonatu, pretežno na apnencu. Rendzine se razlikujejo glede na matično podlago, globino tal, vlažnost/sušnost rastišč in lastnosti humusa. Na strmih pobočjih dolomita in prisojnih legah, v višjih nadmorskih višinah, na neugodnih legah se pojavljajo najmanj rodovitne rendzine. Tla so plitva s surovim humusom, suha in zelo podvržena eroziji in degradaciji. Porasla so s termofilno vegetacijo. Tu sta v enoti v manjšem obsegu zastopana GRT *Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje in Predalpsko – alpsko toploljubno bukovje*. Ekstremne talne razmere najbolje prenašajo termofilni listavci in črni bor.
- S slabšo talno obliko na karbonatih je povezano *Bazoljubno rdečeborovje* na plitkih rendzinah s surovim humusom ter *Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje in Osojno bukovje s kresničevjem* na globljih, pretežno prhninastih rendzinah.
- S hladno klimo in anaerobnimi talnimi pogoji sta pogojeni združbi *Barjansko smrekovje in Vegetacija visokih barij* na področju Lovrenških jezer.

1.1.6 Krajski tipi, gozdnatost

Gozd je pomemben element krajine. Glede na naravne pogoje ter bolj ali manj intenzivno poseganje človeka v gozd in prostor se je značilno oblikovala tudi krajina.

Površina celotne GGE je 7659,69 ha in zajema 6016,86 ha gozdnih površin, kar predstavlja 78,55 % povprečno gozdnatost.

Preglednica 2/D-K: Krajski tipi v GGE Mislinja (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Pov. gozda (ha)	Površina krajine (ha)	Gozdnatost (%)	Delež krajine v GGE (%)	Delež gozda (%)
Kmetijska in primestna krajina	16,89	351,71	4,80	0,28	0,28
Gozdnata krajina	2272,71	3306,67	68,73	37,77	37,77
Gozdna krajina	3727,26	4001,31	93,15	61,95	61,95
Skupaj	6016,86	7659,69	78,55	100,00	100,00

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

V GGE Mislinja so opredeljeni trije krajinski tipi:

1. Kmetijska in primestna krajina opredeljuje v enoti najmanjši del površine (351,71 ha) in predstavlja 0,28 % površine enote. Izločena je v nižinskem delu enote v okolici Mislinje. Tu so kmetijske površine, ki imajo v tem delu krajine glavno vlogo. Je urbano območje, kjer je nekoliko večja poseljenost. Gozdnatost je le 4,8 %. Manjše negozdne površine se prepletajo z drevjem na manjši površini v obliki šopov, skupin drevja in drevja kot zaščitnega pasu.

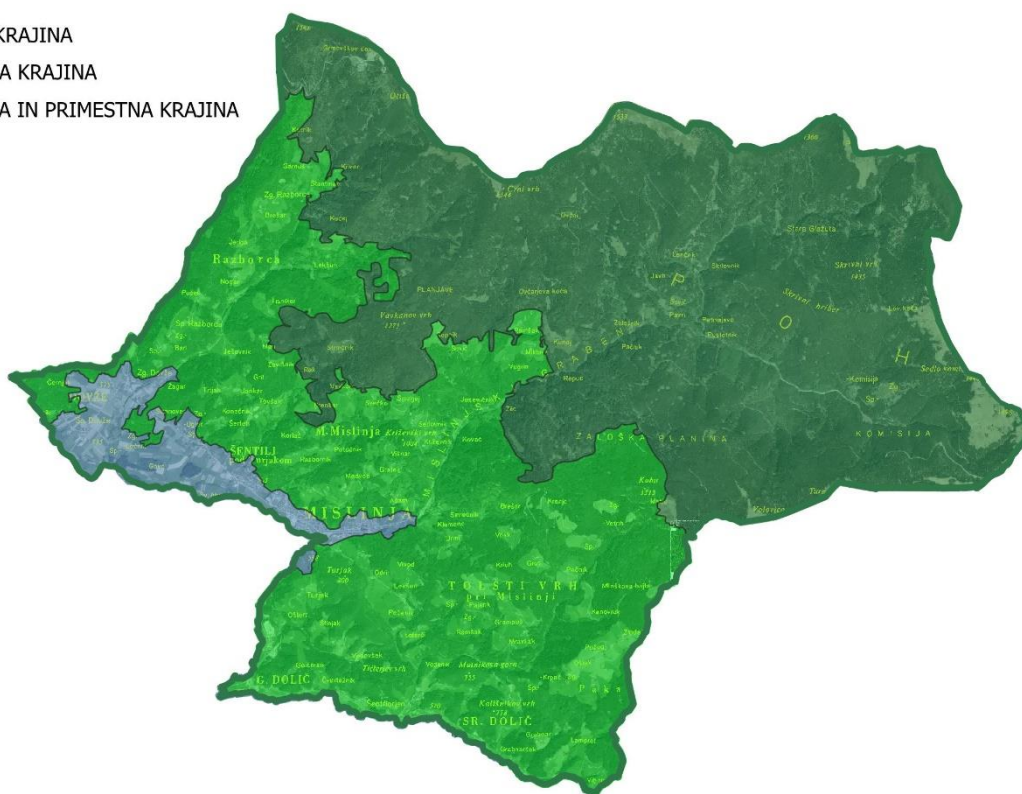
2. Gozdnata krajina v GGE prevladuje in je zastopana na 37,77 % površin GGE ter predstavlja 68,73 % gozdnatost. Zajema osrednja hribovita pobočja od 510 do 1310 m NV. Krajino oblikujejo značilne kmetije v obliki celkov in manjši zaselki, ki so nastali na ugodnejših in dostopnih legah (Razborca, Šentilj pod Turjakom, Tolsti vrh, Srednji in Gornji Dolič). Gozd ima za lastnike pomembno vlogo, prisotno pa je opuščanje strmih kmetijskih površin in trend zaraščanja.

3. Gozdna krajina predstavlja 61,95 % površin GGE, gozdnatost krajine je največja (93,15 %). Zajema vršne del GGE, v pasu nad 1000 m NV vse do grebena Pohorja. Za krajino so značilni večji gozdni kompleksi nad kmetijami. Prevladuje srednja in velika gozdna posest v obliki celkov na zahodu enote. Na vzhodu enote so večji kompleksi državnih gozdov. Na vršnem delu enote so tudi planje, ki imajo velik pomen z vidika funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti.

Karta 2: Krajinski tipi

Legenda

- GOZDNA KRAJINA
- GOZDNATA KRAJINA
- KMETIJSKA IN PRIMESTNA KRAJINA

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Gozdnogospodarska enota	7.659,69	100,00
Gozd	6.016,86	78,55
Ostala gozdna zemljišča	0	0
Daljnovodi	2,43	0,03
Obore	0,89	0,01
Gozdni prostor	6.205,15	81,01
Močvirja	0	0
Pobočni grušč	0	0
Skalovja in površine pod gozdno mejo	0	0
Senožeti in lazi	152,52	1,99
Zaraščajoče površine	29,74	0,39
Infrastrukturni objekti	2,71	0,04
Drugo (infrastrukturni objekti)	0	0
Negozdni prostor	1.454,53	18,99
Zaraščajoče površine	36,01	0,47
Ostale površine znotraj gozda	0	0
Drugo	1418,52	18,52

Opomba: Površine negozdnih in zaraščajočih površin so pridobljene z digitalizacijo kart.

V GGE Mislinja je površina gozdnega prostora 6205,15 ha. Gozdni prostor določajo gozd (6016,86 ha) in negozdne površine (184,98 ha), ki so funkcionalno vezane na gozd. Največjo površino predstavljajo senožeti in lazi (152,53 ha). Senožeti in lazi so površine na vršnem delu Pohorja, ki so pomembni habitat, za veliko živalskih in rastlinskih vrst in večajo biotsko pestrost. Veliko je tudi zaraščajočih površin, ki niso primerne za kmetovanje in se opuščajo. Zaraščanje je v enoti pomembno tako z vidika prehranskih pogojev za divjad, kot z vidika podobe kulturne krajine. Kot gozdni prostor so opredeljena še druga gozdna zemljišča, kamor spadajo daljnovodi (2,43 ha) in obore za rejo divjadi (0,89 ha) ter infrastrukturni objekti (2,71 ha). Negozdni prostor predstavlja 18,99 % vseh površin v GGE.

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Vegetacijski oris v GGE Mislinja ostaja podoben, kot je bil v preteklem ureditvenem obdobju (2015 - 2024). V enoti so bile izdelane prve fitocenološke karte po metodi značilnic dr. M. Piskernika. Potem so bili na podlagi primerjalne analize sorodnih značilnic popisi usklajeni po Srednjeevropski fitocenološki metodi. Gozdne združbe se vsebinsko niso spreminjale. Z GGN GGO Slovenj Gradec (2011 - 2020) so se uskladile z enotnim slovenskim poimenovanjem. Z novim GGN GGO (2021 - 2030) se gozdne združbe preimenujejo v gozdne rastiščne tipe (GRT).

Rastiščni koeficienti izražajo trajno proizvodno sposobnost rastišča in so vezani na posamezne GRT. Ne odražajo trenutnega dejanskega stanja gozda. Podani so kot rangirana razmerja med najnižjim (1) in najvišjim koeficientom (17). Dobljeni so iz podatkovne baze ZGS (kot podlaga za vrednotenje proizvodne sposobnosti GRT in ocenjevanje katastrskega dohodka iz gozda). Zaradi prepletanja GRT na manjših površinah in slabšega upoštevanja rastiščnih razlik pri gospodarjenju z gozdovi, so dejanski rastiščni koeficienti bolj izenačeni. V bogatejših GRT večji delež smreke znižuje rastiščni koeficient, saj je manj produktivna kot jelka. V manj produktivnih in revnejših pa rastiščni koeficient povečujejo, kjer so na manjših površinah primešani bogatejši rastiščni vložki. Tudi v GRT, kjer je na silikatni kamnini primešana karbonatna podlaga, je dejanska produktivnost praviloma višja. Rastiščni koeficient za GGE je izračunan iz posameznih GRT (ponderirana sredina).

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah gozdnih rastiščnih tipov

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
02	Rastišča gabrovij in dobnav	16,43	0,27
531	Dobnavje in dobrovo belogabrovje	16,43	0,27
06	Podgorska bukovja na silikatnih podlagah	69,19	1,15
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	69,19	1,15
07	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih podlagah in mešanih kamninah	99,52	1,66
581	Osojno bukovje s kresničevjem	82,76	1,38
632	Predalpsko gorsko bukovje	16,76	0,28
08	Gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih podlagah	3469,89	57,67
781	Kisloljubno gorsko - zgornjegorsko bukovje	1167,70	19,41
782	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	2302,19	38,26
09	Jelovo-bukovja	93,34	1,55
643	Predalpsko jelovo bukovje	93,34	1,55
10	Javorjovja, jesenovja in lipovja	2,60	0,04
601	Pobočno velikojesenovje	2,60	0,04
11	Toploljubna bukovja	110,32	1,83
592	Predalpsko - alpsko topoljubno bukovje	110,32	1,83
14	Bazoljubna rdečeborovja in črnboborovja	112,28	1,87
621	Predalpsko - dinarsko bazoljubno rdečeborovje	112,28	1,87
16	Jelovja in smrekovja na silikatnih podlagah	1931,45	32,10
771	Jelovje s praprotni	73,87	1,23
772	Jelovje s trikrpim bičnikom	257,22	4,27
803	Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	1600,36	26,60
17	Barjanska smrekovja in ruševja	111,84	1,86
811	Barjansko smrekovje	97,04	1,61
812	Vegetacija visokih barij	14,80	0,25
Skupaj		6016,86	100

V GGE Mislinja je evidentiranih petnajst GRT. Zaradi pestre geološke podlage je v enoti tudi rastiščna pestrost. Na današnje drevesno sestavo je močno vplivalo preteklo gospodarjenje, zato dejanska floristična sestava posameznih GRT odstopa od opisanih rastišč v naravnem okolju. Naravna rastišča v enoti omogočajo razvoj mešanih gozdov z večjim deležem listavcev in jelke. Prvotno prevladujoči bukovje jelovi gozdovi so bili spremenjeni zaradi človekovega vpliva in pospeševanja smreke skozi daljšo obdobje. Tako v enoti prevladujejo mešani gozdovi s prevladujočim deležem iglavcev. Macesen se je uveljavil predvsem kot pionirska vrsta na zaraščajočih površinah, delež jelke in bukve kot klimatogeni vrsti se je zmanjšal. Te spremembe so bile bolj intenzivne na silikatni podlagi, kjer je smreka po naravi konkurenčnejša. Listavci se v preteklosti niso uveljavili kot gospodarsko zanimive vrste, razen za kurjavo. Na karbonatni podlagi je vpliv človeka manj izrazit, saj je konkurenčnejša moč naravnih vrst proti smreki večja kot na silikatu. Kljub temu so sestoji zasmekeni tudi na teh rastiščih.

Podatki o površinah GRT so povzeti iz baze odsekov kot seštevek delnih površin GRT po odsekih. Zaradi razgibanega površja in rastiščne pestrosti se nekateri GRT prepletajo, pojavljajo na manjših površinah, v ozkih pasovih ob potokih, njihov prehod v večje in bolj tipične GRT pa je pogosto zabrisan tudi zaradi načina gospodarjenja.

V enoti prevladujejo Gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih podlagah na 57,67 % površine, med katerimi prevladuje Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico (38,26 %), z 19,41% delež ima Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje. V skupini Jelovja in smrekovja na silikatnih podlagah predstavlja največji delež RGT Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico (26,60 %), ki porašča najvišje predele enote na grebenu Pohorja. Na vršnem delu enote so zastopana tudi barjanska smrekovja (1,61%) in vegetacija visokih barij (0,25 %).

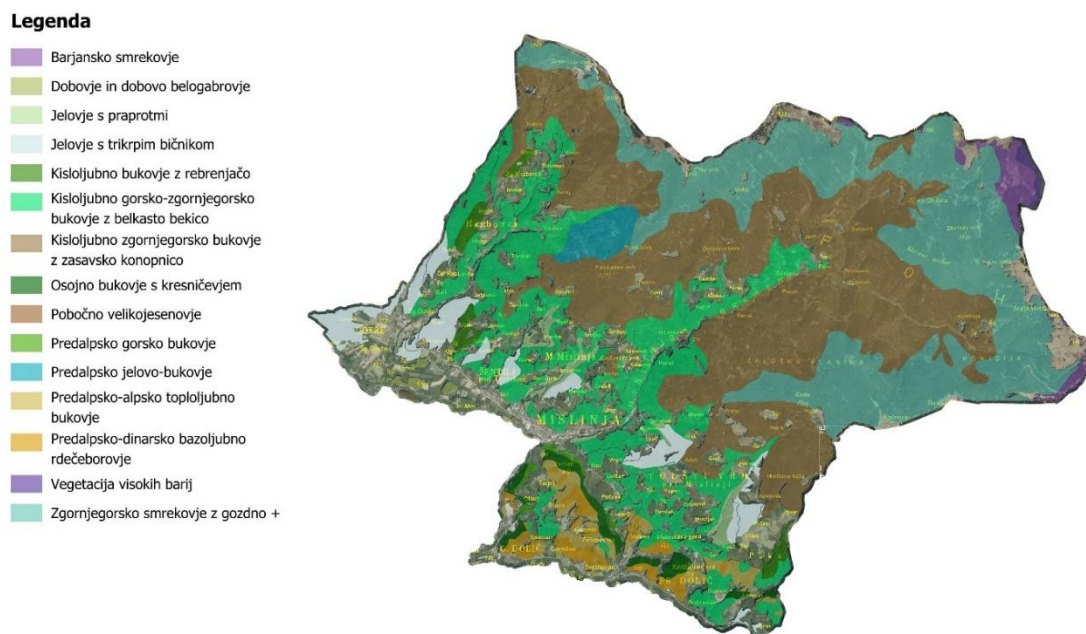
SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Na revnejši silikatni matični podlagi v nižjih legah (revni skrilavci in gnajsi) se pojavlja Jelovje s trikrpim bičnikom (4,27 %).

Na karbonatnih in mešanih kamninah ter apnenčastih vložkih je v manjšem obsegu prisotno Predalpsko jelovo bukovje (1,55 %), na prisojnih pobočjih pa Predalpsko - alpsko toploljubno bukovje (1,83 %).

V južnem delu enote je močno zastopano tudi Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje na rastiščih borovih gozdov (1,87 %).

Karta 3: Gozdni rastiščni tipi v GGE Mislinja

Karta rastišč v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3).

OPIS POMEMBNEJŠIH GOZDNIH RASTIŠČNIH TIPOV

782 Kislojubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico (*Cardamini Savesni Fagetum*)

RK=7 (2.302,19 ha; 38,26 % površine)

V vegetacijski karti ZGS je združba zabeležena na obsežnejšem območju v zgornje gorskem pasu Pohorja, v katerem je na splošno težko najti večje število značilnih vrst, ki jih za to navaja Košir. Na osnovi pojavljanja številnih acidofilnih rastlin kot so bekice, škržolice, borovnica, navadna zajčja deteljica, dvolistna senčnica, brinolistni lisičjak ter ob odsotnosti značilnic tega RGT (*Cardamine*....), bi lahko rastišča bukovnega gozda uvrstili v združbe buke in belkaste bekice. Na to je opozoril tudi Kutnar in je upoštevano v monografiji o GRT (Bončina in sod., 2021). V skladu z novimi spoznanji kisloljubne bukove združbe zgornje gorskega pasu na Pohorju lahko uvrstimo v enotno asociacijo *Luzulo-Fagetum* z različnimi subasociacijami. Drevesno sestavo zastopajo bukev, jelka, pogosta sta smreka in gorski javor. V združbi je visok delež smreke in manjši delež listavcev, kar kaže na močan vpliv človeka pri razvoju sestojev na tem rastišču. Grmovno plast predstavljajo, kljub zasmrečenosti, bukev, jelka, gorski javor, robida, malinjak in navadna jerebika. Zeliščno plast pokrivajo pretežno kisloljubne vrste kot so borovnica, orlova praproť, dvolistna senčnica, belkasta, dlakava in gozdna bekica, navadna zajčja deteljica in vijugasta mastnica. Primešane so tudi mezofilne vrste: podlesna vetrnica, trlistna penuša, volčja jagoda in zasavska konopnica. Ob navzočnosti listavcev in boljši preskrbi z vodo se pojavljajo tudi zahtevnejše vrste (rumena mrtva kopriva).

Rastiščno gojitveno so primerni skupinsko in malo površinsko enomerni ter raznomerni mešani sestoji iglavcev in listavcev, z manjšim deležem jelke, bora in macesna. Med listavci naj bosta poleg bukve primešana še posamezno jerebika in gorski javor na najbolj svežih mestih. Bukev opravlja tudi pomembno vlogo izboljšanja tal. Izbor drugih drevesnih vrst je omejen glede na edafske in mikro rastiščne pogoje.

Gozdnogojitveno ukrepanje mora potekati v smeri zmanjšanja deleža smreke ter pospeševanja bukve. Najbolj sveža rastišča je smiselno spopolniti s sadnjo. Kot pionirski meliorator ima veliko vlogo tudi jerebika. Naravna obnova smreke in jelke je ob postopnem odpiranju sestojev zadovoljiva, potrebna je daljša pomladitvena doba. Pomlajevanje poteka počasneje kot na revnih rastiščih v nižjih predelih. Težave nastopijo ob močnejših presvetlitvah zaradi zapleveljenosti. Razgibana, raznomerna sestojna zgradba in mešana drevesna sestava imata na teh rastiščih pomembno vlogo, saj so taki sestoji odpornejši na pogoste vetrolome in snegolome v tem višinskem pasu. Ob enakomernem in postopnem rahljanju sklepa (enakomerne branike) ter daljši proizvodni dobi, je možna proizvodnja kvalitetne hlodovine.

Izzivi pri gospodarjenju so zasmrečenost in objedanje mladja. Posebej priporočljivo je puščanje stoječe biomase in prisotnost odmrle lesne biomase, ki je pomemben kazalnik kvalitete habitata, obenem pa je nujen element obnove tal.

803 Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico (*Luzulo silvaticae* - *Piceetum*)

RK= 7 (1.600,36 ha; 26,60 % površine)

V GGE Mislinji porašča najvišje predele in predstavlja širši pas (gozdni rob) ob pohorskih planjah od Velike Kope, mimo Pungarta, Črnega vrha, Ribniške koče, Jezerskega vrha pa vse do Rogle, Turna in Volovice od 1.250 do 1.544 m NV. V širši okolici Ribniškega jezera meji specifične združbe pohorskih barij (smrečje zamočvirjenih tal - *Sphagno Piceetum*). Geološka podlaga je silikatna kamnina, pretežno revnejši skrilavci. Omenjena rastišča poraščajo smrekovi gozdovi, ki so nastali pod dolgotrajnim vplivom človeka. Dr. M. Wraber je združbo še pojmoval kot klimatogeno tvorbo. V preteklih ureditvenih načrtih je bila opredelitev površin širša in se je prepletala na delih, kjer je intenzivno zaraščanje planj s Sekundarnim smrekovim gozdom z vijugasto masnico in v nižjih delih z Zgornjegorskimi bukovji. Pri kasnejših popisih (Hauser - Piskernik) je prevladalo, da gre za antropogeno smrečje na jelovo - bukovem rastišču, kjer je na mokrih, hladnih in kislih tleh smreka vedno prevladovala. Vitalnost bukve v združbi je glede na smreko močno oslABLJENA, vendar se še vedno najdejo manjši sestoji, kjer prevladuje.

Zaradi visokogorskega značaja rastišč (ekstremne razmere, naklon) je bil na spremembo naravne drevesne sestave vpliv antropogenih dejavnikov še večji. V zaostrenih klimatskih in slabih talnih razmerah je na silikatni matični podlagi smreka konkurenčnejša od bukve in jelke. Zato je potrebno za povečanje deleža bukve glede na naravno sestavo daljše obdobje. V rastlinski kombinaciji prevladujejo kisloljubne, piceetalne vrste (vijugasta masnica, gozdni črnilec,...). Ob prisotnosti listavcev in boljši preskrbi z vodo se pojavljajo tudi fagetalne vrste (vretenčasti pečatnik, fuksov grint, malina, rušnata masnica, ilirska zvezdica), ki nakazujejo boljše rastiščne pogoje. Za GRT je značilna stalna prisotnost velike bekice, zlasti ob večjih presvetlitvah sestojev. Močnejša prisotnost bekice nakazuje slabše talne razmere. Večje površine velike bekice, dlakave šašuljice in lasovne predstavljajo velike težave pri obnovi ter nakazujejo negativni trend razvoja.

Rastiščno gojitveno so primerni skupinsko enomerni sestoji iglavcev 70% (smreke z manjšo primesjo jelke ter macesna) in listavcev 30% (bukve in jerebika ter gorskega javorja ob povirjih, kjer to dopuščajo naravne danosti). Zaradi nevarnosti snegoloma in boljše kvalitete je primernejša primes macesna kot primes bora. Listavci imajo predvsem pomembno meliorativno vlogo in pospešujejo potek naravne obnove, ki je na tem rastišču zelo otežena zaradi smrekovih monokultur. Kjer naravne danosti dopuščajo (povirja), je pomembna tudi primes javorja. Zasmrečenost in zatavljenost sta glavna problema rastišča. Visokogorski značaj rastišča zahteva gospodarjenje z višjimi lesnimi zalogami, strpno poseganje, dolge proizvodne in pomladitvene dobe. Optimalno izpolnjevanje lesnoproizvodne funkcije in povečana vloga ostalih funkcij gozda zahtevajo skrbno načrtovanje, optimalna gozdnogojitvena vlaganja in izvedbo ukrepov (posebej obnovo z listavci, zaščito sadik in nego listavcev).

781 Kisloljubno gorsko – zgornjegorsko bukovje (*Luzulo-Fagetum*)

RK = 9 (1.167,70 ha; 19,41 % površine)

Združba pokriva večje strnjene komplekse od nižinskih delov enote pa do 1000 m NV. Najdemo jo v Razborci Mali Mislinji, Mislinjskem grabnu in tudi na Tolstem Vrhju. Pogojuje zmerna do strma pobočja, najpogosteje prisojne lege, ugodnejše in tipično zgornje dele pobočij. Združba se mikro reliefno prepleta z jelovji, posebej na strmih pobočjih proti jarkom, kjer se meša tudi z aceretalnimi vložki in tako onemogoča tipičnost večje površinskih kompleksov. Geološka matična podlaga so glinavec, laporovec, ponekod primes karbonatov, magmatske in metamorfne kamnine, kjer pogojuje močnejše nihanje vodnega režima v tleh. Tla so rankerji in distrična rjava tla.

Drevesno plast predstavljajo bukev, pogosta je smreka, posamezno se pojavljajo tudi jelka, macesen in gorski javor. Grmovna plast je zastopana s podmladkom bukve in smreke, srhkostebelne robide in jerebika. Zeliščna plast je vrstno zelo skromna, tla so lahko videti skoraj prazna, neporasla. Značilne so kisloljubne vrste: belkasta bekica, borovnica, orlova praprota, škrlatnordeča zajčica, gozdni šaš, svilničasti svišč, navadna zajčja deteljica, gozdna in dlakava šašuljica, vijugasta mastnica, gozdna škržolica. Na bogatejši matični podlagi in na ugodnejših legah so v rastlinski kombinaciji prisotne nekoliko zahtevnejše vrste. Tudi delež listavcev je v teh razmerah večji. Na neugodnih reliefnih pogojih, kjer je običajno prisotna tudi občasna sušnost, je zasmrečenost večja, vendar je v enoti močnejša in dolgotrajna sušnost redka.

Rastiščno gojitveno so primerni malo in večje površinsko skupinsko enomerni mešani sestoji iglavcev (smreke, rdečega bora, macesna, na svežih tleh še jelke in duglazije) in listavcev (bukve, gradna, lipe, belega gabra in češnje ter gorskega javorja na globljih tleh) okrog 30%. Na sušnejših delih rastišča je smiselni večji delež bora, macesna in listavcev. Smreka je v teh ekoloških razmerah zelo občutljiva na stresne situacije (suša-emisije-lubadar). Potrebno je zmanjševati delež smreke, posebej na sušnejših delih, kjer je smiselno pospeševati večji delež listavcev. Naravna obnova smreke in bukve pod zmernim zastorom poteka v glavnem dobro do zadovoljivo, bor in macesen se pojavljata le v večjih odprtinah. Pri obnovi je potrebna zadržanost, da ne prihaja do zatravljenosti, ki otežuje naravno obnovo. Talni melioratorji v zasmrečenih sestojih so tudi lipovec in kostanj.

Izziv pri gospodarjenju je objedanje mladja in zasmrečenost. Priporočljivo je puščanje stoječe biomase in prisotnost odmrle lesne mase kot pomemben kazalnik kvalitete habitata, obenem pa nujen element obnove tal. Produktivnost rastišč je dobra in so primerna za pridelavo povprečne in dobre kvaliteta lesa.

772 Jelovje s Trikrpim bičnikom (*Bazzanio-Abietetum*)

RK=15 (257,22 ha; 4,27 % površine)

Združba se pojavlja v nižinskih delih Dovž, Šentilja pod Turjakom in na Tolstim Vrhju med 500 in 1000 m NV. Porašča uravnana, položna do zmerno strma pobočja (0 - 25 °), prevladujejo pa osojne, pretežno zaprte in kotanjaste lege, ki zagotavljajo bolj vlažno mikroklimo. Geološka matična podlaga so pretežno skrklavi glinavci in peščenjaki, magmatske in metamorfne kamnine. Tla so distrična rjava, mestoma tudi podzol, sveža do vlažna, precej globoka, z razvojno težnjo k surovi obliki humusa.

V drevesni sestavi rastišče najbolj ustreza jelki in smreki. Pojavljajo se še gorski javor, kostanj, jerebika in jelša. Bukve je na primarnih jelovih rastiščih redka, saj ni konkurenčna in se težko uveljavi. V zeliščni plasti prevladujejo kisloljubne vrste, najbolj pa borovnica, rebrenjača, širokolistna glistovnica in druge. Zaradi višje pritalne vlage je močno razvita mahovna plast, kje prevladujejo kisloljubne vrste, najbolj trikrpi bičnik, beluh in navadni lasasti kapičar.

Značilno je dobro pomlajevanje jelke in smreke. Pogosto prihaja do prehitrih pomladitvenih sečenj in posledično pre nizkih lesnih zalog. Za ohranitev in pozitivni razvoj tal bi bilo potrebno pospeševati listavce (vsaj 15%) ter jelko na račun smreke.

Rastiščno gojitveno so primerni raznomerni, skupinsko prebiralni, malopovršinsko enomerni mešani gozdovi iglavcev (smreka, jelka, bor) in listavcev. Bukve in dob sta primerna kot melioratorja zakisanih tal. Delež smreke in jelke naj bi bil približno enak, uravnavati ga je možno z intenziteto odpiranja sklepa sestojev. Povečanje deleža jelke pospešujeta zmernejše odpiranje in prebiralen način gospodarjenja. Intenzivnejše odpiranje in skupinsko enomeren gozd pa pospešujeta smreko. Zaradi močnih sečenj v preteklosti in zaraščanja opuščanih pašnikov se je povečal delež bora, ki daje na tem rastišču kvalitetno hlodovino. Pospeševanje rdečega bora ni smiselno. Za izboljšanje talnih lastnosti je potrebno povečati delež listavcev do 15% (bukve v pobočjih, doba v ravninskem delu) ter pospeševati jelko na račun smreke. Rastiščna zmogljivost in vzgoja kvalitetnega lesa nista izkoriščeni zaradi bujnega pomlajevanja jelke in smreke, ki pogosto privede do prehitre obnove.

Izziv pri gospodarjenju sta objedanje mladja jelke, ponekod neugodno razmerje jelke in smreke, predvsem v korist smreke.

621 Predalpsko – dinarsko bazoljubno rdečeborovje (*Genisto - Pinetum*),

RK 1 (112,28 ha; 1,87 % površine)

RGT se pojavlja na apnenčastih tleh in je pogojen je s plitvimi rendzinami in suho mezoklimo. V GGE se na večjih površinah nahaja predvsem v Zgornjem in Srednjem Doliču nad lokalno cesto. Gre verjetno za razvojno fazo v smeri termofilnega bukovega gozda, vendar na bolj strmih, erodibilnih tleh in prisojnih pobočjih.

Drevesni sestav predstavljajo poleg prevladujočega bora še smreka, bukev, mali jesen, mokovec in brin. V zeliščni plasti po pokrovnosti prevladujejo apnenčasta šašuljica, vres in žanjevec, pogoste pa so še cipresasti mleček, prmožek, navadni vrednik ter mah.

Rastiščno gojitveno je primeren skupinsko enomeren mešan gozd iglavcev (predvsem bora in macesna, v manjšem deležu tudi jelke) in bukve (na globljih in vlažnejših delih tudi gorski javor). Smiselna je proizvodnja macesna, ki na tem rastišču dosega nekoliko kvalitetnejšo hlodovino in je manj ogrožen kot smreka.

592 Predalpsko - alpsko toploljubno bukovje (*Ostrya - Fagetum*)

RK = 5 (110,32 ha; 1,83 % površine)

RGT je vezan na plitva rendzinasta tla in sušno mezoklimo, zato se pojavlja največ na prisojnih strmih pobočjih dolomita ali dolomitiziranih apnencev. V enoti se pojavlja v na Turjaku, Tičlerjevem vrhu in na Kališnikovem vrhu. Značilno se pojavlja skupaj z GRT Bazoljubno rdečeborovje. Ekstremne razmere najbolje prenaša bukev s primesjo malega jesena in gradna. V drevesnem sloju sta prisotna tudi smreka in rdeči bor. V rastlinski kombinaciji so značilne termofilne, kalcifilne in deloma kserofilne vrste. V grmovnem sloju so prisotni mokovec, mali jesen, redkeje črni gaber. Zeliščni sloj zastopajo šaš, sinjezeleni šaš, apnenčasta šašuljica, žanjevec, vres, lepljiva kadulja in ciklama. Zaradi reliefne razgibanosti in prepletanja s peščenjaki manjkajo nekatere tipične značilnice tega GRT (črni teloh, črni gaber in druge). Močnejši posegi povzročijo regresijo v smeri grmišč termofilnih listavcev. Rastišča imajo poudarjen varovalni značaj. Naravna obnova je močno otežena. Ekstremna rastišča in težavna obnova zahtevajo posege, ki naj bodo zmerni in premišljeni.

Rastiščno gojitveno so primerni mešani, malopovršinsko enomerni sestoji bukve, bora, macesna in smreke. Delež smreke naj ne bi presegel 50%, delež listavcev pa naj bi bil vsaj 30% (predvsem bukve). Posamezno naj bodo primešani tudi črni gaber, mali jesen, mokovec. Na izrazito sušnih rastiščih naj bo delež bora in listavcev povečan na račun smreke. Tu je vitalnost smreke oslABLJENA in je bolj izpostavljena napadu podlubnikov. V višjih legah ima prednost macesen pred borom. Pričakovana kvaliteta lesa je slabša do srednja. Tudi požarna ogroženost je na teh rastiščih večja. GRT ima zmerno varovalen značaj in je občutljiv na večje površinske posege (erozija).

17 Barjanska smrekovja in ruševja

811-Barjansko smrekovje (*Sphagno-Piceetum*)

RK=1(97,04 ha; 1,61 % površine) RK=1

Združba se pojavlja v zgornjem altimontanskem pasu od 1.300 mNV do 1.530 mNV, na obrobju visokogorskih barij pri Jezerskem vrhu, na Lovrenških jezerih in na Rogli. Tu se na zamočvirjenih šotnih tleh poleg ruševja že uveljavlja tudi smreka, med listavci pa jerebika. Združba je edafsko in klimatsko pogojena. Spoznamo jo predvsem po pokrovnosti raznih šotnih in drugih acidofilnih in vlagoljubnih mahov (*Spagnum* vrste, *Plagithecium undulatum*, *Bazzania trilobata*) ter dlakave šašuljice. V GGE se združba nahaja pretežno v rezervatih, s katerimi ne gospodarimo. Naravna obnova je zelo otežena in počasna. Pojavlja se le posamezno mladje smreke in jerebika, med grmovnicami pa redkeje zelena jelša in ruševje, ki ga smreka počasi izriva.

812-Vegetacija visokih barij (*Oxycocco-Sphagnetum*)

RK=1(14,80 ha; 0,25 % površine)

Čeprav na zelo majhni površini, predstavljajo visoka barja pomemben specifičen habitat, ki ga prištevamo med najbolj ogrožene ekosisteme. Sestoji različnih asociacij visokobarjanske vegetacije se mozaično prepletajo glede na mikroreliefne razmere (sušnejši sfagnumski hribčki, namočene mikrodolinice ali manjša vodna telesa. Grmovno vegetacijo predstavlja rušje (*Pinos mugi*), zeliščno pa

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

različni šotni mahi (*Sphagnum* sp.div.). Prav na Pohorju so se razvila značilna šotna tla na silikatne pesku, ki je nastal po mehaničnem struženju ledenikov in ga je po umiku ledenika voda spirala v uleknine ali raznesla po blagih pobočjih (Kutnar, 2013). Tako tvorijo barja v enoti notranji krog barjanskih smrekovij in so vsa vključena v gozdne rezervate.

643 Predalpsko jelovo bukovje (*Homogyno - Fagetum*)

RK= 11 (93,34 ha; 1,55 % površine)

GRT se pojavlja na razvitih rjavih pokarbonatnih tleh, tudi na boljših rendzinah, pretežno na osojnih in zaščitnih legah. Pogojen je z bogatejšimi karbonatnimi in mešanimi kamninami v zgornjem delu gorskega in spodnjem delu zgornjegorskega pasu. V enoti se pojavlja le na severnem in severno-zahodnem pobočju Vavkanovega vrha md 900 in 1205 m NV. Zaradi humidne klime in relativno visoke zračne vlage so ugodni pogoji za bukev, pa tudi jelko. V drevesnem sestavu prevladuje smreka z večjo primesjo bukve. Od iglavcev je primešan še macesen, jelka zaradi umiranja v preteklosti ne dosega večjega deleža. Zaradi zasmrečenosti je rastlinska kombinacija v primerjavi z jelovim bukovjem na karbonatni podlagi precej slabša. Prevladujejo zmerno acidofilne vrste (borovnica, podborka, navadna glistovnica, širokolistna glistovnica), v manjšem obsegu pa se pojavljajo zahtevnejše mezofilne vrste (fuksov grint, trilstna penuša, beli repuh, vretenčasti pečatnik). Značilna je velika pestrost različnih vrst praproti ter močna pokrovnost žlezaste robide. Med grmovnimi vrstami je predvsem zastopana leska. Pomlajevanje s smreko in jelko poteka dobro, zadovoljivo tudi s plemenitimi listavci. Naravno obnovo otežkočajo v presvetljenih sestojih leska, žlezasta robida in orlova praprot.

Rastiščno gojitveno je najprimernejši skupinsko enomeren gozd smreke in jelke (okrog 70%), bukve in gorskega javorja (okrog 30%). Pri večjem deležu jelke je primerna tudi raznomerna do skupinsko prebiralna zgradba. Naravna obnova poteka ob primerni intenziteti gospodarjenja dobro. Pri vnosu drevesnih vrst so primerni v višjih delih macesen, v nižjih tudi plemeniti listavci. Na omenjenem rastišču je možna proizvodnja kvalitetnega, debelega lesa iglavcev in listavcev. Za doseg kvalitnega lesa bukve so potrebna zgodnja in pogostejša redčenja s primerno intenziteto za oblikovanje sproščenih krošenj.

581 Osojno bukovje s kresničevjem (*Arunco - Fagetum*)

RK=7 (82,76 ha, 1,38 % površine)

Združba je pogojena s plitvimi rendzinastimi, večinoma močno skeletnimi tlemi ter svežo mikroklimo. Pojavlja se na osojnih legah v montanskem pasu od 530 do 830 mNV, predvsem na Turjaku in Kališnikovem vrhu. V razširjeni rastlinski kombinaciji prevladujejo zmerno do manj zahtevne rastline, med katerimi izstopajo beli šaš, gozdni planinšec, troperni kozlik, apnenčasta šašuljica, trpežni golšec in črni teloh. Prevelik delež smreke vodi v površinsko zakisovanje (borovnica, beluh, ...), premočni posegi pa v smeri termofilnega bukovega gozda (spomladanska resa, žanjevec, apnenčasta šašuljica). Zaradi varovalnega značaja rastišča so najbolj primerni mešani, malopovršinski, raznodobni sestoji smreke (do 40%) z znatnim deležem bora in macesna (do 25 %) ter vsaj tretjinskim deležem listavcev. Med njimi naj prevladuje bukev, v manjši meri pa gorski javor in veliki jesen. Naravna obnova je precej otežena.

771 Jelovje s praprotni (*Dryopterido-Abietetum*)

RK=17 (73,87 ha, 1,23 % površine)

Rastišče se pojavlja v nižinskih predelih jarkov v od 300 do 700 m NV, predvsem v Mali Mislinji mislinjskem grabnu in tolstem vrhi, na vlažnih in hladnih, pretežno osojnih legah, v uravnanih spodnji delih strmih pobočjih vzdolž vodotokov, ob vlažnih jarkih s poudarjeno orografsko pogojeno zračno vlago, kjer je dotok hranilnih snovi večji kot njihovo izpiranje. Geološka matična podlaga so magmatske in metamorfne kamnine, skrilavi glinavci, peščenjak, laporovec. GRT porašča distrična rjava tla.

Drevesno plast zastopajo jelka, bukev, gorski javor, beli gaber, pravi kostanj. Grmovno plast porašča mlajše drevesnih vrst, srhkostebelna robida, leska (prevladuje), črni bezeg, divji bezeg, malinjak. Zeliščna plast je mešanica kisloljubnih vrst in vrst nevtralnih tal. Po pokrovnosti prevladujejo praproti (neprava ali širokolistna glistovnica, navadna podborka, orlova praprot, bukovčica, gorske krpače, hrastovke) in žlezasta robida. Med kisloljubnimi vrstami so najpogostejše okroglostna lakota, belkasta in dlakava bekica, navadna zajčja detelja, gozdna škržolica, navadna zajčja deteljica in navadni zajčji lapuh. Vrste nevtralnih tal so podlesna in trilstna vetrnica, lepljiva kadulja, gomoljasti gabez, bršljan, trilstna penuša, lepljiva kadulja, gomoljasti gabez, bršljan, navadni kopitnik, salamonov pečat in druge.

Rastiščno gojitveno so primerni malo do večjepovršinsko mešani raznodobni gozdovi iglavcev (smreke in jelke) z znatnim deležem listavcev (bukve, plemenitih listavcev, češnje, pravega kostanja). Na položnejših in izravnanih delih je ob večjem deležu bukve smiselna tudi skupinsko prebiralna oblika. Zaradi večje biodiverzitete in opravljanja ostalih funkcij gozda je bolj smiselno pospeševati rastišču primernejšo jelko, ob jarkih pa plemenite listavce. Pomlajevanje poteka dobro s smreko, jelko, tudi s plemeniti listavci. Ob prehitrem odpiranju sestojev se pogosto razširi leska, se zapleveli z žlezasto robido

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

in orlovo praprotjo. Močna zapleveljenost ovira in upočasnjuje naravno obnovo, predvsem pa podraži pomladitev z umetno obnovo. Obnova naj poteka na majhnih površinah. Z dolžino pomladitvene dobe in doziranjem svetlobe je potrebno prilagajati sestavo naravnega podmladka. V razmerah z manj svetlobe je konkurenčnejša jelka, v delih z več svetlobe pa smreka in plemeniti listavci. Ob hitrih in večjih presvetlitvah se razraste robida. Z umetno obnovo, ki se izvaja le izjemoma za sadnjo plemenitih listavcev, uravnavamo njihov delež v slabše izkoriščenih in vlažnih delih rastišča (zapleveljene površine ob vznožju pobočij in ob jarkih). V sušnih delih je mogoče vzgojiti kakovosten rdeči bor in graden. Na teh rastiščih so dobre izkušnje z vnosom macesna in duglazije. Bogatejša koluvijalna tla brez večje škode prenesejo tudi daljšo in močnejšo zasmrečenost.

To so visoko produktivna rastišča, primerna za pridelavo najkvalitetnejšega lesa iglavcev in listavcev. Zato so pravočasna in dovolj intenzivna gojitvena vlaganja tukaj potrebna in opravičena.

751 Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (*Blechno - Fagetum*)

RK= 9 (69,19 ha; 1,15 % površine)

To so najrevnejša rastišča v podgorskem pasu od 480 do 800 m NV. K dejanskemu stanju in degradaciji rastišča je pripomoglo negativno gospodarjenje v preteklosti (steljarjenje, iznos organskih snovi, ponovna zarast pašnikov). GRT je pogojen z zelo revno silikatno podlago (gajsi, glinavec, peščenjak, kremenov keratofir). Tla so distrična rjava tla.

Združba se pojavlja na položnejših do strmih pobočjih (5 - 35°), manj ugodnih reliefnih razmerah, na položnejših legah v zgornjih delih pobočij, kjer je izpiranje hranilnih snovi in baz iz tal večje kot je dotok. Prevladujejo pa osojne lege. V enoti jo najdemo predvsem v Razborci in manjši del tudi v Srednjem Doliču.

Od drevesnih vrst so zastopane smreka, bukev in bor, v manjšem deležu macesen, pri listavcih pa pravi kostanj. V nižjih in toplejših legah se pojavlja graden. Med rastlinskimi vrstami prevladujejo acidofilne vrste (borovnica, vijugasta mastnica, mah trokrpovec, belkasta bekica). Rastlinska kombinacija je zelo podobna pri GRT Jelovju s trikrpim bičnikom (manj je mahov, prevladuje pa beluh) in Kisloljubnemu gorsko - zgornjegorskemu bukovju z belkasto bekico, je pa nekoliko sušnejša, diferencialna vrsta je brusnica. Delno se pojavljajo tudi zmerno toploljubne rastlinske vrste (orlova praprot, mah beluh).

Rastiščno gojitveno so primerni malo do veliko površinsko enomerni mešani sestoji, kjer je zaradi revnega substrata izbira drevesnih vrst omejena. Pri iglavcih prevladuje smreka, z zmernim deležem se pojavljata še jelka in rdeči bor, pri listavcih je bukev glavna primešana in meliorativna vrsta. Kot talni meliorator se v toplejših in nižjih legah lahko pojavljata še graden in rdeči hrast, v važnejših razmerah pa dob. Naravna obnova poteka sorazmerno dobro, predvsem s smreko in jelko, pa tudi z bukvijo. Zaradi ekstremnih razmer in tveganj večanje deleža smreke ni željeno. Naravna obnova macesna in bora zahteva sečnjo na večjih odprtinah. V presvetljenih delih naravno obnovo pogosto ovira orlova praprot, zato je žetev mladja smiselna in potrebna. Ob negativnih človekovih dejavnikih poteka razvoj gozda v smeri acidofilnega borovega gozda, pozitivni dejavniki in pospeševanje listavcev pa nakazujejo razvoj združbe v smeri Kisloljubnega gorskega - zgornjegorskega bukovja z belkasto bekico. Pospeševanje listavcev (zaščita obstoječih, vnos bukve in hrasta) je smiselno zaradi izboljšanja talnih lastnosti. Na teh rastiščih je smiselno pospeševati graden in rdeči bor, ki lahko dosežeta tudi boljšo kvaliteto.

1.1.8 Živalski svet

Gozdno gospodarska enota leži na južnem delu širšega življenjskega prostora prostoživečih živali, ki ga obravnavamo v okviru Pohorskega lovsko upravljaljskega območja (LUO). Reliefno izredno razgibana in z gozdom poraščena enota (gozdnatost 79 %) obsega prostor med reko Pako na jugu in grebenom Pohorja na severu. Od manjših ravnin ob strugah reke Mislinje in Pake (529 m NV) sega preko gričevnatih predelov Razborce, Male in Velike Mislinje, Mislinjskega jarka, Glažute in Tolstega vrha pri Mislinji, do Volovice, Turna, Kraguljišča, Ostruščice, Mulejevega vrha, Lovrenških jezer, Jezerskega vrha, Ribniškega vrha, Črnega vrha (1543 m NV) in Velike kope na samem grebenu Pohorja. Veliki gozdni kompleksi s prevladujočimi iglavci in reliefno mozaična, vendar enolična struktura kmetijskih površin (v smislu različnih kultur) ne ustvarjajo najbolj pestrega življenjskega okolja prostoživečih živali.

Izločitev posebnega varstvenega območja Natura 2000 (Pohorje – SPA, pSCI, SAC), naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in gozdnih rezervatov v GGE priča o biotski pomembnosti območja. Prisotne živalske vrste (tako s seznama redkih in ogroženih, kot tudi vrst iz skupine divjadi) zahtevajo skrbno načrtovanje vseh usmeritev in ukrepov tako v živalski kot v rastlinski komponenti biocenoze. Pri tem je potrebno upoštevati dejstvo, da sta v GGE prisotni živalski vrsti (navadni jelen in divji prašič), ki v Pohorskem LUO spadata med ekološko bolj vplivne in konfliktno vrste divjadi.

Omenjena raznolikost narekuje dva značilna tipa življenjskega prostora, ki daje osnovo razvoju živalskega sveta:

1. Poseljena območja v nižjih legah ob vodotokih in gričevnat prostor z dokaj enakomerno prepletenostjo gozdnih in kmetijskih površin.
 2. Prevladujoče gozdnato območje Razborce, Male in Velike Mislinje, Mislinjskega jarka, Glažute in Tolstega vrha pri Mislinji in višjih predelov Pohorja.
1. Reki Mislinja in Paka sta s svojimi pritoki izoblikovali ozki dolini. Z nanosi so se ustvarile manjše ravnine v okolici Mislinje, Gornjega in Srednjega Doliča, ki postopno prehajajo v pobočja z mozaično strukturo gozdnih in kmetijskih površin. Tu je koncentrirana poseljenost in infrastrukturno omrežje, kar ima ob intenzivnem kmetijstvu izrazito negativen vpliv na živalski svet in upravljanje z njim. Nekoč primerni habitati za poljskega zajca, fazana, gozdnega jereba ... so danes močno spremenjeni. Brežine vodotokov in robna območja kmetijskih površin so primerne drevesne sestave in vertikalne zgradbe, kar na videz predstavlja razmeroma dobre bivalne pogoje za omenjene vrste, vendar primanjkuje primerno razpršenih remiz, grmišč in skupin drevja v prostoru. Po drugi strani pa tudi intenzivno monokulturno kmetijstvo (travinja, koruza) ne nudi primernih prehranskih pogojev za omenjene vrste. Zato je fazan popolnoma izginil, številčnost poljskega zajca je po dolgoletnem upadanju stabilna, gozdni jereb je redek. Opisane razmere še najbolj ustrezajo vsestransko prilagodljivi srnjadi.

Z naraščanjem nadmorske višine se v gričevju povečuje delež kmetijskih površin v obliki celkov. Značilnost tega dela obravnavane enote je dokaj enakomerna porazdelitev gozdnih in negozdnih površin, kjer gozd pokriva dobri dve tretjini površine. Drevesna sestava gozdov je spremenjena. Delež iglavcev kjer prevladuje smreka je 90 %, manjka jelka, listavci in plodonosno drevje. Rastiščne in sestojne razmere omogočajo pomlajevanje, vendar je trenutni delež pomlajenih površin in mladovja premajhen.

Tudi v mladovjih primanjkuje listavcev še posebej plemenitih listavcev in plodonosnih vrst. Ocenjujemo, da bi se ob intenzivnejšem ukrepanju (svetloba) njihov delež povečal.

Polnilnega sloja ni dovolj, ni pa primerne drevesne sestave in vertikalne zgradbe. Kot polnilo se ob gospodarsko pomembnejših drevesnih vrstah premalo pojavljata leska in jerebika, ki pa tudi nista vertikalno strukturirani. Primanjkuje predvsem mlajših osebkov, katerih poganjki lahko predstavljajo pomemben vir hrane divjadi. Sestoji so delno zatravljeni, vrstna pestrost zeliščnega sloja, kakor tudi delež prehransko pomembnejših vrst (robida, malina, borovnica) je premajhen.

Razporeditev gozda in kmetijskih površin zagotavlja zadosten delež gozdnega roba kot pomembnega habitata za številne živalske vrste. Drevesna in grmovna sestava gozdnih robov je skromna, primanjkuje listavcev in plodonosnih vrst. V smislu dobrih bivalnih in prehranskih pogojev za prostoživeče živali bi gozdni robovi morali biti pestrejši, širši in bolj vertikalno razgibani.

Med kmetijskimi površinami prevladujejo travniki in pašniki, njiv je malo. Kmetovanje je intenzivno. Pogosta košnja in uporaba umetnih gnojil zmanjšuje vrstno pestrost travnikov in pašnikov. Na redkih

njivah se goji malo različnih kultur, prevladujeta koruza in krompir. S primerno časovno koordinacijo in strokovno pomočjo pri odstranjevanju zarasti pod elektrovi je mogoče izboljšati prehranske in bivalne pogoje rastlinojedi divjadi (srnjad).

Opisani habitati najbolj ustrezajo srni kot najštevilčnejši divjadi na tem področju. V zadnjem času je na območju redno prisotna jelenjad, ki je bila v bližnji preteklosti na teh območjih redko opažena. Na nekaterih strmih in skalovitih predelih (Gratelj) se predvsem pozimi pojavlja gams. V manjšem številu in prehodno je prisoten tudi divji prašič, ki pa v zadnjem času ne povzroča konfliktov med upravljavci lovišč in lastniki zemljišč.

2. Prevladujoči obsežni gozdovi območja Razborce, Male in Velike Mislinje, Mislinjskega jarka, Glažute in Tolstega vrha pri Mislinji in višjih predelov Pohorja na prvi pogled predstavljajo slabše bivalne in prehranske razmere za večino prostoživečih živali. Značilna je velika gozdnatost (preko 85 %) z redko poselitvijo. To življenjsko okolje s posebnimi razmerami ustreza le redkim živalskim vrstam. Kljub temu so se tu izoblikovali specifični habitati nekaterih zaščitene in ogroženih živalskih vrst (divji petelin, rušavec, triprsti detel, koconogi čuk, veliki skovik ...), ki so izjemnega pomena.

Na silikatni podlagi prevladujejo iglavci (smreka) starejših razvojnih faz z malim deležem pomlajenih površin. Primanjkuje vrstne pestrosti predvsem listavcev, plodonosnega drevja in grmovja. Polnilnega sloja je malo. Kot polnilo se ob gospodarsko pomembnejših drevesnih vrstah (smreka, redko bukev) pojavljata v višjih legah jerebika in nekoliko nižje redkeje leska, ki pa nista vertikalno strukturirani. V zeliščnem sloju prevladujejo trave, v nižjih legah bi delež maline in robide moral biti večji. V višjih legah zaraščanje izredno negativno vpliva na travišča (volkovja) in borovnico.

Obstoječe žične ograje za zaščito gozdnega mladja pred objedanjem divjadi v območjih življenjskega prostora koconogih kur (rušavec, divji petelin, gozdni jereb) povečujejo možnost trka, ki je lahko usoden za te živali. Z označitvijo žičnih ograj ter v te namene načrtovano uporabo lesenih ograj, na najvrednejših delih življenjskega prostora koconogih kur, se bo verjetnost naletov minimizirala.

Razporeditev gozda in kmetijskih površin ne zagotavlja zadosten delež gozdnega roba kot pomembnega habitata za številne živalske vrste. Drevesna in grmovna sestava gozdnih robov kaže na prevladovanje iglavcev, primanjkuje listavcev in plodonosnih vrst. V smislu dobrih bivalnih in prehranskih pogojev za prostoživeče živali bi gozdni robovi morali biti širši in bolj horizontalno in vertikalno razgibani. Gozdnih jas, travišč in goličav je dovolj, vendar so predvsem na grebenu Pohorja v različnih fazah zaraščanja. Obsežne negozdne površine (greben Pohorja) predstavljajo primerne prehranske pogoje za divjad (trave, borovnica ...), v primeru interesa po aktivnejši izrabi teh površin (paša) je potrebna strokovna koordinacija (čas paše, št. živali/ha, uporaba trakov za ograditev in njihova jesenska odstranitev ...).

Kjer je mogoče, je potrebno v večjih gozdnih kompleksih in na zaraščajočih površinah oblikovati jase in grmišča, ki bodo začasno ali trajno namenjena predvsem prostoživečim živalskim vrstam. Ocenjujemo, da bi lahko s širšim dogovorom in primernejšim ukrepanjem zaraščanje na grebenu Pohorja ustavili. Hkrati bi oblikovali ekoton na način, ki bi ustrezal številnim redkim in ogroženim tako živalskim kot rastlinskim vrstam.

Negativni dejavniki, povezani z množičnim turizmom, kot tek na smučeh, pohodništvo, vožnja z motornimi kolesi in motornimi sanmi, prihajajo do izraza tako na grebenu Pohorja kot v nižjih legah. Posebej se kaže negativen vpliv vožnje z motornimi kolesi v biodiverzitetno najvrednejših predelih (rušavec, divji petelin, gozdni jereb ...), ki v zadnjem času narašča. Na vsak način je potrebno s primernimi smerokazi, napisi, sporočili usmeriti obiskovalce v zeleno smer – koridor in tako na nevtralen način vplivati na njihovo zavest, da ne posegajo na področja, ki so z vidika biodiverzitete najbolj ranljiva. Širše območje Pohorja je vključeno v Naturo 2000 (Pohorje – SPA, pSCI, SAC).

Iz skupine divjadi sta tu najštevilčnejši vrsti gams in jelen, prisotna sta srna in divji prašič. Potrebno je poudariti, da sta jelenjad in divji prašič, kot ekološko najbolj vplivni in konfliktni živalski vrsti, v Pohorskem LUO prisotni, vendar trenutno ne ustvarjata večjih konfliktov na relaciji upravljavci lovišč – lastniki zemljišč – gozdarji. Nedvomno pa prisotna divjad vpliva na razvoj gozdne vegetacije in jo je pri gospodarjenju potrebno upoštevati.

Živalski svet in gospodarjenje z njim podrobno obravnavajo dolgoročni in 2-letni načrti Pohorskega lovsko upravljalškega območja (LUO).

Srna (*Capreolus capreolus*)

Kot najštevilčnejša pa tudi gospodarsko najpomembnejša vrsta rastlinojede parkljaste divjadi je prisotna na celotnem področju GGE. V gričevnatem prostoru je gostota srnjadi največja, poseljuje tudi višje lege bolj gozdnate krajine.

Lahko rečemo, da življenjsko okolje srnjadi na prevladujočem gozdnatem območju ne nudi optimalnih prehranskih in bivalnih pogojev. Predvsem v višjih gozdnatih legah enote primanjkuje rastlinske pestrosti, pomladka, polnilnega sloja, pa tudi pašnih površin in gozdnega roba ni dovolj.

Številčnost srne se spreminja v odvisnosti od naravnih dejavnikov in življenjskega okolja. Upravljalški ukrepi morajo biti usmerjeni v ohranjanje številčnosti ter v regulacijo spolne in starostne strukture.

Z izbiralnim načinom prehranjevanja srna vpliva na pomlajevalne procese določenih drevesnih vrst (plemeniti listavci, hrast, mehki listavci).

Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Jelenjad je prisotna predvsem v višjih bolj gozdnatih legah GGE. V lovsko upravljaljskih načrtih jo obravnavamo kot del pohorske populacije. Na podlagi monitoringa in odvzema zadnjih let ocenjujemo, da se njena številčnost rahlo povečuje, opažena je tudi v predelih, kjer je v preteklosti ni bilo (Dele). V populacijskem smislu gre za težnjo po združitvi savinjsko-karavanške in pohorske jelenjadi.

Dolge zime z debelo snežno odejo lahko botrujejo večjim koncentracijam jelenjadi, ki si predvsem v gozdovih na sončnih legah išče ugodne življenjske pogoje. Tu lahko pride do občutnih zimskih poškodb po obgrizanju ali lupljenju na deblih gozdnega drevja. Ocenjujemo, da se je na tem območju zaradi povečanih odvzemov, številčnost jelenjadi precej znižala. Izrazit pa je tudi proces preseljevanja jelenjadi iz višjih leg v nižje.

Gams (*Rupicapra rupicapra*)

Življenjski prostor populacije gamsa sega vse od obronkov Pohorja, kje je prisoten praktično povsod, do gozdnih kompleksov na strmejših legah Mislinjskega jarka, kjer so evidentirana zimovališča. Prisotnost gamsa v tej gozdnati krajini je posledica naraščanja številčnosti v njegovih tipičnih habitatih visokogorja (Peca, Raduha, Olševa) ter posledične širitve v začetku dvajsetega stoletja na območje obravnavane GGE, od tu pa v ostale predele Pohorja.

Pašne površine si deli z jelenjadjo in srnjadjjo, v gozdnem prostoru se umika na strmejše skalovite predele, kjer ima več miru. Pohorske planje so izrednega pomena za to vrsto predvsem v poletnem času. Preprečiti je potrebno njihovo zaraščanje in zagotoviti upravljanje, ki bo dolgoročno ohranjalo prehransko bazo in bivalne pogoje ne le za gamsa, ampak tudi za druge prostoživeče živalske vrste. Populacija je vitalna, tradicionalne bolezni, ki se pojavljajo pogostejše pri tej vrsti (gamsje garje, gamsja slepota ...) v tem prostoru še niso bile evidentirane. Ocenjujemo, da je številčnost v zadnjem obdobju v rahlem naraščanju.

Nadaljevanje prostorske širitve bi pomenilo širitev v manj primeren življenjski prostor in ni dopustno.

Divji prašič (*Sus scrofa*)

Populacija divjih prašičev je v GGE v primerjavi z ostalimi vrstami parkljaste divjadi zastopana v nekoliko manjšem številu. Tropi se gibljejo po zelo obsežnem prostoru, ki je večje kot je obravnavana enota. Značilno je nihanje številčnosti, kar je odvisno od prehranskih in klimatskih pogojev. V zadnjem šestletnem obdobju ni opaziti povečanja številčnosti. Škode, ki jih z ritjem povzročajo prašiči na kmetijskih površinah, se pojavljajo občasno in v malem obsegu. Zaradi prisotnosti pomembnih habitatov gozdnih kur je stalna prisotnost divjega prašiča na tem prostoru nezaželena in jo je potrebno s primernimi ukrepi preprečiti.

Zveri

Lisica (*Vulpes vulpes*) je najštevilčnejša vrsta v tej skupini divjadi. V zadnjih letih je predvsem v nižjih legah GGE opazen ponoven trend povečevanja njene številčnosti. Ocenjujemo, da je populacija še vedno neusklajena z okoljem, saj je njen negativen vpliv na številčnost ostalih (manjših) živalskih vrst prevelik. Kuna belica (*Martes foina*) je zelo pogosta. Njena številčnost narašča v bližini naselij in v samih urbanih središčih, kjer imajo upravljalci lovišč omejene možnosti izvajanja lova. Kuna zlatica (*Martes martes*) poseljuje višje lege gozdnate krajine in je redka. Številčnost jazbeca (*Meles meles*) narašča.

Mala divjad

Mala divjad ima na področju obravnavane enote v smislu prehranskih in bivalnih razmer skromne pogoje. Prepletanja gozdnih in negozdnih površin z večjim deležem gozdnega roba pomeni predvsem v gričevnatem delu enote navidezno primeren življenjski prostor za malo divjad. Ta je še najbolj primeren za Poljskega zajca (*Lepus europaeus*). Že opisane razmere so vzrok, da sta fazan (*Phasianus colchicus*) in poljska jerebica (*Perdix perdix*) izginila. Ob vodotokih se pojavlja stabilna in vitalna populacija rase mlakarice (*Anas platyrhynchos*). Siva vrana (*Corvus cornix*) je preštevilna, največja gostota se pojavlja v okolici polj.

Ptiči

V GGE živi veliko število ptic, od katerih je večina zavarovanih. Ocenjujemo, da se je trend zmanjševanja razširjenosti kakor tudi številčnosti populacije divjega petelina (*Tetrao urogallus*) na področju Pohorja po letu 2005 nekoliko umiril. Opažamo, da so še aktivna rastišča na področju , Turna, Skrivnega hriba, Šiklarice in v okolici Pastirskega stola. Za večino področij, kjer je oziroma je bila prisotna ta vrsta velja, da so sestoji premalo vertikalno strukturirani (primanjkuje mladostnih razvojnih faz), sklep krošenj je pretesen kar posledično vpliva na zmanjševanje deleža borovnice in mravljišč, ni manjših vrzeli in preletnih con, delež bora in macesna bi lahko bil večji. Greben Pohorja s planjami predstavlja južno mejo areala razširjenosti ruševca (*Tetrao tetrix*) v Evropi. Vzrok za upad številčnosti obeh vrst po letu 1970 lahko iščemo tudi v obsežnem opuščanju tradicionalne kmetijske rabe (paša, košnja) na vrhu Pohorja. Ohranjanje pohorskih planj in preprečevanje njihovega zaraščanja pomeni tudi ohranjanje in izboljševanje življenjskega okolja ruševca in divjega petelina. Obremenitev množičnega turizma tega okolja je na meji tolerantnosti. V kolikor se bo nadaljevalo upravljanje z biotopsko najvrednejšimi habitatami na način, kot je v praksi danes, bo dolgoročno pomenilo njihovo slabšanje in v končni fazi izgubo pomembnih redkih in ogroženih tako živalskih kot rastlinskih vrst. Gozdni jereb (*Bonasa bonasia*) je prisoten predvsem v presvetljenih in vrstno pestrih gozdovih z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem. Zanj ugodno življenjsko okolje predstavljajo tudi gozdovi z večjim deležem grmišč, gozdnih jas in gozdnega roba. Najdemo ga v sredogorju od 650 do 1000 m nadmorske višine in je redek.

Lovne vrste

Sesalci: srna (*Capreolus capreolus*), navadni jelen (*Cervus elaphus*), gams (*Rupicapra rupicapra*), divji prašič (*Sus scrofa*), lisica (*Vulpes vulpes*), jazbec (*Meles meles*), kuna belica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*), poljski zajec (*Lepus europaeus*), navadni polh (*Glis glis*) in pižmovka (*Ondatra zibethica*), ki je tujerodna vrsta.

Ptiči: rase mlakarice (*Anas platyrhynchos*), siva vrana (*Corvus cornix*), šoja (*Garrulus glandarius*), sraka (*Pica pica*).

Zavarovane vrste

V GGE so prisotne naslednje evropsko pomembne oziroma kvalifikacijske vrste posebnih varstvenih območij (PosVO) – območja Natura 2000

1. PosVO Pohorje:

- Ptice: koconogi čuk (*Aegolius funereus*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*), črna žolna (*Dryocopus martius*), tripsti detel (*Picoides tridactylus*), divji petelin (*Tetrao urogallus*), ruševca (*Tetrao tetrix*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*)
- Dvoživke: hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*)

2. PosVO Zgornja Drava s pritoki:

- Sesalci: bober (*Castor fiber*)
- Raki: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*)
- Metulji: črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*)
- Hrošči: močvirski krešič (*Carabus variolosus*)

Nekatere druge pomembnejše prisotne zavarovane vrste:

Ptice

Sršenar (*Pernis apivorus*), kragulj (*Accipiter gentilis*), skobec (*Accipiter nisus*), navadna kanja (*Buteo buteo*), navadna postovka (*Falco tinnunculus*), škrljančar (*Falco subbuteo*), golob duplar (*Columba oenas*), golob grivar (*Columba palumbus*), turška grlica (*Streptopelia decaocto*), divja grlica (*Streptopelia turtur*), kukavica (*Cuculus canorus*), čuk (*Athene noctua*), lesna sova (*Strix aluco*), kozača (*Strix uralensis*), mala uharica (*Asio otus*), črni hudournik (*Apus apus*), vodomec (*Alcedo atthis*), smrdokavra (*Upupa epops*), vijeglavka (*Jynx torquilla*), siva žolna (*Picus canus*), zelena žolna (*Picus viridis*), veliki detel (*Dendrocopos major*), mali detel (*Dendrocopos minor*), krokar (*Corvus corax*) in mnogi pevci (red Passeriformes).

Sesalci

Navadna veverica (*Sciurus vulgaris*), podlessek (*Muscardinus avellanarius*), beloprski jež (*Erinaceus concolor*), navadni krt (*Talpa europaea*), navadni netopir (*Myotis myotis*), dihur (*Mustela putorius*), mala podlasica (*Mustela nivalis*), vidra (*Lutra lutra*) in velika podlasica (*Mustela erminea*).

V letu 2024 je bila na območju Pohorja potrjena prisotnost tropa petih volkov. Lovske kamere v LPN Pohorje so trop in posamezne živali večkrat posnele, najdeni so bili ostanki plena in sledi. LPN je z zbiranjem vzorcev urina in iztrebkov sodeloval pri monitoringu volkov, ki se izvaja na območjih prisotnosti volkov na nivoju celotne države. Volkovi redno prihajajo na območje GGE Mislinja. Večkrat so bili znaki prisotnosti zaznani precej nizko (Mislinjski jarek).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3256,02	2760,84	0,00	6016,86
Delež (%)	54,11	45,89	0,0	100,0

V GGE Mislinja je površina gozdov 6016,86 ha. Ugotovljena je na podlagi terenskih ogledov pri opisih sestojev, digitalnih ortofoto posnetkov iz leta 2022 (DOF25) in rabe tal iz leta 2024 (RABA). Skupna površina gozdov se je glede na preteklo ureditveno obdobje povečala za 53,99 ha. Povečanje površin predstavljajo zaraščajoče površine, za katere smo na terenu ugotovili, da se v skladu z Zakonom o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93 z dne 10. 6. 1993 in naslednji...) opredelijo kot gozdna površina. Površine so bile vključene v gozd z vednostjo lastnikov gozdov in terenskih delavcev ZGS. Hkrati je bilo po uradni evidenci posegov v prostor izkrčenih 26,41 ha gozdov. Ostale razlike v površini so nastale zaradi natančnejših zarisov gozdnega roba in odprave napak.

V GGN GGE so kategorije lastništva gozdov prikazane tako, da je upoštevan večinski lastniški delež v okviru osnovne ureditvene enote (odsek). Upoštevani so podatki lastništva iz Zemljiškoknjižnega načrta, kjer je v okviru odseka tudi več parcel. Večina odsekov ima eno lastništvo, v nekaterih je evidentirano mešano lastništvo. Med zasebnimi lastniki gozdov so tudi gozdovi občine Mislinja (18,12 ha). Gre predvsem za parcele nekdanjih starih poti, ki so zabeležene kot javno dobro. V odsekih z mešanim lastništvom je upoštevano prevladujoče lastništvo, zato občinskih gozdov ne prikazujemo posebej. Glede na prevladujočo lastništvo je v GGE 54,11 % zasebnih in 45,86 % državnih gozdov.

Lastništvo se je najbolj spremenilo v ureditvenem obdobju od 1990 do 1999 zaradi denacionalizacije, ko se je delež zasebnih gozdov povečal zaradi vračanja odvzetih gozdov. V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem v zadnjem obdobju v strukturi lastništva ni večjih sprememb. Do sprememb prihaja tudi v okviru zasebne gozdne posesti zaradi prometa z gozdnimi parcelami, dedovanja....

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov.

Velikost posesti	gozdne			Sestava v %					
		Površina (ha)	Število solastnikov	po številu posestnikov			po gozdni površini		
				število	% v razredu	kumulativa število	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1		34,67	389	225	45,7	225	45,7	1,1	1,1
od 1 do 5		290,97	199	125	25,4	350	71,1	9,0	10,1
od 5 do 10		394,14	85	54	11,0	404	82,1	12,2	22,4
od 10 do 30		1119,98	96	66	13,4	470	95,5	34,8	57,1
od 30 do 100		814,84	24	19	3,9	489	99,4	25,3	82,4
nad 100		565,39	7	3	0,6	492	100,0	17,6	100,0
Skupna vsota		3219,98	800	492	100			100,0	

Opomba: (Vir: Zemljiško knjižni načrt, s solastniki)

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost posesti	gozdne	Delež (%)	Delež (%)	Število lastnikov-posestnikov	Število posestnikov (kumulativa)
		Leto 2015	Leto 2025		
do 1 ha		40,9	45,7	225	225
1 do 5 ha		32,1	25,4	125	350
5 do 10 ha		13,1	11,0	54	404
10 do 30 ha		11,2	13,4	66	470
30 do 100 ha		2,3	3,9	19	489
nad 100 ha		0,5	0,6	3	492

Opomba: (Vir: Zemljiško knjižni načrt)

Podatki za analizo posestne sestave zasebnih gozdov so pridobljeni iz Zemljiško knjižnega načrta. Analiza prikazuje podatke o lastništvu in solastništvu. V tabeli je velikost gozdne posesti v GGE Mislinja prikazana glede na število lastnikov - posestnikov (492) in znaša 6,54 ha. Glede na solastništvo (1.160) je povprečna gozdna posest le 4,02 ha.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

V enoti prevladuje srednje velika gozdna posest (10 - 30 ha), ki pokriva kar 34,8 % vseh gozdov. To je značilna posest v obliki celkov. Gre za večje kmetije, kjer je pomembna navezanost na gozd, ki jim pomeni glavni ali pomemben vir dohodka. Število lastnikov z večjo gozdno posestjo je 4 % in predstavljajo 32,8% gozdov. V GGE so tudi 3 večji lastniki (0,6%), ki pokrivajo 17,6 % vseh gozdov v GGE.

Po številu lastnikov v enoti prevladujejo mali posestniki (45,7 %), ki imajo gozdno posest manjšo od 1,0 ha, predstavljajo pa le 1,1 % delež vseh gozdov. Posestnikov z velikostjo posesti od 1 - 5 ha je 25,4% in predstavljajo 9 % vseh površin. V obeh primerih gre za manjšo gozdno posest pretežno v nižinskem delu enote in lastnike, ki niso kmetje. Gozd jim ne pomeni glavni vir dohodka in naj niso navezani. Ti lastniki v glavnem ne izvajajo sami sečenj in nimajo interesa za izvedbo gojitvenih del. Prisotni so tudi lastniki, ki živijo izven območja enote, zato je tudi pri teh lastnikih manjši interes za gospodarjenje z gozdom ter izvajanje potrebnih gozdnogojitvenih ukrepov.

Glede na preteklo obdobje se je število posestnikov zmanjšalo, povečala pa se je povprečna gozdna posest iz 5,51 ha na 6,54 ha.

Večanje števila lastnikov, ki imajo manjšo posest in niso odvisni od gozda, je potrebno upoštevati tudi pri načrtovanju ukrepov za prihodnje obdobje. Pri gospodarjenju z gozdom sta velikost gozdne posesti in lastniška struktura pomembna dejavnika, saj odločilno vplivata na realizacijo načrtovanih ukrepov sečnje in izvedbo potrebnih gojitvenih del.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Veliki gozdni kompleksi v gravitacijskem območju mislinjskega jarka in v zgornjem delu Razborce, kjer je malo kmetijskih površin, so omogočili optimalno odpiranje z gozdnimi cestami. Drugače je v spodnjem delu Razborce, v Doliču in na južnih pobočjih Tolstega vrha, kjer je velika poseljenost in gozdne ceste odpirajo tudi kmetije.

Bogati gozdovi in poseljenost sta bila vzrok hitremu odpiranju z gozdnimi cestami že v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Gostota produktivnih cest znaša 25 m/ha in ne zahteva dodatnega zgoščevanja zaradi odpiranja gozdov. S povečevanjem javnega prometa je bilo veliko prometnejših gozdnih cest prekategoriiranih v javne, na katere pa je z modernizacijo vozišč večinoma onemogočeno direktno zbiranje (ročno in strojno).

V zadnjem ureditvenem obdobju se je močno izboljšala tudi odprtost z vlakami. V zasebnih gozdovih so gradnjo zelo pospešili ukrepi programa razvoja podeželja (PRP). V GGE je skupna dolžina gozdnih vlak 692 km. Gostota vlak v gospodarskih gozdovih znaša 105,7 m/ha.

V enoti prevladujejo pravilno zahtevni tereni zaradi zelo razgibanega reliefa, velike vodnatosti in strmih pobočij, ki se nahajajo med vršnimi položnejšimi deli in dolino. Prevladuje traktorsko spravilo (86,67%), sledi kombinirano traktorsko in ročno spravilo (8,65%), ostali načini so zanemarljivi. Zaprtih gozdov po Uredbi o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest v GGE Mislinja ni, ker ni strnjenih 100 ha kompleksov gozdov brez gozdnih cest.

Preglednica 8 /SPR: Spravilne razmere (obstoječe vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
traktor	5214,98	86,67 %	1%	20%	52%	19%	8%	0%
žičnica	29,36	0,49 %		100%				
ročno	19,47	0,32 %	100%					
kombinirano traktor	520,54	8,65 %		16%	46%	20%	16%	2%
kombinirano žičnica								
neodprti	232,52	3,86 %	100					
Skupaj	6016,86	100,00 %						

*Opomba: Kombinirano traktor = traktor + ročno; Kombinirano žičnica = žičnica + ročno

Iz pregleda deležev po načinih spravila in deležih pravilnih razdalj po intervalih v okviru posameznih načinov spravila je razvidno naslednje:

- Spravilo s traktorjem: Delež popolnoma odprtih terenov za spravilo s traktorji je 86%. Tu prevladujejo pravilne razdalje do 400-600m, kar kaže na sorazmerno veliko gostoto cest na traktorskih terenih. Sledijo kategorije od 200-400m in 600-800m, ki prevladujejo na strmejših

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

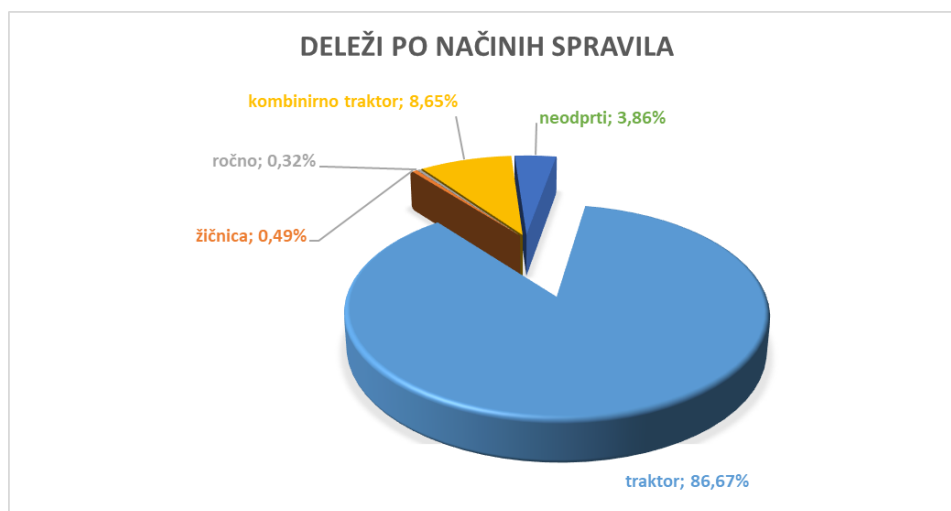
terenih in vršnem delu, kjer ni gozdnih cest. Potencialno je predvideno povečevanje deleža traktorskega spravila z zgoščevanjem omrežja gozdnih vlak.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

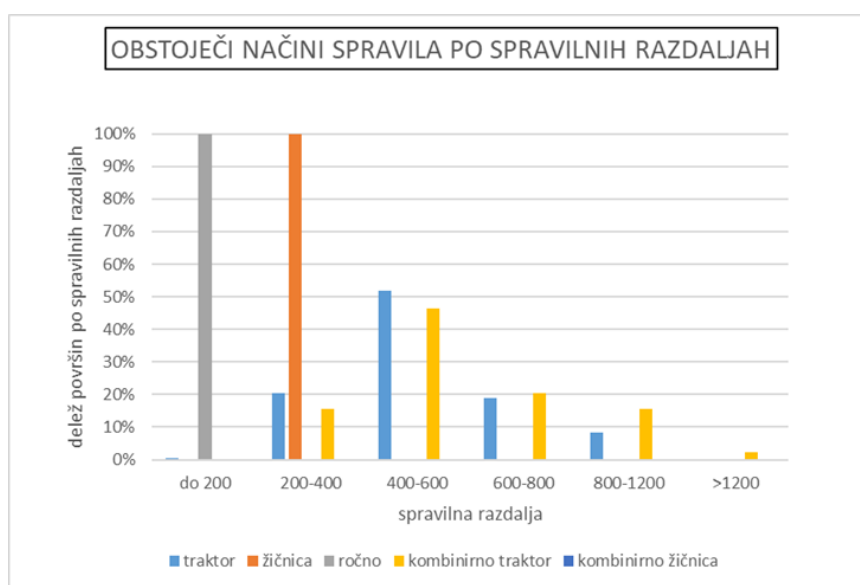
- **Z žičnico:** Ob dobri odprtosti z gozdnimi cestami in vlakami se uporablja žičničarsko spravilo na manj kot pol odstotka površine.
- **Ročno:** Čistega ročnega spravila direktno na ceste je zgolj 0,32%, ker je večinoma zgrajeno vsaj minimalno omrežje gozdnih vlak. Veliko je tudi javnih cest, na katere večinoma ni dovoljeno ročno spravljati lesa. Perspektivno se bo delež ročnega spravila z izgradnjo gozdnih vlak uknil.
- **Kombinirano ročno-traktor:** slabih 9% tega načina spravila je posledica nedograjenega omrežja gozdnih vlak v strmih terenih, predvsem zaradi drage gradnje in omejitve zgoščevanja. Perspektivno ne pričakujemo bistvenega zmanjšanja deleža kombiniranega načina. Z dograjevanjem omrežja vlak se bodo krajšale razdalje zbiranja.
- **Kombinirano žičnica-ročno:** Ta način spravila se izvaja izjemoma tam, kjer je zaradi razgibanega terena in sestojnih razmer lažje les spraviti ročno do linije, kot pa dodatno zgoštevati linije.

Strojna sečnja je možna na položnejših vršnih predelih enote na cca 10% površine. Do sedaj se je izvajala predvsem ob sanaciji snegolomov v državnih gozdovih. Površina gozdov, ki ni odprta (3,86%), se nanaša na GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni.

Grafikon 1: Površine po načinu spravila (obstoječe)

Grafikon 2: Deleži površin po pravilnih razdaljah (obstoječe)

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11).

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

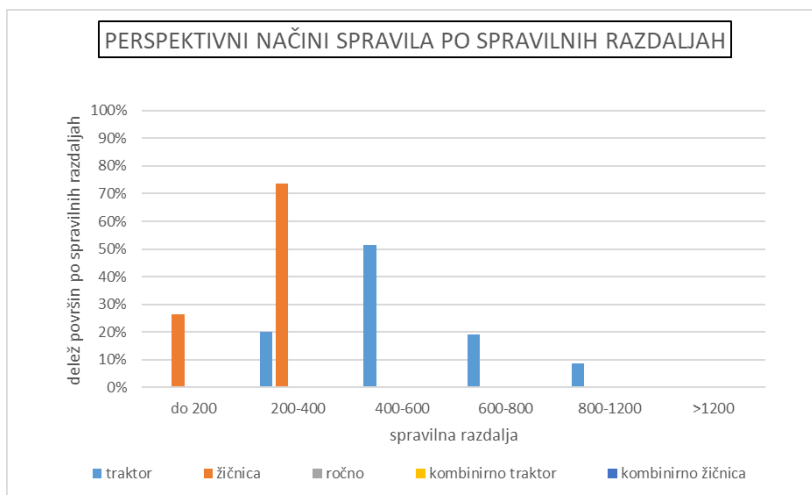
Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
traktor	5735,52	95,32%	1%	20%	51%	19%	9%	0%
žičnica	48,83	0,81%	26%	74%				
ročno	0,00	0,00%						
kombinirano traktor	0,00	0,00%						
kombinirano žičnica	0,00	0,00%						
neodprti	232,52	3,86%	100					
Skupaj	6016,86	100,00%						

*Opomba: Kombinirano I = traktor + ročno; Kombinirano II = žičnica + ročno

Grafikon 3: Površine po načinu spravila (potencialno)

Grafikon 4: Deleži površin po spravilnih razdaljah (potencialno)

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota pr. cest m/ha
Gozdne ceste	146,61	28,94	175,54	30,35
Javne ceste	49,62	22,17	71,79	12,4
Skupaj	196,23	51,11	247,33	42,75

*Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja se upošteva samo produktivne ceste ter vse gozdove (tudi varovalne), razen gozdov s posebnim namenom brez ukrepanja.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov z vlakami

Gozdne vlake	Dolžina gozdnih vlak (km)	Gostota gozdnih vlak (m/ha)
Stanje 2014	399,38	70,42
Gradnja 2015-2024	185,82	32,12
Skupaj	585,2	101,12

*Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja se upošteva samo produktivne ceste ter vse gozdove (tudi varovalne), razen gozdov s posebnim namenom brez ukrepanja.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Mislinja leži v občini Mislinja in upravno pa spada v Upravno enoto Slovenj Gradec. Po zadnjih podatkih statističnega urada RS za leto 2025 živi v občini Mislinja, ki se sicer razteza tudi v sosednjo GGE Paški Kozjak, 4.571 prebivalcev. Prav zaradi tega primerljivost in kompleksen pregled družbeno gospodarskih razmer po statističnih kazalcih za GGE ni popoln.

Mislinja je od leta 1995 samostojna občina in z 112 km² spada po površini med večje v Sloveniji. Je tipična podeželska občina, ki v GGE Mislinja zajema 9 večjih in manjših naselij. Večina prebivalstva je skoncentrirana v nižinskem delu ob reki Mislinji in Paki. Število prebivalstva v vseh naseljih se v zadnjih 10 letih ni bistveno spremenilo. Večina prebivalcev je poseljenih v naseljih v Mislinja, Dovže Šentilj pod Turjakom in Gornji Dolič. Urbano središče predstavlja Mislinja. Preostala naselja predstavljajo le manjši del prebivalstva ki je razpršen po manjših bolj ali manj oddaljenih zaselkih (Mala Mislinja, Tolsti vrh, Srednji Dolič in Paka - del) in značilnih pohorskih kmetijah - celkih. V preteklosti so bili omenjeni manjši zaselki bolj poseljeni. Z razvojem industrije in možnostjo zaposlitve so se ljudje intenzivno preseljevali v dolino, kjer so dobili zaposlitev.

Zaradi pomanjkanja delovnih mest in reševanja stanovanjskih problemov, danes mladi ostajajo na podeželju in v okviru kmetij iščejo dodatne dejavnosti za zaslužek. Spreminja pa se število članov kmečkih gospodarstev in se z leti manjša. Na kmetijah ostajajo starejši ljudje, nekatere kmetije se celo praznijo. Z veliko kmetij se vsaj en član družine dnevno vozi na delo v dolino. Prisotne so tudi dnevne delovne migracije v druge kraje koroške regije (Dravograd, Slovenj Gradec Ravne na Koroške, Velenje). Tako primanjkuje delovne sile na kmetijah, spreminja se raba zemljiških kultur na kmetiji in poteka proces zaraščanja strmih delov kmetijskih površin ali pašnikov. Večanje starostne strukture na podeželju in pomanjkanje mlade delovne sile se odraža tudi pri gospodarjenju z gozdom, predvsem pri slabšem izvajanju potrebnih gozdnogojitvenih in varstvenih del. V zadnjem času se proces zaraščanja nekoliko zmanjšuje zaradi kmetijskih subvencij v okviru programov GERK.

Preglednica 12:Primerjava demografskih kazalcev za lokalne skupnosti GGE in RS (2021)

Naselje	Število prebivalcev	Število prebivalcev/km2	Povprečna starost
Razborca	108	12	42
Dovže	334	157	42,2
Mala Mislinja	206	24	43
Šentilj pod Turjakom	270	156	45,7
Mislinja	1856	43	45,5
Tolsti vrh pri Mislinji	155	22	48,9
Gornji dolič*	504	116	45,7
Srednji dolič*	249	50	43,1
Paka - del	48	14	44,1
Skupaj	3730	66	44,5

*Le del naselja je v GGE Mislinja

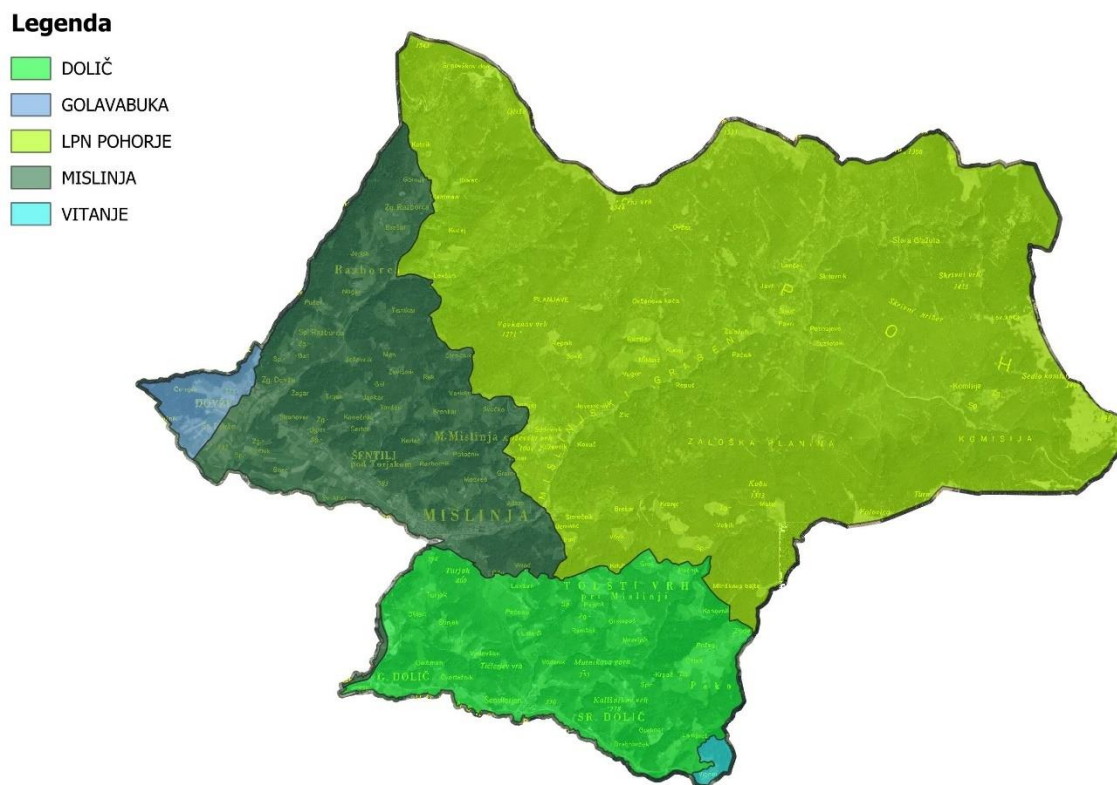
Vir podatkov: Statističnega urada RS za leto 2024

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

V GGE se nahaja 5 lovišč. Nobeno lovišče ne leži v celoti v obravnavani enoti. Največji delež lovišča v obravnavani enoti imata lovišči Mislinja in Dolič.

Karta 4: Pregledna karta lovišč

Preglednica 13/D-LD: Pregled lovišč

Lovišče		Površina lovišča v GGE		Površina gozda v lovišču v GGE	
Šifra	Ime lovišča	ha	%	ha	Gozdnatost (%)
0616	DOLIČ	1172,77	40,15	667,44	56,91
0614	GOLAVABUKA	110,75	2,21	51,6	46,59
0617	LPN POHORJE	4906,79	17,82	4468,16	91,06
0615	MISLINJA	1445,14	44,25	812,39	56,22
0907	VITANJE	24,24	0,51	17,27	71,23
Skupaj		7659,69		6016,86	78,55

Za lovišča je značilna razmeroma visoka gozdnatost, ki znaša 78,55 %. Najvišja gozdnatost je v LPN Pohorje (91%), ki zajema vršni del enote med 900 in 1.543 m NV (Črni vrh), območje redkih kmetij z ekstenzivnim načinom kmetovanja.

1.5.2 Kmetijstvo

Pretežen del površine enote je neprimeren za intenzivnejše poljedelstvo, zato je glavna kmetijska dejavnost živinoreja. Ugodnejši pogoji za poljedelstvo so le v zgornjem delu Mislinjske doline, kjer na položnih rečnih nanosih najdemo večje njive, s prevladujočo koruzo.

V hribovitih predelih prevladuje živinoreja, poljedelstvo je prisotno le v manjšem obsegu za lastne potrebe. Večina kmetijskih površin je travnikov in pašnikov. Med živinorejo je najbolj zastopana govedoreja, zadnje čase se povečuje tudi reja drobnice, ki se je ob podpori državnih subvencij izkazala kot primerna za hribovite predele. Tudi klasično izkoriščanje travnikov za seno se je zadnja leta umaknilo predelavi trave kot silaže.

Malo kmečkih gospodarstev v GGE živi le od kmetijstva. Na kmetijah se kot dopolnilna dejavnost pojavljajo še predelava lesa, prodaja domačih pridelkov, domača obrt, razne storitvene dejavnosti in v manjši meri obore za rejo divjadi. V zadnjih letih je prisotno tudi postopno uvajanje ekološkega kmetovanja in bioproizvodnje. V Mislinji aktivno deluje sadjarsko društvo, ki pospešuje obnovo starih sadovnjakov in vrste sadnega drevja, ki so primerne za klimatske razmere v enoti. Na nekaterih kmetijah se je kot dopolnilna dejavnost uveljavil tudi kmečki turizem. Določeni kmetje so vključeni v zimsko vzdrževanje gozdnih cest in prevoz šolskih otrok. V manjšem obsegu se na kmetijah pojavlja tudi registracija sečnje in spravila lesa. Večino del v svojem gozdu kmetje še vedno opravijo sami, gozd pa jim pomeni pomemben vir za preživetje, za vzdrževanje poslopij in za investicije. Gozdarska dejavnost je kljub temu najpomembnejša, saj gozd pokriva velik del površine in kmetom pomeni glavni vir dogodka za preživetje, za investicije in vzdrževanje poslopij. V GGE Mislinja so registrirane tudi 3 obore za rejo divjadi. Pomembno je, da se ohrani obdelana kulturna krajina, kajti tako bo poskrbljeno za prehransko varnost na lokalnem nivoju. Ohranjanje naravnih virov in samooskrba sta ključna za trajnostno kmetijstvo

Večina kmetij ima kmetijsko proizvodnjo vezano na Koroško kmetijsko gozdarsko zadrugo. Za skupno nastopanje na trgu so nekateri lastniki združeni in aktivni v Društvu lastnikov gozdov Mislinjske doline in LAS MDD – zadrugi, ki dejavnosti posameznikov s podeželja povezuje v skupno ponudbo območja Mislinjske in Dravske doline.

1.5.3 Poselitev

Razvoj krajev in poselitev v GGE je v največji meri krojil gozd. Prvotno agrarno gospodarstvo in kasnejši začetki industrije so vezani na lesno bogastvo. Razvoj fužinarstva in glažutarstva v 18. stoletju je povečal poseljenost gozdne krajine. Območja so bila naseljena vse do grebenov Pohorja. To so bili bajtarji, drvarji, oglarji in drugi delavci, ki so delali v veleposestniških gozdovih in so z družinami živeli v manjših naseljih in zaselkih sredi gozdov. Z razvojem industrije je po letu 1970 številčnost prebivalstva v višjeležečih predelih naglo upadla. Zaradi možnosti zaposlitve v dolini in tehnološkega razvoja pri pridobivanju lesa, se je začelo razseljevanje poseljenih delov Pohorja. Struktura prebivalstva je vidna v »Preglednici 11«.

Danes je prebivalstvo skoncentrirano v nižini ob reki Mislinji in Paki. 70% prebivalcev živi v štirih največjih naseljih (Mislinja, Dovže, Šentilj in Dolič), ostali del prebivalstva pa je še razpršen v višjeležečih zaselkih in posameznih kmetijah po hribovitih predelih. Osnovno obliko poselitve v gozdnati krajini predstavlja celek. Prvotno je bila to oblika kmečkega gospodarstva, ki je znotraj svojih meja zagotavljala svoj obstoj. Danes tudi v okviru celkov prihaja do sprememb, ker mlajši lastniki kmetij opuščajo tradicionalno gospodarjenje.

V hribovitih predelih enote prihaja tudi do opuščanja kmetij in posledično do procesa zaraščanja, ki predstavlja problem z vidika ohranjanja krajine in biotske pestrosti. Na drugi strani pa je v enoti je prisotno tudi poseljevanje v obliki posameznih počitniških hiš ali večjih in manjših počitniških zaselkov. Tak način poselitve ruši osnovne poselitvene vzorce in dodatno obremenjuje gozdni prostor (lastni dovozi, voda, elektrika) ter zahteva dobro infrastrukturo in posledično tudi primerno vzdrževanje.

V nižinskih predelih je gostota prebivalcev večja in prisotni so intenzivni procesi urbanizacije. V ozkih dolinah zmanjkuje poselitvenih kapacitet, zato se zazidave stanovanjskih objektov širijo iz obstoječih jeder na poraščena, dostopna pobočja, gozdne robove in kmetijska zemljišča. Problem naseljevanja oz. krčitve gozdnih površin se ustrezno rešuje v okviru prostorskega plana občine.

1.5.4 Infrastruktura

Pomemben dejavnik razvoja v enoti je dobra infrastruktura. Glavna prometna žila je državna cesta Dravograd-Velenje, ki poteka po Mislinjski dolini in predstavlja tudi glavno povezavo Koroške z osrednjo Slovenijo. Na to cesto se navezujejo vse lokalne in gozdne ceste, katerih gostota je v GGE, zaradi specifične poselitve celkov in intenzivne gozdne proizvodnje, razmeroma visoka. Vedno več lokalnih cest je asfaltiranih in skupaj z gozdnimi cestami omogočajo dobro povezavo z dolino.

V zadnjem obdobju je pomembna infrastrukturna pridobitev kolesarska steza, ki je urejena na trasi nekdanje železniške proge do Doliča.

Med infrastrukturnimi objekti v enoti je potrebno omeniti tudi smučarske naprave na Pungartu in skakalnico v Mislinji.

Po grebenu Pohorja poteka Slovenska planinska transversala, po pohorskih pobočjih pa še številne druge lokalno pomembne pešpoti.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Po Mislinjski dolini je speljan visokonapetostni vod, ki v glavnem ne poteka skozi gozd. Nizkonapetostni vodi z ožjimi trasami, ki napajajo predvsem individualne potrošnike, gozdne površine ne obremenjujejo. Na večjem delu gozdnega prostora poteka fiksno telekomunikacijsko omrežje (v glavnem po gozdnih cestah in vlakah). Dejavnost, ki posega v prostor, je izkoriščanje gramoza in peska na območju Doliča (Batič) in Tolstega vrha (Češovnik). V Dovžah je tudi čistilna naprava za komunalne odpadke in ločeno zbiranje gospodinjstvih odpadkov. Centralno odlagališče komunalnih odpadkov je v okviru regijskega centra urejeno v Mislinjski Dobravi.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Gospodarske dejavnosti v GGE so povezane z značilnostmi pokrajine in tradicijo življenja. Gozdarstvo je bilo na območju enote vedno prisotno in je tudi danes zaradi naravnih danosti ena izmed pomembnejših panog v enoti. Včasih je v gozdarstvu in lesno industrijskem kompleksu našlo delo veliko ljudi. Za predelavo lesa iz domačih gozdov je v okviru Gozdnega gospodarstva obratovala žaga Mislinja. Danes za razrez hlodovine obratuje nekaj privatnih žag, med katerimi je največja žaga Cemprin. Hlodovino večinoma odvažajo iz Mislinje (v večjem obsegu tudi v sosednjo Avstrijo). Na dveh obratih se ukvarjajo tudi s predelavo in izdelavo lepljencev. Na področju gozdarskih storitev se v enoti v manjšem obsegu pojavlja tudi registracija sečnje in spravila lesa.

Večjih industrijskih obratov na področju GGE ni, je pa dobro zastopano malo gospodarstvo v obliki kovinske in predelovalne dejavnosti ter manjših obrtnikov, ki se ukvarjajo s prevozništvom, trgovino, deli v gradbeništvu in storitveno dejavnostjo.

V zgornjem toku reke Mislinje in je prisotno izkoriščanje vodne energije v okviru malih hidroelektrarn.

V občini je razvita turistična dejavnost, ki je pogojena z lego enote. Zaledje Pohorja z naravnimi znamenitostmi nudi velike možnosti za razvoj zimskega in letnega turizma, bogata zgodovina pa ponuja številne kulturne spomenike.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Požarna ogroženost gozdov je pomemben dejavnik pri načrtovanju ukrepov za gospodarjenje z gozdovi. Potencialna ogroženost je narejena na podlagi enotne državne metodologije. Kriteriji, po katerih se gozdovi razvrščajo v stopnje požarne ogroženosti so: razvojna faza, zgradba gozda, prevladujoča združba, negovanost ter reliefni dejavniki (geološka podlaga, talne razmere, lega, nadmorska višina) in klimatski dejavniki. Pri požarni ogroženosti postajajo vse pomembnejše klimatske spremembe (povprečna letna temperatura in količina padavin, zračna vlažnost, moč in pogostnost vetra ter obdobje suhega vremena). Pomembna je tudi dostopnost terena.

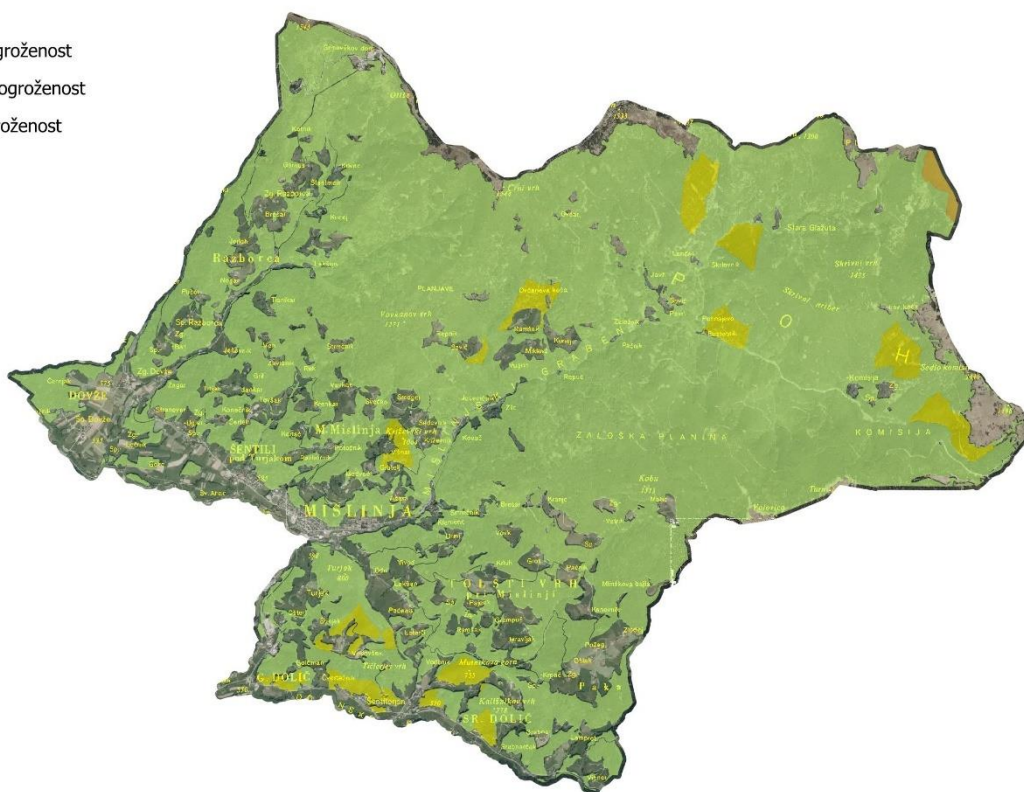
Gozdovi so razvrščeni po naslednjih kategorijah stopenj požarne ogroženosti:

- 1.stopnja – zelo velika ogroženost (0)
- 2.stopnja – velika ogroženost (16,49 ha)
- 3.stopnja – srednja ogroženost (278,88 ha)
- 4.stopnja – majhna ogroženost (5721,49 ha).

Karta 5: Požarna ogroženost gozdov v GGE Mislinja

Legenda

- Velika ogroženost
- Srednja ogroženost
- Mala ogroženost

V GGE Mislinja gozdov z zelo veliko ogroženostjo ni evidentiranih. Površina gozdov z veliko ogroženostjo je 16,49 ha na območju Lovrenških jezer. Zaradi vse pogostejših sušnih obdobj, višjih temperatur in podnebnih sprememb, bo potrebno pri gospodarjenju z gozdom upoštevati požarno nevarnost ne glede na stopnjo ogroženosti. Za zagotavljanje požarne varnosti se pri gospodarjenju z gozdovi za spremljanje požarov in dostop načrtuje ukrep vzdrževanja protipožarnih stez.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

V ureditvenem obdobju (2025-2034) je v GGE Mislinja izločenih 292 odsekov in ostaja enako kakor v prejšnjem ureditvenem obdobju. Povprečna velikost odseka je 26,23 ha. Praviloma so v odseku združene parcele enega lastništva, v manjšem številu odsekov je mešano lastništvo (zasebno in državno). Za izkaz lastništva se v teh odsekih uporablja prevladujoče lastništvo. Kot samostojne in zaokrožene ureditvene enote so praviloma obravnavani tudi celki oz. večje kmetije. Meje odsekov so usklajene z mejami katastrskih občin, razen na področju KO Šentilj pod Turjakom, KO Gornji Dolič in KO Srednji Dolič, kjer del površine katastrskih občin leži v GGE Paški Kozjak.

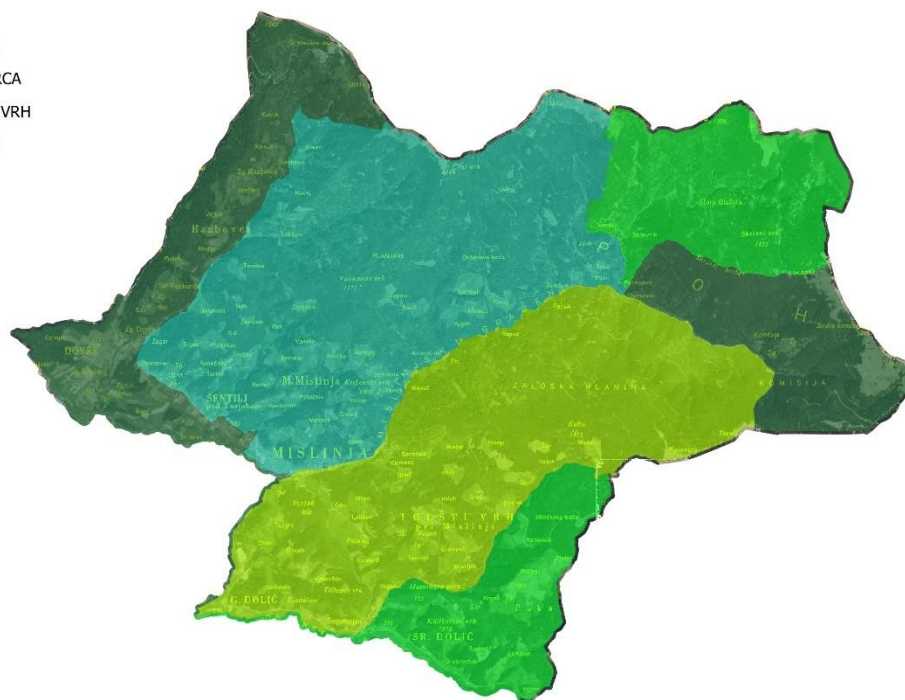
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Za strokovno delo v gozdovih na področju GGE Mislinja je pristojna Krajevna enota Mislinja. Vodi jo vodja KE, zaposleni so še trije revirni gozdarji, ki imajo za svoje delo ustrezno izobrazbo in pokrivajo tudi GGE Paški Kozjak. V revirju Tolsti vrh (2151,89 ha), nadomestilo vrši vodja KE. Revirja Razborca (2509,15 ha) in Tolsti vrh (2151,89 ha) v celoti ležita v GGE, revirja Kozjak (1394,32 ha v GGE Mislinja) in Završe (1604,33 ha v GGE Mislinja) pa z večjim delom segata v GGE Paški Kozjak.

Karta 6: Revirji v GGE Mislinja

Legenda

- KOZJAK
- RAZBORCA
- TOLSTI VRH
- ZAVRŠE

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno upoštevati vse funkcije gozda, ki postajajo vedno bolj pomembne. Funkcije odražajo tudi potrebe javnosti do gozda, ki so v veliki meri odvisne od gospodarskih in družbeno ekonomskih razmer. Različne funkcije vplivajo na gospodarjenje z gozdom različno, glede na stopnjo poudarjenosti. Posebej so pomembne funkcije, opredeljene na 1. stopnji poudarjenosti, ki določajo način gospodarjenja z gozdovi.

Skladno z 39. členom Pravilnika je prikaz funkcij v GGE Mislinja povzet iz sloja funkcij veljavnega GGN GGO Slovenj Gradec (2021 - 2030). Pri določanju funkcij za območni načrt je bil upoštevan spremenjen Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20 z dne 22.12.2020). V okviru obnove GGN GGE Mislinja so bile upoštevane tudi Naravovarstvene smernice za omenjeni GGN, ki jih je izdal ZRSVN OE Maribor (december 2024), Smernice s področja upravljanja z vodami, ki jih je posredovala Direkcija Republike Slovenije za vode (februar 2020). Upoštevane so bile tudi Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine in vključene Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta enote Mislinja, ki jih je izdal ZVKDS OE Maribor (marec 2025).

Funkcije za GGN GGE Mislinja so povzete po GGN GGO, z manjšimi dopolnitvami.

- Pri površinah s poudarjenimi funkcijami so izločene površine, ki so v GGN GGO spadale pod gozdni prostor, pri obnovi GGN GGE Mislinja pa ne predstavljajo več gozdnega prostora. Gre za površine, ki so bile izkrčene ali pa je prišlo do spremembe zarisa gozdnega roba.
- Površinam, ki so bile pri obnovi GGN GGE Mislinja vključene v gozd v skladu z ZG, poudarjenost funkcij ni določena oziroma spadajo v 3. stopnjo poudarjenosti. Tem površinam bo opredeljena ustrezna stopnja poudarjenosti funkciji pri naslednji obnovi GGN GGO.
- Pri obnovi in določitvi funkcij za GGN GGE Mislinja smo pregledali sloje od ZRSVN (naravovarstvene smernice, december 2024), sloje s portala e-vode (marec 2025) in eVRD – sloje ZVKDRS (Karta kulturne dediščine, marec 2025). Pri pregledu slojev ni bilo sprememb, ki določajo opredelitev hidrološke funkcije, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcije varovanja kulturne dediščine. Manjše razlike so zaradi spremenjenega zarisa gozdnega roba.

Površina **gozdnega prostora** je v GGE Mislinja glede na funkcije opredeljena na 6.205,16 ha. Določa ga gozd (6.016,86 ha) in 188,30 ha negozdnih površin, ki so funkcionalno vezane na gozd.

V enoti so zastopane vse funkcije gozda. Večja gozdnatost na eni strani ter strmi in ekološko ranljivi tereni na drugi strani pogojujejo poudarjenost tako ekoloških kot proizvodnih funkcij. Pomembne so predvsem proizvodne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti (5.656,80 ha oziroma 91,16 % gozdnega prostora), med njimi pa prevladuje lesnoproizvodna funkcija na 1. stopnji. Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so opredeljene na površini 3.970,21 ha (63,98 % gozdnega prostora). Izstopa funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, ki na celotnem vršnjem delu Pohorja predstavlja pomembno vlogo pri ohranjanju biotske pestrosti in varovanje rastlinskih in živalskih vrst. Socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so evidentirane na površini 305,39 ha (4,92 % gozdnega prostora). Opredeljene so v gozdovih ob planinskih, rekreacijskih in učnih poteh, v gozdovih s poudarjeno poučno funkcijo, ob smučišču, na območju naravnih vrednot in objektov kulturne dediščine ter vodovarstvenega območja, na strmih pobočjih, kjer gozdovi opravljajo zaščitno vlogo in gozdovih v neposredni bližini naselij, ki ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij.

Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 14/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj	
	Ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	% g. prost.
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	1.665,66	27,68	26,84	176,33	2,93	2,84	4.363,16	72,52	70,32	6.205,15	100,00
Hidrološka funkcija	15,3	0,25	0,25	93,21	1,55	1,5	6.096,64	101,33	98,25	6.205,15	100,00
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	2.886,16	47,97	46,51	2988	49,66	48,16	330,99	5,5	5,33	6.205,15	100,00
Klimatska funkcija	42,89	0,71	0,69	69,88	1,16	1,13	6.092,38	101,26	98,18	6.205,15	100,00
Zaščitna funkcija	9,28	0,15	0,15	0,69	0,01	0,01				9,97	0,16
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	0	0	65,73	1,09	1,06	6.139,42	102,04	98,94	6.205,15	100,00
Obrambna funkcija	1,08	0,02	0,02	0	0	0				1,08	0,02
Rekreacijska funkcija	13,44	0,22	0,22	37,98	0,63	0,61	6.153,73	102,27	99,17	6.205,15	100,00
Turistična funkcija	57,54	0,96	0,93	4,09	0,07	0,07	6.143,52	102,11	99	6.205,15	100,00
Poučna funkcija	14,76	0,25	0,24	0	0	0	6.190,39	102,88	99,76	6.205,15	100,00
Raziskovalna funkcija	232,5	3,86	3,75							232,50	3,75
Funkcija varovanja naravnih vrednot	232,5	3,86	3,75	84,72	1,41	1,37				317,22	5,12
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0	0	0	0,24	0,004	0,0039				0,24	0,004
Estetska funkcija	279,91	4,65	4,51	86,40	1,41	1,39				366,31	5,90
Lesnoproizvodna funkcija*	5.476,81	91,02	88,26	290,81	4,83	4,69	16,73	0,28	0,27	5.784,35	93,22
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	48,84	0,81	0,79	34,91	0,58	0,56				83,75	1,35
Lovnogospodarska funkcija	254,61	4,23	4,1	4.259,72	70,8	68,65				4.514,33	72,75

*Lesnoproizvodna funkcija se določa samo v gozdu. Prav tako pri Lesnoproizvodni funkciji določamo tudi 0 stopnjo kamor uvrščamo gozdne rezerve.

Funkcije na 1. stopnji poudarjenosti določajo način gospodarjenja z gozdom in sicer:

- proizvodne funkcije na površini 5656,80 ha,
- ekološke funkcije na površini 3970,21 ha
- socialne funkcije na površini 305,39 ha.

V enoti je evidentirano tudi 178,88 ha, kjer se na isti površini prekrivajo vsi sklopi funkcij (P1E1S1), lesnoproizvodnih, ekoloških in socialnih funkcij, ki so poudarjeni na 1. stopnji. To so gozdovi ob okoli smučarskega središča Kope, Rogle, območje Lovrenških jezer ter manjši del v Mislinjskem grabnu ter v jarku pod Pačnikom. V enoti Mislinja je prisotna tudi lesnoproizvodna funkcija 0 na površini 232,52 ha (3,86 % vseh gozdov). Opredeljena je v gozdovih rezervatov Ovčarjevo (34,97 ha) in Lovrenška jezera (197,55 ha). V vseh gozdovih, kjer se prekriva več funkcij, posebej na ekološko pomembnih in ranljivih območjih, izvajanje ukrepov krepi eno vrsto funkcij, drugo funkcijo pa zavira. Zato je potrebno načrtno ukrepanje, upoštevanje tako naravovarstvenega vidika kot ekonomskega interesa lastnikov gozda in vseh porabnikov prostora. Intenzivno gospodarjenje zahteva usklajeno poseganje in upoštevanje vseh funkcij hkrati.

Na 2.stopnji poudarjenosti je opredeljenih 435,70 ha proizvodnih funkcij (7,02 % gozdnega prostora), 1958,18 ha ekoloških funkcij (31,56 %) in 2,3 ha socialnih funkcij (2,3 % gozdnega prostora).

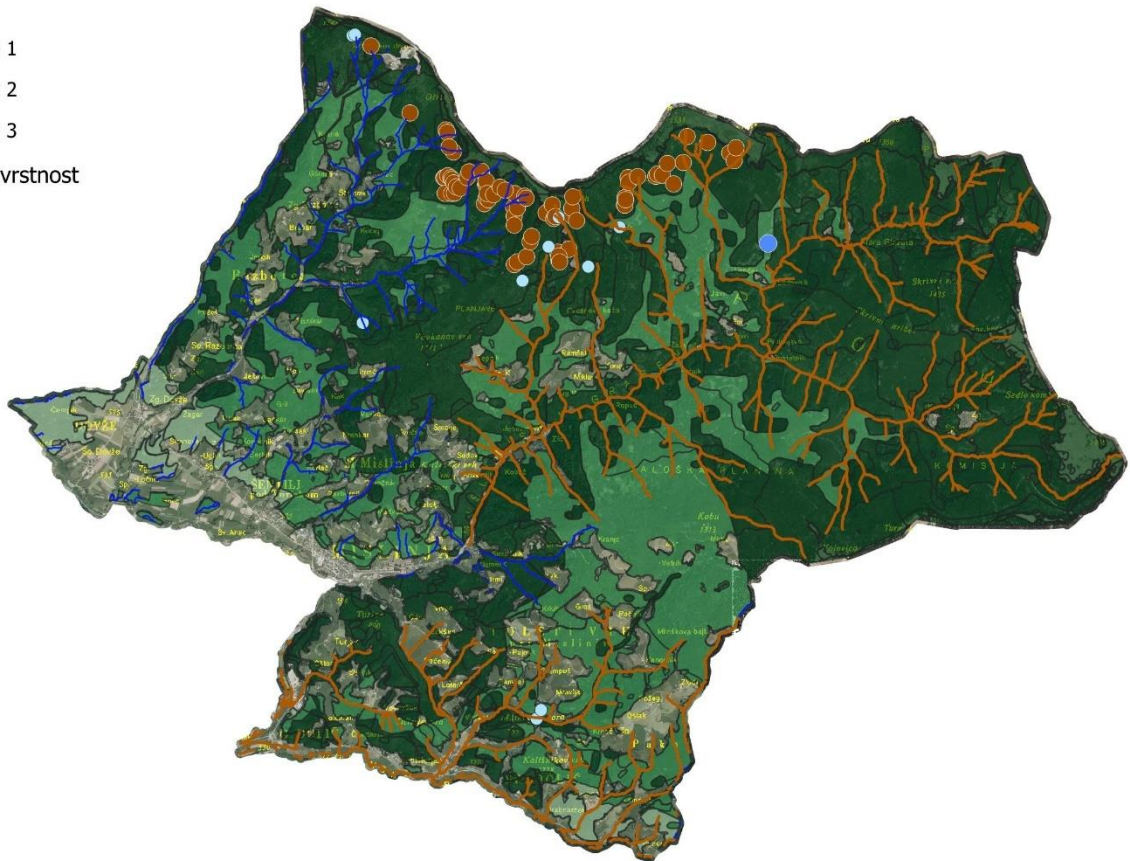
2.1 Ekološke funkcije

Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so opredeljene na površini 3.970,21 ha. Posamezne funkcije se med seboj prekrivajo. Najbolj zastopani sta funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na 2. stopnji poudarjenosti so ekološke funkcije opredeljene na površini 1958,18 ha.

Karta 7: Ekološke funkcije v GGE Mislinja

Legenda

- Ekološke 1
- Ekološke 2
- Ekološke 3
- Biotska raznovrstnost**
- 2
- 1
- Hidrološke**
- 2
- 1
- 2

2.1.1 Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zaradi razgibanega reliefa imajo gozdovi v GGE Mislinja velik varovalni pomen. Gozdovi s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev varujejo rastišča in njegovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je na 1. stopnji poudarjenosti opredeljena na 1.665,66 ha gozda (27,68 % gozdnega prostora) in določa način gospodarjenja z gozdom. Funkcijo opravljajo:

- v največjem obsegu, gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35° ter gozdovi na erodibilni ali pazljivi matični podlagi z naklonom nad 25°. Gre za strma pobočja v Mislinjskem grabu ter vsi njegovi stranski pritoki ter strma pobočja Razborškega potoka in potoka Jamovica ter njihovimi stranskimi pritoki,
- vsi varovalni gozdovi, opredeljeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (UR. I. RS 39/2015 in 191/2020 z dne 16.12.2020)
- tudi gozdovi, ki zmanjšujejo možnost pojavljanja zemeljskih in snežnih plazov ter premeščanja skalnih podorov,
- gozdovi ob erozijskih jarkih, kjer je pogostejša nevarnost erozijskih pojavov,
- ter gozdovi v območjih gozdnih združb na ekstremnih rastiščih gozdnega rastiščnega tipa Jugovzhodnoalpsko bazoljubno rdečeborovje (Dolič) in Barjansko smrekovje (Rogla in Lovrenška jezera).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

2. stopnja poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je evidentirana na 176,33 ha oziroma 2,84 % celotnega gozdnega prostora, kjer funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdovi. Sem spadajo:

- gozdovi na območju GRT Predalpsko - alpsko toploljubno bukovje (Dolič);
- gozdovi v območjih z večjo navzočnostjo erozijskih pojavov.

Tretja stopnja poudarjenosti se pojavlja na ostalih površini 4363,16 ha oziroma 70,32 % gozdnega prostora.

2.1.2 Hidrološka funkcija

Gozdovi GGE Mislinja predstavljajo s svojimi številnimi potoki pomembno vodozbirno območje. Ne glede na stopnjo poudarjenosti funkcij, vplivajo na vodni režim v gozdnih tleh, zadržujejo vodo, uravnavajo odtok in stanje podtalnice. Poudarjeno hidrološko funkcijo opravljajo vsi gozdovi v vodovarstvenih območjih, ki so določeni s predpisi o zaščiti pitne vode.

Na 1. stopnji poudarjenosti je v enoti evidentiranih 15,30 ha oziroma 0,25 % površine gozdnega prostora. To je območje 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode (območje Mutnikove Gore v Doliču).

Na 2. stopnji poudarjenosti je evidentirano 93,21 ha (1,5% gozdnega prostora). To so:

- širše vodozbirno območje (območje 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode) (širše območje Mutnikove Gore v Doliču in območje pod Črnim vrhom in na Rogli),
- gozdovi ob manjših stoječih vodah v širini ene do dveh drevesnih višin in na prispevnih območjih jezer (manjši del v Mislinji).
- gozdovi v vplivnem pasu ob vodotokih v gozdu (40 m ob večjih potokih in 25 m ob manjših potokih), v gozdnem prostoru.

Večina kmetij v GGE uporablja svoja zajetja, ki so praviloma v gozdu. Skupna dolžina vseh vodotokov v GGE je 209,96 km, ki pomembno vplivajo na vodni režim v gozdnih tleh.

2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Je ekološka funkcija, ki pomeni zagotavljanje življenjskega prostora vsem rastlinskim in živalskim vrstam, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, pomeni ohranjanje biotske raznovrstnosti in zagotavljanje naravnega ravnovesja.

Na 1. stopnji poudarjenosti je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti v enoti opredeljena na površini 2.886,13 ha oziroma 46,51 % gozdnega prostora. To so:

- predvsem rastišča divjega petelina v zgornjem delu GGE do grebena Pohorja,
- redki gozdni in drugi ekosistemi, pomembni za ohranitev rekah ali ogroženih živalskih in rastlinskih vrst (gozdovi na območju NV Črni vrh - planje in visoko barje, NV Kope – planje, NV Jezerski vrh – planje, NV Planika – Planje, NV Lovrenško barje, ki so opredeljene skladno z Naravovarstvenimi smernicami),
- vzdrževane travne površine v gozdni krajini – pasišča, ki prispevajo k izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali ter zagotavljanje ugodnega stanja (Javh, Sovič),
- stoječe vodne površine, pomembne za prosto živeče živali (kaluže), manjše ekocelice v gozdnem prostoru (namenjene povečanju pestrosti gozda),
- območja mirnih con za jelenjad, območja zimovališč (Vavkanov vrh, Ovčarjeva koče, Glažuta, Skrivni hriber, Komisija,

Gnezdišča divjega petelina in ruševca so označena na Karti 7: Ekološke funkcije v GGE Mislinja

Gozdovi s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na 2. stopnji poudarjenosti so opredeljeni na površini 2.988,03 ha oziroma 48,16 % gozdnega prostora. To so:

- vsa ekološko pomembna območja (EPO) in posebna varstvena območja Natura 2000),
- območja NV, ki je opredeljena skladno z Naravovarstvenimi smernicami,
- ostale pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25% (ravninski del GGE).

V GGE Mislinja je ekološko pomembno območje na površini 6.912,97 ha. EPO opredeljujeta dve območji, ki se prekrivata z območji Natura 2000:

1. EPO 41200 Pohorje (6.555,56 ha) – se prekriva z območjem SI5000006 – Pohorje in SI3000270– Pohorje
2. EPO 11500 Velenjsko - Konjiško hribovje (357,41 ha) - se prekriva z območjem SI3000224 - Huda luknja

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Posebno varstveno območje **Natura 2000** je v enoti Mislinja izločeno na podlagi direktive o habitatih in direktive o pticah na površini. 4.339,07. Opredeljena so tri varstvena območja:

- SI5000006 – Pohorje - POV (2.131,06 ha),
- SI3000270– Pohorje - POO (1864,06 ha),
- SI3000224 - Huda luknja - POO (343,77 ha).

Preglednica 15/N-PSCI: Območja Natura 2000 in evropsko pomembne vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo znotraj GGE Mislinja

KODA IN IME	status	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE MISLINJA
SI3000224 Huda luknja	POO	mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) Loeselova grezovka (<i>Liparis loeselii</i>) (91R0) Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)
SI3000270 Pohorje	POO	navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) (3160) Naravna distrofna jezera in ostale stoječe vode (6230) Vrsto bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (<i>Nardus stricta</i>) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope) (7110) Aktivna visoka barja (7140) Prehodna barja (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) (91D0) Barjanski gozdovi (9410) Kislojubilni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)
SI5000006 Pohorje	POV	koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) črna škorklja (<i>Ciconia nigra</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) sloka (<i>Scolopax rusticola</i>) ruševca (<i>Tetrao tetrix tetrix</i>) divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT.

Pregled evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov in vrst, ki se nahajajo znotraj gozdov v GGE z njihovimi ekološkimi zahtevami in referenčnimi vrednostmi ugodnega stanja na območju nahajanja, je povzet iz Naravovarstvenih smernic za GGN GGE Mislinja (2025 - 2034), ki jih je izdelal Zavod republike Slovenije za varstvo narave, OE Maribor.

Preglednica 16/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Mislinja

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(91R0) Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)	<u>SI3000224</u> <u>Huda luknja</u> Cona dinarski gozdovi rdečega bora	Dinarski gozdovi rdečega bora so ostanek iz ledene dobe. Obdržali so se na ekstremnih rastiščih, kjer je bil rdeči bor dovolj konkurenčen drugim vrstam. Rastejo na apnencu ali dolomitu, na skalovju, grušču ali suhem rečnemrodu na nadmorskih višinah 300 do 800 m. Tla so zelo plitva in podvržena eroziji, zato imajo ti gozdovi velik varovalni pomen. V Sloveniji se pojavljajo v severni polovici države (Raduha, Olševa, Razbor, Karavanke, Tošč). Ogrožajo jih erozijski procesi in požari.	119 ha	59 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
(3160) Naravna distrofna jezera in ostale stoječe vode	<u>SI3000270</u> <u>Pohorje</u> Na območju Lovrenških jezer. Cona	To so distrofna jezera na visokih barjih, ki so nastala z vodno erozijo šotne površine. Globina vode običajno ne preseže 1 m. Voda je kisla (pH 3,5-4,5) in revna z mineralnimi snovmi. Zaradi temne	5 ha	manj kot 1 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

	C – Pohorje (barja).	barve vode je upadanje svetlobe z globino zelo hitro, zato so rastline omejene na površinsko plast vode. V Sloveniji se habitatni tip pojavlja na visokih barjih na Pohorju in Pokljuki. Njegovo stanje je zaenkrat stabilno, potencialne grožnje pa predstavljajo množični turizem (poškodbe obrežnih predelov, vnos hranil).			
(6230) Vrsto bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (<i>Nardus stricta</i>) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanske m pasu v celinskem delu Evrope) *	<u>SI3000270</u> <u>Pohorje</u> Na območju Jezerskega vrha, Javoriča, Planinke, Mulejevega vrha Ostruščice, Lovske bajte, Kraguljišča, Volovice. Cona E – Pohorje (vrsto bogata travišča).	Volkovja potrebujejo kislo prst, razmeroma nizko količino hranil in nezasenčeno rastišče. Uspevajo od nižin do alpskega pasu na zelo vlažnih ali suhih rastiščih. Bolj jim ustreza silikatna kamninska podlaga, uspevajo pa tudi na skrilavcih. Najdemo jih raztreseno po vsej Sloveniji, predvsem pa v Karavankah in na Pohorju. Ogrožajo jih zaraščanje z lesnimi vrstami po opustitvi paše ali košnje (zlasti tam, kjer se volkovja pojavljajo pod gozdno mejo), smučarski turizem in množično planinarjenje (onesnaževanje in pohojenost tal, spremljajoča urbanizacija), v nižinah tudi intenzifikacija rabe (dodajanje apnenca za zniževanje kislosti prsti).	255 ha	148 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
(7110) Aktivna visoka barja *	<u>SI3000270</u> <u>Pohorje</u> Na območju Lovrenških jezer. Cona C – Pohorje (barja).	Aktivna visoka barja so neodvisna od kamninske sestave okolice, saj ima ta vpliv le v fazi nastajanja. Najpomembnejši vir mineralnih snovi so poleg šibkega razkrajanja padavine, zato je v tleh le malo hranil. Podlaga je izrazito zakisana (pH 3,5-5) in revna s kalcijem. Vodni režim je odvisen zgolj od padavinske vode, ponekod delno tudi od mineralno bogate vode na obrobju visokega barja. Habitatni tip sestavljajo tako kotanje z vodo, ki nastanejo z erozijo, kot tudi dvignjeni, osušeni deli, kjer šotni mahovi ne uspevajo več. Visoka barja v Sloveniji so najbolj južno ležeča barja Evrope. Najdemo jih v gorskem svetu (Pokljuka, Jelovica, Pohorje). Zaenkrat še niso ogrožena, vendar pa so izredno občutljiva na množični turizem (poteptanje) in kakršnekoli kemične posege.	29 ha	12 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
(7140) Prehodna barja	<u>SI3000270</u> <u>Pohorje</u> Na območju Lovrenških jezer. Cona C – Pohorje (barja).	Prehodna barja se pojavljajo večinoma na karbonatni podlagi, ki jo pokriva plitva površinska voda, podtalnica ali voda z obrobja. Prst vsebuje malo hranil, v njej prevladuje mineralna komponenta, tla so rahlo zakisana do rahlo bazična. Habitatni tip sestavljajo združbe nizkih in srednje visokih šašev, šotni in nekateri drugi mahovi, redkeje trstičja ali visoka šašja. Lahko se pojavlja samostojno ali v kombinaciji z nizkimi in visokimi barji. V Sloveniji ga najdemo v alpskem, predalpskem in dinarskem območju, le eno barje je v predalpskem. Prehodna barja v gorskem svetu zaenkrat niso ogrožena, tista v nižjih predelih pa ogrožata intenzifikacija kmetijstva (izsuševanje, gnojenje) in urbanizacija.	84 ha	8 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
(9110) Bukovi gozdovi	<u>SI3000270</u> <u>Pohorje</u>	Kisloljubni bukovi gozdovi uspevajo na nekarbonatni, kisli podlagi od nižin	2.407 ha	49 ha	nezadostno stanje

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

(<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Cona B – Pohorje (bukovi gozdovi).	do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kislo podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhlika, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprotn. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali steljarjenje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevsko gospodarjenje.			ohranjenosti (U1)**
(91D0) Barjanski gozdovi *	<u>SI3000270</u> Pohorje Cona D – Pohorje (barjanski gozdovi).	Barjanski gozdovi poraščajo nepropustna, zelo kisla šotna tla od 1200-1300 m nadmorske višine. Drevesno plast predstavlja smreka, grmovno pa rušje. V Sloveniji se pojavljajo na močvirnih tleh na Pokljuki, Jelovici in Pohorju. Potencialno jih ogrožajo izsuševanja zaradi paše ter izdelava smučarskih in kolesarskih stez.	355 ha	39 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
(9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	<u>SI3000270</u> Pohorje Cona A – Pohorje (kisloljubni smrekovi gozdovi)	Pojavljajo se na karbonatni podlagi v hladnejšem podnebju. Mednje sodijo tako mraziščni gozdovi v kraških depresijah kot tudi kisloljubni smrekovi gozdovi v pasu med 1400-1600 m nadmorske višine. Med drevesi prevladujejo smreka, macesen, bukev in gorski javor. V Sloveniji se pojavljajo v alpskem in dinarskem svetu (Karavanke, Pohorje, Trnovski gozd, Nanos, Javorniki, Snežnik). Zaradi počasne regeneracije so zelo občutljivi na kakršnekoli posege.	2.003 ha	920 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Opomba: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski habitatni tipi.

VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju alpske biogeografske regije).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 17/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Mislinja

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	<u>SI3000224</u> <u>Huda luknja</u> Cona CGP Huda luknja	Razmeroma majhen netopir (trup z glavo meri 45-58 mm). Na kratkem gobčku ima črno golo kožo, nosnice so usmerjene navzgor, uhlji so črni, široki, na čelu pri osnovi zrasli, majhne oči ležijo ob sami osnovi uhljev. Dlaka je dolga in svilnata, pri osnovi črna, kasneje rjavo črna, konice pa so belkaste ali rumenkaste, trebuh je sivo rjav, letalna opna je črna, prhut je široka. Živi v gozdnatih območjih. Prezimi večinoma v jamah z nizkimi temperaturami (do 5°C in visoko zračno vlago). Poleti se čez dan zateče v drevesne dupline, stavbe ali jame, ki jih dnevno menja. Lovi v počasnem, okretnem letu nizko nad vodo, nad drevesnimi krošnjami (raje ima listopaden gozd) in ob gozdnem robu. Hrani se z žuželkami, med katerimi prevladujejo majhni nočni metulji, hrošči in mrežekrilci. Priložnostni selivec - do 290 km, razdalje, ki jih preleti med zimskim in poletnim zatočiščem pa merijo do 20 km. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline) pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	2.423 ha	245 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	<u>SI3000224</u> <u>Huda luknja</u> Cona CGP Huda luknja	38-46 mm velik metulj. Zgornja stran kril ima rdečkasto osnovno barvo s črnim mrežastim vzorcem in kremasto belimi lisami. Živi v vlažnih dolinah s travniki in mešanimi gozdnimi sestoji. Gosenice se do zime skupinsko hranijo z listi velikega jesena in topola. Prezimijo v skupnih gnezdih iz listov hranilne rastline spetih s svilnatimi nitmi. Spomladi se gosenice hranijo posamič jesenom in topolom, poleg tega pa še z ozkolistnim trpotcem, vrednikovim jetičnikom, kosteničevjem ali travniško izjevko. Odrasli osebk se zadržujejo večinoma na gozdnih robovih in gozdnih poteh, ki so le del dneva osončene. Hranijo se v galvem na belo cvetočih rastlinah (kobulnice, navadna kalin, dobrovita ipd.). Na populacije negativno vpliva predvsem intenzifikacija kmetijske rabe travniških površin v bližini življenjskega prostora, način gospodarjenja z gozdom (odstranjevanje vegetacije na gozdnih obronkih in monokulturno pogozdovanje z iglavci) ter reguliranje manjših potokov z odstranjevanjem obrežne vegetacije.	1.505 ha	137 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
	<u>SI3000270</u> <u>Pohorje</u> Cona CGP Pohorje		27.569 ha	1.863 ha	
Loeselova grezovka (<i>Liparis loeselii</i>)	<u>SI3000224</u> <u>Huda luknja</u>	Loeselijska grezovka je 5-15 cm visoka trajnica. Pritlični suličasti listi (1-3) obdajajo pri dnu gomoljasto odebeljeno steblo. Na trikotnem stebelu je 3-15 zeleno rumenih cvetov, za katere je značilna samooprašitev. Raste na nizkih barjih in zamočvirjenih predelih, bogatih z mahovi, šaši, ločki ali modro stožko. Tla na rastiščih so praviloma bogata s karbonati, lahko pa tudi nekoliko zakisana. V Sloveniji se pojavlja raztreseno v osrednjem delu države, na Gorenjskem in Koroškem, populacije pa so praviloma maloštevilne. Zelo je občutljiva na zmanjšano vlažnost rastišča in na povečan vnos hranil. Ogrožajo jo osuševanje in zasipavanje mokrišč, gnojenje travnikov in urbanizacija (gradnja prometnic).	5 ha	4 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Telesna dolžina tega raka redko preseže 10 cm. Hrbtna stran je ponavadi svetlo rjava, trebušna stran je svetlejša, motno bela; površina škarij zelo groba in z velikimi zrni. Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodom. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	78 ha	8 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašja se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrliimi kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). Predvsem mladi odrasli osebk so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	27.569 ha	1.863 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebk hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	3.606 ha	69 ha	ugodno stanje ohranjenosti (FV)**
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škрге, s čimer so vezane na življenje v vodi. Odrasel osebek	27.569 ha	1.863 ha	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.			
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	SI5000006 Pohorje Cona H - Pohorje (5006-H zunanja cona) Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Koconogi čuk je majhna sova z belo obrobljenim obraznim diskom in rumenimi očmi. Peruti so temno rjave z belimi pikami. Naseljuje pretežno iglaste, lahko tudi mešane gozdove v višjih legah (nad 800 m). Za gnezdenje potrebuje luknje, ki jih je v preteklem letu iztesala črna žolna. Hrani se z voluharicami, mišmi, rovkami in pticami pevkami. V špranjah in drevesnih rogovilah dela zaloge hrane. Lovi tako v gozdu kot na bolj odprtih predelih (jase, poseke, gozdni robovi). V Sloveniji velja za redko gnezdilko gorskega in dinarskega sveta. Samci so stalnice, samice in mladiči pa klateži.	18.634 ha	2.126 ha	nihajoč trend (F)***
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	SI5000006 Pohorje Cona H - Pohorje (5006-H zunanja cona) Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Odrasli planinski orli so enotno temno rjavi z zlato obarvanim vrhom glave, mladi pa imajo belo bazo repa in belo liso v perutih. V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, množično planinarjenje).	5.970 ha	2.126 ha	neznan trend (UNK)***
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	SI5000006 Pohorje Cona H - Pohorje (5006-H zunanja cona)	Pri gozdnem jerebu sta oba spola varovalno rjavo-sivo obarvana, samec pa ima črno grlo. V Sloveniji gnezdi v mirnih mešanih gozdovih, zlasti zrelih, s plodonosno podrastjo (leska, jerebika) in številnimi jasami ali posekami. Gnezdo je na tleh v kritju drevesa ali grma. V času svatovanja se oglašja s tihim piskanjem, ki zahteva dober sluh. Hrani se s popki, poganjki, listi, sadeži in semeni, mravljami in njihovimi ličinkami. Pozimi se hrani pretežno na drevesih, poleti na tleh. Je ena najbolj izrazitih stalnic, ki se premika le lokalno, kar je povezano z iskanjem hrane. Ogroža ga opuščanje tradicionalnega pašništva na planinah.	18.634 ha	2.126 ha	neznan trend (UNK)***
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000006 Pohorje Cona H - Pohorje	Črna štoklja je precej redkejša in živi bolj skrito življenje kot njena sestrška vrsta, bela štoklja. V zraku jo od čapelj ločimo po iztegnjenemu vratu, od bele štoklje pa po popolnoma temni glavi, vratu, in perutih.	17.892 ha	1.938 ha	stabilen trend (S)***

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
	(5006-H zunanja cona)	Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogostejše belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so prepredeni s potočki in manjšimi močvirji. Hrani se z dvozivkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasadah, vlažnih travnikih, ob stoječih in tekočih celinskih vodah. Je selivka, ki se iz tropske Afrike vrne aprila. Ogrožata jo zlasti izginjanje ustreznih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.			
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000006 Pohorje Cona H - Pohorje (5006-H zunanja cona) Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Je največja evropska žolna, obarvana povsem črno in z rdečo kapo. Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhomom. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. Njen jezik je močno lepljiv, na konici pa ima 4-5 kaveljčkov, s katerimi lahko izza lubja potegne ličinke hroščev. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka. Zaenkrat ni ogrožena, njena evropska populacija je narasla.	18.479 ha	2.069 ha	neznani trend (UNK)***
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	SI5000006 Pohorje Cona H - Pohorje (5006-H zunanja cona) Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Mali skovik je najmanjša evropska sova, malce večja od vrabca. Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jaskami in posekami, praviloma v višjih legah. Gnezdo si naredi v duplu, ki ga je prejšnje leto iztesal veliki detel. Je stalnica, samec celo leto brani teritorij. Hrani se s pticami pevkami (meniškici, škinkavci, čiški ipd.) in malimi sesalci, ki jih lovi predvsem v jutranjem in večernem mraku, lahko pa tudi čez dan. Plen lovi na zalogo in ga shranjuje, zlasti pozimi. V Sloveniji je redka gnezdilka gorskega sveta Alp, Pohorja in Dinaridov.	18.625 ha	2.125 ha	neznani trend (UNK)***
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	SI5000006 Pohorje Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Triprsti detel je posebej v vsaj dveh pogledih: kot pove že njegovo ime, ima na nogah zgolj tri in ne štiri prste kot ostali detli, poleg tega pa je edini detel brez rdeče barve na telesu. Samec ima rumeno kapico. Prebiva v zrelih iglastih, najpogostejše smrekovih gozdovih z velikim deležem odmrlega drevja. Duplo izteše v mehki les propadajočega drevesa. Hrani se z žuželkami, ličinkami in odraslimi lesnimi hrošči, ki jih išče pod lubjem. Je stalnica in redka gnezdilka v Sloveniji. Ogrožen je zaradi intenzivnega gospodarjenja z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajočega drevja).	11.575 ha	1.771 ha	padajoč trend (D)***
sloka (<i>Scolopax rusticola</i>)	SI5000006 Pohorje Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Sloka je bolj čokata in večja sorodnica kozice, ki prebiva v nižinskih in gorskih vlažnih gozdovih s plodonosno podrastjo (maline, robide, leska, navadna bodika, orlova praprota). Samci zvečer in zgodaj jutraj izvajajo značilen svatovski let, katerega glavni namen ni označevanje teritorija, temveč privabljanje še nesparjenih samic. So poliginični, naenkrat imajo tudi do 4 samice. V Sloveniji je zelo redka gnezdilka, pogostejša pa je na preletu.	6.763 ha	740 ha	neznani trend (UNK)***

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		Gnezdo je na tleh, skrito v vegetaciji, pogosto v robidovju. Hrani se z deževniki in ličinkami žuželk, ki jih išče tako, da kljun zabada v razmočena tla ali pa z njim obrača liste ter vejice. Nekatere populacije so selivske, druge stalnice, prezimujejo v Zahodni Evropi, Sredozemlju in Severni Afriki, vrnejo se marca. Ogroža jih osuševanje poplavnih gozdov, intenzivno gospodarjenje z njimi in lov v času jesenskega preleta.			
ruševca (<i>Tetrao tetrix tetrix</i>)	SI5000006 Pohorje Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Samec ruševca je črn, z belim podrepnim perjem in liso v perutih, rdečo nadočesno gubo in lirasto oblikovanim repom. Samica je varovalnih rjavih tonov. Živijo na meji med gozdom in alpskimi tratami ter v ruševju. Potrebujemo posamezna drevesa, ki obkrožajo bolj odprte predele (barje, jasa). Samci se spomladi razkazujejo na rastiščih. Samice jih sprva opazujejo z roba rastišča, nato si postopno izberejo enega in se z njim pari. To je najpogostejši glavni samec, ki poje in se razkazuje v sredini rastišča. Gnezdo je na tleh v zavetju visoke vegetacije ali grma. Hranijo se pretežno z rastlinami (poganjki, iglice, storži, mačice, plodovi), le poleti tudi z nevretenčarji. So stalnice, ki se tudi pozimi zadržujejo na gnezdiščih. Ogrožata jih masovni gorski turizem in krivolov.	3.983 ha	1.467 ha	neznan trend (UNK)***
divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	SI5000006 Pohorje Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)	Divji petelin je naša največja koconoga kura. Samec ima temno zelene prsi, rjave peruti in rdečo nadočesno gubo, samica je varovalnih rjavih tonov. Samci se na rastiščih razkazujejo in tekmujejo s svatovskimi napevi, ki so mešanica klepanja, drobljenja in brušenja. En samec se pari z več samicami. Slednje same skrbijo za zarod. Gnezdo zgradijo na tleh v gostem kritju, pogosto ob deblu drevesa. Divji petelini so stalnice, ki v Sloveniji gnezdijo v zrelih iglastih in mešanih gozdovih gorskega sveta, prepredenih s posekami in jasami, na katerih je veliko plodonosnih rastlin. Potrebujemo tudi vodni vir in predel, kjer nabirajo kamenčke za prebavo (gastrolite). Prehranjujejo se skoraj izključno z rastlinami, pozimi so to iglice in poganjki, ki jih nabirajo na drevju, v času brez snežne odeje pa se hranijo na tleh z listi, poganjki, plodovi (borovnice, brusnice, mahovnice, barjanske kopišnice). Mladiči jedo tudi pajke in žuželke. Ogroža ga intenzivna sečnja, širjenje gozdnih monokultur, vznemirjanje s strani človeka, ponekod tudi nezakonit lov.	5.537 ha	1.517 ha	padajoč trend (D)***

Opomba: Z * so označeni prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju alpske biogeografske regije (habitatna direktiva). VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju alpske biogeografske regije); ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019- 2020 (***).

2.1.4 Klimatska funkcija

V GGE je na 1.stopnji poudarjenosti opredeljena le na površini 42,89 ha (0,69 % gozdnega prostora). Zajema pas gozda, ki varuje rekreacijske in turistične objekte na smučišču Kope, Rogla in skakalnico v Mislinji pred škodljivimi vplivi vetra in mraza.

Na 2. stopnji poudarjenosti je klimatska funkcija opredeljena na 69,88 ha gozdov oziroma 1,13 % ha gozdnega prostora. To so gozdovi v oddaljenosti 100 – 500 m okrog strnjenih naselij, v velikosti do 100 ha, ki varujejo naselja in druge objekte pred škodljivimi vplivi klimatskih dejavnikov (gozdovi nad naseljem Mislinja).

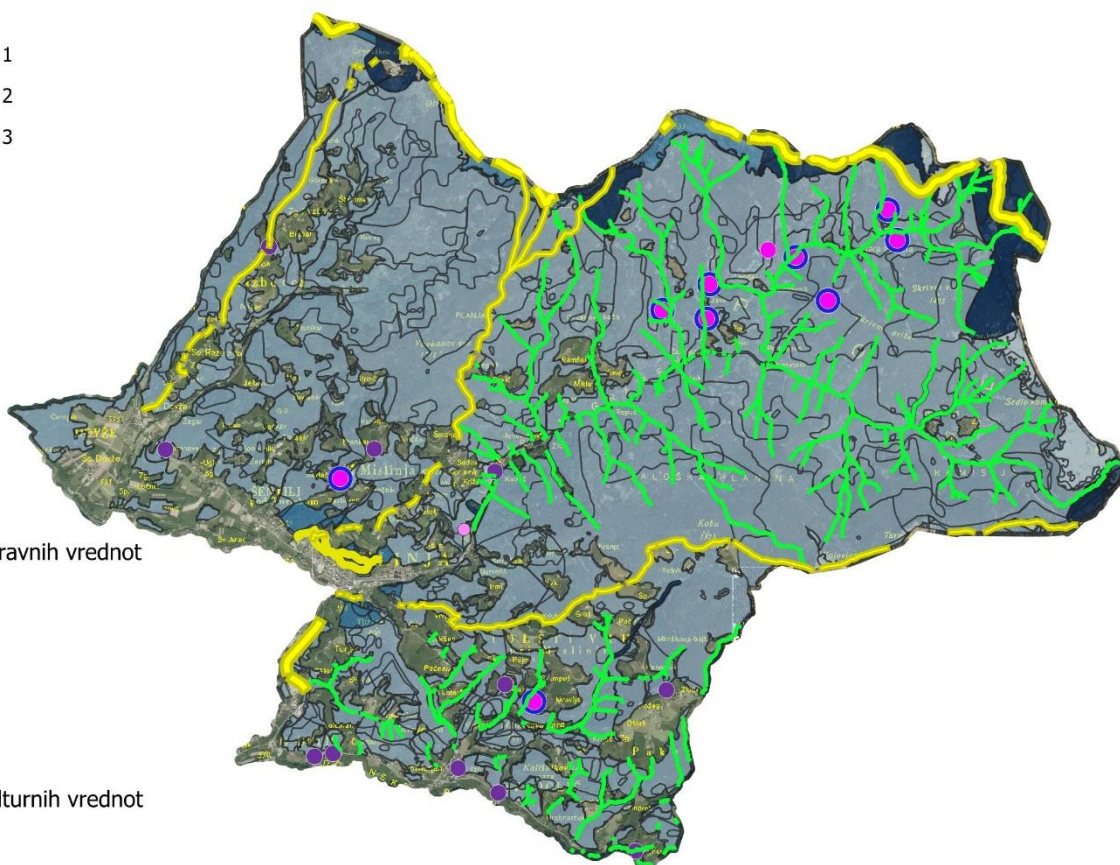
2.2 Socialne funkcije

V GGE Mislinja so zastopane vse socialne funkcije. Na 1. stopnji poudarjenosti socialnih funkcij je evidentiranih le sedem, ki so opredeljene na 305,39 ha oziroma 4,92 % gozdnega prostora in se med seboj prekrivajo. Najpomembnejši funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so raziskovalna in estetska funkcija ter funkcija varovanja naravnih vrednot funkcija. Na 2. stopnji poudarjenosti je evidentiranih 142,79 ha (2,30 % gozdnega prostora). Različne socialne funkcije se med prekrivajo.

Karta 8: Socialne funkcije v GGE Mislinja

Legenda

- Socialna 1
- Socialna 2
- Socialna 3
- Rekreacijska
 - 1
 - 2
- Turistična
 - 1
 - 2
- Poučna
 - 1
- Varovanje naravnih vrednot
 - 1
 - 2
- Estetska
 - 1
- Varovanje kulturnih vrednot
 - 1

2.2.1 Zaščitna funkcija

Z zaščitno funkcijo na 1. stopnji poudarjenosti je v enoti Mislinja opredeljenih 9,28/ ha površin oziroma 0,15 % gozdnega prostora. Gozdovi varujejo prometnice, naselja in druge objekte pred naravnimi pojavi. Gre za:

- zaščitni pas gozdov v spodnjem delu Mislinjskega grabna, ki so zaščita pred skalnimi podori,
- pas gozda v hudourniški grapi pod Pačnikom.

Na 2. stopnji poudarjenosti je zaščitna funkcija določena na 6,25 ha gozdov oziroma 0,1 % gozdnega prostora. Zajema gozdove v hudourniških območjih nad Zilcu in pod Lamprehtu.

2.2.2 Higijensko-zdravstvena funkcija

V GGE Mislinja higijensko-zdravstvena funkcija na 1. stopnji poudarjenosti ni opredeljena.

Gozdovi s funkcijo na 2. stopnji poudarjenosti so opredeljeni na 65,73 ha ha površin oziroma 1,06 % gozdnega prostora. Opredeljeni so na območju okoli večjega strnjenegega naselja oziroma drugih večjih emisijskih virov (okrog Mislinje). Gozdovi izboljšujejo kakovost življenja in ohranjajo zdravo življenjsko okolje, blažijo škodljive vplive imisij in hrupa.

2.2.3 Obrambna funkcija

Obrambna funkcija na 1. stopnji poudarjenosti je v enoti evidentirana na 1,08 ha površin (0,02 % gozdnega prostora). Gre za območje gozdov znotraj obsežnih stalnih poligonov za urjenje policijskih in vojaških enot (Velika Kopa). Na 2. stopnji poudarjenosti obrambna funkcija ni evidentirana.

2.2.4 Rekreativna funkcija

Rekreativno funkcijo opravljajo gozdovi, kjer so možne razne oblike rekreacije, telesno in duševno sproščanje, so dostopni in opremljeni z ustrezno infrastrukturo in pripadajočimi objekti (informacijske table, klopi). V GGE Mislinja je opredeljena na 1. stopnji poudarjenosti v gozdovih v bližini Rogle na površini 13,44 ha kar predstavlja 0,22 gozdnega prostora.

Rekreativna funkcija na 2. stopnji poudarjenosti je opredeljena na površini 37,98 ha oziroma 0,61 % gozdnega prostora. Gre za gozdove v bližini poligonov, ki so namenjeni izvajanju zimskih športov (smučišče na Kopah) in skakalnice v Mislinji. Tu so še gozdovi v bližini (vplivni pas 50 m) ostalih planinskih, kolesarskih in lokalno pomembnih poteh, ki vodijo skozi gozdove v obravnavani enoti ter GUP Lopan. Večina teh poti poteka skozi gozdove, kjer se prepletajo z vlakami ali lovskimi stezami, kolesarske poti pa večina potekajo po gozdnih cestah, ki so del gozda. Rekreativne poti v GGE so ustrezno urejene in opremljene.

2.2.5 Turistična funkcija

Turistična funkcija je opredeljena v gozdovih, kjer obiskovalci iščejo svoj oddih in razvedrilo. V GGE Mislinja so gozdovi s turistično funkcijo na 1. stopnji poudarjenosti evidentirani na 57,54 ha (0,93 % gozdnega prostora). To so gozdovi v okolici turističnih in počitniških naselij Pungart in Rogla. Na 1. stopnji je evidentirana tudi v vplivnem pasu gozdov ob Evropski pešpoti E6, Slovenski turno kolesarski poti in GUP Lopan v skupni dolžini 46,4 km. Na omenjenih poteh se prekriva z rekreativno funkcijo 1. stopnje.

Na 2. stopnji poudarjenosti je turistična funkcija opredeljena v gozdovih ob skakalnici v Mislinji na 4,09 ha kar predstavlja 0,07 % gozdnega prostora. Delno se prekriva z rekreativno funkcijo na ostalih peš poteh in kolesarskih poteh po celi GGE.

2.2.6 Poučna funkcija

Poučna funkcija na 1. stopnji poudarjenosti je v GGE Mislinja med socialnimi funkcijami najbolj poudarjena ter evidentirana na površini 14,76 ha (0,24 % gozdnega prostora). Opredeljena je v gozdovih, kjer poteka GUP Lopan. GUP je primerno označena, opremljena z ustrezno infrastrukturo in namenjena šolski mladini in širšemu krogu obiskovalcev.

2.2.7 Raziskovalna funkcija

Raziskovalna funkcija je v enoti opredeljena 1. stopnji poudarjenosti na površini 231,45 ha oziroma 3,73 % gozdnega prostora. To so gozdovi gozdnih rezervatov Ovčarjevo in Lovrenška jezera, ki sta bila razglašena na podlagi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/05, št. 56/07, št. 29/09, št. 91/10, št. 1/13, št. 39/15 in 191/20 z dne 18.12.2020).

Raziskovalne funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ne določamo.

2.2.8 Funkcija varovanja naravnih vrednot

Funkcija pomeni varovanje redkih, dragocenih, znamenitih ali drugih vrednih naravnih pojavov. Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot imajo gozdovi ali deli gozdov, ki imajo po predpisih status naravne vrednote, zavarovanega območja in izjemna drevesa v gozdnem prostoru.

V GGE Mislinja je opredeljena na površini 231,25 ha (3,73 % gozdnega prostora). Gre za gozdna rezervata Ovčarjevo in Lovrenška jezera, ki je opredeljen kot območje naravne vrednote, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine.

Opredeljenih je 25 NV (drevesne in hidrološka NV), od tega jih je 15 lokalnega, 10 pa so državnega pomena.

Gozdovi z 2. stopnjo poudarjenosti funkcije so evidentirani na površini 84,72 ha oziroma 1,37 % gozdnega prostora. To so površine na območjih naravnih vrednot, ki niso vključena v 1. stopnjo, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.

Vse naravne vrednote so našteje v spodnjih dveh preglednicah in točkovno prikazane na Karti 8: Socialne funkcije v GGE Mislinja. Seznam naravnih vrednot za GGE je povzet iz Naravovarstvenih smernic za gozdnogospodarski načrt GGE Mislinja (2025 - 2034), ki jih je izdal ZRSVN OE Maribor. Skupaj je evidentiranih 25 NV. Naravne vrednote so tudi zapisane na obrazcu E4 za osnovno ureditveno enoto (odsek), v kateri se nahajajo.

NV Spremembe so prikazane v slojih, kjer so predlogi _popravki_območja. V obrazcu E4 so prikazane spremembe oziroma točne lokacije.

Preglednica 18/Pregled naravnih vrednot na območju GGE Mislinja

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	POMEN	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	Stopnja poudarjenosti*	
						NV	BR
119V	Jezerski vrh - planje	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst na planjah ovršja Pohorja na Jezerskem vrhu, južno od Ribnice na Pohorju	BOT, ZOOL	lokalni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture). <i>Usmeritev velja za območja naravnih vrednot, ki se nahajajo v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i> Ohranjanje naj se strukturiran gozdni rob (širina gozdnega roba naj obsega vsaj eno drevesno višino). Izvajati naj se čiščenje zaraščenih površin, ki so v gozdnogospodarskem načrtu opredeljene kot površine v zaraščanju (travišča). Sečnja in ostali posegi v gozdu naj se ne izvajajo v času paritve in gnezditve divjega petelina, v času od 1. marca do 30. junija. Odstranjena lesna biomasa naj se trajno odstrani izven območja travišč. V gozdnem prostoru naj se smiselno upoštevajo usmeritve podane v poglavju 5.2.1 (Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)). Čiščenje površin naj poteka kontinuirano in po mozaičnem sistemu. Ohranjajo naj se posamezni šopi dreves (predvsem jerebke in smreke), mravljišča, skupine borovničevja. Gradnje novih objektov in prometnic naj se ne načrtuje. Omejijo naj se ukrepi, ki bi uničili ali poškodovali travišče (požiganje, gnojenje, apnenje, spreminjanje vlažnostnega režima, izravnavna zemljišča, odstranjevanje ali preoravanje ruše). Za NV Črni vrh - planje in visoko barje (ident. št. 38) veljata še naslednji konkretni varstveni usmeritvi: Območje barja naj se ne izsušuje. Barje naj se prepusti naravnemu razvoju, razen občasnega odstranjevanja zaraščajoče gozdne vegetacije.	2 (1)**	1
336	Kope - planje	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst na planjah ovršja Pohorja med Pungartom in Malo Kopo	BOT, ZOOL	državni		2	1
7451	Planinka - planje	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst na Planinki na Pohorju, severovzhodno od Mislinje	ZOOL, BOT	lokalni		2 (1)**	1
38	Črni vrh - planje in visoko barje	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in visoko barje na Črnem vrhu na Pohorju, severovzhodno od Mislinje	ZOOL, BOT	državni		2 (1)**	1

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

186	Mislinja	Zgornji tok Mislinje s pritoki do Sp. Fužine, severovzhodno od Mislinje	HIDR, ZOOL	državni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture). <i>Usmeritev velja za območje naravne vrednote Mislinja, ki se nahaja v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i>	1	1
209	Paka	Zgornji tok Pake, levega pritoka Savinje, s pritoki, jugovzhodno od Mislinje	HIDR, EKOS	lokalni	Na območju vodotoka in brežine naj se praviloma ne načrtuje novih gozdnih prometnic; če ni drugih rešitev, naj se prometnice načrtujejo in usklajujejo v sodelovanju z ZRSVN. Morebitna prečkanja vodotoka naj se načrtujejo čim bolj pravokotno na potok. Varujejo naj se hidrološke značilnosti vodotokov. Na območju naravne vrednote naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. Na območju naravne vrednote naj se krčitev gozda ne izvaja. Z namenom preprečevanja plavljenja sečnih ostankov in gozdnih lesnih sortimentov ob visokih vodah naj se teh ne zлага neposredno ob vodotok oz. pas, ki ga dosegajo visoke vode. Odmirajoča in ekonomsko nezanimiva drevesa v oddaljenosti 10 m od same struge naj se puščajo v gozdu, razen če ogrožajo pretok vodotokov.	1	1
230	Lovrenško barje	Visokobarjanski kompleks na slemenu Planinka, severozahodno od Rogle na Pohorju	BOT, ZOOL, EKOS, (GEOMORF), (HIDR)	državni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture). <i>Usmeritev velja za območje naravne vrednote, ki se nahaja v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i>	2 (1)**	1
6582	Črne mlake	Prehodno barje na Pohorju med Roglo in Ribniškim vrhom	ZOOL, BOT	državni		2 (1)**	1
7471	Mulejev vrh - barje	Barje na Mulejevem vrhu na Pohorju, severovzhodno od Mislinje	BOT, ZOOL	lokalni		2	1
845	Ribniško jezerje	Visoko barje z jezerci vzhodno od Jezerskega vrha na Pohorju	BOT, EKOS, (HIDR), (GEOMORF)	državni		1	1
7446	Dovžanka - mokrotni travnik	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ob potoku Dovžanka, severozahodno od Mislinje	ZOOL, EKOS, BOT	lokalni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture). <i>Usmeritev velja za območje naravne vrednote 7453, ki se nahaja v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i>	2	1
7452	Planinka - prehodno barje	Prehodno barje na ovršju Pohorja med Roglo in Jezerskim vrhom, severovzhodno od Mislinje	BOT	lokalni	Preko območja naravne vrednote naj se ne načrtuje gozdnih prometnic ter vlačil in skladišč lesa.	2	1
7453	Javorič - prehodno barje	Prehodno barje na ovršju Pohorja med Roglo in Jezerskim vrhom, severovzhodno od Mislinje	BOT	lokalni		2 (1)**	1
6734	Gornji Dolič - mokrotni travniki 1	Mokrotni travnik ob Movžanki v Gornjem Doliču, južno od Mislinje	ZOOL, BOT	državni	Upoštevajo naj se usmeritve podane za upravljavsko cono bazična in nizka barja.	2	1
7320***	Mislinjski graben - nahajališče kamnin	Nahajališče metamorfnih kamnin v opuščnem kamnolomu v Mislinjskem grabnu, severovzhodno od Mislinje	GEOL	lokalni	Območje opuščnega kamnoloma naj se ohranja in vzdržuje na način, da se kamnine ohranijo vidne (odstranjuje naj se lesno zarast, deponij lesa in sečnih ostankov naj se ne odlaga na območje opuščnega kamnoloma).	2***	/
1121	Javorič - cemprini	Cemprini na Javoriču, severovzhodno od Mislinje	DREV	državni	Dreves naj se ne poseka ali poškoduje. Možna je odstranitev – posek morebitnih konkurentov, vendar na način, da se izpostavljenost krošnje svetlobi in vetru drastično ne spremeni.	1	/
7454	Jezerski vrh - cemprini	Rastišče cemprinov severovzhodno od Jezerskega vrha na Pohorju, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni		1	/
6743	Skrivni vrh - smreki	Dve debeli smreki na Skrivnem vrhu, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni	Preko ravnega prostora dreves (tloris krošnje + vsaj 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic. Prav tako se praviloma ne gradi gozdnih prometnic, ki bi lahko imele vpliv na spremembe rastiščnih pogojev, izven tega prostora v razdalji dveh povprečnih drevesnih višin.	1	/
6744	Kotniško - jelka	Jelka na Kotniškem ob Črnem potoku, severovzhodno od Mislinje	DREV	državni		1	/
6746	Javhovo - rdeči bor	Debeli rdeči bor pod Javhovim, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni		1	/
6759	Mislinjski graben - lipa	Debela lipa v Mislinjskem grabnu, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni	Preko rastišča naj se ne vlačil lesa in na rastišču naj se ne skladišči lesa. Na rastišču naj se ne parkira sredstev	1	/

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

6760	Klinska pušča - lipa	Debela lipa pri kapelici na Klinski pušči v Mislinji	DREV	lokalni	za prevoz, spravilo in transport. Na drevesu naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa skladno s pogoji Zavoda RS za varstvo narave.	1	/
6764***	Papeževe lipe	Tri velike lipe na Tolstem vrhu, jugovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni		1***	/
6785	Završnikova lipa	Debela lipa pri domačiji Završnik v Mali Mislinji, severno od Mislinje	DREV	lokalni	Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja. V vplivnem območju drevesa naj se ne krči ali spreminja gozdnega roba.	1	/
6791	Skrivni hriber - jerebiki	Debela jerebiki na Skrivnem hribu, severovzhodno od Mislinje	DREV	državni		1	/

Opombe:

* - V stolpcih »Stopnja poudarjenosti« je naveden predlog poudarjenosti stopnje **funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti**.

** - Prva stopnja poudarjenosti funkcij velja za varstveni režim v prvem varstvenem območju RP Pohorje, druga stopnja poudarjenosti funkcij pa za ostalo varstveno območje, kjer velja splošni varstveni režim (razen za območja naravnih vrednot in upravljaljskih con znotraj parka, ki so določena na prvi stopnji poudarjenosti funkcij).

*** - Poudarjenost funkcije se spremeni ob naslednji obnovi območnega načrta.

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so:

z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen),

z oznako **OP** označene naravne vrednote, pri katerih so koordinate zaokrožene na 5 km (4. člen).

Za naravne vrednote državnega pomena (geomorfološka podzemeljska zvrst) so določene tudi vse znane jame. Za jamo je predlagana 1. stopnja poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot. V preglednici je navedena jama, ki se nahaja v gozdnem prostoru GGE Mislinja.

Preglednica 19/Pregled jam in pripadajočega režima vstopa ter konkretnih varstvenih usmeritev

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
44636	Jaklova luknja	Spodmol, kevdr	odprta jama s prostim vstopom	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam ter usmeritve navedene v poglavju 3.2.2.: V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda naj se ne izvaja. Novih gozdnih prometnic naj se na območju jam ne umešča oz. naj se zagotavlja ustrezen odmik od le teh. Pri sečnji in spravilu lesa v okolici jam in brezen se uporablja biološko razgradljiva olja.

Zavarovano območje, ki ga obravnavajo Naravovarstvene smernice, je navedeno v preglednici in zajema vršni del Pohorja. Gre za novo ustanovljeni Regijski park Pohorje. Meje Regijskega parka Pohorje ne sovpadajo s mejami odsekov. Gozdovi v območju Regijskega parka Pohorje so po novem uvrščeni v kategorijo Gozdov s posebnim namenom (GPN) – posegi so dovoljeni. Ker kategorijo gozdov določamo na podlagi odsekov so tisti odseki, ki v celoti spadajo pod Regijski park Pohorje uvrščeni v to kategorijo. Odseki, katerih površina ni v celoti v Regijskem parku Pohorje pa je bilo določena kategorija na podlagi naslednjih kriterijev:

- Odseki katerih delež površine gozdov v Regijskem parku Pohorje je večji od 50 % so uvrščeni v kategorijo Gozdov s posebnim namenom (GPN) – posegi so dovoljeni
- Odseki katerih delež površine gozdov v Regijskem parku Pohorje je manjši od 50 % so uvrščeni v kategorijo večnamenski gozdovi

Pri gospodarjenju z gozdovi se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, navedenih v preglednici, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju, navedenih v poglavju 1.2 (Pravne osnove naravovarstvenih smernic).

Preglednica 20/Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov

EVID. ŠT.	IME	VRSTA ZO	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM	GPN *	Stopnja poudarjenosti**	
						NV	BR
5011	Regijski park Pohorje	RP	Uredba o Regijskem parku Pohorje (Uradni list RS, št. 9/24)	<u>Splošni varstveni režim (velja za vso območje RP Pohorje):</u> Na območju je prepovedano: izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali hidrološke, geomorfološke in ekološke razmere na območju regijskega parka in zato negativno vplivali na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti; izvajati posege in dejavnosti na naravnih vrednotah na	DA	2 (1)***	2 (1)***

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

				način, da se uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto; naseljevati ali gojiti tujerodne rastlinske in živalske vrste; izvajati pašo živali zunaj za to določenih območij planin ali brez pašnih redov; v komercialne namene odvezmati iz narave rastline prosto živečih vrst in njihove plodove, vključno z glivami, razen drevja; jahati in kolesariti zunaj cest, po katerih je dovoljen promet, ali zunaj površin, ki so za to določene v načrtu upravljanja; gibati se zunaj urejenih in označenih poti v mirnih območjih; postavljati in uporabljati vire svetlobe za osvetljevanje delov naravnega okolja; graditi in postavljati nove objekte ali naprave; spreminjati namembnost obstoječih objektov; voziti motorna vozila na gozdnih in nekategoriziranih cestah in drugih poteh, razen za izvajanje gozdarske dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja gozdove, in za druge namene, dovoljene z zakonom, ki ureja ohranjanje narave; voziti z motornimi vozili za namene organiziranih športnih, testnih in podobnih voženj, motokrosov ter v reklamne, tekmovalne in podobne namene; uporabljati motorne sani in druga vozila na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v naravnem okolju, razen za namene, dovoljene z zakonom, ki ureja ohranjanje narave. Ne glede na prepovedi za splošni varstveni režim se v regijskem parku lahko v skladu z varstvenimi cilji iz te uredbe, načrtom upravljanja in programi ali načrti izvajanja javne službe urejanja voda, gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in divjadjo, vzdrževanja objektov gospodarske javne infrastrukture ter objektov v javni rabi, izvajanja ukrepov varstva kulturne dediščine in drugih javnih služb: izvajajo gozdarska, lovska in kmetijska dejavnost; gradijo nove gozdne prometnice; gradijo nestanovanjske kmetijske stavbe za opravljanje kmetijskih dejavnosti v regijskem parku za potrebe opravljanja kmetijske dejavnosti v regijskem parku; gradijo nestanovanjske kmetijske stavbe in visoke preže za opravljanje gozdarskih in lovske dejavnosti v regijskem parku za potrebe opravljanja gozdarske ali lovske dejavnosti v regijskem parku; postavljajo oziroma gradijo telekomunikacijske, radionavigacijske in nadzorne naprave, namenjene zračnemu prometu; postavljajo sončne elektrarne za samooskrbo na strehah obstoječih objektov in toplotne črpalke za centralno ogrevanje oziroma hlajenje ob obstoječih objektih; leti z motornimi zrakoplovi s posadko ali z brezpilotnimi zrakoplovi za namene zagotavljanja obrambe države, zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, izvajanja javnih služb in znanstvenoraziskovalne dejavnosti; rabi voda za oskrbo s pitno vodo ter gradijo objekti za oskrbo s pitno vodo, če to ne vpliva negativno na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti; opravljajo rekonstrukcije in vzdrževanje na obstoječih objektih ter vzdrževalna dela v varovalnih pasovih obstoječe gospodarske javne infrastrukture in objektov v javni rabi; opravljajo naloge in posegi javnih služb s področja urejanja obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda v skladu s predpisi, ki urejajo vode; izvaja ribolov v skladu z veljavnimi vodnimi dovoljenji; izvajajo posegi na enotah kulturne dediščine v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine. <u>Dodatni varstveni režimi, ki veljajo za prvo varstveno območje (zani velja tudi splošni varstveni režim):</u> Na območju je prepovedano: odvezmati iz narave rastline ali dele rastlin prosto živečih vrst, vključno z glivami; trgati cvetje, izkopavati, nabirati, poškodovati ali lomiti rastline ali uničevati vegetacijske formacije; loviti, ribariti, odvezmati iz narave in vzmernirati živali ter škoditi zdravju in dobrobiti živali; izvajati melioracijska dela; prirejati prireditve ter organizirati športna tekmovanja; gibati se zunaj urejenih in označenih poti;		
--	--	--	--	--	--	--

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

				voziti z vozili na motorni pogon in kolesi; postavljati obore in žičnate ograje. Ne glede na prepovedi vezane na dodatni varstveni režim se v regijskem parku lahko: odvzema divjad iz narave zaradi preprečevanja pojava in širjenja nalezljivih bolezní ali ob porušenem naravnem ravnovesju zaradi čezmernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno zmogljivostjo ekosistema, tako da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste na posebej za to določenih območjih; odvzemajo divjad in ribe iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvajajo ukrepi varstva živali prosto živečih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, pri čemer je o tem obveščen upravljavec regijskega parka; pobira divjad ali se pobirajo njeni deli v okviru opravljanja nalog upravljanja lovišča v skladu s predpisi, ki urejajo divjad in lovstvo.			
--	--	--	--	---	--	--	--

Opombe:

^A - RP Pohorje je bil sprejet z Uredbo o Regijskem parku Pohorje in z odloki Občin soustanoviteljic v letu 2024, zato še ni bil ustrezno vključen v GGN GGO Slovenj Gradec 2021-2030. Območje predloga za zavarovanje RP Pohorje je bilo vključeno v Naravovarstvene smernice za GGN GGO Slovenj Gradec (2021-2030), izdane februarja 2021 kot območje predlagane za zavarovanje (podana so bila priporočila za varstvo predlaganih območij). V poglavju Priloge je priložena povezava na celotno besedilo Uredbe o RP Pohorje s prilogami.

* - predlog določitve gozdov s posebnim namenom na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave (skladno z Zakonom o gozdovih, 44. člen).

**** - v stolpcih »Stopnja poudarjenosti« je naveden predlog poudarjenosti stopnje funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.**

***** - prva stopnja poudarjenosti funkcij velja za varstveni režim v prvem varstvenem območju RP Pohorje, druga stopnja poudarjenosti funkcij pa za ostalo varstveno območje, kjer velja splošni varstveni režim (razen za območja naravnih vrednot in upravljavskih con znotraj parka, ki so določena na prvi stopnji poudarjenosti funkcij).**

V GGE je opredeljeno tudi **območje pričakovanih naravnih vrednot**, kjer gre za spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenja in ohranjanje novo odkritih naravnih vrednot.

Preglednica 21/Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

IME	KRATKA OZNAKA
Pohorje	Nahajališče redkih mineralov in kamnin
Mala in Velika Kopa	Nahajališče rudnih mineralov in kontaktno - metamorfnih kamnin

Splošne in konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote in območja pričakovanih naravnih vrednot so podane v poglavjih 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov in 6.2.3. Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

2.2.9 Funkcija varovanja kulturne dediščine

Funkcija pomeni varovanje in ohranjanje območij ali objektov kulturne dediščine, ki so rezultat ustvarjalnosti človeka skozi posamezna obdobja. Poudarjeno funkcijo opravljajo gozdovi v neposredni okolici objektov kulturne dediščine, ki omenjene objekte tudi varujejo. Seznam objektov kulturne dediščine in predlog za opredelitev 1. stopnje poudarjenosti je povzet iz Podrobnih kulturno varstvenih smernic za GGN GGE Mislinja (2025 - 2034), pridobljenih na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službe za kulturno dediščino, Območne enote Maribor.

Funkcija varovanja kulturne dediščine na 1. stopnji poudarjenosti je v enoti Mislinja točkovno opredeljena v gozdovih in v vplivnem pasu polmera 50 m okoli 11 objektov kulturne.

Našteti objekti so točkovno prikazani na Karti 8: Socialne funkcije v GGE Mislinja.

Na 2. stopnji poudarjenosti so izločeni gozdovi na površini 0,24 ha (0,003% gozdnega prostora) na območjih gozdov in v okolici drugih objektov kulturne dediščine, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin (Mislinja – Miklavževa hiša, Razborca – Spomenik in grobišče padlih partizanov, Gornji Dolič – Železniški most, Razborca – Nogarjev Mlin, Mislinja – Križevska kapelica, Gornji dolič – Rinkova kapelica).

Enota kulturne dediščine Spodnji Dolič – Cerkev sv. Marjete (1-004180) se zaradi uskladitve meje med Območnimi enotami po novem nahaja samo v OE Celje in je nismo upošteval v GGN GGE Mislinja

Objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v gozdu, so zapisani v obrazcu E4 za posamezne ureditvene enote (odsek), v katerih se nahajajo.

Splošne in konkretne varstvene usmeritve za objekte kulturne dediščine so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladiitev funkcij gozdov.

Preglednica 22/Seznam objektov kulturne dediščine v gozdu (in bližini gozdnega roba) GGE Mislinja

EŠD	IME ENOTE KULTURNE DEDIŠČINE	REŽIM	PODREŽIM	OPOMBE	ODDELEK/ODSEK
1-00463	Mislinja – Miklavževa hiša	spomenik			01083A
1-04180	Spodnji Dolič – Cerkev sv. Marjete	dediščina		Pristojnost ZGS OE Celje	
1-04180	Razborca – Spomenik in grobišče padlih partizanov	spomenik			01018
1-04544	Gornji Dolič – Železniški most	spomenik			01151C, 01156A, 01156C
1-08044	Razborca – Nogarjev Mlin	spomenik			01068
1-25073	Mislinja – Križevska kapelica	dediščina			01083A
1-25076	Gornji dolič – Rinkova kapelica	dediščina			01157b

2.2.10 Estetska funkcija

Estetska funkcija na 1. stopnji poudarjenosti je v GGE opredeljena na površini 297,91 ha, kar pomeni 4,51 % gozdnega prostora. Funkcijo opravljajo gozdovi v neposredni bližini naravnih vrednot, ki so kot kulisa namenjeni zakrivanju motečih dejavnikov v krajini. Opredeljena je:

- v neposredni bližini naravne vrednote, ki predstavlja kuliso objektu (Rezervata Ovčarjevo in Lovrenška jezera),
- na območju, kjer je gozd, gozdni otok, gozdni rob ali posamezno izjemno drevo, ki največ prispeva k lepoti krajinske podobe (gozdovi okrog Male Kope in Pungarta),

Estetsko funkcijo na 2. stopnji poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 86,4 ha oziroma 1,39 % gozdnega prostora. To so gozdovi na območju:

- točkovno na območju NV (Mravjakova smreka, Glažuta – smreka, Kotniško – jelka, Mislinjski graben – lipa, Klinska pušča – lipa, Javorič – jerebika, Javorič – jerebika, Skrivni hriber – jerebiki, Javhovo - rdeči bor).
- kjer je gozd, gozdni otok, gozdni rob ali posamezno izjemno drevo, ki največ prispeva k lepoti krajinske podobe (greben Pohorja, območje Črnega vrha in območje Malega Črnega vrha...),
- gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali vizuelno motečih elementov v krajini (gozd ob peskokopu v Doliču).

Enoto Mislinja značilno oblikujejo kmetije - celki s prepletanjem dolgih in pestrih gozdnih robov, kar je pomembno tudi z estetskega vidika.

2.3 Proizvodne funkcije

V GGE so zastopane vse proizvodne funkcije, ki so na 1. stopnji poudarjenosti opredeljene na površini 5656,80 ha oziroma 91,16 % gozdnega prostora. Najpomembnejša je lesnoproizvodna funkcija. Na 2. stopnji poudarjenosti proizvodnih funkcij je opredeljenih 435,70 ha površini oziroma 7,02 % gozdnega prostora. Funkcije se med seboj prekrivajo tako na 1. stopnji kot na 2. stopnji poudarjenosti.

Območje Rezervata Ovčarjevo in del rezervata Lovrenška jezera nimajo določene nobene stopnje poudarjenosti Lesnoproizvodnje funkcije, ker so izločeni iz gospodarjenja s predpisom vlade. Prav tako na teh območjih ni določena funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in tudi ne lovnogospodarska funkcija (95,03 ha) kar predstavlja 1,53 % gozdnega prostora.

Karta 9: Proizvodne funkcije v GGE Mislinja

Legenda

Proizvodne 1

Proizvodne 2

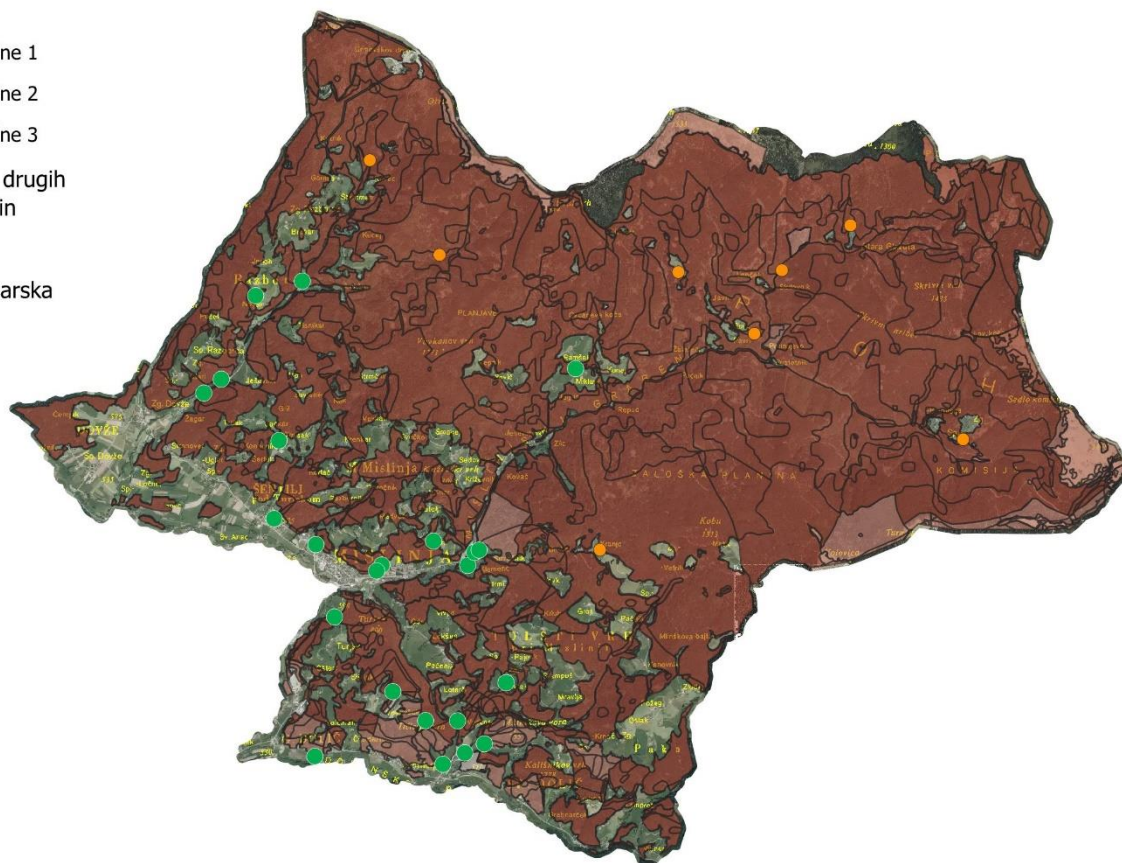
Proizvodne 3

Priidobivanje drugih gozdnih dobrin

1

Lovnogospodarska

1

2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija

Lesnoproizvodno funkcijo, za razliko od vseh ostalih funkcijah, določamo le na gozd. Lesnoproizvodna funkcija je na 1.stopnji poudarjenosti določena na površini 5476,81 ha oziroma 88,26 % gozda. To so pretežno vsi gospodarski gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Posebej pomembna je v zasebnih gozdovih, kjer so lastniki kmetij v veliki meri odvisni od dohodka iz gozda.

Gozdovi, kjer je lesno proizvodna funkcija opredeljena na 2. stopnji poudarjenosti, predstavljajo 290,81 ha oziroma 4,69 % gozda. Funkcija je opredeljena v gozdovih, kjer se gospodari manj intenzivno (posek 2 do 5 m³/ha /leto). Tu so zajeti gozdovi, kjer se gospodari manj intenzivno: gozdovi, ki so bili poškodovani po vetrolomu in gradaciji podlubnikov, gozdovi v ekocelicah ter varovalni gozdovi na delu površin, kjer je dostopno in je možno intenzivneje ukrepati.

V GGE lesnoproizvodna funkcija poudarjena na 3. stopnji, kjer je dolgoročno možno sekati manj kot 2 m³ bruto lesne mase na hektar, je evidentirana na površini 16,73 ha oz. 1,35 % gozda.

Lesnoproizvodna funkcija z nulto (0) stopnjo poudarjenosti je v enoti Mislinja prisotna na površini 232,52 ha oziroma 0,3 % površine gozda. Zajema gozdova rezervata Ovčarjevo in Lovrenška jezera.

2.3.2 Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin 1. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 48,84 ha oziroma 0,79 % gozdnega prostora. To so:

- Izločeni semenski sestoji: Tolsti vrh – macesen in smreka (registrska številka 20154) na Zaloški planini in Komisija - smreka (registrska številka 20156).
- Čebelarska stojišča za premične in stalne čebelnjake (23) v gozdnem prostoru s polmerom 100 m.

Gozdovi s poudarjeno funkcijo na 2. stopnji so opredeljeni na površini 34,91 ha površin oziroma 0,56 % gozdnega prostora. Zajemajo površine gozdne čebelje paše po celotni GGE. S čebelarjenjem se ukvarjajo pretežno v okviru kmetij, nekateri pa pripeljejo čebele na pašo tudi od drugod. Čebelnjaki so označeni na Karti 09: Proizvodne funkcije v GGE Mislinja. Stojišča so pridobljena iz katastra čebelarske zveze.

Gozdne sadeže in zelišča nabirajo ljudje po celotnem območju, vendar ne delajo škode na gozdnem drevju in ne omejujejo gospodarjenje z gozdovi.

2.3.3 Lovnogospodarska funkcija

Gozdovi so z lovnogospodarsko funkcijo na 1. stopnji poudarjenosti opredeljeni na površini 254,61 ha gozdov oziroma 4,1 % gozdnega prostora. Funkcija pomeni gospodarjenje s populacijami divjadi. Evidentirana je na območjih rukališč: območje rezervata Lovrenška jezera, Skrivnega vrha, Lovske koč in sedla Komisija.

Na 2. stopnji poudarjenosti je lovnogospodarska funkcija v enoti opredeljena na območju intenzivnega lovnega turizma (LPN Pohorje) na površini 4259,72 ha (68,65 % gozdnega prostora).

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE Mislinja so opredeljene tri kategorije gozdov. Prevladujejo večnamenski gozdovi na površini 95,73 % površine. Predstavljajo osnovno gospodarjenje in se izvajajo vsi gozdnogospodarski ukrepi. V enoti so še varovalni gozdovi na površini 24,45 ha (0,41 % vseh gozdov), ki so na strmih pobočjih nad potokom Glažuta ter na grebenu Pohorja ob vrhu Otiše. Varovalni gozdovi so tudi v Doliču na strmih in revnih rastiščih nad lokalno cesto. Gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni (rezervat Lovrenška jezera) se razteza po grebenu Pohorja od Jezerskega vrha pa vse do Mulejevega vrha. Manjši del rezervatov je tudi pod Črnim vrhom (rezervat Ovčarjevo). Skupaj gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni predstavljajo površino 1,51 ha (3,86 % površine gozdov).

Preglednica 23/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Večnamenski gozdovi	3.238,18	2.521,73	0,00
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	232,50	0,00
Varovalni gozdovi	17,84	6,61	0,00
Skupaj	3.256,02	2.760,84	0,00

Opomba1: Gospodarske kategorije gozdov so prikazane na pregledni karti 1.4 Karta kategorij gozdov (M 1:25000) v Prilogi 2.

Opomba 2: Podlaga za uvrstitev gozdov med varovalne je Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l.RS 88/05 z dne 04.10.2005, 56/07 z dne 26.06.2007, 29/09 z dne 14.04.2009, 31/2010 z dne 15.11.2010, 1/2013 z dne 19.01.2013, 39/2015 z dne 05.06.2015, 191/2020 z dne 18.12.2020).

Karta kategorij gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 4).

Preglednica 24/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
00063-Zmerno kisloljubna bukovja	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	989,45	72,2
	782 -Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnic	112,54	8,2
	643 -Predalpsko jelovo bukovje	78,3	5,7
Skupaj RGR		1.370,67	100
00081-Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini	782 -Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnic	2013,28	83,8
	803 -Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	252,07	10,5
	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	105,69	4,4
Skupaj RGR		2402,48	100
00111-Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij	592 -Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	79,18	37
	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	69,67	32,5
	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	26,63	12,4
Skupaj RGR		214,12	100
00140-Bazoljubna rdečeborovja	621 -Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	67,64	76,1
	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	9,19	10,3
	592 -Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	5,77	6,5
Skupaj RGR		88,92	100
00160-Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini	803 -Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	1.201,07	87,7
	782 -Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnic	147,7	10,8
	811 -Barjansko smrekovje	21,27	1,6
Skupaj RGR		1370,04	100
00162-Jelovja na revnejših rastiščih	772 -Jelovje s trikrpim bičnikom	209,68	66,8
	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	36,7	11,7
	771 -Jelovje s praprotni	20,45	6,5
Skupaj RGR		313,68	100
VEČNAMENSKI GOZDOVI		5.759,91	100
00210-Gozdni rezervati	803 -Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	134,4	57,8
	811 -Barjansko smrekovje	76,44	32,9
	812 -Vegetacija visokih barij	14,71	6,3
Skupaj RGR		232,50	100
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		232,50	100
00200-Varovalni gozdovi	621 -Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	10,29	42,1
	782 -Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnic	6,61	27
	803 -Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	4,98	20,4
Skupaj RGR		24,45	100
VAROVALNI GOZDOVI		24,45	100
Skupaj vsi gozdovi		6.016,86	100

Opomba: V posameznem RGR so prikazane le tri gozdne združbe z največjim deležem.

3.2 Lesna zaloga

V GGE Mislinja je povprečna lesna zaloga 458,6 m³/ha. Lesna zaloga v večnamenskih gozdovih je 415,0 m³/ha. V varovalnih gozdovih je 257 m³/ha, v gozdovih, kjer ukrepi niso dovoljeni pa je 394 m³/ha.

V skupni zalogi prevladujejo iglavci z 90,1 %, delež listavcev pa je 9,9 %. Glede na preteklo ureditveno obdobje se je lesna zaloga kljub ujmam povečala za 25,6 m³/ha (5,9%). Pri iglavcih je narastla za 5,5 %, pri listavcih pa za 9,6 %. V strukturi lesne zaloge se je povečal delež listavcev za 0,3 %.

V zasebnih gozdovih je lesna zaloga 393 m³/ha, v državnih gozdovih pa je nižja (437 m³/ha). Glede na preteklo ureditveno obdobje se je zaloga v zasebnih gozdovih povečala za 60,3 m³/ha (14,5 %), v državnih za 20,3 m³/ha (4,5 %). Delež listavcev je v zasebnih gozdovih 12,0 %, v državnih gozdovih pa je nižji in znaša 7,0 %.

Preglednica 25/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	4,7	13,1	21,6	28,0	32,6	387,2	84,5
Jelka	6,0	13,4	18,5	26,7	35,4	8,6	1,9
Bor	4,8	13,4	20,8	27,9	33,1	13,9	3,0
Macesen	4,1	11,2	19,8	29,1	35,8	3,2	0,7
Ostali igl.	4,8	12,7	17,9	25,2	39,4	0,1	0,0
Bukev	8,9	23,0	24,1	21,6	22,4	37,5	8,2
Hrast	8,6	25,0	23,6	22,2	20,6	0,2	0,0
Pl. lst.	10,0	23,1	24,4	21,4	21,1	6,4	1,4
Dr. tr. lst.	6,8	25,4	26,5	22,3	19,0	0,1	0,0
Meh. lst.	15,9	22,1	26,8	18,9	16,3	1,4	0,3
Iglavci	4,7	13,1	21,5	27,9	32,8	413,1	90,1
Listavci	9,3	23,0	24,1	21,5	22,1	45,5	9,9
Skupaj	5,2	14,1	21,8	27,3	31,6	458,6	100,0

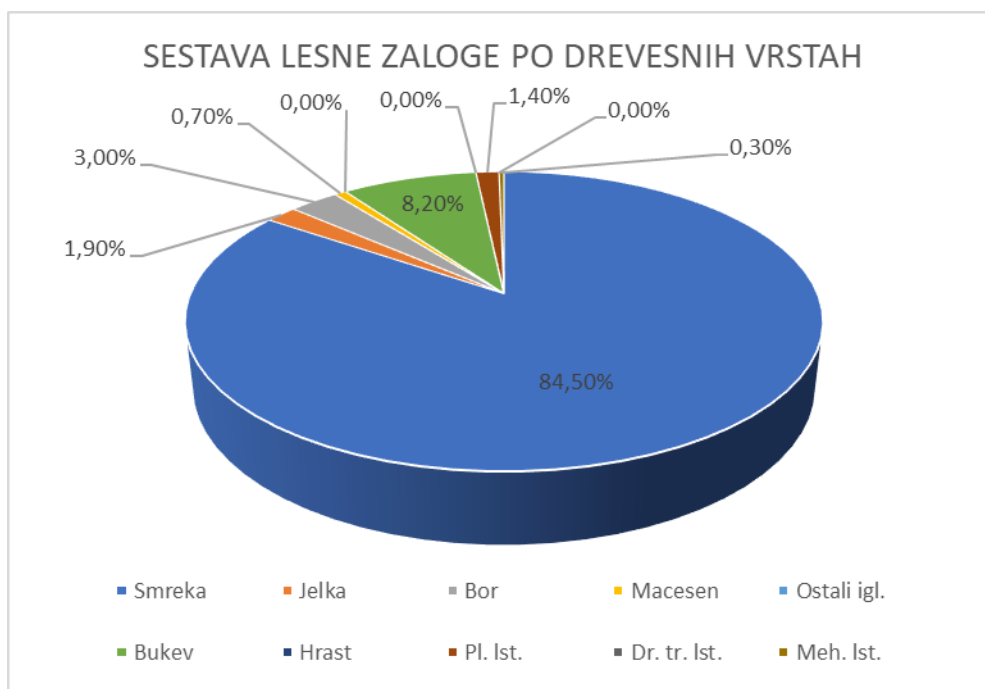
Preglednica 26/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	2.485.589	1.278.949	1.206.640	0
	m ³ /ha	413,1	392,8	437,1	0,0
Listavci	m ³	273.549	177.194	96.355	0
	m ³ /ha	45,5	54,4	34,9	0,0
Skupaj	m³	2.759.138	1.456.143	1.302.995	0
	m³/ha	458,6	447,2	472,0	0,0

Razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih kaže na prevladujoč delež debelega drevja (58,9 % delež drevja s premerom nad 40 cm), od tega je več kot tretjina (53 %) zastopana v petem debelinskem razredu. Delež tanjšega drevja (do 30 cm premera) je 19,3 %. Pri iglavcih je delež debelega drevja nad 50 cm še višji (32,8 %), delež tanjšega drevja do 30 cm premera pa manjši (17,8 %). Pri listavcih je razporeditev zaloge bolj uravnotežena po debelinskih razredih, kar je ugodno za večanje njihovega deleža v lesni zalogi. Struktura razporeditve lesne zaloge in delež debelega drevja (nad 50 cm premera) je glede na lastništvo nekoliko večji v zasebnih gozdovih.

OPIS STANJA GOZDOV

Grafikon 5: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

V strukturi lesne zaloge prevladuje smreka (84,5 %). Kot graditeljica sestojev se v največjem deležu pojavlja v vseh rastiščnogojitvenih razredih. Njen delež se je iz prejšnjega obdobja znižal za 0,02 %, vendar ostaja zaradi svoje gospodarske vloge ne glede na rastiščne danosti tudi v prihodnje najpomembnejša gospodarska drevesna vrsta. Pri iglavcih v manjšini najdemo tudi jelko (1,9 %) rdeči bor (3,0 %). Macesen v skupni lesni zalogi predstavlja le 0,7 %, pojavlja se posamezno po vsej enoti, nekoliko več pa na rastišču Kisloljubna bukovja in Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini. Med ostalimi iglavci se kot primes pojavljajo posamezno in v šopih še duglazija in cemprin.

Pri listavcih predstavlja največji delež bukev z 8,2 % in se je iz prejšnjega obdobja povečala za 0,5 %. Skupinsko in sestojno se pojavlja na rastiščih vseh gozdnih združb. Največji delež dosega v GRT Zmerno kisloljubna bukovja in Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij. Delež plemenitih listavcev je 1,4 %, iz preteklega obdobja se je zmanjšal za 0,2%. Med plemenitimi listavci sta najbolj zastopana gorski javor in veliki jesen, kot posamezna primes se pojavljata gorski brest in češnja. Hrast graden in dob sta prisotna posamezno predvsem v nižinskem delu. Med trdimi listavci prevladuje beli gaber, med mehкими pa črna jelša. Posamezno so prisotni tudi kostanj, lipa, trepetlika, topol, črna jelša, siva jelša, breza, vrba in jerebika. Trdi in mehki listavci skupaj predstavljajo le 0,3 % lesne zaloge.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 27/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)	Število vzorčnih ploskev	+E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	Zmernokisloljubna bukovja in ostali gozdovi nižinskih predelov RGR 063, RGR 162, RGR 111, RGR 140	1.987,39	453	159*	7,3
2	Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini RGR 160	1370,04	427	114	7,5
3	Zasmrečena zgornjagorska bukovja na silikatni kamnini RGR 081,	2402,48	485	187	7,2
4	RGR 200, RGR 210	256,95	416	40	15,5
OKULARNA OCENA					
1	Zmernokisloljubna bukovja in ostali gozdovi nižinskih predelov RGR 063, RGR 162, RGR 111, RGR 140	1.987,39	398		
2	Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini RGR 160	1370,04	385		
3	Zasmrečena zgornjagorska bukovja na silikatni kamnini RGR 081,	2402,48	411		
4	RGR 200, RGR 210	256,95	387		

*Opomba: V stratumu 1 ena ploskev ni upoštevana, ker je bila izkrčena.

Način ugotavljanja lesne zaloge

V GGE Mislinja je bila lesna zaloga določena na osnovi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah (četrti meritev) in okularne ocene pri opisih sestojev na nivoju odsekov. Izmerjenih je bilo 460 ploskev v gospodarskih gozdovih, 37 v gozdnem rezervatu in 3 v varovalnih gozdovih. SVP so v gospodarskih gozdovih postavljene na mreži 250 x 500 m, ne glede na lastništvo in ne glede na rastiščnogojitveni razred. Za gospodarske gozdove so bile okularne ocene korigirane s podatki stalnih vzorčnih ploskev. Na osnovi reliefnih in rastiščnih značilnosti, geološke podlage ter zadostnega števila podatkov so bili za korekcijo okularne ocene oblikovani trije stratumi. Stratumi so oblikovani enako kot v prejšnjem ureditvenem obdobju. V prvi stratum so zajeti gozdovi na rastiščih Zmerno kisloljubna bukovja - RGR 063, Jelovja na revnejših rastiščih – RGR 162, Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij – RGR 111 in Bazoljubna rdečeborovja RGR - 140. Drugi stratum predstavljajo gozdovi na rastiščih Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini – RGR 160 ter zajemajo 39,9 % vseh površin. V tretji stratum so bili opredeljeni gozdovi v vršnem delu enote oziroma Zasmrečena zgornjagorska bukovja na silikatni kamnini - RGR 081. Interval zaupanja ocene lesne zaloge (s 5% tveganjem) je v vseh treh stratumih (večnamenski gozdovi) pod 10 (od 7,2 do 7,5).

Način ugotavljanja tarif

Za obdelavo sestojnih parametrov, določitev gozdnih fondov in gospodarjenje z gozdovi v prihodnjem ureditvenem obdobju v GGE Mislinja, smo določili nove povprečne tarife po drevesnih vrstah za posamezno ureditveno enoto (odsek). Tarife smo določili na podlagi izmerjenih višin na SVP in na osnovi okularnih ocen pri opisih sestojev. Te smo korigirali z dejansko uporabljenimi tarifami po odsekih iz uradne evidence (program xTi). Revirni gozdarji so izpostavili odseke, kjer so bila ob kontroli sečenj ugotovljena večja odstopanja med bruto in neto količino lesne mase.

Za analizo preteklega gospodarjenja (posek) so bile upoštevane stare tarife (2015 - 2024), ki so bile uporabljene pri vseh podatkih evidenc. Novo določene tarife so glede na stare v povprečju višje za eno stopnjo. Največji dvig je pri smreki, bukvi, hrastu in ostalih listavcih.

*Opomba: Seznam tarif je v Prilogah (Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih)

3.3 Prirastek

V gozdovih GGE Mislinja znaša povprečni prirastek 9,37 m³/ha. Prirastek iglavcev predstavlja 87,1 % delež, prirastek listavcev je 12,9 %. V primerjavi s preteklim obdobjem se je povečal za 0,1 m³/ha (1,1 %). Pri iglavcih je prirastek padel za 0,8 %, pri listavcih se je povečal za 7,1 %. Prirastek je v prvih dveh debelinskih razredih narastel, pri ostalih pa je padel, najbolj izrazita rast je v prvem debelinskem razredu. Kljub padcu je delež prirastka v absolutni vrednosti največji v tretjem debelinskem razredu in absolutno predstavlja skupaj s prvim razredom 23,2 % delež. V petem debelinskem razredu, kjer je največji delež LZ (31,6 %), je absolutni delež prirastka 17,4 %.

Letni prirastek v zasebnih gozdovih je 9,86 m³/ha, v državnih pa je nekoliko nižji in znaša 8,78 m³/ha. V strukturi prirastka imajo listavci večji delež v zasebnih gozdovih (15,5 %) kot v državnih (9,5 %). V zasebnih gozdovih se je glede na preteklo obdobje povečal za 0,57 m³/ha (6,1 %), v državnih pa je padel za 0,48 m³/ha oziroma za 5,2 %.

Preglednica 28/**PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,14	1,74	1,90	1,88	1,50	8,16	87,1
Listavci	0,26	0,37	0,27	0,18	0,13	1,21	12,9
Skupaj:	1,40	2,11	2,17	2,06	1,63	9,37	100,0

Preglednica 29/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	49.099	27.146	21.953	0
	m ³ /ha	8,16	8,33	7,95	0,00
Listavci	m ³	7.272	4.975	2.297	0
	m ³ /ha	1,21	1,53	0,83	0,00
Skupaj	m³	56.371	32.120	24.251	0
	m³/ha	9,37	9,86	8,78	0,00

Način ugotavljanja prirastka

Izračun prirastka temelji na podatkih SVP. Pri izračunu je bila uporabljena kontrolna metoda (Kušar, 2010; popravki Poljanec in Kušar, 2012). V obdelavo so bila zajeta samo drevesa na ploskvah, kjer se je premer korektno izmeril pri dveh meritvah (8.537 dreves). Pri izračunu so upoštevana posekana drevesa s petletnim prirastkom in delna vrast. Izračun prirastka je bil narejen s pomočjo prirastnih nizov, ki so bili izravnani s prilagoditvenimi funkcijami za glavne drevesne vrste po posameznih RGR, po stratumi in skupno za GGE. Pri izračunu so bili uporabljeni prirastni nizi iz uradnega programa xPl. Stratumi za korekcijo lesnih zalog so bili tudi stratumi za izravnavo prirastnih nizov.

Opomba: Seznam prirastnih nizov je v Prilogah.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Sestoji, ki so bili opredeljeni za preteklo ureditveno obdobje (2014 - 2023), so bili uporabljeni kot osnova pri izdelavi nove sestojne karte. Del sestojev smo zarisali na podlagi obnovljenih gozdnogojitvenih načrtov in poznavanja terena revirnih gozdarjev. Preostale sestoje smo zarisali na podlagi terenskih ogledov v letu 2024. Kot osnova so bili uporabljeni digitalni ortofoto posnetki iz leta 2022 (BDOF25) in digitalni model reliefa iz leta 2016 (DMR LIDAR) ter RABE TAL (december 2023).

Preglednica 30/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha		%	cm
Mladovje	346,18	5,8								4	159,4	14
Drogovnjak	469,47	7,8	18,74	4,0	36,9	56,7	6,4	0,0	303,9	81	8,9	21
Debeljak	4.010,63	66,6	233,06	5,8	22,5	75,3	2,2	0,0	530,1	316	4,4	34
Sestoj v obnovi	1.093,91	18,2	520,11	47,5	33,5	62,0	4,2	0,3	426,6	96	12,3	27
RAZNOMERNO (ps-šp)	96,67	1,6	5,23	5,4	18,9	30,4	50,7	0,0	245,9	4	15,5	33
Skupaj	6.016,86	100,0	777,14	12,9						501*		

*Opomba: Ena ploskev pri izračunih ni upoštevana, ker je bila izkrčena.

Opomba: Podatki o srednjem premeru po razvojnih fazah izhajajo iz stalnih vzorčnih ploskev, kjer se je posamezni ploskvi pripisala tista razvojna faza, ki jo je imel sestoj, na območju katerega se je ploskev nahajala.

Glede na strukturo gozda prevladujejo v GGE debeljaki (66,6 %), ki predstavljajo skupaj s sestoji v obnovi kar 84,8 % vseh gozdov. Med starejšimi sestoji so evidentirani še posamezno do skupinsko raznomerni sestoji (1,6 %). Mlajše razvojne faze predstavljajo 13,6 % in so se glede na preteklo ureditveno obdobje zmanjšale za 3,1 %.

Mladovje predstavlja 5,8% vseh površin, delež se je povečal za 1,6 %. Manjše površine so nastale s sproščanjem naravnega podmladka v okviru pospešenih in zaključenih pomladitvenih sečenj, predvsem v prvi polovici ureditvenega obdobja. V mladovjih prevladuje smreka s 64 % sledi bukev s deležem 19 %.

Drogovnjaki so se zmanjšali za 4,4 % na 7,8 % površin predvsem zaradi preraščanje drogovnjakov v debeljake. Lesna zaloga se je zmanjšala za 10,3 %.

Debeljaki so se zmanjšali za 0,2 %. Lesna zaloga se je povečala za 6,7 %. V strukturi lesne zaloge so listavci zastopani z 8 % deležem. Pomlajeni so na 5,8 % površine, s podmladkom dobrih in bogatih zasnov. V podmladku je delež listavcev 18,0 %, prevladuje pa bukev (19 %).

Sestoji v obnovi so se povečali le za 3,3 %. Povečala se je tudi lesna zaloga (za 12,4 %). Pomlajeni so na 47,5 % površine, s podmladkom pretežno dobrih in bogatih zasnov pa predstavljajo dobro osnovo za večanje mladovij in posredno drogovnjakov v prihodnjem obdobju. V podmladku predstavljajo listavci 27%, najbolj pa je zastopana bukev (21%).

Posamezno do skupinsko raznomerni sestoji so se zmanjšali (0,3 %). Gre za sestoje na revnejših rastiščih, v varovalnih gozdovih, ekocelicah in vršnjem delu Pohorja, ki imajo pomembno vlogo pri krepitvi funkcije biotske raznovrstnosti.

Preglednica 31/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	527,93	51,85	2,45	1,48	0,00	142,05	0,56	29,14	0,02	21,66	777,14
%	67,93	6,67	0,32	0,19	0,00	18,28	0,07	3,75	0,00	2,79	100,00

Pri opisih sestojev je bil evidentiran tudi **podmladek**, ki se v enoti pojavlja na 777,14 ha površin, pretežno pod zastorom starejših razvojnih faz. Največ (47,5 %) podmladka je pod zastorom v sestojih v obnovi. V podmladku so zastopane v glavnem vse drevesne vrste, ki so pomembne za razvoj bodočih sestojev. Delež listavcev v podmladku je višji (24%) kot v lesni zalogi (9,9%), prevladujeta pa bukev (18 %) in plemeniti listavci (4 %). Od plemenitih listavcev je pretežno gorski javor, velikega jesena je manj. Med iglavci prevladujeta smreka (67 %) in jelka (6 %). Delež svetloljubnih vrst iglavcev (macesen) je v podmladku manjši kot v drevesni sestavi.

Delež naravnih listavcev v podmladku se je glede na preteklo obdobje zmanjšal v primerjavi z preteklim ureditvenim obdobjem. Njihov delež je prenizek glede na rastiščne danosti in nakazuje potrebo po izvajanju ukrepov za naravno pomlajevanje in sproščanje. Obstoječi podmladek in kvaliteta podmladka, ki je prisoten, pa zagotavlja pogoje za zadovoljivo naravno obnovo sestojev. S primerno intenziteto odpiranja sestojev je potrebno usmerjati vse ukrepe v sproščanje in pospeševanje naravnih listavcev ter jelke v podmladku. Umetna obnova in **dopolnilna sadnja ciljnih drevesnih vrst, predvsem pa listavcev**, bosta potrebni predvsem na ogolelih površinah. S sadnjo bomo izkoristili bogata rastišča, povečali mešanost, predvsem pa večali delež listavcev.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 32/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	346,18	16,2	57,9	24,2	1,7	30,5	50,2	19,3	0,0	6,3	33,8	29,1	30,8
Drogovnjak	469,47	34,0	57,9	7,0	1,1	18,8	63,7	16,9	0,6	56,1	33,5	7,9	2,5
Debeljak	4.010,63					50,1	45,9	4,0	0,0	8,6	62,5	27,2	1,7
Sestoj v obnovi	1.093,91					42,8	54,0	3,2	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	96,67					3,4	18,5	78,1	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	6.016,86												

*Legenda: Sestojna zasnova: (1 bogata, 2 dobra, 3 pomanjkljiva, 4 slaba), Negovanost: (1 negovan sestoj, 2 pomanjkljivo negovan, 3 nenegovan, 4 nenegovan ogrožen sestoj, Sklep: (1 tesen, 2 normalen, 3 rahel, 4 vrzelast do pretrgan).

Zasnova, negovanost in sklep sestojev ter površina podmladka so okularno ocenjeni pri opisih sestojev na terenu. Podatki so pomembni pokazatelji pri diferenciranem načrtovanju ukrepov za gospodarjenje v prihodnjem ureditvenem obdobju.

Mladovja imajo pretežno dobre (57,9 %) in bogate sestojne zasnove, na 24,2% površin pa so zasnove pomanjkljive. To so površine mladovij z vrzelastim in pretrganim sklepom (29,1 %), nastale zaradi sanacijskih sečenj in prehitrega odpiranja, kjer bo potrebna dopolnilna sadnja in spopolnitev s sadnjo listavcev. Dobro negovana mladovja so na slabi tretjini površin (30,5 %). Na 50,2 % so nenegovana, na kar kaže tudi delež mladovij s tesnim sklepom (6,2 %), kjer bodo potrebni intenzivnejši ukrepi.

Drogovnjaki imajo pretežno dobre (57,9 %) in bogate zasnove. V glavnem so pomanjkljivo (63,7 %) negovani. Slaba negovanost in nenegovanost (17,5 %) se kaže tudi v deležu drogovnjakov s tesnim sklepom (56,1 %). V teh drogovnjakih bo potrebno izvajati intenzivna redčenja, posebej v skupinah z listavci. Drogovnjaki z normalnim in rahlim sklepom predstavljajo 41,4 % delež, od katerih bo večji del v naslednjem obdobju prerasel v debeljake.

Debeljaki so dobro negovani na 50,1 % površin. Pretežno imajo normalen sklep (62,5 %). 28,9 % debeljakov ima rahel in pretrgan sklep in so v delih z naravnim podmladkom predvideni za uvajanje v obnovo.

Sestoji v obnovi so dobro negovani na 54 %, nenegovani na 4 % površin. Posamezno do šopasto raznomerni sestoji so pretežno slabo negovani (78,1 %).

Primerjava podatkov kaže, da je v vseh sestojih premalo bogatih zasnov, kar bi omogočalo intenzivnejše gospodarjenje. Pomanjkljiva negovanost je pretežno pri mladih sestojih, kar se kaže v večjem deležu sestojev s tesnim sklepom in je posledica pomanjkljivega izvajanja nege. Načrtovane usmeritve in ukrepi so bili v preteklosti postavljeni v pravo smer, vendar ukrepi niso bili izvedeni v načrtovanih sestojih. Za usmerjanje razvoja k uravnoteženemu razmerju razvojnih faz bo v prihodnjem obdobju potreben selektiven pristop pri načrtovanju in izvajanju ukrepov pri vseh razvojnih fazah (intenzivna izbiralna redčenja mladih faz, v starejših sestojih različne intenzitete pomladitvenih sečenj).

3.5 Tipi sestojev

Navodila in šifrant Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 12/08, 91/10 in št. 200/2020 z dne 29.12.2020) so bili osnova za določitev sestojev in razvojnih faz. Opredeljenih je 1.282 sestojev s povprečno velikostjo sestoja 4,69 ha. Največja povprečna velikost sestoja je v debeljkih (7,07 ha) in prebiralnih sestojih (4,92 ha), najmanjša pa v mladovijh (1,34 ha). Znotraj odseka je ponekod opredeljenih več prostorsko ločenih sestojev, ki so združeni v en sestoj z enako razvojno fazo in usmeritvijo. Izločeni sestoji so praviloma večji od 0,5 ha. Manjši sestoji so bili opredeljeni le pri mladovijh in odraslih sestojih, poškodovanih po ujmah, z namenom, da se evidentirajo kot manjša jedra in ne zanemarijo pri bodočem gospodarjenju. Osnova za izločitev novih sestojev so bili sestoji preteklega ureditvenega obdobja (2015 - 2024), ki smo jih ažurirali na podlagi terenskih ogledov in gozdnogojitvenih načrtov. Sestoji so izločeni na podlagi razvojnih faz, drevesne sestave, vrednosti gozdnih fondov, ocen sestojnih parametrov (negovanost, zasnova, sklep,...), lastništva in na podlagi načrtovanih usmeritev ter ukrepov za prihodnje gospodarjenje.

Preglednica 33/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Bukovi gozdovi	47,24	0,8
Drugi pretežno listnati gozdovi	37,81	0,6
Gozdovi buke in smreke	308,36	5,1
Jelovi gozdovi	0,27	0,0
Smrekovi gozdovi	4.512,32	75,1
Borovi gozdovi	79,67	1,3
Rušje	12,25	0,2
Drugi pretežno iglasti gozdovi	681,41	11,3
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	337,53	5,6
Skupaj	6.016,86	100,0

V GGE so najbolj zastopani smrekovi gozdovi, ki skupaj z drugimi pretežno iglastimi gozdovi, jelovimi in borovimi gozdovi pokrivajo 87,7 % površine. Mešani gozdovi iglavcev in listavcev se v enoti pojavljajo na 10,7 % površine, v drevesni sestavi pa prevladujeta smreka in bukev. Čistih bukovih gozdov in drugih pretežno listnatih gozdov je 1,4 %. Poleg buke se najbolj pojavljajo plemeniti listavci z 1,4 % deležev v lesni zalogi.

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 34/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.082,83	18,8	3.005,02	52,2	1.672,06	29,0	0,00	0,0	5.759,91	95,7
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	232,50	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	232,50	3,9
Varovalni gozdovi	17,84	73,0	0,00	0,0	6,61	27,0	0,00	0,0	24,45	0,4
Skupaj vsi gozdovi	1.100,67	18,3	3.237,52	53,8	1.678,67	27,9	0,00	0,0	6.016,86	100,0

Ohranjenost gozdov v GGE Mislinja temelji na izračunu Evklidskih razdalj (razlik) med dejansko in naravno drevesno sestavo za vsako osnovno ureditveno enoto. Pri izračunu je bila upoštevana naravna drevesna sestava za posamezne gozdne rastiščne tipe (GRT) in RGR, ki je bila uporabljena za območni načrt. V enoti prevladujejo spremenjeni gozdovi (52,2 %). Ohranjenih gozdov (odstopanje dejanske drevesne sestave od naravne drevesne sestave je pod 30%) je le 18,8 % gozdov. Odstopanje je zaradi preteklega gospodarjenja in prekomernega izkoriščanja bukve ter vnosa in pospeševanja iglavcev (posebej smreke). Tudi GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni, so zaradi premajhnega deleža bukve glede na naravno stanje spremenjeni. Varovalni gozdovi so na 73,3 % ohranjeni, ostalo so močno spremenjeni. Ohranjenost po posameznih RGR je opredeljena pri opisu posameznih RGR (poglavje 9.2). Prisotnost tujerodnih drevesnih vrst (duglazija) je v enoti majhna, zato so glede na delež tujerodnih drevesnih vrst v dejanski sestavi drevesnih vrst po sestojih, gozdovi v enoti ohranjeni.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 35/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	4.179	0,3	6,3	83,2	8,0	2,2
Jelka	73	0,0	6,8	91,8	1,4	0,0
Bor	158	1,9	13,9	70,9	12,0	1,3
Macesen	31	6,5	35,5	58,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	341	0,9	10,0	61,8	23,8	3,5
Hrast	7	0,0	0,0	71,4	28,6	0,0
Pl. Ist.	94	1,1	17,0	57,5	22,3	2,1
Dr. tr. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. Ist.	22	0,0	0,0	18,2	45,4	36,4
Skupaj iglavci	4.442	0,4	6,8	82,8	7,9	2,1
Skupaj listavci	466	0,9	10,7	58,8	24,9	4,7
Skupaj	4.908	0,5	7,2	80,3	9,6	2,4

Opomba: Prikazana je struktura kakovosti drevja v gozdovih, kjer se je lesna zaloga ugotavljala s stalnimi vzorčnimi ploskvam (6016,86 ha). Struktura je ugotovljena na drevju, debelejšem od 30 cm. Podatki so vzeti iz programa xPI.

Kakovost drevja je ocenjena na SVP glede na vzorec 4908 dreves s premerom nad 30 cm. V GGE prevladuje tako pri iglavcih kot listavci povprečna kvaliteta drevja oziroma ocena dobra kakovost (80,3 %), s prav dobro oceno je opredeljenih 7,2 % dreves. Delež prav dobre kvalitete je višji pri iglavcih kot pri listavcih. Najboljšo kvaliteto dosega macesen, ki je na več kot tretjini ocenjen z odlično in prav dobro kvaliteto. Pri smreki kot graditeljici sestojev prevladujeta dobra (83,2 %) in prav dobro kvaliteta (6,3 %). Pri listavcih dosega najboljšo kvaliteto bukev. Plemeniti listavci in trdi listavci so povprečne kvalitete. Najslabše so ocenjeni mehki listavci, ki so pretežno (45,4 %) zadovoljive in slabe kvalitete.

Delež drevja odlične (0,5 %) in prav dobre (7,2 %) kvalitete je za dana rastišča premajhen. Kvaliteta drevja je povezana z intenzivnimi ukrepi nege v mlajših razvojnih fazah (pravočasna in intenzivna redčenja letvenjakov in drogovnjakov).

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 36/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,4
Veje	1,8
Osutost	0,0
Skupaj	6,2

Podatki o poškodovanosti so pridobljeni pri meritvah na SVP, kjer je bilo v enoti evidentirano 6,2 % poškodovanega drevja. Prevladujejo poškodbe na debelu in korenčniku (4,4 %), nastale zaradi dela v gozdu, pretežno pri sečnji in spravi. Poškodbe na vejah (krošnjah) predstavljajo 1,8 % delež. Zaradi osutosti v GGE ni bilo evidentiranih poškodb. Obseg vseh poškodb drevja je v meji, ki ne vpliva na gospodarjenje z gozdovi.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2024 smo opravljali že peti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote (PE), ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi združujejo med seboj podobne gozdnogospodarske enote glede na območne rastiščno–gojitvene tipe.

GGE Mislinja je del popisne enote Pohorje, v kateri smo analizirali uspešnost pomlajevanja in preraščanja na ravni popisne enote. V obravnavani GGE je bil popis gozdnega mladja izveden na treh popisnih ploskvah (naključni izbor ploskev s pomočjo funkcije RAND za celotno popisno enoto). Podatki, pridobljeni s popisom objedenosti, so za nivo GGE zaradi izredno malega števila ploskev nezanesljivi. V nadaljevanju predstavljamo podatke popisa objedenosti za PE Pohorje na območju OE Slovenj Gradec.

Analizo smo opravili na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebk niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100-150 cm) osnovo posameznim drevesnim vrstam za nadaljnji razvoj. Potrebno pa je poudariti tudi, da na preraščanje drevesnih vrst ne vpliva zgolj divjad, močnejši vpliv ima izvajanje gozdnogojitvenih ukrepov in načini gospodarjenja z gozdom.

Preglednica 37/ Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah na območju OE Slovenj Gradec - 87 ploskev) in GGE Mislinja (10 ploskev) v letu 2020

DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	17	37	11.661		21	6.704	8,3	25	4.389	7,3	37	2.474	16,1	26	638		24	14.205	9,0
Jelka	14	31	9.770		41	13.048	23,9	40	7.023	33,5	20	1.357	38,2	32	798	55,0	38	22.226	28,9
Bukev	11	4	1.261		16	5.147	17,1	18	3.192	27,5	23	1.516	23,7	23	559	21,4	18	10.415	21,5
Graden	1								40	100,0	1	40						80	50,0
Gorski javor	6	14	4.412		10	3.073	36,4	1	239	16,7							6	3.312	34,9
Veliki jesen	4	3	945		4	1.357	41,2	1	200	20,0							3	1.556	38,5
Beli gaber	4	2	630		1	439	72,7	2	319	75,0	1	40	100,0				1	798	75,0
Češnja	2					80					1	40	100,0					120	33,3
Vrbe	1					40	100,0											40	100,0
Jerebika	8	10	3.152		5	1.596	42,5	12	2.155	59,3	18	1.197	86,7	19	479	75,0	9	5.427	61,8
Iglavci	17	67	21.431		63	19.752	18,6	65	11.412	23,4	57	3.831	24,0	58	1.436	30,6	63	36.431	21,1
Listavci	15	33	10.400		37	11.731	30,6	35	6.145	40,9	43	2.833	52,1	42	1.037	46,2	37	21.747	37,1
Skupaj	17	100	31.831		100	31.483	23,1	100	17.557	29,5	100	6.664	35,9	100	2.474	37,1	100	58.178	27,1

V pretežnem delu PE Pohorje pomlajevanje ni problematično. Težave s pomlajevanjem se pojavljajo lokalno na omejenih in zelo malih površinah, redko zaradi divjadi. Glavnino težav predstavljajo ekološke razmere, zapleveljenost ali zatavljenost in nedosledno izvajanje gozdnogojitvenih ukrepov. Iz popisa objedenosti razberemo, da v mladovjih PE z visokim deležem prevladujejo iglavci (62 %). Jelke (38 %) je več kot smreke (24 %). V primerjavi s popisom iz leta 2014 se je delež listavcev povečal za 6 %. Pri listavcih prevladuje bukev (18 %).

OPIS STANJA GOZDOV

Skupna objedenost se je v primerjavi s popisom iz leta 2020 povečala za 16 %. Pri iglavcih znaša 21,1 % in pri listavcih 37,1 %. Objedenost se po višinskih razredih stopnjuje in je najvišja v R4, kjer znaša 37,1 %.

Delež smreke in jelke se s preraščanjem po višinskih razredih ohranja, medtem, ko se delež buke povečuje. Ostali gospodarsko zanimivi listavci kljub razmeroma nizki objedenosti v primerjavi z ostalo Slovenijo v R4 izpadejo. Ocenjujemo, da imajo ključni vpliv na to neprimerne ekološke razmere za posamezno drevesno vrsto (pomanjkanje svetlobe).

Preglednica 38/ Objedenost gozdnega mladja - skupaj na območju OE Slovenj Gradec po letih

Razred mladja	2014 - 87 ploskev		2017 - 87 ploskev		2020 - 87 ploskev		2024 - 89 ploskev	
	Število/ha	Objedenost (%)	Število/ha	Objedenost (%)	Število/ha	Objedenost (%)	Število/ha	Objedenost (%)
R1. 15 – 30 cm	21.767	4,4	20.660	9,2	26.005	7,1	28.337	12
R2. 30 – 60 cm	17.290	7,1	17.003	10,3	18.230	6,8	18.346	13,2
R3. 60 – 100 cm	6.534	5,1	7.945	8,1	7.479	8,4	7.219	13,7
R4. 100 – 150 cm	2.340	3,2	2.877	4,5	2.932	3,7	2.743	13,2
Skupaj R1 – R4	47.931	5,4	48.485	9,1	54.646	7	56.644	12,7

Preglednica 39/ Objedenost gozdnega mladja v GGE Mislinja ob zadnjem popisu objedenost v letu 2024

Razred mladja	2024 - 3 ploskve	
	Število/ha	Objedenost (%)
R1. 15 – 30 cm	25.372	17,2
R2. 30 – 60 cm	9.974	35,1
R3. 60 – 100 cm	6.824	59
R4. 100 – 150 cm	2.975	47,1
Skupaj R1 – R4	45.144	29,5

Skupna objedenost treh popisnih ploskev na območju GGE je višja kot objedenost na nivoju PE in znaša 29,5 %. Rezultati tako malega popisnega vzorca v obravnavani GGE niso reprezentativni. Za oblikovanje zaključkov se močneje opiramo na »mehke informacije«, zbrane z opazovanjem pri terenskem delu ob obnovi načrta in dolgoletnimi izkušnjami revirnih gozdarjev. Objedenost gozdnega mladja je glede na nizke populacijske gostote rastlinojedih parkljarjev v tem delu Pohorja nesorazmerno visoka. Temu botrujejo predvsem slabe prehranske razmere na revnih zakisanih gozdnih tleh z izrazito prevladujočo smreko, tako v mladovjih kot v odraslih sestojih. Vrstna pestrost je nizka, vzdrževanih pasišč v predelih nad 1000 m je malo in so v intenzivnem zaraščanju. Intenziteta gospodarjenja v preteklosti je bila nizka, sečnje so v zaostanku. Prevladujoč način izbire dreves v preteklosti so bila izbiralna redčenja, pomladitvenih sečenj primanjkuje. Zeliščne plasti, gozdnega roba in grmišč je malo. Mladovij je manj kot 6 %, v zmesi pa izrazito prevladujejo iglavci (75 %). Objedenost redkih listavcev je visoka, ocenjujemo, da preko 50 %. V kombinaciji z močnejšim zastorom je preraščanje predvsem svetloлюбnih listavcev (plemeniti listavci, hrast, mehki listavci) onemogočeno. Glavni vpliv imata srnjad in gams, jelenjad ima ob tako nizkih populacijskih gostotah zanemarljiv vpliv.

Opisano stanje z vidika prehranske baze za rastlinojedo divjad uvršča GGE Mislinja med najslabše predele v GGO. Problematika vpliva rastlinojedih parkljarjev na pomlajevanje gozda v GGE se vleče preko celotne zgodovine načrtnega gospodarjenja z gozdovi, še posebej izrazito se pojavlja z idejo premene smrekovih monokultur v bolj narave zgradbe gozdov z večjim deležem listavcev. Omenjeni gozdno gospodarski cilj je zahteval intenzivna vlaganja v varstvo pred rastlinojedo divjadjo. GGE Mislinja ima najdaljšo tradicijo postavljanja ograj oz. kolektivne zaščite. Preizkušen je bil sistem postavitve škarjastih ograj, ki je postal prevladujoč način izvedbe ograj. V zadnjem obdobju smo med prvimi v Sloveniji preizkusili postavitve lesenih ograj, ki bodo v prihodnosti nadomestile žičnate ograje na območju divjega petelina. Zagrajenih je skoraj 85 ha površin. Glavnina ograjenih površin je še vedno pod delnim zastorom odraslega drevja. Temeljna usmeritev na teh površinah je pospešeno nadaljevanje obnove oz. končni posek. Ne glede na upravičenost posameznih ograjenih površin so te dober učni pripomoček, ki nam ob dobrem opazovanju in zbranih podatkih preprečujejo ponavljanje napak iz preteklosti. Primerjava med ograjenimi in ne ograjenimi površinami nam nakazuje, da so za uspešno pomlajevanje ključne večje sproščene površine (0,25 ha in več). Opažamo, da na takih površinah na pomlajevanje smreke

OPIS STANJA GOZDOV

divjad nima vpliva. Pri listavcih pa vpliv ni takšen, da bi onemogočal preraščanje med višinskimi razredi oz. razvojnimi fazami. Ključna prehranska drevesna vrsta je jerebika, ki ob pomladitvenih sečnjah izredno hitro reagira. Prehransko je izredno priljubljena, kar dokazuje najvišji delež objedenosti, med vsemi drevesnimi vrstami na celotnem GGO Slovenj Gradec. Poleg tega je gospodarsko nezanemljiva in lahko preko nje preusmerimo objedanje ključnih drevesnih vrst.

Problematici pomlajevanje so že v preteklosti sledili povečani načrtovani odvzemi rastlinojedih parkljarjev, žal pa temu niti približno ne sledi izvajanje načrtovanih gozdno gojitvenih ukrepov.

Ostale poškodbe parkljaste divjadi na gozdni vegetaciji

V obravnavani enoti so poškodbe zaradi glodanja in lupljenja lubja, lomljenja ter teptanja v mladovjih zaznane in evidentirane na posameznih manjših površinah. Poškodbe zaradi drgnjenja rogovja so zanemarljive.

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so bili pridobljeni pri meritvah na SVP in se nanašajo na vse gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. Puščanje in ohranjanje odmrle biomase je pomembno za razvoj zavarovanih in ogroženih živalskih vrst. V izločenem območju SI500006 Pohorje je pomemben habitat za vrsti triprsti detel in žolno, ki imata življenjski cikel vezan na debelo stoječo mrtvo biomaso.

V GGE je bilo evidentiranih 25,13 m³/ha odmrlega drevja, kar pomeni 5,5 % od skupne lesne zaloge v enot (458,6 m³/ha). To je v skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov (Uradni list RS, št.114/09 in 31/16) in Naravovarstvenimi smernicami ZRSVN, kjer je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo. V gospodarskih gozdovih je največ odmrlega drevja v RGR 160 - Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini (31,42 m³/ha) in v RGR 111 - Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij (29,98 m³/ha). RGR 160 se nahaja na območju NV Jezerski vrh – planje, NV Črni vrh - planje in visoko barje in NV Planika - planje, kjer je evidentirano rastišče divjega petelina. Najmanjši delež evidentiranega mrtvega drevja je v RGR 063 - Zmerno kisloljubna bukovja.

Neugodna je razporeditev odmrlega drevja po razširjenih debelinskih razredih. Prevladuje (13,11 m³/ha) drevje v prvem razširjenem debelinskem razredu (10 - 29 cm), primanjkuje pa debelo drevje tako pri iglavcih kot listavcih. Največ debelega drevja je na rastiščih v RGR 160. Revirni gozdarji evidentirajo in v soglasju z lastniki gozdov v sestojih načrtno puščajo posamezna debelejša odmrta drevesa in jih označijo s črko P. Na težje dostopnih in pravilno neresenih predelih ostaja tudi več odmrlega drevja (sušic, podrtic).

Glede na terenska opazanja in pogovore s strokovnimi delavci na KE Mislinja velja, da je odmrle mase v gozdu še več, kljub temu, da veliko tega lastniki pospravijo za drva (posebej v dostopnih delih gozdov).

Preglednica 40/OD: Odmrlo drevje v GGE (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	13,83	2,32	16,15	13,64	2,03	15,67	27,47	4,35	31,82
	m ³ /ha	5,65	0,90	6,55	5,76	0,80	6,56	11,41	1,70	13,11
30 - 49 cm	št./ha	3,21	0,39	3,60	1,84	0,52	2,36	5,05	0,91	5,96
	m ³ /ha	5,40	0,63	6,03	3,07	0,82	3,89	8,47	1,45	9,92
50 in več cm	št./ha	0,25	0,04	0,29	0,29	0,04	0,33	0,54	0,08	0,62
	m ³ /ha	0,85	0,14	0,99	0,97	0,14	1,11	1,82	0,28	2,10
Skupaj	št./ha	17,29	2,75	20,04	15,77	2,59	18,36	33,06	5,34	38,40
	m ³ /ha	11,90	1,67	13,57	9,80	1,76	11,56	21,70	3,43	25,13

Opomba: V prikaz so zajeti gozdovi, ki smo jim lesno zalogo ugotavljali s stalnimi vzorčnimi ploskvami (vsi gozdovi 6016,86 ha).

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Stanje mislinjskih gozdov so zaznamovala pretekla obdobja, predvsem pa je gospodarjenje bilo od nekdaj tesno povezano z življenjem ljudi na tem območju. Človek je vanje posegal že od poselitve naprej. Prvotno so bili to kmetje in manjši obrtniki, smolarji, oglarji, ki so se preskrbovali s kurivom, gradbenim lesom in drugimi gozdnimi proizvodi. Večje spremembe so gozdovi doživeli v času fužinarstva in glažutarstva. Že konec 17. stoletja, ko so ob gornjem toku reke Mislinje pričeli s pridobivanjem železa, se je začelo intenzivnejše izkoriščanje gozdnega zaledja pohorskih gozdov. V začetku 18. stoletja je v povirju mislinjskega pritoka Glažutnica delovala tudi steklarna ali glažuta.

Največji razcvet je gospodarjenje z gozdovi doživelo po 1900, ko je železarno kupil A. Perger, ki je uvedel moderno lesno proizvodnjo, postavil železnico za spravilo lesa in jo leta 1914 tudi elektrificiral. Za slabše kakovostni les je postavil tovarno lepenke in sodarno. Do druge svetovne vojne je bila Mislinja razvit industrijski kraj z močnim zaledjem gozdov in velikimi možnostmi zaposlitve v gozdarstvu in lesni industriji. Poudariti velja, da so lastniki proizvodnje in veleposesti v gozdovih gospodarili po principih maksimalne zemljiške rente in pospeševali smreko. Za potrebe oglarjena so sekali listavce. Izsekavanje listavcev in golosečni sistem gospodarjenja so pripeljali do nastanka enomernih in enodobnih smrekovih kultur. Intenzivnost takega načina gospodarjenja se je stopnjevala do druge svetovne vojne. Pospeševanju smreke v veleposestniških gozdovih so sledili tudi kmetje ter manjši gozdni posestniki in tipična podoba mislinjskega Pohorja v predvojnem obdobju so bile smrekove monokulture.

Zapisi o gospodarjenju v času pred 2. svetovno vojno so podrobno podani v GGN za ureditveno obdobje 2005 - 2014.

Po drugi svetovni vojni so veleposestniški gozdovi prešli v družbeno last in golosečni sistem je zamenjal sonaraven način gospodarjenja. Načrtno strokovno gospodarjenje z gozdovi v enoti se je pričelo po letu 1954, ko so bila opravljena terenska dela za prva gozdnogospodarska načrta v letu 1955, ki sta ločeno obravnavala zasebne in družbene gozdove. Do leta 1985 so bili načrti ločeni glede lastništva, revizija leta 1985 pa je prvič obravnavala vse gozdove ne glede na lastništvo. Že s prvimi načrti so začeli z indirektno premeno smrekovih monokultur in s pospeševanjem listavcev, kasneje pa še s podsadnjo bukve (direktna premena). Temu konceptu se je sledilo skozi vsa ureditvena obdobja in rezultati minulega dela se kažejo v današnjem stanju gozdov.

Skupna površina gozdov se je skozi ureditvena obdobja spreminjala. Spremembe so posledica krčitev, zaraščanja, prav tako pa tudi natančnosti takratnih in današnjih zarisov. Spremembe pri lastništvu so v največji meri posledica zakona o denacionalizaciji, ko se je povečal delež privatnih gozdov. V zadnjem času do sprememb prihaja zaradi povečanega prometa z zemljišči. V različnih ureditvenih obdobjih je bila v načrtih poudarjena različna gozdno ureditvena problematika, ki je odražala razmere v katerih so načrti nastajali. Prvi so imeli poudarek na prikazu stanja ter planiranju etata in gojitvenih ukrepov, od leta 1978 naprej pa gospodarjenje z gozdovi že temelji na analizi preteklega gospodarjenja, ob proizvodni funkciji pa so upoštevane tudi druge funkcije gozdov. V zadnjih 20-ih letih gospodarjenje z gozdovi usmerja in načrtuje ZGS, kot javni državni zavod.

Razvoj gozdarstva in poseganje v gozd je bilo povezano s poselitvijo podeželja in razvojem gorskih kmetij. Velike Načrti so nastajali v različnih obdobjih in razmerah, zato so skozi obdobja poudarjali različno problematiko gospodarjenja z gozdovi, glede na razmere, v katerih so nastajali. V začetnih ureditvenih obdobjih se je površina enote glede na lastništvo zelo spreminjala (proces nacionalizacije do leta 1958 in kasneje proces denacionalizacije po letu 1990). Prvi načrti so imeli poudarek na prikazu stanja gozdov, načrtovanju možnega etata in gojitvenih ukrepov. Z letom 1982 so bili na osnovi rastišč postavljeni gospodarski razredi kot osnovne kategorije, ki omogočajo analizo gospodarjenja in usmerjen razvoj gozdov za naslednja obdobja. Izdelava načrtov in gospodarjenje z gozdovi temelji na analizi preteklega gospodarjenja. Poleg proizvodne funkcije so upoštevane tudi druge funkcije gozdov. V zadnjem desetletju so pri gospodarjenju vključene še usmeritve s področja upravljanja z divjadjo, s področja varstva narave, kulturne dediščine in področja upravljanja z vodami.

Gospodarjenje z gozdovi je potekalo skozi obdobja v okviru različne organiziranosti (Gozdno gospodarstvo, Temeljne organizacije kooperantov). ZGS kot javni zavod pa gospodarjenje z gozdovi usmerja in načrtuje od leta 1994. Ne glede na organiziranost gozdarstva, je bilo načrtovanje in gospodarjenje z gozdovi skozi vsa obdobja strokovno, predvsem pa načrtno. Temeljilo je na sonaravnem konceptu v vseh gozdovih, s poudarkom na pospeševanju listavcev in pestrosti drevesnih vrst ter trajnosti v okviru posesti. Rezultati preteklega gospodarjenja se kažejo v današnjem stanju gozdov.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi je zelo pomembna, saj se posledice sprejetih odločitev kažejo šele v daljšem časovnem obdobju. Nakazuje smer razvoja, oceno (vrednotenje, pravilnost) načrtovanih in izvedenih ukrepov ter probleme, ki se pojavljajo pri gospodarjenju. Pri vrednotenju načrtovanih in izvedenih ukrepov za preteklo ureditveno obdobje so upoštevani tako lastniška struktura, spremembe površine gozdov kot tudi druge strokovne podlage in razmere ki so bile pomembne pri odločanju o načrtovanih ukrepih.

Gospodarjenje z gozdovi je bilo v okvirih veljavnega načrta. Za razliko od drugih GGE, kjer so gospodarjenje v primerljivem časovnem obdobju narekemale naravne ujme in gradacije podlubnikov, je bil ta vpliv v GGE Mislinja manjši. Družbenoekonomskih razmere in stanje okolja so se odražale tudi v gospodarjenju. Velja izpostaviti vsaj dve značilnosti in sicer izvajanje rednih sečenj in negovalnih del v DG in slaba intenzivnost gospodarjenja v ZG. V DG so zaradi sanacijskih območij na Plešivcu, v Mežiški in Dravski dolini zmanjšali izvajanje rednih sečenj v Mislinja, posledično pa temu tudi ni sledilo izvajanje negovalnih del. Na gospodarjenje z gozdovi in realizacijo poseka v ZG so imele vpliv nizke cene lesa in v večini mala odvisnost lastnikov od dohodkov iz gozda, zato tudi ni bilo večjih rednih sečenj. Realizacija opravljenih gojitvenih del je pogojena z manjšim interesom lastnikov gozda za delo v gozdu, predvsem pa pomanjkanjem delovne sile in sredstev za sofinansiranje gojitvenih del.

Karta 10: Prikaz območij sanacije v GGE Mislinja

Legenda

Območja sanacije

Podlubniki

Žled

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.2.1 Posek

Preglednica 41/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2015 - 2024	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	395.110	322.561	81,6	337.851	55.804	85,5
Listavci	43.204	18.531	42,9	36.580	19.430	84,7
Skupaj	438.314	341.092	77,8	374.431	59.151	85,4

Za preteklo ureditveno obdobje 2015- 2024 je bil v GGE Mislinja načrtovan najvišji možni posek 438.314m³ (iglavci 395.110m³, listavci 43.204m³). Realizacija poseka je iz podatkov uradne evidence (program xTi), ki jo vodijo revirni gozdarji in iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah (program xPI). Po **evidencah** je bilo posekano 344.911,70m³ lesne mase. Zaradi korektnosti primerjave je od evidentiranega poseka odštet posek izven gozda 3819,65m³ (3574,10 m³ iglavcev, 245,55 m³ listavcev). Posek v gozdu je tako 341.092m³ (322.561m³ iglavcev, 18.531m³ listavcev), kar pomeni intenziteto 5,95 m³/ha in predstavlja 77,8% realizacijo načrtovanega poseka.

Po podatkih iz **stalnih vzorčnih ploskev** je bilo posekano 374.431 m³ (337.851m³ iglavcev, 36.580m³ listavcev) oziroma 6,53 m³/ha, kar pomeni 85,4% realizacijo. Podatki o poseku na SVP so povzeti iz programa xPL. Pri izračunu so bile uporabljene stare tarife in stara površina tako pri SVP kot pri evidenci .

Preglednica 42/P: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina(ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	5.729,98	5,63	495	5,896	11,055	0,974	16,5
	Listavci	5.729,98	0,32	495	0,638	3,849	0,339	53,1
	Skupaj	5.729,98	5,95	495	6,535	11,718	1,032	15,8
Državni gozdovi		2.533,20	7,45	241	6,418	11,313	1,428	22,2
Ostali gozdovi		3.196,78	4,77	254	6,645	12,110	1,489	22,4

Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom (rezervati), kjer ukrepi niso dovoljeni. Stara površina gozdov v GGE brez rezervatov je 5.729,98 ha.

Preglednica 43: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Ostali gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	214.313	28.338	242.651	180.797	14.866	195.663	395.110	43.204	438.314
Izveden - m ³	139.800	12.650	152.451	182.761	5.880	188.641	322.561	18.531	341.092
Izveden SVP - m ³	181.989	30.430	212.420	154.791	7.800	162.591	336.780	38.230	375.010
Realizacija - evid	65,2	44,6	62,8	101,1	39,6	96,4	81,6	42,9	77,8
Realizacija - SVP	84,9	107,4	87,5	85,6	52,5	83,1	85,5	84,7	85,4
Povp. drevo - m ³	1,54	1,00	1,47	1,47	1,05	1,45	1,50	1,01	1,46

Primerjava med točkovno oceno poseka po evidencah in poseka na SVP je podana na ravni GGE. V primerjavo so zajeti tudi varovalni gozdovi (18,72 ha), ker je bil varovalnih gozdnih načrtovan in realiziran posek. Zaradi korektnosti primerjave je za obračun poseka na SVP bila uporabljena stara površina gozdov brez rezervatov (5729,98 ha) in stare tarife, po katerih je bila izračunana tudi evidenca. V izračunu poseka je upoštevanih 495 stalnih vzorčnih ploskev, kjer so bile meritve opravljene meritve v zaporednih ureditvenih obdobjih. Po podatkih evidence je bilo v obdobju 2015 - 2024 v gozdnih GGE posekano 5,95 **m³/ha**, po podatkih SVP pa 6,53 **m³/ha** (+-1,032 m³/ha, SD = 11,718 e=15,8%). Posek po evidencah predstavlja 85,4% poseka na SVP.

Podatek o poseku iz evidence na ravni GGE je v mejah zaupanja poseka ugotovljenega na SVP (ob 5% tveganju). Narejena je tudi primerjava poseka po sektorjih lastništva. V zasebnih gozdnih poseku na SVP presega evidenco za 39,3%. Posebej velik razkorak je pri poseku listavcev, kjer je po evidenci posekanih 4,46 m³/ha/leto, po podatkih SVP pa 10,74 m³/ha/leto.

V državnih gozdnih je posek po evidenci za 16% večji od poseka na SVP. Evidenca presega podatke poseka po SVP predvsem pri iglavcih za 19%, medtem ko je pri listavcih posek po evidenci le 75% poseka na SVP. Iz navedenih podatkov odstopanja se pri analizah po sektorjih lastništva navajajo tudi podatki poseka po SVP.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Po mnenju revirnih gozdarjev do največjih neskladij prihaja tam, kjer lastniki gozdov poseka ne izvajajo sami, zato povratne informacije o posekani količini in dodatno napadlih drevesih niso popolne. Nadzor v zasebnem gozdu je otežen tudi zaradi manjših in razpršenih delovišč. Še posebej je otežen nadzor poseka listavcev za drva, ker jih največkrat spravljajo direktno iz gozda do kmetije in se ne pojavljajo na deponijah ob cesti. V zadnjih letih je zaradi uveljavljanja kmetijskih subvencij bolj intenzivno čiščenje gozdnih robov, ki večkrat poteka brez predhodne označitve dreves. Ne glede na lastništvo, je evidenca še posebej otežena pri naravnih ujmah, še posebej v mlajših razvojnih fazah. Tudi pri gradnji gozdnih prometnic in drugih posegih v prostor (krčitve), kjer se panji po poseku fizično odstranijo oz. zakrijejo, je dodatni posek nemogoče evidentirati.

Bistvenega pomena za povraten tok informacij v zasebnih gozdovih je zaupanje in dober odnos med revirnim gozdarjem in lastnikom gozda.

Za izračun poseka na SVP po posameznih RGR je uporabljen količnik, ki smo ga dobili iz razmerja poseka na SVP in poseka iz tekočih evidenc na ravni GGE (za iglavce 1,19 in listavce 1,39).

Preglednica 44/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2015 do 2024 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00002-Zmerno kisloljubna bukovja (063)	Iglavci	96.059	74.091	77,1	16,9
	Listavci	17.227	7.558	43,9	1,7
	Skupaj	113.286	81.649	72,1	18,6
00003-Jelovja na revnejših tleh (162)	Iglavci	28.353	24.057	84,8	5,5
	Listavci	2.442	1.295	53,0	0,3
	Skupaj	30.795	25.352	82,3	5,8
00005-Zgornjegorska smrekovja (160)	Iglavci	84.306	75.562	89,6	17,2
	Listavci	4.268	2.103	49,3	0,5
	Skupaj	88.574	77.665	87,7	17,7
00007-Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij (111)	Iglavci	10.329	8.286	80,2	1,9
	Listavci	1.814	822	45,3	0,2
	Skupaj	12.143	9.108	75,0	2,1
00011-Zgornjegorska bukovja na silikatih (081)	Iglavci	173.556	138.573	79,8	31,6
	Listavci	17.138	6.555	38,2	1,5
	Skupaj	190.694	145.128	76,1	33,1
00013-Bazoljubna rdečeborovja (140)	Iglavci	2.060	1.495	72,6	0,3
	Listavci	273	161	59,0	0,0
	Skupaj	2.333	1.656	71,0	0,4
00021-Varovalni gozdovi (21)	Iglavci	447	498	111,4	0,1
	Listavci	42	36	86,4	0,0
	Skupaj	489	534	109,2	0,1
00022-Gozdovi s posebnim namenom (22)	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
Skupaj	Iglavci	395.110	322.561	81,6	73,6
	Listavci	43.204	18.531	42,9	4,2
	Skupaj	438.314	341.092	77,8	77,8

Opomba: Navedena so imena starih RGR, ki so bila veljavna v GGN GGE Mislinja (2015-2024). V oklepajih so dodane so tudi šifre novih RGR.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Ureditveno obdobje od 2005 do 2014 leta

Ureditveno obdobje		Načrtov. posek	Realiziran posek-evidenca	Real. sečnje-evidenca	Skupna real. mož. poseka	Realiziran posek-SVP	Real. sečnje-SVP
		m3	m3	%	%	m3	%
2005-2014	Iglavci	283.455	272.881	96,27	96,27	292.704	103,3
	Listavci	22.162	17838	80,49	80,49	26.355	118,9
	Skupaj	305.617	290.719	95,13	95,13	319.059	104,4

Primerjava na nivoju GGE kaže postopno povečanje tako načrtovanega poseka kot tudi realizacijo in to velja za vse ključne RGR, kjer je realizacija med 70-80% načrtovanega poseka. V obdobju 2005-2014 je bila realizacija 95%.

Količinsko je bila realizacija v zadnjem ureditvenem obdobju večja (341.092m³) v primerjavi z obdobjem 2005-2014 (290.719m³) za 50.373 m³, čeprav ni bilo posekanih 97.222m³ načrtovanega poseka.

Analiza realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih v GGE vsebinsko ni primerljiva zaradi nove opredelitev RGR v skladu z veljavnim načrtom GGO. Zaradi različne opredelitve rastišč, predvsem pa različnih površin visokogorskih bukovih gozdov na silikatu v prejšnjih ureditvenih obdobjih (v obdobjih 2005- 2014 in 2015-2024). primerjava absolutnih podatkov ni korektna. RGR 00011-Zgornjegorska bukovja na silikatih je ne samo površinsko, ampak tudi po količini poseka ključni RGR, saj predstavlja 33% vseh sečenj v GGE. Posekanih je bilo 145.128m³ lesa kar predstavlja 76% realizacijo načrtovanega poseka (190.694m³). Boljša je bila realizacija v RGR 00005-Zgornjegorska smrekovja (87,8%). Od načrtovanih 88.574m³ poseka ni bilo posekanih 10.909m³. Navedena RGR sta po deležu lastništva ključna za gospodarjenje z državnimi gozdovi. V RGR 00002-Zmerno kisloljubna bukovja (kot tretji površinsko in gospodarsko pomemben razred) je bila realizacija nekaj več kot 72% in količinsko ostaja na isti ravni kot v obdobju 2005-2014. Podobno je s posekom na 00003-Jelovja na revnejših tleh in 00007-Podgorska toploljubna bukovja. V teh je tudi prevladujoče zasebno lastništvo. V RGR00013-Bazoljubna rdečeborovja in varovalnih gozdovih je načrtovan posek presežen, vendar zaradi poudarjene varovalne vloge gozda in površinske majhnosti posek ni odločujoč.

Posek po lastniških kategorijah

Podatki o poseku po lastništvu so pridobljeni iz evidence poseka (program REV), kjer je lastništvo vodeno po parcelah. V osnovnih ureditvenih enotah (odsekih), kjer je lastništvo po parcelah mešano, je za prikaz lastniške kategorije uporabljen prevladujoč delež lastništva.

Za preteklo ureditveno obdobje je posek v zasebnih gozdovih po evidenci 152.451m³. kar predstavlja 62,8 % realizacijo. Izven gozda je bilo posekanih 1.418,58 m³. Posek v državnih gozdovih je po evidenci 188.641m³ in predstavlja 96,4% načrtovanega poseka (195.663 m³m³). Posek izven gozda je 2.073,68m³ in izhaja iz izvajanja projektov čiščenja zaraščajočih planj na ovršju Pohorja.

Po podatkih iz SVP prihaja do razlike med evidenco poseka in SVP glede na lastništvo. Medtem ko je izračun poseka po SVP(6,418 m³/ha/leto) v DG manjši od evidence poseka (7,45 m³/ha/leto), je v ZG izračun poseka po SVP(6,645 m³/ha/leto) večji od evidence poseka (4,77 m³/ha/leto) in izven dopustnih odstopanj. Posebej je razlika večja pri listavcih.

Realizacija v zasebnih gozdovih sledi količini posekanega lesa v preteklih ureditvenih obdobjih. Lastniki se za posek odločajo na podlagi tržnih razmer, finančna odvisnost od gozda pa ni tolikšna, da bi zaradi neugodnih tržnih razmer sekali več kot potrebujejo. Listavce še vedno jemljejo kot drva in tudi posek izven načrtovanega odkazila v glavnem ne evidentirajo pri revirnemu gozdarju. V manjših količinah se v zadnjem obdobju sekajo tudi kvalitetni listavci za licitacijo najvrednejših sortimentov, ki jo organizirata Društvo lastnikov gozdov Mislinjska dolina in ZGS. Povprečno posekano kubno drevo v zasebnih gozdovih je 1,47 m³, v državnih pa 1,45 m³, v GGE 1,46 m³. Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je povečalo predvsem v DG (prej 0,74 m³,) kot v ZG (prej 1,07 m³).

Preglednica 45/D-PL1: Primerjava realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	214.313	28.338	242.651	180.797	14.866	195.663	0	0	0	395.110	43.204	438.314
Izveden - m ³	139.800	12.650	152.451	182.761	5.880	188.641	0	0	0	322.561	18.531	341.092
Realizacija - %	65,2	44,6	62,8	101,1	39,6	96,4	0,0	0,0	0,0	81,6	42,9	77,8
Povp. drevo - m ³	1,54	1,00	1,47	1,47	1,05	1,45	0,00	0,00	0,00	1,50	1,01	1,46

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Posek po vrstah sečenj

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah - Zasebni gozdovi

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
Iglavci	m³	10.543	77.733	732	0	0	20.912	21.677	6.342	1.522	70	139.800	11,8	55,3
	%	7,6	55,7	0,5	0,0	0,0	15,0	15,5	4,5	1,1	0,1	100,0		
Listavci	m³	802	8.266	20	0	0	1.468	913	761	403	4	12.650	8,3	28,4
	%	6,3	65,5	0,2	0,0	0,0	11,6	7,2	6,0	3,2	0,0	100,0		
Skupaj	m³	11.345	85.999	752	0	0	22.380	22.590	7.103	1.925	74	152.451	11,4	51,2
	%	7,5	56,5	0,5	0,0	0,0	14,7	14,8	4,7	1,3	0,0	100,0		

Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah - Državni gozdovi

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
Iglavci	m³	21.307	84.136	2.089	0	0	29.956	29.069	7.793	6.647	1	182.761	15,7	77,7
	%	11,8	46,3	1,2	0,0	0,0	16,6	16,1	4,3	3,7	0,0	100,0		
Listavci	m³	722	3.133	4	0	0	630	716	570	6	86	5.880	6,2	25,4
	%	12,3	53,4	0,1	0,0	0,0	10,7	12,2	9,7	0,1	1,5	100,0		
Skupaj	m³	22.029	87.269	2.093	0	0	30.586	29.785	8.363	6.653	87	188.641	15,0	73,0
	%	11,8	46,7	1,1	0,0	0,0	16,4	15,9	4,5	3,6	0,0	100,0		

Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah - Skupaj GGE

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
Iglavci	m³	31.850	161.869	2.821	0	0	50.868	50.746	14.134	8.169	71	322.561	13,7	66,1
	%	9,9	50,6	0,9	0,0	0,0	15,9	15,8	4,4	2,5	0,0	100,0		
Listavci	m³	1.524	11.400	24	0	0	2.098	1.629	1.332	409	90	18.531	7,5	27,4
	%	8,2	61,7	0,1	0,0	0,0	11,3	8,8	7,2	2,2	0,5	100,0		
Skupaj	m³	33.374	173.269	2.845	0	0	52.966	52.375	15.466	8.578	161	341.092	13,1	61,3
	%	9,8	51,3	0,8	0,0	0,0	15,6	15,4	4,6	2,5	0,0	100,0		

*Opomba: Podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka (posek izven gozda je odštet)

Podatki o poseku po vrstah sečenj temeljijo na uradni evidenci (**program Rev**). Prevladuje negovalni posek, največ je bilo pomladitvenih sečenj, ki predstavljajo več kot 1/2 vsega poseka v GGE. Sanitarne sečnje in posek oslabelega drevja obsegajo 1/3 posekane lesne mase, kar je v primerjavi z drugimi GGE v območju malo. Delež sanitarnih sečenj je nekoliko višji v državnih godovih, kot v zasebnih. Iz redčenja drogovnjakov in debeljakov je bila posekana slaba 1/3 načrtovane mase poseka in je v % deležu enaka tako v ZG kot DG. Predvsem je bila realizacija redčenj slabo izvedena v mlajših razvojnih fazah, saj je v obeh lastniških kategorijah povprečno m3 drevo nad 1,5m3. V obeh sektorjih je manjši delež redčenj predvsem zaradi sanitarnih sečenj, v DG pa je bil pomemben posreden vpliv sanacije poškodovanih gozdov v drugih GGE v območju in se zaradi strategije zagotavljanja pravočasne sanacije poškodovanih gozdov v Črni in na Plešivcu redne sečnje niso izvajale. Posek za izgradnjo infrastrukture predstavlja skoraj 5% poseka in to v obeh lastniških kategorijah. Zaradi krčitev gozdnih površin je bilo posekanih nekaj več kot 8.500m3 lesa, predvsem v DG. Največji delež krčitvene mase predstavlja posek za vzpostavitev pašnih površin na grebenu Pohorja v sklopu izvajanja projektov Suport in Pohorka.

Evidentirana so tudi ostale vrste poseka, ki pa v strukturi sečenj nimajo večjega pomena, saj tudi nedovoljeni skoraj zanemarljiv posek (161 m3) in je po deležu enak v obeh lastništvih.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Posek po skupinah drevesnih vrst

V strukturi poseka po drevesnih vrstah prevladujejo iglavci z 94,6% deležem, od tega je smreke skoraj 92%. Delež listavcev je nekaj manj kot 5%. Gre v glavnem za posek za posek v IV. in V. debelinskem razredu, kar kaže da gre drva, manj je poseka v mlajših fazah, kar se vidi tudi iz analize opravljenih gojitvenih del, kjer je manjko redčenj.

Preglednica 49/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	91,9	14,3	12,1
Jelka	1,0	8,0	0,1
Bor	1,2	5,1	0,2
Macesen	0,5	7,6	0,1
Ostali igl.	0,0	10,2	0,0
Bukev	4,2	7,2	0,6
Hrast	0,1	31,8	0,0
Pl. Ist.	0,9	7,3	0,1
Dr. tr. Ist.	0,0	34,0	0,0
Meh. Ist.	0,2	9,7	0,0
Skupaj iglavci	94,6	13,8	12,5
Skupaj listavci	5,4	7,5	0,7
Skupaj	100,0	13,2	13,2

Opomba: podatki temeljijo na SVP

Posek po debelinskih razredih

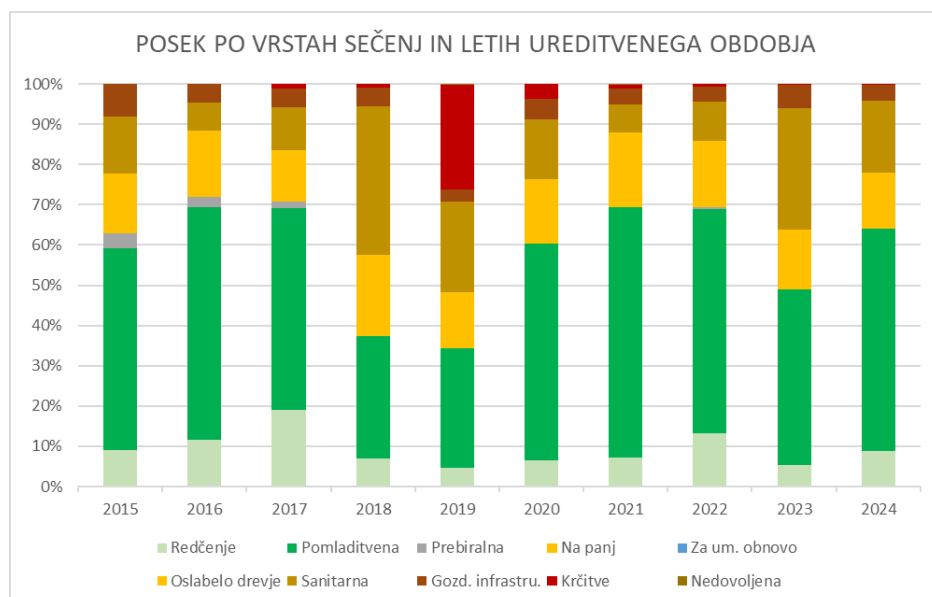
Preglednica 50/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,6	7,5	9,1	13,9	23,6	14,0	54,7
Listavci	2,6	4,3	7,2	9,8	13,6	7,6	3,1
Skupaj	5,0	7,0	8,9	13,5	23,0	13,4	57,8

*Op.: podatki temeljijo na SVP

V debelinski strukturi je največji delež posekane lesne mase tako pri iglavcih kot pri listavcih v petem debelinskem razredu. Posekana debelinska struktura kaže v pravilno smer ukrepanja s pomladitvenimi poseki, medtem ko so odstopanja v intenzivnosti poseka glede na lesno zalogo predvsem pri listavcih pri tanjših dimenzijah.

Grafikon 6: Pregled in struktura poseka po letih ureditvenega obdobja

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Struktura sečenj je po letih ureditvenega obdobja različna. Najmanjše nihanje, glede na usmeritve izvajanja sečenj v preteklem načrtu, kaže delež pomladitvenega poseka, medtem ko delež redčenj po letih potrjuje, da so se načrtovani poseki v mlajših fazah v začetku ureditvenega obdobja izvajali v skladu z usmeritvami, po letu 2017 pa je delež padel predvsem v DG, zaradi že opisanega izvajanja sanacije poškodovanih gozdov.

Posek za gozdno infrastrukturo izstopa po letih sledi izvajanju projektov razvoja podeželja (PRP). Ocenjujemo, da imajo neizvedene redčenja vpliv na nadaljnje usmerjanje razvoja gozdov, saj nastala akumulacija lesne mase ne pomeni intenzivnejše poseganje v prihodnje, ampak glede na razvojno stopnjo (starejši drogovnjaki, mlajši debeljaki) previdnejše poseganje predvsem na visokogorskih rastiščih.

Posebej to velja v labilnih, slabo redčenih sestojih smreke, na bukovih rastiščih kjer v nižjih legah obstaja večja nevarnost napada podlubnikov.

Večje delež posekane mase iz krčitev izhaja iz izvajanja projektov na ovršju Pohorja. Na gozdnih površinah, ki so po namenski rabi kmetijska zemljišča, so se s ciljem ohranjanja travnišč in kulturne krajine na grebenu skrčile površine DG.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 51/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	35,90	2,75	7,7	11,47	3,50	30,5
Sadnja	ha	20,87	13,25	63,5	33,82	31,25	92,4
Obžetev	ha	37,81	20,94	55,4	122,54	96,08	78,4
Nega mladja	ha	107,47	15,61	14,5	74,86	16,85	22,5
Nega gošče	ha	182,90	20,88	11,4	134,68	30,70	22,8
Nega letvenjaka	ha	122,34	4,52	3,7	70,09	17,55	25,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	132,70	4,50	3,4	80,40	21,85	27,2
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	37.950,00	1.600,00	4,2	28.650,00	1.745,00	6,1
Vzdrževanje grmišč	ha	27,90	4,88	17,5	57,77	1,33	2,3
Vzdrževanje travinj	ha	28,84	1,59	5,5	80,38	1,51	1,9
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,05	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	221,02	1,04	0,5	129,23	2,50	1,9
Zaščita s premazom	ha	0,00	1,40	0,0	24,72	8,00	32,4
Zaščita z ograjo	m	0,00	950,00	0,0	5.800,00	12.142,00	209,3
Osnovanje pasišč v gozdu	dni	0,00	0,00	0,0	0,08	0,23	287,5
Priprava tal	ha	0,00	0,20	0,0	0,00	3,05	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	100,61	0,0	0,00	54,75	0,0
Pušcanje stoječe biomase v gozdu	dni	0,00	39,20	0,0	0,00	0,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	33,44	0,0	0,00	52,14	0,0

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,00	0,00	0,0	47,37	6,25	13,2
Sadnja	ha	0,00	0,00	0,0	54,69	44,50	81,4
Obžetev	ha	0,00	0,00	0,0	160,35	117,02	73,0
Nega mladja	ha	0,00	0,00	0,0	182,33	32,46	17,8
Nega gošče	ha	0,00	0,00	0,0	317,58	51,58	16,2
Nega letvenjaka	ha	0,00	0,00	0,0	192,43	22,07	11,5
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,00	0,00	0,0	213,10	26,35	12,4
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	0,00	0,0	66.600,00	3.345,00	5,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	0,00	0,0	85,67	6,21	7,2
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	0,00	0,0	109,22	3,10	2,8
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	0,00	0,0	0,05	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,00	0,00	0,0	350,25	3,54	1,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,00	0,0	24,72	9,40	38,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	0,00	0,0	5.800,00	13.092,00	225,7
Osnovanje pasišč v gozdu	dni	0,00	0,00	0,0	0,08	0,23	287,5
Priprava tal	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	3,25	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,63	0,0	0,00	155,99	0,0
Puščanje stoječe biomase v gozdu	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	39,20	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	85,58	0,0

Opomba: Zaradi različnih merskih enot pri načrtovanju in evidenci varstvenih del indeks izvedbe ni prikazan

Izvedena dela obnove, nege in varstva odstopajo od načrtovanih del. Tudi v GGE Mislinja odražajo problematiko izvajanja gojenja gozdov ne samo v GGO ampak širše v državi. Dela za obnovo se izvedejo v zadovoljivem obsegu, medtem ko nega ostaja neizvedena. Obnova je bila poleg sanacije površin posekanih zaradi podlubnikov, vezana tudi na projektne površine. Temu je sledilo varstvo in zaščita obnovljenih površin. Realizacija je bila boljša v DG, medtem ko izvajanje načrtovanih del v ZG pri vseh vrstah del največ na slabi ¼. Ocenjujemo, da tovrstno izvajanje del ne zagotavlja kakovostnih sestojev s katerimi bi sledili načrtanim ciljem, predvsem pa ne zagotavlja vključevanje kakovostnih listavcev za zagotavljanje nadaljnjega procesa izboljšanja rastišč bukovih gozdov in pomlajevanja. Kljub temu je, da imamo prav v GGE inovativne pristope pri uvajanju obnove in zaščite, ki smo jih izvedli v okviru projektov Suport in Pohorka, je nujno potrebno, da tudi zahtevnejša gojitvena dela postanejo del izvedbenih ukrepov v projektnih nalogah in predvsem v DG pokažejo potrebnost in smiselnost ukrepanja.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V zadnjem ureditvenem obdobju so se zgradile gozdne ceste:

- Rebernik-Tičler 1,110 km
- Movže-Oštert 0,526 km
- Češovnik, 0,120 km

Preglednica 52/ Gradnja in rekonstrukcija gozdnih vlak po lastništvu in odsekih (2015 – 2024)

Odsek	Dolžina (m)	Zasebni (m)	Državni (m)
01001	104	104	0
01002	4.203	4.203	0
01003	3.648	3.648	0
01004	7.664	7.587	77
01005	2.955	2.955	0
01006	4.720	4.673	47
01007	3.138	3.138	0
01008	2.834	2.834	0
01009	4.942	4.942	0
01010	1.517	1.517	0
01011	1.760	1.760	0
01013	3.012	3.012	0
01014	1.901	1.863	38
01015	2.572	2.521	51
01016	4.940	4.841	99
01017	5.090	5.039	51
01018	4.621	4.621	0
01019	3.377	3.377	0
01020	5.505	5.505	0
01021	4.475	4.341	134
01022	7.646	7.646	0
01023	1.363	1.363	0
01024	7.110	7.110	0
01025	5.356	5.356	0
01030	4.082	4.082	0
01031	2.579	2.553	26
01032	905	905	0
01033	43	43	0
01034	946	946	0
01038	1.422	0	1.422
01043	1.075	0	1.075

Odsek	Dolžina (m)	Zasebni (m)	Državni (m)
01046	185	0	185
01047	300	0	300
01048	282	0	282
01050	752	752	0
01051	73	73	0
01056	1.981	1.981	0
01057	380	380	0
01058	1.729	1.729	0
01060	1.603	1.475	128
01061	1.017	1.017	0
01062	934	934	0
01064	642	642	0
01066	1.972	1.972	0
01067	383	383	0
01068	6.010	6.010	0
01069	2.198	2.198	0
01070	138	138	0
01071	557	557	0
01072	523	523	0
01073	1.965	1.965	0
01075	149	149	0
01076	37	37	0
01078	2.497	2.447	50
01079	3.951	3.951	0
01081	3.559	3.559	0
01083	170	170	0
01085	162	162	0
01086	4.447	267	4.180
01087	3.119	3.025	94
01088	2.315	2.199	116
01089	191	0	191

Odsek	Dolžina (m)	Zasebni (m)	Državni (m)
01093	1.147	46	1.101
01094	511	0	511
01095	1.164	0	1.164
01096	952	895	57
01097	119	0	119
01101	5.530	0	5.530
01102	4.292	0	4.292
01103	3.387	102	3.285
01104	2.529	0	2.529
01105	1.828	0	1.828
01106	2.935	0	2.935
01107	4.042	0	4.042
01108	272	0	272
01109	2.159	194	1.965
01110	771	0	771
01111	908	0	908
01121	514	0	514
01126	268	268	0
01131	95	95	0
01137	212	212	0
01138	362	362	0
01139	818	818	0
01141	181	0	181
01142	1.066	1.055	11
01143	68	0	68
01150	877	877	0
01151	128	128	0
01181	619	619	0
01182	361	361	0
Skupaj	187.841	147.212	40.629

Gradnja gozdnih vlak je bila v preteklem obdobju zelo intenzivna. Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je obseg gradenj v zasebnih gozdovih povečal za 8 krat (prej 17 km), v državnih pa za 3,5 krat (prej 10,7 km). Zasebni lastniki so v veliki meri koristili možnost sofinanciranja v okviru programa razvoja podeželja (PRP). Težnja lastnikov gozdov je omogočiti strojno spravilo lesa s traktorji zaradi velikega deleža slučajnih sečenj in zahtevnosti ročnega spravila. Rekonstruiranih je bilo 4,3 km gozdnih vlak, predvsem na račun uvajanja strojne sečnje. Rekonstrukcije se v večini primerov izvajajo zaradi možnosti spravila po kolesih in zaradi nabave večjih traktorjev.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V GGE Mislinja je pomembna poudarjenost vseh funkcij, ekološke in socialne funkcije pa se prostorsko prepletajo z lesno proizvodno funkcijo. Pomemben dejavnik pri opravljenih delih je delež območja Natura 2000 in opredelitev več funkcionalnega območja med Roglo in Kopami na ovršju Pohorja. Tudi opravljena dela v preteklem ureditvenem obdobju so največkrat rezultat usklajevanja različnih uporabnikov prostora, kjer ima ZGS pomembno vlogo koordinatorja različnih interesov.

V okviru ekoloških funkcij so še posebej pomembna dela za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti. Izjemnega pomena so ta dela v gozdni v krajini, kjer zaraščanje zmanjšuje prehransko pestrost in krči biotope ogroženih in zavarovanih vrst. Za krepitev te funkcije so v GGE Mislinja izvedli različna biomeliorativna dela (vzdrževanje travinj, grmišč, puščanje stoječe biomase, sadnja plodonosnih drevesnih vrst, ekocelica z ukrepanjem in brez ukrepanja). Večina del se je izvedla v državnih gozdovih v okviru izvajanja projektov, v ZG pa je bilo prav sofinanciranje iz Gozdnega sklada na območjih Natura vzpodbuda za izvajanje. V varovalnih gozdovih so se v dostopnih predelih izvajali ukrepi za krepitev njihove varovalne vloge (posek oslabeledih dreves in negovalna dela za krepitev mehanske stabilnosti in primerne razmerja drevesnih vrst). Na področjih zajetij vodnih virov je bilo gospodarjenje usklajeno z omejitvami in zahtevami.

Krepitev socialnih funkcij je bilo v preteklem ureditvenem obdobju vezano v večji meri na projekte. Delavci ZGS se aktivno vključujejo v različne izobraževalne procese. Obnovili so gozdno učno pot Lopan, ki jo tudi redno vzdržujejo in nudijo strokovno vodstvo šolski mladini. Strokovno vodstvo nudijo tudi različnim študentskim ekskurzijam in jim predstavljajo primere dobre prakse gospodarjenja z gozdom (premene). Redno se s predavanji vključujejo tudi v šole v naravi, ki so vsakoletno organizirane na Pungartu za osnovnošolsko mladino. V zadnjem ureditvenem obdobju sta na področju GGE potekali projekti SUPORT, Life to grasslands in Pohorka. V vseh je imel ZGS aktivno vlogo partnerja, ki je zagotavljal predvsem izvedbo ukrepov na površinah, ki so ključni kazalniki uspešnosti izvajanja projektov. Po navodilih delavcev ZGS lastniki gozdov ali drugi izvajalci vzdržujejo naravno pestre gozdne robove in v gozdu puščajo posamezna estetsko zanimiva drevesa, ki jih revirni gozdarji evidentirajo. Na področjih, ki so bolj obremenjena z rekreacijo in turizmom, dajejo tudi večji poudarek popolnemu gozdnemu redu. ZGS skupaj z Društvom lastnikov gozdov Mislinjske doline sodeluje pri organizaciji licitacije vrednejših gozdnih sortimentov

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015 – 2024

V GGE Mislinja so bili v preteklem ureditvenem obdobju posegi v gozd in gozdni prostor izvedeni za v največjem številu za urbanizacijo in infrastrukturo. Površinsko pa so največji delež zajemale krčitve. Izvedenih je bilo 18 krčitev na 21,18 ha gozdnih površin. Opredelimo lahko dva večja sklopa posegov:

- izvajanje projektov za ohranitev traviščnih habitatnih tipov in ogroženih živalskih vrst (divji petelin, sove) v območju Natura2000 od Rogle do Ribniške koče,
- urejanje turističnega centra Kope s pripadajočo turistično in rekreacijsko infrastrukturo (dovozne poti, kolesarke, počitniško naselje...) v okviru sprejetih prostorskih načrtov občine Mislinja.

Tudi izdani projektni pogoji, mnenja in strokovna mnenja ter soglasja so v večini za področje urbanizacije in infrastrukture. Pretežno so se nanašali na objekte v bližini gozda, dovozne poti, v zadnjem času tudi na nevarna drevesa v bližini objektov. Vsi opravljeni posegi so bili izvedeni na osnovi strokovne presoje delavcev ZGS in ne predstavljajo obremenitev za okolje.

Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2015 do 2024 po namenu

Namen krčitev															
Krčitev gozdov		Urbanizacija		infrastruktura		kmetijstvo		energetika		rudarstvo		drugo		skupaj	
ha	št odločb	ha	št odločb	ha	št odločb	ha	št odločb	ha	št odločb	ha	št odločb	ha	št odločb	ha	št odločb
21,18	18	1,25	3	1,08	2	13	18,85	0	0	0	0	0	0	21,18	18

4.2.7 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015 - 2024

Pri načrtovanju ciljev in usmeritev za prihodnje gospodarjenje je pomembna ocena dosežanih postavljenih ciljev preteklega ureditvenega obdobja. V obdobju 2015 - 2024 so bili cilji razvoja gozdov postavljeni na osnovi stanja gozdov in razvojne dinamike. Načrtovani ukrepi so bili izvedeni v skladu s postavljenimi cilji, vendar ne dovolj intenzivno. Primerjava načrtovanih in izvedenih ukrepov kaže na odstopanja, ki pa niso v obsegu, da bi ogrozila stanje gozdov. Odstopanje nakazuje probleme, ki se pri gospodarjenju pojavljajo in jih je potrebno upoštevati pri načrtovanju ciljev in ukrepov za prihodnje obdobje (2025 - 2034). Slaba realizacija načrtovanega poseka v ZG preteklem obdobju, predvsem pa slabo izvajanje gojitvenih del sta glavna dejavnika za odstopanje in izražata problematiko izven gozdarstva.

Stanje v pogledu gozdnih fondov in sestojnih značilnosti

Razmerje razvojnih faz - ostaja neuravnoteženo. Razmerje med deležem starejših sestojev in premajhnim deležem mlajših razvojnih faz se enoti skorajda ni spremenilo. Delež debeljakov ostaja enak, saj je skoraj 5% drogovnjakov prešlo razvojno fazo, prehod iz mladovij v drogovnjake pa ni bil izveden v skladu z načrtovanim ciljem. Glede na postavljen cilj v preteklem ureditvenem obdobju nam primanjkuje 5% (cca 300 ha) mlajših razvojnih faz. V deležu debeljakov in sestojev v obnovi je trend obnove zaznan, vendar je premalo intenziven. Za hitrejšo preraščanje razvojnih faz so potrebni intenzivnejši ukrepi pospešene obnove in končni poseki v sestojih, ki so dobro pomlajeni. Intenzivnejšo izvajanje nege letvenjakov je nujno za povečanje drogovnjakov.

Lesna zaloga in delež listavcev - na nivoju GGE se je glede na preteklo obdobje dvignila za 25m³/ha in to predvsem pri iglavcih. Glede na delež v lesni zalogi pa je relativno povečanje večje pri listavcih (9%), pri iglavcih pa 5,0%. Glede na rastiščne danosti je delež smreke še vedno prevladujoč in ga je potrebno sprejeti kot realno dejstvo tudi za prihodnje gospodarjenje. Povečevanje deleža listavcev, predvsem bukve lahko ocenimo kot pozitivno, vendar le v smislu zagotavljanja biotske pestrosti in večanja stabilnosti sestojev. V celoti razmišljati o listavcih in večanju njihovega deleža za kvalitetne sortimente, pa je glede na sedanje stanje sestojev nerealno. Potrebno je biti pozoren na kvalitetne sestoe javorja, medtem ko bukev in jesen (predvsem zaradi bolezni) ostajata na kvaliteti drvi. Glede na debelinsko strukturo bi bilo potrebno pri listavcih izvesti intenzivne gojitvene ukrepe do faze drogovnjaka, z večanjem njihovega deleža pri obnovi pa zagotavljati predvsem pogoje za ekološko stabilnost sestojev. Preveč iglavcev glede na rastiščne danosti ter neugodna debelinska struktura pomenita nestabilnost in večjo ogroženost sestojev zaradi ujm in manjšo odpornost proti številnim škodljivcem, posebej na neprimernih rastiščih. Slaba pestrost drevesnih vrst zmanjšuje tudi biotsko pestrost in prehranske pogoje za prostoživeče živali.

Prirastek - se je povečal za 0,10 m³/ha/leto (iz 9,27 m³/ha na 9,37 m³/ha). Povečanje je nekoliko večje pri listavcih, medtem ko je pri iglavcih na skoraj enaki višini. Pri tem velja poudariti, da na posameznih rastiščih prirastek pada, predvsem prirastek smreke. V povezavi z neustrezno debelinsko strukturo je gibanje prirastka opozorilo, da sestoji prehajajo v faze, kjer bo za pravilno usmerjanje predvsem pri iglavcih potrebno intenzivno in usmerjeno ukrepanje, ki mora temeljiti na stanju sestojev in čim boljši opredelitvi sestojnih parametrov (ocena lesne zaloge, stanje pomladka, vitalnost sestoja).

Naravna obnova in listavci - GGE je primer več desetletnega načrtnega povečevanja listavcev. Skozi 70-letno obdobje se kaže, da se razmerja deležev drevesnih vrst spreminjajo zelo počasi. Delež bukve v LZ se je od leta 1985 (5,1%) povečal za 3% (8,2% v letu 2025). V absolutnih številkah pomeni, da se je v LZ povečal delež listavcev iz 15m³/ha na 37 m³/ha. Pri tem gre tako za naravno kot umetno obnovo. Še vedno v podmladku prevladuje smreka, vendar je delež listavcev večji kot v sami LZ. Pri umetni obnovi so tudi v preteklem ureditvenem obdobju imeli prednost listavci, vendar se je poleg macesna sadila tudi smreka.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Stanje v pogledu zagotavljanje funkcij gozdov in usklajevanje različnih interesov

GGE Mislinja je primer kjer se skozi izvajanje različnih projektov osredotočamo na ukrepe za krepitev ekoloških in socialnih funkcij in iskanje inovativnih rešitev usklajevanja različnih interesov deležnikov v prostoru. Ob tem so bila upoštevana območja, kjer je prekrivanje funkcij in je bilo **potrebno sodelovanje** med različnimi porabniki prostora. V območju Natura 2000 se je gospodarilo v skladu s predpisanimi smernicami, predvsem pa so na teh površinah izvajali številni projekti za tarčne vrste in HT. Z različnimi deležniki so se usklajevale tudi površine za turizem in rekreacijo, kjer je bilo prav v preteklem ureditvenem obdobju veliko poseganja za razvoj turizma.

- **Izgradnja in vzdrževanje gozdnih vlak** – v preteklem obdobju je bila v enoti Mislinja intenzivna. Zgradilo se je 18,7 km gozdnih vlak, pretežni del v okviru Programa razvoja podeželja. 25,43 km gozdnih vlak je bilo rekonstruiranih. Gradnja je bila intenzivnejša v zasebnih gozdovih (14,7 km), v državnih pa je bilo več rekonstrukcij (3,8 km). Z izgradnjo vlak in uvedbo novih tehnologij pri spravilu lesa (traktorske prikolice), predvsem pa z nabavo varnejših traktorjev in ustrezno opremo za sečnjo ter spravilo, se je intenziviralo gospodarjenje z gozdovi. Z izvedbo številnih tečajev za varno delo s traktorjem za lastnike gozdov, se vse bolj zagotavlja tudi varnost pri delu. V enoti prevladuje pretežno spravilo s traktorji (86,7 %) in v manjšem deležu kombinirano spravilo. Pri sistemu gradnje gozdnih vlak je zaradi prevladujoče zasebne posesti v veliki meri vpliv lastnika, pomembno je sodelovanje gozdarjev in lastnikov gozda ter načrtna gradnja.
- **Gozdne ceste** - imajo v GGE zaradi poselitve tudi poudarjen javni značaj. Vzdrževanje postaja vse pomembnejše, pri zagotavljanju sredstev pa sodelujejo tudi lokalne skupnosti Mislinja. Kljub dobremu sodelovanju razpoložljiva sredstva dostikrat ne zadostujejo. Pri gospodarjenju z gozdovi so pomembne tudi javne ceste, ki so večina asfaltirane in otežujejo deponiranje ter skladiščenje lesa. Z ekonomskega vidika so problem tudi razpršene sečnje in nepredvidene sanitarne sečnje. Te se pojavljajo razpršeno, v različnih koncentracijah, pri tem pa je pomemben pravočasen dostop in posek ter spravilo za preprečevanje gradacije podlubnikov. Na takih območjih je potreben celosten in strokovni pristop, natančna priprava in organizacija dela ter upoštevanje ekološkega in ekonomskega vidika.
- Območja primerna za strojno sečnjo so predvsem v vršnem delu Pohorja na vzhodu GGE Mislinja. Gre za območja Skrivnega hriba, Komisije, Rogle, Turna, Volovice in vršnji deli Zaloške planine.
- **Izobraževanje, sodobna in varnejša oprema** - delavci ZGS so s strokovnim delom pri načrtovanju prometnic organizirali tudi izobraževanja in usposabljanja lastnikov gozdov za varno delo v gozdu in varno vožnjo s traktorjem.

Ocena in primerjava vseh parametrov kaže, da so gozdovi v GGE Mislinja razvojno v času kulminacije lesne zaloge. V prihodnjem obdobju bodo potrebni ukrepi, ki bodo zagotavljali dolgoročno trajnost donosov in hkrati kratkoročno (v prihajajočem ureditvenem obdobju) intenzivnejše posege s ciljem hitrejšega prehajanja sestojev v obnovi v mlajše faze. Analize preteklih ukrepov kažejo, da so bili posegi premalo intenzivni. Predvsem je bilo poseganja tako s sečnjo kot negovalnimi ukrepi premalo v sestojih mlajših faz listavcev. V GGE so listavci tako razvojno kot kakovostno samo v vlogi melioratorja, vrednostno pa ne dosegajo ciljev. Pomembno je, da so načrtovani ukrepi za prihodnje gospodarjenje postavljeni glede na sedanje stanje gozdov in našteje probleme, predvsem pa tako, da bodo ob realizaciji ukrepov sečnje in nege sledili postavljenim ciljem in usmeritvam. Mešani gozdovi z več listavci ter kvalitetni in stabilni gozdovi, kjer bo ugodno razmerje razvojnih faz, bodo odporni tudi na vse večje spremembe okolja (podnebne) in zunanje vplive na gozd.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Površina gozdov

Preglednica 54/D-GFR1: Razvoj gozdnih površin v obdobju 1955 do 2025

Leto	Lastništvo	Površina gozda (ha)	Delež (%)	Indeks ZS	Indeks DS	Površina gozda GE (ha)	In deks GE
1955	ZS	2.262,32	39,22	1,00		5.768,01	1,00
1955	DS	3.505,69	60,78		1,00		
1965	ZS	2.202,87	37,81	0,97		5.826,27	1,01
1965	DS	3.623,40	62,19		1,03		
1975	ZS	2.234,65	38,16	0,99		5.855,91	1,02
1975	DS	3.621,26	61,84		1,03		
1985	ZS	2.249,04	38,60	0,99		5.826,95	1,01
1985	DS	3.577,91	61,40		1,02		
1995	ZS	3.117,99	53,49	1,38		5.828,80	1,01
1995	DS	2.710,81	46,51		0,77		
2005	ZS	3.181,34	54,65	1,41		5.820,98	1,01
2005	DS	2.639,64	45,35		0,75		
2015	ZS	3.196,78	53,61	1,41		5.962,87	1,03
2015	DS	2.766,09	46,39		0,79		
2025	ZS	3238,10	53,82	1,43		6.016,86	6.016,86
2025	DS	2778,76	46,18		0,79		

Opomba: Podatki o gozdnih fondih za prejšnja obdobja so povzeti iz GGN GGE Mislinja (2015 - 2024)

Podatki o površini gozdov se vodijo od prve gozdne inventure (V DG od leta 1955, v ZG od leta 1965). Ugotovljena skupna površina gozdov je bila 5.768,01 ha. Skozi obdobja se je rahlo spreminjala. Prvi porast je bil v obdobju od 1955 do 1965 zaradi zaraščanja kmetijskih površin in pogozditve strmih, za kmetijstvo neprimernih površin. V ureditvenem obdobju 1995 - 2015 je poleg zaraščajočih površin povečanje gozda tudi zaradi ponovne vključitve gozdnih cest v gozdno površino. V zadnjem obdobju se je površina povečala za 53,99 ha. Sprememba je zaradi vključitve zaraščajočih površin, ki so bile v skladu z Zakonom o gozdovih in vednostjo lastnikov gozdov ter strokovnih delavcev na KE Mislinja vključene v gozd. Z izdajo odločb je bilo izvedenih 26,41 ha krčitev večinoma v kmetijske površine. Ostale manjše razlike so nastale zaradi natančnejših zarisov gozdnega roba v zadnjem ureditvenem obdobju z uporabo sodobnih pripomočkov (posnetki DOF25 - 2022, letalsko snemanje terena LIDAR - 2016). Zarisi so bili usklajeni tudi z RABO tal (2024).

Skozi ureditvena obdobja se je bistveno bolj spreminjala lastniška struktura gozdov. V prvem obdobju je bilo prevladujoče državno lastništvo (60,78 %). Največje spremembe so nastale v obdobju 1995 - 2005, ko se je površina državnih gozdov zaradi denacionalizacije zmanjšala iz 61,40 % na 45,35 %. Lastniško razmerje se je v zadnjih dveh desetletjih rahlo spremenilo. Ostale spremembe lastništva so manjše, po parcelah znotraj posameznih odsekov.

Lesna zaloga, prirastek, možni posek

Preglednica 55/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1955 do 2025

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1955	5.768,01	179	14	193						
1965	5.826,27	225	17	242						
1975	5.855,91	249	18	267				4,7	0,2	4,9
1985	5.826,95	280	20	300	6,94	0,49	7,43	4,7	0,2	4,9
1995	5.828,80	297	22	319	7,60	0,55	8,15	3,7	0,2	3,9
2005	5.820,98	350	37	387	7,46	1,01	8,47	4,8	0,4	5,2
2015	5.962,87	391	42	433	8,14	1,13	9,27	6,6	0,7	7,3
2025	6.016,86	413,1	45,5	458,6	8,16	1,21	9,37	8,18	0,87	9,04

Opomba : Vrednosti gozdnih fondov za pretekla obdobja so povzete iz GGN GGE Mislinja (2015-2024).

Opomba : V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek za vse gozdove brez rezervatov (in ne realiziran posek).

Lesna zaloga v GGE Mislinjo skozi obdobja rahlo narašča. V prvih ureditvenih obdobjih so lesno zalogo ocenjevali okularno in deloma s polno premerbo. V zadnjih štirih desetletjih se lesna zaloga in prirastek izračunavata s pomočjo meritev na stalnih vzorčnih ploskvah in okularnih ocen. Zato je trend rasti realno primerljiv le za zadnja

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

štiri ureditvena obdobja. V tem obdobju je bil dvig lesne zaloge za slabih 140 m³ oziroma za 34,7% (pri iglavcih 39,1 %, pri listavcih pa kar 106,8 %). Delež listavcev v skupni lesni zalogi se je v tem obdobju povečal za 3,7 % (iz 7,0 % na 10,7 %), kar je pozitiven trend pri zasledovanju dolgoročnega cilja povečanja deleža listavcev.

Prirastek se je od leta 1995 (realno primerljivo obdobje) povečal za 1,12 m³/ha oziroma 13,7 % (pri iglavcih za 7,1 %, pri listavcih pa 105,5 %). Delež prirastka listavcev v skupnem prirastku je bil pred štirimi desetletji 6,75 %, pri zadnji meritvi pa 12,19 %, kar kaže na načrtno ohranjanje in pospeševanje listavcev.

Realizacija možnega poseka je bila različna skozi obdobja, zaznamovale so jo gospodarske in družbene razmere. V zasebnih gozdovih je v veliki meri odvisna od tržnih razmer in potreb lastnikov. V zadnjih obdobjih je realizacija odraz večjega deleža sanitarnih sečenj. Neizvajanje načrtovane sečnje se odraža v kvaliteti in stabilnosti sestojev. V strukturi lesne zaloge je veliko debelega drevja, kvaliteta je povprečna (pojav gnilobe), glede na rastišča pa primanjkuje pa kvalitetno drevje.

Preglednica 56/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1963 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali igl	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1985	86,6	2,3	3,5	1,0	0,0	5,1	0,0	1,2	0,0	0,4
1995	84,4	2,3	5,2	0,9	0,0	5,4	0,0	1,4	0,0	0,2
2005	84,5	1,8	3,4	1,0	0,0	7,3	0,0	2,0	0,0	0,0
2015	84,7	1,7	3,1	0,9	0,0	7,7	0,1	1,6	0,0	0,2
2025	84,5	1,9	3,0	0,7	0,0	8,2	0,0	1,4	0,0	0,3

* Opomba : Podatki za pretekla ureditvena obdobja so vzeta iz GGN GGE Mislinja (2015 - 2024).

Drevesna sestava

Razvoj iglavcev – v enoti je skozi vsa obdobja trend zmanjševanja deleža iglavcev. V zadnjih štirih desetletjih so se zmanjšali za 3,3 %, najbolj se je zmanjšal delež smreke (za 2,1 %). Kljub temu ostaja prevladujoča drevesna vrsta s 54,5 % deležem v skupni lesni zalogi in bo pomembna vrsta tudi v prihodnje. Delež jelke je bil največji v prvih treh desetletjih, potem se je znižal zaradi umiranja. V zadnjih štirih desetletjih se je rahlo dvignil (za 0,4 %), najbolj v zadnjem desetletju, kar kaže na njeno vitalnost. Delež bora skozi vsa obdobja rahlo pada, delež macesna ostaja v podobnem deležu. Od ostalih iglavcev se posamezno pojavljata za pestrost duglazija in cemprin.

Razvoj listavcev - delež listavcev skozi obdobja počasi narašča. Od leta 1995 se je njihov delež v skupni lesni zalogi dvignil za 3,2 %. Največji dvig je pri bukvi (3,1 %) in plemenitih listavcih (0,2 %) ki jih pospešujejo pri gospodarjenju (sečnja, nega, naravna in umetna obnova) predvsem na bogatih rastiščih. Ostali listavci (hrast, češnja, gorski brest, beli gaber) se pojavljajo v manjšem obsegu, ne vplivajo na delež lesne zaloge, so pa pomembni za pestrost drevesnih vrst. Mehki listavci (črna jelša, siva jelša, vrba ..) se pojavljajo predvsem ob vodotokih, njihov delež se bistveno ne spreminja. Breza in jerebika sta pomembni vrsti sukcesijskega stadija. Trend razvoja drevesnih vrst sledi cilju, da se oblikujejo drevesno mešani sestoji, ki bodo odpornejši na temperaturne in podnebne spremembe.

Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka v %

	Lesna zaloga %						Prirastek %							Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi							
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj		
Iglavci	100,0	92,0	86,3	114,3	123,6	105,5	123,9	105,5	93,6	108,7	82,9	100,2	123,4	
Listavci	90,0	100,1	101,4	113,6	143,1	109,3	92,9	100,0	108,0	128,6	144,4	107,1	119,4	
Skupaj	100,0	93,2	87,8	114,2	124,8	105,9	116,7	104,5	95,2	110,2	85,8	101,1	123,0	

Lesna zaloga se je glede na zadnje ureditveno obdobje dvignila za 5,9 %, najbolj v petem debelinskem razredu (24,8 %), kjer je tudi največji delež (32 %) lesne mase. Dvig prirastka je manjši in znaša 1,1 %, prirastek je največji v prvem debelinskem razredu (116,7 %). Padec lesne zaloge in prirastka iglavcev v tretjem in petem debelinskem razredu kaže na izostala redčenja, dvig lesne zaloge pri listavcih pa na učinke redčenj plemenitih listavcev. Indeksi rasti lesne zaloge in prirastka so večji pri listavcih. Načrtovan možni posek je v prihodnjem ureditvenem obdobju za 23 % višji kot je bil v preteklem obdobju.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Preglednica 58D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva - GGE

	Iglavci (m3)	Listavci (m3)	Skupaj (m3)
LZ v prejšnjem ured. obdobju	2.334.145	248.016	2.582.161
Prirastek (letni*10)	485.280	67.640	552.920
Sečnje po evidenci	322.561	18.531	341.092
Pričakovana zaloga	2.496.864	297.125	2.793.989
Ugotovljena zaloga	2.485.589	273.549	2.759.138
% (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	99,55	92,07	98,75

Preglednica 59/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva – Zasebni gozdovi

	Iglavci (m3)	Listavci (m3)	Skupaj (m3)
LZ v prejšnjem ured. obdobju	1.179.499	153.068	1.332.567
Prirastek (letni*10)	252.450	44.500	296.950
Sečnje po evidenci	139.800	12.650	152.451
Pričakovana zaloga	1.292.149	184.918	1.477.066
Ugotovljena zaloga	1.278.949	177.194	1.456.143
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	98,98	95,82	98,58

Preglednica 60/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po kategorijah lastništva – Državni gozdovi

	Iglavci (m3)	Listavci (m3)	Skupaj (m3)
LZ v prejšnjem ured. obdobju	1.154.646	94.948	1.249.594
Prirastek (letni*10)	232.830	23.140	255.970
Sečnje po evidenci	182.761	5.880	188.641
Pričakovana zaloga	1.204.715	112.208	1.316.923
Ugotovljena zaloga	1.206.640	96.355	1.302.995
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	100,16	85,87	98,94

Opomba: Za kontrolni izračun smo upoštevali prirastek za preteklo obdobje. Pri poseku (evidenca) ni zajet posek izven gozda.

Po podatkih uradne evidence (program xTi) je odstopanje med ugotovljeno ter pričakovano lesno zalogo na nivoju GGE 1,25% in je ugotovljena nižja kot je pričakovana. V zasebnih gozdovih je ugotovljena lesna zaloga po evidenci za 1,42 % manjša od pričakovane, v državnih gozdovih pa je nižja za 1,6 %.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

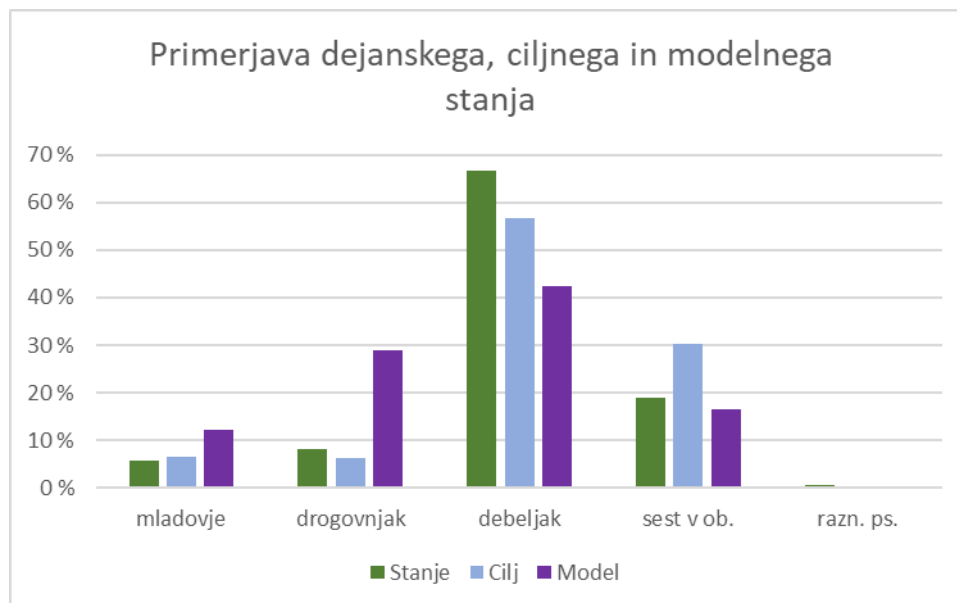
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 61/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	330,62	5,74	5,74	17+10	12	691,19	-360,57
Drogovnjak	467,13	8,11	8,11	40	29	1670,37	-1203,24
Debeljak	3838,4	66,64	66,64	48	42	2419,17	1419,23
Sestoj v obnovi	1093,81	18,99	19,51	21+11	17	979,18	114,63
Raznomerni (ps-šp)	29,95	0,52	0		0	0	
Skupaj	5.759,91	100	100	126+21	0	0	

Primerjava dejanskega stanja razvojnih faz in modelnih površin je osnova za presojo stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti. Modelno stanje razvojnih faz je oblikovano **za vse večnamenske gozdove (5759,91 ha)** v GGE Mislinja, kjer se izvajajo gozdnogospodarski ukrepi. Modelno stanje v GGE je oblikovano v skladu z modelnim stanjem in usmeritvami GGN GGO Slovenj Gradec (2021 - 2030). Nastalo je kot ponderirana sredina modelov po posameznih rastiščnogojitvenih razredih. V GGE so zastopane vse razvojne faze. Pri opisih sestojev je bilo še 29,95 ha površin opredeljenih kot raznomerni sestoji. Pojavljajo se posamezno ali v skupini, prostorsko ločeni sestoji znotraj različnih RGR, kjer so tudi obravnavani. Glede na sklep sestoja, podmladek in zasnov, negovanost in lesno zalogo ter predvidene ukrepe smo jih v modelu dodali k debeljakom in sestojem v obnovi. Zanje ni opravljena presoja stanja in razvoja gozdov z vidika debelinske strukture.

Grafikon 7: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah gozdov.

Modeli so pripomoček, s katerim prikažemo uravnoteženo stanje in dolgoročni cilj, ki se mu želimo približati z načrtnim gospodarjenjem. V GGE Mislinja primerjava dejanskega, ciljnega in modelnega stanja razvojnih faz razvojnih faz kaže, da poteka razvoj gozdov v pravo smer, vendar je počasen.

V večnamenskih gozdovih so skupinsko enomerni gozdovi, kjer prevladujejo debeljaki in sestoji v obnovi. Glede na uravnoteženo stanje je debeljakov preveč, primanjkuje pa mladovij in drogovnjakov.

Glede na strukturo lesne zaloge v gospodarskih gozdovih prevladuje debelo drevje (premer nad 40 cm). Struktura razvoja lesne zaloge pa kaže, da se je zmanjšal delež tanjšega drevja in še povečal delež debelega drevja (iz 47,9 % na 41,1 %).

Mladovja (5,74 %) so se povečala za 1,5 % površin, vendar predstavljajo le 12,2 % modelnega stanja. Pojavljajo se pretežno na manjših površinah in prostorsko razpršenih lokacijah. Pretežno so nastala s pomladitvenimi sečnjami. Delno pomlajene in ogolele površine so nastale tudi s končnimi poseki zaradi ujim in podlubnikov.

Delež drogovnjakov (8,11 %) se je povečal za 4,1 %. Tu je odstopanje največje, saj predstavljajo komaj 29 % modelnega stanja. Do zelenega stanja bo mogoče priti dolgoročno preko povečanja deleža mladovij.

Delež debeljakov (66,64 %) se je znižal za 0,2 %. V primerjavi z modelnim stanjem je še vedno previsok, čeprav je odstopanje najmanjše.

Delež sestojev v obnovi (18,99 %) se je povečal za 4,1 % in je zelo pomemben ukrep pri prestrukturiranju razvojnih faz v večnamenskih gozdovih. Zmanjšal se je delež raznomernih gozdov in predstavljajo 0,5 %.

Ocena stanja gozdov kaže, da je bilo gospodarjenje v preteklem obdobju pravilno načrtovano, vendar so niso bili izvedeni vsi ukrepi oziroma dovolj intenzivno. Dovolj intenzivno se niso izvajale negovalne sečnje, predvsem končne pomladitvene sečnje, ki so bile načrtovane za večanje deleža mladovja in posredno drogovnjakov.

V prihodnjem ureditvenem obdobju bo za zagotavljanje trajnosti potreben načrten in selektivni pristop pri izvajanju ukrepov glede na stanje sestojev, rastišče in dinamiko razvoja gozda. Pomembno je intenzivnejše ukrepanje na bogatih rastiščih. Potrebno je opredeliti sestoje, kjer se bo lesna masa akumulirala in sestoje, kjer se bo obnova nadaljevala in zaključila. V enoti prevladuje zasebna posest in lastniki, ki jim je gozd pomemben vir dohodka, zato je trajnost pomembna tudi z vidika posesti. Ugotavljamo, da sprememba razmerja razvojnih faz ne bo skokovita, ampak postopna. Potrebna je previdnost, strpnost in selektiven pristop glede na rastišča in pri tem upoštevati tudi potrebe lastnika, ekonomski in socialni vidik. Intenzivnost načrtovanih ukrepov je potrebno prilagoditi velikosti posesti in skrbeti za trajnost v okviru posesti. Pri večjih posestih je načrtovano ukrepanje intenzivnejše, vendar večji posestniki načrtovanih sečenj ne realizirajo v celoti. S svetovanjem pri odkazilu, o pomenu vrste in načina sečnje na razvoj gozda, je potrebno lastnike izobraževati o koncentraciji in ekonomiki sečenj.

Zaradi večjih temperaturnih sprememb in pojava gradacije podlubnikov bo tudi v prihodnje več sanitarnih sečenj in odstopanj od načrtovanih negovalnih sečenj. Zato je načrtno spremljanje razvoja gozdov in podlubnikov ter pravočasni posek in sanacija poškodovanega drevja z vidika trajnosti ena izmed glavnih usmeritev k uravnoteženemu razmerju faz in stabilnemu gozdu.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Osnovna usmeritev pri gospodarjenju z gozdovi v GGE Mislinja je trajno zagotavljanje in krepitev vseh funkcij gozdov. Pri presoji trajnosti z vidika zagotavljanja vseh funkcij gozdov je potrebno upoštevati stanje gozdov v enoti, načrtovane usmeritve in realizacijo načrtovanih ukrepov. Pomemben je naravovarstveni, socialni in ekonomski vidik gospodarjenja z gozdovi. Zaradi močne zastopanosti ekoloških in socialnih funkcij v enoti se le te prekrivajo, zato je potrebno usklajevanje interesov vseh porabnikov prostora.

Gozdovi v enoti Mislinja kljub pomembni lesnoproizvodni funkciji na 1. stopnji poudarjenosti omogočajo trajno zagotavljanje vseh ostalih funkcij gozda. Zagotavljanje proizvodne funkcije v razvojno uravnoteženih, vitalnih in mešanih sestojih zagotavlja tudi delovanje vseh drugih funkcij gozda. Za hitrejši premik k uravnoteženemu stanju razvojnih faz in krepitev lesnoproizvodne funkcije je v prihodnje potrebno s pospešenimi in končnimi pomladitvenimi sečnjami povečati delež mladovij in posredno delež drogovnjakov, zagotavljati primerno mešanost in povečati delež listavcev, predvsem pa zagotoviti izvedbo vseh načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov. Probleme z vidika trajnosti v večji meri povzročajo nenačrtovani ukrepi sečnje (varstveno sanacijske sečnje zaradi ujm in podlubnikov) in neizvajanje negovalnih sečenj ter nujno potrebnih gojitveni del. Posledice neizvajanja načrtovanih ukrepov je slaba kvaliteta sestojev (sortimentov), predvsem pa je ogrožena stabilnost sestojev, ki ob zunanjih vplivih okolja postaja vse bolj pomembna.

Med ekološkimi funkcijam na 1. stopnji poudarjenosti, ki so opredeljene na 63,98 % gozdnega prostora in narekujejo gospodarjenje z gozdovi, sta najpomembnejši funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Zato je za zagotavljanje le teh pomembno, da se na ranljivih površinah ohranjajo mešani in stabilni sestoji. S pospeševanjem listavcev in skupinsko enomerne zgradbe je bila zagotovljena stabilnost na erodibilnih tleh in krepitev funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Na področju vodnih virov so bile upoštevane vse omejitve za krepitev hidrološke funkcije. Za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, s katerimi se zagotavlja življenjski prostor redkih in ogroženih vrst, so bili izvedeni načrtovani ukrepi, vendar ne v celoti. Z vzdrževanjem grmišč in travinj, s čiščenjem negozdnih površin, pestrih in strukturiranih gozdnih robov, se zagotavljajo prehranski pogoji za divjad in tako vzdržuje ravnovesje med gozdom in divjadjo. Na območju rastišč divjega petelina, kjer so časovne omejitve glede ukrepov v gozdu, so bile le - te upoštevane, kar pa je za lastnike gozdov omejujoč dejavnik pri gospodarjenju z gozdom (vršni del Pohorja). Škode po divjadi so v mejah, da ne ogrožajo razvoja podmladka. Na ekološko pomembnih območjih in območju Natura 2000 je stanje kvalifikacijskih vrst ocenjeno kot stabilno ali nihajoče, padajoči trend je pri planinskem orlu in gozdnem jerebu ter triprstem detlu in divjem petelinu (Naravovarstvene smernice za GGN GGE Mislinja 2025 - 2034). V prihodnje je potrebno upoštevati usmeritve v poglavju 6.2.3. Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Socialne funkcije so na 1. stopnji poudarjenosti na 4,92 % gozdnega prostora, opredeljuje jih sedem funkcij. Najbolj poudarjeni sta raziskovalna in funkcija varovanja naravnih vrednot v gozdovih gozdnih rezervatov Ovčarjevo in Lovrenška jezera.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Na površinah, kjer so evidentirane okolju prijazne socialne funkcije, je zagotovljena njihova trajnost in hkrati tudi trajnost vseh ekoloških funkcij, s katerimi se prekrivajo. Gozdni prostor, kjer so evidentirane okolju obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, poučna, turistična in obrambna), je praviloma obremenjen z večjim dotokom ljudi, ki prinašajo v gozd motnje, nemir in hrup (pohodništvo, gorsko kolesarjenje, motorne sani, motorna kolesa in rekreacija).

Z vidika estetske funkcije je negativen tudi proces zaraščanja, ki je prisoten predvsem v višjih predelih enote in spreminja podobo krajine, hkrati pa se zmanjšujejo prehranski pogoji za divjad, kar je pomembno z vidika funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in ravnovesja gozd - divjad. Tako divjad vrši večji pritisk na naravni pomladek v gozdu, še posebej na objekte s sajenimi listavci, hkrati pa se divjad pomika v nižje predele, kjer si zadovolji potrebe po hrani. V gozdnati, predvsem pa v kmetijski krajini v dolini, je problem tudi uporaba gnojil na travnih površinah in širših vodozbirnih območjih.

V višjih predelih gozdne krajine, kjer je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti še posebej pomembna, se na ugodnejših legah (položnejša pobočja) povečujejo nekontrolirane vožnje z motornimi kolesi, motornimi sanmi in gorskimi kolesi, kar pušča negativne posledice. Na tem področju bo v prihodnje potrebno sodelovanje z drugimi strokovnimi službami in razmisleki o morebitnih površinah, ki bi jih izločili za namene rekreacije.

Razvoj turističnih, rekreativnih in drugih okolje obremenjujočih dejavnosti na področju GGE doslej ni povzročal večjih konfliktnih situacij, je pa tudi v prihodnje bistvenega pomena sodelovanje z drugimi strokovnimi službami na lokalnem in državnem nivoju. Potrebno bo tudi v prihodnje preišljeno načrtovati ukrepe, poleg strokovnih vidikov upoštevati druge uporabnike prostora, predvsem pa interese lastnikov, saj v enoti prevladuje zasebna gozdna posest.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilj

Cilji gospodarjenja z gozdovi v GGE so usklajeni s cilji GGN GGO (2021 - 2030). Osnovni cilj je mnogonamensko gospodarjenje, trajna in optimalna proizvodna zmogljivost, skladna z naravnimi danostmi, potrebami lastnikov gozda in širše družbe, ki se odraža v funkcijah gozda in njihovi poudarjenosti.

Cilji upoštevajo tudi smernice za prilagajanje gospodarjenja z gozdovi na podnebne spremembe in splošne usmeritve glede ponorov ogljika. Samo mešani, stabilni in razvojno uravnoteženi gozdni sestoji zagotavljajo v prihodnosti gospodarjenje za cilje, ki so: proizvodni, ekološki in socialni, ter se med seboj povezujejo in dopolnjujejo. Izhajajo iz valorizacije (vrednotenja) funkcij gozdov, ki so opredeljene v GGE in realnih možnosti za njihovo doseganje pri gospodarjenju z gozdovi.

Splošni cilji so prikazani skladno z GGN GGO Slovenj Gradec (2021 - 2030), kjer so bili cilji razvrščeni glede na oceno in rezultate spletne ankete za vrednotenje ciljev.

Proizvodnja lesa v vseh gozdovih

- trajna proizvodnja lesa in čim večji donos ob optimalni izkoriščenosti proizvodne sposobnosti rastišč,
- zagotovljen dohodek, delo in lesna surovina za predelavo ali energijo, vsem lastnikom in širši družbi,
- povečana kvaliteta sortimentov za čim večji dohodek (ne glede na gospodarske in ekološke razmere),
- v lokalnem okolju ohranjanje delovnih mest in zaposlitev v gozdno - lesnem sektorju,
- v zasebnih gozdovih dohodek kot glavni vir dohodka za ohranitev kmetij - celkov, možnost dopolnilnih dejavnosti (opravljanje gozdarskih del v lastnem gozdu in lokalnem okolju),
- širša uporaba lesa v lokalnem okolju (lesena gradnja in druge rabe lesa, biomasa, les za kurjavo,...),
- načrtno gospodarjenje in realizacija načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov (možni etat in gojitvena dela), ki zagotavlja ekonomsko in socialno varnost lastnikom gozda,
- povečana odprtost gozdov in optimalni način sečnje ter spravilo lesa,
- ohranjanje proizvodne sposobnosti in zagotovitev vseh funkcij na poškodovanih površinah po ujmah in podlubnikih,
- obnova načrtovanih območij sanacije z vrstno pestrimi in klimatskim spremembam prilagojenimi sestoji,
- razmerje razvojnih faz za prihodnje ureditveno obdobje: 5,8 % mladovij, 7,8 % drogovnjakov, 66,7 % debeljakov in 18,2 % sestojev v obnovi s ciljno lesno zalogo 465 m³/ha (ob realizaciji načrtovanih gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih ukrepov). Majhen delež je tudi raznomernih gozdov (1,6 %).

Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst

- varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij,
- ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij,
- izvajanje ukrepov za ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini,
- ohranitev gozdov na absolutno gozdnih tleh in na površinah s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami, posebej pokrito z gozdno vegetacijo na erodibilnih, plazovitih in plazljivih območjih,
- stabilni, naravni sestoji, ki bodo odporni na vremenske ujme, bolezni in škodljivce ter prilagojeni na klimatske spremembe.
- Ohranjanje voda ter naravnega ravnovesja vodnih ekosistemov
- ohranjanje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin (virov pitne vode),
- krepitev hidrološke vloge gozdov, posebej pa na območjih pitne vode,
- ohranjanje in izboljšanje zgradbe gozdnih sestojev, da bodo optimalno prispevali k izravnemu vodnemu režimu (zadrževanje površinskega odtoka, ohranjanje stabilnosti in varovanja tal na obrežjih potokov in rek, ki imajo hudourniški značaj).

Varovanje pred naravnimi nesrečami

- varovanje tal in gozdnih sestojev,
- ohranjanje strukturno pestrih gozdnih sestojev, ki varujejo in stabilizirajo plazljive in strme brežine nad železnico, cestami, nižje ležečimi naselji in v hudourniških območjih,
- varovanje gozdnih sestojev in tal na vseh gozdnih površinah, varovanje pred naravnimi nesrečami (snežni in zemeljski plazovi, podori, poplave).

Čiščenje zraka in regulacija klime

- ohranjanje zdravega življenjskega okolja v vseh krajinskih tipih, ohranjanje gozdnih kompleksov, oblikovanje stabilnih, pestrih gozdnih robov za zdravo življenjsko okolje in blaženje klimatskih ekstremov ter regulacije klime,
- ohranjanje gozdnih kompleksov in skupin gozdnega drevja v bližini večjih naselij (Mislinja, Zgornji in Srednji Dolič).

Rekreacija in turizem

- gozdovi, ki bodo omogočali različne, predvsem okolju prijazne rekreativne aktivnosti v gozdnem prostoru,
- gozdovi, ki bodo skupaj s tipično krajino celkov zaščitni znak razvoja trajnostnega turizma in pomemben del turistične ponudbe (kolesarske in pohodne poti v dolini),
- v območju rekreativnih in turističnih dejavnosti (v bližini Roglje in Kop) usmerjen razvoj rekreacije in gozda s ciljem, da se vzpostavi nadzor nad aktivnostmi, ki obremenjujejo gozd in gozdni prostor.

Zagotovitev ponorov ogljika

- stabilni gozdovi, ki zagotavljajo visoko kopičenje ponorov ogljika,
- nadaljnje kopičenje CO₂ v lesni masi na ravni sedanjega, pri čemer so posebej pomembni gozdovi, ki so prepuščeni naravnemu razvoju (ekocelice in rezervati).

Lov in dohodek od lova

- upravljanje s populacijami divjadi ter lov in lovski turizem s prodajo trofejev in divjačine,
- gospodarjenje z gozdom kot življenjskim okoljem divjadi za ohranjanje in izboljšanje biološkega ravnovesja med divjadjo in rastlinskimi habitatmi z uravnavanjem odvzema divjadi (trajni lov) in večanjem sestojne pestrosti.

Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov

- gozdovi, kjer so gozdne učne poti, tematske poti, izobraževalne točke in zagotavljajo možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje,
- gozdovi, ki omogočajo načrtno zbiranje podatkov, opazovanje rastlinskega in živalskega sveta v gozdnem prostoru, naravnih procesih in razvoja gozda (gozdni rezervati),
- dobra opremljenost prej omenjenih gozdov z učnimi objekti in strokovna usposobljenost gozdarjev za izvajanje izobraževanja in raziskovalnih dejavnosti,
- izobraževanje lastnikov gozdov in širše javnosti o vlogi gozdov, javni gozdarski službi, ogroženosti gozdov (klimatske spremembe, bolezni,...),
- izobraževanje kot učni objekti za promocijo gozdarstva (gozdni rezervati).

Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov

- optimalno izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda (gozdni sadeži in plodovi ter semena iz semenskih sestojev), usklajeno s potrebami lastnikov gozdov,
- vzdrževanje in ohranjanje površin izločenih semenskih sestojev z namenom pridobivanja semenskega materiala iz lokalnih provenienc (macesen in smreka),
- v večfunkcionalnih območjih usmerjanje razvoja dejavnosti in nadzor pridobivanja gozdnih proizvodov (zakonske omejitve),
- mešani sestoji, ki zagotavljajo kvaliteto čebeljo pašo.

Estetski videz krajine.

- ohranjen gozd kot prevladujoč element identitete koroške krajine (preprečevanje večjih krčitev gozdov, preprečitve obsežnejših zaraščanj kmetijskih površin, oblikovanje mozaičnih gozdnih robov in ohranjanje zanimivih dreves),
- ohranjati gozdove na lokacijah, kjer imajo izrazit estetski pomen (npr. kulise pomembnim objektom oz. območjem,...) in kjer zakrivajo estetsko moteče objekte.

Ohranjanje objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot

- ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo status kulturne dediščine in tistih, ki nimajo statusa in so z vidika kulturne dediščine pomembni, pa se nahajajo v gozdu ali gozdnem prostoru, na gozdnem robu ali njihovi neposredni okolici (cerkve, kapelice, ruševine gradov) ter naravne vrednote (izjemna drevesa),
- gospodarjenje z gozdovi tako, da se ne povzroči poškodovanja teh objektov,
- prilagojeno izvajanje gozdarske dejavnosti, da se ohranja in prepreči kakršnakoli ogroženost naštetih objektov,
- ohranjanje kulturne krajine in tradicionalne oblike poselitve v obliki celkov ter tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Splošne usmeritve pri gospodarjenju z gozdovi so usklajene s strategijami in usmeritvami GGN GGO (2021 - 2030). Določene so glede na zgoraj opredeljene splošne cilje:

- sonaravno gospodarjenje, ki omogoča trajno krepitev vseh vlog gozda,
- večnamensko gospodarjenje, prilagojeno proizvodni sposobnosti rastišč, razvojni dinamiki gozdov za zagotavljanje stabilnosti in trajnosti ter zmožnosti prilagajanja podnebnim spremembam in zagotavljanje ponorov ogljika,
- gospodarjenje prilagojeno potrebam lastnikov gozdov in usklajeno z drugimi porabniki prostora (z upoštevanjem zakonskih predpisov),
- gozdnogojitveni sistem gospodarjenja in zgradba gozdov prilagojena rastiščnim in sestojnim razmeram, predvsem pa funkcijam gozdov, pri čemer so upoštevane tudi potrebe lastnikov gozda (večjepovršinsko naj bo v večjih kompleksih državnih gozdov in pri večji zasebni gozdni posesti, kjer želimo povečati delež svetloljubnih vrst, malopovršinsko gospodarjenje na površinah s poudarjenimi ekološkimi funkcijami in na manjši, razdrobljeni posesti),
- lastnike gozdov vzpodbujati k realizaciji ukrepov sečnje in nege, s katerimi aktivno usmerjamo razvoj gozdov v smeri stabilnih in kvalitetnih sestojev (realizacija postaja vse pomembnejša s strokovnega in ekonomskega vidika, neizvajanje načrtovanih ukrepov in odmik pomeni ekonomsko in ekološko škodo),
- zagotoviti optimalno odprtost gozdov ter uporabo ustreznih tehnologij, ki naj se prilagajajo ekološki sprejemljivosti okolja, funkcijam gozdov ter potrebam lastnikov,
- prednostno ukrepanje v prihodnjem obdobju v sestojih, kjer je potrebna sanacija in obnova zaradi ujm in podlubnikov, na sanacijskih območjih izvajati varstvo gozdov kot prednostni ukrep,
- izvajanje sanitarnih sečenj pred rednimi sečnjami, da se s pravočasnimi poseki zmanjša trenutna škoda zaradi podlubnikov in tudi sekundarna škoda (spremljanje in izvajanje preprečevalnih in zatiralnih ukrepov, posebej v zasmrečenih sestojih),
- obnova nastalih površin naj bo usmerjena v oblikovanje sestojev, ki bodo odporni na naravne ujme in škodljivce že od vznika, obnova poškodovanih in ogolelih površin zaradi ujm in podlubnikov naj bo naravna v kombinaciji z umetno obnovo listavcev,
- z načrtnimi ukrepi sečnje in nege je potrebno težiti k uravnoteženemu razmerju razvojnih faz, povečati delež mladih razvojnih faz ter zmanjšati delež starejših sestojev,
- proizvodne dobe skrajšati v sestojih, ki ne izkoriščajo proizvodnega potenciala, v zasmrečenih sestojih, v sestojih z velikim deležem debelega drevja in v smrekovih sestojih na sanacijskih območjih,
- snovati mešane, vrstno pestre sestoje, skladno z rastiščnimi danostmi, večati delež listavcev in usmerjati razvoj gozdov v smeri naravne drevesne sestave, ki zagotavlja večjo odpornost na klimatske spremembe in vse pogostejše škodljivce in bolezni,
- pri obnovi s sadnjo vnašati drevesne vrste lokalnih provenienc, upoštevati podnebne spremembe in skrbno ter premišljeno ravnati s tujerodnimi drevesnimi vrstami (v bukovjih je možen vnos duglazije, v nižinskih gozdovih pa rdečega hrasta, črnega oreha),
- skrbno spremljati pojavljanje invazivnih drevesnih in grmovnih vrst, predvsem na odprtih in ogolelih površinah, ter skrbeti za odstranjevanje v primeru pojava,
- ohranjati naravne ekosisteme, pomembne drevesne vrste in vzdrževati usklajen odnos gozd - divjad za krepitev ekološke stabilnosti, izboljšati življenjske in prehranske razmere za prstoživeče živalske vrste in zagotavljati ustrezno prehransko kapaciteto za divjad,
- za zagotavljanje ponorov ogljika prilagojeno gospodariti (akumulirati lesne zaloge, izločiti ekocelice, sestoje prepustiti naravnemu razvoju),
- v gozdovih s poudarjeno socialno vlogo zagotoviti razgibano zgradbo sestojev, malopovršinsko posegati v gozd, ohranjati naravne posebnosti in kulturne spomenike v gozdu ter vzdrževati obstoječo infrastrukturo,
- na večfunkcionalnih območjih, kjer prihaja do nesoglasij in konfliktov, načrtno in aktivno sodelovati z lastniki gozdov, lokalnimi skupnostmi, drugimi strokovnimi institucijami in ostalimi deležniki,
- na vodovarstvenih območjih upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov,
- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje,
- ohranjati biotsko pestrost, ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območju Natura 2000,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- v GGE je treba izvajati naravovarstveni in gozdarski nadzor, predvsem v predelih povečanega obiska gozdov zaradi rekreacije in nabiralništva ter usmerjanje rekreacije (motokros vožnja po brezpotju, nenadzorovano gorsko kolesarjenje, še posebej na območju omejitev za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (greben Pohorja in rastišče divjega petelina), pri tem je potrebno upoštevati enake časovne omejitve kot pri sečnji in spravilu.

Usmeritve za sanacijo poškodb po ujmah in podlubnikih

- prednostno izvajati varstvo gozdov na površinah, poškodovanih po ujmah in gradaciji podlubnikov (poškodovane površine v zasmrečenih sestojih, na najboljših rastiščih in poškodovanih sestojih v višjih legah, kjer je problem obnove),
- sodelovati in koordinirati delo med strokovnimi službami in lastniki gozdov ter skrbeti za časovno in vsebinsko zaporedje izvajanje del (predvsem intenzivni preventivni ukrepi in pravočasni zatiralni ukrepi),
- ozaveščati lastnike gozdov o pomenu izvajanja preventivnih in zatiralnih ukrepov, sanaciji in obnovi ogolelih površin ter obveščati javnost o obsegu poškodb in potrebnih aktivnostih,
- zagotavljati varnost pri delu in vzpostaviti primerno odprtost z gozdno infrastrukturo (glede na terenske razmere) in preprečiti sekundarne škodo na gozdnih sestojih zaradi zamujene sanacije po podlubnikih,
- pri sanaciji izbirati učinkovit način sečnje (tehnologijo) in spravila (glede na terenske razmere tudi strojna sečnja, vožnja lesa s prikolico in spravilo lesa s transporterji),
- načrtovati in sanirati poškodovane površine z ukrepi obnove in nege, ki bodo ohranili proizvodni potencial gozdov in ostale funkcije gozda (glavni ukrepi so priprava površin za naravno ali umetno obnovo, sadnja in zaščita sadik, nega in obžetev naravnega mladja, uravnavanje drevesne sestave mladja, krepitev stabilnosti ter pospeševanje kakovosti in nega gozdnega roba),
- spremljati pojav tujerodnih (invazivnih drevesnih in grmovnih vrst) na večjih odprtih in ogolelih površinah in v primeru pojava nujno odstranjevati,
- po končani sečnji in spravilu na poškodovanih površinah je potrebno nadaljevati z ukrepi obnove, nege in varstva gozdov za zmanjšanje nadaljnjega razvoja in gradacije podlubnikov,
- zaradi klimatskih sprememb in pogostejših ujm je v prihodnje še večji poudarek na sodelovanju strokovnih služb, drugih institucij in lastnikov gozda,
- za optimalne učinke v prihodnje upoštevati primere dobrih praks (razvoj in uporaba novih tehnologij, usposobljenost kadrov, pozitivne izkušnje preteklih sanacij).

Usmeritve za obnovo, nego in varstvo gozdov

- gozdnogojitveni ukrepi se morajo izvajati (so nujni) na bogatih rastiščih s ciljem povečanja kvalitete, v umetno osnovanih mladovjih, ki zahtevajo večja vlaganja in v vseh nenegovanih sestojih, kjer je ogrožena stabilnosti sestojev,
- v GGE so nujni tudi ukrepi obnove na ogolelih površinah in gojitveni ukrepi v sestojih, poškodovanih po ujmah in podlubnikih, predvsem pa v mladovjih, ki se bodo sprostila z načrtovanimi pomladitvenimi sečnjami,
- izvajanje gozdnogojitvenih ukrepov je potrebno usmerjati v zagotavljanje stabilnost sestojev, krepitev odpornost proti zunanjim vplivom okolja, ki bodo v prihodnje vse pogostejši.
- V sestojih, ki so zaščiteni z ograjami strmimo k odpiranju mladovja z končnimi poseki.

Obnova

- z obnovo je potrebno povečati in zagotavljati zadostni delež sproščenih mladovij in mladovij pod zastorom starejših sestojev, predvsem v sestojih zaščitenih s ograjami
- intenziteta obnove mora biti prilagojena rastišču, sestoju, stanju podmladka in funkcijam gozda,
- v prihodnjem obdobju je v GGE Mislinja prednostna obnova na površinah, ki so nastale zaradi ujm in podlubnikov; obnova naj bo kombinacija naravne in umetne obnove,
- poudarek naj bo na naravni obnovi, predvsem na površinah, kjer ni zapleveljenosti in ostajajo posamezna drevesa kot zastor za ugodnejšo naravno obnov, umetna obnova naj bo na bogatejših delih ogolelih površin (s sadnjo listavcev in macesna),
- načrtovana sadnja oziroma spopolnitve s sadikami naj se izvaja po preteku 3 do 5 let po sečnji oziroma ujmi ali gradaciji podlubnikov, potrebna je strpnost in spremljanje naravne sukcesije, priporočljiva je tudi sadnja puljenk iz lokalnega okolja.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Obnova je predvidena:

- **v debeljakih**, ki so primerni za uvajanje v obnovo - gre za debeljake, ki ne izkoriščajo rastiščnih sposobnosti, debeljake z zrelim in manj kvalitetnim drevjem in vrzelastim sklepom, debeljake, ki so že pomlajeni in debeljake, ki so bili poškodovani po ujmah; v enoti je načrtovana obnova v 20 % debeljakov,
- **v sestojih v obnovi**, kjer se glede na stanje sestojev in naravni podmladek izvaja zadržana ali pospešena obnova:
 - zadržana obnova naj bo v sestojih, kjer naravni podmladek še ni v zadostnem obsegu in primerne kvalitete, sklep sestoja pa je rahel do vrzelast; v enoti je načrtovana v 47 % sestojev v obnovi;
 - pospešena obnova naj bo v vrzelastih sestojih s kvalitetnim podmladkom bogatih zasnov, v sestojih s starejšim podmladkom (gošča, letvenjak), kjer so predvidene tudi zaključene sečnje; pri tem je potrebno upoštevati tudi pravilne razmere in ekonomičnost; načrtovana je na 43% sestojev v obnovi,
- **v obstoječih mladovjih**, ki imajo pomanjkljive sestojne zasnove (24 % mladovij) ter v vrzelastem mladovju (31 %), kjer so potrebne spopolnitve predvsem z listavci,
- **na ogolelih površinah** (poškodovanih od ujma in podlubnikov), kjer je kombinacija naravne in umetne obnove (sadnja listavcev in macesna); priporočljivo je puščanje vseh odraslih listavcev (tudi poškodovanih), ki bodo kot zaščita pred močno zapleveljenostjo.

Naravna obnova

- je načrtovana v sestojih, kjer poteka naravno pomlajevanje z nasemenitvijo in so zasnove naravnega podmladka (zadostna kvaliteta, ciljna sestava drevesnih vrst) primerne za bodoči sestoj,
- naj poteka malopovršinsko, prične naj se pod zastorom starejšega sestoja; pri odpiranju in sproščanju podmladka je potrebna strpnost, intenziteto odpiranja je potrebno prilagajati ciljnim drevesnim vrstam in upoštevati pomladitveno ekologijo:
 - za naravno obnovo sencozažrlih vrst (jelka) je odpiranje manj intenzivno, na manjših površinah,
 - za plemenite listavce intenzivnejše (ena drevesna višina), za macesen in bor (dve drevesni višini),
- ohranjati ciljna semenska drevesa (macesen, bukev, gorski javor) in upoštevati semenska leta za nasemenitev na večjih površinah,
- z robnimi sečnjami sproščati naravni podmladek, intenziteto prilagajati starosti podmladka in zahtevam drevesnih vrst,
- na ekstremni rastiščih, v višinskih in zatavljenih sestojih upoštevati vsak naravni podmladek in ga sproščati; na površinah z bogatim zeliščnim in grmovnim slojem pa izvajati pripravo za naravno obnovo,
- na površinah, nastalih po ujmah in podlubnikih, izvajati pripravo za naravno obnovo (posek grmovnega in odstranitev zeliščnega sloja; grmovni sloj, ki ni konkurenčen za naravno obnovo, puščati kot hrano za divjad); ukrep je priporočljivo izvajati v času semenjenja.
- v sestojih, kjer je delež listavcev v podmladku glede na rastiščne danosti prenizek, ga je potrebno sprostiti s primerno intenziteto odpiranja ter kasneje negovati.

Umetna obnova - sadnja

- prednostno je načrtovana na površinah, ki so/bodo zapleveljene in je naravna obnova otežena; na površinah, kjer naravna obnova sploh ne poteka; kjer primanjkujejo rastišču primerne vrste (listavci, macesen); na praznih površinah, nastalih zaradi prehitrega odpiranja; na površinah, nastalih po ujmah (vetrolom) in podlubnikih; v GGE je 1 % površin znotraj mladovij,
- pripravo tal za sadnjo izvajati na površinah, kjer je oziroma se bo pojavil močan zeliščni sloj ali grmovni sloj kot konkurenca za umetno vnesene sadike (predvsem pri manjših sadih iglavcev in listavcev),
- za uspešno sadnjo je potrebno upoštevati naravne danosti in rastišča, saditi in spopolnjevati rastišču ustrezne drevesne vrste (macesen, bukev, ob jarkih gorski javor in plodonosne vrste za biotsko raznovrstnost),
- na večjih površinah, poškodovanih po ujmah in podlubnikih, je smiselna sadnja predvsem na bogatejših delih poškodovanih površin, kjer je možnost razvoja zeliščnega sloja (v jamah, ulekninah); sadnja naj bo v skupinah in šopih; za pestrost in biotsko raznovrstnost je na teh površinah zelo priporočljiva sadnja plodonosnih vrst,
- saditi kvalitetne sadike z ustrezno provenienco in ustrezne velikosti (v jarkih in na bogatih rastiščih so primernejše večje sadike); opraviti prevoz sadik pravočasno in strokovno, da ne pride do izsušitve koreninskega sistema,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- vnos tujerodnih drevesnih vrst je potrebno premišljeno načrtovati; vnašati jih na sanacijske površine, kadar ni mogoče zagotoviti ugodnega stanja avtohtonih vrst (možen je vnos duglazije, robinije ne pospešujemo); invazivne tujerodne drevesne vrste zatirati in preprečevati njihovo širjenje; zaradi pojava jesenovega ožiga, ki ga povzroča gliva *Chalara fraxinea*, se sadnja velikega jesena ne izvaja,
- v primeru pomanjkanja ustreznih sadik, se obnova gozda lahko izvaja s setvijo semena; prioriteten naj se obnova s sadnjo izvede na predelih, kjer je možen razvoj erozijskih procesov; priporočljivo je saditi tudi pionirske vrste, ki preprečujejo erozijo,
- glede na rastiščne danosti in mikrolokacije, je smiselno spremljati in ugotavljati, kakšen način obnove daje boljše rezultate (priprava tal ob semenskih letih, zaščita naravnega podmladka, sadnja...) ter voditi evidenco in kontrolo novo osnovanih površin mladovij.

Nega

- ukrepi nege so načrtovani v sproščenih mladovijih in na površinah podmladka, ki se bodo sprostile s pomladitvenimi sečnjami,
- ukrepi nege so nujni za povečanje in doseg kvalitete, stabilnosti in ohranjanja podmladka ter pospeševanja mešanosti drevesnih vrst,
- prednostna in nujna je nega v sproščenih mladovijih in mladju, nastalem na sanacijskih površinah; v mladju, kjer so listavci umetno osnovani; po opravljeni sečnji je nega potrebna tudi v mladovijih, ki bodo nastala z odstranitvijo odraslega sestoja; nujna je nega v sestojih, poškodovanih po vetrolomu,
- poudarek naj bo na indirektni negi in sproščanju naravnega podmladka s svetlitvenimi in robnimi sečnjami; intenziteto odpiranja je potrebno prilagoditi ciljnim drevesnim vrstam v podmladku,
- intenziteta negovalnih ukrepov mora biti prilagojena razvojni dinamiki sestojev, drevesni sestavi in kvaliteti sestojev,
- z izvedbo nege je potrebno pričeti pravočasno in s primerno intenziteto, posebej pri mladovijih, kjer so listavci, primešani, so utonjeni in manj konkurenčni, vendar za razvoj sestojev nujno potrebnim,
- intenzivnost nege in pogostost je potrebno prilagajati glede na reakcijo izvedenih ukrepov,
- na površinah, poškodovanih po vetrolomu in podlubnikih, je priporočljivo puščanje grmovnega sloja (hrana za divjad) ali delna odstranitev v taki meri, da ni konkurenčen in ne ogroža naravne obnove oziroma razvoja mladovja.

Obžetev

- je potrebno izvajati v naravnem in umetno osnovanem mladju; prednostna in nujna je obžetev na novo osnovanih mladjih
- obžetev naj bo pravočasna in prilagojena vremenskim razmeram, predvsem na močno zapleveljenih površinah; ponovitve in intenzivnost je potrebno prilagajati reakciji ukrepanja in višini sadik;
- žetev je potrebno izvajati v obliki lijaka, da se ohrani mikroklima za naravni pomladek; pri tem je potrebno spremljati pojav in ohranitev naravnega pomladka, posebej listavcev,
- v višinskih, zatravljenih mladovijih jo je potrebno izvesti ob koncu vegetacijske dobe, da se prepreči poganjanje trave pod snežno odejo; v nižinskih delih je obžetev primernejša tekom vegetacijske dobe,
- na ogolelih površinah, je smiselna žetev plevela (odstranitev močne robide,...) za lažji pojav in razvoj naravnega pomladka; posebej primerna je žetev v času semenskega obroda,
- na površinah, ki so nastale s sadnjo, so potrebne ponovitve vsaj 2 do 3 krat; v enoti sta v povprečju načrtovani dve ponovitvi.

Nega mladja in gošče

- poudarek naj bo na indirektni negi mladja s pomočjo odraslega sestoja; pri mladju, ki je poškodovano od sečnje, je potrebno odstraniti poškodovane osebkke,
- nega mladja in gošče kot ukrepa negativne izbire, naj bosta v sproščenih naravnih in umetnih skupinah s poudarkom na rahljanju, odstranjevanju prirastkov, uravnavanju zmesi in pospeševanju rastišču primernih vrst ter krepitvi stabilnosti; načrtovana nega mladja in gošče predstavlja 74% površin mladovja,
- posebej pomembna je nega gošče v vrstno mešanih goščah oziroma skupinah z listavci, kjer so listavci manj konkurenčni,
- jakost in pogostnost naj bosta prilagojeni razvojni dinamiki drevesnih vrst; intenzivnejša naj bo nega v skupinah gošče z več listavci,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- potrebno je ohranjati in vzdrževati pestrost grmovnih in pionirskih vrst (hrana za živali, estetska funkcija, vrstna pestrost),
- pri negi je potrebno skrbeti, da na огоlelih površinah ne pride do invazivnih vrst, ki jih je potrebno z nego odstranjevati,
- v GGE sta nega mladja in gošče načrtovani na 74 % mladovij.

Nega letvenjakov in drogovnjakov

- redčenja naj bodo pravočasna in dovolj intenzivna, da se zagotovi stabilnost, uravnava drevesna sestava in krepi kvaliteta sestojev; na bogatih rastiščih, v skupinah plemenitih listavcev naj bo nega intenzivnejša (nad 22 % od LZ) in pogostejša, da se sprostijo krošnje listavcev in zagotovi kvaliteta,
- pogostost ukrepov je potrebno prilagoditi sestojnemu sklepu; starejše drogovnjake s tesnim sklepom, drogovnjake z zamujenimi redčenji in drogovnjake iglavcev na področjih pogostih snegolomov, starejše ne preredčene drogovnjake v vršnem delu je smiselno redčiti manj intenzivno s ponovitvami,
- izvajanje ukrepa naj bo izven vegetacijske dob,
- sečnja in spravilo posekanega lesa naj bosta usmerjena zaradi minimalni poškodb na deblih in koreničniku (krojenje krajših sortimentov, zbiranje v linije); v območjih zahtevnih terenov in možnosti večjih poškodb zaradi spravila napadle lesne mase, je smiselno puščati lesno maso v sestoji (le ob zimski sečnji, kjer ni nevarnosti razvoja podlubnikov),
- v GGE Mislinja je nega letvenjaka načrtovana na 18 % mladovij, nega drogovnjaka kot gojitveni ukrep pa na 97 % vseh drogovnjakov; prednostni in nujni so ukrepi v sproščenih skupinah s tesnim sklepom, na bogatih rastiščih in v sestojih z več listavci.

Usmeritve v odraslih sestojih

- v odraslih sestojih je potrebno ukrepati načrtno in prilagojeno stanju sestojnih parametrov (lesni zalogi, sklepu sestoja, kvaliteti in podmladku),
- v prihodnjem obdobju prednostno izvesti sanacijo sestojev, poškodovanih po močnem vetrolomu in podlubnikih; puščati listavce in robna drevesa (zaščita pred močno zapleveljenostjo); pri tem je potrebno upoštevati možnost bodočega spravila in varnost (drevesa na gozdnem robu, ob objektih),
- skrbno spremljati razvoj podlubnikov in v primeru gradacije prednostno izvajati varstveno sanacijske sečnje,
- težiti k uravnoteženemu razmerju razvojnih faz, pospešenemu sproščanju podmladka in zaključevanju obnove ter zaokroževanju pomladitvenih jeder,
- naravni podmladek sproščati s pomladitvenimi sečnjami in ga indirektno negovati; intenzivnost sproščanja naj bo prilagojena drevesnim vrstam v podmladku (močnejša z večjimi odprtini za povečanje deleža macesna in listavcev),
- potrebno je opredeliti debeljake glede na intenziteto ukrepanja: mlajše debeljake, kjer bodo intenzivna izbiralna redčenja, debeljake z zmernimi redčenji in akumulacijo lesne mase ter debeljake, ki jih bomo uvedli v obnovo,
- intenziteta sečenj naj bo večja v mlajših debeljakih, v ohranjenih naj bo le akumulacija; v prerahljanih debeljakih, ki jih uvajamo v obnovo, naj bo intenziteta višja,
- v debeljakih in drogovnjakih izvajati izbiralna redčenja z namenom, da se sproščajo krošnje listavcem, krepi kvaliteta in stabilnost sestojev,
- glede na stanje podmladka izvajati tudi ukrep priprave za naravno obnovo,
- v preredčenih debeljakih je potrebno skoncentrirati posek na skupine nekvalitetnega in sečno zrelega drevja,
- intenziteto odpiranja v sestojih v obnovi je potrebno prilagoditi stanju podmladka, stanju odraslega sestaja in ciljnim drevesnim vrstam v podmladku,
- v sestojih v obnovi, glede na stanje sestojev, kvaliteto drevja in podmladek, opredeliti površine, kjer bo obnova zadržana, pospešena ali zaključena,
- na večjih strnjenih površinah v zgornjem delu enote (pretežno iglasti gozdovi), skrbeti tudi za izboljšanje prehranskih pogojev za divjad (pri negi puščati delno porezan grmovni sloj),
- v sestojih, poškodovanih po vetrolomu, puščati listavce (zaščita, melioratorji, stabilnost).

Usmeritve za varstvo gozdov

Ukrepi za varstvo pred divjadjo

- zmanjšati gostote populacij, da bo zagotovljena naravna obnova vseh ciljnih drevesnih vrst,
- izboljšati življenjske pogoje za divjad z ukrepi za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti; (poškodbe po objedanju in lupljenju so v enoti manjše, pojavljajo se lokalno, predvsem pa v letih z ostrejšo zimo),
- izvajati ukrepe zaščite sadik: v naravnem mladju, ki ima bogate sestojne zasnove in v umetno osnovanem mladju (zaščita sadik listavcev in macesna pred objedanjem od divjadi),
- pri izbiri in vrsti zaščite (individualna, kolektivna) upoštevati ogroženost drevesne vrste, lokacijo sadnje in ekonomiko; vrsta zaščite naj bo strokovno opredeljena z gozdno gojitvenim načrtom,
- površina kolektivne zaščite naj bo praviloma okrog 0,5 ha in več (potrebno je upoštevati lastnika gozda,
- potrebno je skrbeti za redno vzdrževanje in obnovo individualne zaščite ter ograj, po opravljeni funkciji pa za njihovo odstranitev iz gozda,
- za nadaljnje načrtovanje je potrebno voditi evidenco o lokacijah in vzdrževanju zaščite ter spremljati uspeh sadnje in zaščite sadik.
-

Ukrepe varstva pred boleznimi in žuželkami

- morajo temeljiti na preventivi; v delih, kjer je večja ogroženost, je potrebno zagotavljati razgibane, mešane, vrstno pestre in stabilne sestoje z dosledno izvedeno gozdno higieno,
- potrebni so redni pregledi gozdov in spremljanje številčnosti podlubnikov, posebej na ogroženih območjih, južnih legah in področjih večjih ujm (vetrolom) in podlubnikov,
- intenzivnejša naj bo kontrola v žariščih, ki so delno sanirana,
- potrebno je odstraniti vsa poškodovana drevesa, ki pomenijo nevarnost za gradacijo podlubnikov,
- potrebno je sodelovanje z lastniki gozdov ter osveščenost o nujnosti izvajanja preventivnih ukrepov za zatiranje in uspešno obvladovanje podlubnikov,
- nujna je skrb za pravočasen posek dreves napadenih po podlubnikih, za strokovnost pri sečnji in sanaciji posekanega drevja ter preprečevanju nadaljnjega širjenja podlubnikov,
- v času, ko je nevarnost večje gradacije podlubnikov, je potrebno v drogovnjakih in letvenjakih napaden les razžagati in pokriti z vejevjem ali pa ukrep izvajati izven vegetacijske dobe,
- za uspešno obvladovanje gradacije podlubnikov je v prihodnje potrebno skrbno izvajanje ukrepov akcijskega načrta.
-

Ukrepi varstva v predelih varovalne in zaščitne funkcije gozdov

- v varovalnih gozdovih in težkih terenih so pomembne tudi usmeritve za vzdrževanje protipožarnih stez (za nadzor sestojev in razvoj ter obvladovanje podlubnikov); usmeritve so pomembne v hudourniških območjih, v gozdovih s poudarjeno zaščitno funkcijo in ob vodotokih,
- v ožjih območjih erozijskih žarišč je potrebno izvajati tehnične in biotehnične ukrepe za sanacijo, v širšem območju pa predvsem malo površinsko posegati in vzdrževati ustrezne strukture gozda,
- sistem gospodarjenja mora vključevati varstvo pred erozijo (od načrtovanja do izvedbe ukrepov).

Usmeritve za posek in varno delo v gozdu

- sečnjo je potrebno prilagajati razvojni dinamiki gozda; pri intenziteti in dinamiki sečnje je v največji meri treba upoštevati lastnika gozda; pri odločitvi za strojno sečnjo so pomembne sestojne in terenske razmere ter koncentracija sečnje,
- za realizacijo možnega poseka (predvsem pomladitvenih sečenj v državnih gozdovih) je glede na vse omejitve (vegetacija, dolge zime, rastišče divjega petelina) potrebno sodelovanje ZGS, SIDG in ZRSVN, potreben je načrten pristop (še naprej izdelava preliminarija in letnega plana); priporočljivo je izvesti pomladitveno sečnjo na večjih površinah 1 do 2 krat v deceniju (posebej v višinskih gozdovih), po končani sečnji pa izvesti nego mladja, gošče in negi posvetiti posebno pozornost,
- glede na terenske razmere (strmina) in stanje vlak (širina, naklon vlak) izbirati kombinacijo spravila s traktorjem in vožnja po kolesih v kombinaciji s strojno sečnjo ter tako zmanjšati delež ročnega spravila; potrebno je nadaljevati z rekonstrukcijo in širitvijo vlak, kjer to dopuščajo terenske razmere; v strmih in ekološko ranljivih terenih (erozija, plazovi) načrtovati žičničarsko spravilo; novogradnja vlak in cest mora biti smiselna in strokovno načrtovana,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- izbrati je potrebno način spravila z najbolj primernimi in varnimi sredstvi (da bodo čim manjše poškodbe tal, drevja, mladja, obremenjenost delavcev, da bo zagotovljena varnost pri delu in ekonomičnost proizvodnje),
- čas sečnje (omejitve zaradi rastišč divjega petelina) in način spravila (traktorsko, kombinirano, prevoz na kolesih) je potrebno prilagoditi stopnjam poudarjenosti drugih funkcij gozda, terenskim razmeram in vremenskim pogojem (razmočenost v pomladanskih mesecih, sečnja v poletnih mesecih in zimska sečnja),
- v gozdovih, kjer je poudarjena socialna vloga in se giblje večje število obiskovalcev (planinske poti, kolesarske poti, rekreacijske točke) je potrebno z opozorilnimi tablam in obvestili opozoriti na ukrepe sečnje, spravila in varstva v gozdu (E6, Slovenska turno kolesarska pot);
- potrebno je nadaljevati z izobraževanjem (primerne oblike) lastnikov, jih usposablјati za varno delo v gozdu, usmerjati v uporabo primernih tehnologij pri sečnji in spravilu; posebej pomembno je izobraževanje manjših lastnikov, ki najemajo delovno silo (ekonomičnost nabave lastne tehnologije),
- načrtno in strokovno je potrebno pristopiti k sečnji in spravilu v sestoјih, ki so poškodovani po ujmah in varstveno sanitarnih sečenj (podlubniki), ki zaradi ekonomike zahtevajo načrten in celosten pristop; poudarek mora biti na pripravi dela in varnem delu.

Usmeritve za poenostavljeno izbiro drevja za posek

- Zaradi poudarjenosti drugih vlog gozda in naravnih danosti v GGE ni sestojev, ki bi zadostovali kriterijem za določitev območij brez posamične izbire drevja za posek. Zato tudi ni izločenih območij, kjer za posek drevja ni potrebno predhodna odbira drevja. Strokovne odločitve za posege v prostor so potrebne tudi v gozdovih z manjšo intenziteto poseka.

Usmeritve za gozdne vlake in strojno sečnjo

- trasiranje vlak in sečnih poti upošteva omejitve in pogoje gospodarjenja kot izhaja iz načrta GGE za gozdne sestoje (E4 obrazec),
- v elaboratu izvedbe se v bližini pomembnejših habitatnih vrst, občutljivih na motnje zapiše ali na novo vzpostavi režim - protokol uporabe gozdnih prometnic,
- gradnja se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal in v času reprodukcijskega cikla izbranih kvalifikacijskih vrst ptic (divji petelin) od 01.03. - 30.06,
- ob upoštevanju vseh ostalih časovnih in prostorskih omejitev je strojna sečnja možna le na primernih terenih; na manj nosilnih tleh je možna le, ko so tla zmrznjena ali suha; sečne poti naj bodo prekrte s sečnimi ostanki, kar zmanjšuje nastanek kolesnic
- v GGE je glede na terenske razmere, stanje sestojev, predvsem pa lastniško strukturo (državni gozdovi in večji posestniki) strojna sečnja smiselna v zgornjih položnejših delih GGE.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

- pri gospodarjenju z gozdovi v GGE morajo usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij upoštevati vse funkcije gozdov, ki se pojavljajo, njihovo stopnjo poudarjenosti in njihovo prekrivanje, posebej funkcije na 1. stopnji poudarjenosti, ki narekujejo gospodarjenje,
- zelo pomembne so usmeritve za občutljiva območja gozdov, kjer so na isti površini poleg proizvodnih funkcij evidentirane še vse ekološke in socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti (P1,E1,S1) - 615,47 ha, ki za lesno proizvodno funkcijo pomenijo določene omejitve,
- pri načrtovanju ukrepov in posegih v gozd na večfunkcionalnih območjih, kjer se funkcije prepletajo, je potrebno upoštevati smernice drugih porabnikov prostora; zakonsko so kot obvezna izhodišča v načrtu GGE Mislinja podane Naravovarstvene smernice, Splošne in podrobne kulturno varstvene usmeritve in Smernice s področja upravljanja z vodami,
- usklajevanje interesov je potrebno na vseh območjih, ki so ekološko ranljiva in imajo veliko krajinsko vrednost (območja naravnih in kulturnih vrednot, posebna varstvena območja Nature 2000) in na območjih, kjer je interes širše javnosti in lastnikov gozdov ter je potrebno ukrepe uskladiti; v prihodnje bo potrebno upoštevati tudi finančni interes lastnikov gozdov,
- z ukrepi in dejavnostmi v gozdu za krepitev različnih funkcij, je potrebno seznaniti vse uporabnike prostora (širšo javnost), še posebej morajo s pomenom ukrepov biti seznanjeni lastniki gozdov,
- v primerih, ko zaradi krepitev drugih funkcij (omejitve sečenj zaradi krepitev funkcij biotske raznovrstnosti, varovanje naravnih vrednot, kulturne dediščine, varstva zavarovanih območij), pri lastnikih gozdov prihaja do izpada dohodka, bi morale pristojne državne institucije poskrbeti tudi za pravne osnove nadomestila izpada dohodka.

Območja prekrivanja ekoloških in socialnih funkcij ter usmeritve za usklajevanje interesov

V GGE Mislinja so **območja**, kjer so možni problemi (konflikti) zaradi prekrivanja proizvodnih, ekoloških in socialnih funkcij na 1. stopnji poudarjenosti (58,72 ha):

- na smučišču Pungart in Rogla
- gozdovi v Rezervatu Lovrenška jezera,

V teh gozdovih se prekrivajo ekološke funkcije (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in Klimatska funkcija) in okolju obremenjujoče socialne funkcije (poučna, rekreacijska turistična funkcija in obrambna). Ekološke in socialne funkcije narekujejo gospodarjenje, zato je potrebno usklajevanje različnih interesov in porabnikov prostor, še posebej pa upoštevanje lastnikov gozda.

Pomembno je tudi izobraževanje tako javnosti kot lastnikov gozdov o pomenu gozdnih ekosistemov, o funkcijah, o nabiralništvu in vseh dejavnostih, ki se izvajajo za krepitev vseh ostalih funkcij gozda.

Usmeritve na območjih prekrivanja s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

- je potrebno pospeševati malopovršinsko enomerno zgradbo gozdov in rastišču primerne drevesne vrst,
- ohranjati in vzdrževati razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov (ohranjanje in vzdrževanje gozdnih robov, gozdnih jas, kaluž, grmišč in drugih negozdnih ekosistemov v gozdu in gozdnem prostoru),
- ohranjati gozdne površine, ki vplivajo na krajinsko in biotsko pestrost (posamezna drevesa, skupine dreves, pasove ob vodotokih in kmetijski krajini),
- skrbeti za razgiban gozdni rob, stopničaste zgradbe, s pestro sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih vrst, prepustiti naravnemu razvoju,
- ohranjati staro sadno in plodonosno drevje na opuščeni kmetijah, razgledne točke in koridorje ob razglednih in najbolj obiskanih izletniških točkah,
- na območju Nature 2000 in ekološko pomembnih območjih (EPO) naj se posegi in dejavnosti izvajajo tako, da se ne ogroža prvobitnosti narave in se ohranja biotska raznovrstnost,
- v enoti je potrebno nadaljnje načrtno puščanje odmirajočih in odmrlih stoječih dreves (označitev dreves mora biti v dogovoru z lastnikom), posebej puščanje debelejših dreves (bukve in smreke) v vršnem delu Pohorje,
- Splošne in podrobnejše usmeritve za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti so podane v poglavju 6.2.3.

Usmeritve v območju prekrivanja s poudarjeno turistično in rekreativno vlogo gozda

- opredeliti gozdni prostor, primeren za različne oblike turizma, rekreacije in povezane dejavnosti,
- pospeševati sestoje z malopovršinsko enomerno zgradbo ter pestrost drevesnih in grmovnih vrst, ki estetsko bogatijo krajino in ji dajejo tipičen pečat,
- oblikovati razgiban, pester gozdni rob s spreminjajočo se obliko in zgradbo,
- izogibati se velikopovršinskim posegom, ki so dopustni le v primeru sanacije poškodb po ujmah,
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo,
- ohranjati zanimiva drevesa (manjšinske vrste, drevesa izjemnih dimenzij in habitusa) in skupine dreve,
- pomlajevati postopno in malopovršinsko,
- potrebno je rekreativne in turistične dejavnosti (kolesarjenje, pohodništvo) usmerjati na območja, ki ne bodo ogrožala ekosistemov redkih in ogroženih živalskih vrst ter drugih elementov naravne krajine, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti (možnosti so na zaraščajoče površine),
- na teh območjih je potrebno izvajati predpisan gozdni red, skrbeti za urejenost in prehodnost označenih poti v gozdu ter urejeno okolje v neposredni bližini naravnih in kulturnih vrednot,
- ob razglednih točkah in vedutah puščati estetsko zanimiva drevesa ter elemente kulturne krajine,
- potrebno je tudi osveščanje lastnikov gozdov in vseh porabnikov prostora (širše javnosti) o pomenu ekoloških in socialnih funkcij ter izvajanju ukrepov za njihovo krepitev,
- vse posege v gozd (za namene rekreacije, kolesarjenja,..) je potrebno usklajevati in iskati strokovne rešitve vseh deležnikov.
- izvajati vedutne sečnje na točkah s slikovitim razgledom,
- čas sečnje prilagoditi obisku v gozdu,
- za zagotavljanje varnosti obiskovalcev izvajati različne preventivne ukrepe,
- prioriteto izvajati sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih,
- v času različnih aktivnosti v gozdu nujno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih, rekreacijske poti za čas izvajanja del zapret,
- uporabljati prijaznejšo tehnologijo pri gradnji in spravilu lesa na območjih prve stopnje poudarjenosti,
- upoštevati rekreacijsko in turistično funkcijo pri načrtovanju in vzdrževanju gozdnih prometnic (gozdne prometnice v teh območjih (kolesarske in planinske poti) služijo tudi rekreaciji),
- na in ob gozdnih prometnicah je potrebno skrbno izvajati gozdni red, urejeno sečišče, odvoz lesa in sanacijo vlak.

Usmeritve na področjih prekrivanja s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev:

- v varovalnih gozdovih, na strmih pobočjih in območjih vseh vrst erozijskih procesov naj se izvajajo le ukrepi, ki prispevajo h krepitvi varovalne funkcije gozda,
- Usmeritve za delo z varovalnimi gozdovi so podane v poglavju 6.2.5.

Usmeritve na področjih prekrivanja s funkcijo varovanja naravnih vrednot

- je potrebno skrbno ravnanje z vsemi naravnimi vrednotami s ciljem, da se ohranijo in se ne ogrozi njihov obstoj;
- Splošne in konkretne varstvene meritve za naravne vrednote so podane v poglavju 6.2.3.

Usmeritve na območji prekrivanja z estetsko funkcijo

- v največji meri naj se ohranjajo posamezna zanimiva drevesa in negozdne površine v gozdni krajini, ki so pomemben element gozda in krajin,
- na najbolj obiskanih izletnih točkah je smiselno oblikovati vedutne točke in koridorje.

Usmeritve na območjih s poudarjeno lesno funkcijo in socialnimi ter ekološkimi funkcijami :

- v bližini naselja Mislinja in Dolič, kjer gre za posege v prostor zaradi urbanizacije, je potrebno vse posege usklajevati z lokalno skupnostjo in prostorskim planom občine,
- zaradi zaščite kulturne krajine in optimalne izrabe obstoječe infrastrukture, je potrebno določene posege omejiti in določiti območja, kjer je možen obstoj in širitev poselitve.

Usmeritve za krepitev klimatske funkcije

- ohranjanje in krepitev biološko pestrih, zdravih in stabilnih gozdov,
- pospeševati drevesne vrste, ki izkazujejo večjo odpornost proti neugodnim vremenskim dejavnikom, boleznim in onesnaženju (bukev, graden, gorski javor),
- ohranяти vertikalno in horizontalno razslojenost (skupinsko raznomerno zgradbo),
- večji posegi v gozdni prostor, kot je krčenje gozdnih sestojev z namenom povečanja kmetijskih ali zazidalnih površin praviloma niso dovoljeni,
- redno izvajati ukrepe varstva pred škodljivimi organizmi in boleznimi.

Usmeritve za krepitev obrambne funkcije

- v neposredni bližini objekta naj bo ukrepanje malopovršinsko, omejeno predvsem na sanitarno sečnjo,
- po izvajanju vojaških aktivnosti (vadba) naj ostane območje v prvotnem stanju, torej brez posegov v zemljišč,;
- odstrani se vse odpadke, ki bodo nastali tekom vaj; dreves naj se ne poškoduje in trajno označuje,
- vaj naj se ne izvaja v času in na območju, ko bi vaje lahko vplivale na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za raziskovalno funkcijo in gozdne rezervate

- Ključni namen razglasitve gozdnih rezervatov je spremljanje in raziskovanje gozdov v rezervatih brez vplivov gospodarjenja, torej ob prepuščanju gozda naravnemu razvoju, zato gospodarjenje v gozdnih rezervatih ni dovoljeno. Vsi ukrepi so omejeni le na spremljanje razvoja gozdnega ekosistema in raziskave, ki prispevajo k boljšemu razumevanju funkcioniranja naravnih gozdov. V gozdnih rezervatih veljajo splošne usmeritve za razglašene gozdne rezervate, ki jih določa Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, ločeno na režim, ki je lahko strožji ali blažji.
- V gozdnih rezervatih je smiselno poleg splošnih usmeritev zapisanih v Uredbi:
 - spremljati stanje razvoja sestojev, opažanja zapisovati in voditi kroniko (glede na kadrovske in finančne zmožnosti v območju),
 - pri raziskavah sodelovati z znanstveno - raziskovalnimi institucijami (Biotehniško fakulteto, oddelek za gozdarstvo in obnovljive vire), ki izvajajo raziskave, spremljati potek in rezultate raziskav ter nova spoznanja upoštevati pri gospodarjenju z gozdovi,
 - za potrebe raziskovanja znotraj gozdnih rezervatov določiti ploskve, kjer se lahko raziskave opravljajo,
 - za krepitev raziskovalne funkcije gozdov pripraviti vsebine, ki bi lahko bile obravnavane s strokovnimi, diplomskimi ali drugimi raziskovalnimi deli,
 - v okviru načrtovanja nadaljevati z desetletnim spremljanjem lesnih zalog, drevesne sestave in odmrle lesne mase,
 - zagotoviti označitev in vzdrževanje označb mej rezervatov in morebitne učne poti,
 - ustvariti evidenco zunanjih raziskav, ki so se ali se bodo izvedle v gozdnih rezervatih,
 - spremljati obisk gozdnih rezervatov, ki naj bo čim bolj nadzorovan,
 - z raznimi ukrepi in aktivnostmi (z zaščito, preusmeritvijo raznih poti in stez ipd.) je potrebno odvrniti prevelik obisk javnosti.

Usmeritve za krepitev estetske funkcije

- ohranjati strukture gozdnega drevja, s katerimi se povečuje estetska vrednost krajine (omejki, šopi dreves,...),
- pospeševati estetsko zanimive drevesne vrste,
- zagotavljati zgradbo gozdnih sestojev, ki ima večjo estetsko privlačnost,
- ohranjati zanimivosti v gozdnem prostoru (evidentiranje in ohranjanje izjemnih dreves in grmov oziroma skupine le-teh),
- ohranjati pester gozd in zeleno kuliso v okolici objektov, ki so pomembni z vidika kulturne dediščine, rekreativne in turistične funkcij,
- informativne, opozorilne in usmerjevalne table ter druge oznake in počivališča morajo biti zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Usmeritev za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Semenski sestoji

- ohranjati izbrane semenske sestoe oziroma izbrana semenska drevesa znotraj območja sestoe,
- z ukrepi sečnje pospeševati proizvodnjo kvalitetnega semena (z zgradbo gozda, z redčenji in naravno obnovo);
- pri sečnji in izdelavi ter spravilu preprečiti poškodbe izbranih semenskih dreves (izven vegetacijske dobe),
- podrobnejše usmeritve za delo s semenskimi sestoji so v poglavju 6.2.7.

Čebelarjenje

- pospeševanje in varstvo zdravih in vitalnih dreves medonosnih vrst (čipa, češnja, kostanj,...),
- sadnja dreves medonosnih vrst;
- načrtno postavljanje čebelnjakov na ustrezna mesta.

Usmeritve za krepitev lovngospodarske funkcije

- splošne usmeritve so podane v poglavju 6.2.4 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prostoživečih živali,
- posebnosti, vezane na lovngospodarsko funkcijo:

Zimska krmišča

- v obdobju krmljenja v nočnem času oz. od ene ure pred mrakom do ene ure po zori veljajo sledeče omejitve rabe prostora:
 - prepoved aktivnosti gospodarjenja z gozdovi,
 - zapora gozdnih cest v primeru, ko cesta odpira manjše območje v okolici krmišča (v dogovoru med ZGS, občino in lastniki zemljišč),
 - prepoved turizma in rekreacije ter vsakršnega dostopa na krmišče nepooblaščenim osebam (v primeru vzpostavljenega gozdnega oz. naravovarstvenega nadzora).
- pri določitvi lokacij krmišč upoštevati usmeritve za lokacije krmišč zapisane v načrtih upravljanja z divjadjo

Rukališča

- v času razmnoževalnega ciklusa jelenjadi v trajanju 1 meseca veljajo sledeče omejitve rabe prostora:
 - prepoved aktivnosti gospodarjenja z gozdovi na celotnem rukališču,
 - zapora gozdnih cest v primeru, ko cesta odpira manjše območje v okolici rukališča (v dogovoru med ZGS, občino in lastniki zemljišč);
 - prepoved turizma in rekreacije na celotnem rukališču (v primeru vzpostavljenega gozdnega oz. naravovarstvenega nadzora).

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije

Za krepitev te funkcije je potrebno upoštevati Smernice s področja upravljanja z vodami, ki jih je za pripravo gozdnogospodarskih načrtov izdala Direkcija republike Slovenije za vode (Ljubljana, februar 2020).

I. Splošne usmeritve, ki izhajajo iz Zakona o vodah

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih:

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so navedene v Prilogi, ki je sestavni del ZV-1, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Usmeritve za preprečitev poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda:

Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala so kot osnovne enote za zanesljivo ugotavljanje stanja in doseganje okoljskih ciljev določena vodna telesa površinskih voda in vodna telesa podzemnih voda (Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18), Vodotoki ali njihovi deli, ki ne ustrezajo merilom za določitev samostojnih vodnih teles površinskih voda, so priključeni k vodnim telesom vodotokov, v katera se stekajo.

Usmeritve na varstvenih območjih

Vodovarstvena območja se določijo z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za

določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

Usmeritve na referenčnih odsekih

Pri pripravi GGN je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke iz Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23). Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje. Skladno s 5. členom te uredbe so:

- na referenčnih odsekih: prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti;
- na vodotokih gorvodno od referenčnih odsekov (z njihovo prispevno površino) in na vodotokih dolvodno od referenčnih odsekov oziroma od jezera, na katerem so določeni referenčni odseki, do dolvodne meje ribjega tipa, v katerega je razvrščen referenčni odsek oziroma vodotok na iztoku iz jezera: dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo ter so izpolnjeni drugi pogoji za izdajo vodnega soglasja.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode

Pri pripravi GGN je treba posege načrtovati na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).

Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in pet metrov od meje brega voda 2. reda na podlagi 65. člena ZV-1.

Vzpostavlja in ohranja naj se pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok.

Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivniki, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulat) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in stoječih voda, zunaj priobalnih zemljišč in območij poplav. Pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.

Usmeritve na vodovarstvenih območjih

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16). Posegi so sprejemljivi, če iz analize tveganja izhaja, da nov poseg ne bo povzročil poslabšanja stanja voda (ob upoštevanju zaščitnih ukrepov iz analize tveganja).

V bližnji okolici zajetij naj se ne pogožduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje.

Oskrba strojev in vzdrževanje takih strojev in naprav, ki uporabljajo nevarne snovi, vključno z gorivi in mazivi, mora potekati izven najožjega vodovarstvenega območja (VVO I).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Sestavni del gozdnogospodarskega načrta – GGN GGE Mislinja (2025 - 2034) vsebuje prikaz:

- **varovanih območij**, in sicer:
 - hidrografija (os vodotoka),
- **ogroženih območij**, in sicer:
 - poplavnih območij,
 - erozijskih območij,
 - plazljivih območij,
 - plazovitih območij (v obravnavani GGE jih ni)
- **varstvenih območij**, in sicer:
 - vodovarstvenih območij v skladu s predpisi vlade in občinskimi akti, ki urejajo vodovarstvena območja oziroma varstvene pasove,
- **referenčnih odsekov**, iz Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Grafični prikaz varovanih, varstvenih, ogroženih območij in referenčnih odsekov ter obstoječih in načrtovanih gozdnih prometnicah ter predvidenih posegov in ukrepov, katerih izvedba bi lahko vplivala na vode, vodni režim in stanje voda, je izdelan v merilu, ki ustreza merilu izvedbenih načrtov ter v taki obliki, da je mogoče prekrivanje slojev (*shp).

Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo 1. stopnje, za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje 1. in 2. vodovarstvene cone ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje.

Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije je potrebno dosledno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. L.RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje;

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Na vodovarstvenih območjih je pri delu z motornimi žagami in spravilu s traktorji obvezna uporaba biološko razgradljivih olj; pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja; parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla; v primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulat) pobrati v ustrezne posode; izogibati se je potrebno dela v gozdu v času, ko obstaja večja nevarnost onesnaženja vodnih virov;

- na celotnem vodovarstvenem območju naj bo zagotovljena stalna pokrovnost z gozdne vegetacije, zgradba gozda pa malopovršinsko enomerna s čim bolj sklenjenim sestojnim sklepom;
- v ožjih obrežnih pasovih in hudourniških strugah naj se izvaja predvsem sečnja starih in nestabilnih dreves, kadar le ta ogrožajo stabilnost tal in obvodna območja;
- v strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja in sečnih ostankov;
- v primeru razmočenosti tal (dolgotrajne padavine) je primerna zapora gozdnih cest (dogovor z lastniki, občinami in ZGS);
- pri nadzoru virov pitne vode in vseh posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska in poplavna območja, vodovarstvena območja) je potrebno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi;
- v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami je potrebno pridobiti vodno soglasje za posege, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim ali stanje voda.

V GGN GGE Mislinja so upoštevane strokovne podlage s področja upravljanja z vodami, dostopne na spletnem portalu MOP eVode na naslovu <http://evode.gov.si>, ki omogoča brezplačen pregled in prenos podatkov.

Za namen prikaza se v GGN GGE Mislinja uporabijo sloji:

- hidrografija – os vodotokov (v merilu 1 : 5000)
- integralna karta poplavne nevarnosti (IKPN)
- integralne karte razredov poplavne nevarnosti (IKRPN)
- opozorilne karte poplav (OPKP)
- poplavni dogodki (PODO)
- erozijska območja (opozorilna karta erozije),
- plazljiva območja (karta verjetnosti pojavljanja plazov)¹
- plazovita območja (karta lavinske nevarnosti)²
- vodovarstvena območja (državni nivo)
- vodovarstvena območja (občinski nivo)
- odseki z referenčnimi razmerami
- vodna dovoljenja
- koncesije za rabo vode.

II. II. Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda in pravice graditi v skladu z ZV-1

- so vključene v poglavje 6.2.8 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic
- in poglavje 6.2.9 Usmeritve za poseg v gozd in gozdni prostor.

Pri gospodarjenju z gozdom na vodovarstvenih območjih in območjih s poudarjeno hidrološko funkcijo je potrebno upoštevati:

Gozdnogojitvene usmeritve

- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije v obliki stabilnih raznodobnih mešanih gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- izogibati se velikopovršinskim ukrepom,
- na ogolelih površinah v vodozbirnih območjih zagotoviti čimprejšnjo poraščenost,
- pospeševati rastišču primerno drevesno sestavo, ki zagotavlja uresničevanje hidrološke funkcije,
- ustvarjati pogoje za uspešno naravno obnovo (trajno pomlajevanje na območju ujma).

Usmeritve pri posegih

- omejiti posege na vodnih, priobalnih in vodovarstvenih območjih v skladu s predpisi o varstvu voda.

Usmeritve za sečnjo in gozdno tehniko

- prilagoditi način sečnje, spravila in skladiščenja lesa:
 - sečnja, izdelava in spravilo lesa naj se opravljajo v suhem vremenu,
 - ob vodotokih in širšem pasu sprotno izvajati sečni red,
 - sprotno odstranjevati sečne ostanke iz vodotokov in obrežij,
 - na ogolelih površinah (ujme) stabilizirati panje, kjer je nevarnost zdrsa in so ogroženi vodotoki,
 - izogibati se poškodbam spravilu in izvozu lesa v času razmočenosti,
 - čimprej sanirati poškodovane gozdove v območju prve stopnje hidrološke funkcije,
 - ne skladiščiti lesa ali drugega materiala v in ob vodotokih,
 - v vodnem telesu ni dopustna nobena aktivnost pridobivanja in spravila lesa, razen v izjemnih primerih.
- upoštevati usmeritve za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi, ki so naveden v poglavju 6.2.8,
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in stroje (biološko razgradljiva olja),
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic:
 - nujno je redno vzdrževanje vzdolžnega in prečnega odvodnjavanja na gozdnih prometnicah,
 - v neposredni bližini izvirov, potokov in pritokov, zajetij, strug ter jam se gradnji gozdnih prometnic izogibat,
 - gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše vkope in dolžine prometnic,
 - pri gradnji in rekonstrukciji gozdnih vlak zagotoviti ustrezen odmik vlak od vodotokov, da (ob nujnem umeščanju najmanj 50 m),
 - gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da se ne zmanjšuje pretočni profil (0,5 m varnostna višina),
 - pri umeščanju upoštevati določbe DRSV, ki veljajo na varstvenih območjih po ZV-1.

Posebnosti, vezane na hidrološko funkcijo

- preprečiti onesnaževanje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaževanja,
- ohranjati ustrezno širino obvodnega pasu,
- vodne vire ter bližnjo okolico občasno očistiti in urediti dostopne, kjer je to smiselno,
- sodelovati z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja.

Smernice za ogrožena območja po ZV-1 (plazljiva, plazovita, erozijska in poplavna) so obravnavana v poglavju 6.2.5 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja kulturne dediščine

Ohranjena kulturna dediščina in njeno povezovanje v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja na vseh področjih. Za kulturno dediščino (kulturni spomeniki in vplivno območje), ki se nahaja v gozdnem prostoru GGE Mislinja, je potrebno skrbeti po veljavnem pravnem režimu varstva, ki je podan v Splošnih kulturnovarstvenih usmeritvah za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine in Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Mislinja (ZVKDS, OE Maribor, 16.2.2024). Usklajene so tudi s Splošnimi kulturnovarstvenimi usmeritvami za načrtovanje območnih gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, 2020, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino - Območna enota Maribor. S svojo raznovrstnostjo in kakovostjo predstavlja kulturna dediščina pomemben socialni, ekonomski in vzgojni potencial, zato je potrebno skrbeti tudi za urejeno in estetsko oblikovano okolje kulturnih spomenikov v gozdu.

V območjih kulturnih spomenikov in registrirane dediščine v gozdnem prostoru na območju GGE Mislinja veljajo naslednje:

1. Splošne varstvene usmeritve:

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenikov in dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenikov in dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi v spomenike in dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenikov, ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja kulturnih spomenikov in registrirane dediščine v gozdnem prostoru

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da mora biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- konkretni režim je določen v aktu o razglasitvi spomenika. V vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva za kulturne spomenike je opredeljen v konkretnem aktu o razglasitvi posameznega objekta ali območja za spomenik.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine (območje stavbne dediščine):

- varuje se gabariti, gradivo, oblikovanost,
- varuje se pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- varuje se celovitost dediščine v prostoru.

Pomembno vlogo ima tudi ohranjanje kulturne krajine, kjer je še posebej poudarjena tradicionalna raba zemljišč (sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini). Ohranja naj se tudi krajinska zgradba z značilnimi strukturami in členitvami.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Dodatni režim za območje naselbinske dediščine - velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja ali njegovega dela,
- podoba naselja ali njegovega dela v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, namembnost in kapaciteta objektov, ulične fasade),
- oprema in uporaba javnih odprtih prostorov in
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče, po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave, umestiti prej naštete nedopustne posege, če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega. V tem primeru veljajo naslednje usmeritve:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti,
- o načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS,
- nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino ZVKD -1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD -1),
- kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev spomenika ali registrirane nepremične kulture dediščine (31.člen ZVKD-1).

Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo in spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS

2. podrobne kulturno varstvene usmeritve

Nanašajo se na vse varovane enote in območja kulturne dediščine, ki so evidentirane na gozdnih površinah, ob oz. v bližini gozdnega roba na območju GGE Mislinja. Povzete so po Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Mislinja, 16.2.2024).

EŠD	IME ENOTE KULTURNE DEDIŠČINE	REŽIM	PODREŽIM	OPOMBE	ODDELEK/ODSEK
1-00463	Mislinja – Miklavževa hiša	spomenik		Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, ohranja se gozdni rob in preprečuje zaraščanje.	01083A
1-04180	Razborca – Spomenik in grobišče padlih partizanov	spomenik		Potrebno je ohranjati gozdni rob. Spomenik stoji na travniku v gozdu. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru.	01018
1-04544	Gornji Dolič – Železniški most	spomenik		Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.	01151C, 01156A, 01156C
1-08044	Razborca – Nogarjev Mlin	spomenik		Preprečuje se zaraščanje, ohranja gozdni rob.	01068
1-25073	Mislinja – Križevska kapelica	dediščina		Preprečuje se zaraščanje, ohranja gozdni rob.	01083A
1-25076	Gornji dolič – Rinkova kapelica	dediščina		Preprečuje se zaraščanje, ohranja gozdni rob.	01157b

Opomba: Enota kulturne dediščine Spodnji Dolič – Cerkev sv. Marjete (1-004180) se zaradi uskladitve meje med Območnimi enotami ZGS po novem nahaja samo v ZGS OE Celje in je nismo upošteval v GGN GGE Mislinja.

6.2.3 Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Naravovarstvene smernice za GGN GGE Mislinja (2024 - 2033), ki smo jih prejeli od ZRSVN OE Maribor (september 2023) in so bile predhodno usklajene med ZGS in ZRSVN, so osnova za usmeritve pri funkciji ohranjanje biotske raznovrstnosti. Vključujejo splošne in konkretne usmeritve za posebna varstvena območja Natura 2000, za ekološko pomembna območja (EPO) in usmeritve za varovanje naravnih vrednot. Za območje Natura 2000 so usmeritve podane za celoten gozdni prostor (CGP) in posamezne upravljavske cone znotraj območja. Večina usmeritev, ki so vezane na EPO, se vsebinsko prekrivajo z usmeritvami za območje Natura 2000, ker se območji tudi prostorsko prekrivata.

1. Splošne varstvene usmeritve za območja Natura 2000

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljevih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Prikaz območij gozdov, na katere se nanašajo konkretne usmeritve, je v merilu 1:25.000 prikazan v kartnem delu načrta (Karta št. 6).

Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Ime upravljavske cone: CGP Huda luknja (SI3000224 Huda luknja)	Površina v GGE: 344,63 ha (od tega gozdni prostor 200,03 ha)
HABITATNI TIPI: /	
VRSTE: mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>).	
OPIS CONE: Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na zagotavljanje zadostne količine dreves z dupli in vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo gozdov s primesjo velikega jesena v sestojih.	
Konkretne varstvene usmeritve: - Ohranja naj se strukturirane gozdne robove ter vzdržuje primeren delež presvetljenih sestojev in površin v obnovi. - Na območju strukturiranih gozdnih robov in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov <i>Fraxinus</i>, <i>Populus</i>, <i>Lonicera</i>, <i>Ligustrum</i>, <i>Viburnum</i>. - Poveča naj se delež velikega jesena v sestojih na primernih rastiščih z varstvenimi in gojitvenimi deli (z naravno obnovo, obžetev). - Ohranja naj se zdrava drevesa velikega jesena v sestojih (zagotavljanje semen za naravno obnovo). - Ohranja naj se gozd z najmanj 30 % deležem sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C). - Ohranja naj se habitatna drevesa (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa) in sicer 1 do 2 na ha, debelejši od 30 cm. - Neselektivnih fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.	
Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN: - Priprava sestoja za naravno obnovo. - Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev. - Priprava tal za sadnjo. - Sadnja. - Obžetev. - Nega mladja. - Zaščita mladja z ograjo. - Vzdrževanje zaščitne ograje. - Ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV). Pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst. - Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IME CONE: Cona dinarski gozdovi rdečega bora	POVRŠINA: 58,52 ha
VRSTE/HT: (HT91R0) Dinarski gozdovi rdečega bora na dolomitni podlagi (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>)	
OPIS CONE: Območje habitatnega tipa se nahaja južno od Mislinje in jugozahodno od Slovenj Gradca. Ta habitatni tip je voden v bazah ZGS kot Bazofilna rdečeborovja. V upravljavsko cono na območju GGE Mislinja je zajeto posebno ohranitveno območje Nature 2000 SI3000224 Huda luknja.	
KONKRETNE USMERITVE: - Ohranjajo naj se površine varovalnih gozdov.	
UKREPI: Izvajati samo ukrepe za krepitev varovalne funkcije gozda.	

Ime upravljaljske cone: Cona bazična in nizka barja	POVRŠINA: 2,09 ha
VRSTE: Loeselijeva grezovka (<i>Liparis loeselii</i>).	
OPIS CONE: Loeselijeva grezovka (<i>Liparis loeselii</i>) se pojavlja na območju Gornjega Doliča. Gre za območje mokrišč, ki so izredno redka v slovenskem in evropskem prostoru, zato je ohranjanje ugodne strukture habitatov izredno pomembno. Ogroža jih zaraščanje z drevesnimi vrstami, gradnja infrastrukturnih objektov (med katerimi so tudi gozdne prometnice) in nepravilna raba (intenzivna paša, melioracije tal: drenažiranje tal s kopanjem jarkov, nasipavanje zemljine,...). V upravljavsko cono je zajeto posebno ohranitveno območje Nature 2000 SI3000224 Huda luknja.	
KONKRETNE USMERITVE: - Mokrišča v zaraščanju naj se vključi v gozdne sestoje. - V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju mokrišč. - Znotraj mokrišč na območju nahajanja vrste Loeselijeva grezovka se teži k revitalizaciji zaraščajočih barij. Pri tem se izvajanje gozdnogospodarskih ukrepov tehnološko in časovno prilagodi specifičnim ekološkim lastnostim mokrotnih habitatnih tipov (spravilo sečnih ostankov pri odstranjevanju zarasti se vrši v zimskem času, ko so tla zmrznjena ali v obdobju brez dežja, spravilo naj se izvaja z obrobja območja (vožnja s pravilnimi sredstvi znotraj območja cone ni dovoljena)). - Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravno stanje barij/mokrotnih površin. - Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic na obrobju cone naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin na območje barij in rastišča Loeselijeve grezovke. - Izboljša naj se ugodno ohranitveno stanje habitatnih tipov in vrste Loeselijeva grezovka (preprečevanje zaraščanja z odstranjevanjem lesne zarasti). - Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja.	
UKREPI: - Ohranjanje biotopov – sečnja. - Ohranjanje biotopov – nega. - Obročkanje.	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Ime upravljalvske cone: CGP Pohorje (SI3000270 Pohorje)	Površina v GGE: 1.863,01 ha (od tega gozdni prostor 1.754,63 ha)
VRSTE: navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*, hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*, gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>).	
OPIS CONE: Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na ohranjanju in obnovi naravnega stanja gozdov predvsem ob vodnih telesih, vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo in gozdov s primesjo velikega jesena v sestojih.	
Konkretna varstvene usmeritve: - Ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste. - Ohranja naj se strukturirane gozdne robove ter vzdržuje primeren delež presvetljenih sestojev in površin v obnovi. - Na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov: <i>Fraxinus</i>, <i>Populus</i>, <i>Salix</i>, <i>Quercus</i>, <i>Ligustrum</i>, <i>Viburnum</i>, <i>Lamium</i>, <i>Urtica</i>, <i>Epilobium</i>, <i>Corylus</i>, <i>Rubus</i>, <i>Lonicera</i>, <i>Eupatorium</i>, <i>Origanum</i>, <i>Solidago</i> in <i>Cirsium</i>. - Poveča naj se delež velikega jesena v sestojih na primernih rastiščih z varstvenimi in gojitvenimi deli (z naravno obnovo, obžetev). - Ohranja naj se zdrava drevesa velikega jesena v sestojih (zagotavljanje semen za naravno obnovo). - Ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine, v katere naj se s pravilom lesa ne posega. - Z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. - Na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. - Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja. - Sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti. - Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa. - Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu. - Neselektivnih fitofarmacevtskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja. Usmeritve za gozdne prometnice - Gradnja gozdnih prometnic naj se praviloma ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal. - Novogradnje gozdnih prometnic naj se ne načrtuje znotraj 20 metrskega pasa vodotokov ter na vplivnem območju luž, mlakuž in vodnih kotanj. Usmeritve za strojno sečnjo - Na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha. Sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic. - Strojno sečnjo se usmerja izven vplivnega območja luž, mlakuž, vodnih kotanj in vodotokov.	
Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN: - Priprava sestoja za naravno obnovo. - Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev. - Priprava tal za sadnjo. - Sadnja.	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Obžetev. - Nega mladja. - Zaščita mladja z ograjo. - Vzdrževanje zaščitne ograje. - Ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja dvoživk: stoječe luže, mlake, vodne kotanje). - Izdelava vodnih virov v gozdu.

IME CONE: Cona A - Pohorje (Kisloljubni smrekovi gozdovi)	POVRŠINA: 908,44 ha
VRSTE/HT: (9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Picetea</i>).	
OPIS CONE: Habitatni tip kisloljubnih smrekovih gozdov se pojavlja na ovršju Pohorja, deloma na območju GR Lovrenška jezera (med Lovrenškimi jezери in Ribniškim jezerom). Gre za območje z relativno visoko zastopanostjo borovnice v pritalni plasti, ki je pomemben del življenjskega prostora koconogih kur. Habitatni tip je pomemben tudi za zagotavljanje visoke mase odmrlega drevja (triprsti detel, sove). V upravljaljsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000270 Pohorje, SI5000006 Pohorje.	
KONKRETNE USMERITVE: - Na območjih cone znotraj Regijskega parka Pohorje gospodarjenje z gozdovi poteka v skladu z varstvenimi režimi. - Ohranja naj se najmanj 5% površine cone brez gospodarjenja (ekocelice brez ukrepanja) vključujoč površine, ki so zajete v prvem varstvenem območju Regijskega parka Pohorje. - Gozdnogospodarsko izkoriščanje naj se prilagodi specifičnim ekološkim zahtevam območja/zelo dolga regeneracijska doba. - Pomlajevanje naj se izvaja v srednje velikih jedrih. - Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo. - Ohranjajo naj se nepoškodovana tla ob izvajanju sečnje in spravila lesa ter izvedbi novogradnje prometnic (upoštevajo se usmeritve podane v CGP Pohorje).	
UKREPI: - Ohranjanje biotopov – naravni razvoj. - Priprava sestoja za naravno obnovo. - Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev. - Obžetev. - Nega mladja.	

Ime upravljaljske cone: Cona B – Pohorje (bukovi gozdovi)	POVRŠINA: 60,96 ha
VRSTE/HT: (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>).	
OPIS CONE: Habitatni tip bukovih gozdov se pojavlja predvsem na vzhodnem in osrednjem delu Pohorja, na območju GGO Slovenj Gradec pa je pojavljanje tega HT zelo fragmentirano, predvsem zaradi gospodarjenja z gozdovi v preteklosti. V upravljaljsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000270 Pohorje, SI5000006 Pohorje.	
KONKRETNE USMERITVE: - Preprečuje naj se krčitve ohranjenih gozdov. - Pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju, skrbi naj se za ohranitev bukovih semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim bukovim osebkom. - Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo. - Izboljša naj se povezljivost območja nahajanja HT (predvsem pod 1000 metri n.v.).	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Izboljša naj se obstoječe stanje HT 9110 (predvsem sestojev, ki so na drugi stopnji ohranjenosti – spremenjeni gozdovi).
UKREPI: - Priprava sestoja za naravno obnovo. - Priprava tal za naravno nasemenitev ali setev. - Obžetev. - Nega mladja.

Ime upravljaljske cone: Cona C – Pohorje (barja)	POVRŠINA: 12,35 ha
VRSTE/HT: (HT7110) Aktivna visoka barja, (HT3160), Naravna distrofna jezera in ostale stoječe vode.	
OPIS CONE: Habitatna tipa aktivnih visokih barij in naravnih distrofnih jezer se pojavljata na območju Lovrenških jezer. Za območje je značilna odsotnost gozdne proizvodnje (GR Lovrenška jezera). Na območju Pohorja zavzemajo mokrišča 96 ha (0,35 %) površine območja in so ključen prehranjevalni in razmnoževalni habitat vrst v UC. V letih 2012-2014 je območje mokrišč obiskalo letno med 25.000-35.000 obiskovalcev. Poleg množičnega obiska je glavna grožnja za mokrišča tudi vnos tujerodnih rastlinskih vrst (lokvanj). V upravljaljsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000270 Pohorje, SI5000006 Pohorje.	
KONKRETNE USMERITVE: - V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. - Celotna cona C se nahaja znotraj prvega varstvenega območja Regijskega parka Pohorje – upošteva se režim za prvo varstveno cono. - Zaradi usmerjanja obiskovalcev na območju Lovrenških jezer naj se vzdržuje pohodna infrastruktura na območju habitatnega tipa (predvsem z obsekavanjem/skrajševanjem vej rušja na območju brunčanih poti). - Izboljša naj se ugodno ohranitveno stanje habitatnih tipov.	
UKREPI: - Usmerjanje obiskovalcev. - Vzdrževanje brunčanih poti.	

Ime upravljaljske cone: Cona D – Pohorje (barjanski gozdovi)	POVRŠINA: 39,38 ha
VRSTE/HT: (HT91D0) Barjanski gozdovi.	
OPIS CONE: Habitatni tip barjanskih gozdov se pojavlja na območju GR lovrenška jezera (zahodno območje Lovrenških jezer). Na območju Pohorja zavzemajo mokrišča 96 ha (0,35 %) površine območja in so ključen prehranjevalni in razmnoževalni habitat vrst v UC. V letu 2012 je območja mokrišč obiskalo več kot 55.000 obiskovalcev. Poleg neusmerjenega množičnega obiska so glavna grožnja za mokrišča tudi izvedeni melioracijski posegi v preteklosti (osuševalni melioracijski jarki) in posledično vraščanje lesne vegetacije ter vnos tujerodnih rastlinskih vrst. V upravljaljsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000270 Pohorje, SI5000006 Pohorje.	
KONKRETNE USMERITVE: - V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. - Velja režim za gozdove s posebnim pomenom (Regijski park Pohorje). - Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravno stanje barjanskih gozdov. - Na območju cone naj se ne izvaja strojne sečnje. - Zaradi usmerjanja obiskovalcev na območju Lovrenških jezer naj se vzdržuje pohodna infrastruktura na območju habitatnega tipa (predvsem z obsekavanjem/skrajševanjem vej na območju pohodnih in brunčanih poti).	

UKREPI: - Usmerjanje obiskovalcev. - Vzdrževanje pohodnih in brunčanih poti.
--

IME CONE: Cona E – Pohorje (vrstno bogata travišča)	POVRŠINA: 157,46 ha
VRSTE/HT: (HT6230) Vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (<i>Nardus stricta</i>).	
OPIS CONE: Cona obsega vrstno bogata travišča na silikatni podlagi na območju. S preprečevanjem zaraščanja oz. vzdrževanjem obstoječih travišč želimo izboljšati stanje travišč, kakor tudi izboljšati strukture na prehodu v gozd (vertikalno in horizontalno strukturiranje gozdnega roba z namenom ohranjanja zeliščne in grmovne plasti (ohranjanje borovničevja, brusnic, mravljišč, habitatnih dreves)). Travišča so obligatoren prehranjevalni in gnezdilni habitat koconogih kur, za ostale vrste pa obligatoren prehranjevalni habitat. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000 SI3000270 Pohorje in SI5000006 Pohorje.	
KONKRETNE USMERITVE: - V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. - Ohranja naj se površina cone habitatnega tipa na območje izven prioriternih kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov. - Izvaja naj se selektivno odstranjevanje zaraščenosti znotraj gozdnega prostora za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. - Izvaja naj se horizontalno in vertikalno strukturiranost traviščnih robnih struktur (ekotona) oz. gozdnega roba v pasu dveh sestojnih drevesnih višin ter ustvari postopen prehod iz kmetijskih/traviščnih površin v gozd. - Ohranjajo naj se značilnice habitatnega tipa – dodaten vnos hranil ni dovoljen (gnojenje z mineralnimi in organskimi gnojili, vsakoletno puščanje odstranjene trave z mulčenjem), razen gnojil, ki nastane s pašo s primerno obtežbo živali na ha površin. - Ohranjajo naj se mikrostrukture prostora: puščajo se skupine borovničevja, brusnice, jesenske vrese, plodonosna drevesa - jerebika (<i>Sorbus aucuparia</i>), cemprin (<i>Pinus cembra</i>), macesen (<i>Larix decidua</i>), posamezni grmi (leska). - Ohranjanje travišč na območju SPA Pohorje (odstranjevanje zarasti, mulčenje/ruvanje panjev) naj bo prilagojeno ekološkim zahtevam kvalifikacijskih vrst ptic območja Natura 2000 Pohorje. - S košnjo in drugimi potrebnimi ukrepi se preprečuje zaraščanje travniških površin. Intenzivneje se ukrepa na površinah v zaraščanju (s strojnim mulčenjem se revitalizira degradirane travniške površine), na ohranjenih travnikih pa se s pozno košnjo vzdržuje obstoječe stanje. - Prioriteta za izvajanje ukrepov so zaraščajoča se zemljišča, ki bodo ob izdelavi gozdnogospodarskega načrta določena kot gozd oziroma drugo gozdno zemljišče. - Na traviščih naj se ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko travišč naj se ne vlači lesa, na njih naj se ne skladišči lesa oz. pušča sečnih ostankov. V primerih, ko ni drugih možnosti za spravilo lesa, naj se spravilo izvaja na način, da se ne poškoduje travna ruša oziroma se po pravilu vzpostavi prvotno stanje.	
UKREPI: - Na območjih izven prvega varstvenega režima Regijskega parka Pohorje se izvede selektivno odstranjevanje zaraščenosti; horizontalno in vertikalno se strukturirajo traviščne robne strukture (ekoton) ter ustvari postopen prehod iz traviščnih površin v gozd: določijo se ekocelice, znotraj katerih se predpišejo ukrepi za ustvarjanje postopnega prehoda iz traviščnih površin v gozd (na območju GR Lovrenška jezera je ukrep možen le ob ustrezno spremenjeni gozdarski zakonodaji). - Osnovanje pasišč v gozdu,	

- Vzdrževanje pasišč v gozdu.

IME CONE: Cona G - Pohorje (5006-G osrednja cona)				POVRŠINA: 1.866,86 ha			
VRSTE/HT: divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>), ruševac (<i>Tetrao tetrix tetrix</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), sloka (<i>Scolopax rusticola</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>).							
OPIS CONE: Upravljavška cona se pojavlja na ovršju Pohorja in obsega večino gozdnega prostora. Predstavlja osrednjo cono za kvalifikacijske vrste ptic omrežja Natura 2000 na Pohorju. Gre za območje z relativno visoko zastopanostjo borovnice v pritalni plasti, ki je pomemben del življenjskega prostora koconogih kur. Območje cone je pomembno iz vidika zagotavljanja prehranske baze za koconoge kure, večjih količin odmrlega drevja (triprsti detel, mali skovik, koconogi čuk) in potreb po miru v času gnezdenja kvalifikacijskih vrst ptic. V upravljavsko cono so zajeta naslednja območja Nature 2000: SI5000006 Pohorje.							
KONKRETNE USMERITVE:							
- V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območjih ekocelic (območja ekocelic so navedena znotraj posameznih upravljavskih con) in znotraj SPA SI5000006 Pohorje na območju habitata divjega petelina v odsekih in delih odsekov ¹ :							
01001	01009	01032B	01037A	01044A	01103A	01108	01115B
01002A	01010A	01033	01038A	01044B	01103B	01110B	01118
01002B	01010B	01034A	01038B	01045	01103C	01110C	01119
01003	01015	01034B	01039A	01046B	01104A	01110D	01165
01004A	01030A	01035A	01039B	01049	01104B	01111C	
01005	01030B	01035B	01040A	01058	01105A	01111D	
01007A	01030C	01036A	01040B	01059A	01105B	01112	
01007C	01030D	01036B	01041	01101B	01106	01114A	
01008A	01031	01036C	01042	01101C	01107A	01114B	
01008B	01032A	01036D	01043	01102C	01107B	01115A	
- Dela v gozdu v posameznih odsekih naj se ne izvaja na aktivnih rastiščih in zaščitnih conah za divjega petelina v času od začetka marca do konca junija (obdobje od 1. 3. do 30. 6.); (odseki in deli odsekov so navedeni v prejšnji alineji (območje habitata divjega petelina)).							
- Ohranja naj se delež iglavcev glede na rastiščne danosti in stopnjo spremenjenosti drevesnega sestava (vsaj 60% v lesni zalogi).							
- Ohranja naj se skupine bukovih dreves v pretežno iglastih gozdovih.							
- Odmrla in živa drevesa bukve, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje.							
- Ohranja naj se površina gozda z najmanj 50 % deležem sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C) nad 1200 m nadmorske višine glede na rastiščne in sestojne razmere.							
- Ohranja naj se vsaj 40 % gozdov s presvetljenimi sestoji z rahlim ali pretrganim sklepom krošenj glede na rastiščne in sestojne razmere.							
- Poveča naj se delež odmrlega stoječega lesa (predvsem iglavcev): izloča naj se vsaj 5 -7 odmrlih in odmirajočih stoječih dreves/ha s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm (ob zamujenih gradacijah podlubnikov in naravnih nesrečah naj se puščajo posamezna poškodovana drevesa).							
- Ohranja oz. varuje se vsa pevska drevesa divjega petelina.							
- Ohranja naj se najmanj 5% površine gozda brez gospodarjenja na nivoju GGO Slovenj Gradec in se k temu teži tudi v GGE Mislinja (gozdni rezervati, ekocelice brez ukrepanja, omejena gradnja gozdnih prometnic). Območja ekocelic naj se prioritetno vzpostavijo nad							

1.200 m nadmorske višine v območju RP Pohorje, okolici obstoječih rezervatov, mirnih con za divjega petelina in v odsekih/sestojih, ki imajo nižje prirastke in slabo kvaliteto drevja.

- Ohranja oz. mestoma naj se vzpostavi primeren gozdni rob (tudi notranji gozdni rob ob širitvi in vzpostavljanju pomladitvenih jeder); vzdržuje se njegova stopničasta oblika, navzočnost zanj značilnih drevesnih in grmovnih vrst oziroma postopen prehod iz kmetijskih površin v gozd s širokimi prehodi).
- Ohranja naj se vsaj 5 ha ekstenzivnih travnih površin (pasišč) na 1.000 ha gozda. Upoštevajo naj se usmeritve podane za NV 119V Jezerski vrh - planje, NV 336 Kope – planje, NV 38 Črni vrh - planje in visoko barje in 7451 Planinka - planje.
- Obstoječe žične ograje za skupinsko zaščito gozdnega mladja naj se na območju življenjskega prostora divjega petelina označijo, novih žičnatih ograj naj se ne postavlja (postavitev novih ograj je možna v leseni izvedbi (na podlagi protokola projektov SUPORT in POHORKA)).
- V zeliščni/grmovni plasti naj se v primernih gozdnih združbah ohranja in pospešuje borovnica (*Vaccinium myrtillus*).
- Izboljša naj se struktura sestojev (strukturiranje gozdnih robov, vzpostavljanje preletnih koridorjev, zagotovljen sečni red - lokacijsko določen v detajlnem gozdnogojitvenem načrtu, puščanje stoječih odmrlih dreves - sušic) in funkcije gozda za dvig ugodnega stanja koconogih kur.
- Novo odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami ni zaželeno. Znotraj cone se omeji gradnja in priprava gozdnih prometnic; načrtovanje omrežja gozdnih prometnic naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.
- Ob načrtovanju novih gozdnih prometnic je potrebno posebno pozornost nameniti režimu vožnje, času izgradnje prometnice, kot tudi ovrednotiti njene morebitne posledice na ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst.
- Na obstoječih gozdnih prometnicah se vzpostavi režim vožnje, predvsem na slepih krakih in manj pomembnih gozdnih cestah naj se postavi zapornice (prometni znaki in zapornice). Gozdnih prometnic s posebnim režimom vožnje naj se v zimskem času ne pluži.
- Sečnja in spravilo lesa ter gradnja gozdnih prometnic naj se v času, ko tla niso pretirano namočena, izvajajo tako, da ne prihaja do večjih poškodb na tleh (globljih kolesnic, spiranje tal).
- V coni naj se zagotavlja zmerne do nizke gostote divjih prašičev, jazbecev, lisic, kun in drugih plenilcev talnih gnezd.
- Upravljanje z divjadjo naj se načrtuje tako, da se številčnost velike rastlinojede divjadi vzdržuje na ravni, ki zagotavlja nemoteno naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.
- Dovoljena so privabljalna krmišča za divjega prašiča izven cone divjega petelina (baza ZGS, projekt SUPORT) in pod 1.200 metri nadmorske višine, ki so prvenstveno namenjena opazovanju ter lažjemu izvrševanju odstrela. Za doseganje učinka privabljanja divjih prašičev so na krmišču potrebne le minimalne količine krme. Priporočena uporaba kostanj, želod, vse vrste žit in koruze. Žita in koruza mora biti na krmišču dostopna le divjemu prašiču (polaganje žita v tla, krmni valj, prekrivanje).
- Nad 1.200 metrov n.m.v. se omeji oz. izjemoma dovoli število krmišč za ostalo divjad z močno in sočno krmo (koruza, pesa, jabolka, ipd.). Lokacije krmišč se določi v dogovoru z ZRSVN v skladu z usmeritvami za Lovsko upravljavska območja.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti naj se usmerja izven najboljčutljivejših območij ohranjanja narave. Novih poti naj se na najvrednejših območjih varovanja ne ureja oz. ne vzpostavlja.

Planinski orel (*Aquila chrysaetos*)²:

- V okolici znanih gnezd naj se vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja (v velikosti vsaj 1 ha v okolici gnezda).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- V okolici znanih gnezd naj se vzpostavijo mirne cone (mir v okolici 500 m od gnezda planinskega orla od 1. januarja do 31. avgusta).
UKREPI: - Ohranjanje biotopov – naravni razvoj: Puščanje habitatnega drevja ter vzpostavitev trajne mreže habitatnega drevja (določitev malopovršinskih ekocelic) in večjih ekocelic. - Ohranjanje biotopov – sečnja: Opredelijo se odseki z nizko intenziteto prilagojenega gospodarjenja (ekocelica z ukrepanjem). - Ohranjanje biotopov – nega: Na izbranih odsekih s pestro zeliščno plastjo se pospešuje/ohranja borovnica, brusnica. - Svetlitvena redčenja. - Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu: Povečati delež odmrlega/odmirajočega lesa iglavcev. - Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali. - Obžetev. - Zaščita mladja z leseno ograjo. - Vzdrževanje zaščitne ograje. - Označitev žičnatih ograj. - Vzdrževanje pasišč v gozdu. - Odstranjevanje ograj za zaščito mladja (žičnih). - Osnovanje pasišč v gozdu. - Oblikovanje, ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba.

IME CONE: Cona H - Pohorje (5006-H zunanja cona)	POVRŠINA: 262,45 ha
VRSTE/HT: koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>).	
OPIS CONE: Upravljavska cona se pojavlja na obrobju SPA Pohorje (zunanje območje z nižjimi nadmorskimi višinami). Predstavlja zunanjo cono za kvalifikacijske vrste ptic omrežja Natura 2000 na Pohorju. V območju je poudarek na splošnih usmeritvah za zagotavljanje ustrezne količine odmrle lesne mase (črna žolna, sove), kakor tudi za posamezne strukture v gozdnem prostoru iz vidika ohranjanja drugih kvalifikacijskih vrst (npr. gozdnega jereba). V upravljavsko cono so zajeta naslednja območja Nature 2000: SI5000006 Pohorje.	
KONKRETNE USMERITVE: - Trajno naj se ohranja vsaj 30% delež starejših razvojnih faz gozda (razširjeni debelinski razred B in C). - Ohranja oz. mestoma naj se vzpostavlja pester gozdni rob s prisotnostjo plodonosnega drevja in grmovja. - Ohranja naj se pester polnilni sloj v sestojih, s prevlado listavcev, delež iglavcev v polnilnem sloju naj bo pod 20 %. - Pomladitvena jedra naj se širi z robno sečnjo v širini dveh drevesnih višin (obnavljanje pestrega zeliščnega in grmovnega sloja). - Vzdržuje naj se zaraščajoče površine v fazi grmišč (ohranjanje leske, jerebke). - Za skupinsko zaščito mladja naj se prednostno izvede postavitev novih ograj v leseni izvedbi (na podlagi protokola projekta SUPORT in POHORKA); novo postavljene žične pomlajevalne ograje se postavi v dogovoru z ZRSVN (v tem primeru jih je potrebno ustrezno vidno označiti). - Ohranja naj se mozaičnost območja, preplet gozdne in kulturne krajine (mejice, omejki, solitarno drevje). - Ohranja naj se odrasla drevesa bukve in pospešuje naj se bukovo mladje.	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Ohranja naj se naravno stanje vodotokov (omeji naj se gradnja gozdnih prometnic ob potokih ter na mokriščih).
- Poveča naj se delež odmrlega lesa (stoječega) v gozdu (v povprečju vsaj 3% odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu). Odmrl les mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, zlasti pa debelinski razred nad 30 cm.
- Odmrla in živa drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik se ohranja kot habitatno drevje.

Planinski orel (*Aquila chrysaetos*), črna štorclja (*Ciconia nigra*)³:

- V okolici znanih gnezd naj se vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja (v velikosti vsaj 1 ha v okolici gnezda).
- V okolici znanih gnezd planinskega orla naj se vzpostavijo mirne cone (mir v okolici 500 m od gnezda planinskega orla od 1. januarja do 31. avgusta).
- V okolici znanih gnezd črne štorclje naj se vzpostavijo mirne cone (mir v okolici 400 m od gnezda črne štorclje od 15. marca do 15. avgusta).

UKREPI:

- Ohranjanje biotopov – naravni razvoj.
- Ohranjanje biotopov – sečnja.
- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
- Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja, pomembnega za prehranjevanje živali.
- Vzdrževanje pasišč v gozdu.
- Osnovanje pasišč v gozdu.
- Vzdrževanje grmišč.
- Oblikovanje, ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba.
- Vzdrževanje večjih vodnih virov v gozdu.
- Mulčenje brežin gozdnih cest.
- Zaščita mladja z (leseno) ograjo.
- Označitev žičnatih ograj.
- Vzdrževanje zaščitne ograje.
- Odstranjevanje ograj za zaščito mladja (žičnih).
- Izdelava vodnih virov v gozdu.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Usmeritve za varovanje naravnih vrednot – konkretne usmeritve za naravne vrednote

186	Mislinja	Zgornji tok Mislinje s pritoki do Sp. Fužine, severovzhodno od Mislinje	HIDR, ZOOL	državni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture).	1	1
209	Paka	Zgornji tok Pake, levega pritoka Savinje, s pritoki, jugovzhodno od Mislinje	HIDR, EKOS	lokalni	<i>Usmeritev velja za območje naravne vrednote Mislinja, ki se nahaja v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i> Na območju vodotoka in brežine naj se praviloma ne načrtuje novih gozdnih prometnic; če ni drugih rešitev, naj se prometnice načrtujejo in usklajujejo v sodelovanju z ZRSVN. Morebitna prečkanja vodotoka naj se načrtujejo čim bolj pravokotno na potok. Varujejo naj se hidrološke značilnosti vodotokov. Na območju naravne vrednote naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. Na območju naravne vrednote naj se krčitev gozda ne izvaja. Z namenom preprečevanja plavljenja sečnih ostankov in gozdnih lesnih sortimentov ob visokih vodah naj se teh ne zлага neposredno ob vodotok oz. pas, ki ga dosežajo visoke vode. Odmirajoča in ekonomsko nezanimiva drevesa v oddaljenosti 10 m od same struge naj se puščajo v gozdu, razen če ogrožajo pretok vodotokov.	1	1
230	Lovrenško barje	Visokobarjanski kompleks na slemenu Planinka, severozahodno od Rogle na Pohorju	BOT, ZOOL, EKOS, (GEOMORF), (HIDR)	državni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture).	2 (1)**	1
6582	Črne mlake	Prehodno barje na Pohorju med Roglo in Ribniškim vrhom	ZOOL, BOT	državni	<i>Usmeritev velja za območje naravne vrednote, ki se nahaja v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i>	2 (1)**	1
7471	Mulejev vrh - barje	Barje na Mulejevem vrhu na Pohorju, severovzhodno od Mislinje	BOT, ZOOL	lokalni		2	1
845	Ribniško jezerje	Visoko barje z jezerci vzhodno od Jezerskega vrha na Pohorju	BOT, EKOS, (HIDR), (GEOMORF)	državni		1	1
7446	Dovžanka - mokrotni travnik	Habitat ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ob potoku Dovžanka, severozahodno od Mislinje	ZOOL, EKOS, BOT	lokalni	Območje naj se prepusti naravnemu razvoju (brez posegov, razen za urejanje/vzdrževanje naravovarstvene infrastrukture).	2	1
7452	Planinka - prehodno barje	Prehodno barje na ovršju Pohorja med Roglo in Jezerskim vrhom, severovzhodno od Mislinje	BOT	lokalni	<i>Usmeritev velja za območje naravne vrednote 7453, ki se nahaja v prvem varstvenem območju RP Pohorje.</i>	2	1
7453	Javorič - prehodno barje	Prehodno barje na ovršju Pohorja med Roglo in Jezerskim vrhom, severovzhodno od Mislinje	BOT	lokalni	Preko območja naravne vrednote naj se ne načrtuje gozdnih prometnic ter vlačni in skladišči lesa.	2 (1)**	1

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6734	Gornji Dolič - mokrotni travniki 1	Mokrotni travnik ob Movžanki v Gornjem Doliču, južno od Mislinje	ZOOL, BOT	državni	Upoštevajo naj se usmeritve podane za upravljavsko cono bazična in nizka barja.	2	1
7320***	Mislinjski graben - nahajališče kamnin	Nahajališče metamorfnih kamnin v opuščenem kamnolomu v Mislinjskem grabnu, severovzhodno od Mislinje	GEOL	lokalni	Območje opuščenega kamnoloma naj se ohranja in vzdržuje na način, da se kamnine ohranijo vidne (odstranjuje naj se lesno zarast, deponij lesa in sečnih ostankov naj se ne odlaga na območje opuščenega kamnoloma).	2***	/
1121	Javorič - cemprini	Cemprini na Javoriču, severovzhodno od Mislinje	DREV	državni	Dreves naj se ne poseka ali poškoduje. Možna je odstranitev – posek morebitnih konkurentov, vendar na način, da se izpostavljenost krošnje svetlobi in vetru drastično ne spremeni. Preko ravnega prostora dreves (tloris krošnje + vsaj 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic. Prav tako se praviloma ne gradi gozdnih prometnic, ki bi lahko imele vpliv na spremembe rastiščnih pogojev, izven tega prostora v razdalji dveh povprečnih drevesnih višin. Preko rastišča naj se ne vlačijo lesa in na rastišču naj se ne skladiščijo lesa.	1	/
7454	Jezerski vrh - cemprini	Rastišče cemprinov severovzhodno od Jezerskega vrha na Pohorju, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni	Na rastišču naj se ne parkira sredstev za prevoz, spravilo in transport. Na drevesu naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa skladno s pogoji Zavoda RS za varstvo narave.	1	/
6743	Skrivni vrh - smreki	Dve debeli smreki na Skrivnem vrhu, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni	Rastišča v radiju krošnje +2 m naj se ne spreminja. V vplivnem območju drevesa naj se ne krči ali spreminja gozdnega roba.	1	/
6744	Kotniško - jelka	Jelka na Kotniškem ob Črnem potoku, severovzhodno od Mislinje	DREV	državni		1	/
6746	Javhovo - rdeči bor	Debeli rdeči bor pod Javhovim, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni		1	/
6759	Mislinjski graben - lipa	Debela lipa v Mislinjskem grabnu, severovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni		1	/
6760	Klinska pušča - lipa	Debela lipa pri kapelici na Klinski pušči v Mislinji	DREV	lokalni		1	/
6764***	Papeževe lipe	Tri velike lipe na Tolstem vrhu, jugovzhodno od Mislinje	DREV	lokalni		1***	/
6785	Završnikova lipa	Debela lipa pri domačiji Završnik v Mali Mislinji, severno od Mislinje	DREV	lokalni		1	/
6791	Skrivni hriber - jerebiki	Debeli jerebiki na Skrivnem hribu, severovzhodno od Mislinje	DREV	državni		1	/

Opombe:

* - V stolpcih »Stopnja poudarjenosti« je naveden predlog poudarjenosti stopnje **funkcije varovanja naravnih vrednot in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti**.

** - Prva stopnja poudarjenosti funkcij velja za varstveni režim v prvem varstvenem območju RP Pohorje, druga stopnja poudarjenosti funkcij pa za ostalo varstveno območje, kjer velja splošni varstveni režim (razen za območja naravnih vrednot in upravljavskih con znotraj parka, ki so določena na prvi stopnji poudarjenosti funkcij).

Konkretna varstvena usmeritve za podzemne jame

V GGE Mislinja je po Naravovarstvenih smernicah za GGN GGE Mislinja (februar 2025) le ena podzemna jama in je navedena v seznamu v poglavju 2.2.7 Funkcija varovanja naravnih vrednot.

Konkretna varstvena usmeritve za omenjeno jamo:

- V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdna površina, krčenje gozda naj se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic naj se na območju jam ne umešča oz. naj se zagotavlja ustrezen odmik od le teh.
- Pri sečnji in spravilu lesa v okolici jam in brezen se uporablja biološko razgradljiva olja.

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V GGE Mislinja je opredeljeno tudi območje pričakovanih naravnih vrednot.

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

Manjši del območja GGE Mislinja gradijo karbonatne kamnine, zato tu obstaja možnost odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot.

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasi Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve, ki so določene v poglavju 3.1.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na vrsto in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

2. Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja (EPO)

Splošne varstvene usmeritve

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Konkretna usmeritve s pripradajočimi upravljaljskimi conami

Celoten gozdni prostor (v nadaljevanju CGP):

KODA	IME	OPIS	VARSTVENE USMERITVE
11500	Velenjsko - Konjiško hribovje	Med Velenjsko kotlino in Dravinjsko dolino poteka v smeri vzhod – zahod 50 km dolgo hribovje, ki ga prekinjajo soteske vodotokov in delijo v več naravovarstveno pomembnih enot, ki se močno razlikujejo po habitatnih tipih in vrstah. Rudniški jezera v zemeljskih ugrezninah premogovnika Velenje, Huda luknja, Tisnik, Paški Kozjak ter Stenica in Konjiška Gora. Enotno krajinsko podobo bukovih gozdov, travnikov s prevladujočo visoko pahovko in travniškimi sadovnjaki v bližini naselij in gorskih kmetij presekajo biotopske posebnosti, ki bogatijo raznolikost ekosistemov. V globokih soteskah je prisotna alpska flora na nižjih nadmorskih višinah, na sončnih izpostavljenih legah ilirska termofilna flora in gozdovi rdečega bora. Pretežno zakrasel svet prepredajo kraške jame, katere poseljujejo jamski organizmi, zatočišče v njih pa si iščejo tudi različne vrste netopirjev. Na južnih skalnatih pobočjih in v kamnolomu pri Žičah je rastišče endemne rastlinske podvrste žički grobeljnik (<i>Alyssum montanum</i> var. <i>pluscanescens</i>). Flori in favni ekstenzivnih suhih travnišč se pridružujejo tudi alpska in subalpska travnišča s prevladujočim volkom, evrosibirska suha in polsuha sekundarna travnišča, pretežno na karbonatih, oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko in sorodne združbe. Na območju je sicer evidentiranih več sto vrst različnih taksonomskih skupin, načeloma pa je območje še neraziskano. Pomembni so sklenjeni gozdni kompleksi, kjer prebivajo tudi večje saproksilne vrste.	Ekološko pomembno območje se prekriva z območjem Natura 2000, zato se upoštevajo usmeritve, podane za območje Natura 2000 Huda luknja (SI30000224).
41200	Pohorje	Obsega del alpskega hribovja v vzhodnem delu slovenskega alpskega sveta na območju posebne regije, ki jo sestavljajo Pohorje, Strojna in Kozjak. V širšem smislu je to območje del Vzhodnih Alp in se proti severu preko Košenjaka navezuje na pogorje Golice v Avstriji. Pohorje se razprostira južno od reke Drave med Dravogradom na zahodu in Mariborom na vzhodu, na jug pa sega do Vitanjskega podolja. Najvišji vrh je Črni vrh (1534 m). Za celotno območje je značilna silikatna geološka podlaga, ki jo tvorijo paleoocjojske metamorfne kamnine v obrobju in mlajše magmatske kamnine v osrednjem delu. Med prostornimi gozdnimi površinami prevladujejo evropsko pomembni bukov gozdovi na kislih tleh Luzulo – Fagetum, v soteskah ob potokih pa mešani listnati gozdovi Tilio – Acerion. Na ovršju je večje število visokih barij in ruševja, na slemenih zahodnega Pohorja pa so večje površine travnišč tipa vrstno bogati nardetum. Vsi naštetih habitatni tipi so za ohranitev biodiverzitete izrednega pomena. Travišča in barjanske površine so nahajališče mnogih ogroženih rastlinskih vrst: arnika, brkata zvončica, panonski svišč, navadni kukovičnik, belkaste ročice, okroglostna rosika, dlakava mahovnica, navadna rožmarinka, rjasti sleč, nepravilni sršaj, več endemnih vrst šotnega mahu idr. Ohranjeni avtohtoni bukov gozdovi in drugi listnati gozdovi vzhodnega dela Pohorja so habitat ogroženih in mednarodno varovanih vrst hroščev alpskega in bukovega kozlička ter rogača, ki se pojavlja predvsem v nižjih toploljubnih delih. Strme doline potokov so pomembne habitatni tip listnatih gozdov ob potokih, z večjim deležem velikega jesena so pomembni tudi kot habitat ogroženih vrst metuljev, predvsem črnega apolona in gozdnega postavneža. V ohranjenih naravnih strugah potokov živi rak koščak. Značilnost ovršja Pohorja so številna barja in močvirja z ruševjem, ki so evropsko pomembni habitatni tip in hkrati habitat številnih ogroženih in mednarodno varovanih vrst. Med temi izstopajo dvoživke hribski urh, alpski in veliki pupek ter kačji pastirji barjanska deva, barjanski lesketnik, barjanski spreletavec, črni kamenjak, povirni studenčar in barjanski škratec. Gorski gozdovi so habitat številnih redkih in ogroženih	Kjer se ekološko pomembno območje prekriva z območjem Natura 2000 se upoštevajo usmeritve, podane za območje Natura 2000 Pohorje (SI30000270, SI50000006). Sicer naj se: Na območjih divjega petelina, ki so uvedena v bazi ZGS, se upoštevajo usmeritve in ukrepe navedene za Cono G - Pohorje. Območja divjega petelina naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Ohranjanje naj se površina gozdov, ohranjajo naj se jase v gozdu. Pušča naj se starejše debelo drevje (predvsem listavci), ki služi kot habitatno drevje primarnim in sekundarnim duplarjem. Ne vnaša se rastišču neprimernih rastlinskih in tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

		ptic, zlasti ruševca, divjega petelina, gozdnega jereba, malega skovika, koconogega čuka, triprstega detla, goloba duplarja in povodnega kosa. Sakralni objekti v Ribnici ter Lovrencu na Pohorju in Hočkem Pohorju so s svojo okolico pomemben habitat netopirjev malega podkovnjaka in vejicatega netopirja.	
--	--	---	--

6.2.4 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

- na vseh ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) je usklajenost odnosov med gozdom in rastlinojedo divjadjo ena najpomembnejših usmeritev za zagotavljanje biotske raznovrstnosti;
- ohranjati je potrebno ustrezno gostoto populacij divjadi ter vse ukrepe v gozdnem prostoru načrtovati in usklajevati z vsemi uporabniki prostora;
- odvzem divjadi (odstrel) in ostali ukrepi v populacijah divjadi morajo prispevati k izboljšanju življenjskih razmer in ravnovesja med gozdom in divjadjo; gostota populacij rastlinojede divjadi mora biti v mejah prehranskih zmoglosti, da se ne onemogoči naravna obnova sestojev;
- glavna usmeritev pri upravljanju z gozdovi je ohranjanje naravne sestave gozdnih rastiščnih tipov in z mešanostjo drevesnih vrst krepiti mehansko in biološko stabilnost gozdov ter zagotavljati ugodne prehranske in bivalne pogoje za prostoživeče živali; (večati delež mladih faz);
- na rastiščih, kjer je drevesna sestava močno spremenjena, je potrebno glede na dejansko stanje gozdov in naravne danosti težiti k naravni drevesni sestavi in povečevati mešanost drevesnih vrst (primanjkuje listavcev in plodonosnega drevja); vnašati na površinah, nastalih po ujmah in podlubnikih;
- za izboljšanje življenjskih pogojev različnih prostoživečih živali je potrebno: oblikovati vrstno bogate in strukturirane gozdne robove, vzdrževati postopen prehod iz gozda v kmetijske površine, povečevati delež naravnega mladovja in povečevati pestrost drevesnih vrst, ohranjanje grmovni in zeliščni sloj ter s sadnjo plodonosnih vrst (lesnika, češnja, hruška, oreh ...), izboljševati prehranske pogoje; vnos plodonosnih vrst je še posebej priporočljiv na površinah, ki so nastale po vetrolomu in posledično zaradi gradacije podlubnikov;
- kjer so zagotovljeni pogoji, je potrebno ohranjanje vodne ekosisteme (gozdne mlake, kaluže, izvire, studence) in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih ter ostale negozdne ekosisteme v gozdnem prostoru (jase, travišča, melišča, skalovja...); v območjih mirnih con, zimovališč in rastišč gozdnih kur omejiti promet z motornimi vozili;
- potrebno je preprečevati zaraščanje v kmetijski in urbani krajini; pomembno je ohranjanje posameznih drevesa, skupine drevja, omejk in gozdne otoke v negozdni krajini (prehod in pribežališče za prostoživeče živali);
- za izboljšanje življenjskih pogojev in ohranjanje ugodnih habitatov posameznih ogroženih živalskih vrst v enoti Mislinja (koconogi čuk, gozdni jereb, triprsti detel, divji petelin,...), je potrebno ohranjanje predvsem debela drevesa z dupli, ki so pomembna za njihov življenjski cikel; drevesa je potrebno izbrati v soglasju z lastnikom gozda in jih na terenu primerno označiti;
- v gozdovih naj se določijo ekocelice (območja za ohranjanje biotske raznovrstnosti in vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste) s puščanjem posameznih dreves in manjših skupin drevja staranju in naravnemu razkroju;
- za konkretna rastišča divjega petelina in ruševca se predlaga izločitev območij v obliki ekocelic z ukrepanjem; primeren je gozd s stopničasto zgradbo (sklep krošenj 0,7- 0,8), s primernim deležem mladovij, gozd z bogato zastopano zeliščno plastjo (predvsem vrste iz rodu Vaccinium, malinovja,...), strukturno in vrstno pester sestoje z grmovjem in s plodonosnimi drevesnimi vrstami (češnja, jerebiko, lesniko,...) ter vrstami, ki so pomembne v prehrani vrste (bor, macesen, bukev ...) in jih je potrebno dodatno vnašati; sestoji s prisotnostjo mravljišč.
- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09 in 31/16)
- potrebno je zagotoviti mirne cone, kjer je področje opredeljeno kot pomemben življenjski prostor za divjega petelina in ruševca (vršni del Pece in Uršlje gore) in se zagotovijo pogoji za razvoj vrste;
- potrebno je upoštevati določila časovne omejitve izvajanja sečnje in spravila lesa ter gradnje cest v času od 1. marca do 30. junija;
- pri izvajanju gozdnogospodarskih del se je potrebno izogibati aktivnim gnezdiščem, brlogom ali zavetiščem, neaktivna pa naj se ohranjajo; v času reproduktivnega obdobja živali (pomladni in zgodnje poletni čas) je potrebno prestaviti dela, (gradbeni posegi, sečnja in spravilo), s katerimi bi vznemirjali živali,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

predvsem v mladovjih in starejših debeljaki; pri spravilu lesa na erozijskih oziroma labilnih območjih je smiselno uporabljati pravilna sredstva, ki ne povzročajo erozije in s tem negativni vplivajo na pomembne habitate oziroma rastišča; sečni ostanki naj v čim večji možni meri ostanejo v gozdu za naravni razpad;

- za zagotavljanje ugodnega stanja izbranih kvalifikacijskih vrst v območju Natura 2000 je potrebno upoštevati usmeritve iz Naravovarstvenih smernic za GGN GGE Mislinja (2024 - 2033) in izvajati predpisane ukrepe iz poglavja 6.2.3.

6.2.5 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Splošne usmeritve

V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo, je pri gospodarjenju potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih določa Uredba o varovalnih gozdovih:

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi mora Zavod zagotavljati:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- načine spravila in uporabo pravilnih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote,
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda in
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvedejo le na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo;

Na območjih s poudarjeno varovalno in zaščito funkcijo, ki niso razglašeni z Uredbo, je za krepitev potrebno:

- vse ukrepe skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa;
- zagotavljati pokrovnost tal; z načrtovanjem in izvajanjem ukrepov oblikovati sestoje z malopovršinsko enomerno zgradbo, ki zagotavlja globoko prekoreninjenost tal; ukrepi naj bodo zmerni, malopovršinski, prilagojeni rastišču in dinamiki razvoja sestojev;
- pospeševati rastišču primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje varovalne vloge gozda;
- pospeševati šopasto rast dreves, hkrati ohranjati in pospeševati mrežo stabilnih dreves;
- izvajati obnovo sestojev v manjših vrzelih, ki ne sledijo po padnici terena; z obnovo pričeti, ko je odrasel sestoj še dovolj vitalen in stabilen; odstranjevati nestabilna in prestara drevesa, ki lahko povzročijo erozijske procese;
- za zagotavljanje naravne obnove izvajati ukrepe v populaciji divjadi in gozdnem okolju (osnovati več pasišč za divjad);
- za preprečitev degradacije tal pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal;
- na območju večjih ogolelih površin (nastalih zaradi ujm in podlubnikov), pravočasno odstraniti poškodovano drevje, sanirati površine in jih pripraviti za obnovo (kombiniramo naravno in umetno obnovo); spopolnjevati predvsem z listavci, macesnom in drugimi rastišču ustreznimi drevesnimi vrstami;
- v enomernih in prestarih sestojih ukrepati čimprej, saj so dovzetnejši za naravne ujme; hkrati zaradi neugodne zgradbe slabše varujejo infrastrukturne in bivanjske objekte;
- v dostopnih predelih se načrtujejo in izvajajo tudi gojitvena dela, ki povečujejo stabilnost gozdnih sestojev in tal; vzdržuje se tudi prehodnost poti in stez, ki omogočajo pregled in nadzor nad stanjem gozdov;
- uporabljati rastišču in terenskim razmeram prilagojeno sečnjo ter tehnologijo spravila lesa; za spravilo na strmih terenih uporabljati žičnice;
- drevje podirati diagonalno na smer padnice terena, pri poseku puščati visoke panje (najmanj 1,3 m);

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic prilagoditi terenskim razmeram; gostota naj bo manjša še posebej na erodibilni in plazljivi silikatni podlagi; na izredno strmih terenih ni dovoljena;
- na območjih, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami in žično spravilo ni možno, izvesti samo posek predebelega in nestabilnega drevja;
- pri žičnem spravilu umestiti traso poševno na padnico terena, da se zmanjša erozijski potencial; uporabiti sortimentno metodo spravila;
- vsi ukrepi morajo biti podrejeni varovalni vlogi; po izvedbi ukrepov je potrebno izvesti popoln gozdni red;
- po sečnji in spravilu lesa sečišče ter vlake urediti v skladu s predpisi (Pravilnik o izvajanju sečnje...);
- v sestojih, kjer gozdnogojitveni ukrepi ne zadostujejo, uporabiti tehnične ukrepe;
- na najbolj ranljivih in izpostavljenih območjih izdelati podrobne gozdnogojitvene načrta in redno spremljati stanje;
- izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj;
- v območju rezervata in prav tako v nedostopnih varovalnih gozdovih je potrebno za preprečitev širjenja podlubnikov zagotoviti primerno varovalno cono in prepustiti površine naravnemu razvoju;
- v rezervatu opravljati redne letne preglede in popise stanja, kot je določeno v navodilih za delo v rezervatu ter vzdrževati prehodnost poti in stez; vzdrževati in izvajati ukrepe v varstvenem pasu rezervata;

Usmeritve, ki izhajajo iz zakona o vodah in usmeritvah DRSV

Po zakonu o vodah naj se pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve Direkcije RS za vode;

V GGE Mislinja so v skladu z Zakonom o vodah (ZV-1) ter varstvenih, varovanih in ogroženih območjih kot ogrožena območja evidentirana **poplavna, erozijska, plazovita in plazljiva območja**.

1. Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja so v primeru prisotnosti prikazana v gozdnogospodarskem načrtu, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Poplavna območja so prikazana na Karti 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>

V GGE Mislinja je poplavno območje opredeljeno le na površini 107,17 ha ob reki Mislinji, potoku Turičnici v Dovžah in Paki v Doliču.

2. Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode.

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov;
- ogoljevanje površin;
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
- zasipavanje izvirov;
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih;
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer;
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov;
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge;
- vlačenje lesa.

V GGE Mislinja je kot **erozijsko** območje opredeljeno 97,93 % površin (7500,94 ha). Večina teh površin (7351,34 ha oziroma 95,97%) so erozijska območja, kjer so predvideni zahtevni zaščitni ukrepi. Sem spadajo vsi hriboviti predeli enote v Srednjem Doliču in majhen del na Kopah in Lovrenških jezerih. Na preostalih 1,95 % površin so izločena območja z običajnimi zaščitnimi ukrepi.

Erozijska območja so prikazana na Karti 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>

3. Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribovskih sestojev.

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč;
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode;
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča;
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno proti erozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti načrtovani na način, da se upoštevajo smernice s področja upravljanja z vodami.

V GGE Mislinja so plazljiva območja opredeljena na celotni površini GGE in se prekrivajo z erozijskimi območji. Na 434,55 ha (5,67 % površin) je zanemarljiva verjetnost pojavljanja plazov. Majhna in zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov je opredeljena na površini 3619,73 ha (47,26 %). To so robna območja ravninskega dela in vse izravnanе lege pobočij po GGE.

Velika in zelo velika nevarnost pojavljanja plazov je evidentirana na površini 1849,61 ha (24,15 % vseh površin). Gre predvsem za spodnje, strme lege pobočij in jarkov. Na ostalih 22,92 % površin je verjetnost pojavljanja plazov srednja.

Plazljiva območja so prikazana na Karti 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>

4. Za plazovito območje se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo. Na teh območjih je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

V GGE Mislinja plazovita območja niso opredeljena.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

Odstranitev poškodovane in odvečne zarasti v gozdnem prostoru je potrebno izvesti selektivno. Odstraniti je potrebno suho, propadajočo in poškodovano zarast iz vodnega in priobalnega zemljišča.

Skladno s 33. členom Zakona o divjadi in lovstvu je v času gnezdenja ptic med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih in čistiti odvodne kanale.

Propadlo in odstranjeno zarast je potrebno v dostopnih predelih v celoti odstraniti z območja na naravi neškodljiv način; v primeru vodotokov je material prepovedano odlagati v strugo, na brežino, v priobalni pas vodotoka ter na poplavno območje.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Usmeritve na ogroženih območjih

Odlaganje ali skladiščenje lesa na poplavnih območjih ni dovoljeno.

Preglednica 62 Ogrožena območja po predpisih o vodah

	Površina (ha)	Delež (%)
Plazljiva območja		
Zanemarljiva verjetnost pojavljanja plazov	434,55	5,67
Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	907,45	11,85
Majhna verjetnost pojavljanja plazov	2712,28	35,41
Srednja verjetnost pojavljanja plazov	1755,63	22,92
Velika verjetnost pojavljanja plazov	1573,46	20,54
Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	276,15	3,61
Skupaj	7659,5205	100
Erozijska območja		
običajni zaščitni ukrepi	7351,34	98,01
zahtevni zaščitni ukrepi	149,60	1,99
Skupaj	7500,94	100
Poplavna območja		
območje razreda preostale poplavne nevarnosti	28,28	26,39
območje razreda majhne poplavne nevarnosti	46,17	43,08
območje razreda srednje poplavne nevarnosti	59,92	55,91
območje razreda velike poplavne nevarnosti	1,08	1,01
Skupaj	107,17	100,00

Opomba: Plazovitih območij v GGE Mislinja ni

6.2.6 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

GGE Mislinja je v območju med požarno manj izpostavljenimi. Požarna ogroženost gozdov v GGE Mislinja je pretežno majhna (4. stopnja ogroženosti – 95,10 % površin), srednja ogroženost (4,63 %) in velika ogroženost (2. stopnja ogroženosti - na 0,27 % površin). Zelo velike ogroženosti ni evidentirane. Za delo s požarno ogroženimi gozdovi veljajo naslednje usmeritve:

- gospodarjenje z gozdovi, še posebej na območjih, kjer je evidentirana požarna ogroženost 1. in 2. stopnje, je usmerjeno v preventivno varstvo in dolgoročno zmanjševanje ogroženosti; delo v gozdu je potrebno prilagoditi letni dinamiki požarne ogroženosti (čim manj posegov v sušnih obdobjih) in dosledno izvajati gozdni red;
- požarno ogrožena območja morajo biti odprta z gozdnimi cestami, vlakami in stezami, ki so vzdrževane in prehodne; na gozdnih cestah so priporočljiva večja izogibaljšča in obračališča, ki naj bodo urejena predvsem na zgornjem robu požarno ogroženega območja, zaradi tehnike gašenja od zgoraj navzdol;
- v okolici naselij in delov gozdov, ki so obremenjeni z obiskovalci, je potrebno postaviti opozorilne table, ki prepovedujejo kurjenje v gozdu; v času velike požarne ogroženosti je potrebno obveščati lastnike gozdov in izvajalce del v gozdovih o nevarnosti gozdnih požarov in prepovedi kurjenja v naravnem okolju; o pomenu gozda in preventivnem požarnem varstvu je potrebno obveščati tudi širšo javnost;
- na področju toploljubnih bukovih gozdov in v gozdovih »plinskega območja« je priporočljiva malopovršinska obnova gozda z ostrimi prehodi med starejšimi in mlajšimi razvojnimi fazami, da se prepreči razvoj talnega požara v vršnega; skrbeti je potrebno za dosledno izvajanje gozdnega reda;
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in sodelovanje s hidrometeorološkim zavodom), je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnih sestojev in gozdnega prostora;
- posege v požarno ogrožene sestoje je potrebno uskladiti s protipožarnim načrtom, ki je osnova izvajanja protipožarne zaščite in ga je hkrati z izvajanjem ukrepov potrebno tudi ažurirati;
- v požarno ogroženih gozdovih in težje dostopnih terenih je potrebno vzdrževati protipožarne steze, v strugah potokov pa zagotavljati možnost črpanja vode v primeru požarne ogroženosti;
- posege v požarno ogrožene sestoje je potrebno uskladiti s protipožarnim načrtom, ki je osnova izvajanja protipožarne zaščite in ga je hkrati z izvajanjem ukrepov potrebno tudi redno obnavljati.

6.2.7 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

Na območju GGE Mislinja so izločeni semenski sestoji na dveh lokacijah:

- Tolsti vrh – macesen (*Larix decidua*) in smreka (*Picea abies*) (registrska številka 20154)
- Zaloška planina in Komisija - smreka (*Picea abies*) (registrska številka 20156).

Za semenske sestoje je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- semenski objekt vršina semenskega sestoja naj bo (dokler ustreza kriterijem) na terenu primerno označena; stanje sestoja je potrebno spremljati skozi vso leto (posebej ob semenskem letu), enkrat letno pa poročati Gozdarskemu inštitutu (ocena zdravstvenega stanja, ocena semenjenja, ocena o primernosti objekta kot semenskega); ob večjih spremembah (posek in razgradnja sestoja, poškodovanost sestoja zaradi ujm) je priporočljivo površino prilagoditi ali določiti nov semenski objekt;
- semenski sestoj je potrebno negovati, posebej izbrana fenotipska drevesa in jim zagotavljati rastni prostor (sproščati krošnje, ohranjati število izbrancev, izvajati sanitarne sečnje, odstranjevati drevesa z neželenimi lastnostmi);
- semenski material je smiselno pridobivati iz stoječega drevja (s plezanjem in stresanjem) ali iz podrtih dreves; sečnja semenskih dreves je smiselna le v letu močnega semenskega obroda; semenski material je smiselno pobirati s tal, če so semenska drevesa oddaljena vsaj za dve drevesni višini; v času močnega deževja v fazi mirovanja vegetacije je možno pobirati puljenke;
- priporočljiva je uporaba lokalnega gozdnega reprodukcijskega materiala (kategorija «izbran»).

6.2.8 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Tehnologija dela (sečnja in spravilo) mora biti strokovno in smiselno načrtovana pred pričetkom izvajanja del. Intenziteta sečnje mora upoštevati tudi izbrano tehnologijo. Posebej je pomembna presoja pri pomladitvenih (končnih) sečnjah, kjer je potrebno zasledovati postavljene razvojne cilje gozda in ekonomski vidik.

Usmeritve za sečnjo:

- čas sečnje prilagoditi stopnji poudarjenosti drugih funkcij gozda (predvsem krepitvi biotske raznovrstnosti) in vremenskim pogojem (časovna prerazporeditev sečnje v višinskih gozdovih na poletne mesece); pri izvajanju sanitarnih sečenj (v času omejitev od 1.3. do 31.06) iskati optimalne rešitve za izvedbo sečenj (v dogovoru z ustreznimi institucijami -ZRSVN),
- na območjih s poudarjeno hidrološko funkcijo pri delu v gozdu uporabljati biološko razgradljiva olja,
- dinamiko možnega poseka prilagoditi potrebam lastnikov gozdov in ekonomskim zakonitostim trga ter na različne načine vzpodbuditi lastnike za realizacijo poseka (licitacije posameznih vrednejših kosov lesa),
- tehnologijo (strojno, ročno) izbrati v odvisnosti od terenskih razmer, poudarjenosti funkcij, stanja sestojev ter načrtovanega možnega poseka (za optimalne učinke kombinirati različne tehnologije sečnje)
- uporabljati ergonomsko in ekološko ustrezne motorne žage,
- skrbeti za ustrezno usposobljenost sekačev (s primernimi oblikami izobraževanja izobraziti lastnike za varno delo v gozdu pri sečnji in izdelavi gozdnih lesnih sortimentov),
- pri načrtovanju strojne sečnje je treba poleg terena upoštevati tudi razvojno fazo sestojev (v sestojih v obnovi in na drugih površinah z večjim deležem podmladka strojna sečnja ni sprejemljiva, izjemoma se lahko uporabi v kombinaciji z ročnim podiranjem); v GGE je primernih cca 600 ha (zgornji položnejši deli pobočij v zgornjem delu GGE); podobno se območja opredelijo z gozdno gojitvenimi načrti;
- odločitvi o izbiri tehnologije sečnje mora slediti prilagojeno odkazilo (intenziteta odkazila, sečne poti, doseg in zmogljivost strojev),
- zahtevati od izvajalcev in lastnikov dosledno izvajanje sečnega reda.

Usmeritve za spravilo

- način spravila lesa prilagoditi terenskim razmeram,
- zmanjšati obseg ročnega spravila (poškodbe na drevju, visoki stroški),
- premišljeno zgoščevati omrežje gozdnih vlak glede na terenske možnosti (omrežje vlak je nujno načrtovati celostno za območje odpiranja),
- na daljših spravljalnih razdaljah (več kot 600 m), je smiselno uporabljati traktorske polprikolice in forwarderje,
- pri žičničarskem spravilu obvezno trasirati linije pred odkazilom (gostota linij naj bo taka, da ni potrebno ročno zbiranje) in upoštevati tudi možnost spravila navzdol,
- postopno odpirati strme terene z vlakami (gostota do 150m/ha) za racionalno spravilo manjših količin lesa (slučajni pripadki, manjše koncentracije poseka),
- vlake se prednostno načrtuje na predelih z naklonom terena do 50%, na strmejših terenih se naj izvaja spravilo s pomočjo žičnic,
- gozdnih vlak se ne sme graditi ali pripravljati v strugah potokov in hudournikov,
- na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha. Sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic; potlačena debelina sečnih ostankov naj bo visoka vsaj 10-15 cm.

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Usmeritve za gozdne ceste

- nujno je prednostno zagotavljanje stalne prevoznosti pozimi (zimsko vzdrževanje) in poleti (ujme) na gozdnih cestah, ki odpirajo kmetije, in gozdnih cestah, ki odpirajo večje gozdne komplekse; priključki v gozd se vzdržujejo po potrebi in finančnih možnostih; skrbeti za sanacijo in redno vzdrževanje gozdnih cest po opravljeni sečnji,
- prednostno se sanirajo škode za zagotavljanje varnosti prometa,
- redno zimsko vzdrževanje in posipanje po potrebi na odsekih s pretežno javnim prometom,
- nujno je redno vzdrževanje in dograjevanje odvodnih naprav,
- obnova nosilno obrabne plasti z nasipavanjem in komprimiranjem materiala ustrezne kakovosti (material iz gramoznic z atestiranim materialom) in reciklažo materiala na trasi,
- na predelih s poudarjeno funkcijo krepitve biotske raznovrstnosti prilagoditi režim prometa z občasnimi ali stalnimi zapornicami ter njihovo redno vzdrževanje.
- Usmeritve za gozdne vlake

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- redno vzdrževanje takoj po uporabi – poravnava planuma in ureditev prečnih jarkov.
- takoj po uporabi in deloma sproti je potrebno sanirati vozišča cest na priključkih vlak.

Gradnja gozdnih prometnic

Usmeritve za gozdne ceste

- razmak med cestami (etažami) naj bo minimalno 400 m,
- pri gradnji je obvezna uporaba bagske tehnologije z uporabo udarnih kladiv za izkop 5., 6. kategorije,
- obvezna je ustrezna ureditev odvodnjavanja meteornih in stalnih (hidravlični račun) voda z zavarovanjem vtokov (vtočni jaški, vtočna krila) in iztokov (zaključne stene, iztočna krila, talni pragovi, iztočne mulde),
- za podporne in oporne stene je obvezna uporaba kamna v betonu ali kamnita obloga opaženih armiranobetonskih konstrukcij (po možnosti z avtohtono kamnino),
- polaganje betonskih nearmiranih cevi naj se izvaja na armirano betonsko posteljico,
- na slabo nosilnih tleh je ob novogradnjah in rekonstrukcijah priporočena uporaba geotekstilov ali perforiranih folij za ločevanje spodnjega in zgornjega ustroja,
- pri izvedbi in obnovi nosilno obrabne plasti je priporočljiva uporaba reciklaže – drobljenje hribine na trasi s komprimiranjem materiala.
- Usmeritve za gozdne vlake
- gradnja gozdnih vlak naj bo načrtovana; naj se upošteva dejanska gostota in odprtost z gozdnimi vlakami,
- nakloni vlak naj praviloma ne presegajo 25%,
- na strmejših terenih je obvezna uporaba bagske tehnologije z izgradnjo pete in vgradnjo kamnitega materiala v nasip,
- po izgradnji in po vsakokratni uporabi obvezna ureditev odvodnjavanja.

Pri sečnji in spravilu ter pri gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati:

- omejitve, ki izhajajo iz konkretnih varstvenih režimov za naravne vrednote in zavarovana območja **Natura 2000** (poglavje 6.2.3) ter
- **splošne usmeritve, ki izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1)** in Usmeritve za varovanje kulturne dediščine (poglavje 6.2.2);
- pri načrtovanju gozdnih prometnic (gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras (žičničarske linije), ki so nujne za izvedbo gozdarskih del, je potrebno upoštevati **usmeritve s področja upravljanja z vodami** za pripravo gozdnogospodarski načrtov, ki jih je izdala Direkcija RS za vode (Ljubljana, februar 2020);
- **usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja** o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda in pravice graditi v skladu z ZV-1.
- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi,
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi,
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena,
- projektno je treba obdelati morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...), odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice ter odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča.

Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami in pravice graditi v skladu z ZV-1

Pri gradnji gozdnih prometnic potrebno upoštevati 150. člen ZV-1 naveden v poglavju 6.2.2.

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09);

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih gozdnih cest, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del, se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim in varstvenim območjem skladno z ZV-1 in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

Gradnji prometnic na vodnih in priobalnih zemljiščih se je potrebno izogniti. V kolikor ne obstajajo druge možnosti, se lahko prometnica izjemoma izvede na način, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino. Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase in iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih prevoznih klančin.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23 in 85/24 – ZAID-A).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

Odvajanje padavinske vode mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi sp področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda.

Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano v skladu s 64. členom ZV-1. Odpadna voda se lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov in če za območje ne veljajo prepovedi iz 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Vso padavinsko odpadno vodo, ki bi nastala pri gozdarski dejavnosti, je treba ohraniti neonesnaženo in jo uporabiti za odvajanje v isti vodonosnik v isti količini, ki v naravnem stanju z infiltracijo obnavlja podzemno vodo v vodonosniku, po možnosti z razpršenim ponikanjem skozi biološka aktivna tla.

Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod z gozdnih prometnic, zaledja gozdnih prometnic in mostu v vodotoke je treba upoštevati erozijsko delovanje voda in jih načrtovati na način, da ob nastopu visokih voda ne bo prišlo do negativnega vpliva na poplavno varnost območja.

Usmeritve na ogroženih območjih

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora skladno z 11. členom Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20) upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 te uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz omenjene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.
- Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij,) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov ter stanja površinskih in podzemnih voda.
- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.
- Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).
- **Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih** je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.

Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Karta P8: Območja gozdov, kjer obstajajo omejitve pri krčitvah gozdov v merilu 1:25.000 je prikazana v prostorskem delu načrta

6.2.9 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

ZGS izdaja za posege v gozd in gozdni prostor soglasja, mnenja in dovoljenja na podlagi 21. člena Zakona o gozdovih. Pri posegih je potrebno upoštevati usmeritve, ki izhajajo iz stanja gozdov in stopnje poudarjenosti funkcij gozda. Poleg ocene o ogroženosti funkcijo je pri izvedbi posegih potrebno upoštevati usmeritve GGN GGO (2021 - 2030) in GGN GGE Mislinja (2025 - 2034).

Pri posegih v gozd in gozdni prostor (presoji) je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Soglasje ZGS je potrebno pridobiti za gradnjo enostavnih in manj zahtevnih objektov v gozdu in gozdnem prostoru.
- Mnenje ZGS je potrebno pridobiti za gradnjo objektov zunaj gozda, ki bi negativno vplivala na gozdni ekosistem in funkcije gozda.
- Dovoljenje ZGS je potrebno pridobiti za krčitev gozda v kmetijske namene, za gozdarska investicijska vzdrževalna dela in za zaporo gozdne ceste.
- Po predhodnem mnenju ZGS je potrebno za prireditve s kolesi ali vozili na motorni pogon pridobiti tudi soglasje zavoda, pristojnega za varstvo narave; za javne shode in prireditve, ki jih je dopustno organizirati v gozdu v skladu s predpisi, pa je potrebno le obvestiti ZGS.
- Strokovno navodilo ZGS je potrebno pridobiti za gospodarjenje s posameznim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj gozda, ki so pomembni habitati in življenjski prostor prosto živečih živali.
- V gozdnih rezervatih posegi v gozd in gozdni prostor niso dovoljeni.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Za posege v varovalne gozdove, razglašene z Uredbo, je potrebno pridobiti dovoljenje pristojnega ministrstva.
- Za posege na varovana območja gozdov po drugih predpisih (varstvo narave, varstvo kulturne dediščine, varstvo voda) je potrebno pridobiti soglasje drugih pristojnih institucij.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Krčitve gozdov: niso dopustne na območjih gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov, praviloma niso dopustne: na območjih z evidentiranimi ekološkimi funkcijami na 1. stopnji poudarjenosti (oziroma jih je potrebno umestiti tako, da se funkcije gozdov čim manj prizadete), na območjih gozdnih učnih poti, na sklenjenih območjih gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, na območjih ohranjenih gozdov znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana na osnovi predpisov s področja ohranjanja narave, na gozdnih površinah, ki imajo funkcijo povezovanja živalskih koridorjev, na območju kmetijske in primestne krajine, razen v primeru druge namenske rabe, ki je opredeljena v planskih aktih občine.
- Umeščanje objektov (infrastrukturnih, energetskih ter drugih) v prostor je potrebno prilagoditi naravnim prvinam krajine, v gozd in gozdni prostor pa umestiti tako, da so čim manj prizadete funkcije gozdov.
- Dovoljeni posegi in dejavnosti, ki se izvajajo v gozdu, ne smejo zmanjševati rastnosti sestojev in rodovitnosti rastišč, ogroziti stabilnosti in trajnosti gozda in njegovih funkcij.
- Prednostno ohranjati gozd v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščin.
- V gozdni krajini je potrebno preprečevati zaraščanje negozdnih površin, ki so pomembne za ohranjanje življenjskega prostora redkih rastlinskih in živalskih vrst ter kulturne krajine. Zaraščajoče površine na opuščenih kmetijskih površinah, predvsem na strmih pobočjih, ki jih že porašča gozdno drevje, naj se v soglasju z lastnikom vključi v gozd.
- V gozdni in gorski gozdni krajini je potrebno zagotoviti vzdrževanje obstoječih negozdnih enklav in preprečiti nadaljnje zaraščanje negozdnih površin na območjih s poudarjeno prvo stopnjo biotske raznovrstnosti.
- V gozdnati krajini je možno s soglasjem ZGS skrčiti gozdove, ki poraščajo površine primerne za kmetijsko rabo in na njih ni evidentirana nobena ekološka ali socialna funkcija na 1. stopnji poudarjenosti. Krčitve gozdov za kmetijske namene ni možno izvajati na površinah, kjer so bili v preteklosti izvedeni gojitveni ukrepi sofinancirani s strani države ali EU.
- V kmetijski in primestni krajini krčitve praviloma niso dopustne, razen v primeru druge namenske rabe opredeljene v planskih aktih občine. Po izvedenih krčitvah je potrebno novo oblikovati in utrditi gozdni rob.
- V območjih, varovanih po predpisih o varovanju naravnih vrednot in kulturne dediščine, je izjemoma dopustno skrčiti gozdove, če je za to izdano pozitivno soglasje pristojnih nosilcev urejanja prostora in če ne gre za gozdove prednostnih habitatnih tipov.
- Paša v gozdu je možna, vendar mora biti opredeljena v detajlnem gozdnogojitvenim načrtom v skladu s predpisi o varstvu gozdov.
- Na drugih gozdnih zemljiščih, kamor v GGE štejemo obore za divjad in površine pod daljnovodi, je potrebno posege v prostor opredeljevati na podlagi določil Zakona o gozdovih.
- Urbanizacijo morajo umestiti v gozdni prostor prostorski načrti lokalnih skupnosti tako, da se prepreči poselitve tistih gozdnih robov, ki so pomemben del pestrosti gozdnega prostora. Ureditev objektov turistične infrastrukture (kolesarjenje, jahanje, motokros,...) je možna na območjih, kjer zaradi izvajanja teh dejavnosti ne bodo ogrožene ostale funkcije gozda, evidentirane na 1. stopnji poudarjenosti. Za gradnjo enostavnih in manj zahtevnih objektov v gozdu ali gozdnem prostoru je potrebno pridobiti soglasje ZGS.
- Za individualno stanovanjsko gradnjo in počitniške objekte morajo biti posegi takšni, da bodo izkoristili že obstoječo infrastrukturo in okolja ne smejo dodatno obremenjevati. Novo grajeni objekti naj bodo od gozdnega roba oddaljeni eno drevesno višino zaradi zagotavljanja varnosti objekta in funkcij gozdov. Po izvedenem posegu se ne smejo poslabšati pogoji za gospodarjenje z gozdom in preprečiti dostopi v gozd. Vse nove poselitve morajo biti načrtovane tako, da ohranjajo značilnosti krajine s strnjenimi naselji in posameznimi celki.
- Na stavbnih zemljiščih, kjer je v naravi še gozd, je do krčitve gozda treba upoštevati predpise Zakona o gozdovih. Drevje, ki ga je potrebno posekati zaradi posegov v gozdni prostor na podlagi gradbenega dovoljenja, se lahko poseka šele po pridobitvi ustreznega dovoljenja za gradnjo. Pred začetkom del se na podlagi dokončnega dovoljenja za poseg v prostor, na terenu jasno označi obseg posega. Drevje za posek označi in evidentira krajevno pristojni delavec ZGS.
- Ob rekonstrukciji javnih cest, ki potekajo po gozdu, je potrebno urediti obstoječe priključke gozdnih vlak in deponije za skladiščenje lesa,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Za ureditev gozdnih prometnic za druge dejavnosti (gorsko kolesarjenje, motorna vozila) morajo biti posegi usklajeni s pogoji, ki jih predpiše upravljavec gozdnih prometnic. Na gozdnih cestah, ki potekajo po območju s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, je potrebno postaviti zapore in tako onemogočiti nezaželene vožnje z motornimi vozili. Pri gradnji prometnic, zavarovanih z ograjami, je potrebno zagotoviti prehode za posamezno vrsto divjadi (na mestih stečin in naravnih prehodov).
- Pri posegih v prostor za druge namene (peskokopi, smetišča) je potreben načrt sanacije, ki zagotavlja sprotno saniranje (ozelenitev, pogozditev) posameznih sektorjev po opustitvi dejavnosti.
- Javne prireditve v gozdu oziroma na gozdnem zemljišču, ki so dopustne z vidika varstva funkcij gozdov, je dopustno organizirati v skladu s predpisi, ki urejajo javne shode in prireditve ter v skladu z določili Zakona o ohranjanju narave, ki urejajo vožnjo z vozili na motorni pogon in s kolesi v naravnem okolju. O shodu oziroma prireditvi mora organizator obvestiti ZGS (21.a člen ZOG).
- Večfunkcionalna območja: predvsem na lokacijah, kjer lahko pride do nesoglasij pri rabi prostora (prekrivanje funkcij), je treba aktivnosti v prostoru predhodno uskladiti z nosilci upravljanja s prostorom in javnostjo; opredeliti je potrebno območja gozdov (večje gozdne komplekse) za namene naravi prijaznim oblikam rekreacije; potrebno je preprečiti množični in motorizirani turizem; gorsko kolesarjenje je potrebno usmerjati z legalnimi ureditvami poti, pri čemer je potrebno upoštevati poudarjenost funkcij gozdov ter vpliv na prstoživeče živali in njihov življenjski prostor.
- Pri posegih v gozd in gozdni prostor naj se upoštevajo Usmeritve s **področja upravljanja z vodami** za pripravo GGN na področju GGE (Splošne usmeritve in Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda in pravice graditi v skladu z ZV-1):
- Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti **vodno soglasje/mnenje** o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.
- Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, **gozdarsko delo**, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno - pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.
- Usmeritve za poplavna, erozijska in plazljiva območja so podrobno opisane v poglavji 6.2.2
- Usmeritve za referenčne odseke so podrobno opisane v poglavji 6.2.2
- Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode so podrobno opisane v poglavji 6.2.2. Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).
- Usmeritve na vodovarstvenih območjih so podrobno opisane v poglavji 6.2.2.

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

Posegi morajo biti v izhodišču načrtovani tako, da ne zmanjšujejo naravnih zadrževalnih sposobnosti krovnih plasti, v prvi vrsti njihove debeline in prepustnosti. S tem se ne povečuje ali pospešuje prenos onesnaževal v globino in tudi ne povzroča poslabševanja kakovosti podzemne vode (3. člen Uredbe o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2)).

Usmeritve na referenčnih odsekih

Gozdne prometnice, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti, niso dovoljene na referenčnih odsekih skladno s 5. členom Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23), na vodotokih gorvodno in dolvodno od referenčnih odsekov pa so dovoljene le, če se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo.

Prečkanje gozdnih prometnic z vodotoki na referenčnih odsekih ni dovoljeno.

6.2.10 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih (daljnovodi, obore)

Na drugih gozdnih zemljiščih je potrebno gospodariti v skladu z določili Zakona o gozdovih ter s cilji in usmeritvami, podanimi v gozdnogospodarskem načrtu. V GGE Mislinja so druga gozdna zemljišča evidentirana kot daljnovodi (2,43 ha) in obore (0,89 ha).

Usmeritve za ukrepe pod daljnovodi

- čiščenje tras daljnovodov naj bo redno, s poudarkom na vzdrževanju stopničastega gozdnega roba (manjša intenziteta in pogosto vračanje),
- odstranjevanje zaraščajočih delov naj bo postopno zaradi zagotavljanja prehranskih in bivalnih razmer za divjad (pestra grmišča),
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le izven vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic (med 1. avgustom in 1. marcem),
- potrebno je dosledno izvajanje gozdnega reda v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje in ravnanju s sečnimi ostanki, ohranjanje in zagotavljanje prehodnosti gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov,
- v robnih smrekovih sestojih in sestojih z večjim deležem smreke je potrebno izvajati preventivne ukrepe varstva pred podlubniki (postavitve pasti, kontrolno - lovni dreves, opazovanje in spremljanje populacije podlubnikov,...); pri vzdrževanju tras daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba herbicidov,
- robna drevesa, ki ogrožajo napeljave, naj odstranijo strokovne službe po predhodni označitvi pristojnih delavcev ZGS in dogovoru z lastniki gozdov.

Usmeritve za ukrepe v oborah

- površina obor za rejo divjadi ne sme presegati 5% lovne površine posameznega lovišča, delež ograjenega gozda ne sme presegati 25% celotne površine,
- v oborah je potrebno izvajati vse ukrepe s ciljem, da se krepijo oz. se ne slabšajo življenjski pogoji za živali,
- ohranjati je potrebno zadosten delež odraslega drevja (zaradi osenčenosti tal oz. zaščite pred soncem), primerno število jas in grmišč za zatočišča divjadi, primerno oblikovane gozdne robove in površine s kalužami (po potrebi jih je potrebno tudi osnovati), izvajati dosledni gozdni red, posebej pri sanitarnih sečnjah,
- v večjih oborah so smiselne manjše krmne njive z različnimi krmnimi rastlinami in več krmišč,
- za vzdrževanje in izboljševanje travnih površin v oborah naj se ne uporablja umetnih gnojil;
- potrebno je evidentirati vse pobege neavtohtone divjadi (muflonov in damjakov) iz obor in izvršiti pravočasni odstrel (po potrebi tudi z odločbo),
- v skladu z interesi lastnikov se lahko površine pod daljnovodi izkoristijo za vzgojo in pridobivanje okrasnih dreves (novoletne smreke).

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode

Pri načrtovanju posegov je treba preprečiti negativni vpliv na izvajanje obstoječe posebne rabe vode (že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1, in evidentirana posebna raba vode skladno z določili 108. člena ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov, na območju GGN. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode, za kar morata skladno s 105. členom ZV-1 biti izpolnjena dva pogoja:

Zagotovljen mora biti prost dostop do vodnega ali morskega dobra za osebne potrebe in športne aktivnosti (kopanje, drsanje, potapljanje ipd.). Omogočeno mora biti gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja.

6.3 Ukrepi

Ukrepi za prihodnje obdobje (2025 – 2034) so načrtovani glede na stanje gozdov, predvsem pa v obsegu, ki zagotavlja ob dosledni realizaciji doseganje splošnih strategij in zastavljenih ciljev. Gozdovi z uravnoteženim razmerjem razvojnih faz, z naravno drevesno sestavo ter kvalitetni in mehansko stabilni sestoji, bodo bolj odporni na vse biotske in abiotske dejavnike, predvsem pa na podnebne spremembe.

6.3.1 Možni posek

Možni posek v GGE Mislinja je načrtovan za večnamenske in varovalne gozdove, v skladu s cilji in usmeritvami gospodarjenja z gozdovi za obdobje 2025 - 2034. Stanje sestojev, proizvodna sposobnost rastišč in razvojna dinamika gozdov določajo višino in strukturo načrtovanega poseka iglavcev in listavcev. Upoštevana je tudi višina in struktura poseka v preteklem ureditvenem obdobju, predvsem pa potrebe lastnikov gozdov. Za lastnike, ki jim gozd pomeni pomemben vir dohodka, sta kontinuiteta sečenj in trajni donos v okviru posesti posebej pomembna. Gozdovi z uravnoteženim razmerjem razvojnih faz in naravno drevesno sestavo ter kvalitetni in mehansko stabilni sestoji, bodo tudi odporni na vse biotske in abiotske dejavnike, ki bodo v prihodnje vplivali na gozd, predvsem pa na podnebne spremembe.

Preglednica 63/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³)-Skupaj GGE

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne								
Iglavci	m3	212.010	266.728	631			3.381	482.750	19,4	98,3
	%	44	55				1			
Listavci	m3	17.541	31.062	91			646	49.340	18,0	67,9
	%	36	63				1			
Skupaj	m3	229.551	297.790	722			4.027	532.090	19,3	94,4
	%	43	56				1			

Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³)-Zasebni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	107.085	147.525	228	0	0	1.682	256.520	20,1	94,5
	%	41,7	57,5	0,1	0,0	0,0	0,7	100,0		
Listavci	m³	11.917	21.973	18	0	0	187	34.095	19,2	68,5
	%	35,0	64,4	0,1	0,0	0,0	0,5	100,0		
Skupaj	m³	119.002	169.498	246	0	0	1.869	290.615	20,0	90,5
	%	40.9	58.4	0.1	0.0	0.0	0.6	100.0		

Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³)-Državni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne								
Iglavci	m3	104.926	119.203	403			1.699	226.231	18,7	103,1
	%	46	53				1			
Listavci	m3	5.624	9.089	73			459	15.245	15,8	66,4
	%	37	60				3			
Skupaj	m3	110.550	128.292	476			2.158	241.476	18,5	99,6
	%	46	53				1			

Načrtovani možni posek je bil določen pri terenskih opisih sestojev in usklajen s strokovnimi delavci na KE Mislinja. Za ureditveno obdobje 2025 - 2034 je načrtovan najvišji možni posek v višini **532.090 m³** (482.750 m³ iglavcev, 49.340 m³ listavcev). Predpisan posek pomeni **8,84 m³/ha/leto**, kar predstavlja **19,3 %** od lesne zaloge oziroma **94,4 %** prirastka. V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem se je načrtovani posek zvišal za 21,4 %. Pri iglavcih je povečanje 22,2 %, pri listavcih pa je večji za 14,2 %.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Intenziteta poseka je višja pri iglavcih (98,3 % prirastka), pri listavcih je intenziteta nižja in predstavlja le 68,5 % prirastka. Nižji načrtovan posek listavcev je zaradi akumulacije in postopnega večanja njihovega deleža. Glede na rastiščne danosti in modelno stanje bi moral biti delež listavcev 13,4 %. Potrebno je izboljšati tudi njihovo kakovost in jih ohranjati v sestoji kot talne melioratorje.

V večnamenskih gozdovih je načrtovan najvišji možni posek v višini 9,23 m³/ha/letno, kar pomeni 97,1 % od prirastka in 20,1 % od lesne zaloge. Načrtovan obseg in intenziteta omogočata postopen razvoj sestojev k uravnoteženemu razmerju razvojnih faz. Posek v varovalnih gozdovih je predviden v višini 325 m³, predvsem v obsegu, ki zagotavlja krepitev varovalne vloge gozda.

Možni posek glede na vrste sečenj

Vrste sečenj so usklajene z usmeritvami za zagotavljanje uravnoteženega stanja razvojnih faz. Usmerjene so k povečanju deleža mladovij in drogovnjakov ter zmanjšanju deleža debeljakov. Z intenzivnimi redčenji želimo sproščati nosilce funkcij (predvsem listavce), krepiti kvaliteto in stabilnost sestojev. V ohranjenih debeljaki je predvidena akumulacija oziroma zmerno redčenje. S pomladitvenimi sečnjami v zrelih debeljaki in sestojih v obnovi želimo povečati delež mladovij.

V prerahljanih in vrzelastih sestojih je načrtovan le sanitarni posek.

Pomladitvene sečnje - prevladujejo v strukturi načrtovanega poseka (56 %). Predvidene so v debeljaki in v sestojih v obnovi, razlikujejo pa se glede na intenziteto poseka. Intenziteta je odvisna je od rastišča in stanja sestojev. Upoštewane so tudi pravilne razmere (žičničarsko pravilo) in ekonomika (zaokroževanje jeder pri končnih posekih). Vrste pomladitvenih sečenj glede na razvojno fazo in intenziteto ukrepanj so:

- Uvajanje v obnovu – svetlitvene sečnje, so načrtovane na površini 20 % debeljakov, s povprečno intenziteto 20 % od LZ. To so debeljaki z rahlim in pretrganim sklepom, debeljaki s podmladkom bogatih in dobrih zasnov, debeljaki z manj kvalitetnim in zrelim drevjem, kjer je prirastek že akumuliral in debeljaki, poškodovani po vetrolomu.
- Zadržane pomladitvene sečnje - so predvidene na 47 % vseh površin sestojev v obnovi, povprečna intenziteta je 30 % od LZ. Načrtovane so v sestojih v obnovi, kjer je še lesna zaloga visoka, sklep sestoja rahel, naravni podmladek pa v mlajši fazi (mladje), pod zastorom, še ni v zadostnem obsegu in ni primerne kvalitete.
- Pospešene pomladitvene sečnje - so načrtovane na 43 % površin sestojev v obnovi s povprečno intenziteto 45% lesne zaloge. Predvidene so v sestojih v obnovi s pretrganim sklepom, podmladek pa je bogatih in dobrih zasnov ter starejši (gošča, delno letvenjak).
- Zaključene pomladitvene sečnje - so predvidene na 9 % vseh površin sestojev v obnovi z intenziteto 90 - 100 %. Te so predvidene v sestojih, ki so pomlajeni na več kot 70% površine, podmladek pa je kvaliteten in starejši (v fazi letvenjaka in gošče), bogatih in dobrih zasnov ter nakazuje lastnosti bodočega sestoja.

Izbiralna redčenja - v strukturi sečenj predstavljajo 43 % delež. Načrtovana so v drogovnjaki ter mlajših in starejših debeljaki. Redčenja se razlikujejo glede na starost sestojev, razvojno fazo in intenziteto ukrepanja.

- Intenzivna izbiralna redčenja so načrtovana v drogovnjaki s povprečno intenziteto 20 % od LZ.
- Zmerna redčenja so predvidena na 78% površine debeljakov s povprečno intenziteto 12 % od LZ. Načrtovana so v debeljaki z normalnim in deloma rahlim sklepom, kjer je cilj ohraniti kvalitetne dele debeljakov in akumulirati lesno zalogo ter vrednostni prirastek.

Sanitarni posek in posek oslabelega drevja se načeloma ne načrtuje, predviden je na površini predvsem v sestojih, ki so bili močnejše poškodovani po ujmi in v varovalnih gozdovih, za krepitev varovalne vloge gozda. V strukturi možnega poseka predstavlja 0,5 % delež.

Možni posek po lastniških kategorijah

V zasebnih gozdovih je najvišji možni posek načrtovan v višini 290.615 m³ oz. 8,37 m³/ha/leto, z intenziteto 90,5 % od prirastka oz. 20,0 % od lesne zaloge. V državnih gozdovih je predviden posek 241.476 m³, kar predstavlja 8,87 m³/ha/leto. Intenziteta je 99,6 % od prirastka oziroma 18,5 % od LZ. Poleg gospodarskih gozdov državni gozdovi obsegajo tudi gozdne rezervate kjer ni poseka in tudi varovalne gozdove (6,61 ha) kje znaša posek 196 m³ sanitarnih sečenj. Državnih gospodarskih gozdov je 2.754,2 ha. **Predviden posek v državnih gospodarskih gozdovih znaša 241.280 m³ oz. 8,74 m³/ha/leto , intenziteta 101 % oz. 20,1 % od lesne zaloge**

Razlike v intenziteti možnega poseka po lastniških kategorijah so glede na različne vrednosti lesne zaloge, prirastka in stanja razvojnih faz (realizacije poseka v preteklem obdobju), ki so osnova za določitev načrtovanega poseka. Karta ukrepov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8).

Skladno z Zakonom o gozdovih je predvidena izdelava karte območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, vendar takšnih območij v GGE ni.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Stanje gozdnih sestojev, razvojna dinamika sestojev in prehajanje med posameznimi mladimi fazami, so bile osnove za določitev potrebnih gojitvenih in varstvenih del. Glede na preteklo obdobje se je obseg načrtovane nege zmanjšal za 20,9 %. Večja površina načrtovanih del so predvsem večje potrebe po intenzivni obnovi in negi na površinah, poškodovanih zaradi vetroloma 2017 in 2013, posledično gradacije podlubnikov ter odraz velikega deleža pomladitvenih sečenj. Glede na to v načrtu opredeljujemo nujna gojitvena dela, ki so predvidena v obstoječih in sproščenih mladovjih ter dela, ki so načrtovana v podmladku odraslih sestojev in so pogojena z izvedbo pomladitvenih sečenj. Načrtovan obseg negovalnih del je tudi posledica slabe realizacije v preteklem obdobju.

Gojitvena dela (s ponovitvami) so v prihodnjem ureditvenem obdobju načrtovana na površini 909,93 ha površin (6,5 % obnove, 93,5 % nege). Nujna gojitvena dela, ki se nanašajo na ogolele in delno pomlajene površine, obstoječa sproščena mladovja ter drogovnjake, so predvidena na 478,92 ha oziroma 51,6 % vseh načrtovanih del. Pri nujnih delih je poudarek na sadnji, ki predstavlja 54,98 % vse sadnje in negi drogovnjaka, ki zajema 94,8 % redčenj drogovnjakov. Ostali načrtovani gojitveni ukrepi so pogojeni z izvedbo načrtovanih pomladitvenih sečenj v starejših sestojih. Po izvedenih sečnjah je nega nujna tudi v sproščenem podmladku v teh sestojih.

Preglednica 66/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	3,17	0,52	3,69
Priprava tal – naravna obnova	ha	0,03	2,49	2,52
Dopolnilna sadnja	ha	4,18	6,55	10,73
Priprava tal - spopolnitev	ha	4,99	6,45	11,44
Sadnja	ha	19,43	11,51	30,94
Setev	ha		3,82	3,82
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	3,92	10,36	14,28
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	13,38	5,26	18,64
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos		144	144
Sajenje sad.plod.drev. in grm.	kos	750	50	800
Izdelava vodnih virov in kalov v gozdu	kos		2	2
Vzdrževanje zaraščajočih pasišč	ha		0,4	0,4
Ohranjanje biotopov - sečnja	m3	5.450,00	10.950,00	16.400,00
Ohranjanje biotopov - nega	ha	35,5	54,77	90,27
Naravni razvoj biotopov	m3	30	75	105
Obžetev	ha	51,52	82,37	133,89
Nega mladja	ha	140,17	127,32	267,49
Nega gošče	ha	128,97	89,81	218,78
Nega letvenjaka	ha	69,04	35,71	104,75
Nega drogovnjaka	ha	134,35	50,67	185,02
Zaščita s tulci	kos	1.025,00	1.733,00	2.758,00
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos		25	25
Zaščita mladja z ograjo	m	2.285,00	780,00	3.065,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	4.280,00	24.070,00	28.350,00
Obeleževanje sadik	kos	1.500,00		1.500,00
Odstranjevanje tulcev	kos		700	700
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	600	1.820,00	2.420,00

Opomba: V tabeli so prikazana gojitvena in varstvena dela s ponovitvami.

Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 9).

Obnova

Je načrtovana na površini 63,14 ha. Priprava sestoja za naravno obnovo in pomladitev predstavlja 5,8 % obnove (3,69 ha). Načrtovana je v debeljakih, ki jih bomo uvedli v obnovo ter v tistih delih sestojev v obnovi, kjer želimo obnovo pospešiti. Predvidena je tudi v odraslih, po ujmah poškodovanih, sestojih z vrzelastim sestojnim sklepom, kjer se je oziroma se bo pojavil agresivni zeliščni in grmovni sloj in bo obnova otežena.

Sadnja in priprava tal za sadnjo predstavljata v okviru obnove 88,1 % delež. Sadnja in dopolnilna sadnja je načrtovana na površini 41,67 ha površin. Zajema ogolele površine, pretežno pa delno pomlajene ali zapleveljene površine, ki so nastale zaradi ujma in je verjetnost pojava močnega zeliščnega ter grmovnega sloja. Vključuje tudi površine mladja, kjer niso zastopane ciljne drevesne vrste in je sadnja le spopolnitev z željenimi drevesnimi vrstami. Glede na obstoječe razmerje drevesnih vrst in rastiščni potencial je predvidena sadnja macesna in listavcev (bukve in gorskega javorja, plodsonosnih vrst češnje, lesnike, oreha, hruške).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Priprava tal – naravna obnova in priprava tal – spopolnitev sta načrtovana na nekoliko manjši površini (2,52 ha in 11,44 ha), predvsem tam, kjer je oziroma se bo pojavil močan zeliščni ali grmovni sloj kot konkurenca za umetno vnesene sadike (predvsem pri manjših sadih iglavcev in listavcev).

V okviru obnove je 50,1% načrtovanih del nujnih in so vezana na prazne površine in že sproščena mladovja, 49,9 % ukrepov obnove pa je načrtovanih kot priprava za naravno obnovo v odraslih sestojih in so pogojeni z izvedbo sečenj. Po opravljeni sečnji je nujna tudi ta obnova. Med nujnimi ukrepi predstavlja največji delež sadnja (53,8 %).

Nega

Načrtovana je na površini 909,93 ha, s ponovitvami predvsem pri obžetvi in negi mladja. Ponovitve so načrtovane na bogatih rastiščih. Obžetev sadik je predvidena na površinah, kjer je načrtovana sadnja in površinah, kjer je predvidena naravna obnova. S pojavom naravnega mladja bo potrebna tudi obžetev. Nega mladja in gošče sta načrtovani v naravnih in umetno osnovanih mladovjih z namenom rahljanja in uravnavanja zmesi v korist listavcev, nega letvenjaka in drogovnjaka pa v skupinah s tesnim sklepom in zamujenimi redčenji.

V okviru nege je 79,5 % ukrepov nege, na površini 447,28 ha, **nujnih** in so neposredno potrebni za nego sproščenih mladov in drogovnjakov. Na ostalih 20,5 % površin so načrtovani ukrepi nege pogojeni z izvedbo pomladitvenih sečenj v debeljakih in sestojih v obnovi, predvsem z izvedbo pospešenih in končnih posekov. Med nujnimi ukrepi predstavlja največji delež nega v drogovnjakih (39,2 %).

Varstvo

Načrtovana je zaščita pred obgrizovanjem in lupljenjem, premazi vršičkov, zaščita s tulci in zaščita z ograjo. Vrsto zaščite za konkretne objekte je potrebno naknadno opredeliti z gozdnogojitvenim načrtom, ki mora slediti dinamiki razvoja sestojev in se prilagajati konkretnim situacijam. Po obsegu prevladujeta zaščita s tulci in ograjo.

V Mislinji že dolga leta postavljajo ograje za skupinsko zaščito mladja. Ob obnovi načrta so na KE Mislinja izvedli popis vseh ograj, njihovo stanje, prihodnost in vrsto ograje. V gozdovih GGE Mislinja imamo 104 ograje, ki zajemajo 84,48 ha. Skupna dolžina vseh ograj je 41 km. Glede na vrsto so v GEE postavljene žičnate (84) in lesene ograje (21). Celih ograj je 21 lesenih in 70 žičnatih. Preostale so žičnate in poškodovane. Za odstranitev v trajanju GGE je predvidenih 15 žičnatih ograj. Na KE Mislinja so pregledali tudi ali imajo ograje zastor odraslega drevja. To so pregledali predvsem zato, ker so v preteklosti veliko ograj postavili v odrasel sestoje in podstojno sadili bukev. Zastor odraslega drevja ima 40 ograj preostale so sproščene.

Zaščita z ograjo je načrtovana predvsem v višinskih gozdovih, kjer se nahajajo večinoma državni gozdovi (RGR5 in delno RGR11). Zaradi dolgotrajne in debele snežne odeje je vzdrževanje ograj izjemnega pomena. Glede na izkušnje revirnih gozdarjev je v povprečju načrtovanih 6-7 ponovitev vzdrževanja na posamezno ograjo v deceniju. Obseg vzdrževanja ograj v zgornji tabeli je načrtovan za nove objekte (cca 35.000m) in za vzdrževanje že obstoječih ograj postavljenih v prejšnjih obdobjih (cca 83.000m).

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

V gozdu in gozdnem prostoru so načrtovani tudi ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali. Vrsta in obseg del je načrtovana glede na stanje gozdnih sestojev, stanje populacij prostoživečih živali, delež negozdnih površin v gozdu in glede na zahteve posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Vsi konkretni ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali, ki so sestavni del preglednice NGDL v poglavju 6.3.2, so zapisani v obrazcih E4 za osnovne ureditvene enote (odsek). Ukrepi, ki so načrtovani na negozdnih površinah, so v odseku pripisani k najbližjim gozdnim sestojem.

Načrtovani ukrepi so usklajeni z revirnim gozdarji na KE Mislinja in z večjimi lastniki gozdov (SiDG)

Za ureditveno obdobje 2025 – 2034 so v GGE Mislinja načrtovana naslednja biomeliorativna dela (s ponovitvami):

- vzdrževanje grmišč in obrežij: 14,28 ha površin, ki v gozdnem prostoru s prevladujočim grmovnim slojem prispevajo k ohranjanju in večanju prehranskih zmožnosti za divjad; evidentirana so na manjših površinah v vršnem delu Pohorja in v okolici Kuneja,
- vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu: na površini 18,64 ha, kjer so predvsem gozdne jase in druge zaraščajoče pašne površine, ki jih vzdržujejo za boljše življenjske pogoje prostoživečih živali; Večina jih je evidentiranih po vrhnjem delu Pohorja, manjše površine se razpršeno pojavljajo po celi GGE,
- evidentirana sta tudi dva vzdrževanja vodnih virov in kalov z namenom, da so dostopni prostoživečim živalim,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- pri sadnji sadik plodonosnega drevja in grmovja (800 kom) je načrtovana sadnja češnje, lesnike, oreha, divje hruške; ukrep je opredeljen po odsekih, natančna lokacija površin ter vrsta sadik se opredeli v gozdnogojitvenem načrtu,
- ohranjanje biotopov z ukrepi nege na 90,27 ha površin, od tega je v državnih gozdovih 54,77 ha. Ukrep pomeni ohranjanje in vzdrževanje skupin borovničevja in zarasti ter izboljšanje habitata kvalifikacijske vrste (rastišča divjega petelina); ukrep je načrtovan po odsekih, konkretna lokacija se opredeli z gozdnogojitvenim načrtom; nega je načrtovana predvsem na rastiščih divjega petelina (vršni del Črnega vrha do Volovice),
- ohranjanje biotopov - sečnja (16.400 m³), od tega v državnih gozdovih 10.950 m³; posek se načrtuje na območjih, kjer je prisotnost koconogih kur in gre za izboljšanje njihovega habitata in življenjskih pogojev (pomeni odpiranje jeder borovničevja in grmičevja ter vzdrževanje strukture sestojev); količina je opredeljena po osnovnih ureditvenih enotah (odsekih), natančna lokacija in drevesna vrsta se opredeli z gozdno gojitvenim načrtom,
- ukrep načrtno puščanje stoječe biomase (cca 3 % odmrlega lesa od LZ) za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali, ki so v razvoju vezane na odmrlo biomaso), natančno se opredeli z gojitvenim načrtom (določi se lokacija, drevesna vrsta in izmera drevesa),

- naravni razvoj biotopov - ukrep je opredeljen po oddelkih/odsekih ($105 \text{ m}^3 - 0,2\%$ od LZ); gre za površine pretežno v varovalnih gozdovih in težko dostopnih terenih, kjer se sestoji prepusti naravnemu razvoju in se sečnja ne izvaja; pretežno so izločene v varovalnem gozdu in težje dostopnem terenu,
- v GGE imamo izločenih tudi je izločenih 30 sestojev ekocelic. Od tega je 7,55 ha ekocelic brez ukrepanja in 39,37 ha ekocelic z ukrepanjem.
- Dodatno puščanje stoječe biomase in ohranjanje biotopov (sečnja in nega) ter sadnja sadik plodonosnega drevja po posameznih RGR bodo kot ukrepi podrobneje določeni z gozdnogojitvenimi načrti.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozda

Ohranjanje in krepitev ostalih funkcij gozda zagotavljajo že strokovno načrtovani in realizirani osnovni gozdnogospodarski ukrepi (sečnja, gozdnogojitvena in varstvena dela), s katerimi želimo izboljšati stanje gozdov. Zato so konkretni ukrepi načrtovani le za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti ter so usklajeni z Uredbo o financiranju in sofinanciranju gojitvenih in varstvenih del. Ukrepi so zapisani po osnovnih ureditvenih enotah v obrazcu E4. Usmeritve za posamezne druge sklope funkcij so opredeljene v poglavju 6.2.2, konkretna dela za izboljšanje ostalih funkcij pa niso načrtovana. Pri ukrepih za izboljšanje ostalih funkcij gozda lahko podamo pobude, za načrtovanje in izvedbo konkretnih ukrepov pa je potrebno sodelovanje z drugimi institucijami in uporabniki. Pomembno vlogo imajo občine, ki morajo z prostorskimi plani predvideti in zagotoviti rabo prostora, ki bo omogočala krepitev vseh funkcij.

Za celostno načrtovanje in izvedbo del je tudi v prihodnje potrebno sodelovanje z drugimi institucijami in porabniki prostora. Pozornost bo potrebno usmeriti v izločitev primernih poligonov za vožnjo gorskih kolesarjev, koles z motorji in ostalih vozil nekontrolirane vožnje po nelegalnih kolesarskih poteh in gozdnih vlakah.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je tudi v prihodnje potrebno sodelovanje pri vzdrževanju gozdnih cest in sodelovanje v projektih, ki potekajo ali bodo potekali na območju GGE Mislinja (PRP).

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

V GGE Mislinja je odprtost gozdov s cestami dobra. Produktivnost je zaradi prekrivanja ob vzpenjanju, delne produktivnosti ob negozdnih površinah in omejenega zbiranja na javne ceste, razmeroma dobra. Zgoščevanje cestnega omrežja bi bilo zaradi daljših spravičnih razdalj teoretično potrebno le na vršnem delu Pohorja, kar pa zaradi varstva narave, rezervatov in sestojnih razmer ni potrebno in tudi ni sprejemljivo.

Izvedba gradenj bo odvisna od finančnih možnosti investorjev in finančnih spodbud (PRP). Deloma se bo pokazala potreba po gradnji krajših odsekov, zaradi omejevanja možnosti spravila na javne ceste in drugih vzrokov.

V prihodnjem ureditvenem obdobju ni predvidena gradnja gozdnih prometnic.

Gradnja gozdnih vlak se bo prednostno izvajala na predelih kjer poteka ročno in kombinirano spravilo (ročno - traktor) in tudi delo na žičničarskih terenih zaradi povečevanja sanitarnih sečenj. Gradnja vlak je predvidena v dolžini cca 10 km. Predvideva se tudi večji obseg rekonstrukcij zaradi uvajanja spravila z močnejšimi gozdarskimi traktorji in spravila lesa po kolesih (traktorske polprikolice).

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Zakon gozdovih - ZG (Uradni list RS, št. 30/93 z dne 10. 6. 1993 in nasl.) ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij in izven gozda. ZGS v skladu z zakonom načrtuje ukrepe ter svetuje lastnikom ali izvajalcem pri izvedbi del ter izvaja nadzor.

V GGE Mislinja so kljub gozdnatosti 78,55 % pomembna tudi posamezna drevesa in skupine dreves kot pomemben element krajine tako v kmetijski kot v gozdni in gozdnati krajini. Glede na naravne danosti in poseganje človeka v prostor so se v enoti oblikovali trije krajinski tipi:

- **gozdnata krajina** predstavlja 37,77% površin v GGE. Zajema predvsem zahodni in južni del enote, pretežno pa hribovita območja s celki in manjšimi zaselki, za katero je značilno prepletanje gozdnih in negozdnih površin. Zajema tudi velik delež gozda (gozdnatost 68,73 %).
- **gozdna krajina** predstavlja 61,95 % in obsega vzhodni in severni oz. vršni del Pohorja z največjo gozdnatostjo (93,15 %). To so predvsem strnjeni državni gozdovi in večje gozdne posesti (celki).
- **kmetijska in primestna** krajina z najmanjšo površino v GGE (4,80 %). Gre za območje ob Mislinji in Dovžah, kjer je gozdnatost 0,28 %. Tu so posebej pomembna posamezna drevesa in skupine dreves.
- Za posamezen krajinski tip veljajo različne usmeritve za gospodarjenje z gozdom in gozdno vegetacijo izven gozda.

V gozdnati krajini je mozaičnost pokrajine pomembna z estetskega vidika, ugodno razmerje gozdnih in negozdnih površin pa zagotavlja dobre življenjske razmere za prostoživeče živali. Pomemben v tej krajini je dolg gozdni rob, ki ga je potrebno negovati v skladu z navodili v poglavju 6.2.4. Kljub visoki gozdnatosti je zaradi izgleda krajine in zaradi funkcije biotske raznovrstnosti tudi v gozdnati krajini zaželeno puščanje posameznih dreves ali skupin dreves izven gozda, še posebej listavcev in plodonosnega drevja.

V gozdni krajini je delež negozdnih površin (senožeti, travniki, zaraščajoče površine) majhen, ima pa velik pomen za divjad. Posamično gozdno drevje ter manjše skupine dreves se pojavljajo le izjemoma, imajo pa pomemben vpliv na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter na estetsko funkcijo. Z vidika biotske pestrosti so za to območje pomembni gozdni robovi ter staro drevje, sušice in podrstice, ki jih je pri gospodarjenju z gozdom potrebno ohranjati in vzdrževati.

V kmetijsko primestni krajini je delež gozda najmanjši, ima pa velik pomen za krepitev drugih funkcij gozda. Tu je potrebno posebno pozornost nameniti vsem ostalim skupinam gozdnega drevja in posameznim drevesom (omejki, obvodna drevesa) in jih ohranjati. Pomembne so zaradi vrstne pestrosti rastlinskega in živalskega sveta ter zaradi estetskega in rekreacijskega vidika.

V GGE Mislinja se skupine gozdnega drevja v obliki obvodnih pasov pojavljajo tudi ob reki Mislinji v nižinskem delu GGE in njenih pritokih. Zanimivi so tudi pestri in estetsko oblikovani gozdni robovi ob naseljih ter posamezna drevesa v manjših zaselkih in plodonosne drevesne vrste (češnja, oreh, jerebika) v bližini gozdnega roba, na GUP Lopan

Ne glede na tip krajine, je z vsemi naštetimi skupinami gozdnega drevja izven gozda potrebno gospodariti po naslednjih usmeritvah:

- za posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja izven naselij je potrebno izvajati preventivna varstvena dela enako kot v sklenjenih gozdovih;
- potrebno je gospodariti skupinsko ali posamično in težiti k večji pestrosti drevesnega in grmovnega sloja;
- pridobivanje lesa naj se v čim večji meri opravi zunaj vegetacijske dobe;
- omejke, posamezna drevesa in druge skupine gozdnega drevja izven gozda puščati z namenom, da se zagotovi habitat posameznim rastlinskim in živalskim vrstam;
- z naštetimi skupinami gozdnega drevja je treba gospodariti tako, da se obstoječe stanje ohranja in da se hkrati krepi tudi estetska ter rekreacijska vloga;
- skupinam gozdnega drevja je potrebno ustvariti vertikalno zapolnjen gozdni rob, za oblikovanje katerega se uporabi avtohtone grmovne in drevesne vrste (po potrebi z dodatnimi spopolnitvami);
- posamezna avtohtona in rastišču primerna drevesa v manjših skupinah in posamezno rastoča drevesa sredi kmetijskih površin je smiselno puščati do njihove fizične zrelosti;
- potrebno je ohraniti vsa drevesa izven gozdnega prostora, ki so evidentirana kot naravne vrednote v inventarju naravne dediščine (ZRSVN, OE Maribor) in upoštevati naravovarstvene usmeritve (poglavje 6.2.3);

USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

- ohranjati je potrebno tudi vsa druga estetsko zanimiva drevesa in drevesa, ki so pomembna kot življenjski prostor nekaterih prostoživečih živalskih vrst;
- za vsa drevesa je potrebno zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih tudi ohranjati;
- na posameznih evidentiranih drevesih naj se izvajajo le strokovni posegi, ki ne škodijo vitalnosti drevesa.

Za obvodno drevnino ob reki Mislinji in njenih pritokih je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- obvodno vegetacijo ohranjati za zaščito bregov pred erozijo, za varovanje sosednjih zemljišč pred poplavami in kot biotop določenih rastlinskih in živalskih vrst;
- v ozkih pasovih gozda ob vodotokih, ki niso ogroženi zaradi spodjedanja, je potrebno težiti k čim večjemu deležu drevja, ki globoko korenini in v njih izvajati samo sanitarni posek;
- čiščenje grmovja in obvodne vegetacije naj se izvaja izven gnezdenja (pozno poleti in v začetku jeseni) tako, da se na razdalji 10 m pušča vsaj eno drevesno vrsto, da doseže višjo starost;
- na površinah ob vodi naj se ne zažiga in ne uporablja kemičnih preparatov;
- jelševja in vrbovja ob potokih je potrebno ohranjati (osuševanje območij ni zaželeno);
- potrebno je preprečiti krčenje obvodne drevnine;
- morebitni hidromelioracijski ukrepi naj se načrtujejo v sodelovanju z Zavodom za varstvo narave in Direkcijo republike Slovenije za vode;
- ob morebitnih posegih naj se prepreči naselitev invazivnih vrst s takojšnjo zasaditvijo avtohtone drevnine;
- ohranja naj se struktura in vrstna pestrost obvodne drevnine.

Na področju zgoraj omenjenih skupin vegetacije je prepovedano odlaganje smeti in drugih odpadkov.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 67/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi GGE	
	Skupaj (EUR)	za 1 m3	Skupaj (EUR)	za 1 m3	Skupaj (EUR)	za 1 m3
Vrednost lesa na KC	23.954.863,80	82,43	20.344.939,90	84,25	44.299.803,70	83,26
Strošek poseka in sprav.	6.893.167,32	23,72	6.008.975,99	24,88	12.902.143,31	24,25
Razlika	17.061.696,48	58,71	14.335.963,91	59,37	31.397.660,39	59,01

Preglednica 68/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m3	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	44.299.803,70	83,26	100,00
Stroški sečnje in spravila	12.902.143,31	24,25	29,12
Stroški gojenja in varstva gozdov	169.834,25	0,32	0,38
gojenja in varstvo gozdov	35.494,25	0,07	0,08
krepitev funkcij gozdov	134.340,00	0,25	0,30
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	1.684.976,70	3,17	3,80
vzdrževanje gozdnih cest	1.418.932,70	2,67	3,20
vzdrževanje vlak	266.044,00	0,50	0,60
Stroški skupaj	14.756.954,26	27,73	33,31
Dohodek	29.542.849,44	55,52	66,69
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	96.183,64	0,18	0,22
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	253.949,93	0,48	0,57
Skupaj predvidene spodbude	350.133,57	0,66	0,79
Stroški - spodbude	14.406.820,69	27,08	32,52
Prihodek-stroški+spodbude	29.892.983,01	56,18	67,48

Preglednica 69/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m3	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	23.954.863,80	82,43	100,00
Stroški sečnje in spravila	6.893.167,32	23,72	28,78
Stroški gojenja in varstva gozdov	61.364,40	0,21	0,26
gojenja in varstvo gozdov	16.189,40	0,06	0,07
krepitev funkcij gozdov	45.175,00	0,16	0,19
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	948.452,08	3,26	3,96
vzdrževanje gozdnih cest	803.145,08	2,76	3,35
vzdrževanje vlak	145.307,00	0,50	0,61
Stroški skupaj	7.902.983,80	27,19	32,99
Dohodek	16.051.880,00	55,23	67,01
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	77.034,44	0,27	0,32
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0,00	0,00	0,00
Skupaj predvidene spodbude	77.034,44	0,27	0,32
Stroški - spodbude	7.825.949,36	26,93	32,67
Prihodek-stroški+spodbude	16.128.914,44	55,50	67,33

Preglednica 70/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m3	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	20.344.939,90	84,25	100,00
Stroški sečnje in spravila	6.008.975,99	24,88	29,54
Stroški gojenja in varstva gozdov	341.612,45	1,41	1,68
gojenja in varstvo gozdov	252.447,45	1,05	1,24
krepitev funkcij gozdov	89.165,00	0,37	0,44
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	736.524,62	3,05	3,62
vzdrževanje gozdnih cest	615.787,62	2,55	3,03
vzdrževanje vlak	120.737,00	0,50	0,59
Stroški skupaj	8.165.250,13	33,81	40,13
Dohodek	12.179.689,77	50,44	59,87
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	11.140,10	0,05	0,05
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0,00	0,00	0,00
Skupaj predvidene spodbude	11.140,10	0,05	0,05
Stroški - spodbude	8.154.110,03	33,77	40,08
Prihodek-stroški+spodbude	12.190.829,87	50,49	59,92

Opomba: Delež stroškov materiala je zajet v izračunu, v preglednici pa so upoštevane samo finančne vzpodbude pri sofinanciranju.

EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Pri ekonomski presoji je uporabljen program za izračun skupnega prihodka ter stroškov sečnje in spravila, ki je bil izdelan na centralni enoti ZGS. Vrednost lesa v GGE je izračunana na podlagi najvišjega načrtovanega možnega poseka in temelji na predpostavki, da bo struktura realiziranega načrtovanega poseka podobna debelinski strukturi in drevesni sestavi stoječega drevja v gozdu. V izračunu je upoštevan celoten načrtovan možni posek v enoti, tudi posek v varovalnih gozdovih. Pri izračunu smo bruto vrednosti preračunali v neto vrednosti na osnovi dogovorjenih koeficientov, za iglavce 0,85 in listavce 0,88.

Pri izračunu vrednosti lesa so uporabljene povprečne cene gozdno - lesnih sortimentov. Povprečna cena za neto m³ lesa na kamionski cesti v GGE Mislinja je 101,83 €.

Stroški gospodarjenja z gozdovi so stroški sečnje in spravila, stroški gojitvenih in varstvenih del, stroški za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti ter stroški vzdrževanja gozdnih prometnic. Vsi stroški skupaj predstavljajo 33,31 % od cene lesa na kamionski cesti. Najvišji strošek predstavljajo stroški sečnje in spravila, ki predstavljajo 29,12 % od cene lesa na kamionski cesti. Skupni stroški so višji v državnih gozdovih (34,83 %) kot v zasebnih gozdovih (32,99 %).

Stroški gojenja in varstva ter stroški za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti, predstavljajo 0,38 % vrednosti lesa na kamionski cesti oziroma 0,32 €/neto m³. Izračunani so na podlagi vseh načrtovanih gojitvenih del za naslednje ureditveno obdobje. Normativi so povzeti iz Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur.l.št. 30/24 z dne 5. 4. 2024). Vrednost materialov je povzeta iz zadnjih veljavnih cenikov (2023), za oba sektorja lastništva je upoštevana enotna dnina (134 €/8 ur). Stroški gojenja in varstva so nižji v zasebnih gozdovih in predstavljajo 0,26 % od cene lesa na kamionski cesti oziroma 0,21 €/neto m³, delež predvidenih subvencij je 0,66 %. V državnih gozdovih so stroški gojenja in varstva gozdov višji in predstavljajo 1,68 % od cene lesa na kamionski cesti oziroma 1,41 €/neto m³.

Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic predstavljajo 3,80 % cene lesa na kamionski cesti. Večji del stroška (3,20 %) je namenjeno vzdrževanju gozdnih cest, ki zajema tekoče vzdrževanje, zimsko pluženje in periodično vzdrževanje cest. Pri izračunu so upoštevane povprečne cene vzdrževanja gozdnih cest v gozdnogospodarskem območju. Strošek vzdrževanja gozdnih vlak temelji na ocenjeni površini gozdov, ki je odprta z vlakami. Strošek za vzdrževanje gozdnih vlak je v GGE 0,60 % od cene lesa na kamionski oziroma 0,50 €/neto m³. Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic, tako gozdnih cest, kot vlak, so v obeh sektorjih lastništva podobni. Stroški investicij, za gradnjo novih cest in vlak v izračunu niso upoštevani.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

V GGE Mislinja so za spremljanje razvoja gozdov in gozdnih fondov, doseganja postavljenih ciljev in izvajanje načrtovanih ukrepov izločeni RGR. Glede na rastišče (GRT) je v večnamenskih gozdovih opredeljenih 5 RGR. Posebej sta oblikovana RGR za varovalne gozdove in RGR za gozdove s posebnim namenom. RGR so oblikovani v skladu z GGN GGO Slovenj Gradec (2021 - 2030). Upoštevajo specifičnosti enote glede zgradbe in stanja gozdov, drevesne sestave, poudarjenosti funkcij in intenzivnosti gospodarjenja.

Varovalni gozdovi (RGR 200) in gozdovi s posebnim namenom, kjer so vključeni gozdni rezervati (RGR 210), so bili izločeni v skladu z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l.RS 39/2015, 12/2020).

Število RGR ostaja enako kot je bilo v preteklem obdobju. Spremenile so se številke RGR in imena (tabela spremembe RGR) v skladu z GGN GGO (2021 – 2030), kar pa ne vpliva na vsebinsko opredelitev RGR.

Do manjših sprememb je prišlo v RGR, kjer so odseki prešli v drug RGR na podlagi prevladujočega rastišča (GRT) in uskladitve z RGR na nivoju GGO (4 odseki). Površina in delež prevladujočega GRT se je spremenil zaradi spremembe gozdnega roba, kar pa na vsebino RGR ne vpliva. Vsi RGR so primerljivi z RGR v prejšnjem ureditvenem obdobju, zato je možna spremljava razvoja gozdnih fondov, realizacije ukrepov in doseganja postavljenih ciljev znotraj posameznih RGR.

V vseh RGR v GGE Mislinja so opredeljene površine gozdov, ki spadajo v posebno varstveno območje Natura 2000.

Spremembe v RGR (obdobje 2014 - 2023)

RGR (2014) - Rastiščnogojitveni razred (RGR)	Pov.(ha)	RGR (2024) - Rastiščnogojitveni razred	Pov. (ha)
00002-02- Zmerno kisloljubna bukovja	1318,34	063 - Zmerno kisloljubna bukovja	1370,67
00011-11 - Zgornjegorska bukovja na silikatu	2367,36	081 - Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini	2402,39
00007-07 -Podgorska toploljubna bukovja	215,07	111 - Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij	214,10
00013-13 – Bazoljubna rdečeborovja	85,45	140 - Bazoljubna rdečeborovja	88,91
00005-05 – Zgornjegorska smrekovja	1394,99	160 - Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini	1370,16
00003-03- Jelovja na revnejših tleh	324,30	162 - Jelovja na revnejših rastiščih	313,66
00021-21 - Varovalni gozdovi	232,89	200 - Varovalni gozdovi	24,45
00022-22 - Gozdovi s posebnim namenom	24,47	210 - Gozdni rezervati	232,52
Skupaj vsi gozdovi	5962,87	Skupaj vsi gozdovi	6016,86

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 71/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi

EU Koda/ Natura	Ime habitatnega tipa	Physis	Ime habitatnega tipa	RGR	Gozdne združbe po seznamu iz baze ZGS	
					šifra	ime gozdne združbe
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	41.11	Srednjeevropska kisloljubna bukovja	063	78100	KISLOLJUBNO GORSKO-ZGORNJEGORSKO BUKOVJE Z BELKASTO BEKICO
				063	75100	KISLOLJUBNO BUKOVJE Z REBRENJAČO
				081	78200	KISLOLJUBNO ZGORNJEGORSKO BUKOVJE Z ZASAVSKO KONOPNICO
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	41.C	Ilirska bukovja	111	63200	PREDALPSKO GORSKO BUKOVJE
				111	59200	PREDALPSKO-ALPSKO TOPLIJUBNO BUKOVJE
				063	64300	PREDALPSKO JELOVO BUKOVJE
				111	58100	OSOJNO BUKOVJE S KRESNIČEVJEM
91L0	Ilirski hrastovo- belogabrovi gozdovi	41.2A2	Ilirska poplavna dobova belogabrovja	062	53100	DOBOVJE IN DOBOVO BELOGABROVJE
91R0	Jugovzhodni evropski gozdovi rdečega bora	42.5C	Jugovzhodnoevropska rdečeborovja	140	62100	PREDALPSKO DINARSKO BAZOLJUBNO RDEČEBOROVJE
9180*	Javorovi gozdovi v grapah in na pobočjih	44.4	Javorovja, jesenovja, brestovja in lipovja	162	60100	POBOČNO VELIKOJESENOVJE
		42.13	Kisloljubna jelovja**	162	77200	JELOVJE S TRIKRPIM BIČNIKOM
		42.11	Nevtrofilna jelovja**	162	77100	JELOVJE S PRAPROTMI
9410	Kisloljubni gozdovi smreke gorske do subalpinske ravni	42.2	Smrekovja	160	80300	ZGORNJEGORSKO SMREKOVJE Z GOZDNO BEKICO
91D0*	Barjanski gozdovi	44:A3	Gorska barja z rušjem	210	81200	VEGETACIJA VISOKIH BARIJ
		44:A4	Barjanska smrekovja	210	81100	BARJANSKO SMREKOVJE

opomba: *Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

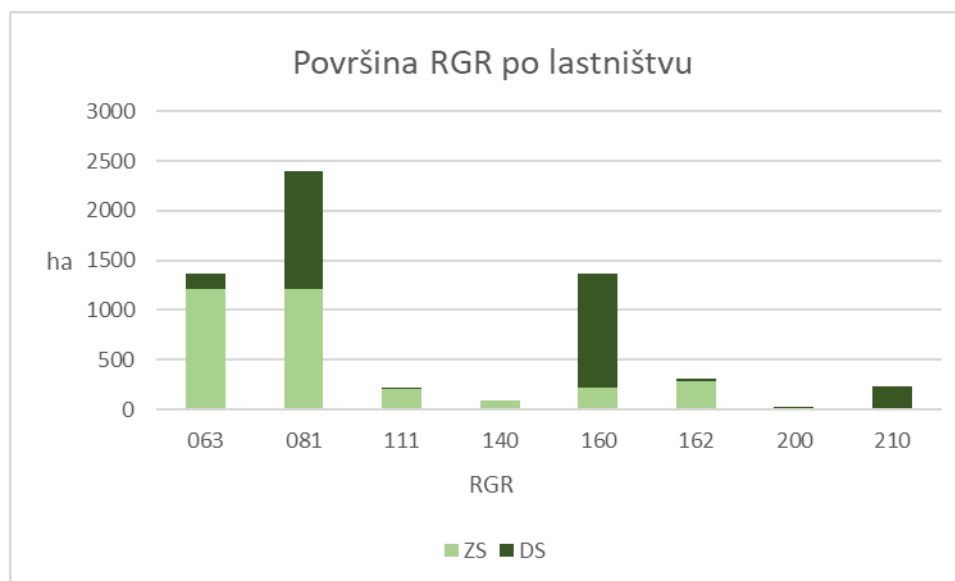
**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Uredbo o habitatnih tipih (2003), s tipologijo Habitatni tipi Slovenije... (Jogan in sod., 2004), Seznamom in nomenklatur... (Robič, 2002) ter Gozdnimi habitatnimi tipi... (Gozdni habitatni tipi..., 2012).

Evropsko pomembni gozdni habitatni tipi v GGE Mislinja so HT 9180 – Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih. Najdemo jih v Mislinjskem grabnu in v Dovžah. Po grebenu Pohorja pa ležijo tudi HT 91D0 - Barjanski gozdovi.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

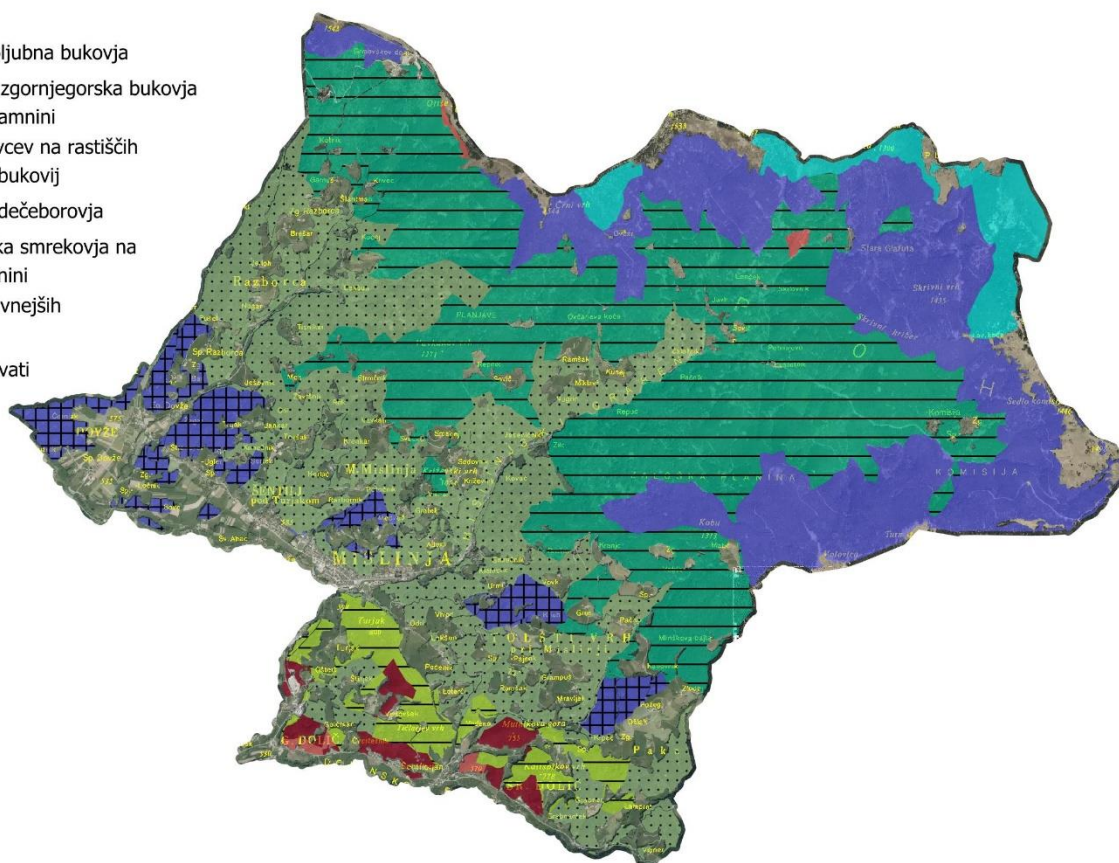
Grafikon 8: Delež posameznih RGR v GGE (glede na lastništvo)

Karta 11: Rastiščnogojitveni razredi v GGE Mislinja

Legenda

- Zmerno kisloljubna bukovja
- Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini
- Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij
- Bazoljubna rdečeborovja
- Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini
- Jelovja na revnejših rastiščih
- Gozdni rezervati
- Varovalni gozdovi

V GGE Mislinja prevladuje RGR 081 – Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini s površino 2402,39 ha oziroma 39,93 % deležen v GGE, najmanjši pa je poleg RGR 200 – Varovalni gozdovi (24,45 ha) še RGR 140 – Bazoljubna rdečeborovja z 88,91 % deležem. V vseh RGR prevladujejo zasebni gozdovi, razen v RGR 160 in RGR 210, kjer prevladujejo državni gozdovi.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Zmerno kisloljubna bukovja - 063

Gozdovi RGR 063 zavzemajo 1370,67 ha gozdov oziroma 22,78 % površine GGE Mislinja. V RGR so uvrščeni gozdovi na pobočjih Razborce, osrednjega dela na območju Mislinja in Mislinjskega grabna vse do Tolstega vrha in Gornjega ter Srednjega Doliča.

RGR je primerljiv z RGR 02 iz preteklega ureditvenega obdobja. Njegova površina se je povečala za 52,33 ha. Do spremembe površin prihaja zaradi uvrstitve dveh odsekov v RGR 162 oz. RGR 081 zaradi prevladujoče združbe oziroma GRT in priključitve dveh odsekov iz RGR 162 v ta RGR. Manjša razlika nastaja zaradi natančnejšega zarisa gozdnega roba, krčitve gozda v kmetijske namene in vključitve zaraščajočih površin v gozdno masko. Glede na lastništvo prevladuje zasebna posest (88,56 %), kjer dohodek iz gozda zagotavlja trajnost donosov na kmetiji. Državnih gozdov je 11,44 %, ki se nahajajo v gozdovih v okolici Mislinje ter majhen delež v Mislinjskem grabnu.

V RGR 063 prevladujeta gozdnata (84,72 %) in gozdna krajina (15,15 % površin RGR).

V RGR so na 1. stopnji poudarjenosti opredeljene ekološke funkcije na 3799,03 ha (63,14 % RGR), socialne funkcije na 296,73 (4,93 % RGR) in proizvodne funkcije na 5612,47 ha (93,28 %). Na območju Mutnikove gore je opredeljeno hidrološke funkcija na 1. stopnji zaradi vodovarstvenega območja občinskega pomena. Ob GUP Lopan je tudi opredeljena tudi poučna funkcija na 1 st.

V RGR 063 so usmeritve in ukrepi načrta GGE Mislinja neposredno potrebni za območja Natura 2000: za območja SI5000006 POV Pohorje (49,88 ha gozda) in SI3000224 POO Huda luknja (49,88 ha gozda). Znotraj Nature so upravljalvske cone Cona bazična in nizka barja 0,01 ha in Cona G – Pohorje 0,05 ha.

Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Kar 84% površine RGR se nahaja v habitatnem tipu 9110 Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi, kamor spadajo rastišča Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico, Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico in Kisloljubno bukovje z rebrenjačo. V habitatni tip 91K0 Ilirski bukovji gozdovi spadata rastišči Predalpsko jelovo bukovje in Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje, ki pokrivata 8% površine RGR. Jelovje s praprotni in Jelovje s trikrpim bičnikom spadata v habitatni tip Kisloljubna jelovja, ki pokriva 6% površine RGR. Le 1% površine RGR pokriva združba Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico, ki se nahaja v habitatnem tipu 9410 Kisloljubni gozdovi smreke gorske do subalpinske ravni.

9.2.1.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

V RGR 063 je zastopanih 12 gozdnih rastiščnih tipov, kar izraža rastiščno pestrost, ki je mikroreliefno pogojena. Prevladuje Kisloljubno gorsko - zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico, ki pokriva 72,4 % površine in se pojavlja na zmernih do strmih pobočjih, pretežno prisojnih legah, ugodnejših in tipičnih zgornjih delih pobočij. Geološka podlaga so bogatejše silikatne kamnine, tla pa globlja distrična rjava tla. Na predelih z vlažnejšo klimo se pojavlja GRT Jelovje s trikrpim bičnikom (2,9 %). Sveža pobočja ob jarkih porašča GRT Jelovja s praprotni (3,6 %). V podobnem deležu (5,7 %) se na osojnih in zaščitnih legah pojavlja še Predalpsko jelovo bukovje. V zgornjem višinskem pasu, na položnejših pobočjih, pretežno na osojnih legah pa GRT Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico (8,2 %). V manjšem obsegu sta evidentirani na revnejši silikatni podlagi Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (3,6 %), vzdolž vodotokov na osojnih legah pa Pobočno velikojesenovje. RK za prevladujočo združbo je 9, povprečna ravnost v RGR ja 8,7.

Preglednica 72/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
581	Osojno bukovje s kresničevjem	7	5,75	0,4
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	5	25,28	1,8
601	Pobočno velikojesenovje	7	0,47	0,0
621	Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	1	7,99	0,6
632	Predalpsko gorsko bukovje	9	4,38	0,3
643	Predalpsko jelovo bukovje	11	78,30	5,7
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	49,81	3,6
771	Jelovje s praprotni	17	49,82	3,6
772	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	39,49	2,9
781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	9	989,45	72,4
782	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	112,54	8,2
803	Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	7	7,39	0,5
	Skupaj	9,270	1.370,67	100,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Gozdovi RGR 063 so malo do večjepovršinsko raznodobni mešani sestoji. Prevladujejo debeljaki z 59,8 %, sledijo sestoji v obnovi s 24,9 %. Mladovja, drogovnjaki in posamezno raznomerni so le v manjšini.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 73/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m3/ha	%
	I	II	III	IV	V	m3/ha	%		
Iglavci	5,6	14,6	20,6	26,8	32,4	397,8	85,6	8,97	81,4
Listavci	10,7	22,8	24,4	22,0	20,1	66,8	14,4	2,05	18,6
Skupaj	6,3	15,8	21,1	26,1	30,7	464,6	100,0	11,02	100,0

Povprečna lesna zaloga v RGR je 464,6 m³/ha. V skupni lesni zalogi predstavljajo iglavci 85,62 %, listavci pa so prisotni v 14,38 % deležu. Večina lesne mase se nahaja v višjih debelinskih razredih. Drevje, debelejšje od 40 cm predstavlja 56,8 % delež debelega drevja. Pri listavcih je lesna zaloga razporejena bolj enakomerno, tanjšega drevja je 54,6 % (v preteklem obdobju 48,5 %). Viden je premik lesne zaloge listavcev, vendar je postopen.

Prirastek je 11,02 m³/ha, iz preteklega obdobja se je dvignil le za 1,8 % (prej 10,83 m³/ha). Delež listavcev v prirastku je 18,6 % in je večji kot v lesni zalogi, kar nakazuje pozitivne premike k izboljšanju razmerja drevesnih vrst. Delež prirastka je najvišji v II. debelinskem razredu (tabela PR1), potem intenzivnost priraščanja začne padati. Tudi listavci dosegajo najvišji prirastek v II. debelinskem razredu, kar omogoča z načrtnim gojitvenim ukrepanjem večanje njihovega deleža.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 74/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m3/ha	371,7	9,5	14,4	1,8	0,3	50,4	0,1	13,6	0,1	2,7
	%	80,0	2,1	3,1	0,4	0,1	10,8	0,0	2,9	0,0	0,6
Naravno stanje	m3/ha	-	9,0	-	9,0	-	335,7	53,7	13,4	22,4	4,5
	%	-	2,0	-	2,0	-	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

Dejansko stanje drevesnih vrst odstopa od naravnega, kjer v drevesni sestavi prevladujejo listavci (96,0%), predvsem bukev in hrast. V dejanskem stanju so pretežno iglavci (85,62 %), med njimi pa izstopa smreka (80,0 %). Sledi bor (3,1 %). Jelka, macesen in drugi iglavci (duglazija) se pojavljajo posamezno. Delež listavcev je v obstoječem stanju 14,38%. Potrebno jih je ohranjati, ne glede na kvaliteto, v bodoče pa pospeševati in z ukrepi nege dvigati tudi njihovo kvaliteto. Prevladuje bukev (10,85 %), posamezno in skupinsko se pojavljajo plemeniti listavci (2,92 %), predvsem gorski javor, brest, lipa, češnja in jesen. Posamezno so prisotni še kostanj, beli gaber, trepetlika, črna jelša, breza, vrbe, jerebika in mehki listavci, ki so pomembni z vidika drevesne pestrosti.

Površina naravnega podmladka je 229,78 ha (16,76 % površine RGR). Listavci predstavljajo večji delež (27,0 %) kot v lesni zalogi. Poleg smreke (66 %) se najbolj pomlajuje še jelka (7%), bor in drugi iglavci le posamezno. Pri listavcih se dobro pomlajujejo bukev (19 %) in plemeniti listavci (6 %), posamezno tudi trdi in mehki listavci (2 %). Z načrtovanimi ukrepi nege je nujno potrebno skrbno ravnati z naravnim podmladkom listavcev (primeren dotok svetlobe in odpiranje večjih jeder).

Ohranjenost gozdov

Glede na odstopanje dejanske drevesne sestave od naravne (evklidska razdalja) prevladujejo spremenjeni (69 %) gozdovi, ostali so ohranjeni (31 %).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 75/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	84,31	11,6	62,6	23,6	2,2	13,6	60,5	25,9	0,0	14,0	28,9	26,6	30,5
Drogovnjak	124,52	32,9	58,6	8,5	0,0	6,0	60,7	31,2	2,1	62,7	26,5	7,9	2,9
Debeljak	819,64					47,7	49,3	3,0	0,0	4,4	68,2	27,0	0,4
Sestoj v obnovi	341,51					23,4	69,1	7,5	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	0,69					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	1.370,67												

Mladovja imajo slabše zasnove kot drogovnjaki, saj jih je 23,6 % s pomanjkljivimi zasnovami. Drogovnjaki imajo poleg dobrih tudi velik delež bogatih zasnov (32,9 %). Pomanjkljive in slabe sestojne zasnove pri mladovju se odražajo v rahlem in pretrganem sklepu (57,1 %). Mladovja in drogovnjaki so tudi pomanjkljivo negovani, delež negovanih je boljši pri mladovjih (13,6%) kot pri drogovnjakih (6 %). Pri drogovnjakih se pomanjkljiva negovanost odraža v večjem deležem s tesnim sklepom (62,7 %). To kaže na nujna redčenja za krepitev mehanske stabilnosti.

Debeljaki in sestoji v obnovi so v glavnem dobro negovani. Debeljaki imajo na slabih 30% površin rahel do pretrgan sklep, pomlajeni so povprečno na 9 % površin. 72 % podmladka ima bogate sestojne zasnove. To nakazuje na delež debeljakov, ki jih je smiselno postopno uvajati v obnovo. Sestoji v obnovi so pomlajeni v povprečju na 46 % površin, s podmladkom bogatih (25 %) in dobrih (68 %) sestojnih zasnov (RF1). Stanje pomladka in sklep sestoja narekujeta intenzivno sproščanje podmladka in pospešeno obnovo teh sestojev. Pri tem je potrebno upoštevati tudi potrebe in ekonomski interes lastnika.

Stanje zasnov, negovanosti in sklepa po posameznih razvojnih fazah nam nakazuje delež sestojev, kjer je potrebno posegati z gozdnogospodarskimi ukrepi, predvsem z ukrepi nege.

Kakovost drevja

Preglednica 76/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	820	0,7	12,1	84,7	2,4	0,1
Skupaj listavci	138	0,0	11,6	60,9	23,9	3,6
Skupaj	958	0,6	12,0	81,3	5,5	0,6

Kvaliteta lesa je bila v RGR 063 ocenjena na SVP 958 izbranim drevesom. Prevladuje ocena dobre kvalitete (81,3 %). Pri iglavcih je kvaliteta nekoliko boljša, saj je dobre in odlične kakovosti več (12,8 %) kot pri listavcih (11,6 %), predvsem na račun jelke, pa tudi bora in macesna, ki pa sta v lesni zalogi v manjšem deležu (priloga E2, preglednica K).

Listavci so podobne kvalitete. V povprečju je ocena dobra (60,9 %). Bukev in plemeniti listavci so podobne kvalitete, podoben je tudi delež odlične kakovosti. Najslabše so ocenjeni drugi trdi in mehki listavci, ki pa imajo pomembno vlogo kot talni melioratorji. V prihodnosti je potrebno z intenzivnimi ukrepi, predvsem v mlajših razvojnih fazah (redčenja, sproščanje krošenj) izboljšati kvaliteto strukturo sestojev.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je le 4,8 %. Največ poškodb nastane na deblu in koreničniku zaradi sečnje in spravila (3,4 %). Poškodovanost vej je evidentirana pri 1,4 % dreves, osutost pa ni bilo evidentirane.

Odmrla biomasa

Preglednica 77: Odmrla biomasa

Razširjen debelinski razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			m³/ha
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
A	8,07	3,67	11,74	10,83	4,22	15,05	18,90	7,89	26,79	11,42
B	1,10	0,73	1,83	0,92	0,73	1,65	2,02	1,47	3,49	6,00
C				0,18		0,18	0,18		0,18	0,67
Sk	9,17	4,40	13,58	11,93	4,95	16,88	21,10	9,36	30,46	18,09

V RGR 063 je po podatkih iz SVP 18,09 m³/ha odmrle biomase, kar je v skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov in je pomembno za ohranjanje biotskega ravnovesja. Stoječe biomase je 13,6 dreves/ha, leže pa 16,88 dreves/ha. Pretežno je drevje v prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu, v tretjem pa je le 0,67 m³/ha.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.2.1 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

Za preteklo ureditveno obdobje je bil načrtovan najvišji možni posek v višini 113.286 m³ (iglavci 96.059 m³, listavci 17.227 m³). Po uradni evidenci (**program xTi**) je bilo posekano 81.649 m³ (iglavci 74.091 m³, listavci 7.558 m³). Skupna realizacija načrtovanega poseka je 72 % (pri iglavcih 77 %, pri listavcih 44 %).

Gojitvena dela

Preglednica 78/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	27,61	5,20	18,8
Sadnja	ha	8,87	6,17	69,6
Obžetev	ha	17,27	19,65	113,8
Nega mladja	ha	56,76	14,34	25,3
Nega gošče	ha	96,76	12,64	13,1
Nega letvenjaka	ha	54,24	2,57	4,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	50,00	2,45	4,9
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	16.500,00	1.610,00	9,8
Vzdrževanje grmišč	ha	8,57	1,33	15,5
Vzdrževanje travinj	ha	2,50	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	138,12	3,28	2,4
Priprava tal	ha	0,00	2,20	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	76,51	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	255,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	48,28	0,0

Za preteklo ureditveno obdobje so bila v gozdovih RGR 063 načrtovana gojitvena dela (obnova in nega) na površini 311,51 ha (obnova 12 %, nega 88 %). Izvedenih je bilo 20% načrtovanih ukrepov.

Izvedena je bila sadnja na skoraj 70% načrtovanih površin, temu pa je sledila obžetev, kjer je realizacija za 14% presegla načrtovan ukrep. Ostala dela so bila realizirana v minimalnem obsegu (< 5%), še posebej nega letvenjaka in nega drogovnjaka. Tudi če predpostavimo, da je dinamika razvoja mladovij spremenila vrsto ukrepov (kot napaka načrtovalcev), je podatek realizacije zaskrbljujoč in kaže na slabo postavljene prednostne naloge izvajanja gojitvenih del strokovnih delavcev na KE. Če uspemo sadike posaditi in obžeti, se v nadaljevanju nege kaže pomanjkanje vzpodbud in strokovnega dela, da se lastnike prepriča v izvajanje.

Čeprav gre za RGR s prevladujočim zasebnim lastništvom je bila v večini uporabljena kolektivna zaščita z ograjo, ki ni bila načrtovana namesto zaščite s količenjem ali tulci (10 % realizacija).

Zelo slabo je bila realizirana sadnja plodonosnega drevja in ukrepi za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.2.2 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 79/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	1.296,86	334,0	57,0	391,0	8,52	1,89	10,41	4,84	0,59	5,43
2015	1.323,46	392,2	66,5	458,8	8,61	2,18	10,80	5,60	0,57	6,17
2025	1.370,67	397,8	66,8	464,6	8,97	2,05	11,02	8,17	1,35	9,51

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek). V poseku za preteklo obdobje posek izven gozda ni evidentiran..

Površina gozdov se je v dvajsetih letih povečala za 74 ha, predvsem zaradi vključitve gozdnih cest v gozdno masko. V zadnjem desetletju se je površina zmanjšala za 47 ha. Razlike so nastale zaradi priključitve odsekov z prevladujočo združbo (GRT) v drug RGR, zaradi krčitev gozdne površine in natančnejših zarisov gozdnega roba. Pred 10 leti so bile v gozdno masko ponovno vključene gozdne ceste.

Lesna zaloga in prirastek sta narasla. V dvajsetih letih se je zaloga dvignila za 18,8 %. Porast lesne zaloge je višji pri iglavcih (za 19,1 %) pri listavcih (za 15,8 %).

Prirastek se je dvignil za 1,8 %. Porast je v dvajsetih letih višji pri listavcih (8,5 %), kot pri iglavcih (5,3 %), kar je pozitivno za večanje njihovega deleža. Načrtovani možni posek se povečuje, vendar je realizacija odraz potreb lastnikov, tržnih razmer, v veliki meri tudi večjega deleža sanitarnih sečenj.

Drevesna sestava

Preglednica 80/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	77,8	2,5	4,5	0,5	0,1	10,6	0,1	3,7	0,0	0,2
2015	79,5	2,0	3,3	0,5	0,1	10,7	0,1	3,4	0,0	0,4
2025	80,0	2,1	3,1	0,4	0,1	10,8	0,0	2,9	0,0	0,6

Delež pri smreki se je v zadnjih dvajsetih letih dvignil za 3 %. Pri ostalih iglavcih pa se je delež zmanjšal. Najbolj pri boru listavcev se je v dvajsetih letih zmanjšal za 1,4. Pri listavcih je bil v zadnjih 20 letih dvig pri bukvi minimalen in plemenitih listavcih pa se je delež zmanjšal za 2,8 %, čeprav je v zadnjem obdobju delež plemenitih listavcev nekoliko padel za 0,8 %. Znižanje kaže na potrebo po gojitvenem ukrepanju.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 81/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	84,98	6,2	6,2	14+10	13,0	178,19	-93,21
Drogovnjak	124,73	9,1	9,1	35	32,4	438,61	-313,88
Debeljak	818,29	59,7	59,7	39	36,1	493,45	324,84
Sestoj v obnovi	341,3	24,9	25	20+10	18,5	260,43	80,87
RAZNOMERNO (ps-šp)	1,37	0,1	0		0	0	
Skupaj	1.370,67	100	100	108+20	0	0	

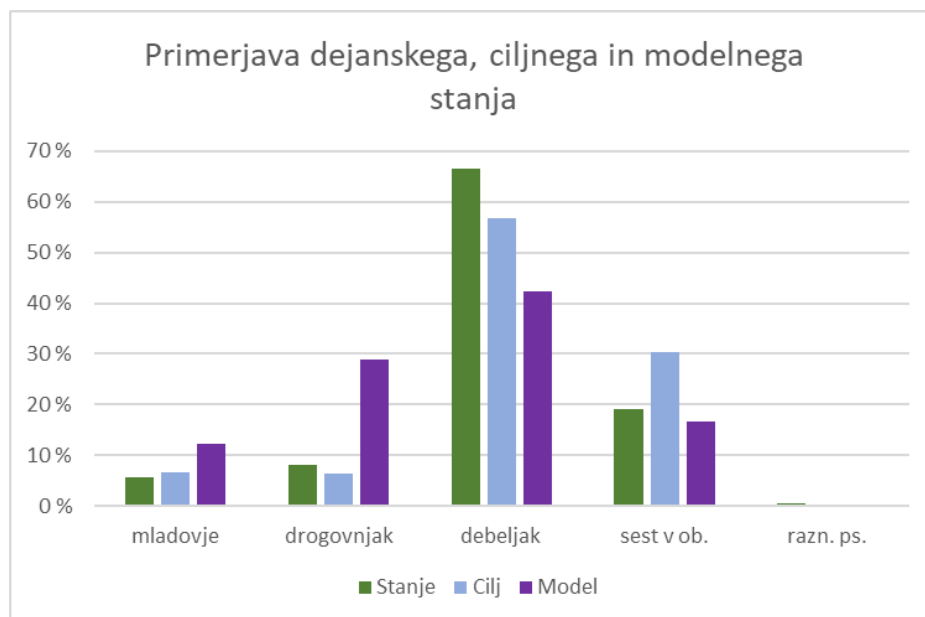
Dejansko razmerje razvojnih faz in modelno stanje ni uravnoteženo. Prevladujejo debeljaki in sestoji v obnovi. Na manjši površini se pojavljajo tudi raznomerni sestoji, ki smo jih za primerjavo z modelnim stanjem uvrstili glede na delež podmladka k debeljakom. Primanjkuje mladovij in drogovnjakov. Delež mladovij predstavlja le 13 % modelnega stanja. V mladovja so zajete sproščene skupine mladovja, ogolele površine in delno pomlajene površine, nastale zaradi vetroloma in podlubnikov. Drogovnjaki predstavljajo 32,4 % modelnega stanja.

Zastavljeni cilji v prejšnjem ureditvenem obdobju (mladovje 8 %, drogovnjaki 7 %, debeljaki 60 % in sestoji v obnovi 25 %) so delno doseženi. Dinamika razvoja gozda poteka v pozitivni smeri proti modelnemu stanju, le da je počasna. Največji razkorak med dejanskim in modelnim stanjem je v nizkem deležu mladovij in drogovnjakov.

Ob načrtu in dovolj intenzivnem ukrepanju v zrelih debeljakih in v sestojih v obnovi, ki jih bomo uvažali v obnovo, bo zagotovljeno večanje deleža mladovij ter posredno tudi drogovnjakov.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

9.2.2.3 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ - obdobje 10 let

Zgradba gozda: malopovršinsko do večjepovršinsko enomeren mešan gozd iglavcev in listavcev.

Razmerje razvojnih faz: mladovje 6,4 %, drogovnjaki 6,9 %, debeljaki 48,9 %, sestoj v obnovi 37,9 %;

Drevesna sestava: smreka 78,9 %, jelka 2,2 %, macesen 0,5 %, rdeči bor 3,1 %, bukev 11,5 %, plemeniti listavci 3,2 %, ostali listavci 0,6 %.

Lesna zalog: ciljna 479 m³/ha;

<u>Ciljna kakovost</u> : (kakovostni razredi)	1	2	3	4	5
iglavci (%)	10	35	50	5	
listavci (%)	10	30	50	10	

Gozdnogojitvene usmeritve

- pospeševati je potrebno raznodobno, malopovršinsko do večjepovršinsko zgradbo gozdov;
- proizvodna doba naj bo okrog 110 let in prilagojena razvojni dinamiki gozdov; krajša naj bo v poškodovanih debeljakih z rahlim do pretrganim sestojnim sklepom in podmladkom bogatih sestojnih zasnov; daljša pomladitvena doba je smiselna v sestojih, kjer se podmladek še ni oblikoval in je večji problem zatravljanja;
- pomladitvena doba naj bo okrog 20 let;
- z ukrepi direktne in indirektne nege je potrebno zagotoviti večji delež listavcev (v podmladku je 25% delež listavcev, ki jih je potrebno glede na svetlobne zahteve drevesnih vrst usmerjati s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami);
- za uravnoteženo stanje razvojnih faz je poudarek na pomladitvenih sečnjah, predvsem na sproščanju mladovij pod zastorom; sproščanje in odpiranje jeder naj bo prilagojeno sestojnim razmeram in zahtevam podmladka; upoštevati je potrebno tudi trajnost v okviru posesti;
- gozdnogojitveni ukrepi morajo biti poudarjeni v vseh razvojnih fazah s poudarkom na kvaliteti in pospeševanju listavcev in macesna; nega naj bo pravočasna, s primerno intenziteto (predvsem pri listavcih);
- prednostno je potrebno ukrepati v sestojih, poškodovanih po vetrolomu in podlubnikih ter obnoviti nastale površine (praznine).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve za obnovo

- obnova sestojev naj temelji na naravni obnovi, ki s smreko, jelko in bukvijo dobro poteka; odstranjevanje starejšega sestoja in sproščanje podmladka je potrebno prilagoditi stanju sestoja, predvsem pa talnim razmeram (zapleveljenost) in drevesni sestavi v podmladku; za svetloljubne vrste (macesen, plemeniti listavce) je potrebno odpiranje večjih odprtih, vendar je potrebna strpnost;
- priprava sestojev za naravno obnovo je poudarjena predvsem v prerahljanih debeljaki in vrzelastih sestojih v obnovi, kjer so zatravljene površine in površine, porastle z grmovnim slojem;
- sadnja in priprava tal za sadnjo naj bosta na bogatejših delih (večja zapleveljenost); v višjih predelih je smiselno saditi bukev in macesen, v nižjih pa listavce; na zatravljenih delih je priporočljiva kontejnerska sadnja; v prazninah puščati odrasle osebke listavcev (poškodovane po vetrolomu) kot zastor za zapleveljenosti in lažjo naravno nasemenitev; upoštevati pogoje sečnje in kasnejšega spravila;
- prednostna naj bo sadnja na površinah, nastalih zaradi ujm in podlubnikov;
- sadnja je smiselna tudi na površinah v naravnem podmladku s pomanjkljivimi zasnovami in vrzelastim sklepom površin mladovja; pri izbiri sadik je potrebno upoštevati mikrorastiščne pogoje; sadijo naj se predvsem listavci;
- posajene sadike listavcev je potrebno ustrezno zaščititi pred poškodbami od divjadi in skrbeti za vzdrževanje zaščite in odstranitve po opravljeni funkciji;
- v sestojih je potrebno puščati tudi kvalitetna semenska drevesa listavcev (bukve, gorski javor).

Usmeritve za mladovja

- nega naj bo intenzivna v vseh fazah mladovja, pravočasna, s primerno jakostjo; z intenzivnimi ukrepi je potrebno zagotoviti stabilnost in večjo kakovost bodočih sestojev;
- ukrepi obžetve, nege mladja in gošče (57% površin mladovij) morajo biti usmerjeni v uravnavanje zmesi, pospeševanje listavcev (bukve, gorskega javorja) in macesna; pri negi je potrebno odstranjevati le konkurenčno grmovje, ostalo prikrajšati in puščati kot hrano za divjad; pri mladovjih s tesnim sklepom je nega nujno potrebna;
- poudarek je na negi mladja in uravnavanju zmesi v korist listavcev in macesnu in jelke;
- redčenja letvenjakov (24% površin mladovij) naj bodo pravočasna, zmerna s ponovitvami, intenzivnejša v letvenjakih s plemeniti listavci in macesnom.

Usmeritve za drogovnjake

- glede na stanje drogovnjakov (tesen sklep) je redčenje drogovnjakov kot negovalni ukrep smiselno izvesti na 56% površin vseh drogovnjakovi; zaradi stabilnosti in kvalitete je prednostna nega v drogovnjakih z več listavci;
- redčenja naj bodo selektivna glede na sklep sestoja in primes listavcev; intenzitete redčenj naj bodo od 18 do 25% od LZ (povprečno okrog 21%); v mlajših sestojih in sestojih z listavci naj bodo intenzivnejše, v starejših drogovnjakih in v drogovnjakih z zamujenimi redčenji pa zmernejša (okrog 18%), s ponovitvami 1 do 2 krat;
- stanje sestojev (tesen sklep in zamujena redčenja) narekuje previdno ukrepanje, da s posegi in z gojitvenimi ukrepi ne še bolj narušimo stabilnost sestojev (ozke krošnje).

Usmeritve za debeljake

- v kvalitetnih in sklenjenih debeljaki (72 % debeljakov) je potrebno akumulirati lesno zalogo in izvesti zmerna izbiralna redčenja (intenziteta okrog 13 % od LZ), v mlajših debeljaki in debeljaki s tesnim sklepom naj bodo redčenja intenzivnejša (do 20 %); z redčenji sproščati in pospeševati listavce in jelko, krepiti kvaliteto ter stabilnost sestojev;
- debeljake z manj kvalitetnim in poškodovanim drevjem (vetrolom), debeljake z rahlim do pretrganim sklepom in že pomlajene debeljake, je potrebno uvajati v obnovo (teh je 11%); povprečna intenziteta naj bo okrog 20% od LZ;
- začetek uvajanja v obnovo je potrebno uskladiti s pojavi semenskih let glavnih drevesnih vrst, ki jih želimo v bodočih sestojih; s pravilnim doziranjem svetlobe vplivamo na drevesne vrste, ki jih želimo v podmladku (jelko dlje časa držati pod zastorom, plemeniti listavci potrebujejo že na začetku več svetlobe); kjer se bukev pojavlja kot polnilni sloj, jo je potrebno negovati in kvalitetne osebke iz polnilnega sloja spuščati v zgornji sloj;

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

- z redčenji je potrebno izboljšati debelinsko in kakovostno strukturo lesne zaloge ter povečati delež kvalitetnih listavcev.

Usmeritve za sestoje v obnovi

- na 51% površin sestojev v obnovi, kjer podmladek še ni dovolj kvaliteten in se pojavlja v mlajših fazah mladovja, naj bo obnova zadržana z intenziteto okrog 30% od LZ;
- v sestojih v obnovi, kjer je sklep rahel do pretrgan, podmladek pa kvaliteten, mešan z listavci ter v fazi gošče, letvenjaka in drogovnjaka, je potrebno z obnovo nadaljevati pospešeno (41 % sestojev v obnovi) z intenziteto okrog 44 %, na površini 3 % tudi zaključiti;
- za naravno obnovo listavcev puščati v sestojih semenska drevesa; kvalitetne bore in macesne je smiselno pustiti kot prihranjence dve generaciji.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozda

- v sestojih, kjer so ekološke ali socialne funkcije poudarjene na 1. stopnji ali 2. stopnji, je potrebno režim gospodarjenja podrediti prisotnim funkcijam, upoštevati pa ustrezno stopnjo poudarjenosti; na površini, kjer se prekrivajo ekološke in proizvodne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti, je potrebno usklajevanje interesov vseh porabnikov prostora, posebej lastnikov gozda;
- na področjih, kjer je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, morajo ukrepi biti podrejeni varovalni vlogi, na območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov je potrebno upoštevati usmeritve s področja upravljanja z vodami;
- za krepitev funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je potrebno pospeševati malopovršinsko enomerno zgradbo gozdov, na strmih in plazovitih delih pospeševati listavce; pri gozdnem redu paziti, da sečne ostanke ne odlagajo v jarek (nevarnost erozije);
- za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti in estetske funkcije je potrebno ohranjati in vzdrževati pester gozdni rob; vnašati sadike plodonosnega drevja in jih tudi vzdrževati; za ohranitev rastišč in gnezdišč divjega petelina ter mirne cone za divjad, je potrebno zagotavljati ugodne pogoje z ukrepi sečnje in nege;
- v gozdovih ob turističnih, rekreacijskih in učnih poteh naj se dosledno izvaja gozdni red in skrbi za ustrezno infrastrukturo ter obvešča uporabnike o gozdnogospodarskih ukrepih;
- na območjih Natura 2000 in območju naravnih vrednot je potrebno upoštevati podrobnejše varstvene usmeritve iz poglavja 6.2.3 Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- nadaljevati je potrebno z obveščanjem lastnikov gozdov, drugih porabnikov in širše javnosti o pomenu izvajanja gozdnogospodarskih ukrepov.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

UKREPI

Možni posek

Preglednica 82/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	85,6	14,4	100,0
- ciljno %	84,7	15,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m3/ha)	397,8	66,8	464,6
- ciljna (m3/ha)	406	73	479
Prirastek (m3/ha)	8,97	2,05	11,02
Možni posek (m3/ha)	82,0	13,4	95,5
Možni posek (m3/ha/leto)	8,20	1,35	9,55
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,6	20,2	20,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	91,4	65,8	86,7
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 83/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	42.995	68.203	11	0	0	1.220	112.429	20,6	91,4
	%	38,2	60,7	0,0	0,0	0,0	1,1	100,0		
Listavci	m³	6.192	11.840	12	0	0	433	18.477	20,2	65,8
	%	33,5	64,1	0,1	0,0	0,0	2,3	100,0		
Skupaj	m³	49.187	80.043	23	0	0	1.653	130.906	20,6	86,6
	%	37,6	61,1	0,0	0,0	0,0	1,3	100,0		

Glede na stanje gozdov in dinamiko razvoja gozdov je načrtovan možni posek za prihodnje ureditveno obdobje v RGR 063 v višini 130.906 m³ (85,8 % iglavcev in 14,2 % listavcev), kar pomeni 9,55 m³/ha/leto, 86,6 % od P oziroma 20,6 % od LZ. Intenziteta je večja pri iglavcih (91,4 % od P) kot pri listavcih (65,8 % od P) s ciljem povečevanja njihovega deleža.

V strukturi načrtovanega poseka prevladujejo pomladitvene sečnje (61 %). Z njimi želimo izboljšati razmerje razvojnih faz, povečati delež mladovij, posredno pa tudi primanjkljaj drogovnjakov. Zmerne pomladitvene sečnje so predvidene v debeljaki, ki jih je potrebno uvesti v obnovo in v sestojih v obnovi, kjer bo potrebno z obnovo strpno odpiranje glede na stanje podmladka in drevesno sestavo. Pospešene in zaključene pomladitvene sečnje so načrtovane v sestojih s starejšim podmladkom odličnih zasnov.

Izbiralna redčenja predstavljajo 38 % delež. Načrtovana so v drogovnjaki in v debeljaki. V sklenjenih in ohranjenih debeljaki so redčenja manj intenzivna s ciljem akumulacije lesne zaloge. Z redčenji želimo sproščati bukev in plemenite listavce, pospeševati kvaliteto ter stabilnost sestojev. Intenziteta je odvisna od sestojnih zasnov, sklepa in negovanosti sestojev.

Pri načrtovanju možnega poseka je upoštevana tudi lastniška struktura in zagotavljanje trajnosti v okviru posesti ter kontinuiran donosa iz gozda.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 84/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Gojitvena dela dejanski	Enota s ponov.	Obseg del	
Priprava sestoja	ha	1,66	1,66
Priprava tal	ha	0,03	0,03
Dopolnilna sadnja	ha	0,60	0,60
Priprava tal	ha	1,41	1,41
Sadnja	ha	7,21	7,21
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	2,49	9,96
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	0,50	2,00
Sajenje sad.plod.drev. in grm.	kos	470,00	470,00
Ohranjanje biotopov - sečnja	m3	500,00	500,00
Obžetev	ha	9,54	27,66
Nega mladja	ha	72,25	72,25
Nega gošče	ha	80,14	80,14
Nega letvenjaka	ha	31,22	31,22
Nega drogovnjaka	ha	61,58	61,58
Zaščita s tulci	kos	555,00	555,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	400,00	400,00
Obeleževanje sadik	kos	1.000,00	1.000,00

Gojitvena dela (obnova in nega) so načrtovana na površini 283,76 ha (3,8 % obnova, 96,2 % nega). **Nujna** gojitvena dela, ki so vezana na sproščena mladovja in drogovnjake, so predvidena na 50,6 % površin (143,68 ha).

Obnova je načrtovana na površini 10,91 ha. **Nujna** je na 62,1 % površin obnove. Poudarek je na naravni obnovi. Ukrep (priprava sestoja) je načrtovan pretežno v debeljkih in sestojih v obnovi (posek grmovja). Priprava tal in sadnja sta nujni na površini 57,6 % in načrtovani predvsem kot sanacija praznin, nastalih zaradi vetroloma in podlubnikov, pa tudi kot spopolnitev že obstoječih vrzelastih mladovij predvsem z listavci. V enakem obsegu je načrtovana tudi zaščita sadik s tulci in po opravljeni funkciji tudi odstranjevanje tulcev.

Nega je predvidena na površini 272,85 ha površin. **Nujna** je na 136,91 ha oziroma 50,2 % načrtovanih površin nege. To so sproščena mladovja in drogovnjaki. Najbolj nujni ukrepi so obžetev sadik (78,9 % obžetve) in nega drogovnjaka (99,7 % nege drogovnjaka). Ostali ukrepi so v večjem deležu vezani na podmladek v starejših sestojih in pomladitvene sečnje. Z nego želimo sproščati listavce in jelko, povečevati delež listavcev, krepiti mehansko stabilnost in kvaliteto sestojev.

Za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti so načrtovani biomeliorativni ukrepi s ponovitvami: vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu in vzdrževanje grmišč in obrežij, skupno na površini 11,69 ha, sajenje sadik plodonosnega drevja in grmovja (470 kom) in ohranjanje biotopov – sečnja (500 m³). Našteta dela so načrtovana predvsem v vršnem delu Pohorja za vzdrževanje rastišč in ugodnega življenjskega prostora divjega petelina. Ukrepi upoštevajo in so v skladu s posebnimi varstvenimi usmeritvami (poglavje 6.2.3.) za območja Natura 2000.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini - 081

Površina RGR 081 je 2402,39 ha in predstavlja 39,93 % gozdov GGE. Večina gozdov je bila v preteklem ureditvenem obdobju uvrščena v RGR 011. Površina je v celoti povečana za 35,03 ha. Do spremembe površin prihaja zaradi uvrstitve dveh odsekov v RGR 063 in priključitve enega odseka iz RGR 063 v ta RGR. Manjša razlika v površini nastaja zaradi natančnejšega zarisa gozdnega roba, vključitve zaraščajočih gozdnih površin, ki so po ZG in v soglasju z lastniki gozdov opredeljeni kot gozdna površina.

RGR 081 vključuje gozdove tik pod vrhom Pohorja vse od Pungarta, Vavkanovga vrha, Ovčarjeve koče, Komisije, Zalovške planine in Mlinškova bajta.

Prevladujeta gozdna (82,34 %) in gozdnata krajina (17,66 %). Gozdovi tvorijo večje strnjene komplekse in predstavljajo veliko gozdnatost.

V zahodnem delu GGE prevladujejo zasebni gozdovi, na vzhodnem delu od ovčarjeve koče pa vse do Zaloške planine pa državni. Med zasebnimi gozdovi prevladuje večja gozdna posest.

V RGR so ekološke funkcije na 1. stopnji evidentirane na površini 1422,55 ha (59,21 % RGR). Socialne funkcije na prvi stopnji so poudarjene na 18,98 ha kar predstavlja 0,79 % RGR. Proizvodnje funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 2395,85 ha oz. 99,73 RGR. Na območju Pungarta in Vavkanovga vrha je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, kjer gre za rastišča divjega petelina in nahajališča redkih in ogroženih rastlinskih vrst ter zimovališča in grmišča. V mislinskem grabnu je poudarjena tudi funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na 1. stopnji poudarjenosti, predvsem na strmih terenih (nad 35° na kompaktni in nad 25° na erodibilni matični podlagi), v manjšem obsegu ob hudourniških območjih z večjo gostoto erozijskih pojavov. Klimatska funkcija 1. stopnje je evidentirana v gozdovih, ki varujejo naselja, rekreacijske in turistične objekte pred vremenskimi ekstremi (Pungart). Lesna funkcije je poudarjena na 1. st. na celotnem RGRju. Prav tako imamo tudi na Zaloški planini poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin na prvi stopnji in sicer zaradi semenskih sestojev.

V RGR 081 so usmeritve in ukrepi načrta GGE Mislinja tudi neposredno potrebni za območja Natura 2000: POV Pohorje SI5000006 (461,14 ha gozdov) in POO Pohorje SI3000270 (462,49 ha). Na 117,01 ha pa sta na istem območju poudarjeni tako POV Pohorje SI5000006 in POO Pohorje SI3000270. V območju Nature so upravljavske cone Cona A - Pohorje (kisloljubni smrekovi gozdovi), Cona B - Pohorje (bukovi gozdovi), Cona E - Pohorje (vrstno bogata travnišča) in Cona G – Pohorje.

Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

RGR rastiščno opredeljuje habitatni tip Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi (9110) za združbe Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico in Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z gozdno bekico. Manjši del površine RGR pokriva habitatni tip 9410 Kisloljubni gozdovi smreke gorske do subalpinske ravni.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.2.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 85/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
643	Predalpsko jelovo bukovje	11	14,96	0,6
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	3,90	0,2
771	Jelovje s praprotni	17	3,93	0,2
772	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	8,65	0,4
781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	9	105,69	4,4
782	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	2.013,17	83,7
803	Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	7	252,07	10,5
	Skupaj	7,160	2.402,39	100,0

RGR 081 rastiščno opredeljuje sedem gozdnih rastiščnih tipov, najbolj zastopan pa je gozdni rastiščni tip Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico (83,7 %), ki pokriva uravnana, položna do zmerna pobočja, prevladujejo pa osojne lege. Geološka podlaga so skriljavci in peščenjaki, tla so distrična rjava. Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje (4,4 %) se pojavlja ob jarkih in nižjih predeli RGR.

Na osojnih in zaščitnih legah ter bogatejši mešani kamnini, se pojavlja Predalpsko jelovo bukovje (0,6). V vršnem delu, kjer poraščajo pretežno smrekovi gozdovi, je gozdni rastiščni tip Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico (10,5 % površin). Ostale združbe se pojavljajo v manjšem obsegu.

V omenjenih gozdovih je bila naravna sestava drevesnih vrst spremenjena zaradi močnih posegov v preteklosti. Sistem gospodarjenja in pospeševanje smreke sta delež buke močno zmanjšala. Zaostrene klimatske razmere in slabe talne razmere so slabšali tudi konkurenčno moč jelke, ki se pojavlja le posamezno. Posamezno se pojavlja še gorski javor. Značilnost tega rastišča je močan zeliščni sloj borovnice in vijugaste mastnice. RK za prevladujočo združbo je 7. Zaradi primesi bogatejših združb je za RGR povprečni RK nekoliko višji (7,59).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo enomerni sestoji smreke, v določenem predelu tudi s večjim deležem buke, med katerimi je največ debeljakov (65,1 %). Za državne gozdove so značilni večjepovršinsko raznodobni sestoji, v veliki meri pa tudi za večjo zasebno posest (30 -100 ha). Del gozdnih sestojev pod grebenom Pohorja s poudarjeno varovalno vlogo je posamezno šopastih in skupinsko gnezdistih oblik. Delež mladovij je 6,9 %. Delež drogovnjakov je 9,1 %, sestoji v obnovi 18,3% ter raznomernih (0,6 %). Smreka kot glavna drevesna vrsta se pojavlja sestojno, skupinsko in sestojno tudi bukev, jelka, plemeniti listavci in rdeči bor skupinsko in posamezno, ostale drevesne vrste pa le posamezno.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 86/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m3/ha	%	m3/ha	%
Iglavci	4,4	11,2	18,5	28,8	37,1	436,1	89,8	8,88	87,7
Listavci	8,9	21,6	23,1	21,0	25,4	49,3	10,2	1,25	12,3
Skupaj	4,8	12,2	19,0	28,0	36,0	485,4	100,0	10,13	100,0

V RGR 081 je povprečna lesna zaloga 485,4 m³/ha: Glede na preteklo obdobje se je dvignila za 7 %, dvig pa je višji pri listavcih (za 17 %). Delež listavcev v skupni zalogi predstavlja 10,2 % (prej 9,1 %). Večina lesne zaloge se nahaja v četrtem in petem debelinskem razredu (64 %), pri iglavcih je delež še višji (65,9 %). Razporeditve lesne mase sovпада z velikim deležem debeljakov. Delež debelega drevja se je glede na preteklo obdobje kljub sanitarnim sečnjam zvišal (prej 58,3%). Listavci so razporejeni podobno.

Letni prirastek v RGR 081 znaša 10,13 m³/ha in je glede na preteklo obdobje narasel (prej 9,55 m³/ha). Prirastek listavcev predstavlja 12,3 % delež v skupnem prirastku (več kot pri lesni zalogi). Najvišji skupni prirastek je v tako pri iglavcih kot tudi pri listavcih v drugem debelinskem razredu.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 87/DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m3/ha	410,0	11,1	8,9	6,0	0,1	43,8	0,0	5,0	0,0	0,5
Naravno stanje	%	84,6	2,3	1,8	1,2	0,0	9,0	0,0	1,0	0,0	0,1
Naravno stanje	m3/ha	91,1	-	-	36,4	-	318,8	-	9,1	-	0,0
Naravno stanje	%	20,0	-	-	8,0	-	70,0	-	2,0	-	0,0

V naravni sestavi drevesnih vrst prevladujejo listavci (72,0 %), največji delež predstavlja bukev (70,0%). Dejansko stanje se močno razlikuje od naravnega, kjer prevladujejo iglavci (89,9 %), med njim pa smreka (64,6 %). Med listavci, ki predstavljajo 10,1 %, je zastopana bukev z 9 % in močno primanjkuje glede na naravno stanje. Od iglavcev sta na izpostavljenih delih še posamezno bor in macesen, jelka pa se pojavlja na osojnih legah (2,3 %). Ob vznožjih pobočij, z ugodnejšimi talnimi razmerami se nahajajo tudi plemeniti listavci (1 %). Med ostalimi iglavci se pojavljata še zeleni bor in duglazija, pri listavcih pa breza, jerebika, trepetlika, mehki listavci, največ kot predkultura v nastajajočih mladovjih in zaraščajočih površinah. Vsi listavci so pomembni kot talni melioratorji.

Naravni podmladek zajema 300,58 ha (12,51 % površine RGR). Tudi v podmladku prevladuje smreka (70 %), od ostalih iglavcev se posamezno pojavljajo še jelka (6 %), bor in macesen. Listavci se pomlajujejo na površini 23 % (več kot je njihov delež v lesni zalogi). Največji je delež bukve (19 %), prisotni pa so še plemeniti listavci (2 %) in mehki listavci (2 %). Potrebni so intenzivni gojitveni ukrepi za ohranitev in pospeševanje listavcev ter svetloлюбnih vrst v podmladku (preglednica D-POM, priloga E2).

Ohranjenost gozdov

Glede na odstopanje dejanske drevesne sestave od naravne (evklidska razdalja) so v RGR 081 pretežno spremenjeni gozdovi (62 % vseh gozdov). Ohranjenih je le 14 % gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 88/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	166,61	22,3	53,2	24,4	0,1	39,6	47,9	12,5	0,0	3,5	39,3	18,3	38,9
Drogovnjak	218,08	39,6	55,4	4,2	0,8	30,1	56,6	13,3	0,0	53,0	36,9	7,0	3,1
Debeljak	1.563,15					55,4	43,3	1,3	0,0	9,6	68,3	21,4	0,7
Sestoj v obnovi	439,29					41,7	56,1	2,2	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	15,35					0,0	18,9	81,1	0,0				
Skupaj	2.402,48												

Mladovja in drogovnjaki imajo pretežno dobre in bogate zasnove, v povprečju pa so boljše pri drogovnjakih. Mladovja imajo tudi velik delež pomanjkljive zasnove (24,4 %), kar se kaže v vrzelastem sklepu mladovij. To so ogolele in delno pomlajene površine, nastale zaradi ujm in podlubnikov. Mladovja in drogovnjaki so pomanjkljivo negovani. Pomanjkljiva nega se kaže v tesnem sklepu, pri drogovnjakih na 53 % površin, kar je tudi posledica zamujenih redčenj. V višinskih gozdovih je potrebno k ukrepanju pristopiti previdno, da s premočno intenziteto ne ogrozimo stabilnosti sestojev.

Debeljaki in sestoji v obnovi so dobro negovani. Rahel sklep ima 21,4 % debeljakov. Pomlajeni so na 5 % površin s podmladkom bogatih, pretežno pa dobrih sestojnih zasnov. Te debeljake je smiselno uvesti v obnovo. Sestoji v obnovi so bolj negovani, pomlajeni pa so na 18 % površin, zasnove podmladka so pretežno pomankljive (89%) (tabela TRF1).

Raznomerni sestoji, ki so evidentirani na površinah, poškodovanih po ujmi.

Dobre sestojne zasnove v starejših fazah so ugodne za nadaljnji razvoj gozdov. Pomanjkljive zasnove in pretrgan sklep v mladovjih kažejo na potrebo po negi in dodatnih gojitvenih ukrepih (sadnja listavcev). Pomanjkljiva nega in tesen sklep v drogovnjakih nakazuje potrebo po redčenju (zmerna redčenja in ponovitve v tem višinskem pasu). Sklep sestojev in delež podmladka v debeljakih omogoča uvajanje sestojev v obnovo, ki pa mora biti strpno zaradi možnosti zatavljanja. Tudi v sestojih v obnovi mora biti v tem višinskem pasu ukrepanje načrtno in postopno, kar zagotavlja nadaljnje večanje deleža mladovij, dolgoročno pa drogovnjakov.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Preglednica 89/K: Kakovost drevja

	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	1.644	0,5	8,9	86,1	4,0	0,5
Skupaj listavci	193	1,6	11,9	65,7	18,7	2,1
Skupaj	1.837	0,7	9,3	83,8	5,5	0,7

Podatki o kakovosti drevja so pridobljeni na SVP, ocenjena pa je bila 4.531 drevesom. Po oceni prevladuje dobra kakovost (83,8 %). Drevja z oceno odlične kvalitete je le 0,7 %. Iglavci so v povprečju boljše ocenjeni, pretežno z oceno dobre kvalitete (86,1 %). Jelka je kvalitetnejša od smreke, izstopa pa macesen, ki je ocenjen tudi z odlično kvaliteto (4,8 %), vendar je v lesni zaloga v manjšem deležu. Tudi listavci so v povprečju dobre kvalitete (65,7 %), ocenjeni so tudi z odlično kvaliteto (1,6 %), predvsem na račun bukve (1,9 %). Mehki listavci so zadovoljive in slabe kvalitete, so pa pomembni kot talni melioratorji (priloga E2, preglednica K).

Poškodovanost sestojev

Tudi poškodovanost sestojev je bila ugotovljena na podlagi meritev na SVP in je evidentirana na 6,9 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku (5,5 %), ki nastajajo pri sečnji spravilu. V manjšem obsegu so evidentirane še poškodbe vej (1,3 %). Osutost drevja ni evidentirana oziroma opazna.

Odmrla biomasa

Preglednica 90: Odmrla biomasa

Razširjen debelinski razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			m³/ha
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
A	11,02	1,82	12,83	10,91	0,96	11,87	21,93	2,78	24,71	10,58
B	3,74	0,21	3,96	0,96	0,21	1,18	4,71	0,43	5,13	9,36
C	0,53	0,11	0,64	0,43	0,11	0,53	0,96	0,21	1,18	4,10
Sk	15,29	2,14	17,43	12,30	1,28	13,58	27,59	3,42	31,02	24,04

V RGR 081 je po podatkih iz SVP 24,04 m³/ha odmrle biomase, kar je v skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov in je pomembno za ohranjanje biotskega ravnovesja. Stoječe biomase je 17,4 dreves/ha, leže pa 13,6 dreves/ha. Pretežno je drevje v prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu, v tretjem pa je le 0,67 m³/ha. V gozdu so tudi označena habitatna drevesa (P), ki so pomembna za vzdrževanje habitata redkih in ogroženih vrst (divji petelin,...).

9.2.2.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

V preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovan najvišji možni posek v višini 190.694 m³ (iglavci 173.556 m³, listavci 17.138m³). Po uradni evidenci (program xTi) je bilo posekano 145.128 m³ (iglavci 138.573, listavci 6.5559 m³). Realizacija načrtovanega poseka je bila 76,1% (pri iglavcih 79,8%, pri listavcih 38,2%). Izveden posek predstavlja več kot 1/3 vsega poseka v enoti.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	13,47	0,00	0,0
Sadnja	ha	25,95	15,96	61,5
Obžetev	ha	64,67	34,05	52,7
Nega mladja	ha	80,53	4,80	6,0
Nega gošče	ha	139,36	14,80	10,6
Nega letvenjaka	ha	93,33	8,50	9,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	108,20	1,60	1,5
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	38.150,00	650,00	1,7
Zaščita z ograjo	m	2.200,00	4.061,00	184,6
Vzdrževanje grmišč	ha	8,86	3,54	40,0
Vzdrževanje travinj	ha	67,30	1,59	2,4
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,05	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	124,35	0,00	0,0
Priprava tal	ha	0,00	0,80	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	32,25	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	1,40	0,0
Pušcanje stoječe biomase v gozdu	dni	0,00	31,70	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	25,41	0,0

V primerjavi z celotno GGE je realizacija obnove dokaj dobra, predvsem v DG. Slabo so izvedena dela za nego mladovij ne glede na lastništvo. RGR kot površinsko največji rastiščni kompleks s potencialom izvajanja del tako v korist listavcev kot tudi boljše kvalitete sestojev prav zaradi slabe realizacije gojitvenih del ne dosega gojitvenih ciljev in hitrejšega uravnavanja razmerja razvojnih faz. Prednostno je bila uporabljena kolektivna zaščita z ograjami. Deloma zaradi izvajanja projektov, deloma pa tudi zato, ker individualne zaščite skoraj ni bilo izvedene. Za prihodnje ureditveno obdobje morajo biti rezultati dosedanjega izvajanja del opomin in izziv, da se aktivirajo rastiščni potenciali in premaknejo mlajše razvojne faze (letvenjaki) v večji meri v drogovnjake.

Za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti so bili izvedeni ukrepi premalo intenzivni in niso sledili načrtovanim delom. Še posebej bi moralo biti izvedeno vzdrževanje travinj (jase, senožeti) za zagotavljanje prehranske pestrosti.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.2.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	2.322,35	366,5	36,2	402,7	7,23	0,85	8,08	5,25	0,30	5,56
2015	2.371,63	410,6	40,9	451,5	8,58	0,97	9,55	5,86	0,28	6,14
2025	2.402,48	436,1	49,3	485,4	8,88	1,25	10,12	8,82	0,86	9,68

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek): V poseku za preteklo obdobje je odštet posek izven gozda.

Površina gozdov se je povečala za 30,85 ha. Ostala manjša razlika je posledica natančnejšega zarisa gozdnega roba, vključitve novih zaraščajočih površin in krčitev gozdnih površin.

Lesna zaloga se je glede na preteklo obdobje zvišala za 7,5 %, dvig pa je višji pri listavcih (20,5 %). Delež listavcev v skupni zalogi je narastel iz 40,9 % na 49,3 %. Prirastek je glede na preteklo obdobje povečal za 5,6 %, pri iglavcih za 3,4 %, pri listavcih se je dvignil za 22,4 %. Delež listavcev v prirastku se je zvišal 6,0 % (iz 10,2 % na 12,4 %).

Glede na razvoj sestojnih parametrov se povečuje tudi možni posek. Realizacija poseka je skozi obdobja različna in je odraz potreb lastnikov, tržnih razmer, v zadnjem obdobju pa je odraz večjega deleža sanitarnih sečenj.

Drevesna sestava

Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	85,8	1,9	1,7	1,6	0,0	7,3	0,1	1,5	0,0	0,1
2015	85,1	2,1	2,0	1,7	0,0	7,9	0,0	1,1	0,0	0,1
2025	84,6	2,3	1,8	1,2	0,0	9,0	0,0	1,0	0,0	0,1

Delež listavcev v skupni lesni zalogi se je v zadnjih 10 letih dvignil za 1,0 %. Dvig je pri bukvi (za 0,97%) in mehkih listavcih (za 0,4 %), pri plemenitih listavcih je padec (za 1,1 %). Zmanjšal se je delež smreke (za 0,5 %), boru za (0,2 %) in macesnu (za 0,2 %). Pri jelki pa se je povečal (za 0,2 %). Trend razvoja drevesne sestave je pozitiven, vendar počasen.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze in zgradbe sestojev

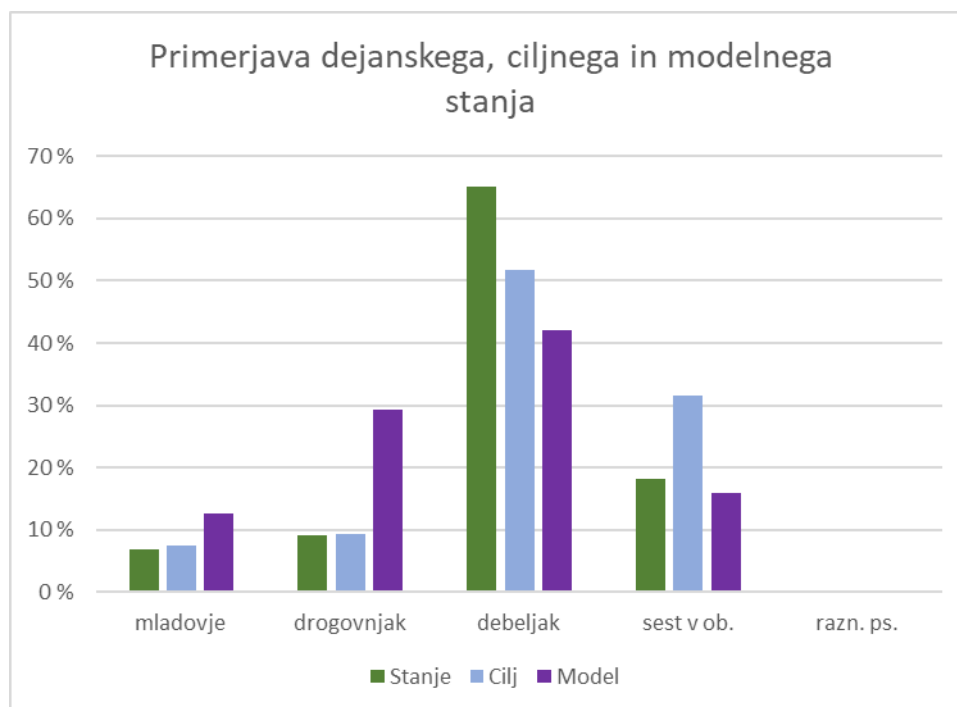
Preglednica 94/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina ha	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
		%	%	let	%	ha	
Mladovje	166,49	6,93	6,93	16+10	12,7	312,32	-145,83
Drogovnjak	218,15	9,08	9,08	37	29,4	696,72	-478,57
Debeljak	1563,29	65,07	65,07	53	42,0	1009,04	554,25
Sestoj v obnovi	439,17	18,28	18,92	20+10	15,9	384,40	54,77
Raznomerno (ps-šp)	15,38	0,64	0		0,0	0,00	
Skupaj	2.402,48	100,00	100	126+20	100,0	2402,48	

Primerjava dejanskega in modelnega stanja razvojnih faz kaže na neuravnoteženo stanje. Prevladujejo debeljaki (65,07 %), najmanjši pa je delež mladovij (6,93 %). Mladovja so se glede na preteklo obdobje povečala le za 1,8 % in predstavljajo dobro polovico modelnega stanja. Povečanje gre predvsem na račun ogolelih in delno pomlajenih površin, nastalih zaradi vetroloma in podlubnikov, v manjši meri pa zaradi pomladitvenih sečenj in sproščanja podmladka. Drogovnjaki so se zmanjšali za 2,5 % in predstavljajo 31 % delež modelnega stanja. Delež debeljakov je padel le za 1,1 % in še vedno presega modelno stanje. Povečal se je tudi delež sestojev v obnovi (za 1,8 %) in raznomernih sestojev (za 0,0,1 %).

Trend razvoja in preraščanja faz je pozitiven. Na to so v veliki meri vplivale ujme in razvoj podlubnikov. Kljub temu bo v prihodnje potrebno zmanjševati delež debeljakov, nadaljevati s pomladitvenimi sečnjami, večati delež mladovij, preko katerih se bo povečal delež drogovnjakov. Razvoj in prestrukturiranje razvojnih faz poteka v višjih predelih počasneje, zato je potrebno strpno in postopno odpiranje (zatravljanje).

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.2.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ - obdobje 10 let

Zgradba gozda: malopovršinsko raznodoben, posamezno do skupinsko mešan gozd iglavcev in listavcev.

Razmerje razvojnih faz: mladovje 7,5 %, drogovnjaki 9,3 %, debeljaki 51,7 %, sestoji v obnovi 31,6 %;

Drevesna sestava: smreka 83,5 %, jelka 2,3 %, macesen 1,4 %, rdeči bor 2,0 %, bukev 9,5 %, plemeniti listavci 1,2 %, ostali listavci 0,1 %;

Lesna zaloga : ciljna 491 m³/ha;

<u>Ciljna kakovost</u> : (kakovostni razredi)	1	2	3	4	5
iglavci (%)	10	20	60	10	
listavci (%)	5	30	55	10	

Gozdnogojitvene usmeritve

- krepiti je potrebno skupinsko in malopovršinsko zgradbo gozdov, v državnih gozdovih in gozdovih večjih posestnikov pa tudi večjepovršinsko;
- poudarek je na načrtnem izvajanju gozdnogojitvenih ukrepov (odpiranje in sproščanje podmladka ter pravočasna redčenja), s katerimi bo zagotovljeno preraščanje mlajših razvojnih faz k uravnoteženemu stanju (več mladovij bo zagotavljalo posredno dovolj drogovnjakov); poudarek naj bo na povečevanju deleža listavcev in zagotavljanju kvalitete;
- okvirna dolžina proizvodne dobe naj bo v tem višinskem pasu okrog 126 let; v manj kvalitetnih in sečno zrelih debeljakih, kjer se že pojavlja naravni podmladek naj bo krajša;
- pomladitvena doba je okrog 20 let; daljša doba je smiselna v delih sestojev, kjer je velika nevarnost zatavljanja; vsi ukrepi morajo biti izvedeni načrtno in strpno; najkvalitetnejše macesne je smiselno puščati kot prihranjence dve proizvodni dobi;
- prednostno je ukrepanje v sestojih, poškodovanih po vetrolomu; poudarek je na obnovi ogolelih površin, predvsem pa spremljanju in obvladovanju razvoja podlubnikov;
- v drevesni sestavi je potrebno pospeševati bukev in gorski javor, pri iglavcih pa macesen in jelko;

Usmeritve za obnovo

- poudarek je na naravni obnovi sestojev in pojavu ter ohranjanju naravnega podmladka, ki ga je potrebno sprostiti za povečanje deleža mladovij; odpiranje uravnati z dolžino pomlajevanja; za ohranjanje in povečevanje jelke v podmladku je potrebna daljša doba pomlajevanja; za ohranitev plemenitih listavcev v podmladku in pojav macesna je potrebno odpiranje večjih površin;
- pripravo za naravno obnovo (nasemenitev) izvesti v zrelih in prerahljanih sestojih ter v sestojih poškodovanih po vetrolomu
- za naravno nasemenitev je potrebno ohranjati semenska drevesa, upoštevati semenska leta; pojavljanje jerebika izkoristiti kot predkulturo;
- sadnja naj bo le na delih praznih površin, kjer je problem zatavljanja, na bogatejših delih in površinah, kjer se po naravni poti ne bodo pojavile rastišče ustrezne drevesne vrste (macesen, bukev, javor); v vrzelastih mladovij s slabimi zasnovami je potrebno načrtovati spopolnitev (predvsem bukev, gorski javor in macesen);
- sadnja in spopolnitev naj bosta v šopih in skupinah; sadike je potrebno ustrezno zaščititi pred poškodbami od divjadi; smiselna je tudi kolektivna zaščita mladja; zaščita s premazi; zaščito je potrebno vzdrževati.

Usmeritve za nego

- nega naj bo v vseh fazah mladovja prilagojena dinamiki razvoja gozda (v teh gozdovih je počasna), usmerjena pa v pospeševanje listavcev in macesna, krepitvi stabilnosti in povečanju kvalitete iglavcev;
- žetev je potrebno izvajati v naravnih in umetno osnovanih mladjih, obvezno pa na zatavljenih delih, pozno jeseni (v zimskem času je nevarnost poleganja trave čez sadike);
- nega mladja in gošče (rahljanje in uravnavanje zmesi) naj bo prednostna v naravnih smrekovih goščah s tesnim sklepom in primesjo listavcev, predvsem pa pravočasna za krepitev stabilnosti in kvalitete;
- redčenja letvenjakov morajo biti pravočasna za krepitev stabilnosti in oblikovanje ravnega prostora listavcev in macesna; s primerno intenziteto; v višje ležečih delih zmerna, s ponovitvijo in prilagojena razvojni dinamiki (potrebna je strpnost);
- grmovne vrste (leska, jerebika) med mladovjem, je potrebno puščati kot hrano za divjad in jih le delno prikrajšati.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve za drogovnjake

- redčenja drogovnjakov (kot gojitveni ukrep) je potrebno izvesti na 20% površin drogovnjakov; prednostno izvajati redčenje v sestojih s tesnim sklepom; intenziteta naj bo zmerna (okrog 20% od LZ), s ponovitvami (1 - 2 x v deceniju);
- intenzivnejša redčenja (20 do 25%) naj bodo pri sproščanju listavcev in macesna z namenom krepitve stabilnosti in kvalitete sestojev; sklep sestoja mora ostati sklenjen, da se ne zapleveli;
- v vrzelastih in poškodovanih drogovnjakih (1% površin) izvesti le sanitarni posek in upoštevati naravni podmladek.

Usmeritve za debeljake

- v ohranjenih in sklenjenih debeljakih (72 % vseh debeljakov) je potrebno izvajati izbiralna redčenja s povprečno intenziteto 12% od LZ; v delih, kjer je nevarnost zatavljanja, naj bodo zmernejša;
- zmerna redčenja in akumulacija lesne zaloge naj bo v debeljakih s kvalitetnim drevjem; v mlajših debeljakih in debeljakih s tesnim sklepom naj bodo redčenja intenzivnejša; redčenje je potrebno usmeriti v sproščanje listavcev in macesna;
- okrog 24 % debeljakov, ki so prerahljani, že pomlajeni s kvalitetnim podmladkom, delno poškodovani po vetrolomu, je potrebno postopno uvajati v obnovo in tako izkoristiti naravni podmladek (intenziteta okoli 19% LZ); upoštevati je potrebno strpno poseganje in problem zatavljanja;
- intenziteto odpiranja je potrebno prilagoditi ciljnim drevesnim vrstam iz podmladka (bukev, jelka);
- v debeljakih z rahlim in pretrganim sestojnim sklepom zaradi ujm (3 % vseh), je potrebno izvesti le sanitarni posek; upoštevati vsak naravni podmladek.

Usmeritve za sestoj v obnovi

- na površini 51 % sestojev v obnovi, kjer se pojavlja podmladek, pa še ni oblikovan in ni v zadostnem obsegu, naj bodo pomladitvene sečnje zadržane (intenziteta okrog 30% od LZ);
- na 41 % površin sestojev v obnovi, kjer je podmladek že v fazi gošče ali letvenjaka, je potrebno nadaljevati in izvajati pospešeno obnovo (intenziteta okrog 41% od LZ);
- v sestojih v obnovi, kjer je sestojni sklep porušen, podmladek pa že v fazi gošče in letvenjaka, je potrebno obnovo zaključiti ter združevati novo nastale pomladitvene skupine (6% površin z intenziteto 95 do 100%);
- za naravno nasemenitev je potrebno ohraniti kvalitetna drevesa, macesne pa kot prihranjence dve generaciji.
- pospešeno nadaljevati obnovo v ograjenih površinah, kjer so v prejšnjih obdobjih posadili bukev in jo tudi v vseh ograjenih površinah tudi zaključiti. Kjer je posajeno in naravno mladovje že v fazi gošče in letvenjaka; ograje po opravljeni funkciji odstraniti.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozda

- v gozdovih, kjer so ekološke ali socialne funkcije poudarjene na 1. stopnji ali 2. stopnji, je potrebno režim gospodarjenja podrediti prisotnim funkcijam in upoštevati ustrezno stopnjo poudarjenosti funkcij;
- na področjih, kjer je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, morajo ukrepi biti podrejeni varovalni vlogi;
- na območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov je potrebno upoštevati usmeritve s področja upravljanja z vodami;
- na površinah, kjer so prekrivajo ekološke, socialne in proizvodne funkcije, je potrebno načrtno ukrepanje in usklajevanje različnih interesov, posebej z lastniki gozdov;
- pri gospodarjenju je potrebno upoštevati poudarjen pomen funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti;
- v delu gozdov, ki so izločeni kot območje Natura 2000 in območjih, kjer so naravne vrednote, je potrebno upoštevati splošne in podrobnejše varstvene usmeritve iz poglavja 6.2.3 in jih uskladiti z interesi lastnikov gozda;
- potrebno je pospeševati strukturiran in vrstno pester gozdni rob, vzdrževati in ohraniti posamezne negozdne površine, pa tudi dele površin na prazninah od ujm, predvsem za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti; načrtno je potrebno puščati in ohraniti odmirajoča ter odmrla stoječa drevesa, posebej debelejša (bukev in smreka);
- na območju življenjskega prostora divjega petelina je potrebno upoštevati določilo časovne omejitve izvajanja sečnje in spravila lesa, gradnje cest ter rekreativnih in turističnih dejavnost, v času rasti od 1. marca do 30. junija; z ukrepi sečnje in nege zagotavljati ustrezne biotope;
- površine opredeljene kot ekocelica brez ukrepanja, je potrebno prepustiti naravnemu razvoju za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti;
- v gozdovih, kjer so območja in objekti kulturne dediščine ter v okolici objektov, je potrebno upoštevati usmeritve iz poglavja 6.2.2 Usmeritve za krepitev funkcij in uskladitve funkcij gozdov;

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

- v gozdovih, kjer je poudarjena lovnogospodarska funkcija, upoštevati usmeritve iz poglavja 6.2.4 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prostoživečih živali;
- lastnike gozdov, druge porabnike prostora in širšo javnost je smiselno osveščati o pomenu izvajanja gozdnogospodarskih ukrepov za krepitev funkcij gozda; za vse ukrepe se je potrebno uskladiti in dogovoriti z lastnikom gozda.

UKREPI

Možni posek

Preglednica 95/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	89,8	10,2	100,0
- ciljno %	89,2	10,8	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	436,1	49,3	485,4
- ciljna (m ³ /ha)	438,28	53,12	461,40
Prirastek (m ³ /ha)	8,88	1,25	10,13
Možni posek (m ³ /ha)	89,3	8,7	98,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	8,94	0,87	9,81
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,5	17,7	20,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	100,6	69,8	96,8
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 96/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitvena	Prebiralna						
Iglavci	m³	96.815	116.376	403			1.096	214.690	20,5	100,7
	%	45	54				1			
Listavci	m³	8.158	12.626	73			102	20.959	17,7	70,0
	%	39	60							
Skupaj	m³	104.973	129.002	476			1.198	235.649	20,2	96,9
	%	45	55				1			

Možni posek je načrtovan na osnovi stanja sestojev, razvojne dinamike gozdov in upoštevanja trajnega donosa v okviru posesti. Višina načrtovanega možnega poseka v RGR 081 je 235.649 m³ bruto lesne mase (91,1 % iglavci, 8,9 % listavci), kar predstavlja 9,8 m³/ha/leto, 96,9 % od P oziroma 20,2 % od LZ. Pri listavcih je intenziteta nižja (70 % od P) s ciljem povečanja njihovega deleža v lesni zalogi.

V strukturi načrtovanih sečenj prevladuje pomladitvena sečnja (55,1 %). Predvidene so v sestojih v obnovi in zrelih, pomlajenih, prerahljanih ter poškodovanih debeljakih, primernih za uvajanje v obnovo. Pomladitvene sečnje so zmerne v debeljakih in sestojih v obnovi s podmladkom v fazi mladja in gošče, pospešene v sestojih v obnovi s starejšim podmladkom in končne, kjer je podmladek v fazi gošče in letvenjaka. Tako želimo povečati delež mladovja, da bi dolgoročno povečali delež drogovnjakov ter usmerjali razvoj gozdov k uravnoteženemu razmerju razvojnih faz.

Izbirno rdečenje je predvideno v drogovnjakih in debeljakih. Z intenzivnejšimi redčenji v drogovnjakih in mlajših debeljakih želimo pospeševati stabilnost, kvaliteto sestojev sproščati listavce in povečati njihov delež. V ohranjenih debeljakih s kvalitetnim drevjem želimo lesno zalogo akumulirati in izvajati le rahla redčenja. V drogovnjakih in debeljakih z rahlim in pretrganim sklepom (predvsem zaradi vetroloma) so predvidene le sanitarne sečnje (1,0 %).

Z načrtnim izvajanjem ukrepov sečenj je pot k uravnoteženemu stanju razvojnih faz realna, vendar postopna. Potrebno je zagotavljati kontinuiteto donosa ter upoštevati potrebe lastnika, ki jim gozd pomeni vir dohodka iz gozda.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 97/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,03	2,03
Priprava tal	ha	1,50	1,50
Dopolnilna sadnja	ha	3,98	3,98
Priprava tal	ha	4,65	4,65
Sadnja	ha	15,36	15,36
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	0,80	3,20
Vzdrž. pašn. in travn. v gozdu	ha	2,28	11,72
Ohranjanje biotopov - sečnja	m3	2.950,00	2.950,00
Ohranjanje biotopov - nega	ha	15,00	15,00
Naravni razvoj biotopov	m3	105,00	105,00
Obžetev	ha	21,37	62,35
Nega mladja	ha	95,59	95,59
Nega gošče	ha	83,98	83,98
Nega letvenjaka	ha	48,11	48,11
Nega drogovnjaka	ha	89,06	89,06
Zaščita s tulci	kos	1.246,00	1.246,00
Zaščita mladja z ograjo	m	3.065,00	3.065,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	11.490,00	11.490,00
Obeleževanje sadik	kos	500,00	500,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	1.220,00	1.220,00

V RGR 081 so gojitvena dela (obnova in nega) načrtovana na 406,61 ha površin (6,8 % obnove in 93,2 % nege). V okviru načrtovane obnove in nege je 62,4 % (253,79 ha) načrtovanih gojitvenih del neposredno vezanih na praznine, mladovja, drogovnjake in so za razvoj gozda **nujna**, ostala so pogojena z realizacijo pomladitvenih sečenj.

Obnova je načrtovana na površini 27,52 ha, od tega je 62,9 % obnove **nujne**. Nujni sta v celoti sadnja in priprava tal. Predvideni sta predvsem v prazninah, ki so nastale zaradi vetroloma in podlubnikov, v delih, kjer je naravna obnova otežena zaradi zatavljanja, v manjši meri pa v mladovjih, kjer so potrebne spopolnitev zaradi bogatih rastišč. Poudarek je na pripravi sestoja in tal na ogolelih in delno pomlajenih površinah (odstranitev zeliščnega in grmovnega sloja za nasemenitev), v vrzelastih debeljaki in sestojih v obnovi (posek grmovnega sloja), kjer je pogojena z realizacijo sečenj.

Priporočena je sadnja listavcev in macesna, na sadnjo pa je vezana tudi zaščita sadik s tulci in zaščita z ograjo (3065 m). V okviru zaščite je predvideno tudi vzdrževanje zaščitne ograje (11.490 m).

Nega je načrtovana na 379,09 ha. Nujna nega je predvidena na 62,4 % načrtovanih površin (236,47 ha), v obstoječih prazninah, sproščenih mladovjih in drogovnjaki. Ostala nega je pogojena z izvedbo pomladitvenih sečenj. Med nujnimi negovalnimi ukrepi prevladuje nega drogovnjaka (89,9 % je nujnih), nega letvenjaka (78,5%) in obžetev sadik (91,2 % obžetve). Ostala nega je vezana na starejše sestoje in izvedbo sečenj. Z nego želimo uravnati zmes v korist listavcev, pri redčenjih pa sproščati krošnje listavcev in krepiti stabilnost.

Za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in ohranjanje ugodnega življenjskega prostora divjega petelina so predvideni ukrepi: vzdrževanje vodnih virov in kalov gozdu, vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu, vzdrževanje grmišč in obrežij in sajenje sadik plodonosnega drevja in grmovja, ohranjanje biotopov – sečnja in nega. Izločene ekocelice brez ukrepanja so prepuščene naravnemu razvoju biotopov (105 m³).

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovji – 111

V RGR 111 je vključenih 214,10 ha gozdov. Površina gozdov se je v primerjavi z RGR 07 v preteklem ureditvenem obdobju znižala za 1 ha. Do sprememb je prišlo zaradi natančnejšega zarisa gozdnega roba, vključitve zaraščajočih gozdnih površin, ki so po ZG in v soglasju z lastniki gozdov opredeljeni kot gozdna površina.

V RGR 111 vključuje gozdove na Turjaku, Tičlerjevem in Kališnikovem vrhu v okolici Doliča. Prevladuje gozdnata krajina (99,8 %). Preostali delež predstavlja kmetijska in primestna krajina. Gozdovi v RGR 111 so v zasebni lasti. Na 1. stopnji poudarjenosti je evidentirano 113,94 ha ekoloških funkcij, ki se med seboj prekrivajo. Socialnih in proizvodnih funkcij na prvi stopnji v tem RGR-ju ni poudarjenih. Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je na prvi stopnji poudarjena na podlagi gozdnih združb. Hidrološka funkcija je poudarjena na prvi stopnji poudarjena v okolici Mutnikove gore zaradi območij 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode. Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je na prvi stopnji v tem RGR-ju poudarjena zaradi koridorjev prostoživečih živali. Na severnem pobočju Turjaka je na prvi stopnji poudarjena tudi klimatska funkcija zaradi bližine rekreacijskega objekta oz. skakalnice v Mislinji.

Za RGR8 so usmeritve in ukrepi načrta GGE neposredno potrebni za območja Natura 2000: POV Huda luknja SI3000224 (116,85 ha).

Gozdni habitatni tipi v katerih se nahaja RGR ali njegov del

RGR opredeljuje habitat 91K0 Ilirski bukovi gozdovi za združbe Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje, Osojno bukovje s kresničevjem in Predalpsko gorsko bukovje. Združba Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico se nahaja v habitatnem tipu Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi (9110). Združbo Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje opredeljuje habitat 91R0 Jugovzhodni evropski gozdovi rdečega bora.

9.2.3.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 98/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
592	<i>Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	79,18	37,1
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	69,67	32,5
781	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	26,63	12,4
621	<i>Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje</i>	1	26,34	12,3
632	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>	9	12,23	5,7
772	<i>Jelovje s trikrpim bičnikom</i>	15	0,07	0,0
	Skupaj	5,890	214,10	100

Najbolj zastopana je združba Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje, ki pokriva dobri 37,1 %. Z večjim deležem so zastopane tudi Osojno bukovje s kresničevjem za (32,5 %), Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico (12,4 %) in *Predalpsko - alpsko toploljubno bukovje* (12,3 %).

RK za prevladujočo gozdno združbo je 7. Primešane gozdne združbe so bogatejše in revnejše, zato je povprečna ravnost in RK v RGR nekoliko nižji (6,6).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Pretežno so skupinsko do večjepovršinsko raznodobni mešani sestoji, kjer se razvojne faze in sestoji na manjših površinah. Največji delež predstavljajo debeljaki (76,0 %) in sestoji v obnovi (14,8 %). Mladovij je 4,9 % in drogovnjakov 3,1 %. Gozdovi so vezani na osojne lege, dolomit in dolomitizirane apnenice. V strmih in izpostavljenih legah imajo varovalni značaj in so občutljivi na večjepovršinske posege.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 99/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m³/ha	%
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%		
Iglavci	5,0	14,0	21,1	27,5	32,4	329,0	86,0	6,63	82,0
Listavci	8,7	23,3	24,7	22,4	20,9	53,4	14,0	1,45	18,0
Skupaj	5,5	15,3	21,6	26,8	30,8	382,4	100,0	8,08	100,0

V skupni lesni zalogi predstavljajo iglavci prevladujoč delež (86,0 %), listavci dosegajo 14 % delež. Največji delež lesne mase pri iglavcih petem debelinskem razredu (32,4 %). Pri listavcih je največ lesne mase v tretjem debelinskem razredu. Delež tanjših listavcev omogoča ob primernih gozdno gojitvenih ukrepih večanje njihovega deleža.

Prirastek v RGR je 8,08 m³/ha. Najvišji delež prirastka pri iglavcih je v drugem in v tretjem debelinskem razredu (23,2%). Pri listavcih pa je v drugem debelinskem razredu (31,0 %), potem začne rahlo upadati. V prirastku je delež listavcev 17,9%, kar je več kot je njihov delež v lesni zalogi. Prirastek listavcev kaže, da so potrebna intenzivnejša ukrepanja v mlajših fazah (redčenja), sproščanje krošenj in tako večanje njihovega deleža.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 100/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m³/ha	244,6	4,4	80,2	0,0	0,0	39,2	0,7	11,1	0,1	2,2
	%	63,9	1,1	21,0	0,0	0,0	10,3	0,2	2,9	0,0	0,6
Naravno stanje	m³/ha	15,3	-	-	15,3	-	228,9	6,1	24,4	15,3	-
	%	5,0	-	-	5,0	-	75,0	2,0	8,0	5,0	-

Dejanska drevesna sestava močno odstopa od naravne, kjer prevladujejo listavci (90 %), najbolj pa bukev (75 %). V dejanski sestavi so pretežno iglavci 86,0 %, prevladuje pa smreka (63,9 %). Večji delež predstavljata rdeči bor tudi rdeči bor (21,0 %). Bor se pojavlja predvsem na grebenih, sončnih legah in plitvih rendzinah, kjer je konkurenčnejši od smreke. Jelka se pojavlja le posamezno. Listavci predstavljajo 14,0 %, najbolj zastopana je bukev (10,3 %), ob jarkih in globljih tleh se pojavljajo plemeniti listavci. Od ostalih listavcev so še posamezno prisotni kostanj, hrast, črna jelša, trepetlika in termofilne vrste (mokovec, mali jesen, gaber), predvsem v grmovnem sloju in na gozdnem robu. Pomembni so za pestrost gozdnih robov, kot prehrana za divjad in talni melioratorji.

Podmladek je v RGR7 evidentiran na 26,84 ha oziroma 12,54 % površin (tabela D-POM, priloga E2). V podmladku je delež listavcev 30,0 %. Prevladuje smreka (59 %), jelka je prisotna na 10 %. Delež bora je precej nižji kot v lesni zalogi (skupaj 1 %), pojavljata se predvsem na večjih odprtinah in plaziščih. Med listavci se najbolj pojavlja plemeniti listavci (17%) in bukev (10 %) je zastopana bolj kot v lesni zalogi. Trdi in mehki listavci le posamezno (1 %).

Ohranjenost gozdov

V RGR 111 glede na odstopanje dejanske drevesne sestave od naravne (evklidska razdalja) prevladujejo ohranjeni gozdovi (56 %), preostali delež predstavljajo spremenjeni gozdovi (44 %).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 101/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	10,52	59,1	34,1	0,0	6,8	10,0	64,1	25,9	0,0	12,5	35,1	45,7	6,7
Drogovnjak	6,70	0,0	38,8	61,2	0,0	31,9	68,1	0,0	0,0	4,0	38,8	57,2	0,0
Debeljak	162,73					27,0	71,0	2,0	0,0	0,0	45,8	49,5	4,7
Sestoj v obnovi	31,63					80,4	19,6	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	2,54					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	214,12												

Pri mladovju prevladuje bogata zasnova, velik je tudi delež dobre zasnove. Prevladujta vrzelast in normalen sklep. Mladovja v večini pomanjkljivo negovana.

Pri drogovnjakih so prevladujejo pomanjkljive zasnove, velik je tudi delež dobrih zasnov. So pomanjkljivo negovani. Velik je tudi delež negovanih drogovnjakov. Slabi dve tretjini drogovnjakov ima rahel do pretrgan sklep, kjer gre za drogovnjake z večjim deležem bora na prisojnih legah.

Debeljaki so v povprečju pomanjkljivo negovani (61,2 %). Dobra polovica jih ima rahel do pretrgan sestojni sklep, pomlajeni pa so na 8 % površin. Te sestoj je smiselno uvajati v obnovo. Sestoji v obnovi so pretežno dobro negovani, pomlajeni pa so v povprečju 45 % površin.

Sestojne zasnove, negovanost, sklep sestojev in podmladek nakazujejo sestoj, kjer je potrebno intenzivno ukrepati z nego in sestoj, kjer je potrebno izvajati pomlajevanje in sproščati naravni podmladek..

Kakovost drevja

Preglednica 102/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	117		3,4	89,8	6,8	0,0
Skupaj listavci	32		3,1	65,6	31,3	0,0
Skupaj	149		3,4	84,5	12,1	0,0

Kakovost sestojev je ocenjena 149 drevesom. Glede na rastišče je kvaliteta dobra pri iglavcih in listavcih. Pretežno je ocena dobre kvalitete, drevje pa dosega tudi prav dobro kakovost. Pri iglavcih izstopa macesen, ki ima odlične in prav dobre kvalitete 34 %. Bukev je v glavnem dobre kvalitete, ocenjena pa je tudi z zadovoljivo kvaliteto. Trdi listavci imajo pretežno slabo kvaliteto, pojavlja pa se tudi pri bukvi in plemenitih listavcih. Gre za listavce na rastiščih s poudarjeno varovalno vlogo gozda (priloga E2, preglednica K).

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je 2,3%. Največ je evidentiranih poškodb vej in krošenj so evidentirane v obsegu 2,0 %. Poškodbe debla in koreninika so evidentirane na 0,3 % dreves.

Odmrla biomasa

Preglednica 103: Odmrla biomasa

Razširjen debelinski razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			m³/ha
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
A	15,79	5,26	21,05	21,05	5,26	26,32	36,84	10,53	47,37	18,35
B	1,05		1,05	5,26	1,05	6,32	6,32	1,05	7,37	11,63
C										
Sk	16,84	5,26	22,11	26,32	6,32	32,63	43,16	11,58	54,74	29,98

V RGR 111 je po podatkih iz SVP 29,98 m³/ha odmrle biomase, kar je v skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov in je pomembno za ohranjanje biotskega ravnovesja. Stojče biomase je 22,1 dreves/ha, leže pa 32,63 dreves/ha. Pretežno je drevje v prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu, v tretjem jih ni.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.3.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

Za RGR7 je bil v preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovani najvišji možni posek v višini 12.143 m³ (10.329 m³ iglavcev, 1.814 m³ listavcev). Po uradni evidenci (program Timber) je bilo posekano 9.108 m³ (8.286 m³ iglavcev in 822m³ listavcev). Kljub dokaj visoki realizaciji poseka, je delež v poseku GGE le nekaj več kot 2% in ostaja na ravni posekov prejšnjih ureditvenih obdobj.

Gojitvena dela

Preglednica 104/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,30	0,00	0,0
Nega mladja	ha	5,40	3,77	69,8
Nega gošče	ha	9,11	7,47	82,0
Nega letvenjaka	ha	2,32	1,30	56,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,03	0,15	14,6
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	25,00	100,00	400,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	4,06	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,25	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	18,80	0,0

Gozdnogojitvena dela (obnova in nega) so bila v primerjavi z ostalimi RGR dokaj dobro realizirana, predvsem načrtovana nega mladovij, kar je pomembno za razvoj sestojev, ki v večini zajemajo manjšo gozdno posest in so pomembna za dolgoročno trajnost donosov.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.3.3 ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Zaradi preoblikovanja RGR pred 10 leti je primerjava gozdnih fondov možna le za prejšnje obdobje.

Preglednica 105/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2025

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2015	215,07	305,6	57,9	363,5	6,34	1,49	7,83	3,85	0,38	4,23
2025	214,12	329,0	53,4	382,5	6,63	1,45	8,08	5,90	0,69	6,59

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek): V poseku za preteklo obdobje je odštet posek izven gozda.

Površina gozdov se je zmanjšala za 0,89 ha, kar je posledica natančnejšega zarisa gozdnega roba, vključitve novih zaraščajočih površin in krčitev gozdnih površin.

Lesna zaloga se je glede na preteklo obdobje zvišala za 5,2 %, dvig pa je pri iglavcih je znašal 7,9 %. Lesna zaloga listavcev pa se je zmanjšala za 7,8 %. Delež listavcev v skupni zalogi se je rahlo zmanjšal. Prirastek je glede na preteklo obdobje povečal za 1,9 %, pri iglavcih za 4,6 %. Pri listavcih se je zmanjšal za 2,7 %.

Glede na razvoj sestojnih parametrov se povečuje tudi možni posek. Realizacija poseka je skozi obdobja različna in je odraz potreb lastnikov, tržnih razmer, v zadnjem obdobju pa je odraz večjega deleža sanitarnih sečenj.

Drevesna sestava

Preglednica 106/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2015	63,5	0,7	19,9	0,0	0,0	11,6	0,1	3,9	0,0	0,3
2025	63,9	1,1	21,0	0,0	0,0	10,3	0,2	2,9	0,0	0,6

Delež listavcev v skupni lesni zalogi se je v zadnjih 10 letih zmanjšal za 1,9 %. Pri bukvi je je delež zmanjšal za 1,3 %, pri plemenitih listavcih pa za 1,0 %. Delež hrasta se je povečal za 0,1 %. Povečal se je delež smreke (za 0,4 %), jelki (za 0,4 %) in boru (za 1,1 %).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 107/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

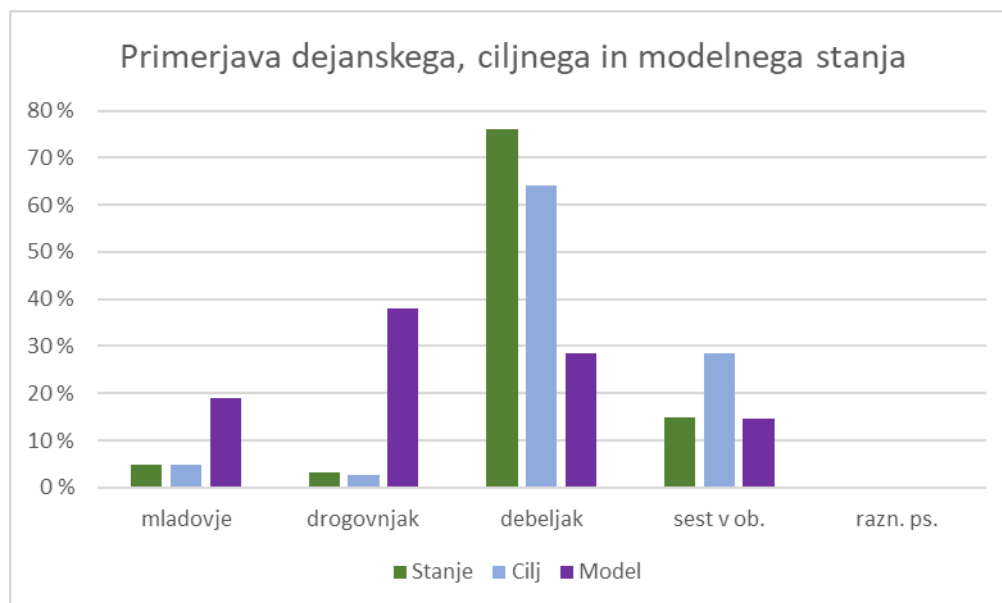
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina ha	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze let	Delež	Modelna površina ha	
		%	%		%		
Mladovje	10,51	4,91	4,91	26+10	19,0	40,69	-30,18
Drogovnjak	6,7	3,13	3,13	52	38,0	81,37	-74,67
Debeljak	162,75	76,01	76,01	39	28,5	62,10	100,65
Sestoj v obnovi	31,63	14,77	15,96	20+10	14,6	32,12	-0,49
Raznomerno (ps-šp)	2,55	1,19	0		0,0	0,00	
Skupaj	214,14	100,01	100,01	137+20	100,1	216,28	

V RGR 111 je največji delež debeljakov. Debeljaki imajo visoke lesne zaloge (384 m³/ha), na 77% površine imajo rahel do pretrgan sklep in so pomlajeni na 9% površine. Mladovja in sestoji v obnovi predstavljajo slabih 5% površine. 3,9% je opredeljenih raznomernih gozdov, ki smo jih za potrebe primerjave z modelnim stanjem, glede na stanje sestojnih parametrov, priključili k debeljakom.

Primerjava dejanskega in modelnega stanja razvojnih faz kaže na neuravnoteženo stanje. Prevladujejo debeljaki (76,01 %), najmanjši pa je delež raznomernih sestojev (1,19 %). Mladovja so se glede na preteklo obdobje povečala za 3,5 % in predstavljajo dobro petino modelnega stanja. Povečanje gre predvsem na račun ogolelih in delno pomlajenih površin, nastalih zaradi vetroloma in podlubnikov, v manjši meri pa zaradi pomladitvenih sečenj in sproščanja podmladka. Drogovnjaki so se zmanjšali za 0,47 % in predstavljajo 8 % delež modelnega stanja. Delež debeljakov je padel le za 12,29 % in še vedno presega modelno stanje. Povečal se je tudi delež sestojev v obnovi (za 11,97 %). Delež raznomernih sestojev se je zmanjšal za 2,71 %.

Trend razvoja in preraščanja faz je pozitiven. Na to so v veliki meri vplivale ujme in razvoj podlubnikov. Kljub temu bo v prihodnje potrebno zmanjševati delež debeljakov, nadaljevati s pomladitvenimi sečnjami, večati delež mladovij, preko katerih se bo povečal delež drogovnjakov. Razvoj in prestrukturiranje razvojnih faz poteka v višjih predelih počasneje, zato je potrebno strpno in postopno odpiranje (zatravljanje).

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.3.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ za 10 letno obdobje

Zgradba: Malopovršinsko raznodoben gozd iglavcev in listavcev.

Razvojne faze: mladovje 4,9 %, drogovnjak 2,5 %, debeljak 64,1 %, sestoj v obnovi 28,4 %

Drevesna sestava: smreka 63,0 %, jelka 1,1 %, rdeči bor 20,5 %, bukev 11,4 %, hrast 0,2 %, plemeniti listavci 3,3 %, ostali listavci 0,5 %

Lesna zaloga : ciljna 397 m³/ha,

Ciljna kakovost: (kakovostni razredi)	1	2	3	4	5
iglavci	5	30	60	5	
listavci	10	20	60	10	

Gozdnogojitvene usmeritve

Pospeševati raznodobno malopovršinsko zgradbo gozdov, ki najbolj krepi funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, ki ima v tem RGR poudarjen značaj. Okvirna dolžina proizvodne dobe naj bo 120-130 let, pomladitvene pa 20-30 let. Ukrepe nege intenzivneje izvajamo na bogatejših delih rastišč, na ekstremnejših delih izvajamo le ukrepe za krepitev stabilnosti sestojev.

Usmeritve za obnovo in nego

- obnova sestojev mora temeljiti na naravni obnovi,
- s sadnjo obnavljati kadar naravna obnova ni mogoča ali kadar pride do predčasne odstranitve starega sestoja (ujme, podlubniki) in obstaja nevarnost zapleveljenja in ogrožanja funkcij,
- zaščititi posajene sadike in posamezne kvalitetne naravne listavce ter vzdrževati zaščito,
- v mlajših razvojnih fazah dosledno uravnati zmes v korist listavcev (bukev, plemeniti listavci),
- v letvenjaki izvajati pravočasna redčenja zaradi krepitve mehanske stabilnosti in za sproščanje krošenj listavcev in bora.

Usmeritve za drogovnjake

- redčenje kot negovalni ukrep, izvesti v delih drogovnjakov s tesnejšim sklepom in delih, kjer so prisotni listavci (še posebej plemeniti listavci) in jim zagotoviti rastni prostor,
- v drogovnjaki rdečega bora z vrzelastim in pretrganim sklepom, ki so izločeni kot ekocelice, izvajati le ukrepe za krepitev zaščitne funkcije in funkcije biotske raznovrstnosti.

Usmeritve za debeljake

- na polovici površine debeljakov akumulirati in redčiti zmerno (do 11 % od LZ),
- z izbiralnimi redčenji sproščati listavce in rdeči bor, ki so pomembni za ohranjanje stabilnosti sestojev,
- z intenzivnejšimi sečnjami (18-20 % od LZ) v obnovo uvesti slabo polovico debeljakov, ki imajo rahel sklep in kjer se pojavlja naravni podmladek,
- pri pripravi na naravno pomladitev s pravilnim doziranjem svetlobe vplivati na svetloljubne drevesne vrste v podmladku (v sestavi podmladka je evidentiran 17 % delež plemenitih listavcev) in odpirati večje površine.

Usmeritve za sestoj v obnovi

- na površinah sestojev v obnovi, kjer sestojni sklep še ni pretrgan in se pojavlja pretežno podmladek iglavcev, zadržano nadaljevati obnovo z jakostjo do 30 % LZ,
- na površinah sestojev v obnovi, kjer je sklep rahel in pretrgan, podmladek pa kvaliteten in mešan, pospešeno nadaljevati obnovo z jakostjo nad 50 % LZ in jo na delih, kjer podmladek dosega fazo gošče in letvenjaka zaključiti (10 % površine),
- za naravno obnovo listavcev puščati semenska drevesa v sestojih.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozda

- v sestojih, kjer so ekološke ali socialne funkcije poudarjene na 1. stopnji je potrebno režim gospodarjenja podrediti prisotnim funkcijam,
- v delu gozda, ki je izločen kot območje Natura 2000 (Huda luknja) upoštevati splošne in podrobnejše varstvene usmeritve iz poglavja 6.2.3.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

UKREPI

Možni posek

Preglednica 108/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	86,0	14,0	100,0
- ciljno %	84,6	15,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	329,0	53,4	382,4
- ciljna (m ³ /ha)	397,0	61,0	335,9
Prirastek (m ³ /ha)	6,63	1,45	8,08
Možni posek (m ³ /ha)	58,9	6,9	65,8
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,90	0,69	6,59
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	17,9	12,9	17,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	88,9	47,6	81,5
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 109/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	6.318	6.233	58			16	12.625	17,9	89,0
	%	50,0	49,4	0,5			0,1	100,0		
Listavci	m³	736	730	6			5	1.477	12,9	47,5
	%	49,9	49,4	0,4			0,3	100,0		
Skupaj	m³	7.054	6.963	64			21	14.102	17,2	81,5
	%	50,0	49,4	0,5			0,1	100,0		

Najvišji možni posek za RGR 111 je načrtovan v višini 14.102 m³ bruto lesne mase (89,5 % iglavci in 10,5 % listavci), kar pomeni 6,6 m³/ha/ leto, 81,5 % od P oziroma 17,2 % od LZ. Intenziteta načrtovanega poseka je višja pri iglavcih kot pri listavcih (96,1 %) s ciljem povečevanja deleža listavcev.

V strukturi sečenj prevladujejo redčenja (50 %). Intenzivnejša izbiralna redčenja so načrtovana v drogovnjakih in mlajših debeljakih z namenom, da se sproščajo kvalitetni osebki, predvsem listavci in macesen ter se zagotovi stabilnost in kvaliteta. V ostalih debeljakih z normalnih sklepom so načrtovana zmerna redčenja.

Zaradi plitvih tal in otežene naravne obnove (zarast z vresjem) so v večjem obsegu načrtovane zadržane pomladitvene sečnje (v prerahljanih in pomlajenih debeljakih ter sestojih v obnovi z mlajšim podmladkom). Pospešene pomladitvene sečnje in zaključevanje obnove so načrtovane v sestojih v obnovi s starejšim podmladkom. S pomladitvenimi sečnjami želimo sproščati obstoječi naravni podmladek in tako povečati delež mladih razvojnih faz.

V sestojih, poškodovanih po vetrolomu in podlubnikih ter prerahljanih sestojih z več rdečega (izpostavljeni grebeni) je predviden le sanitarni posek.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 110/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	1,95	1,95
Sadnja	ha	1,95	1,95
Obžetev	ha	0,40	1,20
Nega mladja	ha	10,36	10,36
Nega gošče	ha	5,37	5,37
Nega letvenjaka	ha	3,55	3,55
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,57	4,57
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	37,00	37,00
Sadnja plodonosnega drevja	kos	140	140

Gojitvena dela (obnova in nega) so v RGR 111 načrtovani na površini 28,95 ha (obnova 13,5 % in nega 86,5 %). Na 51,1 % površin sta obnova in nega nujni in je vezana na obstoječa mladovja, na ogolele površine in drogovnjake.

Obnova je predvidena na 3,9 ha površin. Nujna je na 13,5 % površin ter in je vezana na obstoječa mladovja, praznine in drogovnjake. Priprava sestojev za naravno obnovo je predvidena predvsem v sestojih, poškodovanih po ujmah in so praznine, kjer je zaradi prehitrega potrebno odstraniti zeliščni ali gromovni sloj za lažjo naravno nasemenitev. Sadnja je načrtovana na ogolelih in delno pomlajenih površinah, nastalih zaradi vetroloma in podlubnikih. V manjši meri je predvidena v odraslih sestojih kot dopolnilna sadnja v vrzelastih mladovjih (spopolnitev z listavci in macesnom). V povezavi s sadnjo je načrtovana tudi zaščita s tulci (za listavce in macesen).

Nega je načrtovana na površini 25,05 ha. 59,1 % nege je nujne in je vezane na obstoječa mladovja, praznine in drogovnjake. Pri nujni negi sta najbolj pomembni obžetev sadik (100 % obžetve je nujne) in nega drogovnjaka (100 %). Obžetev je povezana s sadnjo sadik, predvidena je tudi kot obžetev plevela za lažjo naravno nasemenitev na površinah, nastalih po ujmah. Ponovitve so načrtovane le na bogatejših rastiščih. Nega drogovnjaka je načrtovana v sestojih s tesnim sklepom in pomanjkljivo nego. Ostali ukrepi nege mladja, gošče in letvenjaka so predvideni v podmladku odraslih sestojev in povezani z izvedbo sečnje.

Za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti so načrtovana biomeliorativna dela kot je sadnja in vzdrževanje plodonosnih vrst.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Bazoljubna rdečeborovja - 140

Površina gozdov v RGR 162 je 88,92 ha in predstavlja le 1,5 % vseh gozdov v GGE Mislinja. Površinsko je RGR precej razdrobljen, pretežno na južnih pobočjih v okolici Gornjega in Srednjega Doliča nad lokalno cesto Mislinja – Vitanje. RGR 140 zaradi specifičnosti rastišča obravnavamo kot samostojen RGR. Pokrivajo plitve rendzine na prisojnih legah, kar še potencira sušnost rastišča. Današnje stanje združbe je delno pogojeno z nekdanjim ekstenzivnim pridobivanjem stelje (košnja vresja) in pašo v gozdu. V gozdovih tega RGR je zaradi ekstremnosti rastišča poudarjena varovalna vloga.

RGR je primerljiv z RGR 007 v preteklem ureditvenem obdobju (85,45 ha). Do manjše razlike površin (povečanje za 4,48 ha) prihaja zaradi natančnejših zarisov gozdnega roba, vključitve zaraščajočih površin pod gozd na eni strani. V RGR je zastopana le gozdnata krajina. Vsi gozdovi so v zasebni lasti.

V RGR so na 1.stopnji poudarjene ekološke funkcije na 73,70 ha, med njimi izstopa funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Socialne funkcije na 1.stopnji so poudarjene na 12,40 ha. Lesnoproizvodna funkcija v tem RGR je manj pomembna in je poudarjena le na 2.stopnji.

Za 49,83 ha gozdov v RGR13 so usmeritve in ukrepi načrta GGE neposredno potrebni za območja Natura 2000 za POO SI3000224 Huda Luknja.

Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

RGR opredeljuje habitatni tip 91R0 Jugovzhodni evropski gozdovi rdečega bora za združbo Bazoljubno rdečeborovje. Na manjšem delu površine, ki ga pokriva združba Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico, je opredeljen habitatni tip 9110 Srednjeevropski kisloljubni bukovni gozdovi. Združbi Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje in Osojno bukovje s kresničevjem opredeljuje habitatni tip 91K0 Ilirski bukovni gozdovi.

9.2.4.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 111/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
621	<i>Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje</i>	1	67,64	76,1
781	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje</i>	9	9,19	10,3
592	<i>Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje</i>	5	5,76	6,5
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	5,01	5,6
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	1,14	1,3
632	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>	9	0,17	0,2
	Skupaj	2,570	88,92	100,0

Prevladujoča združba, ki zaznamuje RGR je Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje (RK=1), ki na bogatejših vložkih prehaja v Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico, na prisojnih legah pa se meša z Predalpsko-alpskim toploljubnim bukovjem.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Gozdovi so raznodobni sestoji s prevladujočo fazo debeljaka z 94,2 ha. Prevladujejo predvsem borovi sestoji, s primesjo smreke in črne jelše.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 112/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek-13

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,0	13,2	22,2	28,8	31,8	296,6	91,4	4,83	86,1
Listavci	10,9	22,4	25,1	21,4	20,2	27,8	8,6	0,78	13,9
Skupaj	4,6	14,0	22,5	28,1	30,8	324,4	100,0	5,61	100,0

Lesna zaloga v RGR je 324,4 m³/ha. V skupni lesni zalogi predstavljajo iglavci prevladujoč delež (91,4 %), listavci dosegajo 8,6 % delež. Največji delež lesne mase pri iglavcih četrtem debelinskem razredu (25,1 %). Pri listavcih je največ lesne mase v tretjem debelinskem razredu. Delež tanjših listavcev omogoča ob primernih gozdno gojitvenih ukrepih večanje njihovega deleža.

Prirastek v RGR je 5,61 m³/ha. Najvišji delež prirastka pri iglavcih je v četrtem debelinskem razredu (18,3 %). Pri listavcih pa je v drugem debelinskem razredu (29,5 %), potem začne upadati. V prirastku je delež listavcev 14,0 %, kar je več kot je njihov delež v lesni zalogi. Prirastek listavcev kaže, da so potrebna intenzivnejša ukrepanja v mlajših fazah (redčenja), sproščanje krošenj in tako večanje njihovega deleža.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 113/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	114,2		182,2	0,1		20,2		4,9		2,8
	%	35,2		56,2			6,2		1,5		0,9
Naravno stanje	m ³ /ha	5,19		207,4			13,0			31,1	2,6
	%	2,0		80,0			5,0			12,0	1,0

V sestavi lesne zaloge ima prevladujoč delež rdeči bor (91,4 %), smreka predstavlja slabo tretjino lesne zaloge (56,2 %). Tudi v naravnem stanju prevladuje bor, vendar v večjem deležu, smreka je le posamično primešana. Bukev je v dejanskem deležu primešana primerljivo naravnemu stanju. Od ostalih listavcev so v manjšem obsegu prisotni še mehki listavci. Dejansko stanje je v pogledu sestave drevesnih vrst podobno naravnemu, drugačna so razmerja med drevesnimi vrstami.

V podmladku sta deleža iglavcev in listavcev podobna kot v drevesni sestavi, le da namesto bora (28%) prevladuje smreka (71 %). Pri listavcih je v podmladku zastopanih več plemenitih listavcev (8 %) in manj bukke (6 %). Delež borovega podmladka ne zagotavlja bodočih borovih sestojev. Večji delež (70%) borovega podmladka je evidentiran v mladovjih, vendar ga v kasnejših fazah zaradi nezadostnih svetlobnih pogojev prehitijo konkurenčnejša smreka.

Ohranjenost gozdov

V RGR 111 glede na odstopanje dejanske drevesne sestave od naravne (evklidska razdalja) prevladujejo ohranjeni gozdovi (78 %), preostali delež predstavljajo spremenjeni gozdovi (22 %).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 114/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,03		10,7	89,3			89,3	10,7			10,7	89,3	
Drogovnjak	3,60		100,0				92,8	7,2				100,0	
Debeljak	83,73					0,6	82,5	16,9			46,6	51,7	1,7
Sestoj v obnovi	0,56					100,0							
Skupaj	88,92												

Pri mladovju prevladuje pomanjkljiva zasnova. Prevladujta normalen sklep. Mladovja v večini nenegovana.

Drogovnjaki imajo dobre zasnove in so v večini pomanjkljivo negovani. Vsi drogovnjaki imajo rahel sklep, kjer gre za drogovnjake z večjim deležem bora na prisojnih legah.

Debeljaki so v povprečju pomanjkljivo negovani (92,8 %). Dobra polovica jih ima rahel do pretrgan sestojni sklep, pomlajeni pa so na 5 % površin. Sestoji v obnovi so dobro negovani, pomlajeni pa so v povprečju 36 % površin.

Sestojne zasnove, negovanost, sklep sestojev in podmladek nakazujejo sestoj, kjer je potrebno intenzivno ukrepati z nego in sestoj, kjer je potrebno izvajati pomlajevanje in sproščati naravni podmladek..

Kakovost drevja

Preglednica 115/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	52		1,9	69,3	19,2	9,6
Skupaj listavci	3				66,7	33,3
Skupaj	55		1,8	65,5	21,8	10,9

Kakovost sestojev je ocenjena 55 drevesih. Glede na rastišče je kvaliteta dobra pri iglavcih in zadovoljiv listavcih. Pretežno je ocena dobre kvalitete, drevje pa dosega tudi prav dobro kakovost. Pri iglavcih izstopa rdeči bor, ki tudi prav dobre kvalitete na 5 %. Bukev je v glavnem slabe kvalitete. Gre za listavce na rastiščih s poudarjeno varovalno vlogo gozda (priloga E2, preglednica K).

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je 0,7 %. Evidentirane so samo poškodbe vej in krošenj.

Odmrla biomasa

Preglednica 116: Odmrla biomasa

Razširjen debelinski razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			m³/ha
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
A	15,00	2,50	17,50	15,00	2,50	17,50	30,00	5,00	35,00	12,90
B				5,00		5,00	5,00		5,00	7,75
C										
Skupaj	15,00	2,50	17,50	20,00	2,50	22,50	35,00	5,00	40,00	20,65

V RGR 111 je po podatkih iz SVP 20,65 m³/ha odmrle biomase, kar je v skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov in je pomembno za ohranjanje biotskega ravnovesja. Stojee biomase je 17,5 dreves/ha, leže pa 22,5 dreves/ha. Pretežno je drevje v prvem in drugem razširjenem debelinskem razredu, v tretjem jih ni.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.4.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

Za RGR13 je bil v preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovani najvišji možni posek v višini 2.333 m³ (2.060 m³ iglavcev, 273 m³ listavcev). Po uradni evidenci (program Timber) je bilo posekano 1.656 m³ (1.495 m³ iglavcev in 161 m³ listavcev), kar pomeni 71% načrtovanega poseka.

Gojitvena dela

Preglednica 117/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega mladja	ha	0,40	0,00	0,0
Nega gošče	ha	0,46	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	0,05	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,21	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	3,52	0,0

Načrtovana gojitvena dela niso bila izvedena.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.4.3 ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Zaradi preoblikovanja RGR pred 10 leti je primerjava gozdnih fondov možna le za prejšnje obdobje.

Preglednica 118/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2025

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2015	85,45	237,4	21,9	259,4	4,61	0,56	5,17	1,75	0,19	1,94
2025	88,92	296,6	27,8	324,4	4,83	0,78	5,61	3,85	0,35	4,20

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek): V poseku za preteklo obdobje je odštet posek izven gozda.

Površina gozdov se je povečala za 4,47 ha, kar je posledica natančnejšega zarisa gozdnega roba, vključitve novih zaraščajočih površin in krčitev gozdnih površin.

Lesna zaloga se je glede na preteklo obdobje zvišala za 25,1 %, dvig pa je pri iglavcih je znašal 24,9 %. Lesna zaloga listavcev pa se je zmanjšala za 26,9 %. Delež iglavcev v skupni zalogi se je rahlo povečal. Prirastek je glede na preteklo obdobje povečal za 14,3 %, pri iglavcih za 4,8 %. Pri listavcih se je povečal za 39,3 %.

Glede na razvoj sestojnih parametrov se povečuje tudi možni posek. Realizacija poseka je skozi obdobja različna in je odraz potreb lastnikov, tržnih razmer, v zadnjem obdobju pa je odraz večjega deleža sanitarnih sečenj.

Drevesna sestava

Preglednica 119/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2015	29,7	0,0	61,9	0,0	0,0	6,6	0,0	1,5	0,0	0,3
2025	35,2	0,0	56,2	0,0	0,0	6,2	0,0	1,5	0,0	0,9

Delež listavcev v skupni lesni zalogi se je v zadnjih 10 letih povečal za 0,2 %. Pri bukvi je je delež zmanjšal za 0,4 %. Povečal se je delež smreke (za 5,5 %), pri boru pa se je delež zmanjšal za 5,7 %).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 120/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

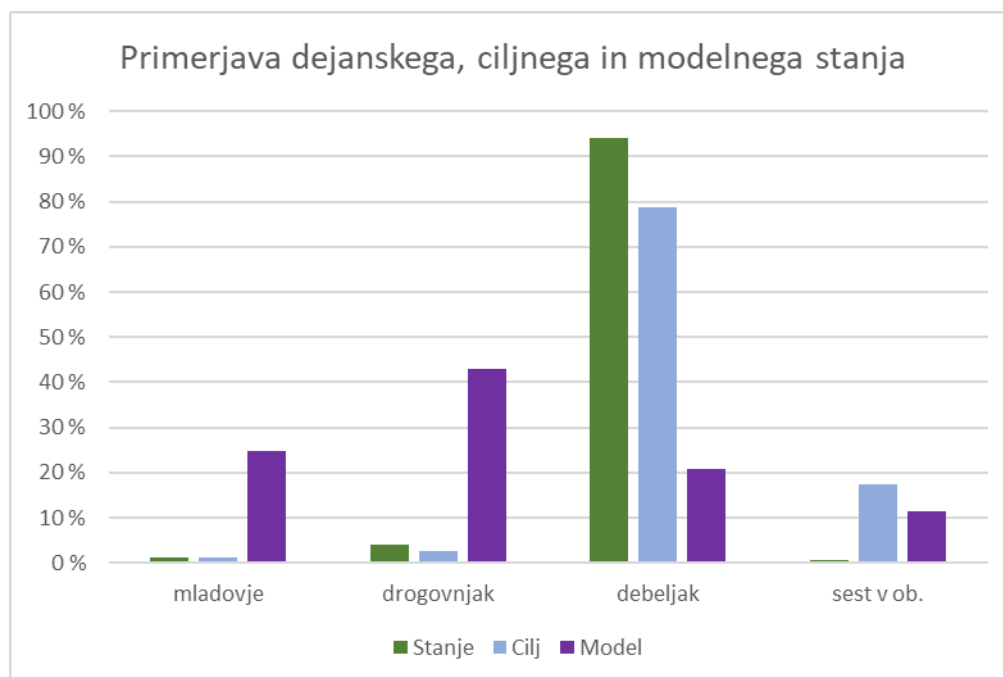
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina ha	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze let	Delež	Modelna površina ha	
		%	%		%		
Mladovje	1,03	1,16	1,16	44+10	24,9	22,23	-21,20
Drogovnjak	3,6	4,05	4,05	76	42,9	38,24	-34,64
Debeljak	83,73	94,16	94,16	37	20,9	18,67	65,06
Sestoj v obnovi	0,56	0,63	0,63	20+10	11,3	9,78	-9,22
Skupaj	88,92	100,00	100	177+20	100,0	88,92	

V RGR 140 je največji delež debeljakov. Lesne zaloge debeljakov so 307 m³/ha), na 92 % površine imajo normalen sklep in so pomlajeni na 5 % površine. Drogovnjaki predstavljajo slabih 4 % površine. Majhen delež je tudi sestojev v obnovi.

Primerjava dejanskega in modelnega stanja razvojnih faz kaže na neuravnoteženo stanje. Prevladujejo debeljaki (94,2 %). Drogovnjaki predstavljajo 4 %, mladovja in sestoji v obnovi pa so v manjšini. Mladovja so se glede na preteklo obdobje povečala za 0,7 %. Drogovnjaki so se zmanjšali za 33,4 % in predstavljajo 10 % delež modelnega stanja. Delež debeljakov je narastel za 65 % in močno presega modelno stanje. Zmanjšal se je delež sestojev v obnovi (za 9,2 %).

V prihodnje bo potrebno zmanjševati delež debeljakov, nadaljevati s pomladitvenimi sečnjami, večati delež mladovij, preko katerih se bo povečal delež drogovnjakov. Za razvoj in prestrukturiranje razvojnih faz je potrebno strpno in postopno odpiranje predvsem zaradi varovalne vloge, ki jo imajo ti gozdovi.

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.4.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ za 10 letno obdobje

Zgradba: Mešan, skupinsko raznodoben gozd.

Razvojne faze: mladovje 1,2 %, drogovnjak 2,7 %, debeljak 78,6 %, sestoj v obnovi 17,4 %

Drevesna sestava: smreka 34,9 %, macesen 0,1 %, rdeči bor 54,6 %, bukev 7,8 %, plemeniti listavci 7,1 %, ostali listavci 0,8 %

Lesna zaloga : ciljna 356 m³/ha,

Ciljna kakovost: (kakovostni razredi)	1	2	3	4	5
iglavci		10	80	10	
listavci		50	30	20	

Gozdnogojitvene usmeritve

Pospeševati raznodobno malopovršinsko zgradbo gozdov, ki najbolj zagotavlja trajno varovanje gozdnih zemljišč in sestojev. Proizvodna doba naj traja 120 do 140 let, pomladitvena doba 30 do 40 let. Posebno pozornost posvetiti ohranjanju deleža bora in povečanju deleža listavcev.

Usmeritve za obnovo in nego

- obnova sestojev mora temeljiti na naravni obnovi, ki na tem rastišču poteka zelo počasi,
- umetno obnavljati le površine, kjer se naravno mladje ne pojavi in je ogrožena varovalna funkcija,
- z nego pričeti pravočasno za zagotovitev ugodnih pogojev za svetloлюбne drevesne vrste (ohraniti naravni podmladek rdečega bora in listavcev),
- zaradi počasnih procesov so ukrepi nege manj intenzivni (ponovitve niso potrebne),
- v mlajših razvojnih fazah (gošča, letvenjak) dosledno uravnati zmes v korist listavcev in jim omogočiti rastni prostor.

Usmeritve za drogovnjake

- v delih drogovnjakov, kjer je sklep še normalen, naj bodo redčenja šibka in usmerjena v krepitev stabilnosti in pospeševanju deleža rdečega bora in listavcev, v drogovnjakih z rahlim sklepom izvajati le sanitarne posege,
- posek v drogovnjakih, ki so izločeni kot ekocelice z ukrepanjem, naj bo usmerjen v vzdrževanje strukture.

Usmeritve za debeljake

- v debeljakih, kjer se pojavlja naravni podmladek, pričeti z uvajanjem v obnovo in intenzivnejšimi sečnjami (okoli 18% od LZ),
- pri pripravi na naravno pomladitev s pravilnim doziranjem svetlobe vplivati na drevesne vrste v podmladku (rdeči bor in listavci potrebujejo že zgodaj dovolj svetlobe),
- v debeljakih z normalnim sklepom izvajati izbiralna redčenja z jakostjo okoli 12%, na ostalih površinah debeljakov izvajati šibka redčenja in sanitarne posege zaradi zagotavljanja varovalne vloge.

Usmeritve za sestoj v obnovi

- nadaljevati obnovo na pomlajenih površinah,
- za naravno obnovo listavcev puščati semenska drevesa v sestojih.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozda

- v vseh gozdovih, kjer so ekološke ali socialne funkcije poudarjene na 1. stopnji, je potrebno režim gospodarjenja podrediti prisotnim funkcijam, kjer so poudarjene na 2. stopnji pa mora režim gospodarjenja biti prilagojen prisotnim funkcijam,
- v gozdovih, ki so izločeni kot območja Natura 2000 upoštevati splošne in podrobnejše varstvene usmeritve iz poglavja 6.2.3 Ohranjanje biotske raznovrstnosti,
- za izboljšanje biotske raznovrstnosti pospeševati raznodobno malopovršinsko zgradbo gozdov, vnašati plodonosne drevesne vrste, posebno pozornost posvetiti izločenim ekocelicam.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

UKREPI

Možni posek

Preglednica 121/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	91,4	8,6	100,0
- ciljno %	89,6	10,4	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	296,6	27,8	324,4
- ciljna (m ³ /ha)	316,7	36,9	325,1
Prirastek (m ³ /ha)	4,83	0,78	5,61
Možni posek (m ³ /ha)	38,5	3,4	41,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,85	0,35	4,20
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	13,0	12,4	12,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	79,7	44,4	74,8
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 122/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	2.192	1.166	0	0	0	66	3.424	13,0	79,7
	%	64,0	34,1	0,0	0,0	0,0	1,9	100,0		
Listavci	m³	226	82	0	0	0	0	308	12,4	44,4
	%	73,4	26,6	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	2.418	1.248	0	0	0	66	3.732	12,9	74,8
	%	64,8	33,4	0,0	0,0	0,0	1,8	100,0		

Najvišji možni posek za RGR 140 je načrtovan v višini 3.732 m³ bruto lesne mase (91,7 % iglavci in 8,3 % listavci), kar pomeni 4,2 m³/ha/ leto, 74,8 % od P oziroma 12,9 % od LZ. Intenziteta načrtovanega poseka je višja pri iglavcih kot pri listavcih (79,7 %) s ciljem povečevanja deleža listavcev.

V strukturi sečenj prevladujejo redčenja (64,8 %). Intenzivnejša izbiralna redčenja so načrtovana v drogovnjakih in mlajših debeljakih z namenom, da se sproščajo kvalitetni osebki, predvsem listavci in macesen ter se zagotovi stabilnost in kvaliteta. V ostalih debeljakih z normalnih sklepom so načrtovana zmerna redčenja.

Pri pomladitvenih sečnjah so zaradi plitvih tal in otežene naravne obnove (zarast z vresjem) v večjem obsegu načrtovane zadržane pomladitvene sečnje (v prerahljanih in pomlajenih debeljakih ter sestojih v obnovi z mlajšim podmladkom). Pospešene pomladitvene sečnje in zaključevanje obnove so načrtovane v sestojih v obnovi s starejšim podmladkom. S pomladitvenimi sečnjami želimo sproščati obstoječi naravni podmladek in tako povečati delež mladih razvojnih faz.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 123/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Dopolnilna sadnja	ha	0,03	0,03
Priprava tal	ha	0,29	0,29
Sadnja	ha	0,29	0,29
Sajenje sad.plod.drev. in grm.	kos	60,00	60,00
Nega mladja	ha	1,02	1,02
Nega gošče	ha	0,43	0,43
Nega letvenjaka	ha	0,13	0,13
Nega drogovnjaka	ha	0,48	0,48
Zaščita s tulci	kos	50,00	50,00

Gojitvena dela (obnova in nega) so v RGR 140 načrtovani na površini 22,97 ha (obnova 22,8 % in nega 77,2 %). Na 58,1 % površin sta obnova in nega nujni in je vezana na obstoječa mladovja, na ogolele površine in drogovnjake.

Obnova je predvidena na 0,61 ha površin. Nujna del obnove ni predvidenih. Priprava sestojev za naravno obnovo je predvidena predvsem v sestojih, poškodovanih po ujmah in so praznine, kjer je zaradi prehitrega potrebno odstraniti zeliščni ali gromovni sloj za lažjo naravno nasemenitev. Sadnja je načrtovana na ogolelih in delno pomlajenih površinah. V manjši meri je predvidena v odraslih sestojih kot dopolnilna sadnja v vrzelastih mladovjih (spopolnitev z listavci in macesnom). V povezavi s sadnjo je načrtovana tudi zaščita s tulci (za listavce in macesen).

Nega je načrtovana na površini 2,67 ha. 77,2 % nege je nujne in je vezane na obstoječa mladovja, praznine in drogovnjake. Pri nujni negi sta najbolj pomembni nega letvenjakov in drogovnjakov (oboje 100 % nujne nege) Obžetev je povezana s sadnjo sadik, predvidena je tudi kot obžetev plevela za lažjo naravno nasemenitev na površinah, nastalih po ujmah. Nega drogovnjaka je načrtovana v sestojih s tesnim sklepom in pomanjkljivo nego. Ostali ukrepi nege mladja, gošče in letvenjaka so predvideni v podmladku odraslih sestojev in povezani z izvedbo sečnje.

Za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti so načrtovana biomeliorativna dela kot je sadnja in vzdrževanje plodonosnih vrst.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini - 160

Površina gozdov je 1.370,04 ha in predstavlja tretji največji RGR v enoti. Obsega gozdove najvišjih predelov Pohorja nad 1100 metrov nadmorske višine (Velika Kopa, Črni vrh, Jezerski vrh, Mulejevo, Ostrušica, Kraguljšče). Površina se je zmanjšala v primerjavi s preteklim obdobjem predvsem zaradi krčitev, ki so bile izvedene v okvirju projektov, na vršnjem delu Pohorja z namenom ustvarjanje Pohorskih planij. Proti vršnim grebenom gozdovi prehajajo v pohorske planje, v širši okolici Ribniškega jezera in Lovrenških jezer pa mejijo na specifične združbe pohorskih barij. Za RGR so značilni zaostreni klimatski pogoji ter slabše talne razmere. Gozdovi tega RGR predstavljajo strnjene gozdne komplekse, ki so večinoma v državni lasti (84,5%), v zasebni lasti je 15,5% gozdov.

V RGR so ekološke funkcije poudarjene na 1.stopnji so na 1227,2 ha, med njimi izstopa funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Socialne funkcije so na 1. stopnji poudarjene na 26,88 ha (obrambna, rekreacijska, turistična, estetska). Proizvodne funkcije na 1. stopnji poudarjene na 1257,60 ha.

Usmeritve in ukrepi v RGR5 so neposredno potrebni za območja POO SI5000006 Pohorje (126,11 ha) in POV SI3000270 Pohorje (235,38 ha). Med seboj se ti dve območji prekrivata na 830,64 ha.

Gozdni habitatni tipi v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Večino RGR spada v habitatni tip 9410 Kislojubni gozdovi smreke gorske do subalpinske ravni, ki opredeljuje združbo Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico. Del RGR se nahaja v habitatnem tipu 9110 Srednjeevropski kislojubni bukovi gozdovi za Kislojubno zgornjegorsko bukove z zasavsko konopnico. Manjši del površine spada v habitatni tip 91D0 Barjanski gozdovi* (združba Barjansko smrekovje).

Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

9.2.5.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 124/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
803	Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	7	1.201,07	87,6
782	Kislojubno zgornjegorsko bukove z zasavsko konopnico	7	147,70	10,8
811	Barjansko smrekovje	1	21,27	1,6
	Skupaj	6,910	1.370,04	100,0

V gozdovih RGR 160 so zastopani 3 gozdni rastiščni tipi. Največji delež (87,6 %) predstavlja gozdni rastiščni tip Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico, ki porašča vršne predele Pohorja. V nižjih legah na položnejših pobočjih prehaja v Kislojubno zgornjegorsko bukove z zasavsko konopnico (10,8 %). Na samem vrhu Pohorja proti Lovrenškim jezerom in na območju Rogle se fragmentarno primeša Barjansko smrekovje. RK za prevladujočo združbo je 7.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Med raznodobnimi smrekovimi sestoji prevladujejo enomerni debeljaki. Značilno je večjepovršinsko menjavanje sestojev, ker gre predvsem za državne gozdove. Proti vršnim grebenom Pohorja sestoji prehajajo v raznomerne strukture in tvorijo širok in strukturno pester gozdni rob.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 125/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m³/ha	%
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%		
Iglavci	4,6	14,9	27,9	28,3	24,3	407,4	95,4	6,61	94,5
Listavci	7,5	25,8	25,1	22,0	19,6	19,7	4,6	0,39	5,5
Skupaj	4,7	15,4	27,7	28,1	24,1	427,1	100,0	7,00	100,0

V lesni zalogi prevladujejo iglavci (95,4 %). Listavcev je slabih 5 % in se največkrat pojavljajo kot posamična primes z izrazito melioratorsko vlogo. Večina lesne mase (56,2 %) se nahaja v II. in III. debelinskem razredu, ki predstavljata drogovnjake in mlajše debeljake.

Prirastek v RGR je 7,0 m³/ha/leto, listavci predstavljajo 5,5 % delež. Delež prirastka v II. in III debelinskem razredu je 54 %, v IV. debelinskem razredu 19,0 %. V V. debelinskem razredu pa upada in predstavlja le 10 % delež.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 126/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m³/ha	404,8	0,9	0,3	1,4	0,0	17,7	0,0	1,4	0,0	0,6
	%	94,8	0,2	0,1	0,3	0,0	4,2	0,0	0,3	0,0	0,1
Naravno stanje	m³/ha	300,8	40,1	4,0	-	-	52,1	-	4,0	-	-
	%	75,0	10,0	1,0	-	-	13,0	-	1,0	-	-

Pri iglavcih v zalogi prevladuje smreka (94,8 %), delež ostalih iglavcev je zanemarljiv. Pri listavcih prevladuje bukev (17,7), ki je bila pospeševana tudi s sadnjo. Pojavljata se še gorski javor in jerebika. Dejansko stanje je glede sestave drevesnih vrst podobno naravnemu, le delež bukve je premajhen na račun smreke, jelke pa skoraj ni.

Podmladek je evidentiran le na 10,1 % (138,62 ha) površine gozdov. Tudi v sestavi naravnega podmladka prevladuje smreka, vendar v manjšem obsegu (68 %), jelka dosega (2 %). Delež listavcev v podmladku je 29 %, še posebej visok je delež bukve (22 %) (tabela D-POM).

Ohranjenost gozdov

Po izračunu (evklidska razdalja) je v RGR odstopanje dejanske drevesne sestave od modelne 30,83% in uvršča RGR 160 v kategorijo spremenjenih gozdov. Saj je kar 80 % gozdov močno spremenjenih.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo debeljaki in drogovnjaki, kar nam kaže tudi debelinska struktura lesne zaloge. Delež sestojev v obnovi, še posebej pa delež mladovij, sta prenizka. Raznomernih gozdovi so večinoma opredeljeni kot ekocelice z ukrepanjem za funkcijo biotske raznovrstnosti.

Preglednica 127/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	51,90	2,2	65,0	26,9	5,9	46,5	41,2	12,3		0,0	14,2	62,1	23,7
Drogovnjak	94,84	19,9	67,2	9,8	3,1	13,6	79,5	6,9		52,7	41,2	5,0	1,1
Debeljak	1.042,66					57,1	41,6	1,3		9,1	58,4	29,3	3,2
Sestoj v obnovi	169,10					74,2	25,8						
Raznomerno(ps-šp)	11,54					28,6	19,4	52,0	0,0				
Skupaj	1.370,04												

Pri mladovju so zasnove v večini ocenjene kot pravdobne in dobre. Mladovja so tudi v večini negovana oz. pomanjkljivo negovana. Mladovja imajo v večini rahel sklep. Drogovnjaki so na 67,2 % površine pomanjkljivo negovani, kar se kaže v tesnem sklepu. Pri debeljakih je sklep normalen na 52,7 % površine. Presvetljen sklep, ob ostrih klimatskih razmerah, vodi do zatavljanja sestojev, kar pomeni veliko težavo pri naravni obnovi.

Kakovost drevja

Preglednica 128/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	1.173		1,4	88,9	9,4	0,3
Skupaj listavci	52	1,9	13,5	48,0	30,8	5,8
Skupaj	1.225	0,1	1,9	87,1	10,3	0,6

Drevje je v največjem deležu ocenjeno z dobro kvaliteto. Nekaj več kot odstotek iglavcev ima prav dobro kvaliteto, ki gre na račun macesna, ki pa v lesni masi predstavlja zanemarljiv delež. Tudi pri listavcih je 13,5 % dreves ocenjenih z prav dobro kvaliteto. To so plemeniti listavci (gorski javor) na bogatejših rastiščnih vložkih ob jarkih in posamezne bukve. Gorski javor je tudi v 10 % ocenjen z odlično kakovostjo. Ostali listavci so povprečne do slabe kakovosti, vendar imajo pomembno vlogo kot melioratorji tal.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost sestojev je ocenjena na 8,2%. Največ poškodb je evidentiranih na deblu in korenčniku (5,6 %). Poškodbe veje predstavljajo 2,6 %.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.5.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

Za RGR5 je bil v preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovani najvišji možni posek v višini 88.574 m³ (84.306 m³ iglavcev, 6.301 m³ listavcev). Po uradni evidenci (program Timber) je bilo posekano v gozdu 77.665 m³ (25.352 m³ iglavcev in 2.103 m³ listavcev). Realizacija poseka v gozdu je skoraj 80% (89,6% iglavci, 49,3% listavci). V tem RGR je bilo največ poseka izven gozda (95% vsega poseka izven gozda) v okviru izvedb ukrepov projektov Life to grasslands in Pohorka.

Gojitvena dela

Preglednica 129/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,34	0,00	0,0
Sadnja	ha	18,47	21,44	116,1
Obžetev	ha	76,40	63,32	82,9
Nega mladja	ha	27,32	9,30	34,0
Nega gošče	ha	46,97	11,90	25,3
Nega letvenjaka	ha	23,42	7,30	31,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	40,31	19,70	48,9
Zaščita s premazom	ha	24,72	8,00	32,4
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.300,00	600,00	6,5
Zaščita z ograjo	m	3.600,00	8.776,00	243,8
Vzdrževanje grmišč	ha	65,86	1,34	2,0
Vzdrževanje travinj	ha	39,42	1,51	3,8
Sadnja plodonosnega drevja	dni	73,97	0,00	0,0
Osnovanje pasišč v gozdu	dni	0,08	0,23	287,5
Priprava tal	ha	0,00	0,25	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	7,70	0,0
Puščanje stoječe biomase v gozdu	dni	0,00	7,50	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	11,89	0,0

Poudarek je bil na izvedbi obnove in varstvenih delih. Potrebna negovalna dela v mladovjih niso izvedena in neizvajanje ukrepov v mladovjih ima svojeMočno so presežena dela na izvedbi zaščitnih ograj. V večjem deležu so posledica izvajanja ukrepov za zagotavljanje habitatov ogroženih živalskih vrst na HT divjega petelina in sov. Zelo slabo so bila izvedena biomeliorativna dela za vzdrževanje travinj in grmišč, saj se dela na vzdrževanju planj niso evidentirala v gozdni prostor ampak v območje kmetijskih zemljišč.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.5.3 ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 130/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	1.379,35	358,0	18,0	376,0	6,85	0,35	7,20	4,78	0,01	4,79
2015	1.394,99	381,5	19,6	401,1	7,50	0,44	7,94	6,04	0,31	6,35
2025	1370,04	407,4	19,7	427,1	6,61	0,39	7,00	7,57	0,36	7,93

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek): V poseku za preteklo obdobje je odštet posek izven gozda.

Površina gozdov se je zmanjšala za 24,95 ha predvsem zaradi krčitev, ki so bile izvedene v okvirju projektov, na vršnjem delu Pohorja z namenom ustvarjanje Pohorskih planij. Ostala manjša razlika je posledica natančnejšega zarisa gozdnega roba in vključitve novih zaraščajočih površin.

Lesna zaloga se je glede na preteklo obdobje zvišala za 6,5 %, pri listavcih pa za 0,5 %. Delež listavcev v skupni zalogi se je rahlo povečal. Prirastek je glede na preteklo obdobje zmanjšal za 13,5 %, pri iglavcih za 13,5 %, pri listavcih se je dvignil za 12,8 %. Zmanjšanje prirastka je posledica starih sestojev v tem RGRju.

Glede na razvoj sestojnih parametrov se povečuje tudi možni posek (za 19,5 %). Realizacija poseka je skozi obdobja različna in je odraz potreb lastnikov, tržnih razmer, v zadnjem obdobju pa je odraz večjega deleža sanitarnih sečenj.

Drevesna sestava

Preglednica 131/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	94,1	0,2	0,2	0,7		3,7		1,1		
2015	94,7	0,2		0,2		4,5		0,5		
2025	94,8	0,2	0,1	0,3		4,2		0,3		0,1

Delež listavcev v skupni lesni zalogi se je v zadnjih 10 letih zmanjšal za 0,5 %. Znižal se je tako pri bukvi (za 0,3 % kot pri plemenitih listavcih za 0,2 %). Povečal se je delež smreke (za 0,1 %), boru za (0,1 %) in macesnu (za 0,1 %). Pri jelki se delež ni spremenil.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 132/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina ha	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
		%	%	let	%	ha	
Mladovje	50,69	3,7	3,7	20+10	13,9	190,27	-139,58
Drogovnjak	95,9	7	7	46	32,7	448,49	-352,59
Debeljak	1043,97	76,20	76,20	50	35,6	489,27	554,70
Sestoj v obnovi	168,51	12,3	12,3	25+15	17,8	244,63	-76,12
RAZNOMERNO (ps-šp)	10,96	0,8					
Skupaj	1.359,07	100,00	99,2	141+25	100,0	1372,66	

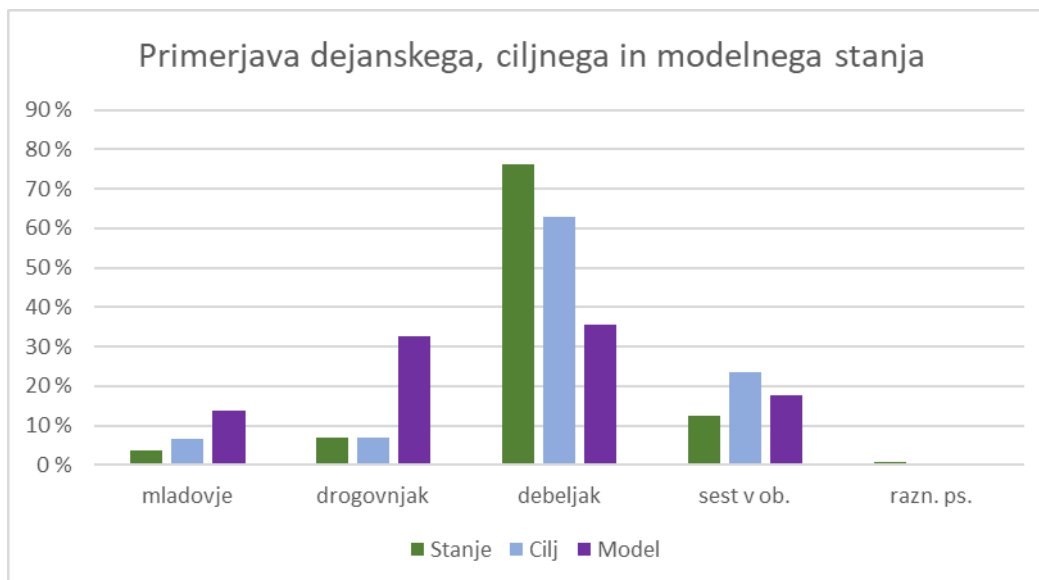
V RGR 160 je največji delež debeljakov (76,1 %). Lesne zaloge debeljakov so 471 m³/ha, na 58 % površine imajo normalen sklep in so pomlajeni na 4 % površine. Delež je tudi sestojev v obnovi je 12,3. Sestoji v obnovi so pomlajeni na 55 % površine. Drogovnjaki predstavljajo slabih 6,9 % površine.

Primerjava dejanskega in modelnega stanja razvojnih faz kaže na neuravnoteženo stanje. Prevladujejo debeljaki (76,1 %). Sestoji v obnovi predstavljajo 12,3 %. Mladovja in drogovnjaki so v manjšini.

V prihodnje bo potrebno zmanjševati delež debeljakov, nadaljevati s pomladitvenimi sečnjami, večati delež mladovij, preko katerih se bo povečal delež drogovnjakov. Za razvoj in prestrukturiranje razvojnih faz je potrebno strpno in postopno odpiranje predvsem zaradi varovalne vloge, ki jo imajo ti gozdovi.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

9.2.5.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ za 10 letno obdobje

Zgradba: Večjepovršinsko skupinsko raznodoben gozd smreke s posamično primesjo jelke, macesna in plemenitih listavcev ter posamično in skupinsko primesjo bukve.

Razvojne faze: mladovje 6,7 %, drogovnjak 6,8 %, debeltak 62,9 %, sestoj v obnovi 23,5 %

Drevesna sestava: smreka 94,1 %, jelka 0,3 %, macesen 0,4 %, bukev 4,6 %, plemeniti listavci 0,4 %, ostali listavci 0,1 %.

Lesna zaloga : ciljna 400 m³/ha

Ciljna kakovost: (kakovostni razredi)	1	2	3	4	5
iglavci	5	15	80	5	
listavci	5	20	60	15	

Gozdnogojitvene usmeritve

Pospeševati večjepovršinsko raznodobno zgradbo gozdov ter strukturirati razvojne faze s poudarkom na oblikovanju mladovij. Visokogorski značaj rastišča zahteva gospodarjenje z visokimi lesnimi zalogami in dolge proizvodne in pomladitvene dobe. Okvirna dolžina proizvodne dobe naj bo 150-160 let, pomladitvene pa okoli 40-50 let. S prilagajanjem proizvodne in pomladitvene dobe je potrebno v čim večjem obsegu zagotoviti naravno obnovo sestojev in ohraniti večjo primes listavcev, ki se v podmladku pojavljajo v večjem obsegu kot v lesni zalogi.

Usmeritve za obnovo

- zaradi zaostrenih ekoloških pogojev (visoka nadmorska višina), ekstremnih rastiščnih pogojev (zaostrene klimatske razmere, debela travna ruša in surov humus, zatavljenost, redka semenska leta in pomanjkanje semenskih dreves listavcev) je obnova težja, zato mora biti izvajanje gozdnogojitvenih ukrepov prilagojeno počasnejšemu razvoju gozda, načrtno, predvsem pa strpno;
- poudarek pri obnovi je na naravni obnovi;
- zaradi zatavljenosti je potrebno sestoj odpirati načrtno in postopno, da se le ta ne povečuje, s primerno intenziteto (okrog 19%); smiselno v obnovo uvesti le tiste debeltake, ki imajo vrzelast sklep in zadostno količino podmladka za snovanje bodočega sestaja, izkoristiti vsak podmladek tudi s spopolnjevanjem;
- problem zatavljenosti je smiselno reševati z razprostiranjem sečnih ostankov,

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

- potrebno je spremljati semenska leta in izvajati pripravo tal v delih, kjer je zaradi zatratljenosti problem nasemenitve;
- sadnja naj bo le v delih sestojev, kjer naravna obnova ne uspe in v vrzelih, ki nastajajo zaradi ujm (vetrolom) in podlubnikov); spopolnitev sadik naj bo v mladovjih in podmladku, kjer po naravni poti ni možno zagotoviti deleža listavcev (bukev, macesen); sadnja in spopolnitev morata biti v šopih in skupinah (podobno naravnemu),
- pred sadnjo je smiselno odstraniti primeren del travne ruše in saditi v jame, primerna je tudi kontejnerska sadnja;
- posajene sadike, po potrebi tudi naravno mladovje, je potrebno ustrezno zaščititi; vrsta zaščite (individualna, kolektivna, premazi) se opredeli z gojitvenim načrtom; potrebno je redno vzdrževanje vseh oblik zaščite (obvezni pregledi objektov),
- pojav jerebika je potrebno izkoristiti kot predkulturo za naravno obnovo ostalih drevesnih vrst.

Usmeritve za nego

- intenziteta gojitvenih del naj bo prilagojena počasnejši razvojni dinamiki v teh višinskih gozdovih (intenzivnejša s ponovitvami naj bo predvsem obžetev);
- obžetev posajenih sadik in naravnega mladja listavcev naj bo izvedena predvsem tam, kjer je visoka trava in pred zimo, da ne prihaja do mehanskih poškodb sadik s poleganjem trave čez sadike; intenziteto in ponovitve je potrebno prilagoditi višini sadik;
- poudarek pri negi mladja in gošče naj bo na rahljanju in uravnavanju zmesi v korist listavcev in macesna (pomembna sta kot stabilizator, listavci tudi kot meliorator); potrebno je upoštevati pomen šopaste strukture;
- redno vzdrževanje vseh oblik zaščite (obvezni pregledi objektov pred zimo in po njej),
- redčenja letvenjakov morajo biti pravočasna, da se zagotovi stabilnost sestojev in zelena mešanost; intenziteta naj bo večja v delih, kjer so prisotni listavci in macesen (sproščanje krošenj);
- grmovne vrste (leska in jerebika), ki se pojavijo med mladovjem ne izsekati, ampak jih prikrajšati (hrana za divjad)

Usmeritve za drogovnjake

- redčenje kot negovalni ukrep je potrebno izvajati na 90% površin vseh drogovnjakov, prednostno v drogovnjakih s tesnim sklepom; zaradi stabilnosti je priporočljiva manjša intenziteta in večkratna ponovitve (2-3 krat),
- intenziteta redčenja mora biti prilagojena stanju sestojev, povprečno okrog 19%; v mlajših drogovnjakih in drogovnjakih s primesjo macesna in bukve naj bo ukrepanje intenzivnejše (nad 20 do 22%), v starejših smrekovih drogovnjakih in zamujenih redčenjih pa šibkejša (do 19%);
- pri redčenjih je potrebna pozornost pri sproščanju krošenj macesnu in listavcem (ohranjati listavce ne glede na kvaliteto);
- v drogovnjakih, z vrzelastim sklepom zaradi poškodb od ujm, izvajati le sanitarni posek (10% površin drogovnjakov) in upoštevati naravni podmladek;

Usmeritve za debeljake

- izvajati izbiralna redčenja s poudarkom na sproščanju listavcev in kvalitetnih iglavcev, predvsem macesna (intenziteta okrog 12%), V kvalitetnih debeljakih z normalnim sklepom naj bodo redčenja šibkejša s ciljem akumulacije lesne zaloge, v mlajših debeljakih pa intenzivnejša z jakostjo okrog do 15%;
- površine debeljakov, kjer se pojavlja naravni podmladek in kjer je sklep rahel do vrzelast, postopno uvajati v obnovo s povprečno intenziteto okrog 21% od LZ,
- uvajanje v obnovo naj bo načrtno, predvsem pa strpno, s pravilnim dotokom svetlobe, da se prepreči zatratljanje; po potrebi je smiselno spopolnjevanje nastalih odprtih z bukvijo ali macesnom;
- v debeljakih za obnovo, kjer ni naravnega podmladka, s svetlitvenimi sečnjami oblikovati odprtine za naravno nasemenitev bukve in nekoliko večje odprtine za nasemenitev macesna; pri tem je potrebno ohranjati semenska drevesa bukve in macesna ter upoštevati semensko leto;
- v čistih smrekovih debeljakih je potrebno načrtno puščati listavce ne glede na kvaliteto (melioratorji);
- v debeljakih z vrzelastim sklepom zaradi poškodb po vetrolomu, izvajati le sanitarni posek (3% debeljakov), upoštevati kvaliteto drevja in izkoristi vsak naravni podmladek.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve za sestoje v obnovi

- v sestojev v obnovi, ki imajo rahel in normalen sklep ter mlajši podmladek in še ne dosega prave kakovosti, je potrebno z obnovo nadaljevati postopno in zadržano (jakost naj bo okrog 28% od LZ),
- pospešena obnova naj bo v sestojih v obnovi, kjer je podmladek starejši in odličnih sestojnih zasnov (intenziteta naj bo okrog 41% od LZ);
- z robnimi sečnjami zaključiti obnovo v delih sestojev v obnovi, kjer to narekuje stanje podmladka; predvsem upoštevati sečno pravilne možnosti (strmi tereni in žičničarsko pravilo), intenziteta 95 do 100%;
- pospešeno nadaljevati obnovo v ograjenih površinah, kjer so v prejšnjih obdobjih podsadili bukev in jo tudi v vseh ograjenih površinah tudi zaključiti. Kjer je podsajeno in naravno mladovje že v fazi gošče in letvenjaka; ograje po opravljeni funkciji odstraniti,
- za povečanje pestrosti drevesnih vrst je potrebno ohranjati semenska drevesa jelke, macesna, bukve in plemenitih listavcev.

Usmeritve za sestoje, pomembne za druge vloge gozda

- v gozdovih, kjer so ekološke ali socialne funkcije poudarjene na 1. stopnji ali 2. stopnji, je potrebno režim gospodarjenja podrediti prisotnim funkcijam glede na stopnjo poudarjenosti; v gozdovih, kjer se prekrivajo vse tri skupine funkcij na 1. stopnji poudarjenosti (ekološke, socialne in proizvodne), je potrebno načrtno gospodarjenje, usklajevanje interesov vseh porabnikov prostora, posebej lastnikov gozdov.
- v sestojih, ki so izločeni kot ekocelice, je potrebno izvajati ukrepe za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti; ohranjati in krepiti raznomerno zgradbo gozda;
- sestoji, ki so izločeni kot ekocelica – brez ukrepanja prepustiti naravnemu razvoju, ne izvajati sečenj in sestoj prepustiti naravnemu razvoju;
- na območju življenjskega prostora divjega petelina in ruševca upoštevati določilo časovne omejitve izvajanja sečnje in spravila lesa ter gradnje cest v času rasti (od 1. marca do 30. junija);
- na območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov je potrebno upoštevati usmeritve s področja upravljanja z vodami;
- za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti in izboljšanje pogojev redkih in ogroženih vrst je potrebno ohranjati vse negozdne površine, ohranjati biotope z ukrepi nege in sečnje, puščati odmrle drevesa, še posebej debela drevesa (bukve in smreke) ter vnašati plodonosne drevesne vrste;
- potrebno je upoštevati podrobnejše varstvene usmeritve iz poglavja 6.2.3 Ohranjanje biotske raznovrstnosti za področja Natura (na celotni površini RGR 489,5 ha);
- na območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov je potrebno upoštevati Usmeritve s področja upravljanja z vodami v poglavju 6.2.2.;
- v gozdovih s poudarjeno turistično in rekreacijsko vlogo, je potrebno izvajati predpisan gozdni red ter skrbeti za urejenost in prehodnost označenih poti v gozdu, lastnike gozdov, druge porabnike prostora in širšo javnost pa obveščati o pomenu izvajanja gozdnogospodarskih in gojitvenih ukrepov.
- v gozdovih s poudarjeno lovno gospodarsko funkcijo upoštevati usmeritve iz poglavja 6.2.4 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prstoživečih živali.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

UKREPI

Možni posek

Preglednica 133/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	95,4	4,6	100,0
- ciljno %	94,9	4,6	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	407,4	19,7	427,1
- ciljna (m ³ /ha)	379,57	20,56	400,13
Prirastek (m ³ /ha)	6,61	0,39	7,00
Možni posek (m ³ /ha)	77,1	3,5	80,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	7,71	0,36	8,07
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,9	18,2	18,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	116,7	92,1	115,3
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 134/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	53.367	51.446	159	0	0	699	105.671	18,9	116,7
	%	50,4	48,7	0,2	0,0	0,0	0,7	100,0		
Listavci	m³	1.344	3.512	0	0	0	66	4.922	18,2	92,8
	%	27,3	71,4	0,0	0,0	0,0	1,3	100,0		
Skupaj	m³	54.711	54.958	159	0	0	765	110.593	18,9	115,3
	%	49,5	49,7	0,1	0,0	0,0	0,7	100,0		

Najvišji možni posek za RGR 111 je načrtovan v višini 110.593 m³ bruto lesne mase (95,5 % iglavci in 4,5 % listavci), kar pomeni 8,07 m³/ha/ leto, 115,3 % od P oziroma 18,9 % od LZ. Intenziteta načrtovanega poseka je višja pri iglavcih kot pri listavcih (116,7 %) s ciljem povečevanja deleža listavcev.

V strukturi sečenj prevladujejo pomladitvene sečnje (50,3 %). Zadržane pomladitvene sečnje so načrtovane v prerahljanih in pomlajenih debeljkih ter sestojih v obnovi z mlajšim podmladkom. Pospešene pomladitvene sečnje in zaključevanje obnove so načrtovane v sestojih v obnovi s starejšim podmladkom. S pomladitvenimi sečnjami želimo sproščati obstoječi naravni podmladek in tako povečati delež mladih razvojnih faz.

Intenzivnejša izbiralna redčenja so načrtovana v drogovnjakih in mlajših debeljkih z namenom, da se sproščajo kvalitetni osebki, predvsem listavci in macesen ter se zagotovi stabilnost in kvaliteta. V ostalih debeljkih z normalnih sklepom so načrtovana zmerna redčenja.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 135/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	0,99	0,99
Dopolnilna sadnja	ha	4,60	4,60
Priprava tal	ha	3,02	3,02
Sadnja	ha	4,90	4,90
Setev	ha	3,82	3,82
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	0,28	1,12
Vzdrž. pašn. in travn. v gozdu	ha	1,23	4,92
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	36,00	144,00
Izdelava vodnih virov in kalov v gozdu	kos	2,00	2,00
Vzdrževanje zaraščajočih pasišč	ha	0,10	0,40
Ohranjanje biotopov - sečnja	m3	12.950,00	12.950,00
Ohranjanje biotopov - nega	ha	73,08	75,27
Obžetev	ha	12,78	35,86
Nega mladja	ha	62,57	62,57
Nega gošče	ha	26,63	26,63
Nega letvenjaka	ha	13,11	13,11
Nega drogovnjaka	ha	23,35	23,35
Zaščita s tulci	kos	585,00	585,00
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos	25,00	25,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	16.460,00	16.460,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	1.200,00	1.200,00

Gojitvena dela (obnova in nega) so v RGR 140 načrtovani na površini 178,85 ha (obnova 9,7 % in nega 90,3 %). Na 40,5 % površin sta obnova in nega nujni in je vezana na obstoječa mladovja, na ogolele površine in drogovnjake.

Obnova je predvidena na 17,33 ha površin, od tega je 29,0 % nujnih del ki so vezana na obstoječa mladovja, praznine in drogovnjake. Priprava sestojev za naravno obnovo je predvidena predvsem v sestojih, poškodovanih po ujmah in so praznine, kjer je zaradi prehitrega potrebno odstraniti zeliščni ali gromovni sloj za lažjo naravno nasemenitev. Sadnja je načrtovana na ogolelih in delno pomlajenih površinah. V manjši meri je predvidena v odraslih sestojih kot dopolnilna sadnja v vrzelastih mladovjih (spopolnitev z listavci in macesnom). V povezavi s sadnjo je načrtovana tudi zaščita s tulci (za listavce in macesen).

Nega je načrtovana na površini 67,44 ha. 90,3 % nege je nujne in je vezane na obstoječa mladovja, praznine in drogovnjake. Pri nujni negi sta najbolj pomembni nega drogovnjakov (97,9 % nujne nege) in obžetev (100 %). Obžetev je povezana s sadnjo sadik, predvidena je tudi kot obžetev plevela za lažjo naravno nasemenitev na površinah, nastalih po ujmah. Nega drogovnjaka je načrtovana v sestojih s tesnim sklepom in pomanjkljivo nego. Ostali ukrepi nege mladja, gošče in letvenjaka so predvideni v podmladku odraslih sestojev in povezani z izvedbo sečnje.

Za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti so načrtovana biomeliorativna dela kot je sadnja in vzdrževanje plodonosnih vrst.

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Jelovja na revnejših tleh - 162

Površina gozdov v RGR 162 je 313,68 ha in predstavlja le 5,2 % vseh gozdov v GGE Mislinja. Rastiščnogojitveni razred združuje kisloljubna jelova rastišča, kjer prevladuje Jelovje s trikrpim bičnikom. Gozdovi se nahajajo v pasu od 500 do 800 mNV v večjih ali manjših kompleksih v Mislinjski dobri, Razborci, Mali Mislinji in Tolstem vrhu ter pokrivajo senčne, zaprte in bolj položne lege na revnejših kameninah. Na sušnejših pobočjih prehajajo v rastišča Kisloljubnih bukovij z rebrenjačo, na vlažnejših predelih pa v Kisloljubna gorska-zgornjegorska bukovja z belkasto bekico.

RGR je primerljiv z RGR 003 v preteklem ureditvenem obdobju. Dva odseka sta zaradi prevladujoče gozdne združbe prešla iz RGR 162 v RGR 63, eden pa iz RGR 63 v RGR 162. Do manjše razlike površin tudi prihaja zaradi natančnejših zarisov gozdnega roba, vključitve zaraščajočih površin pod gozd na eni strani in krčitve gozdnih površin v kmetijske namene na drugi strani.

V RGR prevladuje gozdnata krajina (95,5 %), kmetijske in primestne krajine je 4,7 %, gozdne krajine pa v RGR ni. Glede na lastniško strukturo prevladujejo zasebni gozdovi, državnih je le majhen delež. Značilna je pretežno manjša do srednje velika gozdna posest.

Ekološke funkcije na 1.stopnji poudarjenosti so evidentirane na površini 61,34 ha, socialne na 1,32 ha. Med ekološkimi je najbolj zastopana funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti zaradi koridorjev. Med socialnimi je najbolj poudarjena poučna funkcija v gozdovih, kjer je speljana GUP Lopan. Evidentirana je še Higienška in rekreacijska funkcija. Proizvodne funkcije so opredeljene na 1. stopni poudarjenosti na celotni površini RGR. Tudi lesnoproizvodna funkcija je pomembna in je določena na celotni površini gozda. Ostale proizvodne funkcije v RGR 162 niso opredeljene.

Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Največji del površine RGR opredeljujeta habitata Kisloljubna jelovja** za združbo Jelovja s trikrpim bičnikom in Nevtrofilna jelovja** za združbo Jelovja s praprotni. Združbe zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico in Kisloljubno bukovje z rebrenjačo se nahajajo v habitatnem tipu 9110 Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi. Na manjšem delu površine je opredeljen habitatni tip 91L0 Ilirska poplavna dobova belogabrovja, ki opredeljuje združbo Dobovje in dobovo belogabrovje ter habitatni tip 9180 Javorovi gozdovi v grapah in na pobočjih* za združbo Pobočno velikojesenovje.

Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni. ** Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

9.2.6.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 136/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
772	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	209,68	67
781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje	9	36,7	11,7
771	Jelovje s praprotni	17	20,45	6,5
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	15,74	5
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	15,21	4,8
782	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	13,9	4,4
601	Pobočno velikojesenovje	7	2	0,6
	Skupaj	13,5	313,68	100

V RGR 162 je evidentiranih 7 gozdnih rastiščnih tipov. Prevladuje gozdni rastiščni tip Jelovje s trikrpim bičnikom (67,0 %), ki se pojavlja na revnih silikatnih kameninah, v senčnih, pretežno zaprtih in ne prestrmih legah z vlažno lokalno mikroklimo. Na prisojnih ugodnejših legah, zgornjih delih pobočij prehaja v Kisloljubno gorsko - zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico (11,7 %). Na položnejših legah v zgornjih delih pobočij, kjer je močnejše izpiranje hranilnih snovi, se pojavlja Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (5,0 %). Večji delež predstavlja še Jelovje s praprotni (6,5 %). Rastišče je vezano na silikatne kamenine, največkrat na strma pobočja vzdolž vodotokov, kjer prevladuje mikroklima z večjo zračno in talno vlažnostjo. Na rečnih nanosih in dolinskih ravninah nad Mislinjo se pojavlja Dobovje in dobovo belogabrovje (4,8 %). Ostali GRT so prisotni v manjšem obsegu. V rastlinski kombinaciji so predvsem acidofilne vrste, ki ob jarkih prehajajo v zahtevnejše vrste, grmovni sloj je slabo razvit. V drevesnem sloju je pestrost drevesnih vrst, kjer je več bora, posamezno kvalitetni macesni. Naravne danosti in stanje gozdov na visoko produktivnih rastiščih omogočajo optimalne pogoje za razvoj kvalitetnih sestojev z večjim deležem jelke. RK za prevladujočo združbo je 15, povprečni RK pa je zaradi prisotnosti manj zahtevnih gozdno rastiščnih tipov nižji (13,50).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

V skupinsko raznodobni zgradbi gozda prevladujejo debeljaki in sestoji v obnovi. Sestoji se izmenjujejo na manjših površinah, ker gre pretežno za zasebni gozd. Kljub potencialno primernemu rastišču se prebiralna struktura gozda ni razvila zaradi načina gospodarjenja in drevesne sestave. Z močnejšim sekanjem in odpiranjem sklepa sestojev se je pospeševala smreka in prevladala nad jelko.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 137/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m3/ha	%
	I	II	III	IV	V	m3/ha	%		
Iglavci	5,9	14,5	19,8	26,3	33,5	445,6	91,2	9,98	89,4
Listavci	9,7	23,3	24,0	22,6	20,4	43,0	8,8	1,19	10,6
Skupaj	6,2	15,3	20,1	25,9	32,5	488,6	100,0	11,17	100,0

Lesna zaloga v RGR 162 je 488,6 m³/h, delež listavcev pa predstavlja 8,8 %. Težišče lesne mase je v IV. in V. debelinskem razredu, kar predstavlja 58,4 % delež. Pri iglavcih je debelega drevja še več (59,8%), kar se odraža tudi v stanju razvojnih faz (debeljaki in sestoji v obnovi). Delež debelega drevja se je glede na prejšnje obdobje še povečal. Listavci so razporejeni bolj enakomerno, največji delež je v III. debelinskem razredu (24,0 %).

Prirastek v RGR 162 znaša 11,17 m³/ha, listavci pa predstavljajo 11 % delež, kar je več kot je njihov delež v lesni zalogi. Relativni delež skupnega prirastka je najvišji v II. debelinskem razredu. Pri listavcih je najvišji v I in II. Razredu. Pri iglavcih je prirastek najvišji II. debelinskem razredu (preglednica PR1, priloga E2). Primerjava razporeditve lesne zaloge in prirastka kaže, da bo z gojitvenimi ukrepi (intenzivna redčenja drogovnjakov) možno povečevati delež listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 138/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m3/ha	391,7	31,0	21,6	1,2	0,0	29,5	1,9	7,9	0,0	3,8
	%	80,3	6,3	4,4	0,2	0,0	6,0	0,4	1,6	0,0	0,8
Naravno stanje	m3/ha	159,8	205,4	4,6	-	-	68,5	4,6	9,1	4,6	-
	%	35	45	1	0	0	15	1	2	1	0

V naravnem stanju je najbolj zastopana jelka (45,0%). V dejanski drevesni sestavi prevladuje smreka z 80,3 %, delež jelke pa je 6,3 %. Bor predstavlja 9,3 % v lesni zalogi. Delež listavcev v dejanskem stanju (8,8 %) je manjši kot v naravnem stanju (19,0%). Najbolj je zastopana bukev (6,0%). Ob jarkih so skupinsko in posamezno zastopani plemeniti listavci (1,6 %), nekoliko več kot je njihov delež v naravnem stanju, kar nakazuje na aceretalne vložke na karbonatu. Od listavcev se posamezno pojavljajo še kostanj, beli gaber, trepetlika, lipa, češnja, črna jelša, jerebika, breza, vrba in mehki listavci.

Podmladek je evidentiran na 72,1 ha oziroma 22,99 % površin gozdov v RGR (tabela D-POM, priloga E2). Tudi v sestavi naravnega podmladka prevladujejo iglavci (82,0 %), med njimi jelka z 11,7 %, kar je več kot v lesni zalogi (6,3 %). Skupni delež listavcev je večji (15 %) kot v lesni zalogi, večji je tudi delež bukke (10 %). Delež plemenitih listavcev je v podmladku večji (5 %) kot v lesni zalogi. Stanje podmladka nakazuje načrtno odpiranje sestojev in sproščanje podmladka. Zelo pomemben je podmladek jelke, ki ga je potrebno upoštevati pri intenziteti odpiranja (zadržano odpiranje), intenziteto odpiranja je potrebno prilagoditi tudi v podmladku z bukvijo in plemenitimi listavci.

Ohranjenost gozdov

Glede na odstopanje dejanske drevesne sestave od naravne (izračun evklidske razdalje) so gozdovi v RGR 162 spremenjeni (64 %). Ohranjeni so na 36 % vseh površin.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 139/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	17,35	10,7	46,3	43,0	0,0	17,6	79,7	2,7	0,0	16,5	21,4	50,8	11,3
Drogošnjak	18,25	73,8	26,2	0,0	0,0	0,0	92,2	7,8	0,0	91,6	8,4	0,0	0,0
Debeljak	166,26					49,2	48,9	1,9	0,0	12,5	56,5	31,0	0,0
Sestoj v obnovi	111,82					47,8	52,2	0,0	0,0				
Skupaj	313,68												

V mladovjih prevladujejo dobre zasnove. Velik je tudi delež bogatih zasnov. To se kaže pri deležu mladovij z rahlim in pretrganim sklepom. Pri mladovjih je tudi velik delež mladovij pomanjkljivih zasnov. Večina mladovij je pomanjkljivo negovana.

Drogošnjaki imajo v večini bogate zasnove in so pomanjkljivo negovani, kar se odraža tudi v velikem deležu drogošnjakov s tesnim sklepom. To nakazuje potrebo po pravočasnem in intenzivnejšem ukrepanju (nega drogošnjakov).

Debeljaki so v večini dobro oz. pomanjkljivo negovani. Velik delež debeljakov ima normalen sestojni sklep. So slabo pomlajeni (4 % površin), s podmladkom dobrih in pomankljivih sestojnih zasnov. V podmladku prevladujejo jelka, smreka, bukev in gorski javor (tabela RF4). Ti debeljaki so primerni za uvajanje v obnovo. Sestoji v obnovi so pomlajeni na 48% površin, s podmladkom bogatih in dobrih sestojnih zasnov. V podmladku prevladujejo smreka, jelka, bukve in gorski javor (tabela RF4).

Sestoji v obnovi v večini pomanjkljivo oz. dobro negovani.

Zasnova sestojev, negovanost, sklep sestojev in podmladek so osnova pri intenziteti ukrepanja in izvajanju gozdnogojitvenih ukrepov.

Delež kvalitetnega podmladka v primerjavi s sestojnim sklepom nakazuje delež sestojev, kjer bo obnova zadržana (podmladek jelke) oziroma bo pospešena ali celo zaključena (plemeniti listavci).

Kakovost drevja

Preglednica 140/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	224	1,8	15,2	81,2	1,8	0,0
Skupaj listavci	14	0,0	14,3	28,6	21,4	35,7
Skupaj	238	1,7	15,1	78,2	2,9	2,1

Kakovost drevja, ki je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah 238 drevesom, je pretežno (78,2 %) ocenjena z dobro kvaliteto. Samo pri iglavcih je drevje odlične kakovosti. Iglavci so v povprečju dobre kvalitete. Iztopa bor ki je s kar 9 % ocenjen s odlično kvaliteto. S prav dobro kvaliteto so najboljše ocenjena bor (21 %), jelka (20 %) in smreka (14 %). Listavci so slabše kvalitete, prav dobre kvalitete je manj (14,3 %). Najbolje je ocenjena bukev (29% prav dobre kvalitete). Ostali trdi listavci so zadovoljive kvalitete, so pa pomembni kot talni melioratorji (preglednica K, priloga E2).

Poškodovanost sestojev

Na osnovi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je v RGR 162 poškodovanost drevja ocenjena na 5 %. Tu so v največjem obsegu evidentirane poškodbe na deblu in koreniki (1,7 %). Poškodbe vej prevladujejo in znašajo 3,3%.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.6.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

V preteklem obdobju je bil načrtovan najvišji možni posek v višini 30.795 m³ (28.353 m³ iglavci, 2.442 m³ listavci). Po uradni evidenci (**program xTi**) je bilo posekano 25.352 m³, od tega 24.057 m³ iglavcev in 1.295 m³ listavcev. Realizacija je bila skoraj 85% načrtovanega posega iglavcev in le 53% pri listavcih.

Gojitvena dela

Preglednica 141/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	3,65	1,05	28,8
Sadnja	ha	1,40	0,47	33,6
Obžetev	ha	2,01	0,00	0,0
Nega mladja	ha	11,92	0,25	2,1
Nega gošče	ha	24,92	4,77	19,1
Nega letvenjaka	ha	19,07	2,40	12,6
Nega ml. drogovnjaka	ha	13,56	2,45	18,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	2.625,00	385,00	14,7
Sadnja plodonosnega drevja	dni	4,06	0,26	6,4
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	17,21	0,0

Že tako majhen obseg načrtovanih gojitvenih del na manj kot 1/5 površine. Posebej nega gošče, letvenjaka in drogovnjaka ima v tem RGR pomemben vpliv na nadaljnji razvoj sestojev, saj z uravnavanjem zmesi omogočamo jelki in bukvi primerno zastopanost, z nego letvenjaka in drogovnjaka pa odločilno posegamo v izbiro nosilcev kvalitete, saj gre za bogata nižinska rastišča, kjer meritve kažejo največje priraščanje.

Opravljena so bila tudi varstvena dela (varstvo pred žuželkami – 17,21 dni) sovpadajo s sanitarnimi sečnjami in kažejo na problem podlubnikov tudi v tej GGE.

Za ohranjanje biotske raznovrstnosti se ukrepi niso izvajali.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.6.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 142/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	313,18	361,5	25,3	386,8	9,19	0,88	10,08	5,03	0,32	5,35
2015	314,91	425,8	37,4	463,1	9,29	1,24	10,54	7,51	0,39	7,90
2025	313,68	445,6	43,0	488,6	9,98	1,19	11,17	10,63	1,00	11,63

*Opomba: Za zadnje obdobje je naveden načrtovani oz. možni posek. Pri poseku je odštet posek izven gozda.

Površina RGR 162 se je v dvajsetih letih zmanjšala za 1,23 ha. Skupna lesna zaloga je v dvajsetih letih narasla za 5,5 %, dvig je večji pri listavcih (za 15,0 %), pri iglavcih za 4,7 %. Tudi prirastek je v dvajsetih letih porastel za 6,0 %, pri iglavcih za 7,4 %, pri listavcih pa se je prirastek zmanjšal za 4,0 %.

Trend razvoja je v smeri akumulacije listavcev. Letni realizirani posek se je dvignil, odvisen pa je od nenačrtovanih sečenj, potreb lastnikov in tržnih razmer.

Drevesna sestava

V zadnjih dvajsetih letih se je delež glavnih drevesnih vrst spreminjal. Glede na dvajsetletno obdobje se delež iglavcev zmanjšal za 2,2 %. Zmanjšal se je delež smreke za 1,0 %, bora za 2,4 %, dvignil pa se je delež jelke za 1,5 %. Pri listavcih je v dvajsetih letih dvig iz 6,6 % na 8,8 %, najbolj pri buki za 2,4 %. V zadnjem obdobju je najbolj porasla jelka, rahlo je narasel tudi delež plemenitih listavcev. Trend razvoja listavcev je pozitiven.

Preglednica 143/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	81,3	4,8	6,8	0,5	0,0	3,6	0,3	2,5	0,0	0,2
2015	80,3	6,0	5,3	0,2	0,1	5,2	0,6	1,3	0,0	1,0
2025	80,3	6,3	4,4	0,2	0,0	6,0	0,4	1,6	0,0	0,8

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 144/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

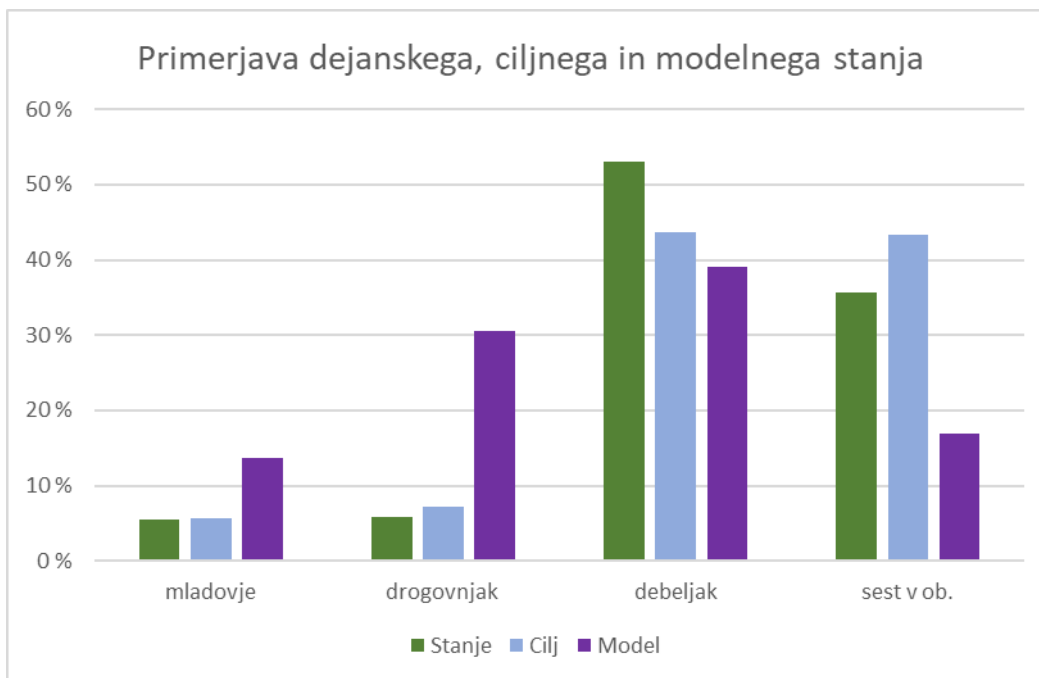
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	17,25	5,5	5,5	16+10	13,6	43,87	-26,62
Drogovnjak	18,19	5,8	5,8	36	30,5	97,14	-78,95
Debeljak	166,25	53,00	53,00	46	39,0	122,21	44,04
Sestoj v obnovi	111,67	35,6	35,6	20+10	16,9	53,27	58,40
Skupaj	18,19	5,8	5,8	118+20	30,5	97,14	-78,95

Dejanski delež razvojnih faz se precej razlikuje od modelnega stanja. Mladovje predstavlja slabo polovico modelnega stanja. Delež drogovnjakov predstavlja le slabo petino modelnega stanja. Delež debeljakov presega modelno stanje. Delež sestojev v obnovi presega modelno stanje, kar je dobro za nadaljnji razvoj gozdov in povečanje deleža mladovij in drogovnjakov.

Velik delež sestojev v obnovi s podmladkom 51 % površin (preglednica RF1), bogatih in dobrih sestojnih zasnov omogoča ob intenzivnem ukrepanju povečanje mladovij, predvsem pa dolgoročno delež drogovnjakov, ki jih najbolj primanjkuje. Trend razvoja gozdov je usmerjen v pravo smer, vendar je v veliki meri posledica nepredvidenih ukrepov (sanitarne sečnje). V prihodnje bo potrebno nadaljevati z načrtnimi pomladitvenimi sečnjami, predvsem pa posvetiti skrb izvajanju nege letvenjakov za hitrejše preraščanje v drogovnjake.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Grafikon 14: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

9.2.6.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ - obdobje 10 let

Zgradba gozda: malopovršinsko raznodoben gozd iglavcev, s posamezno in skupinsko primesjo listavcev, v delih z več jelke in bukve tudi prebiralna zgradba.

Razmerje razvojnih faz: mladovje 5,7 %, drogovnjak 7,2 %, debeljaki 43,7 %, sestoj v obnovi 43,4 %.

Drevesna sestava: smreka 79,5 %, jelka 6,5 %, macesen 0,3 %, bor 4,4 %, bukev 6,4 %, hrast 0,4 %, plemeniti listavci 1,7 %, ostali listavci 0,8 %.

Lesna zaloga: ciljna 484 m³/ha.

<u>Ciljna kakovost</u> : (kakovostni razredi)	1	2	3	4	5
iglavci (%)	5	30	65		
listavci (%)	5	20	70	5	

Gozdnogojitvene usmeritve

- zgradba gozdov naj bo malopovršinsko raznodobna, kjer se razvojne faze prepletajo na manjši površini; upoštevati lastniško strukturo in donos v okviru posesti; povečati je potrebno delež mladih faz, ki bodo osnova za večanje deleža drogovnjakov; v delih z ustrezno drevesno sestavo (primeren delež jelke in bukve);
- okvirna proizvodna doba naj bo okrog 120 let, krajša naj bo v vrzelastih sestojih s kvalitetnim podmladkom za bodoči sestoj;
- pomladitvena doba naj bo okoli 20 let; daljša mora biti v sestojih, kjer je cilj povečati delež jelke v pomladku; v sestojih, kjer je porušen sestojni sklep in v sestojih s pomladkom naravnih plemenitih listavcev naj bo krajša; pri odstranjevanju starega sestaja je potrebna strpnost zaradi zapleveljenosti (robida, orlova praprot), ki otežkoča naravno obnovo;
- pospeševati je potrebno jelko in listavce, posebej v mlajših razvojnih fazah; mešanost glavnih drevesnih vrst (smreke in bukve) naj bo sestojna do skupinska; plemenite listavce je potrebno ohranjati in spopolnjevati v skupinah, ostale drevesne vrste so primešane posamezno;

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve za obnovo

- pospeševati je potrebno naravno obnovo, ki poteka s smreko in jelko brez večjih težav; usmerjati jo je potrebno z intenziteto pomladitvenih sečenj (ukrepi indirektna nege) in odpiranje prilagoditi drevesnim vrstam v podmladku; za doseg večjega deleža jelke je potrebno počasno odstranjevanje (pod zastorom), za macesen in plemenite listavce pa intenzivnejše in oblikovati večje površine; smiselna je na dobrih 55% površin obnove;
- ohranjati je potrebno semenska drevesa, spremljati semenska leta in s pripravo sestoja ustvarjati pogoje za naravno obnovo;
- obnova naj bo kombinacija naravne obnove (priprava sestojev za naravno obnovo, posek leske in grmovja, odstranjevanje zeliščnega sloja) in umetne obnove (vnos bukve in macesna);
- sadnjo izvesti na površinah, kjer je naravna obnova otežena (zapleveljenost) in površinah, kjer obnova ni in ne bo stekla (vetrolom in podlubniki); sadnja je smiselna tudi v delih sestojev, kjer je cilj izkoristiti rastišča ter povečati delež listavcev (gorski javor, bukev) in macesna; v mladovjih, kjer je sklep pretrgan; v mladovjih, kjer niso prisotne zelene drevesne vrste; pri sadnji je potrebno upoštevati pestre mikrorastiščne pogoje, posebej za vnos plemenitih listavcev;
- sadike listavcev je potrebno ustrezno zaščititi pred divjadjo; smiselna je tudi zaščita v naravnem podmladku; za razvoj naravnih habitatov in pestrost drevesnih vrst vnašati plodonosne vrste.
-

Usmeritve za mladovja

- nega naj bo intenzivna v vseh fazah mladovja; naj bo pravočasna in dovolj intenzivna s ciljem povečanja deleža rastišču primernih drevesnih vrst (bukve, jelke, plemenitih listavcev), stabilnosti in kvalitete sestojev (sortimentov);
- obžetev naj bo prednostno na površinah, ki so nastale s sadnjo; poudarek tudi na obžetvi površin na bogatejših rastiščih, nastalih po ujmah in podlubnikih, ki se bodo zaplevelile, v naravnem pomladku, kjer se pojavlja močni zeliščni sloj robide; intenziteta in ponovitve so odvisne od velikosti sadik in razvoja zeliščnega sloja;
- pri negi mladja in gošče naj bo poudarek na rahljanju in pospeševanju jelke, bukve, gorskega javorja;
- redčenja letvenjakov naj bodo pravočasna, predvsem pa dovolj intenzivna, posebno v delih, kjer je sklep tesen in je večja primes listavcev ter macesna; z redčenji je potrebno sproščati krošnje, posebej listavcem in macesnu, ohranjati stabilnost in povečati kvaliteto bodočih sestojev;
- pri naravnih razslojenih mladovjih praviloma niso potrebne ponovitve; intenzivnejši posegi so le pri sproščanju listavcev;
- potrebno je ohranjati in vzdrževati polnilni sloj leske (ne sekati) za prehrano divjadi.

Usmeritve za drogovnjake

- nego drogovnjakov je potrebno izvesti na celotni površini, prednostno v drogovnjakih s tesnim sklepom in drogovnjakih, kjer so primešani listavci v večjem deležu; tu so redčenja kot negovalni ukrep;
- intenzivnost redčenj naj bo prilagojena stanju in sklepu sestoja ter deležu listavcev; v mlajših drogovnjakih in drogovnjakih z listavci je primerna večja intenziteta (okrog 25% do 30% od LZ), v starejših skupinah in drogovnjakih z zamujenimi ukrepi pa manjša (do 20%); povprečno okrog 20%;
- v drogovnjaku, kjer je izločena ekocelica z ukrepi, izvajati le sanitarni posek;
- pri redčenjih pospeševati gorski javor, bukev, macesen in sproščati krošnje s primerno intenziteto (večanje stabilnosti in kvalitete).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve za debeljake

- v ohranjenih debeljakih je potrebno izvajati zmerna izbiralna redčenja z intenziteto okrog 11% od LZ; intenzivnejša redčenja naj bodo v mlajših debeljakih in debeljakih s tesnim sklepom (intenziteta okrog 20% od LZ); v kvalitetnejših delih z normalnim in delno rahlim sklepom naj bo redčenje zmernejše s ciljem akumulirati lesno zalogo;
- debeljake z rahlim in vrzelastim sklepom je smiselno uvesti v obnovo, predvsem kjer je drevje manj kvalitetno, s poškodbami na koreničniku, kjer se pojavlja naravni podmladek bogatih in dobrih zasnov; povprečna intenziteta naj bo 19% od LZ; potrebno je upoštevati semensko leto in puščati semenska drevesa;
- pri intenziteti odpiranja in pomladitvenih sečnjah je potrebno upoštevati nevarnost zapleveljenosti, stanje podmladka in želeni drevesni sestav v podmladku; za večanje deleža jelke je potrebno bolj zadržano odpiranje;
- v debeljakih, poškodovanih po naravnih ujmah, naj se izvajajo le sanitarne sečnje;
- v zapleveljenih in prehitro odprtih debeljakih so smiselne spopolnitve z listavci, predvsem z gorskim javorjem;

Usmeritve za sestoje v obnovi

- v sestojih v obnovi, kjer je sklep sestoja rahel, deloma pretrgan, podmladek pa je še v mlajših razvojnih fazah in v sestojih s podmladkom jelke, je potrebno zadržano nadaljevati z obnovo z intenziteto okrog 30% od LZ;
- v sestojih v obnovi, kjer je sestojni sklep pretrgan in so pomlajeni s podmladkom bogatih in dobrih zasnov, je potrebno pospešeno nadaljevati z obnovo; prednostno je potrebno sproščati starejše pomladitvene skupine (letvenjak, gošča), jedra pa zaokrožiti; povprečna intenziteta naj bo okrog 45% od LZ;
- v sestojih v obnovi, kjer je sestojni sklep porušen, lesne zaloge so nižje, podmladek pa je bogatih in dobrih zasnov ter starejših faz (gošča, letvenjak, drogovnjak), je potrebno z obnovo zaključiti, jedra pa postopno združevati; posamezna kvalitetna drevesa je potrebno ohranjati za semenjake (posebej bukev, gorski javor, jelko).

Usmeritve za zagotavljanje drugih funkcij gozda

- v gozdovih s poudarjenostjo ekoloških in socialnih funkcij na 1. stopnji, je potrebno režim gospodarjenja podrediti prisotnim funkcijam in stopnji gospodarjenja; kjer so poudarjene na 2. stopnji, pa mora biti režim gospodarjenja prilagojen tem prisotnim funkcijam;
- za krepitev vseh funkcij je potrebno ohranjati malopovršinsko raznodobno zgradbo gozda, pospeševati naravno sestavo drevesnih vrst, vnašati plodonosne drevesne vrste za pestrost in ohranjanje biotopov, puščati odmrlo lesno maso in stara razvejana drevesa;
- v gozdovih s poudarjeno rekreacijsko funkcijo na 1. stopnje, turistični in poučni je potrebno izvajati predpisan gozdni red ter skrbeti za urejenost in prehodnost poti v gozdu;
- oblikovati in vzdrževati je potrebno gozdni rob za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti;
- na erozijskih in pazljivih območjih je potrebno upoštevati iz poglavja 6.2.5 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom;
- na območjih evidentiranih naravnih vrednot in kulturne dediščine je potrebno upoštevati iz poglavja 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov;
- nadaljevati je potrebno z osveščanjem javnosti, drugih porabnikov prostora, predvsem pa lastnikov gozdov, o pomembnosti izvedbe načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov v gozdnem prostoru.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

UKREPI

Možni posek

Preglednica 145/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	91,2	8,8	100,0
- ciljno %	90,7	9,3	100
Lesna zaloga - dejanska (m3/ha)	445,6	43,0	488,6
- ciljna (m3/ha)	439,17	45,09	484,26
Prirastek (m3/ha)	9,98	1,19	11,17
Možni posek (m3/ha)	106,3	9,9	116,2
Možni posek (m3/ha/leto)	10,63	1,00	11,63
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,9	23,1	23,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	106,6	83,6	104,1
Izravnalna doba (let)	91,2	8,8	100,0

Preglednica 146/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m3	10.052	23.304					33.356	23,9	106,6
	%	30,1	69,9					100,0		
Listavci	m3	850	2.272					3.122	23,1	83,7
	%	27,2	72,8					100,0		
Skupaj	m3	10.902	25.576					36.478	23,8	104,1
	%	29.9	70.1					100.0		

Načrtovani posek je določen na osnovi stanja sestojev, razvojne dinamike gozdov, postavljenih usmeritev in upoštevanja lastniške strukture ter zagotavljanja trajnosti v okviru posesti.

V RGR 162 je načrtovan posek v višini 36478 m3 (91,4 % iglavcev in 8,6 % listavcev), kar predstavlja 11,6 m3/ha/leto, 104,1 % od P oziroma 23,8 % od LZ. Intenziteta listavcev (83,7 % od P) je precej manjša od intenzitete iglavcev (106,6 % od P) s ciljem akumulacije in večanja njihovega deleža v skupni lesni zalogi.

V strukturi sečenj prevladujejo pomladitvene sečnje in predstavljajo kar 70,1% vsega načrtovanega poseka. Intenziteta teh sečenj je načrtovana glede na stanje sestojev, sestojni sklep in stanje podmladka. Z njimi se želimo približati uravnoteženemu razmerju razvojnih faz. Predvideno je povečanje deleža mladovij, predvsem pa posredno večanje drogovnjakov. Načrtovane so v debeljakih, ki jih je potrebno uvajati v obnovo, predvsem pa v sestojih v obnovi.

Izbiralna redčenja predstavljajo 29,9 % delež, načrtovana pa so v drogovnjakih in debeljakih. Pri listavcih je intenziteta nižja s ciljem večanja njihovega deleža. Z redčenji želimo ohranjati kvalitetnejše dele sestojev, krepiti stabilnost, sproščati in pospeševati listavce ter kvaliteto sestojev.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Gojitvena dela

Preglednica 147/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Dopolnilna sadnja	ha	1,52	1,52
Priprava tal	ha	0,12	0,12
Sadnja	ha	1,23	1,23
Sajenje sad.plod.drev. in grm.	kos	130,00	130,00
Obžetev	ha	1,85	6,82
Nega mladja	ha	25,70	25,70
Nega gošče	ha	22,23	22,23
Nega letvenjaka	ha	8,63	8,63
Nega drogovnjaka	ha	5,98	5,98
Zaščita s tulci	kos	285,00	285,00

Gojitvena dela (obnova in nega) so v RGR 162 načrtovana na površini 209,05 ha. Pri gojitvenih delih je poudarek na negi, ki predstavlja 66,8 % vseh ukrepov, obnova pa 33,2 %. **Nujno** potrebna nega, ki je načrtovana v že obstoječih in sproščenih mladovjih ter drogovnjakih, predstavlja 9,35 ha oziroma 4,5% načrtovanih gojitvenih del, ostala dela so vezana na izvedbo sečnje.

Obnova je predvidena na 139,69 ha, **nujna** pa je na 1,8 % površin. Ker poteka naravna obnova smreke in jelke dobro, je poudarek na pripravi sestojev za naravno obnovo. Sadnja in priprava tal za sadnjo sta predvideni na površinah, nastalih zaradi ujm in podlubnikov ter vrzelastih mladovjih, kjer je potrebna spopolnitev za izboljšanje drevesne sestave. Sadnja je nujna skoraj na celotni načrtovani površini.

V obsegu sadnje je načrtovana individualna zaščita sadik s tulci in s količenjem.

Nega je predvidena na 24,61 ha, nujna pa je na 35,5 % načrtovanih površin, v sproščenem mladovju in drogovnjakih. Med nujnimi ukrepi sta obžetev sadik, ki je skoraj v celoti nujna in je vezana predvsem na novo osnovano mladje, ter nega drogovnjaka, predvsem v drogovnjakih s tesnim sklepom. Nega drogovnjaka je nujno potrebna za sproščanje krošenj in krepitev stabilnosti ter pospeševanje kvalitete sestojev. Ukrepi nege mladja, gošče in letvenjaka so v večjem deležu vezani na odrasle sestoje in pomladitvene sečnje. Po sečnji je nujna tudi ta nega. Z nego želimo predvsem uravnavati zmes v korist jelke in povečevati delež listavcev.

Za krepitev funkcije biotske raznovrstnosti je predvidena le sadnja plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst (130 kos).

9.2.7 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 200

V RGR 200 je opredeljenih 24,45 ha (0,41 % vseh gozdov) varovalnih gozdov, ki so razglašeni z veljavno Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. list RS št. 88/05 z dne 4. 10. 2005, št. 56/0707, št. 29/09 z dne 14. 4. 2009, št. 29/09 z dne 14. 4. 2009, št. 91/10 z dne 15. 11. 2010, št. 1/13 z dne 4. 1. 2013, št. 39/15 z dne 5. 6. 2015. št. 191/20 z dne 16.12.202).

Med varovalne gozdove so uvrščeni na Otišju, v mislinjskem grabnu in v Gornjem ter Spodnjem Doliču. To so pretežno manj kakovostni sestoji, s poudarjeno varovalno in zaščitno vlogo in omejeno lesno proizvodno funkcijo. Prevladuje gozdnata krajina (52,56 %), gozdna krajina pa opredeljujeta 47,44 % površine.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V RGR 200 so na 1. stopnji poudarjene ekološke funkcije skoraj na celotni površini. Prisotne so vse funkcije, najbolj pomembna pa je funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, ki je opredeljena predvsem zaradi strmih naklonov, zemeljskih plazov in skalnih podorov. Poudarjena je tudi funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti v varovalnem gozdu na Otišju na 1. stopnji. Klimatska funkcija je samo na 3. st. Socialne funkcije so le na 3. st.

Med proizvodnimi je lesnoproizvodna funkcija večinoma opredeljena na 2. stopnji, ostale funkcije pa niso evidentirane.

V RGR 200 so usmeritve in ukrepi načrta GGE neposredno potrebni za območja Natura 2000 za površino 13,05 ha: POV SI5000006 Pohorje, POV SI3000270 Pohorje in POV SI3000224 Huda luknja. Na območju Nature se nahajata upravljavska cona: Cona A - Pohorje (kisloljubni smrekovi gozdovi), Cona B - Pohorje (bukovi gozdovi), Cona D - Pohorje (barjanski gozdovi), Cona E - Pohorje (vrstno bogata travišča) in Cona G - Pohorje.

Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Največji del RGR opredeljuje habitatni tip 91R0 Jugovzhodni evropski gozdovi rdečega bora za združbo Predalpsko dinarsko bazoljubno rdečeborovje. Habitatni tip 9110 Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi opredeljuje združbo Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico. Habitatni tip 91K0 Ilirski bukovi gozdovi opredeljuje združbi Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje in Osojno bukovje s kresničevjem. Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico se nahaja v habitatnem tipu 9410 Kisloljubni gozdovi smreke gorske do subalpinske ravni.

9.2.7.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 148/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
621	Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	1	10,29	42,1
782	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	6,61	27,0
803	Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	7	4,98	20,4
581	Osojno bukovje s kresničevjem	7	2,42	9,9
592	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje	5	0,15	0,6
	Skupaj	4,460	24,45	100,0

Varovalni gozdovi v RGR 200 niso izločeni na podlagi rastišča oziroma gozdnega rastiščnega tipa. Pojavlja se 5 GRT.V varovalnih gozdovih na področju Doliča prevladujejo Bazoljubna rdečeborovja, ki prehajajo v Osojna bukovja s kresničevjem. Pod grebenom Pohorja se mešata Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico in Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

V varovalnih gozdovih so zastopani samo debeljaki. Večino teh predstavljajo sestoji smreke in bora. Listavci so prisotni posamezno, prevladuje pa bukev. Na karbonatu v Doliču so presvetljeni debeljaki rdečega bora s posamično primesjo smreke in listavcev. Varovalni gozd pod grebenom Pohorja je debeljak bukve s primesjo smreke. V Glažuti je enomeren debeljak smreke s primesjo bukve in ostalih listavcev na strmem, deloma sklalovitem pobočju.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 149/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m³/ha	%
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%		
Iglavci	2,6	11,9	28,1	28,8	28,6	256,8	84,4	3,82	79,5
Listavci	5,1	33,9	34,0	17,0	10,0	47,4	15,6	0,98	20,5
Skupaj	3,0	15,3	29,1	26,9	25,7	304,2	100,0	4,80	100,0

Lesna zaloga je bila v varovalnih gozdovih ocenjena okularno in znaša 304,2 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci z 84,4 % deležem, velik pa je delež listavcev (15,6 %). Tudi v varovalnih gozdovih prevladuje debelo drevje (57,4 % s premerom nad 40 cm), kar sovпада s prevladujočo fazo debeljaka. Razporeditev lesne zaloge je pri listavcih bolj ugodna. Največji delež drevja je v II. in III. debelinskem razredu (67,9 %).

Prirastek je 4,80 m³/ha, delež listavcev je v prirastku višji (20,5 %) kot v lesni zalogi. Lesna zaloga se je glede na preteklo obdobje povečala (za 3,6 %), prirastek pa je padel za 19,2 %.

Najvišji je prirastek v III. debelinskem razredu pri iglavcih in v II. debelinskem razredu pri listavcih.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 150/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m³/ha	182,3	0,0	74,4	0,0	0,0	30,8	0,0	2,6	4,3	9,7
	%	60,1	0,0	24,4	0,0	0,0	10,1	0,0	0,8	1,4	3,2

Smreka predstavlja največji delež v lesni zalogi (60,1%). Na ekstremnih legah se pridruži še bor (24,4 %). Pomemben delež predstavljajo listavci, predvsem stara debela drevesa buke (10,1 %). Na globjih tleh plemeniti listavci (javor, jesen, lipa). Posamezno in v šopih se pojavljajo še beli gaber, črna jelša, vrba in mehki listavci. Listavci imajo pomembno vlogo kot stabilizatorji in talni melioratorji.

Varovalni gozdovi opravljajo varovalno funkcijo, zato je naravno pomlajevanje v teh gozdovih zelo pomembno. Evidentirano je 1,78 ha podmladka oziroma 7,0 % površine (tabela D-POM). V podmladku dosegajo listavci 14 % delež, prevladuje bukev (10 %) in plemeniti listavci (4 %) (tabela RF4).

Ohranjenost gozdov

V RGR 200 so gozdovi glede na rastiščne danosti pretežno še ohranjeni (73 %) močno spremenjenih je 27 % gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 151/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Debeljak	24,45					0,0	52,6	47,4	0,0	0,0	9,5	68,1	22,4
Skupaj	24,45												

Debeljaki, so pomankljivo negovani na 52,6 % površin in nenegovani na 47,4 %. Velik delež debeljakov ima rahel sestojni sklep (68,1%). Velik je tudi delež debeljakov s vrzelastim do pretrganim sklepom.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila ocenjena le 19 drevesom na 3 SVP. Po oceni je drevje dobre (68%), slabe kvalitete (26 %) in zadovoljive kvalitete (5 %). Najboljšo kvaliteto dosega bori, najslabšo pa plemeniti listavci. Ocena kvalitete zaradi majhnega števila podatkov ni povsem realna. Bolj kot kakovost je v varovalnih gozdovih za krepitev varovalne vloge gozda pomembna pestrost drevesnih vrst in raznomerna zgradba.

Poškodovanost sestojev

Nobeno drevo na teh treh ploskvah ni bilo poškodovano.

9.2.7.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek

V varovalnih gozdovih je bil v preteklem ureditvenem obdobju načrtovan najvišji možni posek 489 m³ (447 m³ iglavcev, 42 m³ listavcev), predvsem kot sanitarne sečnje za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Po uradni evidenci (**program xTi**) je bilo posekano 534 m³ (498 m³ iglavcev in 36 m³ listavcev). Posek izven gozda ni bil evidentiran. Realizacija poseka je presežena na račun iglavcev in znaša 109,2% (iglavci 111,44%, listavci 86,4%).

Gojitvena dela

Preglednica 152/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Vzdrževanje grmišč	ha	2,38	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	5,69	0,00	0,0

Načrtovana dela niso bila izvedena.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.7.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina varovalnih gozdov se je v različnih ureditvenih obdobjih spreminjala skladno z Uredbami o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15 191/20). Zadnja sprememba oziroma uskladitev po uredbi je bila v letu 2020. V zadnjem obdobju se je površina minimalno spremenila zaradi uskladitve varovalnih površin z ZKN (Zemljiškoknjižni načrt). V varovalnih gozdovih je proizvodna funkcija podrejena funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zato tudi gibanje gozdnih fondov ni rezultat intenzivnega načrtnega gospodarjenja.

Lesna zaloga se je v dvajset letih povečala. V zadnjem desetletju je narastla za 3,8 %. Delež listavcev v lesni zalogi se je v dvajsetih letih dvignil komaj za 21,5 %. V zadnjem desetletju pa se je zmanjšal.

Skupni prirastek se je v dvajsetih letih znižal iz 7,78 m³/ha na 4,8 m³/ha, dvignil pa se je pri listavcih (iz 0,78 m³/ha na 0,98 m³/ha). Tudi delež listavcev v prirastku se je v dvajsetih letih dvignil iz 10 % na 20 %.

Preglednica 153/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2014 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	25,61	185,0	39,0	224,0	7,00	0,78	7,78	4,66	0,04	4,70
2015	24,47	240,9	52,2	293,1	4,53	1,19	5,72	1,83	0,17	2,00
2025	24,45	256,8	47,4	304,1	3,82	0,98	4,80	2,27	0,31	2,58

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Preglednica 154/D-GFR2: Delež razvojnih faz v RGR

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	52,5	0,0	30,2	0,0	0,0	9,5	0,0	1,8	0,0	6,0
2015	67,0	0,0	15,1	0,0	0,0	11,5	0,0	1,7	1,5	3,2
2025	60,1	0,0	24,4	0,0	0,0	10,1	0,0	0,8	1,4	3,2

Delež smreke se je v dvajsetih letih dvignil iz 52,5 % na 61,1 %, v zadnjem desetletju pa je rahlo padel. Prav tako se je v zadnjem desetletju močno povečal delež bora. Delež listavcev se je v zadnjih 20 leti rahlo gibal okoli 15 % lesne zaloge.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 155/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model				Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina		
	ha	%	%	let	%	ha		%
Debeljak	24,45	100,0						
Skupaj	24,45	100,0						

V RGR so zastopani samo debeljaki smreke in bora s posamezno primesjo bukve. Za varovalne gozdove ni izdelanega modela razvojnih faz, ker so izločeni izključno zaradi funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

9.2.7.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

GOZDNOGOJITVENI CILJ - obdobje 10 let

Zgradba gozda: malopovršinsko raznodoben sestoji, ki se prepletajo s posamezno do šopasto raznomerno zgradbo sestojev in optimalno zagotavljajo varovanje gozdnih zemljišč in sestojev.

Drevesna sestava: naravna drevesna sestava, ki je prilagojena rastišču, s poudarkom na mehansko bolj odpornih vrstah z globokim koreninskim sistemom.

Gozdnogojitvene usmeritve

- ohranяти in pospeševati malopovršinsko raznodobno in raznomerno zgradbo gozdov;
- izvajati ukrepe, s katerimi se v največji meri krepí funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev; izvajati v glavnem sanitarni posek in redčenja z nizko intenziteto ter krepiti mehanska stabilnost sestojev;
- odstranjevati je potrebno stara in debela drevesa iglavcev ter listavcev za zagotavljanje stabilnosti sestojev; odstranitev je še posebej pomembna v varovalnih gozdovih ob prometnicah in naseljih, ki imajo poudarjeno zaščitno funkcijo (nad lokalno cesto Dolič - Vitanje); po izvedenih sečnjah je potrebno izvesti popolni gozdni red;
- na dostopnih predelih se načrtujejo in izvajajo tudi gojitvena dela, ki povečujejo stabilnost gozdnih sestojev in tal ter ustrezno mešanost drevesnih vrst;
- v sestojih, ki so bili poškodovani po naravnih ujmah, je potrebno odstraniti vsa poškodovana drevesa, ki ogrožajo stabilnost; kjer terenske razmere dopuščajo, spodbuditi naravno obnovo z obžetvijo naravnega podmladka;
- ukrepi za krepitev drugih funkcij gozdov, ki so tu poudarjene, morajo biti podrejeni varovalni vlogi gozdov; na ekološko ranljivih območjih je potrebno zagotavljati trajno pokritost z gozdnimi sestoji; prostorski posegi se izvajajo izjemoma, potrebna je presoja vplivov na okolje;
- na področjih, kjer je povečan dotok obiskovalcev zaradi rekreacijske in turistične funkcije (vrh Otiše) je potrebno omejiti gibanje obiskovalcev na urejene poti;
- na področjih s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti je potrebno načrtovati in izvajati tiste ukrepe za ohranjanje in izboljševanje stanja habitatov in habitatnih vrst, ki ne ogrožajo varovalne vloge;
- upoštevati iz poglavja 6.2.5 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom;
- v varovalnih gozdovih, kjer so tudi območja Natura 2000 in so evidentirane naravne vrednote, je potrebno usklajevati ukrepe ter upoštevati splošne in podrobnejše varstvene usmeritve iz poglavja 6.2.3 Usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- intenzivnost načrtovanih ukrepov v varovalnih gozdovih je potrebno opredeliti tudi z gozdnogojitvenimi načrti, še posebej na večfunkcionalnih območjih, kjer je potrebno upoštevati vse druge dejavnosti in omejitve.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

UKREPI

Možni posek

Preglednica 156/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	84,4	15,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m3/ha)	256,8	47,4	304,2
Prirastek (m3/ha)	3,82	0,98	4,80
Možni posek (m3/ha)	22,7	3,0	25,7
Možni posek (m3/ha/leto)	2,27	0,31	2,58
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	8,8	6,5	8,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	59,4	31,3	53,7
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 157/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	271					284	555	8,8	59,5
	%	48,8					51,2	100,0		
Listavci	m³	35					40	75	6,5	31,2
	%	46,7					53,3	100,0		
Skupaj	m³	306					324	630	8,5	53,7
	%	48,6					51,4	100,0		

V varovalnih gozdovih so v strukturi poseka v večjem obsegu (51,4 %) načrtovane sanitarne sečnje za krepitev varovalne vloge gozda. Ukrepi sečnje so načrtovani z intenziteto, ki zagotavlja predvsem krepitev mehanske stabilnosti..

Gojitvena dela

V varovalnih gozdovih ni načrtovanih gojitvenih del

Izločeni sta 2 ekocelici (3,79 ha) z ukrepi (predvsem sanitarnih sečenj) za krepitev varovalne vloge gozda.

9.2.8 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi s posebnim namenom - 210

RGR 210 zajema gozdni rezervata Ovčarjevo in Lovrenška jezera, s površino **232,50** ha gozdov oziroma 3,86 % vseh gozdov v enoti. Zajema osem odsekov, ki so vsi v državni lasti. Odsek 01032B leži pod črnim vrhom. Ostali rezervati pa ležijo v okolici in Lovrenških jezer. Gozdni rezervati so bili izločena na podlagi odredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. list RS št. 88/05 z dne 4. 10. 2005, št. 56/0707, št. 29/09 dne 14. 4. 2009, št. 29/09 z dne 14. 4. 2009, št. 91/10 z dne 15. 11. 2010, št. 1/13 z dne 4. 1. 2013, št. 39/15 z dne 5. 6. 2015, št. 191/20 z dne 16.12.2020). RGR spada v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. Glede na preteklo obdobje se je površina zmanjšala za 0,39 ha zaradi uskladitve mej na ZKN (Zemjiško knjižni načrt).

Celotno površino RGR opredeljuje gozdnata krajina.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V RGR 210 so na celotni površini opredeljene ekološke in socialne (11,51 ha) funkcije 1. stopnje poudarjenosti. Med ekološkimi je na celotni površini poudarjena funkcija ohranjanje biotske raznovrstnosti (redki gozdni ekosistemi). V manjšem obsegu je prisotna tudi funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev zaradi gozdnih združb. Med socialnimi funkcijami sta na celotni površini opredeljeni raziskovalna funkcija in funkcija varovanja naravnih vrednot. Druge ekološke in socialne funkcije 1. stopnje poudarjenosti niso prisotne. Tudi proizvodne funkcije na 1. stopnji v RGR niso opredeljene.

RGR 200 spada v posebno varstveno območje Natura 2000 POV SI5000006 Pohorje in POV SI3000270 Pohorje ter Cona G - Pohorje.

Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Največji del RGR opredeljuje habitatni tip 9410 Kisloljubni gozdovi smreke gorske do subalpinske ravni za združbo Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico. Na delu površin se nahajata združbi Barjansko smrekovje in Vegetacija visokih barij, ki ju opredeljuje habitatni tip 91D0 Barjanski gozdovi*. Na manjšem delu je evidentirana združba Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico, ki jo opredeljuje habitatni tip 9110 Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi.

Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

9.2.8.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 158/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
803	Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico	7	134,40	57,8
811	Barjansko smrekovje	1	76,44	32,9
812	Vegetacija visokih barij	1	14,71	6,3
782	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	6,95	3,0
	Skupaj	15,34	11,51	100,0

Prevladuje Zgornjegorsko smrekovje z gozdno bekico. Na področju visokih barij (Lovrenška jezera, Ribniško jezero) se pojavljata tipični združbi Barjansko smrekovje in Vegetacija visokih barij.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo raznodobni sestoji, med katerimi izstopajo debeljaki na 63,7 % površine. Velik delež predstavljajo tudi posamezno do šopasto raznomerni sestoji (28,6 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 159/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,0	12,1	25,1	25,6	34,2	393,8	92,1	5,78	89,3
Listavci	4,9	33,2	34,2	17,9	9,8	33,8	7,9	0,69	10,7
Skupaj	3,2	13,8	25,8	25,0	32,2	427,6	100,0	6,47	100,0

Skupna lesna zaloga v rezervatih je 427,6 m³/ha, prevladujejo pa iglavci z 92,1 % deležem. Največji delež lesne zaloge se nahaja v višjih debelinskih razredih (59,8 % drevja debelejšega od 40 cm). Pri listavcih pa prevladuje drevje II. in III. Debelinskega razreda (67,4 %). Prirastek v RGR je 6,47 m³/ha, delež listavcev pa je v prirastku višji (10,7%) kot v lesni zalogi (7,9 %). Pri iglavcih je prirastek najvišji v III. debelinskem razredu, pri listavcih pa v II. debelinskem razredu. V gozdnih rezervatih je zmerjenih 37 ploskev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 160/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko	m ³ /ha	393,2	0,0	0,0	0,0	0,6	29,4	0,0	3,0	0,0	1,4
stanje	%	92,0	0,0	0,0	0,0	0,1	6,9	0,0	0,7	0,0	0,3

Med iglavci prevladujeta smreka (92 %) v manjšini posamezno je tudi nekaj cemprina. Med listavci je najbolj zastopana bukev (6,9 %). Ostali listavci (hrast, gorski javor, veliki jesen) so zastopani v šopih ali posamezno. V rezervatu je precej podrtih debelejših dreves.

V podmladku, ki se pojavlja na 3,04 ha oziroma 2 % površin RGR, je le 5,0% listavcev. Med iglavci je v mladju prisotna le smreka (93%). Večji delež podmladka smreke nakazuje na presvetljenost sestojev. V sklenjenih delih je podmladka manj. Pri listavcih se pojavlja predvsem bukev. (D-POM).

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v RGR 210 so glede na naravne rastiščne danosti spremenjeni (100%).

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 161/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	14,46	0,0	92,9	7,1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	84,7	7,1	8,2
Drogovnjak	3,48	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	82,2	17,8	0,0	0,0
Debeljak	148,01					20,4	33,3	46,3	0,0	30,5	40,2	24,2	5,1
RAZNOMERNO (ps-šp)	66,55					0,0	14,3	85,7	0,0				
Skupaj	232,50												

Ocene zasnov, negovanosti in sklepa so odraz stanja sestojev, ki je prepuščeno naravnemu razvoju. Zasnove so v mladovju in drogovnjakih dobre. V drogovnjakih prevladuje tesen sklep. V mladovjih in debeljakih pa normalen. Sestoji so nenegovani, ker se v gozdnih rezervatih ne gospodari.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Preglednica 162/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	395	0,0	0,0	47,1	34,2	18,7
Skupaj listavci	32	0,0	3,1	40,6	50,0	6,3
Skupaj	427	0,0	0,2	46,6	35,4	17,8

Kakovost drevja je bila ocenjena na 37 SVP. Glede na vlogo, ki jo gozdovi opravljajo, je kakovost drevja drugotnega pomena, je pa večina dobre kakovosti (46,6 %).

Poškodovanost sestojev

Tudi poškodovanost je bila ocenjena na osnovi podatkov na 37 SVP. Ugotovljeno je, da so prisotne poškodbe, ki nastajajo kot posledica vremenskih ujm (podrta drevesa, odlomljene veje, sušice). Poškodovanost je ocenjena pri vejah (1,5 %) ter deblo in koreniki (1,5 %). Prisotna so tudi stoječa odmirajoča drevesa ter odmrli stoječa in padla drevesa.

9.2.8.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Posek v rezervatih v preteklem ureditvenem obdobju ni bil načrtovan in se tudi ne načrtuje. Po uradni evidenci (program xTi) v RGR 210 ni evidentiranega poseka v preteklem obdobju. V sklopu izvajanja projektov se je posegalo na negozdne površine za čiščenje planj. Ugotavlja se, da je neustrezna površinska omejitev rezervata na izključno gozdne površine. Omejitev ne zagotavlja uravnavanja procesov v prehodni coni (zaraščanje) in omogoča ukrepanje za druge interese (vzpostavitev travišč in posledično možnost paše) na mejo zavarovanih območij. Problem je posebej poudarjen v delu rezervata Lovrenška jezera.

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 163/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	186,48	375,0	56,8	431,8	6,97	1,07	8,05	0,00	0,00	0,00
2015	232,89	356,7	35,7	392,4	6,50	0,80	7,30	0,00	0,00	0,00
2025	232,50	393,8	33,8	427,6	5,78	0,69	6,47	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V rezervatih se ne gospodari, zato tudi letni posek ni načrtovan

Površina gozdnih rezervatov je v skladu z zadnjo Urdebo, manjše odstopanje je zaradi (0,39 ha) zaradi uskladitve parcel na ZKN (Zemljiški knjižni načrt). Lesna zaloga je ocenjena

Preglednica 164/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	86,8	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	1,2	0,0	0,0
2015	90,8	0,0	0,0	0,0	0,1	7,9	0,0	0,9	0,0	0,3
2025	92,0	0,0	0,0	0,0	0,1	6,9	0,0	0,7	0,0	0,3

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 165/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	14,46	6,2					
Drogovnjak	3,48	1,5					
Debeljak	148,01	63,7					
RAZNOMERNO (ps-šp)	66,55	28,6					
Skupaj	232,50	100,0					

Za gozdove s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, nimamo izdelanega modela razvojnih faz, zato primerjave med dejanskim in modelnim stanjem ne delamo.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.2.8.3 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj (za obdobje 10-ih let)

- ohranjanje naravnega (obstoječega) stanja in spremljanje naravnega razvoja gozdne vegetacije, predvsem njene pogojenosti z mikoreliefnim spreminjanjem rastiščnih razmer.

Gozdnogojitvene usmeritve

- gozdne sestoje prepustiti naravnemu razvoju in naravnim procesom zaraščanja;
- smiselno je izvesti ponovne meritve na izločenem raziskovalnem objektu,
- v rezervatu se ne izvajajo sečnje in gozdnogojitveni ukrepi; izjema so ukrepi potrebni za prehodnost poti in postavitve informacijskih tabel;
- v primeru večjih naravnih ujm, napadov podlubnikov ali drugih kalamitet, je potrebno procese omejiti na površino rezervata (poostri nadzor in varovalna dela v zaščitnem pasu in okolici); ukrepati je možno le v primeru požara;
- zagotoviti označitev in vzdrževanje označb mej rezervatov;
- potrebno je letno spremljanje stanja gozdov v rezervatu in ažurno vodenje kronike;
- upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2 Usmeritve za gozdne rezervate.

Možni posek

Možni posek se v skladu s stopnjo rezervatnega varstva ne načrtuje.

Gojitvena dela

V skladu z veljavnim režimom gospodarjenja v navedenem rezervatu večji posegi, razen vzdrževanja prehodnosti, niso možni.

10 LITERATURA

- Gozdnogospodarski načrt GGO Slovenj Gradec (2011 – 2020).
- Gozdnogospodarski načrt GGO Slovenj Gradec (2021 – 2030).
- Gozdnogospodarski načrti GGE Mislinja (1963– 2024).
- Gozdarska kronika KE Radlje.
- ZGS. 2024. Informacijska baza Zavoda za gozdove Slovenije: Baza prostorskih podatkov. 2024. Evidenca gozdnih cest, Šifrant gozdnih rastiščnih tipov, Šifrant rastiščno gojitvenih razredov.
- ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.
- Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Ur.l. RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14 - ZON-C in 31/18.
- Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg.
- ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Ur.list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mislinja (2025 - 2034), september 2024, Maribor, Zavod RS za varstvo narave – OE Maribor.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, 2020. Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Mislinja, februar 2024. Maribor, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino – OE MB.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Februar 2020. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.
- ARSO, 2016. <http://meteo.arso.gov.si/>.
- Pleničar, M., Ogorelec, B. & Novak, M. 2009. Geologija Slovenije. Geološki zavod Slovenije, Ljubljana, 612 str..
- Spletna stran Statističnega urada RS.
- Spletna stran. Seznam gozdnih semenskih sestojev, Gozdarski inštitut Slovenije.
- Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Ljubljana. Gozdni rastiščni tipi Slovenije. Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Zavod za gozdove Slovenije: 575 str..
- Marinšek A., Banij V., Kutnar L., Jamnik Z., Medved L., Vuzenica, Vuhred, Hudi kot, 15. junij 2023. Vegetacijske in talne razmere v izbranih gozdovih GGE Mislinja, delavnica Javne gozdarske službe in projektov Life-IP Natura. SI ter Pohorka na OE ZGS Slovenj Gradec.
- Uredba o habitatnih tipih, 2003. Ur. l. RS, št. 22/2003.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15 191/20.
- Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest. 1994. Ur. l. RS, št. 38/94, 20/95, 42/98, 12/99, 25/02, 35/03, 31/05, 9/06, 32/07, 36/09, 103/10, 35/12, 101/13 – ZDavNepr, 22/14 – odl. US in 42/15.
- Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine. 2011, Ljubljana; ZVKDS.
- Navodila za posodobitev obstoječih podatkov o funkcijah gozdov za potrebe obnove GGN GGO 2021 – 2030, Interna navodila. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana 2021.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja. Uradni list RS, št. 25/09.

LITERATURA

- Zakon o ohranjanju narave. 2004. Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B, 46/14, 21/18 - ZNOrg 31/18, 82/20 z dne 4. junija 2020.

11 NAČRT SO IZDELALI

Terenska ureditvena dela so v letu 2024 opravili:

Popis stanja gozdov v GGE, načrtovanje in usklajevanje ukrepov v osnovnih ureditvenih enotah:

Janez Golob, mag. inž. gozd.
Zdenka JAMNIK, univ. dipl. inž. gozd.
Ljudmila MEDVED, univ. dipl. inž. gozd.
Suzana Podvinšek, mag. inž. gozd.
Miha Mrakič, dipl. inž. gozd.
Veronika Valentar, univ. dipl. inž. gozd.
Uroš Mrmolja, univ. dipl. inž. gozd.
Areh Primož, dipl. inž. gozd., mag. ekon. nar. virov
Matjaž Konečnik, inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah, vnos in priprava podatkov:

Janez GOLOB, mag. inž. gozd.
Suzana Podvinšek, mag. inž. gozd

Inventarizacija in valorizacija funkcij gozdov:

Janez GOLOB, mag. inž. gozd

Baze atributnih podatkov in računalniške obdelave:

Ivan ŠTORNIK, univ. dipl. inž. gozd.
Janez GOLOB, mag. inž. gozd

Baze prostorskih podatkov in izrisi tematskih kart:

Janez GOLOB, mag. inž. gozd.

Analize in usmeritve za posamezna strokovna poglavja so pripravili:

Simona Oto, univ. dipl. inž. gozd. – odsek za ukrepe v gozdovih
Ljudmila Medved, univ. dipl. inž. gozd - odsek za načrtovanje razvoja gozdov
Miha Mrakič, dipl. inž. gozd – odsek za načrtovanje razvoja gozdov
Janez Golob, mag. inž. gozd. – odsek za načrtovanje razvoja gozdov
Zdenka JAMNIK, univ. dipl. inž. gozd. – odsek za načrtovanje razvoja gozdov

Koordinator pri izvajanju del in odgovorni nosilec izdelave gozdnogospodarskega načrta:

Janez GOLOB, mag. inž. gozd. – odsek za načrtovanje razvoja gozdov

NAČRT SO IZDELALI

Odgovorni nosilec izdelave gozdnogospodarskega načrta:
Janez GOLOB, mag. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:
Ljudmila MEDVED, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja območne enote Slovenj Gradec:
Branislav GRADIŠNIK, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:
Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.

Osnutek GGN GGE Mislinja (2025 – 2034)
ZGS Območna enota Slovenj Gradec

Slovenj Gradec, maj 2025

12 PRILOGE

Priloge v načrtu

- Tabelarni pregledi za GGE (E1), RGR (E2) in oblike lastništev (E3)
- Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih
- Seznam tarif po odsekih
- Seznam gozdnih cest

Ločene priloge

Kartni del:

- Pregledna karta GGE Mislinja
- Karta tipov drevesne sestave gozdov
- Karta rastišč
- Karta kategorij gozdov
- Karta rastiščnogojitvenih razredov
- Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst
- Karta funkcij gozdov
- Karta ukrepov
- Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del
- Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila
- Karta požarne ogroženosti gozdov

Prostorski del:

- Stanje in razvoj gozdnih površin
- Večfunkcionalna območja - brez konfliktov
- Večfunkcionalna območja - možni konflikti
- Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi
- Območja varovalnih gozdov
- Območja pomembna za ohranitev prostoživečih živali
- Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti
- Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah
- Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda
- Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Obrazec E4

12.1 Priloge v načrtu

Tabelarni pregledi za GGE, RGR in oblike lastništev

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	3.256,02	2.760,84	0,00	6.016,86
Delež (%)	54,11	45,89	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
00063-Zmerno kisloljubna bukovja	1.370,67	397,8	66,8	464,6	8,97	2,05	11,02	20,5	20,2	20,5	86,3
00081-Zasmrečena zgornjegorska bukov	2.402,48	436,1	49,3	485,4	8,88	1,25	10,12	20,2	17,4	19,9	95,6
00111-Gozdovi iglavcev na rastiščih	214,12	329,0	53,4	382,5	6,63	1,45	8,08	17,9	12,9	17,2	81,5
00140-Bazoljubna rdečeborovja	88,92	296,6	27,8	324,4	4,83	0,78	5,61	13,0	12,4	12,9	74,8
00160-Zgornjegorska smrekovja na sil	1.370,04	407,4	19,7	427,1	6,61	0,39	7,00	18,6	18,2	18,6	113,4
00162-Jelovja na revnejših rastiščih	313,68	445,6	43,0	488,6	9,98	1,19	11,17	23,9	23,1	23,8	104,1
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	5.759,91	414,5	45,9	460,5	8,27	1,23	9,51	20,0	18,5	19,8	96,1
00210-Gozdni rezervati	232,50	393,8	33,8	427,6	5,78	0,69	6,47	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	232,50	393,8	33,8	427,6	5,78	0,69	6,47	0,0	0,0	0,0	0,0
00200-Varovalni gozdovi	24,45	256,8	47,4	304,1	3,82	0,98	4,80	8,8	6,5	8,5	53,7
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	24,45	256,8	47,4	304,1	3,82	0,98	4,80	8,8	6,5	8,5	53,7
Skupaj vsi gozdovi	6.016,86	413,1	45,5	458,6	8,16	1,21	9,37	19,2	17,9	19,1	93,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	346,18	5,8						
Drogovnjak	469,47	7,8	18,74	4,0	36,9	56,7	6,4	0,0
Debeljak	4.010,63	66,6	233,06	5,8	22,5	75,3	2,2	0,0
Sestoj v obnovi	1.093,91	18,2	520,11	47,5	33,5	62,0	4,2	0,3
RAZNOMERNO (ps-šp)	96,67	1,6	5,23	5,4	18,9	30,4	50,7	0,0
Skupaj	6.016,86	100,0	777,14	12,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	346,18	16,2	57,9	24,2	1,7	30,5	50,2	19,3	0,0	6,3	33,8	29,1	30,8
Drogovnjak	469,47	34,0	57,9	7,0	1,1	18,8	63,7	16,9	0,6	56,1	33,5	7,9	2,5
Debeljak	4.010,63					50,1	45,9	4,0	0,0	8,6	62,5	27,2	1,7
Sestoj v obnovi	1.093,91					42,8	54,0	3,2	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (ps-šp)	96,67					3,4	18,5	78,1	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	6.016,86												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,7	13,1	21,6	28,0	32,6	84,5	387,3
Jelka	6,0	13,4	18,5	26,7	35,4	1,9	8,6
Bor	4,8	13,4	20,8	27,9	33,1	3,0	13,9
Macesen	4,1	11,2	19,8	29,1	35,8	0,7	3,2
Ostali igl.	4,8	12,7	17,9	25,2	39,4	0,0	0,1
Bukev	8,9	23,0	24,1	21,6	22,4	8,2	37,5
Hrast	8,6	25,0	23,6	22,2	20,6	0,0	0,2
Pl. Ist.	10,0	23,1	24,4	21,4	21,1	1,4	6,4
Dr. tr. Ist.	6,8	25,4	26,5	22,3	19,0	0,0	0,1
Meh. Ist.	15,9	22,1	26,8	18,9	16,3	0,3	1,4
Iglavci	4,7	13,1	21,5	27,9	32,8	90,1	413,1
Listavci	9,3	23,0	24,1	21,5	22,1	9,9	45,5
Skupaj	5,2	14,1	21,8	27,3	31,6	100,0	458,6

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,8	13,1	21,5	28,0	32,6	84,4	388,0
Jelka	6,0	13,4	18,5	26,7	35,4	1,9	9,0
Bor	4,8	13,4	20,7	27,8	33,3	3,1	14,2
Macesen	4,1	11,2	19,8	29,1	35,8	0,7	3,4
Ostali igl.	5,1	12,8	18,9	27,6	35,6	0,0	0,1
Bukev	9,1	22,6	23,7	21,7	22,9	8,2	37,8
Hrast	8,6	25,0	23,6	22,2	20,6	0,0	0,2
Pl. Ist.	10,1	22,9	24,1	21,5	21,4	1,4	6,6
Dr. tr. Ist.	7,3	21,8	23,1	24,7	23,1	0,0	0,0
Meh. Ist.	16,9	22,1	25,9	18,1	17,0	0,3	1,3
Iglavci	4,8	13,1	21,4	28,0	32,7	90,0	414,5
Listavci	9,4	22,6	23,9	21,6	22,5	10,0	45,9
Skupaj	5,3	14,1	21,6	27,4	31,6	100,0	460,5

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,14	1,74	1,90	1,88	1,50	87,1	8,16
Listavci	0,26	0,37	0,27	0,18	0,13	12,9	1,21
Skupaj	1,40	2,11	2,17	2,06	1,63	100,0	9,37

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,19	1,81	1,98	1,96	1,57	87,1	8,51
Listavci	0,27	0,38	0,28	0,19	0,13	12,9	1,26
Skupaj	1,46	2,19	2,26	2,15	1,70	100,0	9,77

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	477.644	19,2											
Listavci	49.007	17,9											
Skupaj	526.651	19,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,69	3,69											
Priprava tal	ha	13,96	13,96											
Sadnja	ha	41,67	41,67											
Setev	ha	3,82	3,82											
Obžetev	ha	45,94	133,89											
Nega mladja	ha	267,49	267,49											
Nega gošče	ha	218,78	218,78											
Nega letvenjaka	ha	104,75	104,75											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	185,02	185,02											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	2.758,00	2.758,00											
Zaščita z ograjo	m	3.065,00	3.065,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	3,57	14,28											
Vzdrževanje travinj	ha	4,11	19,04											
Vzdrževanje vodnih površin	dni	102,00	399,00											
Sadnja plodonosnega drevja	dni	130,04	130,04											
Ostala varstvena dela	dni	5,76	5,76											

Preglednica/D-DV: Delež drevesnih vrst po LZ (ni obvezna za načrt)

Drevesna vrsta	m³/ha	Delež %
Smreka	387,33	84,47
Jelka	8,58	1,87
Rdeči bor	13,86	3,02
Macesen	3,21	0,70
Duglazija	0,09	0,02
Bukev	37,49	8,18
Graden	0,15	0,03
Gorski javor	4,72	1,03
Veliki jesen	1,65	0,36
Gorski brest	0,03	0,01
Beli gaber	0,03	0,01
Mehki listavci	0,30	0,07
Trepetlika	0,05	0,01
Topoli	0,04	0,01
Črna jelša	0,51	0,11
Siva jelša	0,10	0,02
Breza	0,13	0,03
Jerebika	0,22	0,05
Skupaj:	458,49	100,00

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Zmerno kisloljubna bukovja - 00063

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.213,84	156,83	0,00	1.370,67
Delež (%)	88,6	11,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,6	14,6	20,6	26,8	32,4	80,0	371,8
Jelka	6,3	14,8	19,7	26,1	33,1	2,1	9,5
Bor	4,9	13,6	21,1	27,7	32,7	3,1	14,4
Macesen	5,3	13,6	20,3	27,0	33,8	0,4	1,8
Ostali igl.	6,1	14,2	18,1	25,7	35,9	0,1	0,3
Bukev	10,2	23,0	24,3	22,2	20,3	10,8	50,4
Hrast	10,2	23,7	23,9	22,0	20,2	0,0	0,1
Pl. Ist.	11,2	22,6	24,5	21,7	20,0	2,9	13,6
Dr. tr. Ist.	6,6	25,3	22,7	24,6	20,8	0,0	0,1
Meh. Ist.	17,4	20,2	25,6	18,9	17,9	0,6	2,7
Iglavci	5,6	14,6	20,6	26,8	32,4	85,6	397,8
Listavci	10,7	22,8	24,4	22,0	20,1	14,4	66,8
Skupaj	6,3	15,8	21,1	26,1	30,7	100,0	464,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,34	2,04	2,00	1,97	1,63	81,4	8,97
Listavci	0,44	0,59	0,46	0,33	0,22	18,6	2,05
Skupaj	1,78	2,63	2,46	2,30	1,85	100,0	11,02

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	431,45	31,5	939,22	68,5	0,00	0,0	0,00	0,0	1.370,67	100,0
Skupaj vsi gozdovi	431,45	31,5	939,22	68,5	0,00	0,0	0,00	0,0	1.370,67	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	8,1	3,7	11,8	10,8	4,2	15,0	18,9	7,9	26,8	12,0
30 - 49 cm	1,1	0,7	1,8	0,9	0,7	1,6	2,0	1,4	3,4	6,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,7
Skupaj	9,2	4,4	13,6	11,9	4,9	16,8	21,1	9,3	30,4	19,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	84,31	6,2						
Drogovnjak	124,52	9,1	3,64	2,9	44,0	56,0	0,0	0,0
Debeljak	819,64	59,7	70,01	8,5	25,5	71,7	2,8	0,0
Sestoj v obnovi	341,51	24,9	156,03	45,7	24,7	68,3	7,0	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	0,69	0,1	0,10	14,5	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	1.370,67	100,0	229,78	16,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	151,83	17,08	0,73	0,02	0,00	42,73	0,00	13,42	0,01	3,96	229,78
%	11,80	1,33	0,06	0,00	0,00	3,32	0,00	1,04	0,00	0,31	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	771	0,6	11,2	85,6	2,5	0,1
Jelka	12	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	31	0,0	29,0	67,8	3,2	0,0
Macesen	6	16,7	66,6	16,7	0,0	0,0
Bukev	89	0,0	9,0	66,3	21,3	3,4
Hrast	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Pl. Ist.	33	0,0	24,2	57,6	18,2	0,0
Dr. tr. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. Ist.	11	0,0	0,0	36,4	45,4	18,2
Skupaj iglavci	820	0,7	12,1	84,7	2,4	0,1
Skupaj listavci	138	0,0	11,6	60,9	23,9	3,6
Skupaj	958	0,6	12,0	81,3	5,5	0,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,5
Veje	1,6
Osutost	0,0
Skupaj	5,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	96.809	74.098	76,5	64,9
LISTAVCI	17.440	7.605	43,6	6,7
Skupaj	114.249	81.703	71,5	71,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	87,1	14,7	11,7
Jelka	1,8	12,5	0,2
Bor	1,3	5,4	0,2
Macesen	0,4	12,2	0,1
Ostali igl.	0,1	15,0	0,0
Bukev	7,0	8,8	0,9
Hrast	0,3	55,7	0,0
Pl. Ist.	1,7	6,8	0,2
Dr. tr. Ist.	0,0	78,1	0,0
Meh. Ist.	0,3	12,1	0,0
Skupaj iglavci	90,7	14,3	12,2
Skupaj listavci	9,3	8,6	1,3
Skupaj	100,0	13,5	13,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	3,4	5,2	7,8	14,1	27,3	14,3	56,0
Listavci	1,9	4,6	8,0	12,3	15,8	8,6	5,7
Skupaj	3,0	5,1	7,8	13,9	26,2	13,5	61,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	77,8	2,5	4,5	0,5	0,1	10,6	0,1	3,7	0,0	0,2
2015	79,5	2,0	3,3	0,5	0,1	10,7	0,1	3,4	0,0	0,4
2025	80,0	2,1	3,1	0,4	0,1	10,8	0,0	2,9	0,0	0,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	112.429	20,6											
Listavci	18.477	20,2											
Skupaj	130.906	20,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,66	1,66											
Priprava tal	ha	1,44	1,44											
Sadnja	ha	7,81	7,81											
Obžetev	ha	9,54	27,66											
Nega mladja	ha	72,25	72,25											
Nega gošče	ha	80,14	80,14											
Nega letvenjaka	ha	31,22	31,22											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	61,58	61,58											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	555,00	555,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	2,49	9,96											
Vzdrževanje travinj	ha	0,50	2,00											
Sadnja plodonosnega drevja	dni	76,40	76,40											
Ostala varstvena dela	dni	3,84	3,84											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m³/ha	Delež %
Smreka	371,79	80,02
Jelka	9,54	2,05
Rdeči bor	14,37	3,09
Macesen	1,79	0,39
Duglazija	0,32	0,07
Bukev	50,41	10,85
Graden	0,08	0,02
Kostanj	0,06	0,01
Gorski javor	8,56	1,84
Veliki jesen	4,97	1,07
Mehki listavci	0,71	0,15
Trepetlika	0,21	0,05
Topoli	0,17	0,04
Črna jelša	0,96	0,21
Siva jelša	0,17	0,04
Breza	0,41	0,09
Jerebika	0,04	0,01
Skupaj:	464,56	100,00

Rastičnogojitveni razred: Zasmrečena zgornjegorska bukovja na silikatni kamnini - 00081

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.211,46	1.191,02	0,00	2.402,48
Delež (%)	50,4	49,6	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,4	11,2	18,6	28,8	37,0	84,6	410,1
Jelka	4,8	11,2	17,7	27,8	38,5	2,3	11,1
Bor	4,6	11,3	18,1	28,2	37,8	1,8	8,9
Macesen	3,7	10,3	18,8	29,5	37,7	1,2	6,0
Ostali igl.	2,3	8,0	20,6	32,7	36,4	0,0	0,1
Bukev	8,8	21,3	23,1	21,1	25,7	9,0	43,8
Hrast	14,9	33,7	23,0	9,5	18,9	0,0	0,0
Pl. lst.	9,2	22,7	23,3	20,4	24,4	1,0	5,0
Dr. tr. lst.	9,1	16,2	24,2	24,2	26,3	0,0	0,0
Meh. lst.	12,9	32,3	23,5	15,0	16,3	0,1	0,5
Iglavci	4,4	11,2	18,5	28,8	37,1	89,8	436,1
Listavci	8,9	21,6	23,1	21,0	25,4	10,2	49,3
Skupaj	4,8	12,2	19,0	28,0	36,0	100,0	485,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,11	1,65	1,91	2,25	1,96	87,7	8,88
Listavci	0,27	0,37	0,27	0,19	0,15	12,3	1,25
Skupaj	1,38	2,02	2,18	2,44	2,11	100,0	10,13

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	344,31	14,3	1.472,00	61,3	586,17	24,4	0,00	0,0	2.402,48	100,0
Skupaj vsi gozdovi	344,31	14,3	1.472,00	61,3	586,17	24,4	0,00	0,0	2.402,48	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	11,0	1,8	12,8	10,9	1,0	11,9	21,9	2,8	24,7	10,7
30 - 49 cm	3,7	0,2	3,9	1,0	0,2	1,2	4,7	0,4	5,1	9,5
50 in več cm	0,5	0,1	0,6	0,4	0,1	0,5	0,9	0,2	1,1	4,2
Skupaj	15,2	2,1	17,3	12,3	1,3	13,6	27,5	3,4	30,9	24,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	166,61	6,9						
Drogovnjak	218,08	9,1	13,46	6,2	33,7	60,8	5,5	0,0
Debeljak	1.563,15	65,1	85,24	5,5	26,1	73,6	0,3	0,0
Sestoj v obnovi	439,29	18,3	199,07	45,3	38,1	57,1	4,0	0,8
RAZNOMERNO (ps-šp)	15,35	0,6	2,81	18,3	0,0	11,4	88,6	0,0
Skupaj	2.402,48	100,0	300,58	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	210,48	17,77	0,37	0,97	0,00	57,50	0,00	6,39	0,00	7,10	300,58
%	9,41	0,79	0,02	0,04	0,00	2,57	0,00	0,29	0,00	0,32	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	1.546	0,5	8,8	86,4	3,8	0,5
Jelka	50	0,0	8,0	90,0	2,0	0,0
Bor	27	0,0	3,7	74,1	22,2	0,0
Macesen	21	4,8	28,6	66,6	0,0	0,0
Bukev	154	1,9	11,0	67,7	17,5	1,9
Pl. Ist.	36	0,0	16,7	63,8	16,7	2,8
Meh. Ist.	3	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	1.644	0,5	8,9	86,1	4,0	0,5
Skupaj listavci	193	1,6	11,9	65,7	18,7	2,1
Skupaj	1.837	0,7	9,3	83,8	5,5	0,7

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,6
Veje	1,3
Osutost	0,0
Skupaj	6,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	173.875	138.976	79,9	72,8
LISTAVCI	17.154	6.568	38,3	3,4
Skupaj	191.029	145.544	76,2	76,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	93,0	14,8	12,6
Jelka	0,8	5,4	0,1
Bor	0,8	5,4	0,1
Macesen	0,9	7,2	0,1
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	3,8	6,6	0,5
Hrast	0,0	7,4	0,0
Pl. Ist.	0,6	8,0	0,1
Dr. tr. Ist.	0,0	21,7	0,0
Meh. Ist.	0,1	7,5	0,0
Skupaj iglavci	95,5	14,3	13,0
Skupaj listavci	4,5	6,8	0,6
Skupaj	100,0	13,6	13,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,5	8,2	9,7	13,6	22,5	14,3	58,6
Listavci	3,0	4,8	6,8	8,4	9,5	6,8	2,8
Skupaj	4,2	7,7	9,4	13,3	21,8	13,6	61,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	85,8	1,9	1,7	1,6	0,0	7,3	0,1	1,5	0,0	0,1
2015	85,1	2,1	2,0	1,7	0,0	7,9	0,0	1,1	0,0	0,1
2025	84,6	2,3	1,8	1,2	0,0	9,0	0,0	1,0	0,0	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	214.690	20,5											
Listavci	20.959	17,7											
Skupaj	235.649	20,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	2,03	2,03											
Priprava tal	ha	6,15	6,15											
Sadnja	ha	19,34	19,34											
Obžetev	ha	21,37	62,35											
Nega mladja	ha	95,59	95,59											
Nega gošče	ha	83,98	83,98											
Nega letvenjaka	ha	48,11	48,11											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	89,06	89,06											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.246,00	1.246,00											
Zaščita z ograjo	m	3.065,00	3.065,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	0,80	3,20											
Vzdrževanje travinj	ha	2,28	11,72											
Ostala varstvena dela	dni	1,92	1,92											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m³/ha	Delež %
Smreka	410,05	84,46
Jelka	11,07	2,28
Rdeči bor	8,89	1,83
Macesen	6,04	1,24
Duglazija	0,04	0,01
Ostali iglavci	0,04	0,01
Bukev	43,77	9,02
Graden	0,03	0,01
Gorski javor	4,17	0,86
Veliki jesen	0,77	0,16
Gorski brest	0,03	0,01
Drugi trdi listavci	0,03	0,01
Mehki listavci	0,16	0,03
Črna jelša	0,11	0,02
Siva jelša	0,14	0,03
Breza	0,04	0,01
Jerebika	0,05	0,01
Skupaj:	485,43	100,00

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij - 00111*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	211,41	2,71	0,00	214,12
Delež (%)	98,7	1,3	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,7	13,5	21,0	27,7	33,1	63,9	244,4
Jelka	8,9	17,3	18,2	23,7	31,9	1,1	4,4
Bor	5,5	15,3	21,6	27,1	30,5	21,0	80,2
Macesen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	8,6	23,2	24,8	22,4	21,0	10,3	39,2
Hrast	6,8	24,4	24,8	23,0	21,0	0,2	0,7
Pl. lst.	8,9	23,3	24,5	22,4	20,9	2,9	11,1
Dr. tr. lst.	3,4	28,6	20,4	27,2	20,4	0,0	0,1
Meh. lst.	8,7	23,6	24,6	22,5	20,6	0,6	2,2
Iglavci	5,0	14,0	21,1	27,5	32,4	86,0	329,0
Listavci	8,7	23,3	24,7	22,4	20,9	14,0	53,4
Skupaj	5,5	15,3	21,6	26,8	30,8	100,0	382,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,86	1,44	1,54	1,54	1,25	82,0	6,63
Listavci	0,29	0,45	0,33	0,23	0,14	18,0	1,45
Skupaj	1,15	1,89	1,87	1,77	1,39	100,0	8,08

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	120,80	56,4	93,32	43,6	0,00	0,0	0,00	0,0	214,12	100,0
Skupaj vsi gozdovi	120,80	56,4	93,32	43,6	0,00	0,0	0,00	0,0	214,12	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	15,8	5,3	21,1	21,1	5,3	26,4	36,9	10,6	47,5	18,8
30 - 49 cm	1,1	0,0	1,1	5,3	1,1	6,4	6,4	1,1	7,5	11,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	16,9	5,3	22,2	26,4	6,4	32,8	43,3	11,7	55,0	30,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	10,52	4,9						
Drogovnjak	6,70	3,1	0,19	2,8	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	162,73	76,0	12,48	7,7	38,6	61,4	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	31,63	14,8	13,97	44,2	25,1	74,9	0,0	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	2,54	1,2	0,20	7,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	214,12	100,0	26,84	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	15,89	2,61	0,25	0,00	0,00	3,08	0,22	4,46	0,00	0,33	26,84
%	7,80	1,28	0,12	0,00	0,00	1,51	0,11	2,19	0,00	0,16	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	84	0,0	1,2	92,8	6,0	0,0
Jelka	6	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	26	0,0	11,5	77,0	11,5	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	19	0,0	5,3	68,4	26,3	0,0
Hrast	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Pl. Ist.	10	0,0	0,0	60,0	40,0	0,0
Skupaj iglavci	117	0,0	3,4	89,8	6,8	0,0
Skupaj listavci	32	0,0	3,1	65,6	31,3	0,0
Skupaj	149	0,0	3,4	84,5	12,1	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,3
Veje	2,0
Osutost	0,0
Skupaj	2,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	10.329	8.286	80,2	68,2
LISTAVCI	1.814	822	45,3	6,8
Skupaj	12.143	9.108	75,0	75,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	83,3	15,3	9,7
Jelka	1,0	15,4	0,1
Bor	6,5	3,8	0,8
Macesen	0,1	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	7,2	7,2	0,8
Hrast	0,0	1,8	0,0
Pl. Ist.	1,6	4,7	0,2
Dr. tr. Ist.	0,2	62,5	0,0
Meh. Ist.	0,1	5,6	0,0
Skupaj iglavci	91,0	12,6	10,6
Skupaj listavci	9,0	6,6	1,1
Skupaj	100,0	11,7	11,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,7	8,2	11,2	13,9	16,6	12,6	38,5
Listavci	3,3	4,0	8,2	6,8	9,5	6,6	3,8
Skupaj	4,3	7,2	10,8	12,9	15,8	11,7	42,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	55,2	1,5	29,1	0,0	0,0	7,2	0,0	7,0	0,0	0,0
2015	63,5	0,7	19,9	0,0	0,0	11,6	0,1	3,9	0,0	0,3
2025	63,9	1,1	21,0	0,0	0,0	10,3	0,2	2,9	0,0	0,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	12.625	17,9											
Listavci	1.477	12,9											
Skupaj	14.102	17,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano dejan. s ponov.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Priprava tal	ha	1,95	1,95										
Sadnja	ha	1,95	1,95										
Obžetev	ha	0,40	1,20										
Nega mladja	ha	10,36	10,36										
Nega gošče	ha	5,37	5,37										
Nega letvenjaka	ha	3,55	3,55										
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,57	4,57										
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	37,00	37,00										
Sadnja plodonosnega drevja	dni	22,76	22,76										

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	244,45	63,91
Jelka	4,37	1,14
Rdeči bor	80,23	20,98
Bukev	39,24	10,26
Graden	0,70	0,18
Gorski javor	9,32	2,44
Veliki jesen	1,81	0,47
Beli gaber	0,14	0,04
Mehki listavci	1,12	0,29
Črna jelša	0,85	0,22
Siva jelša	0,27	0,07
Skupaj:	382,50	100,00

Rastičnogojitveni razred: Bazoljubna rdečeborovja - 00140*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	88,92	0,00	0,00	88,92
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,8	12,9	22,1	28,9	32,3	35,2	114,2
Jelka	53,5	0,0	0,0	0,0	46,5	0,0	0,0
Bor	4,1	13,4	22,3	28,7	31,5	56,2	182,3
Macesen	33,5	41,3	16,8	8,4	0,0	0,0	0,1
Bukev	8,7	23,1	25,0	22,2	21,0	6,2	20,2
Pl. Ist.	10,3	22,7	24,4	21,9	20,7	1,5	4,9
Meh. Ist.	27,4	16,7	26,8	15,0	14,1	0,9	2,8
Iglavci	4,0	13,2	22,2	28,8	31,8	91,4	296,6
Listavci	10,9	22,4	25,1	21,4	20,2	8,6	27,8
Skupaj	4,6	14,0	22,5	28,1	30,8	100,0	324,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,49	1,00	1,20	1,21	0,93	86,1	4,83
Listavci	0,19	0,23	0,18	0,11	0,07	13,9	0,78
Skupaj	0,68	1,23	1,38	1,32	1,00	100,0	5,61

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	69,36	78,0	19,56	22,0	0,00	0,0	0,00	0,0	88,92	100,0
Skupaj vsi gozdovi	69,36	78,0	19,56	22,0	0,00	0,0	0,00	0,0	88,92	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	15,0	2,5	17,5	15,0	2,5	17,5	30,0	5,0	35,0	13,1
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	7,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	15,0	2,5	17,5	20,0	2,5	22,5	35,0	5,0	40,0	20,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	1,03	1,2							
Drogovnjak	3,60	4,0	0,20	5,6	0,0	100,0	0,0	0,0	
Debeljak	83,73	94,2	4,00	4,8	0,0	100,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	0,56	0,6	0,20	35,7	0,0	100,0	0,0	0,0	
Skupaj	88,92	100,0	4,40	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,14	0,00	0,65	0,00	0,00	0,26	0,00	0,35	0,00	0,00	4,40
%	3,57	0,00	0,74	0,00	0,00	0,30	0,00	0,40	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	31	0,0	0,0	77,4	9,7	12,9
Bor	21	0,0	4,8	57,1	33,3	4,8
Bukev	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Pl. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	52	0,0	1,9	69,3	19,2	9,6
Skupaj listavci	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3
Skupaj	55	0,0	1,8	65,5	21,8	10,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	0,7
Osutost	0,0
Skupaj	0,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	2.060	1.495	72,6	64,1
LISTAVCI	273	161	59,0	6,9
Skupaj	2.333	1.656	71,0	71,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	71,8	18,1	5,4
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	18,1	2,2	1,4
Macesen	0,3	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	3,4	3,8	0,3
Hrast	2,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	3,9	19,3	0,3
Dr. tr. Ist.	0,3	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,2	4,2	0,0
Skupaj iglavci	90,3	7,4	6,7
Skupaj listavci	9,7	8,6	0,7
Skupaj	100,0	7,5	7,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	2,5	5,1	10,7	10,6	5,9	7,4	17,5
Listavci	4,2	5,8	10,6	8,1	12,5	8,6	1,9
Skupaj	2,6	5,1	10,7	10,4	6,5	7,5	19,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	34,4	0,0	60,2	0,0	0,0	2,7	0,0	2,7	0,0	0,0
2015	29,7	0,0	61,9	0,0	0,0	6,6	0,0	1,5	0,0	0,3
2025	35,2	0,0	56,2	0,0	0,0	6,2	0,0	1,5	0,0	0,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	3.424	13,0											
Listavci	308	12,4											
Skupaj	3.732	12,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,29	0,29											
Sadnja	ha	0,32	0,32											
Nega mladja	ha	1,02	1,02											
Nega gošče	ha	0,43	0,43											
Nega letvenjaka	ha	0,13	0,13											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,48	0,48											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	50,00	50,00											
Sadnja plodonosnega drevja	dni	9,75	9,75											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	114,16	35,19
Jelka	0,02	0,01
Rdeči bor	182,26	56,18
Macesen	0,12	0,04
Bukev	20,16	6,21
Gorski javor	3,59	1,11
Veliki jesen	1,24	0,38
Gorski brest	0,06	0,02
Mehki listavci	0,65	0,20
Črna jelša	2,14	0,66
Skupaj:	324,40	100,00

Rastičnogojitveni razred: Zgornjegorska smrekovja na silikatni kamnini - 00160*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	223,60	1.146,44	0,00	1.370,04
Delež (%)	16,3	83,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,5	14,9	27,9	28,4	24,3	94,8	404,7
Jelka	11,7	17,3	19,3	29,4	22,3	0,2	0,9
Bor	15,7	33,4	26,2	15,8	8,9	0,1	0,3
Macesen	5,0	14,4	26,5	29,2	24,9	0,3	1,4
Ostali igl.	6,6	27,1	19,9	26,5	19,9	0,0	0,0
Bukev	7,3	26,0	24,9	22,0	19,8	4,2	17,7
Pl. list.	7,3	26,2	25,6	22,9	18,0	0,3	1,4
Meh. list.	13,7	21,5	31,0	19,0	14,8	0,1	0,6
Iglavci	4,6	14,9	27,9	28,3	24,3	95,4	407,4
Listavci	7,5	25,8	25,1	22,0	19,6	4,6	19,7
Skupaj	4,7	15,4	27,7	28,1	24,1	100,0	427,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,06	1,66	1,90	1,32	0,68	94,5	6,61
Listavci	0,09	0,14	0,08	0,05	0,03	5,5	0,39
Skupaj	1,15	1,80	1,98	1,37	0,71	100,0	7,00

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	4,55	0,3	279,60	20,4	1.085,89	79,3	0,00	0,0	1.370,04	100,0
Skupaj vsi gozdovi	4,55	0,3	279,60	20,4	1.085,89	79,3	0,00	0,0	1.370,04	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	20,2	1,1	21,3	16,0	0,5	16,5	36,2	1,6	37,8	15,2
30 - 49 cm	5,1	0,5	5,6	3,5	0,9	4,4	8,6	1,4	10,0	16,1
50 in več cm	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,6
Skupaj	25,5	1,6	27,1	19,5	1,4	20,9	45,0	3,0	48,0	31,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	51,90	3,8						
Drogovnjak	94,84	6,9	0,79	0,8	40,5	0,0	59,5	0,0
Debeljak	1.042,66	76,2	43,08	4,1	4,7	88,8	6,5	0,0
Sestoj v obnovi	169,10	12,3	93,50	55,3	22,4	74,4	3,2	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	11,54	0,8	1,25	10,8	79,2	16,0	4,8	0,0
Skupaj	1.370,04	100,0	138,62	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	94,59	2,69	0,00	0,49	0,00	31,18	0,00	0,91	0,00	8,76	138,62
%	7,18	0,20	0,00	0,04	0,00	2,37	0,00	0,07	0,00	0,66	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	1.168	0,0	1,3	89,1	9,3	0,3
Bor	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Macesen	3	0,0	33,3	66,7	0,0	0,0
Bukev	40	0,0	12,5	50,0	30,0	7,5
Pl. Ist.	10	10,0	20,0	50,0	20,0	0,0
Meh. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	1.173	0,0	1,4	88,9	9,4	0,3
Skupaj listavci	52	1,9	13,5	48,0	30,8	5,8
Skupaj	1.225	0,1	1,9	87,1	10,3	0,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,9
Veje	2,6
Osutost	0,0
Skupaj	8,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	84.306	75.562	89,6	85,3
LISTAVCI	4.268	2.103	49,3	2,4
Skupaj	88.574	77.665	87,7	87,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	96,8	14,2	13,4
Jelka	0,2	18,8	0,0
Bor	0,3	67,0	0,0
Macesen	0,0	1,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	2,6	8,5	0,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,1	2,1	0,0
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	2,4	0,0
Skupaj iglavci	97,3	14,2	13,5
Skupaj listavci	2,7	7,7	0,4
Skupaj	100,0	13,9	13,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,5	9,0	9,2	14,7	25,7	14,2	54,2
Listavci	1,1	1,5	7,4	10,4	26,1	7,7	1,5
Skupaj	9,5	8,3	9,2	14,5	25,7	13,9	55,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	94,0	0,2	0,2	0,7	0,0	3,7	0,0	1,2	0,0	0,0
2015	94,6	0,1	0,1	0,3	0,0	4,3	0,0	0,5	0,0	0,1
2025	94,8	0,2	0,1	0,3	0,0	4,2	0,0	0,3	0,0	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	105.671	18,9											
Listavci	4.922	18,2											
Skupaj	110.593	18,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	4,01	4,01											
Sadnja	ha	9,50	9,50											
Setev	ha	3,82	3,82											
Obžetev	ha	12,78	35,86											
Nega mladja	ha	62,57	62,57											
Nega gošče	ha	26,63	26,63											
Nega letvenjaka	ha	13,11	13,11											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	23,35	23,35											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	585,00	585,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	0,28	1,12											
Vzdrževanje travinj	ha	1,33	5,32											
Vzdrževanje vodnih površin	dni	102,00	399,00											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	404,71	94,76
Jelka	0,94	0,22
Rdeči bor	0,28	0,07
Macesen	1,43	0,33
Bukev	17,75	4,16
Gorski javor	1,34	0,31
Gorski brest	0,04	0,01
Jerebika	0,61	0,14
Skupaj:	427,10	100,00

Rastičnogojitveni razred: Jelovja na revnejših rastiščih - 00162*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	288,95	24,73	0,00	313,68
Delež (%)	92,1	7,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,8	14,3	19,8	26,3	33,8	80,3	391,8
Jelka	7,7	16,9	18,9	24,3	32,2	6,3	31,0
Bor	4,8	13,4	20,8	27,7	33,3	4,4	21,6
Macesen	5,9	14,5	20,0	26,3	33,3	0,2	1,2
Bukev	8,2	23,8	23,8	23,2	21,0	6,0	29,5
Hrast	7,9	24,2	23,4	23,7	20,8	0,4	1,9
Pl. lst.	9,7	23,4	23,8	22,6	20,5	1,6	7,9
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	22,6	18,5	25,9	17,1	15,9	0,8	3,8
Iglavci	5,9	14,5	19,8	26,3	33,5	91,2	445,6
Listavci	9,7	23,3	24,0	22,6	20,4	8,8	43,0
Skupaj	6,2	15,3	20,1	25,9	32,5	100,0	488,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,56	2,25	2,13	2,16	1,88	89,4	9,98
Listavci	0,26	0,37	0,26	0,19	0,11	10,6	1,19
Skupaj	1,82	2,62	2,39	2,35	1,99	100,0	11,17

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	112,36	35,8	201,32	64,2	0,00	0,0	0,00	0,0	313,68	100,0
Skupaj vsi gozdovi	112,36	35,8	201,32	64,2	0,00	0,0	0,00	0,0	313,68	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	13,3	1,7	15,0	27,5	3,3	30,8	40,8	5,0	45,8	21,2
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0	0,8	1,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	13,3	1,7	15,0	28,3	3,3	31,6	41,6	5,0	46,6	22,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	17,35	5,5						
Drogovnjak	18,25	5,8	0,46	2,5	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	166,26	53,1	14,30	8,6	38,4	61,6	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	111,82	35,6	57,34	51,3	61,9	38,1	0,0	0,0
Skupaj	313,68	100,0	72,10	23,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	47,94	11,70	0,23	0,00	0,00	6,96	0,34	3,54	0,01	1,38	72,10
%	16,18	3,95	0,08	0,00	0,00	2,35	0,11	1,19	0,00	0,47	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	179	0,6	14,0	83,2	2,2	0,0
Jelka	5	0,0	20,0	80,0	0,0	0,0
Bor	39	7,7	20,5	71,8	0,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	7	0,0	28,5	28,6	28,6	14,3
Hrast	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Meh. Ist.	4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	224	1,8	15,2	81,2	1,8	0,0
Skupaj listavci	14	0,0	14,3	28,6	21,4	35,7
Skupaj	238	1,7	15,1	78,2	2,9	2,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,7
Veje	3,3
Osutost	0,0
Skupaj	5,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	27.284	23.647	86,7	80,2
LISTAVCI	2.213	1.236	55,8	4,2
Skupaj	29.497	24.883	84,4	84,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	90,1	19,1	15,3
Jelka	2,6	7,3	0,4
Bor	2,4	7,5	0,4
Macesen	0,1	8,9	0,0
Ostali igl.	0,0	3,4	0,0
Bukev	1,5	5,0	0,3
Hrast	0,7	22,2	0,1
Pl. list.	1,8	23,5	0,3
Dr. tr. list.	0,0	246,8	0,0
Meh. list.	0,8	14,1	0,1
Skupaj iglavci	95,0	17,6	16,2
Skupaj listavci	5,0	10,5	0,8
Skupaj	100,0	17,1	17,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,4	6,1	11,0	19,0	29,8	17,6	75,1
Listavci	6,3	9,5	9,4	10,4	16,9	10,5	3,9
Skupaj	4,8	6,6	10,9	18,5	29,2	17,1	79,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	81,3	4,8	6,8	0,5	0,0	3,6	0,3	2,5	0,0	0,2
2015	80,3	6,0	5,3	0,2	0,1	5,2	0,6	1,3	0,0	1,0
2025	80,3	6,3	4,4	0,2	0,0	6,0	0,4	1,6	0,0	0,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	33.356	23,9											
Listavci	3.122	23,1											
Skupaj	36.478	23,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,12	0,12											
Sadnja	ha	2,75	2,75											
Obžetev	ha	1,85	6,82											
Nega mladja	ha	25,70	25,70											
Nega gošče	ha	22,23	22,23											
Nega letvenjaka	ha	8,63	8,63											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	5,98	5,98											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	285,00	285,00											
Sadnja plodonosnega drevja	dni	21,13	21,13											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	391,82	80,17
Jelka	31,02	6,35
Rdeči bor	21,58	4,42
Macesen	1,18	0,24
Bukev	29,46	6,03
Graden	1,89	0,39
Gorski javor	5,49	1,12
Veliki jesen	2,34	0,48
Gorski brest	0,09	0,02
Mehki listavci	0,23	0,05
Črna jelša	3,55	0,73
Skupaj:	488,65	100,00

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 00200*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	17,84	6,61	0,00	24,45
Delež (%)	73,0	27,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,6	11,9	28,1	28,8	28,6	60,1	182,4
Bor	2,7	11,9	28,1	28,7	28,6	24,4	74,4
Bukev	4,8	34,2	34,0	17,0	10,0	10,1	30,8
Pl. Ist.	7,3	33,0	33,7	16,8	9,2	0,8	2,6
Dr. tr. Ist.	5,9	33,4	33,7	16,9	10,1	1,4	4,3
Meh. Ist.	5,3	34,0	34,0	16,8	9,9	3,2	9,7
Iglavci	2,6	11,9	28,1	28,8	28,6	84,4	256,8
Listavci	5,1	33,9	34,0	17,0	10,0	15,6	47,4
Skupaj	3,0	15,3	29,1	26,9	25,7	100,0	304,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,39	0,84	1,22	0,86	0,51	79,5	3,82
Listavci	0,14	0,44	0,27	0,09	0,03	20,5	0,98
Skupaj	0,53	1,28	1,49	0,95	0,54	100,0	4,80

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	17,84	73,0	0,00	0,0	6,61	27,0	0,00	0,0	24,45	100,0
Skupaj vsi gozdovi	17,84	73,0	0,00	0,0	6,61	27,0	0,00	0,0	24,45	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Debeljak	24,45	100,0						
Skupaj	24,45	100,0	1,78	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	1,24	0,00	0,22	0,00	0,00	0,18	0,00	0,07	0,00	0,07	1,78
%	5,07	0,00	0,90	0,00	0,00	0,74	0,00	0,29	0,00	0,29	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	5	0,0	0,0	60,0	0,0	40,0
Bor	12	0,0	0,0	83,4	8,3	8,3
Meh. lst.	2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	17	0,0	0,0	76,5	5,9	17,6
Skupaj listavci	2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj	19	0,0	0,0	68,4	5,3	26,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	447	498	111,4	101,8
LISTAVCI	42	36	86,4	7,4
Skupaj	489	534	109,2	109,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	78,1	8,7	5,8
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	15,1	7,4	1,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	6,5	4,2	0,5
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. lst.	0,3	1,3	0,0
Dr. tr. lst.	0,0	0,0	0,0
Meh. lst.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	93,2	8,4	6,9
Skupaj listavci	6,8	2,8	0,5
Skupaj	100,0	7,4	7,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	8,1	10,7	15,5	6,9	2,2	8,4	20,3
Listavci	3,5	4,8	2,2	1,2	0,0	2,8	1,5
Skupaj	6,4	9,2	12,2	6,1	2,1	7,4	21,8

PRILOGE

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	52,5	0,0	30,2	0,0	0,0	9,5	0,0	1,8	0,0	6,0
2015	67,0	0,0	15,1	0,0	0,0	11,5	0,0	1,7	1,5	3,2
2025	60,1	0,0	24,4	0,0	0,0	10,1	0,0	0,8	1,4	3,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	555	8,8											
Listavci	75	6,5											
Skupaj	630	8,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m³/ha	Delež %
Smreka	182,41	59,97
Rdeči bor	74,36	24,45
Bukev	30,80	10,13
Gorski javor	2,58	0,85
Beli gaber	4,34	1,43
Mehki listavci	3,11	1,02
Breza	6,54	2,15
Skupaj:	304,14	100,00

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 00210*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	232,50	0,00	232,50
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,0	12,1	25,1	25,6	34,2	92,0	393,2
Ostali igl.	3,2	12,2	13,2	14,3	57,1	0,1	0,6
Bukev	5,0	34,0	34,0	17,0	10,0	6,9	29,4
Pl. Ist.	4,9	34,0	34,1	16,9	10,1	0,7	3,0
Meh. Ist.	2,1	14,5	39,5	39,4	4,5	0,3	1,4
Iglavci	3,0	12,1	25,1	25,6	34,2	92,1	393,8
Listavci	4,9	33,2	34,2	17,9	9,8	7,9	33,8
Skupaj	3,2	13,8	25,8	25,0	32,2	100,0	427,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,69	1,31	1,67	1,17	0,93	89,3	5,78
Listavci	0,09	0,31	0,20	0,07	0,02	10,7	0,69
Skupaj	0,78	1,62	1,87	1,24	0,95	100,0	6,47

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	232,50	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	232,50	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	232,50	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	232,50	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	36,8	5,3	42,1	19,5	4,2	23,7	56,3	9,5	65,8	23,7
30 - 49 cm	6,8	0,5	7,3	2,6	0,5	3,1	9,4	1,0	10,4	15,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	2,1	5,7
Skupaj	43,6	5,8	49,4	24,2	4,7	28,9	67,8	10,5	78,3	44,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	14,46	6,2							
Drogovnjak	3,48	1,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Debeljak	148,01	63,7	2,17	1,5	0,0	100,0	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	66,55	28,6	0,87	1,3	0,0	100,0	0,0	0,0	
Skupaj	232,50	100,0	3,04	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	2,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,06	3,04
%	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00	0,03	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	395	0,0	0,0	47,1	34,2	18,7
Bukev	31	0,0	3,2	41,9	51,7	3,2
Pl. list.	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	395	0,0	0,0	47,1	34,2	18,7
Skupaj listavci	32	0,0	3,1	40,6	50,0	6,3
Skupaj	427	0,0	0,2	46,6	35,4	17,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,5
Veje	1,5
Osutost	0,0
Skupaj	3,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	86,8	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	1,2	0,0	0,0
2015	90,8	0,0	0,0	0,0	0,1	7,9	0,0	0,9	0,0	0,3
2025	92,0	0,0	0,0	0,0	0,1	6,9	0,0	0,7	0,0	0,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	0	0,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan. s ponov.											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ (briši - ni za načrt temveč samo za komentarje)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	393,23	91,96
Rušje	0,31	0,07
Ostali bori	0,27	0,06
Bukev	29,37	6,87
Gorski javor	3,00	0,70
Jerebika	1,44	0,34
Skupaj:	427,62	100,00

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	3.238,18	393,8	54,4	448,3	8,37	1,53	9,90	20,1	19,3	20,0	90,5
VAROVALNI GOZDOVI	17,84	207,7	50,0	257,7	3,09	1,04	4,13	10,1	6,6	9,4	59,0
Skupaj vsi gozdovi	3.256,02	392,8	54,4	447,2	8,34	1,53	9,86	20,1	19,2	20,0	90,5

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	155,70	4,8
Drogovnjak	293,85	9,0
Debeljak	2.025,91	62,2
Sestoj v obnovi	770,30	23,7
RAZNOMERNO (ps-šp)	10,26	0,3
Skupaj:	3.256,02	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	79,7
Jelka	2,8
Bor	5,1
Macesen	0,2
Ostali igl.	0,0
Bukev	10,0
Hrast	0,1
Pl. lst.	1,7
Dr. tr. lst.	0,0
Meh. lst.	0,4
Iglavci	87,8
Listavci	12,2
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,4	13,6	20,0	27,1	33,9	87,8	392,8
Listavci	10,1	23,0	23,8	21,0	22,1	12,2	54,4
Skupaj	6,0	14,8	20,5	26,4	32,3	100,0	447,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	256.520	20,1											
Listavci	34.095	19,2											
Skupaj	290.615	20,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,17	3,17											
Priprava tal	ha	5,02	5,02											
Sadnja	ha	23,61	23,61											
Obžetev	ha	17,07	51,52											
Nega mladja	ha	140,17	140,17											
Nega gošče	ha	128,97	128,97											
Nega letvenjaka	ha	69,04	69,04											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	134,35	134,35											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.025,00	1.025,00											
Zaščita z ograjo	m	2.285,00	2.285,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	0,98	3,92											
Vzdrževanje travinj	ha	2,67	13,38											
Sadnja plodonosnega drevja	dni	121,91	121,91											
Ostala varstvena dela	dni	5,76	5,76											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.521,73	441,2	35,0	476,2	8,16	0,84	9,00	19,9	16,9	19,6	104,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	232,50	393,8	33,8	427,6	5,78	0,69	6,47	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	6,61	389,3	40,2	429,5	5,78	0,84	6,61	7,0	6,0	6,9	44,9
Skupaj vsi gozdovi	2.760,84	437,1	34,9	472,0	7,95	0,83	8,78	18,3	15,5	18,1	97,3

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	190,48	6,9
Drogovnjak	175,62	6,4
Debeljak	1.984,72	71,9
Sestoj v obnovi	323,61	11,7
RAZNOMERNO (ps-šp)	86,41	3,1
Skupaj:	2.760,84	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	89,8
Jelka	0,8
Bor	0,7
Macesen	1,3
Ostali igl.	0,0
Bukev	6,2
Hrast	0,0
Pl. lst.	1,1
Dr. tr. lst.	0,0
Meh. lst.	0,1
Iglavci	92,6
Listavci	7,4
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,0	12,5	23,1	28,8	31,6	92,6	437,1
Listavci	7,8	23,0	25,0	22,2	22,0	7,4	34,9
Skupaj	4,3	13,3	23,2	28,3	30,9	100,0	472,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
Iglavci	221.124	18,3											
Listavci	14.912	15,5											
Skupaj	236.036	18,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci	0,0											
	Skupaj	0,0											

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,52	0,52											
Priprava tal	ha	8,94	8,94											
Sadnja	ha	18,06	18,06											
Setev	ha	3,82	3,82											
Obžetev	ha	28,87	82,37											
Nega mladja	ha	127,32	127,32											
Nega gošče	ha	89,81	89,81											
Nega letvenjaka	ha	35,71	35,71											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	50,67	50,67											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.733,00	1.733,00											
Zaščita z ograjo	m	780,00	780,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	2,59	10,36											
Vzdrževanje travinj	ha	1,44	5,66											
Vzdrževanje vodnih površin	dni	102,00	399,00											
Sadnja plodonosnega drevja	dni	8,13	8,13											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
01001	49	48	48	49	48	48	47	47
01002A	49	48	49	49	48	48	47	47
01002B	49	49	49	49	49	48	48	48
01003	50	50	49	49	49	48	48	48
01004A	51	51	51	50	50	50	50	50
01004B	52	52	52	52	50	50	50	50
01005	53	53	53	50	50	52	50	50
01006	53	53	53	51	51	51	51	51
01007A	51	51	50	50	49	49	49	49
01007B	50	50	50	49	49	48	48	48
01007C	49	48	49	48	48	48	48	48
01008A	49	49	49	49	49	48	48	48
01008B	48	48	48	48	48	48	47	47
01009	50	50	50	50	49	49	48	48
01010A	50	50	50	49	49	49	48	48
01010B	48	48	48	49	48	48	47	47
01011	52	53	52	50	50	51	50	50
01012	54	54	54	52	52	52	50	50
01013	53	52	52	52	50	50	50	50
01014	53	53	53	50	50	50	49	49
01015	53	53	52	50	50	50	50	50
01016A	52	52	52	52	50	50	49	49
01016B	51	51	51	52	50	50	49	49
01017A	52	52	52	52	50	50	50	50
01017B	52	52	52	52	50	50	50	50
01018	54	54	54	53	52	52	52	52
01019	52	52	52	52	50	50	50	50
01020A	53	53	53	53	51	51	51	51
01020B	52	52	52	52	50	50	50	50
01021A	53	53	53	52	51	51	50	50
01021B	53	53	53	53	51	51	50	50
01022	53	53	53	51	51	51	50	50
01023	53	53	53	51	51	51	50	50
01024	55	54	54	52	52	52	50	50
01025	53	53	53	52	52	52	50	50
01030A	50	50	50	50	49	49	48	48
01030B	51	51	50	50	49	49	48	48
01030C	49	49	49	50	49	48	48	48
01030D	48	48	49	49	48	48	47	47
01031	50	50	49	51	49	48	48	48
01032A	52	52	52	50	49	49	49	49

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
01032B	51	51	51	51	49	48	48	48
01033	51	50	49	51	49	49	49	49
01034A	51	51	50	50	49	49	49	49
01034B	48	48	48	49	48	48	47	47
01035A	50	50	50	50	49	49	48	48
01035B	48	48	49	48	48	48	47	47
01036A	50	50	50	51	49	48	48	48
01036B	49	49	49	49	49	48	48	48
01036C	52	52	51	50	50	50	50	50
01036D	51	51	51	51	50	50	50	50
01037A	52	54	52	51	51	51	50	50
01037B	50	49	49	48	48	48	48	48
01038A	52	52	52	52	51	51	50	50
01038B	50	50	50	49	49	48	48	48
01039A	49	49	49	50	49	48	48	48
01039B	48	48	49	49	49	48	48	48
01040A	48	48	49	49	49	48	48	48
01040B	48	48	48	48	48	48	47	47
01041	48	48	49	49	49	48	48	48
01042	51	51	51	51	50	50	49	49
01043	51	51	51	52	50	50	49	49
01044A	52	52	52	52	52	52	50	50
01044B	51	52	50	51	49	49	49	49
01045	52	52	52	53	52	52	52	52
01046A	52	52	51	52	51	51	50	50
01046B	51	53	50	51	50	50	50	50
01047A	51	51	51	50	50	50	50	50
01047B	50	50	50	49	49	49	48	48
01047C	51	53	53	52	50	51	49	49
01048	53	55	54	52	51	51	51	51
01049	51	51	50	50	49	49	49	49
01050A	53	53	52	52	52	52	52	52
01050B	52	52	51	51	50	50	50	50
01051	53	53	53	53	52	53	51	51
01052	55	54	54	52	50	52	50	50
01053	56	54	55	52	51	51	50	50
01054A	51	52	51	49	49	49	48	48
01054B	52	53	51	50	49	49	48	48
01055A	52	52	51	49	49	48	48	48
01055B	52	52	50	49	49	48	48	48
01056A	52	52	52	51	51	52	51	51

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
01056B	52	52	52	52	52	52	52	52
01057	52	52	51	50	49	48	48	48
01058	51	51	50	49	49	49	48	48
01059A	52	52	52	51	49	49	48	48
01059B	51	51	51	52	50	50	48	48
01060A	51	51	50	49	49	48	48	48
01060B	52	52	52	50	49	50	48	48
01061A	51	51	51	50	49	49	48	47
01061B	52	52	50	50	49	49	48	48
01062	52	52	52	53	50	50	49	47
01063	52	52	52	53	50	51	48	48
01064A	52	52	51	50	48	48	47	47
01064B	53	52	50	52	49	50	48	48
01065A	52	51	51	52	48	49	48	48
01065B	51	51	50	50	48	49	47	47
01066A	52	52	50	50	48	50	48	48
01066B	52	51	51	52	48	50	48	50
01067A	52	52	51	51	49	49	48	48
01067B	52	51	52	52	49	49	48	48
01068	52	52	52	53	50	50	49	49
01069A	52	52	52	53	50	51	50	50
01069B	52	52	53	53	51	51	50	51
01070A	53	53	52	51	50	50	49	49
01070B	53	53	51	51	50	52	49	49
01071A	53	53	52	50	50	50	49	49
01071B	53	53	52	50	50	50	49	49
01072A	53	53	52	50	49	49	49	48
01072B	52	52	51	52	49	49	48	49
01072C	52	50	51	52	49	49	48	48
01073A	53	52	50	52	49	50	48	48
01073B	53	51	52	52	49	50	48	50
01074A	53	52	52	52	50	50	49	48
01074B	53	52	52	52	50	51	49	50
01075A	53	53	52	53	50	51	49	49
01075B	53	52	51	53	51	51	49	49
01076	53	52	50	52	49	49	48	48
01077A	53	53	52	51	50	50	48	49
01077B	53	52	50	52	50	50	49	48
01078A	53	52	50	53	49	50	50	49
01078B	55	54	52	51	51	51	49	49
01079A	52	52	52	50	49	49	48	48
01079B	53	52	52	53	49	50	48	48
01080A	52	52	51	50	49	50	48	48
01080B	53	53	52	50	49	50	49	49
01081A	53	53	52	51	51	51	49	49
01081B	53	53	52	53	51	51	49	49
01082A	53	53	52	52	49	51	48	50
01082B	53	52	52	53	50	52	49	49
01083A	53	52	52	53	49	51	48	48
01083B	52	52	51	50	49	49	48	48
01084	52	52	51	50	49	49	48	48
01085A	53	52	52	52	50	50	50	50
01085B	52	52	52	52	50	51	50	50
01085C	52	52	52	50	50	50	50	50
01086A	52	53	52	52	50	50	48	50
01086B	55	52	52	53	50	51	49	49
01087A	52	52	52	53	51	51	50	50
01087B	53	53	53	53	51	51	50	50
01088A	53	52	52	52	50	50	50	50
01088B	53	53	53	53	51	51	50	50
01089A	56	54	54	51	50	52	49	49
01089B	55	54	54	51	50	51	49	49
01090	56	54	54	52	51	51	50	50
01091A	56	53	53	52	50	50	50	50
01091B	53	52	52	52	50	51	50	50

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
01092	53	53	52	50	50	50	49	49
01093A	56	54	55	53	52	52	51	51
01093B	56	55	55	52	52	52	51	51
01093C	53	53	53	51	51	51	50	50
01094A	56	54	54	51	51	51	50	50
01094B	53	53	53	50	50	50	49	49
01095A	53	53	53	52	52	52	50	50
01095B	53	52	51	50	49	49	49	49
01095C	52	53	52	51	50	50	50	50
01096A	55	54	54	50	50	50	50	50
01096B	55	54	52	52	52	52	50	50
01096C	50	52	50	50	50	50	49	49
01097A	51	51	50	49	49	49	49	49
01097B	52	52	52	50	50	50	50	50
01097C	50	50	50	50	49	50	49	49
01098A	56	54	54	53	52	53	50	50
01098B	52	52	52	52	52	52	50	50
01099A	55	54	53	51	50	51	50	50
01099B	50	50	50	50	49	50	49	49
01099C	53	53	53	51	50	51	50	50
01099D	53	53	52	51	50	50	48	48
01100A	55	54	54	53	52	53	52	52
01100B	52	52	52	51	51	51	51	51
01100C	50	50	50	50	49	48	48	48
01101A	55	53	53	53	52	53	50	50
01101B	54	52	52	52	52	52	50	50
01101C	49	49	49	50	49	49	48	48
01102A	53	53	52	52	52	52	50	50
01102B	53	53	52	51	51	51	50	50
01102C	50	50	49	50	49	49	48	48
01103A	51	51	51	51	50	51	50	50
01103B	50	48	48	50	49	48	48	48
01103C	49	49	49	50	49	48	48	48
01104A	49	50	49	50	49	49	48	48
01104B	50	48	48	49	48	48	47	47
01105A	49	49	49	50	49	48	48	48
01105B	48	48	48	49	48	48	48	48
01106	51	48	48	49	48	48	48	48
01107A	50	48	49	50	49	48	48	48
01107B	49	48	48	49	48	48	47	47
01108	51	48	49	49	48	48	48	48
01109A	53	53	53	52	52	52	50	50
01109B	48	48	48	48	48	48	47	47
01110A	51	51	51	51	51	51	50	50
01110B	50	50	50	50	50	50	50	50
01110C	50	50	50	51	50	50	50	50
01110D	49	48	48	49	48	48	47	47
01111A	52	52	52	53	52	52	52	52
01111B	52	52	52	51	51	51	50	50
01111C	50	50	50	50	49	49	49	49
01111D	48	48	48	49	48	48	48	48
01112	49	49	49	50	49	49	49	49
01113A	51	51	50	50	50	50	49	49
01113B	51	51	50	51	50	50	50	50
01114A	53	53	53	52	52	52	51	51
01114B	53	53	53	53	52	52	51	51
01115A	50	50	50	50	49	49	48	48
01115B	48	48	48	49	48	48	48	48
01116	55	54	54	52	51	51	49	49
01117A	54	54	54	51	50	51	49	49
01117B	55	54	54	51	50	51	49	49
01118	52	52	52	50	49	49	48	48
01119	52	52	52	50	49	49	48	48
01120A	55	55	55	50	50	50	48	48
01120B	52	52	51	51	50	50	48	48

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
01121	56	55	54	51	51	51	49	49
01122	53	53	53	51	51	51	49	49
01123A	53	53	53	50	50	50	49	49
01123B	55	54	54	53	50	51	50	50
01124	55	54	54	53	51	51	50	50
01125	55	54	54	53	51	51	50	50
01126	53	53	53	52	50	50	49	49
01127A	53	53	53	50	50	50	49	49
01127B	53	53	53	50	50	50	49	49
01128	53	53	53	50	50	50	49	49
01129	50	50	50	49	49	49	48	48
01130	51	51	51	49	49	49	48	48
01131	53	53	53	53	50	51	48	48
01132	51	51	51	49	49	49	48	48
01133A	53	53	53	50	50	50	49	49
01133B	52	52	52	50	50	50	49	49
01134	53	53	53	52	50	50	48	48
01135A	55	54	54	53	50	51	49	49
01135B	54	54	54	53	50	51	49	49
01136A	51	51	51	51	49	48	48	48
01136B	54	54	54	52	50	50	49	49
01137A	51	51	49	50	49	48	48	48
01137B	52	52	52	50	50	50	49	49
01138A	51	51	50	49	49	48	48	48
01138B	52	51	51	51	49	49	48	48
01139A	51	51	50	49	49	49	48	48
01139B	52	52	52	51	49	49	48	48
01140A	53	52	52	51	49	49	48	48
01140B	51	51	51	49	49	48	48	48
01141A	53	53	53	53	51	52	49	49
01141B	53	53	53	50	50	50	49	49
01142A	53	52	52	52	50	51	50	49
01142B	54	53	53	53	51	52	50	50
01143	55	54	55	53	52	52	50	50
01144A	54	54	54	52	50	50	48	48
01144B	50	50	50	49	49	48	48	48
01144C	53	53	53	49	49	49	48	48
01150A	53	53	52	50	50	50	49	49
01150B	50	50	49	50	49	49	48	48
01151A	52	52	50	50	49	50	48	48
01151B	51	51	51	50	49	50	48	48
01151C	49	49	48	49	49	49	48	48
01152A	52	53	52	53	51	51	50	50
01152B	51	51	49	49	49	49	48	48
01153A	50	50	49	49	49	50	48	48
01153B	49	49	49	49	49	49	48	48
01153C	49	48	48	48	48	48	48	48
01154	52	53	49	50	49	50	48	48
01155	49	49	48	49	48	48	48	48
01156A	52	52	52	52	50	50	48	48
01156B	50	50	49	49	49	48	48	48
01156C	52	52	50	49	49	48	48	48
01157A	49	49	48	48	48	48	48	48
01157B	48	48	48	48	48	48	48	48
01165	52	52	52	49	49	49	48	48
01166	52	52	52	49	49	49	48	48
01167	50	50	50	49	49	49	48	48
01168A	51	51	50	49	49	49	48	48
01168B	51	52	52	50	50	50	49	49
01169	53	53	52	49	49	49	48	48
01170A	55	55	54	51	49	49	48	48
01170B	53	53	53	49	49	48	48	48
01171A	55	54	54	52	49	48	48	48
01171B	51	50	51	50	48	50	48	48
01172A	49	49	49	49	49	48	48	48

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
01172B	53	52	53	52	50	50	49	49
01173	53	53	53	52	50	50	49	49
01180A	51	51	51	51	49	49	48	48
01180B	50	50	49	49	49	48	48	48
01181A	50	50	50	50	49	49	48	48
01181B	48	48	49	48	48	48	48	48
01181C	50	50	49	48	48	49	48	48
01182A	49	48	48	48	48	48	47	47
01182B	50	50	50	50	49	48	48	48
01182C	52	52	52	50	49	49	49	48
01183A	50	52	50	50	49	48	48	48
01183B	52	52	52	51	49	48	48	48
01184A	53	53	53	51	49	49	48	48
01184B	53	53	53	51	49	49	48	48
01185	53	53	53	52	50	50	49	49

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
00063	SM	031	0,0713	0,0511	0,0395	0,0320	0,0268	0,0230	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	JE	031	0,0713	0,0511	0,0395	0,0320	0,0268	0,0230	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	OI	034	0,0354	0,0265	0,0212	0,0177	0,0151	0,0132	0,0118	0,0106	0,0096	0,0088	0,0081	0,0075	0,0070	0,0066
	BU	035	0,0709	0,0532	0,0426	0,0355	0,0304	0,0266	0,0237	0,0213	0,0194	0,0178	0,0164	0,0153	0,0142	0,0134
	HR	035	0,0709	0,0532	0,0426	0,0355	0,0304	0,0266	0,0237	0,0213	0,0194	0,0178	0,0164	0,0153	0,0142	0,0134
	PL	035	0,0709	0,0532	0,0426	0,0355	0,0304	0,0266	0,0237	0,0213	0,0194	0,0178	0,0164	0,0153	0,0142	0,0134
	TL	035	0,0709	0,0532	0,0426	0,0355	0,0304	0,0266	0,0237	0,0213	0,0194	0,0178	0,0164	0,0153	0,0142	0,0134
	ML	035	0,0709	0,0532	0,0426	0,0355	0,0304	0,0266	0,0237	0,0213	0,0194	0,0178	0,0164	0,0153	0,0142	0,0134
00081	SM	039	0,0679	0,0486	0,0375	0,0304	0,0254	0,0217	0,0190	0,0168	0,0150	0,0136	0,0124	0,0113	0,0105	0,0097
	JE	040	0,0682	0,0489	0,0378	0,0306	0,0256	0,0220	0,0192	0,0170	0,0152	0,0137	0,0125	0,0115	0,0106	0,0099
	OI	040	0,0682	0,0489	0,0378	0,0306	0,0256	0,0220	0,0192	0,0170	0,0152	0,0137	0,0125	0,0115	0,0106	0,0099
	BU	042	0,0710	0,0504	0,0386	0,0310	0,0258	0,0220	0,0191	0,0169	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0104	0,0096
	HR	042	0,0710	0,0504	0,0386	0,0310	0,0258	0,0220	0,0191	0,0169	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0104	0,0096
	PL	042	0,0710	0,0504	0,0386	0,0310	0,0258	0,0220	0,0191	0,0169	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0104	0,0096
	TL	042	0,0710	0,0504	0,0386	0,0310	0,0258	0,0220	0,0191	0,0169	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0104	0,0096
	ML	042	0,0710	0,0504	0,0386	0,0310	0,0258	0,0220	0,0191	0,0169	0,0151	0,0136	0,0123	0,0113	0,0104	0,0096
00111	SM	032	0,0706	0,0508	0,0393	0,0319	0,0267	0,0229	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	JE	032	0,0706	0,0508	0,0393	0,0319	0,0267	0,0229	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	OI	034	0,0354	0,0265	0,0212	0,0177	0,0151	0,0132	0,0118	0,0106	0,0096	0,0088	0,0081	0,0075	0,0070	0,0066
	BU	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	HR	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	PL	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	TL	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	ML	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
00140	SM	032	0,0706	0,0508	0,0393	0,0319	0,0267	0,0229	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	JE	032	0,0706	0,0508	0,0393	0,0319	0,0267	0,0229	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	OI	034	0,0354	0,0265	0,0212	0,0177	0,0151	0,0132	0,0118	0,0106	0,0096	0,0088	0,0081	0,0075	0,0070	0,0066
	BU	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	HR	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	PL	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	TL	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	ML	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
00160	SM	036	0,0694	0,0442	0,0312	0,0235	0,0184	0,0150	0,0124	0,0105	0,0091	0,0079	0,0070	0,0062	0,0056	0,0051
	JE	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	OI	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	BU	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	HR	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	PL	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	TL	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	ML	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
00162	SM	032	0,0706	0,0508	0,0393	0,0319	0,0267	0,0229	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	JE	032	0,0706	0,0508	0,0393	0,0319	0,0267	0,0229	0,0200	0,0177	0,0159	0,0144	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103
	OI	034	0,0354	0,0265	0,0212	0,0177	0,0151	0,0132	0,0118	0,0106	0,0096	0,0088	0,0081	0,0075	0,0070	0,0066
	BU	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	HR	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	PL	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	TL	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
	ML	033	0,0732	0,0524	0,0403	0,0326	0,0272	0,0233	0,0203	0,0180	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0112	0,0104
00200	SM	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	JE	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	OI	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	BU	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	HR	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	PL	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	TL	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	ML	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
00210	SM	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	JE	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	OI	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	BU	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	HR	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	PL	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	TL	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051
	ML	037	0,0700	0,0447	0,0315	0,0237	0,0187	0,0151	0,0126	0,0107	0,0092	0,0080	0,0071	0,0063	0,0057	0,0051

12.4 Seznam gozdnih cest

Preglednica/D-GC: Seznam gozdnih cest

Šifra ceste	Ime ceste	ZG	DG	Dolžina v GGE [m]
111001	Križ Hribaršek-križ Pungart	6326		6326
111002	Sopoljski vrh-Pastirski stol	2200		2200
111003	Jerloh	149		149
111004	Ješovska uta-priklj Tovšak	2609		2609
111005	Tretjak-Poklič-Završnik-Ničkar	2468		2468
111006	Cesta v Jamovico	906		906
111007	Pr. Tisnikar	911		911
111009	Jamovica-Strmčnik-Sedovška rida	5528		5528
111010	Pr. Krenker-Svečko	1016		1016
111011	Gratelj-Marička	1175	61	1236
111012	Svečko-Pastirski stol	4129	432	4561
111013	Pastirski stol-Ovčar	2461		2461
111014	Pr. Pastirski stol-Ribniška	1270		1270
111015	Pr. Vrešova frata	400		400
111016	Pr. Višner	590		590
111017	Pr. Lopan		381	381
111018	Pr. Pungartnik-Leskovec		580	580
111019	Pr. Adam	619		619
111020	Sedovška rida-Miklavž-Kotniško	2211	1685	3896
111021	Pr. Ramšak	1227		1227
111022	Hribaršek-Ovčar	2622	1384	4006
111023	Skralovnik Mrežarjev most-Ovčar	3671	3607	7278
111024	Pr. Ramšak	596		596
111025	Pr. Sp. Pajenk	822		822
111026	Pr. Mravljak	1047		1047
111027	Pr. Grampus-Praprotnik	1303		1303
111028	Pr. Vovk-Brešar	759		759
111029	Pr. Zg. Pajenk-Mikoler	1014		1014
111030	Pr. Vitrih-Zlodejeva bajta	1516	1371	2887
111045	Pogorelc-Mutnik	442		442
111046	Pr. Kavc	571		571
111047	Pr. Češovnik-Sp. Krpač-Polenica	1892		1892
111048	Pr. Kališnik	774		774
111049	Pr. Grabner	1138		1138
111050	Pr. Grabner-Lampret	580		580
111053	Pr. Tempran	15		15
111055	Dovže-Trjenk-Jerloška seča	2145		2145
111056	Pr. Kurjenk	671		671
111057	TURIČNICA(MIS)	946		946
111058	Pr. Nogar	704		704
111060	Hudovernik-Cvertežnik	1675		1675
111061	Pr. Štinjek-Rošer	706		706
111078	Marhat-Vas(Ortert)	115		115
111079	Pr. Vas	725	158	883
111080	Mislinja-Zg. Komisija-odcep Rogla	432	7656	8088
111081	Odcep Rogla-Jezlenovo		4293	4293
111082	Križni jarek-Glažuta-Pok-Jelenovo	682	6210	6892
111083	Glažuta-Špičnik-Mrežarjev most	64	3413	3477
111084	Grampusov most-Lepenarca-Sp Komisija		3885	3885
111085	Glažuta-Lepenarca		3082	3082
111086	Pr. Kumrova bajta		1244	1244
111087	Odcep Rogla-Jurjevo-Lukovo		4040	4040
111088	Skrivni hriber-Lovska koča		1066	1066
111089	Trnik-Žlebce-Turmski most		5306	5306
111090	Papež-Trnik-Dominovo	2383	4955	7338
111091	Trnik-Gradišče		3186	3186
111092	Pr. Gradiška frata		868	868
111100	Kučej	194		194
111101	Ješovnik	237		237
111102	Razbornik	382		382
111103	Piršev dom - Kopanc	230		230
111104	Garnež	169		169
111105	Elbej	261		261
111106	Brešar - Jelen	346		346
111107	Sovičevo		330	330
111108	Stopernik	364		364
111109	Vodovnik	169		169
111110	Tretjak - Sedovška bajta	192		192

PRILOGE

Šifra ceste	Ime ceste	ZG	DG	Dolžina v GGE [m]
111111	Vogrin	345		345
111112	Kunej		281	281
111113	Vovk - logarnica		284	284
111114	Loterč	337		337
111115	Karluh	199		199
111116	Gros	339		339
111117	Polenik	369		369
111118	Ernenc	591		591
111120	Zgornji Krpač	533		533
111121	Termot	346		346
111122	Kuzman	141		141
111133	Denovnik	768		768
111136	Dovže - Černjak	282		282
111137	Globočnik - Pušnik	648		648
111138	Vodušek	273		273
111144	Grmič	218		218
111146	VOVK - DOMINOVO MATIC - ROGLA	2388	9042	11430
111151	MOVŽE - OŠTERT	526		526
111152	Rebernik - Tičler	1111		1111
111155	ČEŠOVNIK	128		128
111156	UGLER	217		217
112166	TURIČNICA - JAKL	131		131
Skupna vsota	#N/A	78639	68800	147439

13 KARTNI IN PROSTORSKI DEL GOZDNOGOSPODARSKEGA NAČRTA GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

13.1 Kartni del

Kartni del vsebuje 12 kart, ki dopolnjujejo in prostorsko prikazujejo najpomembnejše lastnosti gozdnogospodarske enote in najpomembnejše usmeritev ter ukrepe.

13.1.1 Pregledna karta

Pregledna karta prikaže umestitev gozdov predmetne GGE v GGO in druge prostorske enote, kot so občine in katastrske občine. Podlaga karte je državna topografska karta s prikazanimi cestami in naselji. Prikazana je tudi površina gozdov, ločenih po lastništvu.

Karta omogoča uporabniku hiter splošen pregled nad umestitvijo gozdov v GGE in drugimi prostorskimi enotami. V GGE je 6016,86 ha gozdov, od tega 54 % zasebnih gozdov in 46 % državnih gozdov. Celotna GGE leži v občini Mislinja. Podrobnejši podatki o površini gozdov glede na občine, katastrske občine in po oblikah lastništva so prikazani v Poglavju 1

13.1.2 Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 2 prikazuje tipe drevesne sestave gozdov glede na razvojne faze/tipe sestojev in poenostavljeno drevesno sestavo (iglavci, listavci). Ločeno so prikazani sestoji listavcev (delež listavcev višji od 75 %), pretežno listavcev (delež listavcev med 50 in 75 %), pretežno iglavcev (delež iglavcev med 50 in 75 %) in sestoji iglavcev (delež iglavcev višji od 75 %). Tipi drevesne sestave gozdov so določeni na podlagi terenskega opisa sestojev, zbrani pa so v sestojni karti ZGS. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejša razdelitev tipov drevesne sestave gozdov je opredeljena in prikazana v poglavju 3.5.

13.1.3 Karta rastišč

Karta 3 prikazuje površine gozdov po gozdnih rastiščnih tipih. Osnova za določitev gozdnih rastiščnih tipov so bili fitocenološki elaborati (XX) in knjiga Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021). Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobni podatki o površini in deležu posameznih gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč so podani v poglavju 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.

13.1.4 Karta kategorij gozdov

Karta 4 prikazuje površine gozdov po štirih kategorijah gozdov: večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati), varovalni gozdovi. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

V GGE Mislinja prevladujejo večnamenski gozdovi (95,73 %), 0,41 % je varovalnih gozdov, 232,5 ha je gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi niso dovoljeni. Gozdov s posebnim namenom kjer so ukrepi dovoljeni v enoti ni.

13.1.5 Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta rastiščnogojitvenih razredov (RGR) prikazuje površine RGR po gozdnih odsekih iz podatkovne baze ZGS. RGR se oblikujejo po skupinah rastišč in gospodarskih kategorijah gozdov. Oblikujejo se znotraj RGR GGO, pri čemer so upoštevane tudi razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcij gozdov in stopnja njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

13.1.6 Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Na karti so prikazane vsebine s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti, pridobljene v postopku vgrajevanja naravovarstvenih smernic s strani ZRSVN. Namen karte je prikazati območja gozdov, na katera se nanašajo Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami, navedene v poglavju 6.2.3.

Na karti so prikazana Ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, naravne vrednote, zavarovana območja in upravljavske cone.

Preglednica K6: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Prikaz območij gozdov znotraj GGE za povezavo z usmeritvami iz poglavja 6.2.3	Površina (ha)
Celotni gozdni prostor	6.205,15
Ekološko pomembna območja	6912,97
Natura 2000	4339,07
Naravne vrednote	291,71
Upravljavske cone	
A (Pohorje)	907,18
B (Pohorje)	60,96
Bazična barja - grezovka	2,08
Bazična barja – nizka barja	2,08
C (Pohorje)	12,05
Dinarski gozdovi rdečega barja	58,52
D (Pohorje)	39,27
E (Pohorje)	159,51
G (Pohorje)	1863,04
H (Pohorje)	262,45
CGP Huda luknja	343,57
CGP Pohorje	1860,3

13.1.7 Karta funkcij gozdov

Karta funkcij gozdov prikazuje območja s poudarjenimi ekološkimi, socialnimi in proizvodnimi funkcijami gozdov. Funkcije gozdov so prikazane ploskovno, linijsko in točkovno. Funkcije gozdov se kartira na podlagi tehničnih navodil, ki so del Navodil za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Karta funkcij gozdov v merilu 1:50.000 je podana kot priloga načrta v formatu pdf (interaktivni pdf).

Funkcije gozdov so bolj podrobno opredeljene v 2. poglavju - "Prikaz funkcij gozdov".

13.1.8 Karta ukrepov

Karta ukrepov prikazuje vrsto sečnje in jakost načrtovanega možnega poseka (izraženega v deležu lesne zaloge sestoja), združeno po sestojih. Možni posek se določi ob terenskih meritvah (opisi sestojev), njegova jakost pa je odvisna od stanja sestoja ter usmeritev na ravni RGR. Možni posek se ne določa v rezervatih, ekocelicah in v že negovanih sestojih. Razvojna faza mladovja prav tako ni prikazana na Karti 8.

Največ površin (2231,51 ha) ima jakost ukrepanja med 11 do 15 %. Najpogostejša vrsta sečnje je 101 - rečenja (ha). V skupini poseka 101 - redčenja je najpogostejša jakost poseka od 16 do 20 %. Pomladitveni posek ima najpogostejši delež ukrepanja nad 25 %. Sanitarni posek ima najpogostejši delež ukrepanja med 16 in 20 %, njegova skupna površina znaša 1284,65 ha.

Preglednica K8: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)

Vrsta poseka	Delež možnega poseka od LZ (v ha)				
	1-10 %	11-15 %	16-20 %	21-25 %	nad 25 %
101 - redčenja	399,97	2182,67	682,33	143,97	0
102 - pomladitveni posek	0	42,18	602,32	147,35	1.091,42
103 - drugo	15,37	6,66	0	0	0
300 - sanitarni posek	128,69	0	0	0	0
Skupaj	544,03	2231,51	1284,65	291,32	1091,42

Možni posek je podrobneje opredeljen v poglavju 6.3.1.

13.1.9 Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

Karta 9 prikazuje območja načrtovanih gojitvenih oz. varstvenih del, združena v tri sklope: obnova, nega in varstvo. Gojitvena oz. varstvena dela se načrtujejo na ravni sestoja; na karti 9 so prikazana na ravni celega sestoja, čeprav so dejanska dela načrtovana samo v delu sestoja. V GGE skupna površina območij obnove znaša 63,14 ha, nege 821,98 ha in varstva (Zaščita s tulci, zaščita pred obgrizenjem, in lupljenjem, zaščita mladja z ograjo, vzdrževanje zaščitnih ograj, obeleževanje sadik, odstranjevanje zaščitnih ograj).

Podrobneje so načrtovana gojitvena in varstvena dela opredeljena v poglavju 6.3.2.

13.1.10 Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

Na karti 10 so prikazana območja, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna. To so manj donosni gozdovi na rastiščih z manjšo proizvodno sposobnostjo, panjevci, grmišča, pionirski gozdovi, v kolikor obsegajo večje zaokrožene celote, kjer ti gozdovi predstavljajo prevladujoč delež. Na teh območjih revirni gozdar ne označi vsakega drevesa za posek, kljub temu pa je za posek potrebna odločba ZGS. Takšnih območij v GGE Mislinja ni, zato se karta ni izdelala.

13.1.11 Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 11 vsebuje najprimernejše oblike/tehnologije in omejitve glede pridobivanja gozdnih lesnih proizvodov. Karta prikazuje vse gozdne prometnice in druge prometnice, ki se lahko uporabljajo za pridobivanje gozdnih lesnih sortimentov. Prevladujoč način spravila se določi na ravni odseka, kjer niso upoštevani vsi terenski pogoji, ki vplivajo na izbiro načina spravila. Natančnejše tehnološke karte so del gozdnogojitvenih načrtov, ki niso sestavni del GGN GGE.

Več o odprtosti gozdov in načinu spravila je opisano v poglavju 1.3.

13.1.12 Karta požarne ogroženosti gozdov

Karta 12 prikazuje gozdove glede na različno stopnjo požarne ogroženosti. Požarna ogroženost je določena na ravni odseka. Metodologija določitve požarno ogroženih kategorij je opisana v GGN GGO Slovenj Gradec 2021-2030 v Poglavju 9. Površine kategorij požarno ogroženih gozdov so opisane v poglavju 1.6.

Požarna ogroženost je določena po štirih stopnjah ogroženosti: 1 - zelo velika ogroženost; 2 - velika ogroženost; 3 - srednja ogroženost; 4 - majhna ogroženost.

13.2 Prostorski del načrta

Prostorski del načrta je povzetek vsebin gozdnogospodarskega načrta GGE in je namenjen kot pripomoček pri usklajevanju različnih interesov v gozdnem prostoru in presojanju poseganja v gozdni prostor. Sestavljen je iz preglednic, kratkega komentarja in kart, ki so priložene kot priloga GGN GGE.

13.2.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti 1 so v merilu 1:25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju (po uradni evidenci rabe zemljišč MKGP), površine, ki niso določene kot gozd ter površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Velike površine krčitev v GGE Mislinja so posledice krčitev gozda v kmetijske namene na vrhu Pohorja z namenom širjenja planj v projektih. Majhen delež krčitev se je izvedel tudi v kmetijske namene pri zasebnih lastnikih. Novo določene površine so nastale predvsem zaradi zaraščanje kmetijskih zemljišč in natančnejšega zarisa gozdnega roba s pomočjo ortofoto podatkov ter podatkov o rabi zemljišč, ki jo vodi MKGP.

Preglednica 1: Stanje in razvoj gozdnih površin

	Površina (ha)	Indeks (%)
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5905,78	100
1b) Novo določene površine gozdov	111,07	1,88
1c) Novo izločene gozdne površine	57,94	0,98
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	21,18	0,36
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	6.016,86	101,88
1d) Površine v zaraščanju (niso gozd)	65,74	

13.2.2 Večfunkcionalna območja

Na Karti 2a se prikaže območja gozdov, kjer so na istem območju navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, naravna dediščina, kulturna dediščina, higiensko zdravstvena, estetska in raziskovalna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

V enoti so območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar pa se po svojem pomenu ne izključujejo (karta 2a). Najbolj pogosto se pojavljajo kombinacije estetske funkcije, funkcije varovanja naravnih vrednot, funkcije varovanje kulturne dediščine ali zaščitne funkcije s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Takih površin je v enoti 443,53 ha.

Na Karti 2b so prikazana območja gozdov, kjer prihaja do nesoglasij pri rabi gozdnega prostora; to so gozdovi, kjer so na istem območju navzoče ekološke (1. in 2. stopnja) in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (turistična, rekreacijska, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Praviloma prihaja do nesoglasij na območjih, kjer so poudarjene tako ekološke kot socialne funkcije (npr. povečana rekreacija v mirnih conah vnaša nemir in povzroča stres prostoživečim živalskim vrstam).

Na območju GGE Mislinja smo prepoznali štiri večfunkcionalna območja:

Ta območja se nahajajo ob turističnem naselju Pungart na Kopah in ob smučišču Rogla. Prav tako se ta območja nahajajo na območju Lovrenških jezer in v gozdovih ob naselju Mislinja. Skupaj območja predstavljajo okoli 1 % gozdnega prostora.

Preglednica P2b: Območja gozdov, kjer lahko prihaja do nesoglasij v rabi prostora

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	73,39	87,92
2. območje (E1, S2)	10,08	12,08
3. območje (E2, S1)	0	0
4. območje (E2, S2)	0	0
Skupaj	83,47	100

13.2.3 Intenzivnost gospodarjenja

Na Karti P3 je v merilu 1:25.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica P3: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	1.906,06	31,68
2 - velika	2.201,72	36,59
3 - srednja	1.494,88	24,84
4 - majhna	181,7	3,02
5 - brez načrtovanih ukrepov	232,5	3,86
Skupaj	6.016,86	100

13.2.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalni gozdovi

Na Karti P4 v merilu 1:25.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter s 44. členom Zakona o gozdovih).

Preglednica P4: Površina gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Kategorija	Površina (ha)	Delež od GGE (%)
Večnamenski gozdovi	5759,91	95,73
Gozdovi s posebnim namenom		0
Gozdovi s posebnim namenom (ukrepi niso dovoljeni)	232,5	3,86
Varovalni gozdovi	24,45	0,41
Skupaj	6016,86	100

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi niso dovoljeni, so izločeni vršnjem delu Pohorja ob Lovrenških jezerih. Varovalni gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih v skupni površini 24,45 ha. V enoti ni gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni.

13.2.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Karta prikazuje gozdove za sanacijo gozdov in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja. Gozdove za sanacijo se prikaže ob upoštevanju poškodovanosti zaradi emisij in/ali plazov oziroma usadov skladno z 18. točko 3. člena Zakona o gozdovih. Takšnih območij v GGE Mislinja ni, zato se karta ni izdelala.

13.2.6 Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali in za ohranitev biotske raznovrstnosti

Karta št. 6a v merilu 1:25.000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališč in mirnih con.

Preglednica 166: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja	Površina (ha)	Delež od GGE (%)*
Grmišča	888,8	14,32
Mirne cone	140,58	2,27
Zimovališča	4,1	0,07
Skupaj	168,99	2,72

* Delež je izračunan glede na površino gozdnega prostora (xx ha).

Preglednica 167: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območja	Površina (ha)	Delež od GGE (%)*
Natura 2000**	2728,50	43,97
EPO	5738,05	92,47

* Delež je izračunan glede na površino gozdnega prostora (6205,15 ha).

**Območja Natura 2000 se med seboj prekrivajo zato je tu predstavljena površina območja, ki jo prekriva Natura 2000 brez prekrivanja.

Na območju gozdnogospodarske enote Mislinja so prisotna območja Natura 2000: Pohorje SPA (SI5000006), Pohorje SAC (SI3000270) in Huda luknja SAC (SI3000224). Na območju gozdnogospodarske enote Mislinja sta prisotna tudi EPO Velenjsko - Konjiško hribovje (11500) in EPO Pohorje (41200).

13.2.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na Karti št. 7 v merilu 1:25.000 so prikazana varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah in druge zbirke podatkov o vodah skladno z Usmeritvami s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Na teh območjih je glede na ZV-1 potrebno posegati v gozdni prostor na način, da se ne ogrozi stanje voda oziroma, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Na ogroženih območjih je potrebno pridobiti vodno soglasje, v kolikor bi poseganje v gozdni prostor pospeševalo erozijo oziroma drugače ogrožalo stabilnost zemljišč. Karta naj služi kot groba orientacijska osnova, konkretno poseganje naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6. Zaradi številnih slojev je karta prikazana kot interaktivni pdf, medtem ko so vsi sloji prikazani in dostopni na spletnem pregledovalniku [Atlas voda](#).

Prikazi na Karti št. 7 zavzemajo površino gozdnega prostora, z izjemo vodotokov in referenčnih odsekov, ki so prikazani na celotni GGE.

Preglednica P7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Varstvena območja		
Vodovarstvena območja - državni	/	/
Vodovarstvena območja - občinski	111,08	1,79
Kopalne vode	/	/
Referenčni odseki vodotokov	/	/
Referenčni odsek na jezerih	/	/
Vodna zemljišča		
Vodna zemljišča tekočih celinskih vodah	74,08	1,19
Vodna zemljišča stoječih celinskih vodah	0,34	0,01
Vodna telesa površinskih voda		
Vodna telesa vodotokov	/	/
Vodna telesa jezer	/	/
Vodna telesa morja	/	/
Območja poplavne nevarnosti		
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	0,29	0
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	4,17	0,07
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	2,58	0,04
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	1,2	0,02
Opozorilna karta poplav		
Območja pogostih poplav	/	
Območja redkih poplav	1,97	0,03
Območja zelo redkih poplav	2,58	0,04
Plazovita območja	/	
Plazljiva območja*		
Plazljiva območja iz NUV1		
1 - Ni verjetnosti pojavljanja plazov	173,07	2,79
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	854,18	13,77
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	2488,38	40,1
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	1610,95	25,96
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	1017,57	16,4
6 - Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	60,71	0,98
Zanemarljiva stopnja verjetnosti pojavljanja	137,4	2,21
Zelo majhna stopnja verjetnosti pojavljanja	6,25	0,1
Srednja stopnja verjetnosti pojavljanja	434,87	7,01
Velika stopnja verjetnosti pojavljanja	4074,09	65,66
Zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja	1544,05	24,88
Potencialna erozijska območja		
Običajni zaščitni ukrepi	6.094,89	98,22
Zahtevni zaščitni ukrepi	85,88	1,38
Strogo varovanje	/	
Celotna površina GGE	7659,69	

13.2.8 Območja gozdov, kjer obstajajo omejitve pri krčitvah gozdov

Karta P8 v merilu 1:25.000 prikazuje območja gozdov, kjer je krčenje prepovedano skladno s pravno podlago, s katero so razglašeni. To so območja gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov, ter (pri)mestnih gozdov, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE je območij gozdov, kjer je krčenje prepovedano 257,24 ha, kar predstavlja 4,3 % površine gozdov.

Prikazana so tudi območja gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno, kar pomeni, da na teh območjih iz različnega kartnega gradiva ni absolutnih prepovedi krčenja gozdov, potrebna pa je dodatna presoja (npr. pridobitev vodnega soglasja). V ta območja so vključeni gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave, manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna, plazljiva območja s srednjo, veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov (Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA – GeoZS 1:25.000, Portal e-vode, Direkcija RS za vode, 2025), erozijska območja s strogimi in zahtevnimi ukrepi (Opozorilna karta erozije), plazljiva območja iz NUV1 (velika in zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja), plazovita območja (karta lavinske nevarnosti NUV1) in vsa vodovarstvena območja. V GGE je območij gozdov, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno 5.667,5 ha, kar predstavlja 94,2 % površine gozdov.

Na vseh ostalih površinah je krčenje gozdov dopustno ob konkretni presoji skladno z 21. členom zakona o gozdovih. V GGE je površin gozdov, kjer je krčenje gozdov dopustno ob presoji skladno z gozdarsko zakonodajo je 186,49 ha, kar predstavlja 1,5 % površine gozdov.

13.2.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.2.9.1 Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi cestami

Na karti št. P9b so v merilu 1:25.000 poleg javnih in gozdnih cest ločeno prikazana območja, ki z vidika gozdarstva niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in pri umeščanju novih gozdnih cest obstajajo omejitve zaradi poudarjenosti funkcij gozdov in območja, kjer večjih omejitev ni. Karta služi kot groba orientacijska osnova, konkretno umeščanje novih gozdnih cest poteka po jasno predpisanem postopku in naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6.

Območja gozdov, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami so določena v tistih odsekih, kjer je pravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 4 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja.

Na območjih gozdov, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami so prikazana območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji gozdnih cest. To so lahko plazljiva območja zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja, erozijska območja z zahtevnimi ter strogimi ukrepi, vodovarstvena območja, arheološka dediščina, mirne cone ptic itd. Na teh območjih se pri morebitnem konkretnem umeščanju novih gozdnih prometnic lahko pričakuje večje omejitve, ki izhajajo iz različnih pravnih predpisov in smernic.

V GGE je gozdnih cest **147,09** km. Produktivna dolžina javnih cest je **118,16** km. Odprtost s produktivnimi cestami je **24,45** m/ha. V GGE ni območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami.

13.2.9.2 Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi vlakami

Na karti št. P9c so v merilu 1:25.000 poleg javnih cest, gozdnih cest in vlak ločeno prikazana območja gozdov, ki z vidika gozdarstva niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami in pri umeščanju novih gozdnih vlak obstajajo omejitve zaradi poudarjenosti funkcij gozdov in območja, kjer večjih omejitev ni. Karta služi kot groba orientacijska osnova, konkretno umeščanje novih gozdnih vlak poteka po jasno predpisanem postopku in naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6.

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami so določena na območjih, kjer je naklon manjši od 35°, kjer je delež odprtosti odseka manjši od 75% in kjer je možni posek večji od 4m³/ha/letno.

Na območjih gozdov, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami so prikazana območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji gozdnih vlak. To so lahko plazljiva

območja zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja, erozijska območja z zahtevnimi ter strogimi ukrepi, vodovarstvena območja, arheološka dediščina, mirne cone ptic itd. Na teh območjih se pri morebitnem konkretnem umeščanju novih gozdnih prometnic lahko pričakuje večje omejitve, ki izhajajo iz različnih pravnih predpisov in smernic.

Skupna dolžina gozdnih vlak znaša **608,99** km in s tem odprtost gozdov z gozdnimi vlakami **101** m/ha. V GGE znaša površina območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, **240,67** ha, od teh površin se **238,06** ha nahaja na območjih, kjer obstajajo omejitve pri gradnji zaradi ogrožanja funkcij gozdov.